

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
w Lublinie**

PLAN URZĄDZENIA LASU

dla NADLEŚNICTWA STRZELCE

***OBRĘBY: HRUBIESZÓW
STRZELCE***

sporządzony na okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2034 roku,
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2025 roku

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA (ELABORAT)

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
tel. (81)744 58 20 sekretariat@lublin.buligl.pl www.buligl.pl

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2025 do 2034

dla Nadleśnictwa Strzelce

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2025 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2025

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha

1 4 1 1 3 3 3

w tym według obrębów leśnych:

1) HRUBIESZÓW 6 0 2 2 1 3 2) STRZELCE

8 0 9 1 2 0

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha

1 3 8 6 6 7 7

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

– lasów stanowiących rezerваты przyrody

1 0 6 6 9

– lasów uznanych za ochronne

2 6 9 6 3 0

– pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

1 1 0 6 3 7 8

b) według grup kategorii użytkowania:

– gruntów zalesionych

1 3 3 1 4 9 0

– gruntów niezalesionych

2 5 6 8 7

w tym: do odnowienia

4 7 0

– gruntów związanych z gospodarką leśną

2 9 5 0 0

**I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha**

2 4 6 5 6

w tym: przeznaczonych do zalesienia

0 0 0

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2025 DO 2034

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

|| 6 | 4 | 8 | 4 | 4 | 3 || m3 grubizny netto, w tym:

- a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny (zal. z 5% przyr. i niezal.)

|| 3 | 1 | 2 | 3 | 4 | 3 || m3 grubizny netto

- b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębny – ha
o orientacyjnej miąższości

|| 7 | 6 | 3 | 8 | 6 | 4 ||

|| 3 | 3 | 6 | 1 | 0 | 0 || m3 grubizny netto

II.2. PIELEGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – ha w tym:

|| 9 | 3 | 5 | 3 | 9 | 9 ||

- a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

|| | 7 | 0 | 4 | 8 | 4 ||

- b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

|| 1 | 1 | 9 | 4 | 7 | 7 ||

- c) trzebieże

|| 7 | 4 | 5 | 4 | 3 | 8 ||

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

- a) zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia) – ha

|| | | | 0 | 0 | 0 ||

- b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów – ha

|| | | | 4 | 7 | 0 ||

- c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych
do użytkowania rębnego – ha

|| | 8 | 0 | 5 | 6 | 2 ||

w tym zrębami zupełnymi

|| | | | 0 | 0 | 0 ||

- d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień – ha

|| | | | 0 | 0 | 0 ||

- e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień – ha

|| | | 8 | 2 | 2 | 8 ||

- f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów – ha

|| | | | 0 | 0 | 0 ||

- g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha

|| | 8 | 8 | 8 | 9 | 4 ||

w tym wodnych – ha

|| | | | 0 | 0 | 0 ||

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Ogólny opis lasów nadleśnictwa (elaborat)

W opisanu ogólnym lasów nadleśnictwa zamieszczono dane historyczne urządzanego nadleśnictwa jego położenie, stan posiadania i stan granic, przedstawiono podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, stan zasobów drzewnych, jak również scharakteryzowano warunki przyrodnicze i ekonomiczne mające wpływ na produkcję leśną. W opisanu ogólnym znajdują się także wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu oraz ocena gospodarki leśnej w nadleśnictwie za lata 2015-2024 dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. W dalszej części dokumentu zamieszczono rozdziały dotyczące gospodarki przyszłej - opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji oraz wynikającymi stąd zadaniami. W części końcowej elaboratu zawarto prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego oraz podsumowanie prac urządzeniowych, w tym metodyka prac, uzyskane dokładności i terminy ich realizacji oraz wykonawców prac.

2. Program ochrony przyrody

Program ochrony przyrody zawiera kompleksowy opis stanu przyrody oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. W Programie zawarte są zapisy działań ograniczających negatywny wpływ planu urządzenia lasu w trakcie realizacji jego postanowień oraz propozycje dotyczące przewidywanych metod i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków jego realizacji. Załącznikiem do programu ochrony przyrody jest mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych nadleśnictwa.

3. Opis taksacyjny (obrębami)

Opis taksacyjny lasu dla obrębów leśnych, według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu zawierają dokładną lokalizację drzewostanów oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnię, opis siedliska leśnego, funkcję lasu i cele gospodarowania, opis drzewostanów wraz z liczbowymi elementami jego charakterystyki oraz planowane wskazania gospodarcze.

4. Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębного, przedrębного i projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu

W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzi tabela powierzchni i miąższości drzewostanów według klas wieku oraz gatunków panujących, typów siedliskowych lasu, klas bonitacji drzewostanów, funkcji lasów oraz wykazy: projektowanych cięć użytkowania rębного, przedrębного, projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wykaz drzewostanów niezaliczonych na etat powierzchniowy, wykaz drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych, wykaz obiektów selekcji nasiennej, wykaz drzewostanów w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia.

5. Operaty dla leśniczych

Obejmują dokumentację PUL w skład których wchodzi następujące materiały: opisy taksacyjne oraz wykazy projektowanych cięć użytkowania rębного, przedrębного i projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wykaz drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych oraz wyciąg z Programu Ochrony Przyrody. Materiały kartograficzne: mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów oraz mapa gospodarczo-przeglądowa cięć rębnych z informacją o walorach przyrodniczych.

6. Materiały kartograficzne

Materiały kartograficzne obejmują opracowanie wyników inwentaryzacji w postaci map. Mapy gospodarcze i przeglądowe sporządzono na bazie LMN. W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzi: mapy gospodarcze, mapy przeglądowe – drzewostanów, siedlisk leśnych, cięć rębnych, ochrony lasu, nasiennictwa i selekcji, gospodarki łowieckiej oraz mapy sytuacyjno-przeglądowe:

obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, ochrony przeciwpożarowej, zagospodarowania rekreacyjnego.

7. Prognoza oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko, została sporządzona na podstawie planu urządzenia lasu i zgodnie z przepisami ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko (art. 51-53) oraz ustawy o ochronie przyrody, nie jest więc częścią planu urządzenia lasu, ale dokumentem sporządzanym w trakcie przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu. Obejmuje ona analizę oraz oceny stanu środowiska przyrodniczego i celów ochrony z punktu widzenia realizacji planu, jego przewidywane oddziaływanie na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Załącznikiem do prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko jest mapa przeglądowa przedmiotów i form ochrony obszaru Natura 2000, opracowana z wykorzystaniem katalogu obiektów dla mapy obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu.

SPIS TREŚCI

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU	9
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	17
1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	17
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa	17
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa	23
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	39
1.1.3.1. Grunty we współwłasności, grunty sporne, służebności	40
1.1.3.2. Podział powierzchniowy	46
1.1.3.3. Stan posiadania nadleśnictwa	47
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	53
1.2.1. Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z użytkowania głównego	55
1.2.2. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	63
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	63
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	63
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	64
1.3.3. Rzeźba terenu	65
1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne	67
1.3.4.1. Warunki glebowe	67
1.3.4.2. Warunki klimatyczne	67
1.3.4.3. Warunki wodne	69
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych	72
1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych	78
1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych	79
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej	80
1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	85
1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych nadleśnictwa	85
1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego	85
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	87
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa	87
1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu	87
1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna	88
1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa	89
1.4.2.1. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa	89
1.4.2.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej nadleśnictwa	90
1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	91
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa	92
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	92

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących.....	93
1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku	95
1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących.....	99
1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału	101
1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących	103
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD.....	105
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	107
1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	109
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego.....	109
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	110
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	113
2.1. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce	113
2.2. Referat Kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu	176
2.3. Koreferat wykonawcy planu urządzenia lasu	202
2.4. Końcowa ocena gospodarki przeszłej Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie	216
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ.....	217
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa	217
3.1.1. Cele trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej	217
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych	220
3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności.....	220
3.1.2.2. Podział na gospodarstwa	222
3.1.2.3. Wieki rębności oraz wieki dojrzałości rębnej	224
3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne.....	225
3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego.....	225
3.1.3.1. Etat użytkowania rębego.....	225
3.1.3.2. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu.....	225
3.1.3.3. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu	229
3.1.3.4. Łączny rozmiar użytkowania rębego	230
3.1.3.5. Etat użytkowania przedrębego.....	231
3.1.3.6. Łączny etat miąższościowy użytków głównych	234
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa	235
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego	235
3.2.1.1. Użytkowanie rębne	235
3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne	240
3.2.1.3. Łącznie użytki główne	241
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	242
3.2.2.1. Nasienictwo i selekcja.....	244
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej.....	244
3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu	244
3.2.3.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej.....	246
3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu użytkowania ubocznego lasu oraz gospodarki łowieckiej	248
3.2.4.1. Użytkowanie uboczne	248
3.2.4.2. Gospodarka rolno-łaskowa	248

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

3.2.4.3. Gospodarka łowiecka.....	248
3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji	250
3.2.5.1. Potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej dla potrzeb racjonalnej gospodarki leśnej..	250
3.2.5.2. Potrzeby dotyczące realizacji infrastruktury z zakresu turystyki i rekreacji oraz edukacji przyrodniczej	250
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	252
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	252
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	257
6.1. Prace przygotowawcze	257
6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe	257
6.2. Podstawowe prace urządzeniowe	257
6.2.1. Prace terenowe	257
6.2.2. Prace kameralne	260
7. ZAŁĄCZNIKI	263
7.1. Decyzja w sprawie lasów ochronnych w Nadleśnictwie Strzelce	263
7.2. Protokół Komisji Założeń Planu	264
7.3. Protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej	320
7.4. Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Strzelce	343
7.5. Protokół końcowej kontroli i odbioru terenowych robót urządzeniowych	346
7.6. Zawiadomienie o wyłożeniu PPUL do publicznego wglądu	348
7.7. Protokół końcowej kontroli i odbioru PPUL	351
8. TABELE I WZORY INSTRUKCYJNE	352
9. KRONIKA	353

SPIS TABEL I WZORÓW INSTRUKCYJNYCH

Tabela 1. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (wzór instrukcyjny nr 7)	19
Tabela 2. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)	19
Tabela 3. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa leśnictwami	21
Tabela 4. Zestawienie danych historycznych - obręb Hrubieszów	37
Tabela 5. Zestawienie danych historycznych - obręb Strzelce	38
Tabela 6. Zestawienie danych historycznych - nadleśnictwo	39
Tabela 7. Wykaz gruntów we współwłasności	40
Tabela 8. Zestawienie służebności przesyłu	43
Tabela 9. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego.	47
Tabela 10. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa	48
Tabela 11. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa wg rodzajów użytków.	48
Tabela 12. Tabelaryczne zestawienie stanu posiadania gruntów Nadleśnictwa Strzelce wg grup użytków oraz powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z opisów taksacyjnych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)	49
Tabela 13. Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych	51
Tabela 14. Zestawienie powierzchni poletek łowieckich na gruntach nieleśnych.	51
Tabela 15. Wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania	55
Tabela 16. Zestawienie typów gleb wg wydzieleni leśnych w Nadleśnictwie Strzelce	67
Tabela 17. Opady i temperatura	68
Tabela 18. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV pow. leśna zalesiona i niezalesiona – razem)	72
Tabela 19. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych	73
Tabela 20. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji	73
Tabela 21. Powierzchnia i udział dominujących gatunków panujących w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)	74

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tabela 22. Zestawienie powierzchni i miąższości wg gatunków rzeczywistych (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va i Vb - pow. leśna zalesiona)	75
Tabela 23. Porównanie powierzchni wg gatunków rzeczywistych i panujących (pow. leśna zalesiona)	76
Tabela 24. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw	79
Tabela 25. Syntetyczne zestawienie obiektów selekcyjnych	80
Tabela 26. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych	81
Tabela 27. Zestawienie zbiorcze wyłączonych drzewostanów nasiennych	81
Tabela 28. Wykaz drzew matecznych	81
Tabela 29. Zestawienie źródeł nasion	82
Tabela 30. Wykaz plantacji nasiennych	82
Tabela 31. Zestawienie bloków upraw pochodnych	82
Tabela 32. Zestawienie upraw pochodnych rozproszonych	84
Tabela 33. Zestawienie szkółek	85
Tabela 34. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych	85
Tabela 35. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów	87
Tabela 36. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych	88
Tabela 37. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa	89
Tabela 38. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)	90
Tabela 39. Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego (instrukcyjna tabela XX)	91
Tabela 40. Zestawienie opisanych cech drzewostanów na powierzchni zalesionej	92
Tabela 41. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)	93
Tabela 42. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Strzelce	95
Tabela 43. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów	98
Tabela 44. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna	98
Tabela 45. Udział gatunków panujących na powierzchni leśnej zalesionej wg V i VI rewizji urządzania lasu	99
Tabela 46. Udział gatunków według rzeczywistego udziału w V i VI rewizji urządzania lasu	101
Tabela 47. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych nadleśnictwa	102
Tabela 48. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących	103
Tabela 49. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku	103
Tabela 50. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń	105
Tabela 51. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności	106
Tabela 52. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych	107
Tabela 53. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	108
Tabela 54. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat	109
Tabela 55. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących	109
Tabela 56. Zestawienie miąższości drewna martwego	110
Tabela 57. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Strzelce w kolejnych rewizjach planu u.l.	110
Tabela 58. Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów	111
Tabela 59. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności	220
Tabela 60. Zestawienie lasów ochronnych	221
Tabela 61. Zestawienie lasów gospodarstwa specjalnego	222
Tabela 62. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw	223
Tabela 63. Przyjęte wieki rębności	224
Tabela 64. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego brutto – obręb Hrubieszów	226
Tabela 65. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego brutto – obręb Strzelce	227
Tabela 66. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii	229

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tabela 67. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu	230
Tabela 68. Zestawienie łączne etatu użytkowania rębego	230
Tabela 69. Porównanie etatu V i VI rewizji urządzania lasu	230
Tabela 70. (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI). Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego	232
Tabela 71. Porównanie ustalonego etatu powierzchniowego użytków przedrębnych z etatem obowiązującym w V rewizji	232
Tabela 72. Wskaźniki użytkowania przedrębego (grubizna netto).....	233
Tabela 73. Analiza wielkości użytkowania przedrębego w stosunku do przyrostu.....	233
Tabela 74. Zestawienie rozmiaru użytków głównych	234
Tabela 75. Sposoby użytkowania rębego i rodzaje rębni według siedliskowych typów lasu	236
Tabela 76. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach – razem nadleśnictwo (instrukcyjna Tabela XV)	239
Tabela 77. Przebudowa pilna typu A – powierzchnia manipulacyjna	239
Tabela 78. Zestawienie powierzchni według sposobów przebudowy drzewostanów niezgodnych z TD	240
Tabela 79. Zestawienie zbiorcze drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego	241
Tabela 80. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć	241
Tabela 81. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu	242
Tabela 82. Zestawienie plantacji choinkowych.....	248
Tabela 83. Zestawienie poletek łowieckich na gruntach leśnych.....	249
Tabela 84. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego.....	252
Tabela 85. Niektóre cechy głównych gatunków drzew w nadleśnictwie w prognozie na koniec okresu	254
Tabela 86. Porównanie udziału gatunków panujących z prognozą na koniec okresu.....	254
Tabela 87. Porównanie udziału gatunków rzeczywistych z prognozą na koniec okresu.....	255
Tabela 88. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Hrubieszów	258
Tabela 89. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Strzelce.....	259

SPIS WYKRESÓW

Wykres nr 1.	Udział grup użytków w kategorii – grunty leśne	52
Wykres nr 2.	Udział grup użytków w kategorii – grunty nieleśne.....	52
Wykres nr 3.	Diagram pluwiotermiczny dla miasta Hrubieszów (1991 - 2021)	69
Wykres nr 4.	Udział % gatunków panujących w typach siedliskowych lasu	75
Wykres nr 5.	Udział % gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (pow.leśna zalesiona)	76
Wykres nr 6.	Porównanie udziału gatunków	77
Wykres nr 7.	Udział klas bonitacji w poszczególnych obrębach leśnych	93
Wykres nr 8.	Udział bonitacji wg grup głównych gatunków panujących – razem nadleśnictwo	94
Wykres nr 9.	Porównanie powierzchni podklas wieku Nadleśnictwa Strzelce w V i VI rewizji	96
Wykres nr 10.	Porównanie zapasu w podklasach wieku Nadleśnictwa Strzelce w V i VI rewizji	97
Wykres nr 11.	Porównanie aktualnego i normalnego układu powierzchni leśnej drzewostanów nadleśnictwa	97
Wykres nr 12.	Udział powierzchniowy gatunków panujących wg obrębów	100
Wykres nr 13.	Zmiany w udziale rzeczywistym głównych gatunków w V i VI rewizji Planu UL dla nadleśnictwa	102
Wykres nr 14.	Struktura bieżącego przyrostu miąższości na 1 ha wg klas wieku.....	104
Wykres nr 15.	Porównanie przyrostu tablicowego wybranych gatunków do V rewizji UL	104
Wykres nr 16.	Udział drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem	107
Wykres nr 17.	Procentowy udział poszczególnych kategorii lasu w nadleśnictwie (wg wiodących kategorii ochronności)	221
Wykres nr 18.	Procentowy udział powierzchniowy gospodarstw	224

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Wykres nr 19.	Etaty użytkowania rębnego – obręb Hrubieszów.....	226
Wykres nr 20.	Etaty użytkowania rębnego – obręb Strzelce.....	227
Wykres nr 21.	Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębnego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem	231
Wykres nr 22.	Porównanie etatu użytkowania głównego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem	235
Wykres nr 23.	Prognoza zasobów drzewnych na koniec 10-lecia	253
Wykres nr 24.	Prognozowana struktura wiekowa drzewostanów nadleśnictwa na koniec obowiązywania planu w porównaniu ze stanem aktualnym	253

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa

Nadleśnictwo Strzelce jest nadleśnictwem 2-obrębowym:

1. Obręb Hrubieszów 05-26-1
2. Obręb Strzelce 05-26-2

Podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Obszar Nadleśnictwa Strzelce graniczy z następującymi jednostkami LP:

- ✓ od północnego zachodu – Nadleśnictwo Chełm,
- ✓ od wschodu – granica Państwa,
- ✓ od zachodu – Nadleśnictwo Krasnystaw,
- ✓ od południa – Nadleśnictwa Tomaszów i Mircze.

Rysunek 1. Położenie Nadleśnictwa Strzelce na tle Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Strzelce został ustalony na podstawie Zarządzenia Nr 80 DGLP z dnia 29.12.2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez RDLP w Lublinie (znak: OR-0151-10/14).

Wszystkie dane zawarte w dalszej części elaboratu, a odnoszące się do powierzchni nadleśnictwa zawierają wartości bez gruntów we współwłasności.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tabela 1. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (wzór instrukcyjny nr 7)

Województwo, powiat, gmina	Pow. ogólna w km2	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2)
		W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	Własność osób fizycznych	Inne	Razem		
		Urządzane nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	inne						
Powierzchnia [ha]											%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
woj. Lubelskie	1103,88	13867	-	-	18,4	14568,3	3521,3	45,9	3567,2	18138,6	16
Pow. chełmski	200,5	5217	-	-	8,8	5225,8	918	6,6	924,6	6150,4	31
Gm. Białopole	103,7	3458	-	-	1,6	3459,6	194	-	194	3653,6	34
Gm. Dubienka	96,8	1759	-	-	7,2	1766,2	724	6,6	730,6	2496,8	26
Pow. hrubieszowski	657,3	7417	-	-	2,2	7419,1	1135,2	25,5	1160,7	8579,9	13
Gm. Horodło	130,6	2722	-	-	0,1	2722	41,1	16,6	57,7	2779,8	21
Gm. miejska Hrubieszów	33,1	84	-	-	-	84	2,9	-	2,9	86,9	2,5
Gm. Hrubieszów	228,8	2230	-	-	0,1	2230,1	172,6	0,1	172,7	2402,8	12
Gm. Trzeszczany	90,4	777	-	-	0,1	777,1	448,8	-	448,8	1225,8	13
Gm. Uchanie	120,8	1498	-	-	1,9	1499,9	389,3	7,2	396,5	1896,5	15
Gm. Werbkowice	53,6	106	-	-	-	106	80,5	1,6	82,1	188,1	8
Pow. zamojski	246,08	1233	-	-	7,4	1923,4	1468,1	13,8	1481,9	3405,3	10
Gm. Grabowiec	128,8	550	-	-	7	1240	658,7	13	671,7	1911,7	10
Gm. Miączyn	117,28	683	-	-	0,4	683,4	809,4	0,8	810,2	1493,6	11
Ogółem	1103,88	13867	-	-	18,4	14568,3	3521,3	45,9	3567,2	18138,6	16

Lasy nadleśnictwa położone są w zasięgu administracyjnym województwa lubelskiego. Nadleśnictwo Strzelce obejmuje swym zasięgiem 3 powiaty i 10 gmin (9 gmin wiejskich i 1 gminę miejską).

Grunty w zarządzie nadleśnictwa nie występują w zasięgu terytorialnym sąsiednich nadleśnictw.

Tabela 2. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezale- siona	Związana z go- spodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Białopole	3304,5937	61,4830	91,8129	3457,8896	60,4497	3518,3393
gm. Dubienka	1607,7140	126,8853	24,0822	1758,6815	52,0820	1810,7635
pow. Chełmski	4912,3077	188,3683	115,8951	5216,5711	112,5317	5329,1028
gm. Horodło	2613,0552	43,7472	65,3069	2722,1093	41,6465	2763,7558
gm. Hrubieszów	78,2919	1,3057	4,6524	84,2500	1,2363	85,4863
gm. Hrubieszów	2165,0946	17,4196	47,7836	2230,2978	31,1852	2261,4830
gm. Trzesz- czany	762,5404	0,2977	14,5566	777,3947	6,3827	783,7774
gm. Uchanie	1467,2039	0,9628	29,4564	1497,6231	36,9162	1534,5393
gm. Werbkowice	100,6813	3,9010	1,3027	105,8850	0,0026	105,8876
pow. Hrubie- szowski	7186,8673	67,6340	163,0586	7417,5599	117,3695	7534,9294
gm. Grabowiec	542,5033	0,2674	6,8922	549,6629	5,4849	555,1478
gm. Miączyn	668,4701	5,4818	8,9674	682,9193	11,2746	694,1939
pow. Zamojski	1210,9734	5,7492	15,8596	1232,5822	16,7595	1249,3417
woj. Lubelskie	13310,1484	261,7515	294,8133	13866,7132	246,6607	14113,3739
Ogółem	13310,1484	261,7515	294,8133	13866,7132	246,6607	14113,3739

*- z dokładnością do m², wg EGİB

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Strzelce wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju przedstawia Tabela I zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Siedziba nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Hrubieszów, w obrębie leśnym Hrubieszów w oddziale 208b.

adres: 22-500 Hrubieszów, ul. Grabowiecka 20A

tel.: +48 82 568 32 10

e-mail: strzelce@lublin.lasy.gov.pl.

Odległość siedziby Nadleśnictwa Strzelce do ważniejszych instytucji:

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie	115 km
Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie	115 km
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie	115 km
Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie	2,5 km
Starostwo Powiatowe w Chełmie	51 km
Starostwo Powiatowe w Zamościu	50 km
Urząd Miasta w Hrubieszowie	2,5 km
Urząd Gminy w Hrubieszowie	3 km
Urząd Gminy w Białopolu	26 km
Urząd Gminy w Dubience	32 km
Urząd Gminy w Horodle	19 km
Urząd Gminy w Trzeszczanach	11 km
Urząd Gminy w Uchaniach	25 km
Urząd Gminy w Werbkowicach	15 km
Urząd Gminy w Grabowcu	25 km
Urząd Gminy w Miączynie	32 km

Rysunek 2. Położenie Nadleśnictwa Strzelce na tle podziału administracyjnego kraju

Nadleśnictwo zostało podzielone na 10 leśnictw rewiowych oraz leśnictwo szkółkarsko-selekcyjne, na podstawie Zarządzenia nr 50 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 30.09.1972 r. w sprawie zlikwidowania z dniem 01.10.1972 r. Nadleśnictwa Hrubieszów o powierzchni 5 657 ha, które włączono do Nadleśnictwa Strzelce.

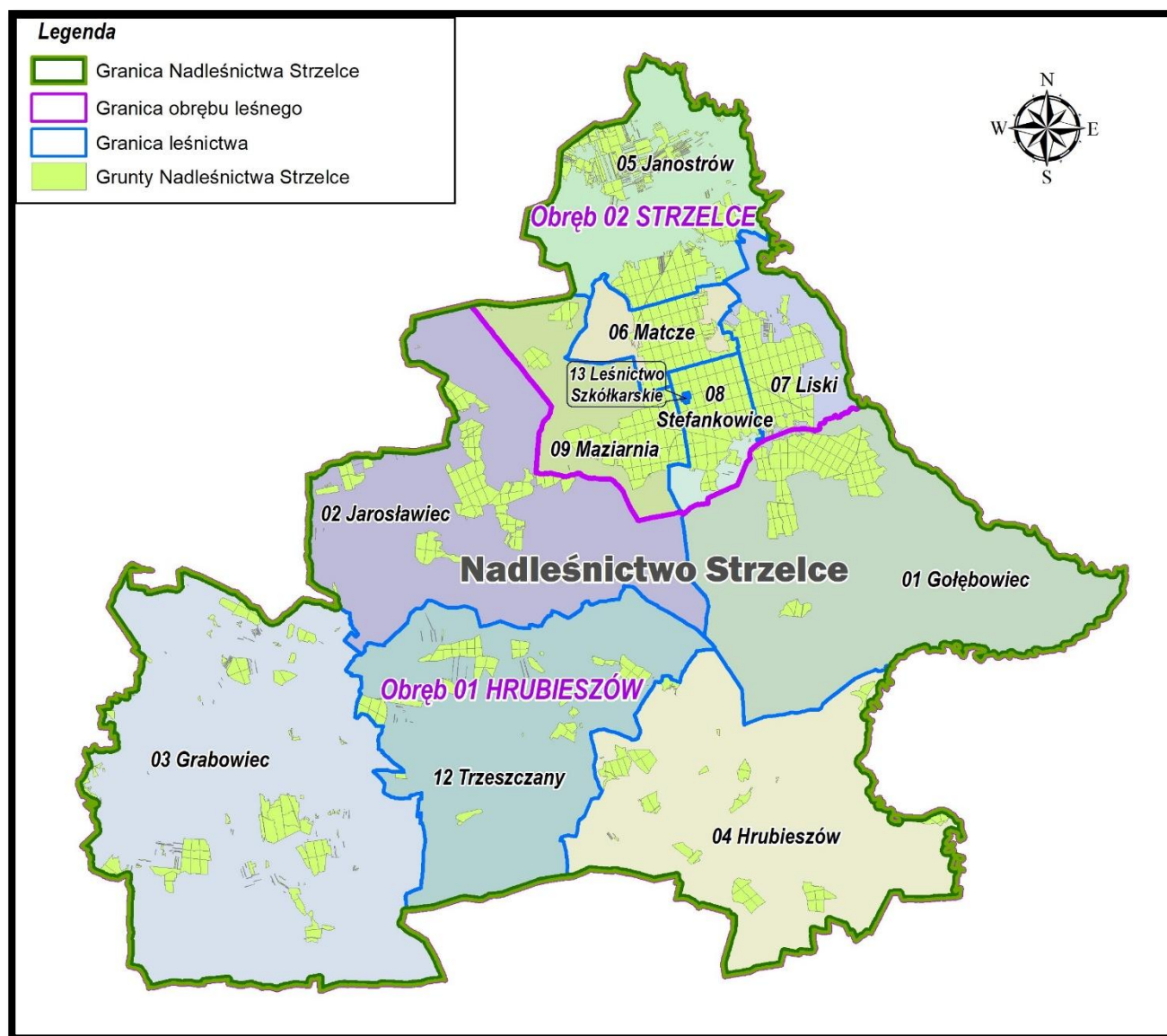
Tabela 3. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa leśnictwami

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zależne i niezależne	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
Obręb HRUBIESZÓW						
1 Gołębówiec	2-48, 48A, 49-72	1516,52	38,03	1554,55	20,53	1575,08
2 Jarosławiec	73-136, 300B, 300F	1398,45	27,80	1426,25	34,95	1461,20
3 Grabowiec	137-153, 160, 228-251, 253, 255-258,	1203,73	15,71	1219,44	16,76	1236,20

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

	300D, 303A, 303B, 303C, 303D, 303F, 303G, 303I, 303J, 303K, 303P, 303S, 303T, 303W, 303Z, 305A, 305B, 305C, 305D, 305F, 305G, 305I					
4 Hrubieszów	192-227, 301B, 304A	814,82	21,18	836,00	7,39	843,39
12 Trzeszczany	154, 154A, 154B, 155-159, 161-171, 171A, 172-183, 183A, 184-187, 187A, 188, 188A, 189-191, 252, 254, 300C, 302A, 302B, 302C	881,14	16,33	897,47	8,79	906,26
Razem		5814,66	119,05	5933,71	88,42	6022,13
Obwód STRZELCE						
5 Janostrów	1-39, 223-228, 235A, 235B, 236A, 237-238, 238A, 239-240, 240A, 241, 241A, 242- 248, 248A, 249- 250, 300A, 300B, 300C, 300D, 300F	1969,88	31,88	2001,76	58,62	2060,38
6 Matcze	40, 40A, 41-54, 54A, 55-59, 59A, 60-65, 65A, 67D, 68-74, 74A, 92-94, 300G, 302A	1237,20	27,21	1264,41	6,88	1271,29
7 Liski	54B, 54C, 60A, 60B, 60C, 66, 66A, 67, 67A, 67B, 67C, 67F, 75-80, 80A, 81-83, 95-103, 115-120, 138-142, 162-167, 175-180, 300H, 300I, 300J, 300K	1493,23	34,65	1527,88	36,28	1564,16
8 Stefankowice	84-91, 104-111, 121-128, 143-150, 168-174, 181-186, 196-199, 207-210, 218-219, 221-222, 236, 301D	1575,73	37,11	1612,84	16,73	1629,57
9 Maziarnia	112-114, 129-137, 151-161, 187-195, 200-206, 206A, 211-217, 220, 229- 235, 301C, 301F	1481,07	33,28	1514,35	39,63	1553,98
13 Leśnictwo Szkołkarskie	110A, 127A, 128A	-	11,82	11,82	-	11,82
Razem		7757,11	175,95	7933,06	158,14	8091,20
Ogółem nadleśnictwo		13571,77	295,00	13866,77	246,56	14113,33

Nadleśnictwo nie prowadzi nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa.

Rysunek 3. Podział na leśnictwa.

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa

Na przestrzeni okresu powojennego lasy Nadleśnictwa Strzelce przechodziły różne zmiany organizacyjne, reformy związane z reorganizacją w Lasach Państwowych i podziałem administracyjnym kraju. Poniżej przedstawiono ważniejsze akty prawne związane z powojenną historią lasów nadleśnictwa.

- ✓ Dekret PKWN z dnia 12.12.1944 r. o przyjęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Art.1, Art.3).

Utworzenie Nadleśnictw: Hrubieszów i Strzelce na mocy powyższego Dekretu.

- ✓ Rozporządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 27.12.1950 r. w sprawie powołania Rejonów Lasów Państwowych,
- ✓ Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z 10.09.1957 r. w sprawie likwidacji Rejonów Lasów Państwowych,
- ✓ Zarządzenie nr 50 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 30 września 1972 r. o połączeniu nadleśnictw. Zlikwidowano wówczas, z dniem 1 października 1972 r., Nadleśnictwo Hrubieszów o powierzchni 5657 ha, które włączono do Nadleśnictwa Strzelce,

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- ✓ Zarządzenie z roku 1978 o podziale Obrębu Strzelce na Obręby Strzelce I i Strzelce II ze względu na granice administracyjne nowo powstałych województw,
- ✓ Zarządzenie z roku 1994 o połączeniu Obrębów Strzelce I i Strzelce II w Obręb Strzelce,
- ✓ Zarządzenia Nr 42 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10 lutego 1995 roku w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa,
 - ✓ Zarządzenia Nr 80 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Lublinie (Znak:OR-0151-10/14).

Nadleśnictwo Hrubieszów – zostało utworzone w 1945 r. z lasów upaństwowionych na mocy dekretu PKWN z dnia 12 XII 1944 r. W skład nadleśnictwa weszły następujące lasy:

-kompleks Liski	618,38 ha
-lasy Fundacji Staszicowskiej (Towarzystwo Rolnicze Hrubieszowskie), lasy pomajątkowe i poukraińskie	4517,42 ha
-grunty „w szachownicy” z gruntami prywatnymi i poukraińskimi	497,83 ha
-inne grunty	16,13 ha

W lasach niemal wszystkich form własności do roku 1920 użytkowanie główne prowadzone było zrębami zupełnymi o nieregularnych kształtach z pozostawieniem licznych nasienników. Niektóre drzewostany użytkowano posztucznie tzw. rębnią jednostkową-plądrowniczą. Po 1920 roku wprowadzono jednolity system zrębowy o różnej szerokości zrębów i cięcia prowadzono ze wschodu na zachód. W tym też okresie wprowadzono podział powierzchniowy na oddziały w większości kompleksów obecnego obrębu.

W lasach Fundacji Staszicowskiej plan urządzania lasu został sporządzony w 1934 roku. Przewidywał on użytkowanie rębne zrębami zupełnymi o szerokości do 80 m, a odnowienie poprzez sadzenie sosny i dębu z równoczesnym wykorzystaniem samosiewów.

W okresie II wojny światowej i tuż po niej, omawiane lasy ucierpiały mocno na skutek rabunkowej gospodarki.

Gospodarkę leśną do 31.12.1953 r. prowadzono na podstawie prowizorycznej tabeli klas wieku sporządzonej w 1945 roku. Użytkowanie rębne odbywało się wg masowych rozmiarów cięć określanych corocznie przez OZLP.

Plan prowizoryczny urządzania lasu N-ctwa Hrubieszów obowiązywał w latach 1954 – 1963r. W trakcie inwentaryzacji ujawniono poważne zaniedbania w gospodarce leśnej, a mianowicie: dużą powierzchnię halizn, płazowin oraz drzewostanów negatywnych. Duża ilość młodników i drzewostanów II i III klasy wieku była zaniedbana pod względem pielęgnacyjnym. Spowodowane to było specyfiką nadleśnictwa charakteryzującego się dużą ilością drobnych kompleksów, brakiem dróg utwardzonych, znikomą ilością robotników leśnych.

Od 1 X 1966 do 30 IX 1976 r. prace w lasach opierały się na **planie definitywnego urządzania** gospodarstwa leśnego. Wg stanu na 1 X 1966 r. powierzchnia ogólna N-ctwa Hrubieszów wynosiła 5151,93 ha.

Całą powierzchnię leśną (4844,39ha) zaliczono do lasów grupy II- gospodarstwo lasów produkcyjnych. Przyjęto następujące wieki rębności:

So	100 lat
Db, Jś	120 lat
Ol, Brz, Gb	80 lat
Oś	50 lat

Stosowano zrębowy sposób zagospodarowania. Zrębami zupełnymi użytkowano drzewostany na wszystkich siedliskach. Stosowano 3 – 4 letnie nawroty cięć. Sporadyczne użytkowanie rębiami złożonymi dawało mierne wyniki, z braku naturalnego odnowienia oraz silnego zachwaszczania gleby i licznych odrośli graba.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

W okresie obowiązywania planu definitywnego urządzania, zadania z zakresu użytkowania oraz porównanie z etatem przedstawia poniższa tabela.

Ogółem N-ctwo Hrubieszów	Rozmiar użytkowania – w ha/ m ³ netto					
	Rębego			Przedrębego		
	Plan	Wykonanie	% Wykonania	Plan	Wykonanie	% Wykonania
	616,68 92958	639,34 87036	103,7 93,6	2643,82 40700	3505,74 38652	132,6 95,0

Przekroczenie etatu powierzchniowego w użytkowaniu rębnym o 3,7% zostało spowodowane koniecznością usuwania drzewostanów negatywnych na nowo przyjętych gruntach. Niewykonanie etatu masowego w użytkowaniu rębnym o 6,4% jest wynikiem wstrzymania planowanych zrębów o dużej zasobności w zamian za drzewostany negatywne przyjęte z szachownicy.

Przekroczenie etatu powierzchniowego w użytkowaniu przedrębnym było wynikiem wzrostu powierzchni nadleśnictwa oraz odnotowywania w wykonaniu drugich nawrotów. Przeciętny wskaźnik - 11m³/ha.

Zalesienia i odnowienia wykonywano sztucznie przez sadzenie w uprzednio wyrane bruzdy i pasy. Bardzo dobre wyniki dało sadzenie wielolatek dęba pod łopatę, bez specjalnego przygotowania gleby. Metodę tą stosowano nielicznie z uwagi na brak wielolatek. Stan upraw z tego okresu jest zadowalający. Przeciętne zadrzewienie I a klasy wieku wynosiło 0,87. Uprawy zgodne ze składem pożądanym stanowiły 68,0%. Upraw niezgodnych ze składem zarejestrowano 40,97 ha tj. 5,5%.

W tym okresie powstało 483,61 ha plantacji topolowych oraz 34,95 ha plantacji leśnych drzew szybko rosnących – Md, Dg, Brz, głównie na gruntach przyjmowanych z szachownicy z negatywnymi drzewostanami graba odroślowego.

Stan sanitarny i zdrowotny lasów Nadleśnictwa Hrubieszów był dobry. Nie notowano większych szkód o rozmiarze klęsk ze strony przyrody ożywionej i nieożywionej. Jedynie plantacje topolowe były nękane w różnym stopniu przez rzemlika topolowca.

W zakresie budownictwa ogólnego nie prowadzono nowych inwestycji. Istniejące osady służbowe są w złym stanie. Budynki są przestarzałe i wymagają dużych nakładów na remonty.

W 1972 r. w ramach reorganizacji Lasów Państwowych, Nadleśnictwo Hrubieszów zlikwidowano i przyłączono do Nadleśnictwa Strzelce jako Obręb Hrubieszów.

W istniejącym Nadleśnictwie Strzelce, dla Obrębu Hrubieszów opracowano plan I rewizji urządzania lasu na okres 01 X 1977 r. – 30 IX 1987 r.

Nadleśnictwo Państwowe Strzelce - zostało utworzone w 1936 roku w wyniku przejęcia przez Skarb Państwa za zaległe podatki Nadleśnictwa Strzelce będącego własnością ordynacji zamojskiej oraz części lasów państwowych ówczesnego Nadleśnictwa Hrubieszów (poprzednio Matcze), położonych w przybliżeniu w granicach obecnego leśnictwa Liski.

W 1944 roku na mocy dekretu PKWN z dnia 12 XII 1944 r. (Dziennik Urzędowy Nr 15 z dnia 27 XII 1944 r. poz. 82), nadleśnictwo przejęło lasy własności prywatnej, wśród których największy obszar stanowiły lasy byłego majątku Stefankowice, przylegające do południowej części lasów nadleśnictwa. Gospodarka leśna przed drugą wojną światową, na terenie dzisiejszego nadleśnictwa, prowadzona była w oparciu o plany urządzania lasu, których realizacja była kontrolowana przez Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Lasów i przez Obwodowych Komisarzy Ochrony Lasów.

W okresie powojennym gospodarka w lasach prowadzona była na podstawie prowizorycznej tabeli klas wieku.

Prowizoryczne plany urządzania lasu dla Nadleśnictwa Strzelce opracowano na lata 1951-1960, a gospodarkę leśną prowadzono do 30 września 1962 roku do czasu opracowania planu urządzania lasu definitywnego. Lasy N-ctwa Strzelce podzielono na 3 gospodarstwa:

1. grabowo-sosnowo-dębowe o 120 letnim wieku rębności
2. grabowo-dębowe o 120 letnim wieku rębności

3. jesionowo-olchowe o 80 letnim wieku rębności

Użytkowanie rębne w tych gospodarstwach odbywało się rębnią gniazdową, której zaniechano w 1956 roku by przejść na rębnię zupełną Ia o szerokości pasów 60-80 metrów z 3-4 letnim nawrotem cięć. Powierzchnie zrębów były odnawiane sztucznie, niemniej starano się przy pomocy pozostawionych nasienników uzyskiwać odnowienia naturalne.

Definitywne prace urządzeniowe poprzedziły pomiary geodezyjne, które w latach 1959-1962 objęły wszystkie grunty nadleśnictwa. Plan definitywnego urządzania lasu sporządzony został na okres od 1 X 1962 r. do 30 IX 1971 r.

Wg stanu na 1 X 1966 r. powierzchnia ogólna N-ctwa Strzelce wynosiła 6276,30 ha w tym pow. leśna 5857,04 ha. Całość lasów N-ctwa Strzelce zaliczono do gospodarstwa produkcyjnego – lasy grupy II.

Przyjęto następujące wieki rębności:

So	100 lat
Db, Jś	140 lat
Ol, Brz, Gb	80 lat
Oś	60 lat

W omawianym okresie zgodnie z założeniami planu gospodarczego stosowano zrębowy sposób zagospodarowania. Zrębami zupełnymi użytkowano drzewostany na wszystkich siedliskach. Stosowano 3 – 5 letnie nawroty cięć. Rębni złożonych nie stosowano ze względu na brak odnowień naturalnych. W nielicznych wypadkach przy dobrym występowaniu naturalnych odnowień jesionu, zastosowano rębnię częściową IIb w oddziałach: 39, 33, 87.

W okresie obowiązywania planu definitywnego urządzania, zadania z zakresu użytkowania, oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco:

Ogółem N-ctwo Strzelce	Rozmiar użytkowania – w ha/ m ³ netto					
	Rębnego			Przedrębnego		
	Plan za 9 lat	Wykonanie za 9 lat	% Wykonania	Plan za 9 lat	Wykonanie za 9 lat	% Wykonania
	403,20 69508	430,39 70754	106,7 101,8	3509,29 52640	4697,22 56562	133,8 107,5

Osiągnięta intensywność w użytkowaniu przedrębnym wyniosła 12,0 m³/ha, przy planowanym 15,0 m³/ha.

Zalesienia i odnowienia wykonywano przeważnie przez sadzenie w pasy lub bruzdy. W tym okresie nadleśnictwo odnowiło 216,91ha halizn i zrębów zupełnych, przyjętych w drodze wymiany. Nie zawsze wprowadzane na powierzchnie gatunki drzew były zgodne ze składem pożądanym, o czym świadczy fakt, że 186,60 ha (25%) upraw było niezgodnych ze składem pożądanym. Upraw z pożądanym składem było 22,5%. Najwięcej nieprawidłowości popełniono na siedlisku lasu wilgotnego, gdzie zamiast dębu wprowadzano olchę, jak również na siedlisku lasu świeżego, gdzie powstały liczne uprawy i młodniki sosnowe.

W tym okresie powstało też 57,78 ha plantacji topolowych.

Ogólny stan zdrowotny i sanitarny lasu w okresie definitywnej rewizji można uznać za zadawalający. W roku 1965 wystąpiły huragany, w wskutek których niektóre drzewostany uległy uszkodzeniu. Na skutek pożarów w omawianym okresie uległo zniszczeniu 22,20 ha upraw i młodników.

Plany I rewizji urządzania lasu. Dla Nadleśnictwa Strzelce plan opracowano na okres 01 X 1971 r. – 30 IX 1981 r. a dla Nadleśnictwa Hrubieszów na okres 01 X 1977 r. – 30 IX 1987 r.

Po reorganizacji lasów w 1972 r. na podstawie tych planów prowadzono gospodarkę leśną w Obrębach: Hrubieszów i Strzelce jako Nadleśnictwo Strzelce od 01.01.1973 r. do 31.12.1983 r. W roku 1979 z powodu dostosowania granic obrębu do podziału administracyjnego kraju, Obręb Strzelce podzielono na obręby: Strzelce I – teren Województwa Chełm, Strzelce II – teren Województwa Zamość.

Pow. całkowita Nadleśnictwa Strzelce wg stanu na 1 I 1973 r. wynosiła 12715,63 ha.

W wyodrębnionych grupach lasu utworzono następujące kategorie ochronności i gospodarstwa:

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Kategoria ochronności Gospodarstwo	Obręby		Razem n-ctwo
	Hrubieszów	Strzelce	
I. Lasy grupy I w tym	78,14	--	78,14
las masowego wypoczynku.	78,14	-	78,14
II. Lasy grupy II w tym:	5419,30	6422,31	11841,61
D-stany nasienne	--	14,86	14,86
Lasy doświadczalne IBL	101,60	8,10	109,70
Plantacje topoli	405,04	--	405,04
Plantacje drzew szybkorosnących	11,92	--	11,92
Lasy produkcyjne	4900,74	6399,35	11300,09
Ogółem n-ctwo	5497,44	6422,31	11919,75

Przyjęto jednakowe wieki rębności w grupach lasu I i II w obydwóch obrębach:

Db, Js	140 lat
So, Md	100 lat
Św, Gb, Ol, Brz	80 lat
Oś	50 lat
Tp	40 lat

W okresie obowiązywania planu u.l. I rewizji przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco:

Nadleśnictwo Strzelce	Rozmiar użytkowania – m ³ netto ha					
	Rębnego			Przedrębnego		
	Plan	Wykonanie	% Wykonania	Plan	Wykonanie	% Wykonania
	<u>19775</u> 115	<u>22139</u> 112	<u>112,0</u> 97,0	<u>14325</u> 905	<u>13926</u> 756	<u>95,1</u> 83,5

Użytkowanie w latach po I rewizji w lasach grupy II prowadzone było głównie zrębami zupełnymi. Etat powierzchniowy Rb I wynosił 1076 ha w tym 436 ha drzewostanów źle produkujących. Rębniami częściowymi użytkowano 24,57 ha.

Osiągnięta intensywność trzebieży wyniosła 18,4 m³/ha. W tym okresie zabiegi pielęgnacyjne w III kl. wieku i starszych drzewostanach wykonywane były pod kątem sortymentowym.

Mimo, że odnowienia wprowadzane były sztucznie na przygotowanej glebie, poprzez sadzenie na powierzchni otwartej, stan upraw jest średni. W 1984 r. zainwentaryzowano 53,99 ha (3,8%) upraw przepadłych, 101,55 ha (7,1%) upraw niezgodnych z pożądanym składem gatunkowym. Przeciętna udatność upraw wyniosła 72%. Powodem takiego stanu rzeczy było niedostateczne pielęgnowanie upraw i młodników, źle przygotowania gleby, niewłaściwy materiał sadzeniowy.

W zakresie budownictwa ogólnego wybudowano trzy budynki mieszkaniowe dla siedmiu rodzin przy osadzie nadleśnictwa. W istniejących osadach prowadzono remonty bieżące. W omawianym okresie wybudowano 35,5 km dróg wywozowych.

Plany II rewizji urządzania lasu dla N-ctwa Strzelce opracowano na okres 1 I 1984 r. - 31. XII 1993 r.

N-ctwo Strzelce składało się z 3 obrębów: Hrubieszów, Strzelce I, Strzelce II. Powierzchnia całkowita Nadleśnictwa wg stanu na 01.01.1984 r. wynosiła **12739,42 ha**.

Podział na kategorie ochronności przedstawia poniższa tabela.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Grupa lasów	Razem w n-ctwie [ha]	w tym w obrębach:		
		Hrubieszów [ha]	Strzelce I [ha]	Strzelce II [ha]
I. Lasy rezerwatowe	106,91	--	69,79	37,12
II. Lasy grupy I w tym:	680,98	77,82	213,99	389,17
las masowego wypoczynku.	279,81	77,82	213,99	--
las glebowych pow. wzorcowych GPW	389,17	-	-	389,17
III. Lasy grupy II w tym	11287,68	5292,06	3673,64	2321,98
WDN	80,75	15,69	50,20	14,86
las doświadczalne IBL	99,90	92,01	-	7,89
drzewostany specjalne	40,44	-	10,68	29,76
ostoje ptaków	339,79	-	280,61	59,18
Ogółem n-ctwo	12075,57	5369,88	3957,42	2748,27

Podział na gospodarstwa (pow. leśna zalesiona)

Gospodarstwo	Razem w n-ctwie [ha]	w tym w obrębach:		
		Hrubieszów [ha]	Strzelce I [ha]	Strzelce II [ha]
1. Gospodarstwo specjalne	1327,33	185,52	598,07	543,74
2. Gospodarstwo zrębowe	536,37	193,79	242,15	100,43
3. Gosp. zrębowo-przerębowe	9948,99	4900,64	3016,18	2032,17
Ogółem n-ctwo	11812,69	5279,95	3856,40	2676,34

Dla wszystkich kategorii ochronności, we wszystkich obrębach przyjęto następujące wieki rębności:

Gatunek	Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce
So Md	100 lat	120 lat
Db Js	160 lat	160 lat
Św, Brz, Oi, Gb, Ak	80 lat	80 lat
Oś	50 lat	50 lat
Tp	40 lat	40 lat

W okresie obowiązywania planu u.l. II rewizji przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania, oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco:

Ogółem N-ctwo Strzelce	Rozmiar użytkowania – roczny w ha/ m ³ netto					
	Rębego			Przedrębego		
	Plan	Wykonanie	% Wykonania	Plan	Wykonanie	% Wykonania
	95,11 13221	76,54 8716	80,4 65,9	1046,31 12125	1081,76 17741	103,4 146,3

W powyższym zestawieniu ujęto pozyskanie użytków przygodnych w użytkowaniu rębnym i przedrębnym, które wynosiło w n-ctwie 1,4% użytków rębnych, 36,4% użytków przedrębnych.

Przeciętne wskaźniki cięć pielęgnacyjnych z wykonania wynoszą:

CP- 2,8 m³/ha TW TP – 17,7 m³/ha

W okresie obowiązywania planu II rewizji d-stany na siedliskach borowych i olsach stosowano rębnie zupełne Ib i Ic z 3-5 letnim nawrotem cięć. Na siedliskach: BMśw, BMw, LMśw stosowano rębnie Id z

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

10-15 letnim okresem odnowienia, na pozostałych siedliskach lasowych i OIJ d-stany użytkowano RbIIb i RbIIIb.

Użytkowanie rębne generalnie wykonane było zgodnie z obowiązującym planem cięć. Realizacja planu cięć została zachwiana występowaniem znacznych ilości użytków przygodnych w użytkowaniu przedrębnym powstałych po huraganach 1985 i 1992 roku. Czynniki te spowodowały nie wykonanie etatu użytkowania rębego. Etat masowy wykonano w 103% w użytkach głównych.

Przeciętne roczne zadania i wykonanie z zakresu hodowli przedstawia poniższa tabela.

Odnowienia i zalesienia				Dol. luk	Popr. i uzup.	Wpro- wa- dzenie podsz.	Pielęgnowanie		Melioracje		
otwarte		pod osłoną					gleby	Upraw i młod- ników	agrot.	na- woż.	wodne
hał. płaz. zręby	nie- leśne	zręby część.	podsa - dzenia								
91,48	0,53	12,04	7,86	1,70	52,59	0,00	478,70	664,86	98,87		
65,78	26,45	7,00	10,88	4,10	29,16	10,43	529,48	616,57	45,42		
71,9%	4990%	56,5%	138,4 %	241,2 %	55,4%	--%	110,6 %	92,7%	45,9%		

W liczniku podano etat roczny, a w mianowniku wykonanie przeciętnie rocznie.

Upraw niezgodnych ze składem docelowym było 44,61 ha, które stanowiły 4,5% upraw oraz 25,92 ha upraw przypadłych (2,6%). Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do lat 10 wynosiło 0,80.

Uprawy i młodniki po rębni częściowej zarejestrowano na pow. 168,39 ha o przeciętnym pokryciu 56%.

Głównymi sposobami odnowienia było sadzenie w pasy oraz na niewielkich powierzchniach sadzono na rabatowalkach, talerzach i kopczykach.

Cały obszar N-ctwa Strzelce zaliczono do zerowej [O] strefy zagrożenia przemysłowego

W zakresie ochrony lasu nadleśnictwa wykonało wszystkie czynności przewidziane Instrukcją Ochrony Lasu. Stan zdrowotny lasu był dobry.

Istotne szkody spowodowały silne wiatry w 1985 i 1992 roku. Uległo wtedy wyrwieniu lub wyłamaniu wielu drzew o masie około 30 000 m³ grubizny co było przyczyną okresowego wzrostu szkodników wtórnych. Zwalczanie owadów szkodliwych polega na wykładaniu pułapek klasycznych i feromono-
wych, korowaniu lub opryskiwaniu surowca drzewnego.

Ze szkodników liściożernych tj. zwójka zieloneczka i miernikowce, które co kilka lat powodują gołożery dębu, szczególnie w drzewostanach V i starszych klas wieku.

Z grzybów pasożytniczych występuje huba korzeniowa, dotyczy to w szczególności leśnictwa Du-
bienka

Czynnikiem zagrażającym uprawom i młodnikom były szkody od zwierzyny, które nadleśnictwo reje-
strowano średnio 529 ha rocznie. Podejmowano działania ograniczające rozmiar szkód od zwierzyny poprzez grodzenie upraw, palikowanie oraz smarowanie sadzonek repelentami.

Spośród czynników abiotycznych wpływających negatywnie na stan lasu należy wymienić pożary. W omawianym okresie na obszarze nadleśnictwa wystąpiło 21 pożarów, na powierzchni 20,90 ha.

W trakcie realizacji planu II rewizji u.l., w kraju oraz w Nadleśnictwie Strzelce zachodziły istotne prze-
miany. Nastąpiły zmiany ustrojowe, ekonomiczne i społeczne. W życie weszła Ustawa o lasach z dnia 28.09.1991 r. Zmieniła się organizacja w Lasach Państwowych oraz rozpoczęto wdrażać system in-
formatyczny - SILP.

W tej rewizji PUL zastosowano nową statystyczno-matematyczną metodę inwentaryzacji zapasu opartą na sieci losowych powierzchni próbnych relaskopowych zakładanych w drzewostanach III i starszych klas wieku. Zmieniono również sposób tworzenia gospodarstw. Nowe gospodarstwa leśne tworzone w oparciu o siedliskowe typy lasu i sposób ich zagospodarowania.

Plan III rewizji urządzenia lasu – Dla Nadleśnictwa Strzelce nowy PUL na lata od 01.01.1995 r. do 31.12.2004 r. opracowało BULiGL Oddział w Lublinie. Nadleśnictwo Strzelce składało się z 2 obrębów leśnych tj.: Hrubieszów i Strzelce.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Decyzją Ministra Środowiska BOA-Ippul-123/2214/2000 z dnia 05.01.2001 r. został zatwierdzony Aneks do planu urządzania lasu sporządzonego na lata od 1995 do 2004 dla Nadleśnictwa Strzelce na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 1995 roku.

Powierzchnia całkowita nadleśnictwa wg stanu na 01.01.1995 r. wynosiła 13649,71 ha (leśna 13030,00 ha). W obrębach kształtowała się następująco:

- obręb Hrubieszów 5924,05 ha (leśna 5653,76 ha)
- obręb Strzelce 7725,66 ha (leśna 7373,24 ha)

W planie III rewizji u.l. wyodrębniono następujące kategorie ochronności:

Grupa lasu i kategoria ochronności wyszczególnienie	Powierzchnia leśna w ha		
	Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce	Nadleśnictwo
Lasy rezerwatowe	-	107,12	107,12
Lasy wodochronne	461,59	617,34	1078,93
Lasy glebochronne	255,77	-	255,77
Lasy stanowiące d-stany nasienne	15,69	60,22	75,91
Lasy stanowiące ostoję zwierząt	73,95	236,59	310,54
Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	41,49	388,84	430,33
Razem ochronne	848,49	1302,99	2151,48
Lasy gospodarcze	4805,27	5966,13	10771,40
Lasy ogółem	5653,76	7376,24	13030,00

Podział na gospodarstwa przedstawiał się następująco (pow. leśna zalesiona):

Gospodarstwo	Powierzchnia leśna zalesiona w ha		
	Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce	Nadleśnictwo
1. Specjalne	495,38	852,20	1347,58
2. Zrębowe (w tym rębnia Id)	124,07	827,34	951,41
3 Zrębowo - przerębowe	5005,24	5487,59	10492,83
Razem	5624,69	7167,13	12791,82

Dla wszystkich kategorii ochronności, we wszystkich obrębach przyjęto następujące wieki rębności:

Gatunek	Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce
So Md	100 lat	120 lat
Db Js	160 lat	160 lat
Św, Brz, Ol, Gb, Ak	80 lat	80 lat
Oś	50 lat	50 lat
Tp	40 lat	40 lat

W okresie obowiązywania planu u.l. III rewizji, przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Użytki rębne		Użytki przedrębne		Ogółem etatów m³
	ha	m³	ha	m³	
Wykonanie przeciętnie rocznie	150	11690	978	26585	38275
Etat roczny	138	15189	981	23089	38278
% wykonania	108	77	100,3	115	100

W powyższym zestawieniu ujęto pozyskanie użytków przygodnych, które wynosiło w nadleśnictwie 4,7% użytków rębnych i 36,3% użytków przedrębnych.

W okresie obowiązywania planu III rewizji drzewostany na siedliskach borowych i olsach zagospodarowywano rębniami zupełnymi Ib z 3-5 letnim nawrotem cięć. Na siedlisku LMśw stosowano rębnie Id z 10-15 letnim okresem odnowienia, na pozostałych siedliskach lasowych i OIj d-stany użytkowano RbII.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Użytkowanie rębne wykonane było zgodnie z obowiązującym planem cięć. Wykonanie etatu miąższościowego w 65% nie wpłynęło negatywnie na stan lasu ale spowodowało wzrost etatu w następnych rewizjach oraz zaburzenie ład przestrzennego i czasowego.

W trakcie realizacji planu u.l. III rewizji uzyskano następujące przeciętne wskaźniki cięć pielęgnacyjnych w nadleśnictwie:

Rodzaj zabiegu	Plan m ³ /ha	Wykonanie m ³ /ha
CP	2,23	4,90
TW i TP	26,48	30,70
Przeciętny wskaźnik cięć pielęgnacyjnych	23,54	27,18

Planowany wskaźnik w użytkach przedrębnych wynosił 23,54 m³/ha, a wykonano 27,18 m³/ha (wzrost o 15%). Przekroczenie etatu miąższościowego nie miało ujemnego wpływu na stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów. Nasuwa się wniosek, że planowane wskaźniki intensywności cięć w trzebieżach były zaniżone.

Przecięte roczne zadania i wykonanie z zakresu hodowli przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Odnowienia i zalesienia				Dol. luk	Popr. i uzup.	Wprowadzanie podsz.	Pielęgnowanie		Melioracje				
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw i młodników	agrot.	wod.			
	hał. płaz. zręby	nie leśne	zręby część.	podsa - dzenia										
	Powierzchnia [ha]													
	Plan	17,90	12,54	39,41				11,14	6,50	13,16	0	186,75	327,24	94,36
Wykonanie	16,59	15,53	25,34	9,22	6,70	12,97	0	286,75	446,73	43,08	0			
%	92	126	64	83	102	98		154	136	46	0			

❑ Uprawy i młodniki do 10 lat na pow. otwartych: 393,92 ha w tym:

- uprawy niezgodne ze składem docelowym 71,93ha (18,26%),
- uprawy o zadrzewieniu 0,7 i wyżej 382,96 ha (97,22%)
- upraw przepadłych nie stwierdzono.

❑ Uprawy i młodniki po rębniach złożonych: 203,77 ha,

❑ KO zainwentaryzowano na 571,72 ha.

Zgodnie z opracowanym *Programem zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 1991-2010*, zweryfikowany w roku 1999 i 2000 r. stan obiektów nasiennych w PUL III rewizji był następujący:

❑ wyłączone drzewostany nasienne- 99,35 ha, w tym:

- So-8,90 ha,
- Db-79,45 ha,
- Brz-11,00 ha

❑ gospodarcze drzewostany nasienne -471,58 ha, w tym:

- drzewostany sosnowe 300,55 ha,
- drzewostany olchowe 12,96 ha,
- drzewostany dębowe 117,79 ha,
- drzewostany jesionowe 10,96 ha,
- drzewostany brzoźowe 29,32 ha.

❑ uprawy pochodne – 59,97 ha.

Lasy Nadleśnictwa Strzelce nękane były przez szkodniki liściożerne, do których należały: miernikowce, zwójki, kuprówka rudnica.

Spośród czynników abiotycznych wpływających negatywnie na stan lasu, należy wymienić klęskę śniegołomów w 1999 roku. Łącznie pozyskano 123541 m³. W omawianym okresie na obszarze nadleśnictwa wystąpiło 7 pożarów, z których dwa największe, to pożar z 2003 r. o powierzchni 9,18 ha.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

W zakresie ochrony lasu, nadleśnictwo wykonało wszystkie czynności przewidziane Instrukcją Ochrony Lasu. Stan zdrowotny lasu był zadawalający.

W 2004 r. BULiGL Oddział w Lublinie opracowało plan urządzenia lasu IV rewizji wg stanu na 01.01.2005 roku.

Plan IV rewizji urządzenia lasu – Dla Nadleśnictwa Strzelce nowy PUL na lata od 01.01.2005 r. do 31.12.2014 r. opracowało BULiGL Oddział w Lublinie. Nadleśnictwo Strzelce składało się z 2 obrębów leśnych tj.: Hrubieszów i Strzelce.

Decyzją Ministra Środowiska DL.Ip-611-55/05 z dnia 26.08.2005 r. został zatwierdzony plan urządzenia lasu sporządzonego na lata od 2005 do 2014 dla Nadleśnictwa Strzelce na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2005 roku.

Powierzchnia całkowita nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2005 r. wynosiła 14035,46 ha (leśna 13721,25 ha). W obrębach kształtowała się następująco:

- obręb Hrubieszów 6091,32 ha (leśna 5979,71 ha)
- obręb Strzelce 7944,14 ha (leśna 7741,54 ha)

W planie IV rewizji u.l. wyodrębniono następujące kategorie ochronności:

Grupa lasu i kategoria ochronności wyszczególnienie	Powierzchnia leśna w ha		
	Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce	Nadleśnictwo
Lasy rezerwatowe	-	107,15	107,15
Lasy wodochronne	296,3	893,93	1190,23
Lasy glebochronne	255,16	-	255,16
Lasy stanowiące d-stany nasienne	11,00	88,35	99,35
Lasy stanowiące ostoję zwierząt	-	-	336,99
Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	27,08	388,26	415,34
Razem ochronne	589,94	1370,54	2297,07
Lasy gospodarcze	5264,24	6084,02	11348,26
Lasy ogółem	5853,78	7561,71	13415,49

Podział na gospodarstwa przedstawiał się następująco (pow. leśna zalesiona):

Gospodarstwo	Powierzchnia leśna zalesiona w ha		
	Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce	Nadleśnictwo
1. Specjalne	474,88	872,49	1347,37
2. Zrębowe (w tym rębnia ld)	191,12	423,35	614,47
3 Zrębowo - przerębowe	5187,78	6265,87	11453,65
Razem	5853,78	7561,71	13415,49

Dla wszystkich kategorii ochronności, we wszystkich obrębach przyjęto następujące wieki rębności:

Gatunek	Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce
So Md	100 lat	100 lat
Db Js	160 lat	160 lat
Św, Brz, Ol, Gb, Lp	80 lat	80 lat
Oś, Olsz	50 lat	50 lat
Tp	40 lat	40 lat

W okresie obowiązywania planu u.l. IV rewizji, przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco:

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Wyszczególnienie	Użytki rębne		Użytki przedrębne		Ogółem etatów m³
	ha	m³	ha	m³	
Wykonanie przeciętnie rocznie	223	27388	874	29546	38275
Etat roczny	214	29715	982	27226	38278
% wykonania	104	92	89	108	100

W powyższym zestawieniu ujęto pozyskanie użytków przygodnych, które wynosiło w nadleśnictwie 4,41% użytków rębnych i 10,22% użytków przedrębnych.

W okresie obowiązywania planu IV rewizji drzewostany na siedliskach borowych i olsach zagospodarowywano rębniami zupełnymi Ib z 3-5 letnim nawrotem cięć. Na siedlisku LMśw stosowano rębnie Id z 10-15 letnim okresem odnowienia, na pozostałych siedliskach lasowych i OIJ d-stany użytkowano RbII.

Użytkowanie rębne wykonane było zgodnie z obowiązującym planem cięć. Wykonanie etatu miąższościowego w 65% nie wpłynęło negatywnie na stan lasu ale spowodowało wzrost etatu w następnych rewizjach oraz zaburzenie ładu przestrzennego i czasowego.

W trakcie realizacji planu u.l. IV rewizji uzyskano następujące przeciętne wskaźniki cięć pielęgnacyjnych w nadleśnictwie:

Rodzaj zabiegu	Plan m³/ha	Wykonanie m³/ha
CP	6,90	11,31
TW i TP	29,64	31,82
Przeciętny wskaźnik cięć pielęgnacyjnych	18,27	21,56

Planowany wskaźnik w użytkach przedrębnych wynosił 18,27 m³/ha, a wykonano 21,56 m³/ha (wzrost o 15%). Przekroczenie etatu miąższościowego nie miało ujemnego wpływu na stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów. Nasuwa się wniosek, że planowane wskaźniki intensywności cięć w trzebieżach były zaniżone.

Przeciętne roczne zadania i wykonanie z zakresu hodowli przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Odnowienia i zalesienia				Dol. luk	Popr. i uzup.	Wpro- wa- dzanie podsz.	Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw i młodni- ków	agrot.	wod.
	hał. płaz. zręby	niele- śne	zręby część.	pod- sadze- nia							
	Powierzchnia [ha]										
Plan	15,16	6,72	92,29	0,24	1,08	0	0	138,43	276,61	1132,13	0
Wykonanie	11,85	4,07	82,66	0,22	1,83	3,38	0	127,95	193,49	922,86	0
%	78	61	90	91	169	0	0	92	73	82	0

❑ Uprawy i młodniki do 10 lat na pow. otwartych: 136,695 ha w tym:

- uprawy niezgodne ze składem docelowym 0,77 ha (0,52%),.
- uprawy o zadrzewieniu 0,7 i wyżej 135,97 ha (99,46%)
- upraw przepadłych nie stwierdzono.

❑ Uprawy i młodniki po rębniach złożonych: 197,02 ha,

❑ KO zainwentaryzowano na 743,76 ha.

Zgodnie z opracowanym *Programem zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 1991-2010*, zarejestrowana w KRLMP baza nasienna zawierała:

❑ wyłączone drzewostany nasienne- 99,35 ha, w tym:

- So-8,90 ha,
- Db-79,45 ha,
- Brz-11,00 ha

❑ gospodarcze drzewostany nasienne -493,51 ha, w tym:

- drzewostany sosnowe 283,71 ha,

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- drzewostany olchowe 12,97 ha,
- drzewostany dębowe 167,85 ha,
- uprawy pochodne – 59,97 ha.

Lasy Nadleśnictwa Strzelce nękane były przez szkodniki liściożerne, do których należały: miernikowce, zwójki, kuprówka rudnica.

Spośród czynników abiotycznych wpływających negatywnie na stan lasu, należy wymienić zamieranie drzewostanów dębowych, spowodowane zachwianiem stosunków wodnych w latach 2005-2007. Łącznie pozyskano 7111 m³. W omawianym okresie na obszarze nadleśnictwa wystąpiło 6 pożarów na łącznej powierzchni 2,38 ha.

W zakresie ochrony lasu, nadleśnictwo wykonało wszystkie czynności przewidziane Instrukcją Ochrony Lasu. Stan zdrowotny lasu był zadawalający.

W 2014 r. BULiGL Oddział w Lublinie opracowało plan urządzenia lasu V rewizji wg stanu na 01.01.2015 roku.

Plan V rewizji urządzenia lasu – Dla Nadleśnictwa Strzelce nowy PUL na lata od 01.01.2015 r. do 31.12.2024 r. opracowało BULiGL Oddział w Lublinie. Nadleśnictwo Strzelce składało się z 2 obrębów leśnych tj.: Hrubieszów i Strzelce.

Decyzją Ministra Środowiska DLP-I-611-42/24184/15/ŁP z dnia 29.06.2015 r. został zatwierdzony plan urządzenia lasu sporządzonego na lata od 2015 do 2024 dla Nadleśnictwa Strzelce na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2015 roku.

Powierzchnia całkowita nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2015 r. wynosiła 13955,86 ha (leśna 13695,48 ha). W obrębach kształtowała się następująco:

- obręb Hrubieszów 6003,28 (leśna 5907,26 ha)
- obręb Strzelce 7952,58 ha (leśna 7778,22 ha)

W planie V rewizji u.l. wyodrębniono następujące kategorie lasów:

Grupa lasu i kategoria ochronności wyszczególnienie	Powierzchnia leśna w ha		
	Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce	Nadleśnictwo
Lasy rezerwatowe		108,07	108,07
Lasy wodochronne	257,09	895,09	1152,18
Lasy wodochronne w granicach miast	39,92	-	39,92
Lasy glebochronne	217,69	-	217,69
Lasy stanowiące d-stany nasienne	11,00	85,92	96,92
Lasy glebochronne w granicach miast	37,86	-	37,86
Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	26,59	388,71	415,30
Razem ochronne	590,15	1369,72	1959,87
Lasy gospodarcze	5194,82	6131,84	11326,66
Lasy ogółem	5784,97	7608,34	13393,31

Podział na gospodarstwa przedstawiał się następująco (pow. leśna zalesiona):

Gospodarstwo	Powierzchnia leśna zalesiona w ha		
	Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce	Nadleśnictwo
1. Specjalne	556,29	915,99	1472,28
2. Zrębowe (w tym rębnia Id)	91,41	629,76	721,17
3 Zrębowo - przerębowe	4898,88	5213,11	10111,99
Razem	5784,97	7608,34	13393,31

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Dla wszystkich kategorii ochronności, we wszystkich obrębach przyjęto następujące wieki rębności:

Gatunek	Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce
So Md Js	100 lat	100 lat
Db	160 lat	160 lat
Św, Brz, Ol, Gb, Lp Wz Jw. Kl	80 lat	80 lat
Ol odrł	60 lat	60 lat
Oś, Olsz	50 lat	50 lat
Tp	40 lat	40 lat

W okresie obowiązywania planu u.l. V rewizji, przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Użytki rębne		Użytki przedrębne		Ogółem etatów m ³
	ha	m ³	ha	m ³	
Wykonanie przeciętnie rocznie	236	38233	848	35975	74208
Etat roczny	237	38407	812	38142	76549
% wykonania	99,45	99,55	104	94	-

W powyższym zestawieniu ujęto pozyskanie użytków przygodnych, które wynosiło w nadleśnictwie użytków rębnych i użytków przedrębnych.

W okresie obowiązywania planu V rewizji drzewostany na siedliskach borowych i olsach zagospodarowywano rębiami zupełnymi Ib z 3-5 letnim nawrotem cięć. Na siedliskach lasowych d-stany użytkowano rębiami złożonymi (II, III, IV).

Użytkowanie rębne wykonane było zgodnie z obowiązującym planem cięć. Wykonano etat miąższościowy na poziomie 99,55%.

W trakcie realizacji planu u.l. V rewizji uzyskano następujące przeciętne wskaźniki cięć pielęgnacyjnych w nadleśnictwie:

Rodzaj zabiegu	Plan m ³ /ha	Wykonanie m ³ /ha
CP-P	0	10,15
TW i TP	46,92	43,11
Przeciętny wskaźnik cięć pielęgnacyjnych	46,92	42,41

Planowany wskaźnik w użytkach przedrębnych wynosił 46,92 m³/ha, a wykonano 42,41 m³/ha (spadek o 9,6%). Niewykonanie etatu miąższościowego nie miało ujemnego wpływu na stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów. Nasuwa się wniosek, że planowane wskaźniki intensywności cięć w trzebieżach były zawyżone.

Przeciętne roczne zadania i wykonanie z zakresu hodowli przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Odnowienia i zalesienia				Dol. luk	Popr. i uzup.	Wprowadzanie podsz.	Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw i młodników	agrot.	wod.
	hał. płaz. zręby	nie leśne	zręby część.	podsadzenia							
	Powierzchnia [ha]										
Plan	7,71	0	75,34	-	7,43	0	-	31,76	149,91	101,76	-
Wykonanie	7,99	2,67	88,89	-	6,64	36,56	-	156,23	198,65	96,87	-
%	104	267	118	-	89	366	-	492	132	95	-

Lasy Nadleśnictwa Strzelce nękane były przez szkodniki liściożerne, do których należały: miernikowce, zwójki, kuprówka rudnica oraz szkodniki wtórne: kornik ostrozębny czy kornik drukarz.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Spośród czynników abiotycznych wpływających negatywnie na stan lasu, należy wymienić zamieranie jesionu, wywołane przez *Challara fraxinea* czyli chorobę korzeni jesionów. W omawianym okresie na obszarze nadleśnictwa wystąpiły 3 pożary na łącznej powierzchni 0,33 ha.

W zakresie ochrony lasu, nadleśnictwo wykonało wszystkie czynności przewidziane Instrukcją Ochrony Lasu. Stan zdrowotny lasu był zadowalający.

Omówienie gospodarki ostatniego 10-lecia (2015-2024) czyli V rewizji planu u.l. przedstawiona została w dalszej części elaboratu w dziale „Analiza gospodarki przeszłej”

W 2024 r. BULiGL Oddział w Lublinie opracowało plan urządzenia lasu VI rewizji wg stanu na 01.01.2025 roku.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tabela 4. Zestawienie danych historycznych - obręb Hrubieszów

Wyszczególnienie		Jed.	Obręb Hrubieszów					
			obręb					
			wg stanu na:					
			I rewizja 1977	II rewizja 1984	III rewizja 1995	IV rewizja 2005	V rewizja 2015	VI rewizja 2025
Powierzchnia ogólna		ha	5805,43	5653,74	5924,05	6091,32	6003,28	6022,13
Grunty leśne		ha	5497,44	5369,88	5623,76	5853,78	5784,97	5933,71
w tym porolne		ha						
Grunty związane z gospodarką leśną		ha				125,93	122,29	119,05
Grunty nieleśne		ha	307,99	283,86	300,29	111,61	96,02	88,42
w tym grunty przeznaczone do zalesienia		ha			-	-	-	-
Grunty sporne		ha	-	-	-	-	-	-
Lasy ochronne		ha	78,14	77,82	848,49	589,54	590,15	682,26
Rezerваты pow. leśna		ha				4,69	-	0,40
Obszary NATURA 2000		ha					2133	2094,22
Parki krajobrazowe		ha			174	174	174	1492,90
Otulina parków krajobrazowych		ha			185	185	185	110,86
Obszary chronionego krajobrazu		ha			326	326	326	284,69
I strefa zagrożenia przemysłowego		ha	-	-	-	-	-	-
Miąższość d-stanów na powierzchni leśnej		m³	-	873446	1059304	1299500	1480375	1533109
Przeciętna zasobność na 1 ha		m³	156	166	188	222	255	264
Przeciętny wiek drzewostanów		lat	41	43	48	56	62	63
Wiek rębności dla podstawowych gat. drzew		lat						
So, Md		lat	100	100	100	100	100	100
Db		lat	140	160	160	160	160	160
Js		lat	140	160	160	160	100	80
Św, Brz, Ol, Gb, Lp		lat	80	80	80	80	80	80
Os		lat	50	50	50	50	50	50
Tp		lat	35	40	40	40	40	40
Roczny etat użytków rębnych	Etat pow. [ha]	ha				111,32	109,92	99,48
	Wykonanie [ha]	ha				117,67	111,51	
	Etat netto Wykonanie netto	m³ m³			987	15701 14990	18083 18136	13739
Roczny etat użytków przedrębne	Etat pow. [ha]	ha				418	345	339
	Wykonanie [ha]	ha				395	363	
	Etat netto	m³			8757	12209	17027	15363
	Wykonanie netto	m³				12607	15582	
Odnowienia otwarte i podokap. – ha rocznie	Etat [ha]	ha			64,00	54,17	41	34,54
	Wykonanie [ha]	ha				52,50	53,84	
Pielęgnacje upraw i młodników – ha rocznie	Etat [ha]	ha				216	95	100,28
	Wykonanie [ha]	ha				176	177,41	
Melioracje agrotechnicz – ha rocznie	Etat [ha]	ha				55	50	36,83
	Wykonanie [ha]	ha				44	46,65	

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tabela 5. Zestawienie danych historycznych - obręb Strzelce

Wyszczególnienie		Jed.	Obręb Strzelce					
			obręb					
			wg stanu na:					
			I rewizja 1971	II rewizja 1984	III rewizja 1995	IV rewizja 2005	V rewizja 2015	VI rewizja 2025
Powierzchnia ogólna		ha	6910,20	7085,68	7725,66	9744,14	7952,58	8091,24
Grunty leśne		ha	6422,31	6705,59	7376,24	7561,71	7608,34	7933,04
w tym porolne		ha						
Grunty związane z gospodarką leśną		ha				179,83	179,88	175,95
Grunty nieleśne		ha	487,89	380,09	349,42	202,60	164,36	158,14
w tym grunty przeznaczone do zalesienia		ha			157,53	36,08	-	
Grunty sporne		ha	-	-	-	-	-	
Lasy ochronne		ha		603,16	1302,99	1370,54	1369,72	2014,04
Rezerваты pow. leśna		ha		106,91	107,12	106,78	106,78	107,67
Obszary NATURA 2000		ha					9249	9318,61
Parki krajobrazowe		ha			8239	8239	8239	7116,88
Otulina parków krajobrazowych		ha			18	18	18	191,16
Obszary chronionego krajobrazu		ha			84	84	84	143,17
I strefa zagrożenia przemysłowego		ha	-	-	-	-	-	-
Miąższość d-stanów na powierzchni leśnej		m ³	-	1283676	1783121	2117890	2117960	2118244
Przeciętna zasobność na 1 ha		m ³	176	206	205	240	278	273
Przeciętny wiek drzewostanów		lat	47	51	53	60	69	71
Wiek rębności dla podstawowych gat. drzew		lat						
So, Md		lat	100	100	100	100	100	100
Db		lat	140	160	160	160	160	160
Js		lat	140	160	160	160	100	80
Św, Brz, Ol, Gb, Lp		lat	80	80	80	80	80	80
Os		lat	50	50	50	50	50	50
Tp		lat	35	40	40	40	40	40
Roczny etat użytków rębnych	Etat pow. [ha]	ha				103,00	127	140,44
	Wykonanie [ha]	ha				105,84	124,19	
	Etat netto Wykonanie netto	m ³ m ³			55061	14014 12398	20323 20097	17830
Roczny etat użytków przedrębne	Etat pow. [ha]	ha				564	468	437
	Wykonanie [ha]	ha				511	485	
	Etat netto Wykonanie netto	m ³ m ³			11508	15017 16967	21115 20393	18807
Odnowienia otwarte i podokap. – ha rocznie	Etat [ha]	ha			35,75	54,30	42	48,25
	Wykonanie [ha]	ha				47,46	47,62	
Pielęgnacje upraw i młodników – ha rocznie	Etat [ha]	ha				197	87	88,94
	Wykonanie [ha]	ha				145	177,47	
Melioracje agrotechnicz – ha rocznie	Etat [ha]	ha				58	51	53,40
	Wykonanie [ha]	ha				49	50,22	

Tabela 6. Zestawienie danych historycznych - nadleśnictwo

Wyszczególnienie		Jed.	Nadleśnictwo Strzelce					
			obręb					
			wg stanu na:					
			I rewizja	II rewizja 1984	III rewizja 1995	IV rewizja 2005	V rewizja 2015	VI rewizja 2025
Powierzchnia ogólna		ha	12715,63	12739,42	13649,71	14035,46	13955,86	14113,33
Grunty leśne		ha	11919,75	12075,57	13030,00	13415,49	13695,48	13866,77
w tym porolne		ha						
Grunty związane z gospodarką leśną		ha				305,76	302,17	295,00
Grunty nieleśne		ha	795,88	663,85	619,71	314,21	260,38	246,56
w tym grunty przeznaczone do zalesienia		ha			157,53	40,77	-	
Grunty sporne		ha	-	-	-	-	-	
Lasy ochronne		ha	78,14	680,98	2151,48	1960,08	19559,87	2696,30
Rezerwy pow. leśna		ha		106,91	107,12	106,78	106,78	108,07
Obszary NATURA 2000		ha					11382	11412,83
Parki krajobrazowe		ha			8413	8413	8413	8609,78
Otulina parków krajobrazowych		ha			203	203	203	302,11
Obszary chronionego krajobrazu		ha			410	410	410	427,86
I strefa zagrożenia przemysłowego		ha	-	-	-	-	-	-
Mięszczość d-stanów na powierzchni leśnej		m ³	-	2157122	2531116	3082621	3598335	3651353
Przeciętna zasobność na 1 ha		m ³	167	183	198	230	269	269
Przeciętny wiek drzewostanów		lat	44	47	51	58	65	68
Wiekі rębności dla podstawowych gat. drzew		lat						
So, Md		lat	100	100	100	100	100	100
Db		lat	140	160	160	160	160	160
Js		lat	140	160	160	160	100	80
Św, Brz, Ol, Gb, Lp		lat	80	80	80	80	80	80
Os		lat	50	50	50	50	50	50
Tp		lat	35	40	40	40	40	40
Roczny etat użytków rębnych	Etat pow. [ha]	ha	115,43	95,11	138,47	214,33	237	239,92
	Wykonanie [ha]	ha	112,00	84,19	149,82	223,50	235,70	
	Etat netto	m ³	19773	14543	15189	29715	38407	31568
	Wykonanie netto	m ³	22139	9717	11690	27388	382,33	
Roczny etat użytków przedrębne	Etat pow. [ha]	ha			981	981	813	777
	Wykonanie [ha]	ha				905	848,34	
	Etat netto	m ³	14652	12125	20265	27227	38142	34171
	Wykonanie netto	m ³	13926	19515	26585	29547	35975	
Odnowienia otwarte i podokap. – ha rocznie	Etat [ha]	ha	15,35	111,38	99,76	109	83	81,83
	Wykonanie [ha]	ha	17,03	121,11	55,87	100	101,46	
Pielęgnacje upraw i młodników – ha rocznie	Etat [ha]	ha			513,98	415	182	189,21
	Wykonanie [ha]	ha			733,58	321	354,88	
Melioracje agrotechnicz – ha rocznie	Etat [ha]	ha			94,36	113	101	90,23
	Wykonanie [ha]	ha			43,08	93	96,87	

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Do planu u.l. przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. BULiGL Oddz. w Lublinie jako wykonawca prac urzędzeniowych otrzymał od Nadleśnictwa Strzelce następujące dokumenty geodezyjne, spełniające wymagania techniczne określone w instrukcji u.l.:

- a) wyciągi z rejestru gruntów nadleśnictwa:
- zestawienie powierzchni oddziałów,
 - zestawienie powierzchni gruntów nieleśnych,

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- zestawienie powierzchni arkuszy map gospodarczych wg województw, powiatów, gmin i obrębów ewidencyjnych;
- b) warstwę numeryczną działek ewidencyjnych, punktów granicznych i użytków klasyfikowanych, zgodnie ze standardem leśnej mapy numerycznej.

Dokumenty geodezyjne zostały przygotowane przez nadleśnictwo na podstawie oddzielnych umów z podmiotami geodezyjnymi.

Rejestr gruntów został sporządzony na podstawie materiałów przekazanych przez nadleśnictwo i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną. W wyniku analizy zapisów w rejestrze dokonano aktualizacji stanu posiadania o :

- zmiany rodzajów użytków gruntowych (według ustawy o lasach art. 14.1.),
- zmiany wynikające z zalesień gruntów nieleśnych,
- zmiany wynikłe z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie, wykonanej w trakcie prac taksacyjnych.

Grunty Nadleśnictwa Strzelce składają się z 1459 działek ewidencyjnych. Na dzień 31.12.2024 r. Nadleśnictwo miało uregulowany stan prawny dotyczący sprawowania zarządu (założone księgi wieczyste) w 75,60%.

Zgodnie z protokołem z KZP, nadleśnictwo udostępniło Wykonawcy dokumenty dotyczące stanu posiadania potrzebne do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu. Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych), były zgłaszane w formie wykazu rozbieżności z podkładem mapowym. Nadleśniczy podjął decyzje w sprawie ich usunięcia, skutkiem czego na dzień 01.01.2025 roku jest pełna zgodność dokumentacji nadleśnictwa z EGiB w kwestii użytków gruntowych.

1.1.3.1. Grunty we współwłasności, grunty sporne, służebności

Grunty we współwłasności

W nadleśnictwie występują grunty we współwłasności o łącznej powierzchni 528,6414 ha (obr.Hrubieszów 452,3855 ha - oddziały 400 wzwyż, obr.Strzelce 76,2559 ha - oddziały 400 wzwyż). Grunty te zlokalizowane są na 150 działkach ewidencyjnych (obr.Hrubieszów 92, obr.Strzelce 58). Powierzchnia gruntów we współwłasności wyliczona przez program taksator z dokładnością do 1 ara wynosi 528,55 ha (obr.Hrubieszów 452,28 ha, obr.Strzelce 76,27 ha).

Tabela 7. Wykaz gruntów we współwłasności

Lp.	Oddział, pododdział	Numer działki	Położenie			Pow. działki	Udział nadleśnictwa
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny		
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb HRUBIESZÓW							
1	402 a	771	Hrubieszowski	Hrubieszów	Obrowiec	38,7700	42/3877
2	408 c	120	Hrubieszowski	Trzeszczany	Józefin	0,5600	1/2
3	408 a	44/1	Hrubieszowski	Trzeszczany	Józefin	0,3600	1/2
4	408 b	46	Hrubieszowski	Trzeszczany	Józefin	0,7400	1/2
5	406 a	128	Hrubieszowski	Trzeszczany	Trzeszczany	0,5300	1/2
6	406 b	143	Hrubieszowski	Trzeszczany	Trzeszczany	0,0900	1/2
7	406 h	10	Hrubieszowski	Trzeszczany	Trzeszczany	0,4200	1/6
8	403 a	151	Hrubieszowski	Trzeszczany	Trzeszczany	0,4700	1/6
9	406 i	199/2	Hrubieszowski	Trzeszczany	Trzeszczany	0,1900	1/6
10	406 f	228/1	Hrubieszowski	Trzeszczany	Trzeszczany	0,0043	1/6
11	406 g	228/3	Hrubieszowski	Trzeszczany	Trzeszczany	0,4000	1/6

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp.	Oddział, pododdział	Numer działki	Położenie			Pow. działki	Udział nadleśnictwa
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny		
1	2	3	4	5	6	7	8
12	406 c, d	39	Hrubieszowski	Trzeszczany	Trzeszczany	0,4900	1/6
13	403 b	120	Hrubieszowski	Trzeszczany	Trzeszczany	0,9300	4/36
14	400 b	25	Hrubieszowski	Uchanie	Aurelin	0,5415	1/2
15	400 a	63	Hrubieszowski	Uchanie	Aurelin	0,3097	1/2
16	405 a	167	Hrubieszowski	Uchanie	Gliniska	0,5216	1/2
17	404 a, b, c	216	Hrubieszowski	Uchanie	Gliniska	2,4040	1/3
18	404 d	219	Hrubieszowski	Uchanie	Gliniska	0,3110	1/3
19	400 d	576	Hrubieszowski	Uchanie	Rozkoszówka	1,1682	1/2
20	401 c	19	Hrubieszowski	Uchanie	Rozkoszówka	0,1856	1/4
21	400 f	593/1	Hrubieszowski	Uchanie	Rozkoszówka	0,3476	1/4
22	401 a	104/2	Hrubieszowski	Uchanie	Uchanie Kol	0,7434	1/4
23	401 b	101/3	Hrubieszowski	Uchanie	Uchanie Kol	0,8045	15/80
24	400 c	1174	Hrubieszowski	Uchanie	Wola Uchańska	26,3523	42/2232
25	410 c	247	Zamojski	Grabowiec	Czechówka	0,2800	1/3
26	410 a	357	Zamojski	Grabowiec	Czechówka	0,3300	4/8
27	410 b	456	Zamojski	Grabowiec	Czechówka	0,1800	4/8
28	415 g	335	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec	0,8100	1/3
29	415 b	319/1	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec	0,3500	2/6
30	415 i	330/2	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec	0,4100	2/6
31	415 f	336	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec	0,8100	30/60
32	415 d	337	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec	0,8100	4/36
33	415 a	320	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec	0,7100	7/12
34	415 j	329	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec	0,8100	7/12
35	415 c	317	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec	0,7100	7/24
36	415 h	332	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec	0,8100	7/24
37	425 f	3607	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	0,2500	1/6
38	425 d	3657	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	0,0500	1/6
39	425 a	3604	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	0,1100	103/638
40	425 b	3602	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	5,7600	125/638
41	425 c	3650	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	0,6800	125/638
42	418 a, b, c, d, f, 419 a, b, c, d, f, g, h, 420 a	975	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	109,3291	17630/55440
43	417 a, b, c, d, f	977	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	31,4400	17630/55440
44	424 d	937	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	5,2000	35/72
45	421 g, h	929	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	32,6600	4459/18179
46	421 a, b, c, d, f	931	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	11,5500	4459/18179
47	422 a, b, 423 a, b	941	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	137,5800	4459/18179
48	424 a	927	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	1,2400	6/26
49	424 b	939	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	5,4100	6/26
50	424 c	938	Zamojski	Grabowiec	Grabowiec Góra	6,1800	78/360
51	409 a	491/1	Zamojski	Grabowiec	Ornatowice	0,3400	1/2
52	407 d	648	Zamojski	Grabowiec	Skibice	0,0800	1/3
53	407 c	649	Zamojski	Grabowiec	Skibice	0,1000	1/3
54	407 b	646	Zamojski	Grabowiec	Skibice	0,3800	30/240
55	407 a	647	Zamojski	Grabowiec	Skibice	0,4200	30/240
56	414 a	480	Zamojski	Grabowiec	Skomorochy Duże	0,3804	13/1000
57	412 b	1684	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,2863	1/2
58	413 j	1705	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,4348	1/2
59	413 d	1732	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,4585	1/2
60	413 a	1743	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,3880	1/2
61	412 g	1645	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,2743	2/5
62	412 a	1690	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,6763	2/5
63	413 k	1704	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,3457	2/5
64	413 b	1741	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,8958	2/5
65	413 c	1742	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,1005	2/5
66	412 c	1666	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,2862	2/6
67	413 f	1716	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,4986	2/6
68	413 g	1710	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,3959	4/18
69	412 d	1659	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,1400	4/9
70	413 i	1707	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,4450	6/32

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp.	Oddział, pododdział	Numer działki	Położenie			Pow. działki	Udział nadleśnictwa
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny		
1	2	3	4	5	6	7	8
71	412 f	1655	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,1953	9/16
72	413 h	1708	Zamojski	Grabowiec	Tuczępy	0,4178	9/16
73	416 b	1231	Zamojski	Grabowiec	Wolica Uchańska	0,0300	1/2
74	416 a	1258	Zamojski	Grabowiec	Wolica Uchańska	0,8600	1/2
75	416 i	1249	Zamojski	Grabowiec	Wolica Uchańska	0,1000	2/5
76	416 h	1276	Zamojski	Grabowiec	Wolica Uchańska	0,3200	2/5
77	416 d	1237	Zamojski	Grabowiec	Wolica Uchańska	0,0200	5/12
78	416 c	1264	Zamojski	Grabowiec	Wolica Uchańska	0,8200	5/12
79	416 g	1242	Zamojski	Grabowiec	Wolica Uchańska	0,1200	5/36
80	416 f	1269	Zamojski	Grabowiec	Wolica Uchańska	0,7000	5/36
81	411 b, ~a	13	Zamojski	Grabowiec	Wólka Tuczępska	0,5800	1/3
82	411 a	8	Zamojski	Grabowiec	Wólka Tuczępska	0,6700	1/4
83	411 c, ~b	14	Zamojski	Grabowiec	Wólka Tuczępska	0,5300	3/4
84	426 a	935	Zamojski	Miączyn	Horyszów	0,7600	1/3
85	429 c	1044	Zamojski	Miączyn	Świdniki	1,0400	1/2
86	430 a	1081	Zamojski	Miączyn	Świdniki	0,7400	1/2
87	429 b	1013	Zamojski	Miączyn	Świdniki	1,4900	1/3
88	429 a	1014	Zamojski	Miączyn	Świdniki	0,8100	1/4
89	429 d	1035	Zamojski	Miączyn	Świdniki	0,5300	2/4
90	427 b	84	Zamojski	Miączyn	Zawalów	0,5225	1/4
91	427 a, c	143	Zamojski	Miączyn	Zawalów	0,5354	1/6
92	428 a	398	Zamojski	Miączyn	Zawalów	1,1654	2/6
Razem obręb HRUBIESZÓW						452,3855	
Obręb STRZELCE							
93	412 f	128	Chełmski	Białopole	Kicin	2,6705	1/5
94	412 c, d	129	Chełmski	Białopole	Kicin	2,6701	1/5
95	412 a, b	131	Chełmski	Białopole	Kicin	1,3381	1/5
96	413 a	255	Chełmski	Białopole	Raciborowice Kol	0,5300	1/2
97	411 a, b, c	893/3	Chełmski	Białopole	Strzelce	0,3117	2/4
98	409 a	13	Chełmski	Dubienka	Brzozowiec	0,5600	1/3
99	401 a, b, c, d, f	168	Chełmski	Dubienka	Mateuszowo	1,1968	1/18
100	400 a, b, c, ~a	106	Chełmski	Dubienka	Mateuszowo	0,8411	1/2
101	402 a	187	Chełmski	Dubienka	Mateuszowo	1,8403	1/2
102	403 a	197	Chełmski	Dubienka	Mateuszowo	3,1884	2/5
103	403 b	199	Chełmski	Dubienka	Mateuszowo	4,6880	2/5
104	400 d, f	113	Chełmski	Dubienka	Mateuszowo	1,1676	4/6
105	404 f	140/2	Chełmski	Dubienka	Nowokajeta-nówka	0,2000	1/2
106	404 d	2.492	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,3500	1/2
107	404 a	2.536	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,3900	1/2
108	403 c	3.581	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,2600	1/2
109	406 a	3.587	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,9500	1/2
110	406 k	3.620/1	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,0200	1/2
111	406 l	3.620/2	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,0100	1/2
112	406 i	3.622/1	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,3200	1/2
113	406 j	3.622/2	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,0400	1/2
114	406 h	3.626	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,1000	1/2
115	407 c	3.467	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,3300	1/4
116	407 d	3.468	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,3600	1/4
117	408 f	3.533	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,9400	1/4
118	408 g	3.534	Chełmski	Dubienka	Rogatka	2,0300	1/4
119	408 l	3.545	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,3600	1/4
120	405 f, g, h, i	3.655	Chełmski	Dubienka	Rogatka	3,1300	1/4
121	407 b	3.464	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,4500	1/5
122	408 d	3.527	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,4000	1/5
123	408 c	3.528	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,2700	1/5
124	407 i	3.472	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,3100	1/6
125	408 k	3.538	Chełmski	Dubienka	Rogatka	2,1200	1/6
126	405 o, p, r, s, t	3.657	Chełmski	Dubienka	Rogatka	3,5025	1/6
127	405 bx, j, k, l, m, n	3.656	Chełmski	Dubienka	Rogatka	3,5106	1/8
128	407 g	3.470	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,2700	17/50
129	408 i	3.536	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,9700	17/50

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp.	Oddział, pododdział	Numer działki	Położenie			Pow. działki	Udział nadleśnictwa
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny		
1	2	3	4	5	6	7	8
130	406 f	3.605	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,7202	2/3
131	406 g	3.632	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,0600	2/3
132	407 f	3.469	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,3700	2/8
133	408 h	3.535	Chełmski	Dubienka	Rogatka	2,0400	2/8
134	404 b	2.556	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,5300	3/24
135	406 d	3.599	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,3300	3/24
136	405 ax, w, x, y, z	3.669	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,8400	3/24
137	404 c	2.495	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,3800	3/4
138	407 a	3.462	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,7000	3/5
139	408 b	3.521	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,5300	3/5
140	408 a	3.522	Chełmski	Dubienka	Rogatka	0,4000	3/5
141	407 k	3.478	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,2600	3/8
142	407 h	3.471	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,3000	34/72
143	408 j	3.537	Chełmski	Dubienka	Rogatka	2,0600	34/72
144	406 b	3.589	Chełmski	Dubienka	Rogatka	2,3900	4/6
145	405 a, b, c, d	3.653	Chełmski	Dubienka	Rogatka	3,0100	5/12
146	406 c	3.597	Chełmski	Dubienka	Rogatka	2,3400	5/16
147	407 j	3.477	Chełmski	Dubienka	Rogatka	1,2500	5/18
148	410 a	546	Chełmski	Dubienka	Skryhiczyn	2,7000	1/2
149	410 b	547	Chełmski	Dubienka	Skryhiczyn	0,0800	1/2
150	410 c	509	Chełmski	Dubienka	Skryhiczyn	0,3700	1/4
Razem obręb STRZELCE						76,2559	
Ogółem nadleśnictwo						528,6414	

Zgodnie z IUL i ustaleniami KZP grunty we współwłasności nie są elementem planowania urządzeniowego, a jedynie są ujęte w opisach taksacyjnych. Kontury działek we współwłasności wraz z numerem ewidencyjnym zastały wyróżnione na mapach gospodarczych w skali 1:5000 i mapach przeglądowo-gospodarczych.

Odrębną kwestią są grunty leśne własności Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP, stanowiące działki o małej powierzchni, o uregulowanym stanie posiadania, a położone w szachownicy z obcymi własnościami, gdzie prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej nie jest możliwe. Działki takie powinny być objęte aktywnymi czynnościami zgodnie z przepisami prawa.

Grunty sporne

Grunty sporne nie występują.

Służebności

W nadleśnictwie służebnościami obciążone są grunty pod liniami energetycznymi. Służebność przesyłu ustalona jest na podstawie porozumienia z PGE Dystrybucja.

Tabela 8. Zestawienie służebności przesyłu

Adres leśny	Pow	Rodzaj pow.	Uwagi
Obręb Hrubieszów			
05-26-1-01-2 -c -00	0,02	R	Pow. nieleśna
05-26-1-01-2 -l -00	0,04	L ENERG	
05-26-1-01-16 -j -00	0,00	L ENERG	
05-26-1-01-17 -b -00	0,12	L ENERG	
05-26-1-01-27 -f -00	0,07	L ENERG	
05-26-1-01-27 -h -00	0,02	L ENERG	
05-26-1-01-28 -l -00	0,03	L ENERG	
05-26-1-01-28 -n -00	0,00	L ENERG	

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Adres leśny	Pow	Rodzaj pow.	Uwagi
05-26-1-01-28 -o -00	0,05	L ENERG	
05-26-1-01-28 -s -00	0,01	L ENERG	
05-26-1-01-31 -g -00	0,02	L ENERG	
05-26-1-01-38 -m -00	0,02	L ENERG	
05-26-1-01-39 -g -00	0,87	LINIE	Pow. nieleśna
05-26-1-01-52 -c -00	0,35	LINIE	Pow. nieleśna
05-26-1-02-103 -f -00	0,02	L ENERG	
05-26-1-03-160 -i -00	0,03	R	Pow. nieleśna
05-26-1-03-160 -j -00	0,08	L ENERG	
05-26-1-12-177 -o -00	0,10	L ENERG	
05-26-1-12-177 -p -00	0,02	Ł	Pow. nieleśna
05-26-1-12-177 -r -00	0,08	R	Pow. nieleśna
05-26-1-12-177 -s -00	0,05	R	Pow. nieleśna
05-26-1-12-177 -t -00	0,04	Ł	Pow. nieleśna
05-26-1-12-190 -j -00	0,02	L ENERG	
05-26-1-12-190 -k -00	0,06	R	Pow. nieleśna
05-26-1-04-208 -j -00	0,10	L ENERG	
05-26-1-04-208 -k -00	0,15	L ENERG	
05-26-1-04-208 -l -00	0,01	L ENERG	
05-26-1-04-208 -m -00	0,04	L ENERG	
05-26-1-04-208 -n -00	0,01	L ENERG	
05-26-1-04-208 -p -00	0,02	L ENERG	
05-26-1-04-209 -g -00	0,07	L ENERG	
05-26-1-04-212 -g -00	0,19	L ENERG	
05-26-1-04-212 -h -00	0,08	L ENERG	
05-26-1-03-232 -g -00	0,02	L ENERG	
05-26-1-03-232 -h -00	0,07	L TELEK	
05-26-1-03-249 -b -00	0,54	L ENERG	
05-26-1-03-249 -d -00	0,22	L ENERG	
Razem	3,64		
Obręb Strzelce			
05-26-2-05-1 -o -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-05-9 -p -00	0,01	Ł	Pow. nieleśna
05-26-2-05-16 -m -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-06-40A -s -00	0,04	L ENERG	
05-26-2-07-66A -l -00	0,12	L ENERG	
05-26-2-07-67F -i -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-07-67F -j -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-07-78 -k -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-08-128 -z -00	0,00	ZAB INNE	Pow. nieleśna
05-26-2-08-128 -ax -00	0,00	ZAB INNE	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -d -00	0,06	INNE BUD	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -f -00	0,15	L ENERG	
05-26-2-09-129 -k -00	0,00	ZAB INNE	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -l -00	0,05	R	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -m -00	0,00	ZAB INNE	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -n -00	0,00	ZAB INNE	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -o -00	0,00	ZAB INNE	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -p -00	0,06	R	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -r -00	0,02	R	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -s -00	0,01	DROGI I	

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Adres leśny	Pow	Rodzaj pow.	Uwagi
05-26-2-09-129 -t -00	0,10	INNE BUD	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -w -00	0,01	INNE BUD	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -x -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-09-129 -y -00	0,00	PLANT CH	
05-26-2-09-129 -cx -00	0,06	INNE BUD	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -gx -00	0,01	PS	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -hx -00	0,00	PS	Pow. nieleśna
05-26-2-09-129 -kx -00	0,00	PS	Pow. nieleśna
05-26-2-09-130 -a -00	0,35	L ENERG	
05-26-2-09-131 -a -00	0,34	L ENERG	
05-26-2-09-132 -a -00	0,36	L ENERG	
05-26-2-09-133 -a -00	0,32	L ENERG	
05-26-2-09-134 -k -00	0,04	R	Pow. nieleśna
05-26-2-09-134 -l -00	0,00	L ENERG	
05-26-2-09-137 -h -00	0,27	Ł	Pow. nieleśna
05-26-2-09-161 -g -00	0,14	L ENERG	
05-26-2-05-226 -o -00	0,32	L ENERG	
05-26-2-05-226 -p -00	0,13	L ENERG	
05-26-2-05-227 -y -00	0,04	L ENERG	
05-26-2-05-227 -z -00	0,02	LZ	Pow. nieleśna
05-26-2-05-227 -ax -00	0,06	LZ	Pow. nieleśna
05-26-2-05-227 -bx -00	0,10	L ENERG	
05-26-2-09-234 -h -00	0,10	R	Pow. nieleśna
05-26-2-05-235A -p -00	0,08	L ENERG	
05-26-2-05-235B -w -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-235B -x -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-237 -z -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-238 -p -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-05-238 -r -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-238 -s -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-05-238 -t -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-05-238 -w -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-238A -y -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-238A -z -00	0,18	L ENERG	
05-26-2-05-238A -ax -00	0,00	L ENERG	
05-26-2-05-238A -bx -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-238A -cx -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-240 -r -00	0,16	BR-PS	Pow. nieleśna
05-26-2-05-240 -s -00	0,05	L ENERG	
05-26-2-05-240 -w -00	0,05	L ENERG	
05-26-2-05-241A -p -00	0,00	L ENERG	
05-26-2-05-241A -r -00	0,00	L ENERG	
05-26-2-05-241A -gx -00	0,01	BAGNO	Pow. nieleśna
05-26-2-05-241A -hx -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-05-241A -ix -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-05-244 -n -00	0,03	L ENERG	
05-26-2-05-246 -cx -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-05-247 -x -00	0,09	L ENERG	
05-26-2-05-247 -y -00	0,06	L ENERG	
05-26-2-05-247 -z -00	0,04	L ENERG	
05-26-2-05-248 -x -00	0,11	L ENERG	

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Adres leśny	Pow	Rodzaj pow.	Uwagi
05-26-2-05-248 -y -00	0,07	L ENERG	
05-26-2-05-248 -z -00	0,05	L ENERG	
05-26-2-05-248 -ax -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-05-248 -bx -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-248 -cx -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-248A -w -00	0,07	L ENERG	
05-26-2-05-248A -x -00	0,16	L ENERG	
05-26-2-05-248A -y -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-248A -z -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-248A -ax -00	0,12	L ENERG	
05-26-2-05-248A -bx -00	0,03	L ENERG	
05-26-2-05-248A -cx -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-248A -dx -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-248A -fx -00	0,03	L ENERG	
05-26-2-05-248A -gx -00	0,12	L ENERG	
05-26-2-05-248A -hx -00	0,08	L ENERG	
05-26-2-05-248A -ix -00	0,09	L ENERG	
05-26-2-05-248A -kx -00	0,04	L ENERG	
05-26-2-05-248A -lx -00	0,28	L ENERG	
05-26-2-05-248A -mx -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-05-248A -nx -00	0,06	L ENERG	
05-26-2-05-248A -ox -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-05-249 -y -00	0,08	L ENERG	
05-26-2-05-249 -z -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-05-249 -ax -00	0,15	L ENERG	
05-26-2-05-249 -bx -00	0,03	L ENERG	
05-26-2-05-300B -i -00	0,21	L ENERG	
05-26-2-05-300B -l -00	0,04	BAGNO	Pow. nieleśna
05-26-2-05-300B -n -00	0,00	ZAB INNE	Pow. nieleśna
05-26-2-05-300B -r -00	0,00	L ENERG	
05-26-2-05-300B -s -00	0,02	L ENERG	
05-26-2-07-300H -b -00	0,04	L ENERG	
05-26-2-07-300I -b -00	0,02	R	Pow. nieleśna
05-26-2-05-401 -f -00	0,01	L ENERG	
05-26-2-08-411 -b -00	0,00	ZAB INNE	Pow. nieleśna
05-26-2-08-411 -c -00	0,00	ZAB INNE	Pow. nieleśna
Razem	6,37		
Ogółem	10,01		

1.1.3.2. Podział powierzchniowy

Wśród gruntów leśnych zarządzanych przez nadleśnictwo istnieją enklawy i półenklawy stwarzające utrudnienia w gospodarce leśnej.

Granice gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce są w większości wyraźne i bezsporne, oznaczone i utrwalone w terenie słupami granitowymi, z umieszczonymi pod ziemią podcentrami (rurki drenarskie, butelki). Granice przebiegające wzdłuż naturalnych rozgraniczeń terenu, np.: wzdłuż rzek, linii brzegowych i dróg, nie są trwale oznaczone. Odcinki granic przebiegające między lasami prywatnych właścicieli (w szachownicy) są niewidoczne w terenie i wymagają wznowienia.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Podział powierzchniowy nadleśnictwa jest charakterystyczny dla terenów nizinnych. Oparto go o utworzone sztucznie linie podziału powierzchniowego, przebiegające w kierunku E – W, NE – SW i SE – NW oraz częściowo w kierunkach pośrednich, a także sporadycznie po granicach naturalnych, takie jak drogi i rzeki. Linie podziału powierzchniowego, które spełniają rolę leśnych dróg wywozowych, zostały oznaczone na mapach gospodarczych i przeglądowych, jako drogi, a ich powierzchnia w opisach taksacyjnych oraz rejestrze powierzchniowym figuruje również pod drogami.

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy, uzupełniony o zmiany wynikające z przyjęcia gruntów. Zachowano dotychczasową numerację oddziałów, a grunty nowoprzyjęte zostały włączone do sąsiednich oddziałów lub zostały dodane jako nowe oddziały z dużą literą. Grunty we współwłasności zostały zanumerowane od numeru 400 wzwyż. Podział powierzchniowy utrwalony jest w terenie słupami granitowymi z wymalowanymi na białym tle czarnymi numerami oddziałów.

Zestawienie wybranych danych dotyczących podziału powierzchniowego wg obrębów i ogółem w nadleśnictwie przedstawia się poniżej:

Tabela 9. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego¹.

Wyszczególnienie	Cecha	Obręby		Nadleśnictwo
		HRUBIESZÓW	STRZELCE	
1	2	3	4	5
Liczba oddziałów	szt.	294	292	586
Średnia powierzchnia oddziału	ha	20,48	27,71	24,08
Brakujące nr oddziałów	numer	1	-	
Oddziały z literą	numer	48A, 154A, 154B, 171A, 183A, 187A, 188A, 300B, 300C, 300D, 300F, 301B, 302A, 302B, 302C, 303A, 303B, 303C, 303D, 303F, 303G, 303I, 303J, 303K, 303P, 303S, 303T, 303W, 303Z, 304A, 305A, 305B, 305C, 305D, 305F, 305G, 305I	40A, 54A, 54B, 54C, 59A, 60A, 60B, 60C, 65A, 66A, 67A, 67B, 67C, 67D, 67F, 74A, 80A, 110A, 127A, 128A, 206A, 235A, 235B, 236A, 238A, 240A, 241A, 248A, 300A, 300B, 300C, 300D, 300F, 300G, 300H, 300I, 300J, 300K, 301C, 301D, 301F, 302A	
Liczba pododdz.	szt.	1636	2476	4112
Średnia powierzchnia pododdz.	ha	3,62	3,21	3,37
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	676	760	1436
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	2312	3236	5548
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	2,60	2,50	2,54

1.1.3.3. Stan posiadania nadleśnictwa

Obowiązujący plan urządzenia lasu na lata 2025 - 2034 zestawiony jest z dokładnością do 1 ara i w stosunku do tabeli I zestawionej dla obrębów i nadleśnictwa z dokładnością do 1m² nieznacznie się różni. Różnica wynika z faktu przyjęcia w planie urządzenia lasu zasady zaokrąglania pól powierzchni poszczególnych działek ewidencyjnych i wyłączeń urządzeniowych do pełnych arów.

¹ łącznie z gruntami we współwłasności

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tabela 10. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa.

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nie-leśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Obręb HRUBIESZÓW	5776,2812* 5776,15**	38,5030* 38,51**	118,8825* 119,05**	5933,6667* 5933,71**	88,4635* 88,42**	6022,1302* 6022,13**
2	Obręb STRZELCE	7538,7039* 7538,75**	218,4118* 218,36**	175,9308* 175,95**	7933,0465* 7933,06**	158,1972* 158,14**	8091,2437* 8091,20**
Ogółem nadleśnictwo		13314,9851* 13314,90**	256,9148* 256,87**	294,8133* 295,00**	13866,7132* 13866,77**	246,6607* 246,56**	14113,3739* 14113,33**

* - powierzchnia w ha z dokładnością do m², wg danych EGİB

** - powierzchnia w ha z dokładnością do arów, po zaokrągleniu pow.wydzieleń w działkach

Zestawienie powierzchni nadleśnictwa objętej planowaniem urządzeniowym przedstawia tabela poniżej:

Tabela 11. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa wg rodzajów użytków.

Rodzaj użytków	Obręby [ha]		Nadleśnictwo [ha]
	HRUBIESZÓW	STRZELCE	
Grunty leśne zalesione	5776,15	7538,75	13314,90
Grunty leśne niezalesione	38,51	218,36	256,87
Grunty związane z gosp. leśną	119,05	175,95	295,00
I Lasy (razem)	5933,71	7933,06	13866,77
II Grunty nieleśne (razem)	88,42	158,14	246,56
Ogółem	6022,13	8091,20	14113,33

Poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Strzelce wg głównych kategorii użytkowania, z dokładnością do 1m², według stanu na 01.01.2025 r., jak również ich rozliczenie wg powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z planu urządzenia lasu na bieżące 10-lecie.

Poniższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tj. Dz.U. 2021, poz. 1390) oraz Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego LP z dnia 10.01.2019 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych.

Tabela 12. Tabelaryczne zestawienie stanu posiadania gruntów Nadleśnictwa Strzelce wg grup użytków oraz powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z opisów taksacyjnych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Rodzaj użytku	Obręby:		Nadleśnictwo
	HRUBIESZÓW	STRZELCE	
	Powierzchnia w ha		
1. Lasy - razem	5933,6667	7933,0465	13866,7132
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	5776,2812	7538,7039	13314,9851
1) drzewostany	5746,4790	7538,7039	13285,1829
2) plantacje drzew - razem	29,8022		29,8022
w tym:			
- plantacje nasienne	4,9445	-	4,9455
- plantacje drzew szybkorosnących	24,8567	-	24,8567
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	38,5030	218,4118	256,9148
1) w produkcji ubocznej - razem	2,6769	1,6870	4,3639
w tym:			
- plantacje choinek	1,5537	0,4037	1,9574
- plantacje krzewów	-	-	-
- poletka łowieckie	1,1232	1,2833	2,4065
2) do odnowienia - razem	4,6997		4,6997
w tym:			
- halizny	-	-	-
- zręby	4,6997	-	4,6997
- płazowiny	-	-	-
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	31,1264	216,7248	247,8512
w tym:			
- przewidziane do naturalnej sukcesji	30,6044	216,7248	247,3292
- objęte szczególnymi formami ochrony	0,2169	-	0,2169
- przewidziane do retencji	-	-	-
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	0,3051	-	0,3051
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	118,8825	175,9308	294,8133
w tym:			
1) budynki i budowle	4,3119	2,9258	7,2377
2) urządzenia melioracji wodnych	4,6384	14,1800	18,8184
3) linie podziału przestrzennego lasu	55,4184	66,4425	121,8609
4) drogi leśne	47,5521	75,2700	122,8221
5) tereny pod liniami energetycznymi	2,1408	5,3733	7,5141
6) szkółki leśne	-	11,4613	11,4613
7) miejsca składowania drewna	4,8209	0,2779	5,0988
8) parkingi leśne	-	-	-
9) urządzenia turystyczne	-	-	-
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,0949	6,6932	6,7881
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	5933,7616	7939,7397	13873,5013
3. Użytki rolne - razem	88,3686	143,0909	231,4595
3.1. Grunty orne - razem	63,6980	40,4598	104,1578
w tym:			
1) role	63,3039	34,6052	97,9091
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	0,3941	5,8546	6,2487
3) ugory, odłogi	-	-	-
4) działki rodzinne na gruntach ornych	-	-	-
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą	-	-	-
3.2. Sady	0,3234	-	0,3234
3.3. Łąki trwałe	8,7148	20,6095	29,3243
3.4. Pastwiska trwałe	0,2863	0,0673	0,3536
3.5. Grunty rolne zabudowane	-	0,1584	0,1584
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	-	-	-
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,1393	1,0417	1,1810

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Rodzaj użytku	Obręby:		Nadleśnictwo
	HRUBIESZÓW	STRZELCE	
	Powierzchnia w ha		
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	-	1,9544	1,9544
3.9. Nieużytki – razem	15,2068	78,7298	94,0066
w tym:			
1) bagna	15,2068	78,7298	93,9366
2) piaski	-	-	-
3) utwory fizjograficzne	-	0,0700	0,0700
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	-	-	-
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej	-	-	-
4. Grunty pod wodami - razem	-	1,7491	1,7491
w tym:			
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	-	-	-
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	-	1,7491	1,7491
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	-	-	-
5. Użytki ekologiczne - razem	-	-	-
6. Tereny różne - razem	-	-	-
w tym:			
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult	-	-	-
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	-	-	-
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	-	-	-
4) różne inne	-	-	-
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	-	6,6640	6,6640
w tym:			
7.1. Tereny mieszkaniowe	-	0,4240	0,4240
7.2. Tereny przemysłowe	-	-	-
7.3. Tereny zabudowane inne	-	5,4720	5,4720
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	-	-	-
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	-	-	-
w tym:			
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	-	-	-
2) tereny zabytkowe	-	-	-
3) tereny sportowe	-	-	-
4) ogrody zoologiczne i botaniczne	-	-	-
5) tereny zieleni nieurządzonej	-	-	-
6) rodzinne ogródki działkowe	-	-	-
7.6. Użytki kopalne	-	-	-
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	-	0,7680	0,7680
w tym:			
1) drogi	-	0,7680	0,7680
2) tereny kolejowe	-	-	-
3) grunty pod budowę dróg publicznych	-	-	-
4) inne tereny komunikacyjne	-	-	-
Razem (2-7) Grunty niezaliczone do lasów	88,4635	158,1972	246,6607
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	-	-	-
OGÓŁEM (1-7)	6022,1302	8091,2437	14113,3739

Charakterystyka powierzchni leśnej niezalesionej

W grupie gruntów leśnych niezalesionych wyróżniamy:

- grunty leśne niezalesione, do odnowienia - zręby, halizny, płazowiny
- grunty leśne niezalesione, w produkcji ubocznej - poletka łowieckie, plantacje choinkowe
- pozostałe grunty leśne niezalesione - przewidziane do **naturalnej sukcesji** (powierzchnie szczególnie trudne do odnowienia - sukcesje z ubiegłego okresu, niedostępne, podtopione, powierzchnie dawnych nieużytków i bagien przeklasyfikowanych w ubiegłych okresach gospodarczych na grunty leśne oraz powierzchnie, na których nastąpiło całkowite wymarcie drzewostanu); grunty przeznaczone do **szczegółowej ochrony, retencja**.

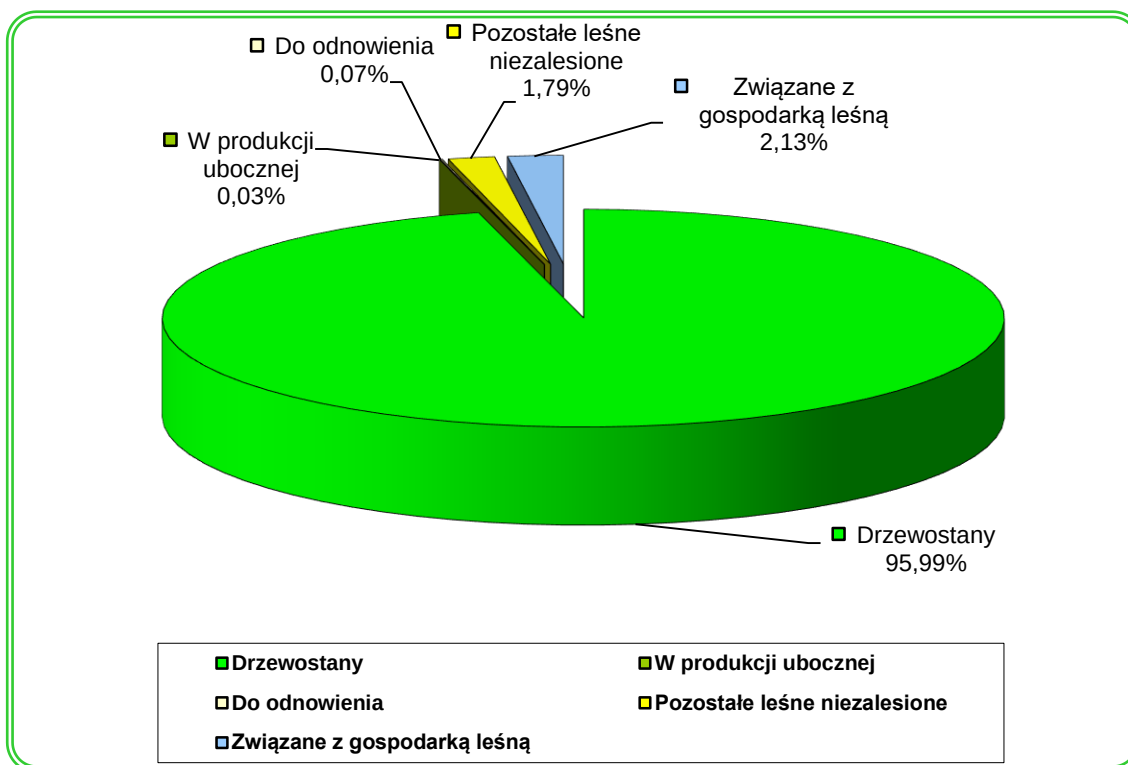
Tabela 13. Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb HRUBIESZÓW		
inne wylesienie (wyłączenie z produkcji)	0,31	249j
objęte szczególną ochroną	0,22	224g
plantacja choinek	1,56	117h, 208a
poletko łowieckie	1,12	28f, 40g, 76d
sukcesja	30,60	2f, 17i, 31c, 60l, 73a, 75a, 77a, 77d, 85c, 188f, 195f, 200j, 202c, 222j, 303Kf, 305Da
zrąb	4,70	23f
Obręb STRZELCE		
plantacja choinek	0,40	129i, 129y, 134i, 134j
poletko łowieckie	1,28	65Al, 121g, 212c
sukcesja	216,68	1i, 5h, 9n, 9o, 14a, 14d, 14o, 14r, 15a, 15f, 15o, 15y, 16r, 17h, 19f, 19g, 23k, 24g, 33b, 33f, 42c, 45i, 54Ak, 66Aa, 66An, 67Dw, 67Ff, 67Fg, 78b, 89c, 95f, 102g, 129ax, 129bx, 129h, 132i, 136h, 152c, 154c, 155g, 173l, 174h, 174i, 174l, 174m, 176g, 177i, 177j, 178h, 178j, 178k, 179j, 180f, 180g, 180j, 180l, 181h, 181i, 181j, 181k, 181l, 181m, 181n, 181o, 182g, 183f, 183g, 183j, 183t, 183w, 183x, 184a, 185a, 187a, 188a, 206g, 206Ag, 206Ai, 221g, 223h, 227h, 228ax, 228b, 228i, 228p, 228s, 235Bax, 236Ab, 236Ad, 237f, 237g, 237m, 239c, 240c, 240i, 240Aj, 241a, 241f, 241j, 241Aax, 241Al, 241Aw, 242a, 243b, 243d, 243k, 243o, 243r, 244b, 244g, 244i, 245b, 245i, 246b, 246g, 246h, 246j, 246p, 246t, 246x, 248d, 248g, 248m, 249p, 249x, 250f, 250g, 250j, 250n, 300Gl, 300Gt, 300Ha, 300Kh, 301Cb, 301Fg

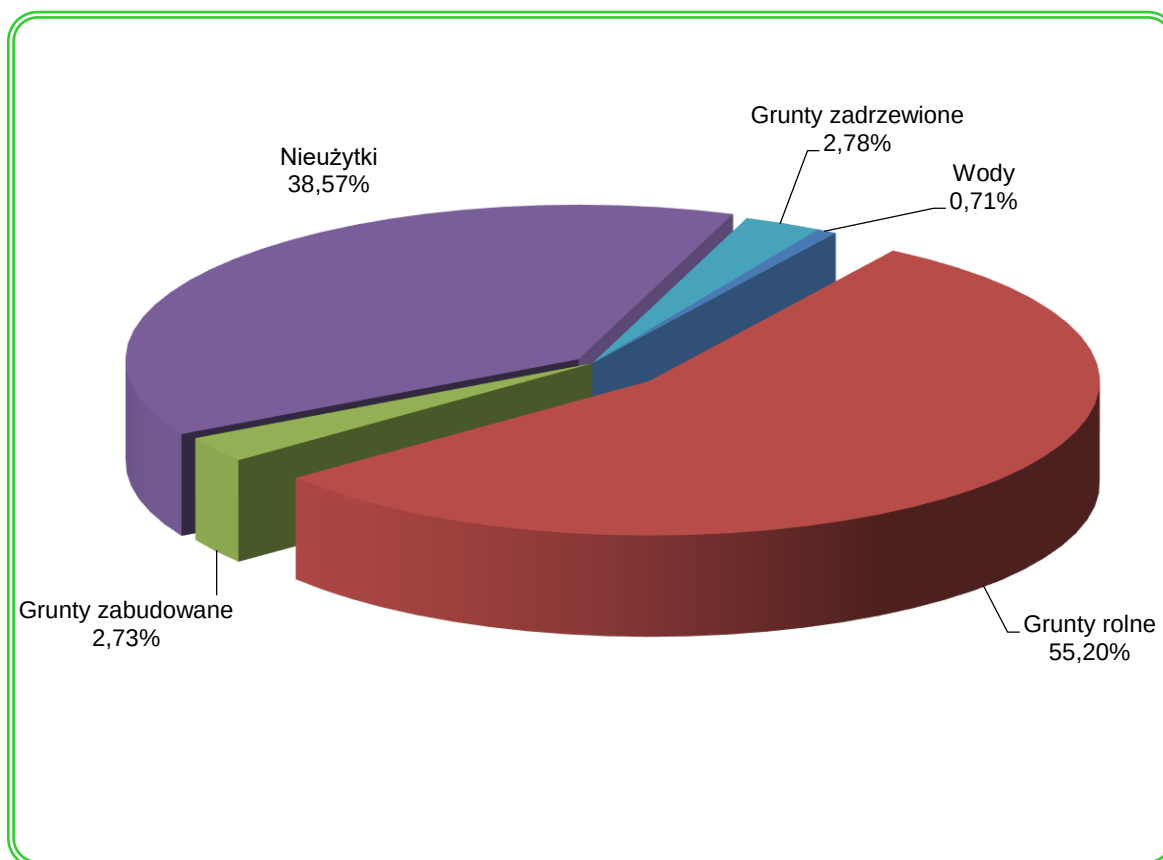
Tabela 14. Zestawienie powierzchni poletek łowieckich na gruntach nieleśnych.

Adres leśny	Pow	Rodzaj pow.
Obręb Hrubieszów		
05-26-1-03-247 -j -00	0,09	PL ŁOW-R
Razem	0,09	
Obręb Strzelce		
05-26-2-07-60B -h -00	0,53	PL ŁOW-R
05-26-2-08-106 -f -00	1,68	PL ŁOW-R
05-26-2-05-239 -g -00	1,35	PL ŁOW-R
Razem	3,56	
Ogółem n-ctwo	3,65	

Wykres nr 1. **Udział grup użytków w kategorii – grunty leśne**

Wykres nr 2. **Udział grup użytków w kategorii – grunty nieleśne**

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Podstawowym dokumentem prognostycznym polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody jest: „Strategia rozwoju województwa lubelskiego” – który określa cele, zasady i struktury zagospodarowania przestrzennego oraz lokalizacje inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim.

Teren działania Nadleśnictwa Strzelce obejmuje województwo lubelskie, dwa powiaty: – radzyński i bialski, które posiadają opracowane Strategie rozwoju powiatów. Dokumenty te w swych celach strategicznych nie dotyczą bezpośrednio gruntów Nadleśnictwa Strzelce, a jedynie odnoszą się do zrównoważonego rozwoju lasów w ramach wieloletnich planów urządzenia lasu.

Zestawienie rodzajów dokumentów dotyczących zagospodarowania przestrzennego jednostek administracyjnych, w zasięgu których położone są grunty Nadleśnictwa Strzelce.

Na szczeblu województwa:

Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego opracowany na lata 2024-2030 jest dokumentem, którego nadrzędnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego województwa oraz harmonijny rozwój gospodarczy i społeczny połączony z ochroną walorów środowiskowych tj. m.in. ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody.

Prognoza Oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030. W prognozie nie stwierdzono negatywnego oddziaływania na lasy nadleśnictwa.

Polityka Ekologiczna Województwa Lubelskiego jest odpowiednikiem polityki ekologicznej państwa na niższym szczeblu administracyjnym. Celem strategicznym Polityki Ekologicznej Województwa Lubelskiego, podobnie jak polityki ekologicznej państwa, jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego województwa (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) oraz harmonizacja rozwoju gospodarczego i społecznego z ochroną walorów środowiskowych.

Plan Zagospodarowania Województwa Lubelskiego oraz Strategia Rozwoju dla Województwa Lubelskiego do 2030 roku. Głównym elementem tego programu jest zwiększenie atrakcyjności województwa jako miejsca do inwestowania, zamieszkiwania, pracy i wypoczynku.

Na szczeblu powiatu:

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Chełmskiego na lata 2021-2025

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Chełmskiego na lata 2021-2025

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Hrubieszowskiego 2019-2026

Strategia Rozwoju Powiatu Chełmskiego na lata 2021-2026

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Powiatu Chełmskiego na lata 2021-2026

Na szczeblu gminy:

Strategia Rozwoju Miasta Hrubieszów na lata 2015-2020 (z perspektywą do roku 2030)

Strategia rozwoju ponadlokalnego Hrubieszowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu strategii rozwoju ponadlokalnego hrubieszowskiego obszaru funkcjonalnego na lata 2021-2030

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Horodło na lata 2016-2023

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Dubienka na lata 2008 – 2015

Strategia Rozwoju Gminy Białopole na lata 2016-2024

Strategia Rozwoju Gminy Trzeszczany na lata 2022-2028

Strategia Rozwoju Gminy Hrubieszów na lata 2021-2027 (z perspektywą do 2030)

Strategia Rozwoju Gminy Uchanie na lata 2007-2023

Strategia Rozwoju Gminy Werbkowice na lata 2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Grabowiec na lata 2015-2025

Strategia Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023

Podsumowanie przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla Gmin: Białopole, Kamień, Leśniowice, Wojślawice, Żmudź, Dubienka, Dorohusk, Horodło, na lata 2021 – 2027 z perspektywą do 2035 roku

Na szczeblu krajowym:

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych ze specjalnym przeznaczeniem gruntów leśnych z dnia 23 lipca 2021 r. (Dz.U 2021 poz. 1623).

Każdy z wymienionych powyżej dokumentów odnosi się do racjonalnego wykorzystania zasobów przyrody, zrównoważonego i długotrwałego rozwoju, ochronę środowiska przyrodniczego i związku z tym niektóre cele określone w tych dokumentach są powiązane z celami Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce.

Na podstawie analizy dokumentów planistycznych jednostek samorządu stwierdzono:

- obszar nadleśnictwa w strukturze funkcjonalno-przestrzennej zaliczono do obszarów o nadrzędnej funkcji przyrodniczej;
- lasy nadleśnictwa zaliczono do kluczowych ekosystemów leśnych regionu o istotnym znaczeniu dla funkcjonowania powiązań przyrodniczych – korytarzy ekologicznych.

Jednym z celów strategicznych wynikających z ww. dokumentów jest doskonalenie systemu ochrony przyrody i gospodarki leśnej, tak aby rozwój regionu odbywał się w sposób zapewniający zachowanie jego wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Cel ten przełożony na kierunki działań wskazuje na konieczność zabezpieczenia ciągłości istnienia lasu oraz jego produkcyjnych i pozaprodukcyjnych funkcji.

W celu ochrony i zwiększania różnorodności biologicznej lasów oraz rozwoju trwałej, zrównoważonej gospodarki leśnej w ww. dokumentach przewiduje się:

1. kontynuację realizacji modelu zrównoważonego gospodarstwa leśnego, uwzględniającego współistnienie funkcji produkcyjnych i pozaprodukcyjnych (w tym ekologicznych);
2. zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania lasów z uwzględnieniem między innymi:
 - zachowania dotychczasowego stanu różnorodności biologicznej i krajobrazowej lasów;
 - ukierunkowania ruchu turystycznego i rekreacyjnego oraz zagospodarowania turystycznego w lasach;
3. powiększanie zasobów leśnych poprzez:
 - zmniejszanie fragmentaryzacji kompleksów leśnych oraz tworzenie leśnych korytarzy ekologicznych;
 - tworzenie powiązań ekologicznych na terenach o małej lesistości, w formie płatów i wysp;
 - wskazywanie do zalesienia gruntów nieprzydatnych rolniczo (również małych obszarów).

Przewidywany wpływ realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu na prowadzenie gospodarki leśnej przedstawia się następująco:

- ochrona przyrody – na gruntach nadleśnictwa znajdują się obszary Natura 2000,

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- udokumentowane złoża kopalin – na gruntach oraz w zasięgu terytorialnego działania nadleśnictwa występują udokumentowane złoża piasku. Problemem może być pozyskiwanie kruszyw z nieudokumentowanych złóż bez stosownych koncesji,
- gospodarowanie wodami – zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest brak właściwie rozwiązanej gospodarki wodno-ściekowej,
- ochrona zdrowia ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji – zachowanie walorów tych terenów wymaga zrównoważonego rozwoju gospodarki turystycznej.

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Strzelce ma charakter wielofunkcyjny i jest prowadzona z zachowaniem funkcji ochronnych (las: wodochronne, glebochronne, ochronne wokół miast), społecznych (warunki zdrowotne, rekreacyjne, rynek pracy, edukacja leśna społeczeństwa) i produkcyjnych (głównie produkcja surowca drzewnego, gospodarka łowiecka, pozyskanie leśnych płodów). Całość ww. działalności jest zbieżna z kierunkami i strategiami rozwoju zawartymi w analizowanych dokumentach planistycznych.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie przewidują zalesień gruntów rolnych będących w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce.

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

1.2.1. Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z użytkowania głównego

W Nadleśnictwie Strzelce występują drzewostany wyłączone z użytkowania głównego na skutek odpowiednich decyzji organów właściwych do spraw ochrony przyrody lub objętych ochroną konserwatorską:

- strefy ochrony całorocznej,
- drzewostany na siedliskach BMb, LMb, Ol,
- drzewostany przyrodniczo cenne,
- drzewostany wyłączone z użytkowania na podstawie Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Tabela 15. Wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Pow.(ha)	Uwagi
1	2	3	4	5
1	STRZELCE	17a	5,92	Strefa ochrony całorocznej
2	STRZELCE	17b	14,04	Strefa ochrony całorocznej
3	STRZELCE	17f	0,47	Strefa ochrony całorocznej
4	STRZELCE	17g	1,64	Strefa ochrony całorocznej
5	STRZELCE	17i	2,37	Strefa ochrony całorocznej
6	STRZELCE	18c	0,71	Strefa ochrony całorocznej
7	STRZELCE	18o	1,86	Strefa ochrony całorocznej
8	STRZELCE	19d	1,71	Strefa ochrony całorocznej
9	STRZELCE	20b	3,59	Strefa ochrony całorocznej
10	STRZELCE	20d	3,56	Strefa ochrony całorocznej
11	STRZELCE	20i	7,85	Strefa ochrony całorocznej
12	STRZELCE	21b	3,61	Strefa ochrony całorocznej
13	STRZELCE	21c	3,25	Strefa ochrony całorocznej
14	STRZELCE	30j	2,75	Strefa ochrony całorocznej
15	STRZELCE	30k	0,72	Strefa ochrony całorocznej

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Pow.(ha)	Uwagi
1	2	3	4	5
16	STRZELCE	30I	1,98	Strefa ochrony całorocznej
17	STRZELCE	59Ah	2,57	Strefa ochrony całorocznej
18	STRZELCE	65Ac	1,68	Strefa ochrony całorocznej
19	STRZELCE	65Ad	2,99	Strefa ochrony całorocznej
20	STRZELCE	65Ag	0,66	Strefa ochrony całorocznej
21	STRZELCE	68a	2,07	Strefa ochrony całorocznej
22	STRZELCE	68b	3,11	Strefa ochrony całorocznej
23	STRZELCE	68c	1,49	Strefa ochrony całorocznej
24	STRZELCE	68d	5,30	Strefa ochrony całorocznej
25	STRZELCE	68f	2,15	Strefa ochrony całorocznej
26	STRZELCE	68g	3,38	Strefa ochrony całorocznej
27	STRZELCE	68h	0,71	Strefa ochrony całorocznej
28	STRZELCE	68i	3,48	Strefa ochrony całorocznej
29	STRZELCE	80d	2,72	Strefa ochrony całorocznej
30	STRZELCE	80h	8,99	Strefa ochrony całorocznej
31	STRZELCE	85c	2,13	Strefa ochrony całorocznej
32	STRZELCE	85d	3,40	Strefa ochrony całorocznej
33	STRZELCE	95d	15,58	Strefa ochrony całorocznej
34	STRZELCE	96d	4,06	Strefa ochrony całorocznej
35	STRZELCE	130b	27,36	Strefa ochrony całorocznej
36	STRZELCE	131b	23,23	Strefa ochrony całorocznej
37	STRZELCE	137d	5	Strefa ochrony całorocznej
38	STRZELCE	137f	7,60	Strefa ochrony całorocznej
39	STRZELCE	146a	25,24	Strefa ochrony całorocznej
40	STRZELCE	161a	10,55	Strefa ochrony całorocznej
41	STRZELCE	161b	7,24	Strefa ochrony całorocznej
42	STRZELCE	178c	7,25	Strefa ochrony całorocznej
43	STRZELCE	178f	4,12	Strefa ochrony całorocznej
44	STRZELCE	191b	3,44	Strefa ochrony całorocznej
45	STRZELCE	193d	7,18	Strefa ochrony całorocznej
46	STRZELCE	193f	4,36	Strefa ochrony całorocznej
47	STRZELCE	195d	17,31	Strefa ochrony całorocznej
48	STRZELCE	204b	23,99	Strefa ochrony całorocznej
49	STRZELCE	204c	1,17	Strefa ochrony całorocznej
50	STRZELCE	213a	5,13	Strefa ochrony całorocznej
51	STRZELCE	217c	3,82	Strefa ochrony całorocznej
52	STRZELCE	217f	3,76	Strefa ochrony całorocznej
53	STRZELCE	218f	5,01	Strefa ochrony całorocznej
54	STRZELCE	228t	1,31	Strefa ochrony całorocznej
55	STRZELCE	228w	0,4	Strefa ochrony całorocznej
56	STRZELCE	228z	4,99	Strefa ochrony całorocznej
57	STRZELCE	229h	1,32	Strefa ochrony całorocznej
58	STRZELCE	229i	1,66	Strefa ochrony całorocznej
59	STRZELCE	234d	11,9	Strefa ochrony całorocznej
			336,84	
60	STRZELCE	5b	5,43	Siedlisko bagienne
61	STRZELCE	5h	1,66	Siedlisko bagienne
62	STRZELCE	5j	1,24	Siedlisko bagienne
63	STRZELCE	6b	9,63	Siedlisko bagienne
64	STRZELCE	10j	0,87	Siedlisko bagienne

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Pow.(ha)	Uwagi
1	2	3	4	5
65	STRZELCE	19i	2,77	Siedlisko bagienne
66	STRZELCE	23k	0,59	Siedlisko bagienne
67	STRZELCE	33b	0,31	Siedlisko bagienne
68	STRZELCE	33i	1,55	Siedlisko bagienne
69	STRZELCE	34a	2,05	Siedlisko bagienne
70	STRZELCE	67Ac	1,18	Siedlisko bagienne
71	STRZELCE	67Bf	1,47	Siedlisko bagienne
72	STRZELCE	67Cb	2,6	Siedlisko bagienne
73	STRZELCE	67Cc	0,95	Siedlisko bagienne
74	STRZELCE	67Cf	2,51	Siedlisko bagienne
75	STRZELCE	67Cg	0,67	Siedlisko bagienne
76	STRZELCE	67Fd	4,22	Siedlisko bagienne
77	STRZELCE	67Ff	0,46	Siedlisko bagienne
78	STRZELCE	67Fg	1,72	Siedlisko bagienne
79	STRZELCE	69g	1,61	Siedlisko bagienne
80	STRZELCE	78b	0,68	Siedlisko bagienne
81	STRZELCE	78l	0,02	Siedlisko bagienne
82	STRZELCE	79b	0,46	Siedlisko bagienne
83	STRZELCE	79c	2,76	Siedlisko bagienne
84	STRZELCE	80Ai	1,38	Siedlisko bagienne
85	STRZELCE	81a	1,30	Siedlisko bagienne
86	STRZELCE	81f	2,74	Siedlisko bagienne
87	STRZELCE	102g	2,94	Siedlisko bagienne
88	STRZELCE	132i	0,41	Siedlisko bagienne
89	STRZELCE	148b	2,32	Siedlisko bagienne
90	STRZELCE	152c	4,13	Siedlisko bagienne
91	STRZELCE	153b	7,35	Siedlisko bagienne
92	STRZELCE	170j	0,76	Siedlisko bagienne
93	STRZELCE	171c	3,57	Siedlisko bagienne
94	STRZELCE	171d	2,16	Siedlisko bagienne
95	STRZELCE	172b	5,74	Siedlisko bagienne
96	STRZELCE	172c	2,19	Siedlisko bagienne
97	STRZELCE	173f	4,10	Siedlisko bagienne
98	STRZELCE	173g	3,12	Siedlisko bagienne
99	STRZELCE	173l	0,02	Siedlisko bagienne
100	STRZELCE	174g	1,73	Siedlisko bagienne
101	STRZELCE	174h	4,82	Siedlisko bagienne
102	STRZELCE	174i	1,40	Siedlisko bagienne
103	STRZELCE	174l	0,01	Siedlisko bagienne
104	STRZELCE	174m	0,02	Siedlisko bagienne
105	STRZELCE	176g	2,07	Siedlisko bagienne
106	STRZELCE	177b	0,98	Siedlisko bagienne
107	STRZELCE	177g	3,17	Siedlisko bagienne
108	STRZELCE	177h	1,22	Siedlisko bagienne
109	STRZELCE	177i	0,42	Siedlisko bagienne
110	STRZELCE	177j	0,57	Siedlisko bagienne
111	STRZELCE	178h	0,27	Siedlisko bagienne
112	STRZELCE	178j	0,06	Siedlisko bagienne
113	STRZELCE	178k	1,05	Siedlisko bagienne
114	STRZELCE	179d	1,12	Siedlisko bagienne

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Pow.(ha)	Uwagi
1	2	3	4	5
115	STRZELCE	179j	3,90	Siedlisko bagienne
116	STRZELCE	180f	0,64	Siedlisko bagienne
117	STRZELCE	180g	0,24	Siedlisko bagienne
118	STRZELCE	180j	0,28	Siedlisko bagienne
119	STRZELCE	180l	0,42	Siedlisko bagienne
120	STRZELCE	181h	1,01	Siedlisko bagienne
121	STRZELCE	182h	0,22	Siedlisko bagienne
122	STRZELCE	182i	0,46	Siedlisko bagienne
123	STRZELCE	183g	1,01	Siedlisko bagienne
124	STRZELCE	183h	6,62	Siedlisko bagienne
125	STRZELCE	183j	1,43	Siedlisko bagienne
126	STRZELCE	183k	1,35	Siedlisko bagienne
127	STRZELCE	183l	0,80	Siedlisko bagienne
128	STRZELCE	183m	2,13	Siedlisko bagienne
129	STRZELCE	183n	1,02	Siedlisko bagienne
130	STRZELCE	183o	2,65	Siedlisko bagienne
131	STRZELCE	183r	0,77	Siedlisko bagienne
132	STRZELCE	183s	0,51	Siedlisko bagienne
133	STRZELCE	183t	0,40	Siedlisko bagienne
134	STRZELCE	183w	1,77	Siedlisko bagienne
135	STRZELCE	183x	0,34	Siedlisko bagienne
136	STRZELCE	184a	6,53	Siedlisko bagienne
137	STRZELCE	184i	10,97	Siedlisko bagienne
138	STRZELCE	185a	2,58	Siedlisko bagienne
139	STRZELCE	185b	3,87	Siedlisko bagienne
140	STRZELCE	185c	2,97	Siedlisko bagienne
141	STRZELCE	186a	6,24	Siedlisko bagienne
142	STRZELCE	186c	4,83	Siedlisko bagienne
143	STRZELCE	187a	4,21	Siedlisko bagienne
144	STRZELCE	187i	1,04	Siedlisko bagienne
145	STRZELCE	188a	2,80	Siedlisko bagienne
146	STRZELCE	188b	5,03	Siedlisko bagienne
147	STRZELCE	188c	3,37	Siedlisko bagienne
148	STRZELCE	189a	5,40	Siedlisko bagienne
149	STRZELCE	190a	2,13	Siedlisko bagienne
150	STRZELCE	190g	0,93	Siedlisko bagienne
151	STRZELCE	196a	1,31	Siedlisko bagienne
152	STRZELCE	196b	8,11	Siedlisko bagienne
153	STRZELCE	196c	2,82	Siedlisko bagienne
154	STRZELCE	196j	3,07	Siedlisko bagienne
155	STRZELCE	197a	3,87	Siedlisko bagienne
156	STRZELCE	197b	1,43	Siedlisko bagienne
157	STRZELCE	223h	2,42	Siedlisko bagienne
158	STRZELCE	224b	0,94	Siedlisko bagienne
159	STRZELCE	227g	1,95	Siedlisko bagienne
160	STRZELCE	227h	0,70	Siedlisko bagienne
161	STRZELCE	228b	2,66	Siedlisko bagienne
162	STRZELCE	228i	9,67	Siedlisko bagienne
163	STRZELCE	228s	0,70	Siedlisko bagienne
164	STRZELCE	228ax	5,38	Siedlisko bagienne

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Pow.(ha)	Uwagi
1	2	3	4	5
165	STRZELCE	235Bs	1,96	Siedlisko bagienne
166	STRZELCE	236Aa	8,46	Siedlisko bagienne
167	STRZELCE	236Ab	1,01	Siedlisko bagienne
168	STRZELCE	236Ac	3,13	Siedlisko bagienne
169	STRZELCE	236Ad	2,05	Siedlisko bagienne
170	STRZELCE	237b	1,03	Siedlisko bagienne
171	STRZELCE	237d	2,14	Siedlisko bagienne
172	STRZELCE	237f	0,64	Siedlisko bagienne
173	STRZELCE	237g	1,99	Siedlisko bagienne
174	STRZELCE	237h	6,19	Siedlisko bagienne
175	STRZELCE	237i	12,93	Siedlisko bagienne
176	STRZELCE	237j	1,37	Siedlisko bagienne
177	STRZELCE	237k	7,49	Siedlisko bagienne
178	STRZELCE	237m	3,16	Siedlisko bagienne
179	STRZELCE	238o	0,41	Siedlisko bagienne
180	STRZELCE	238Aa	0,77	Siedlisko bagienne
181	STRZELCE	238Ab	1,60	Siedlisko bagienne
182	STRZELCE	239c	10,46	Siedlisko bagienne
183	STRZELCE	239f	1,56	Siedlisko bagienne
184	STRZELCE	240c	6,51	Siedlisko bagienne
185	STRZELCE	240h	0,40	Siedlisko bagienne
186	STRZELCE	241a	1,13	Siedlisko bagienne
187	STRZELCE	241f	2,10	Siedlisko bagienne
188	STRZELCE	241j	4,41	Siedlisko bagienne
189	STRZELCE	241Ac	0,46	Siedlisko bagienne
190	STRZELCE	241Ad	1,04	Siedlisko bagienne
191	STRZELCE	241Aax	0,83	Siedlisko bagienne
192	STRZELCE	242a	9,45	Siedlisko bagienne
193	STRZELCE	243a	2,63	Siedlisko bagienne
194	STRZELCE	243b	0,50	Siedlisko bagienne
195	STRZELCE	243d	4,85	Siedlisko bagienne
196	STRZELCE	243o	4,14	Siedlisko bagienne
197	STRZELCE	244b	2,67	Siedlisko bagienne
198	STRZELCE	245i	4,27	Siedlisko bagienne
199	STRZELCE	246b	6,82	Siedlisko bagienne
200	STRZELCE	246h	0,16	Siedlisko bagienne
201	STRZELCE	247n	0,51	Siedlisko bagienne
202	STRZELCE	248d	0,48	Siedlisko bagienne
203	STRZELCE	248g	1,21	Siedlisko bagienne
204	STRZELCE	248As	1,14	Siedlisko bagienne
205	STRZELCE	249m	2,4	Siedlisko bagienne
206	STRZELCE	249p	1,88	Siedlisko bagienne
207	STRZELCE	250f	1,03	Siedlisko bagienne
208	STRZELCE	250g	0,23	Siedlisko bagienne
209	STRZELCE	250h	0,50	Siedlisko bagienne
210	STRZELCE	250j	0,55	Siedlisko bagienne
211	STRZELCE	250n	0,65	Siedlisko bagienne
212	STRZELCE	250s	1,02	Siedlisko bagienne
213	STRZELCE	250t	0,11	Siedlisko bagienne
214	STRZELCE	402a	1,84	Siedlisko bagienne

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Pow.(ha)	Uwagi
1	2	3	4	5
			380,72	
215	STRZELCE	9h	0,6	Drzewostan cenny przyrodniczo
216	STRZELCE	15r	9,51	Drzewostan cenny przyrodniczo
217	STRZELCE	16a	0,25	Drzewostan cenny przyrodniczo
218	STRZELCE	16b	1,74	Drzewostan cenny przyrodniczo
219	STRZELCE	16c	2,27	Drzewostan cenny przyrodniczo
220	STRZELCE	16d	0,8	Drzewostan cenny przyrodniczo
221	STRZELCE	16n	0,08	Drzewostan cenny przyrodniczo
222	STRZELCE	16o	0,03	Drzewostan cenny przyrodniczo
223	STRZELCE	16p	0,02	Drzewostan cenny przyrodniczo
224	STRZELCE	16r	0,01	Drzewostan cenny przyrodniczo
225	STRZELCE	19f	1,06	Drzewostan cenny przyrodniczo
226	STRZELCE	19h	4,21	Drzewostan cenny przyrodniczo
227	STRZELCE	19k	1,38	Drzewostan cenny przyrodniczo
228	STRZELCE	20a	1,13	Drzewostan cenny przyrodniczo
229	STRZELCE	20g	0,36	Drzewostan cenny przyrodniczo
230	STRZELCE	20h	8,98	Drzewostan cenny przyrodniczo
231	STRZELCE	20j	2,89	Drzewostan cenny przyrodniczo
232	STRZELCE	47i	0,92	Drzewostan cenny przyrodniczo
233	STRZELCE	66Ab	3,79	Drzewostan cenny przyrodniczo
234	STRZELCE	66Af	3,69	Drzewostan cenny przyrodniczo
235	STRZELCE	66Ag	4,16	Drzewostan cenny przyrodniczo
236	STRZELCE	67Bh	1,39	Drzewostan cenny przyrodniczo
237	STRZELCE	67Do	3,58	Drzewostan cenny przyrodniczo
238	STRZELCE	67Dp	2,42	Drzewostan cenny przyrodniczo
239	STRZELCE	67Dr	2,64	Drzewostan cenny przyrodniczo
240	STRZELCE	68j	1,62	Drzewostan cenny przyrodniczo
241	STRZELCE	68l	1,08	Drzewostan cenny przyrodniczo
242	STRZELCE	69f	4,42	Drzewostan cenny przyrodniczo
243	STRZELCE	80c	1,53	Drzewostan cenny przyrodniczo
244	STRZELCE	86a	1,03	Drzewostan cenny przyrodniczo
245	STRZELCE	86d	2,69	Drzewostan cenny przyrodniczo
246	STRZELCE	87a	2,32	Drzewostan cenny przyrodniczo
247	STRZELCE	87b	1,85	Drzewostan cenny przyrodniczo
248	STRZELCE	88a	1,16	Drzewostan cenny przyrodniczo
249	STRZELCE	123b	2,73	Drzewostan cenny przyrodniczo
250	STRZELCE	123d	19,71	Drzewostan cenny przyrodniczo
251	STRZELCE	124a	20,28	Drzewostan cenny przyrodniczo
252	STRZELCE	124b	7,89	Drzewostan cenny przyrodniczo
253	STRZELCE	127f	0,27	Drzewostan cenny przyrodniczo
254	STRZELCE	131c	2,59	Drzewostan cenny przyrodniczo
255	STRZELCE	132c	4,1	Drzewostan cenny przyrodniczo
256	STRZELCE	135c	0,45	Drzewostan cenny przyrodniczo
257	STRZELCE	136a	1,45	Drzewostan cenny przyrodniczo
258	STRZELCE	145c	14,66	Drzewostan cenny przyrodniczo
259	STRZELCE	146b	1,88	Drzewostan cenny przyrodniczo
260	STRZELCE	147c	0,43	Drzewostan cenny przyrodniczo
261	STRZELCE	147h	3,53	Drzewostan cenny przyrodniczo
262	STRZELCE	148c	1,97	Drzewostan cenny przyrodniczo
263	STRZELCE	149b	2,06	Drzewostan cenny przyrodniczo

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Pow.(ha)	Uwagi
1	2	3	4	5
264	STRZELCE	149d	2,72	Drzewostan cenny przyrodniczo
265	STRZELCE	153c	2,01	Drzewostan cenny przyrodniczo
266	STRZELCE	154c	3,73	Drzewostan cenny przyrodniczo
267	STRZELCE	155g	4,23	Drzewostan cenny przyrodniczo
268	STRZELCE	187j	2,21	Drzewostan cenny przyrodniczo
269	STRZELCE	188f	1,28	Drzewostan cenny przyrodniczo
270	STRZELCE	188g	5,17	Drzewostan cenny przyrodniczo
271	STRZELCE	191a	2,74	Drzewostan cenny przyrodniczo
272	STRZELCE	196d	1,49	Drzewostan cenny przyrodniczo
273	STRZELCE	221a	1,55	Drzewostan cenny przyrodniczo
274	STRZELCE	222a	1,86	Drzewostan cenny przyrodniczo
275	STRZELCE	152a	18,28	Wyl. na podst. PZO
276	STRZELCE	174c	17,54	Wyl. na podst. PZO
277	STRZELCE	190f	24,92	Wyl. na podst. PZO
			249,34	
Razem obręb			1155,50	
1	HRUBIESZÓW	13d	5,16	Strefa ochrony całorocznej
2	HRUBIESZÓW	14d	3,69	Strefa ochrony całorocznej
3	HRUBIESZÓW	14f	1,92	Strefa ochrony całorocznej
4	HRUBIESZÓW	24a	2,77	Strefa ochrony całorocznej
5	HRUBIESZÓW	24b	4,47	Strefa ochrony całorocznej
6	HRUBIESZÓW	25c	1,65	Strefa ochrony całorocznej
7	HRUBIESZÓW	31b	12,84	Strefa ochrony całorocznej
8	HRUBIESZÓW	31c	0,76	Strefa ochrony całorocznej
9	HRUBIESZÓW	33a	12,29	Strefa ochrony całorocznej
10	HRUBIESZÓW	44b	2,15	Strefa ochrony całorocznej
11	HRUBIESZÓW	44c	1,95	Strefa ochrony całorocznej
12	HRUBIESZÓW	46b	12,45	Strefa ochrony całorocznej
13	HRUBIESZÓW	49f	3,40	Strefa ochrony całorocznej
14	HRUBIESZÓW	49g	1,92	Strefa ochrony całorocznej
15	HRUBIESZÓW	53b	4,61	Strefa ochrony całorocznej
16	HRUBIESZÓW	55j	3,23	Strefa ochrony całorocznej
17	HRUBIESZÓW	56b	4,58	Strefa ochrony całorocznej
18	HRUBIESZÓW	65d	12,10	Strefa ochrony całorocznej
19	HRUBIESZÓW	71c	6,73	Strefa ochrony całorocznej
20	HRUBIESZÓW	72a	7,46	Strefa ochrony całorocznej
21	HRUBIESZÓW	73d	5,04	Strefa ochrony całorocznej
22	HRUBIESZÓW	77b	6,29	Strefa ochrony całorocznej
23	HRUBIESZÓW	77f	8,38	Strefa ochrony całorocznej
24	HRUBIESZÓW	81a	4,22	Strefa ochrony całorocznej
25	HRUBIESZÓW	81b	10,87	Strefa ochrony całorocznej
26	HRUBIESZÓW	121g	1,50	Strefa ochrony całorocznej
27	HRUBIESZÓW	121h	1,98	Strefa ochrony całorocznej
28	HRUBIESZÓW	123a	12,53	Strefa ochrony całorocznej
29	HRUBIESZÓW	126g	6,31	Strefa ochrony całorocznej
30	HRUBIESZÓW	126h	5,90	Strefa ochrony całorocznej
31	HRUBIESZÓW	126l	2,39	Strefa ochrony całorocznej
32	HRUBIESZÓW	151b	2,47	Strefa ochrony całorocznej
33	HRUBIESZÓW	156b	1,98	Strefa ochrony całorocznej
34	HRUBIESZÓW	156c	2,59	Strefa ochrony całorocznej

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Pow.(ha)	Uwagi
1	2	3	4	5
35	HRUBIESZÓW	156d	2,50	Strefa ochrony całorocznej
36	HRUBIESZÓW	161b	7,72	Strefa ochrony całorocznej
37	HRUBIESZÓW	185c	13,16	Strefa ochrony całorocznej
38	HRUBIESZÓW	193a	7,92	Strefa ochrony całorocznej
39	HRUBIESZÓW	207b	2,76	Strefa ochrony całorocznej
40	HRUBIESZÓW	216c	10,07	Strefa ochrony całorocznej
41	HRUBIESZÓW	222d	1,62	Strefa ochrony całorocznej
42	HRUBIESZÓW	222f	0,34	Strefa ochrony całorocznej
43	HRUBIESZÓW	222g	0,29	Strefa ochrony całorocznej
44	HRUBIESZÓW	223b	1,99	Strefa ochrony całorocznej
45	HRUBIESZÓW	238b	15,37	Strefa ochrony całorocznej
46	HRUBIESZÓW	250d	4,09	Strefa ochrony całorocznej
47	HRUBIESZÓW	418f	8,21	Strefa ochrony całorocznej
			254,62	
48	HRUBIESZÓW	14g	1,07	Siedlisko bagienne
49	HRUBIESZÓW	15b	6,87	Siedlisko bagienne
50	HRUBIESZÓW	15c	1,74	Siedlisko bagienne
51	HRUBIESZÓW	15g	3,24	Siedlisko bagienne
52	HRUBIESZÓW	16a	3,25	Siedlisko bagienne
53	HRUBIESZÓW	17a	4,23	Siedlisko bagienne
54	HRUBIESZÓW	17c	2,89	Siedlisko bagienne
55	HRUBIESZÓW	17i	0,82	Siedlisko bagienne
56	HRUBIESZÓW	18a	3,25	Siedlisko bagienne
57	HRUBIESZÓW	18b	2,07	Siedlisko bagienne
58	HRUBIESZÓW	19a	2,65	Siedlisko bagienne
59	HRUBIESZÓW	20a	0,50	Siedlisko bagienne
60	HRUBIESZÓW	20b	3,20	Siedlisko bagienne
61	HRUBIESZÓW	20i	0,99	Siedlisko bagienne
62	HRUBIESZÓW	29d	1,5	Siedlisko bagienne
63	HRUBIESZÓW	29h	4,06	Siedlisko bagienne
64	HRUBIESZÓW	30d	2,32	Siedlisko bagienne
65	HRUBIESZÓW	30f	1,84	Siedlisko bagienne
66	HRUBIESZÓW	31a	2,64	Siedlisko bagienne
67	HRUBIESZÓW	73a	6,43	Siedlisko bagienne
68	HRUBIESZÓW	73b	0,77	Siedlisko bagienne
69	HRUBIESZÓW	75a	7,69	Siedlisko bagienne
70	HRUBIESZÓW	75d	0,88	Siedlisko bagienne
71	HRUBIESZÓW	77a	3,04	Siedlisko bagienne
72	HRUBIESZÓW	77d	3,97	Siedlisko bagienne
73	HRUBIESZÓW	85c	0,71	Siedlisko bagienne
74	HRUBIESZÓW	195f	1,14	Siedlisko bagienne
75	HRUBIESZÓW	202c	0,89	Siedlisko bagienne
76	HRUBIESZÓW	224d	1,00	Siedlisko bagienne
77	HRUBIESZÓW	225f	0,82	Siedlisko bagienne
			76,47	
78	HRUBIESZÓW	7d	3,84	Drzewostan cenny przyrodniczo
79	HRUBIESZÓW	18c	1,58	Drzewostan cenny przyrodniczo
80	HRUBIESZÓW	19b	0,87	Drzewostan cenny przyrodniczo
81	HRUBIESZÓW	47f	1,87	Drzewostan cenny przyrodniczo
82	HRUBIESZÓW	48c	2,6	Drzewostan cenny przyrodniczo

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Pow.(ha)	Uwagi
1	2	3	4	5
83	HRUBIESZÓW	49a	7,13	Drzewostan cenny przyrodniczo
84	HRUBIESZÓW	195b	4,2	Drzewostan cenny przyrodniczo
85	HRUBIESZÓW	196b	0,94	Drzewostan cenny przyrodniczo
86	HRUBIESZÓW	222b	1,25	Drzewostan cenny przyrodniczo
87	HRUBIESZÓW	222h	2,42	Drzewostan cenny przyrodniczo
88	HRUBIESZÓW	223a	0,67	Drzewostan cenny przyrodniczo
			27,37	
Razem obręb			358,46	
Ogółem nadleśnictwo			1513,96	

W powyższym wykazie zawarte są również drzewostany cenne przyrodniczo, w których nie planowano pozyskania drewna. W drzewostanach tych może odbyć się jedynie użytkowanie przygodne spowodowane stanem sanitarnym.

Drzewostany bez wskazań gospodarczych

Powierzchnia drzewostanów w których nie planowano użytkowania rębego i przedrębego (oprócz czasowo wyłączonych z użytkowania i pierwszej klasy wieku) wynosi 1907,61 ha.

1.2.2. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Nadleśnictwo nie posiada gruntów do zalesienia.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Zgodnie z aktualną regionalizacją przyrodniczo-leśną (Zielony, Kliczkowska, 2012) lasy Nadleśnictwa Strzelce leżą w:

VI Krainie Małopolskiej

Mezoregion Działów Grabowieckich (VI.6)

Mezoregion Obniżenia Dubieńki (VI.8)

Mezoregion Zamojsko-Hrubieszowski (VI.9)

Szczegółową charakterystykę mezoregionów przyrodniczo-leśnych zamieszczono w Programie Ochrony Przyrody w rozdziale 2.1.4.

Rysunek 4. Położenie Nadleśnictwa Strzelce na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Geograficznie Nadleśnictwo Strzelce położone jest między 50°44'45" a 51°3'50" szerokości geograficznej północnej i 23°32'10" a 24°05'30" długości geograficznej wschodniej.

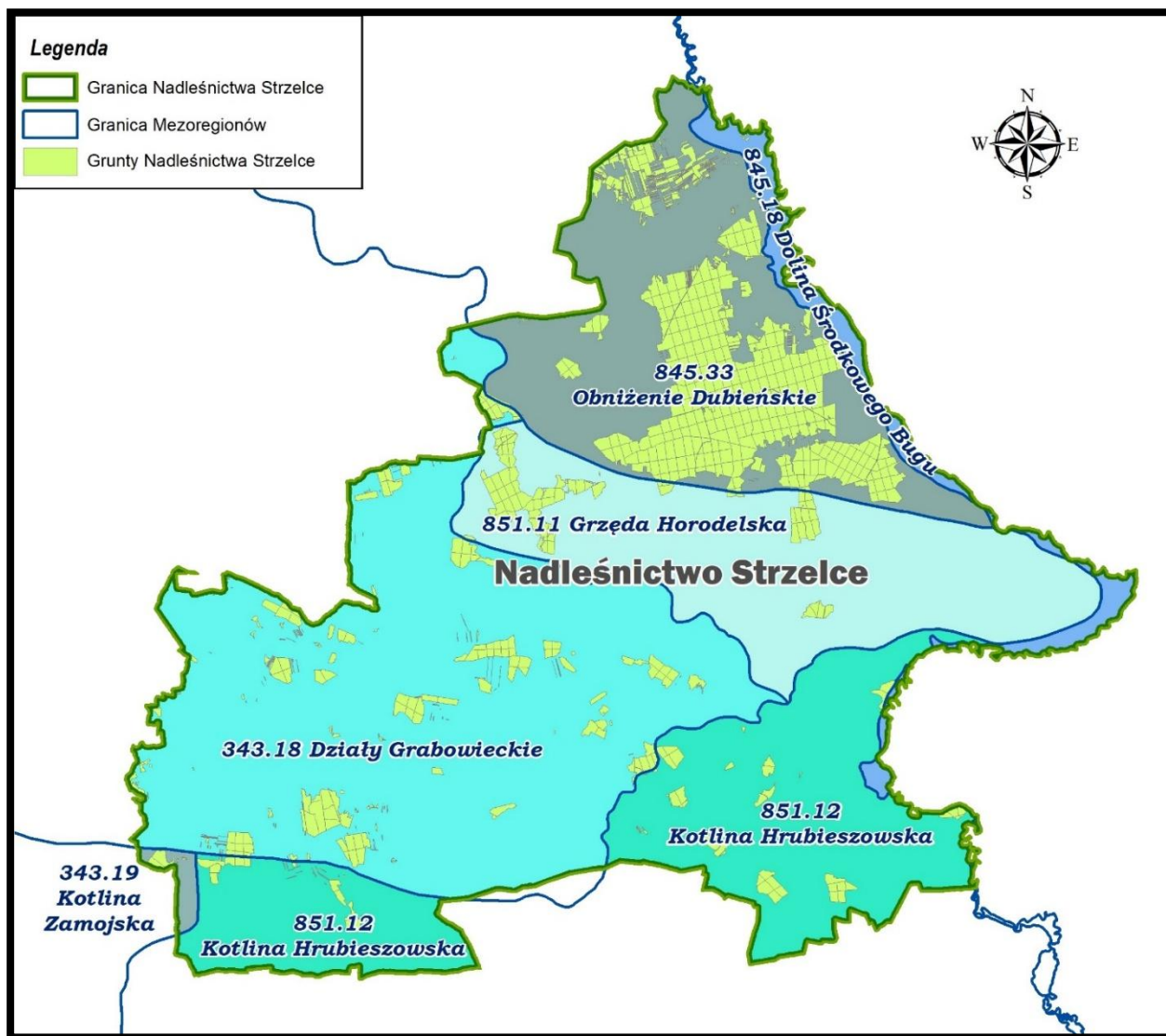
Najwyżej położone punkty to wzgórza w okolicy Grabowca, w leśnictwie Grabowiec dochodzące do 278 m n.p.m. Najniżej położone są obszary znajdujące się w dolinie rzeki Bug w północnej części nadleśnictwa 125 - 130 m n.p.m..

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Kondracki 2018) obszar nadleśnictwa zaliczony został do:

- Megaregion: 3. Pozaalpejska Europa Środkowa
- Prowincja: 34. Wyżyny Polskie,
- Podprowincja: 343. Wyżyna Lubelsko-Lwowska,
- Makroregion: 343.1. Wyżyna Lubelska,
- Mezoregion: 343.18. Działy Grabowieckie,
- Mezoregion: 343.19. Kotlina Zamojska

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Megaregion: 8. Niż Wschodnioeuropejski
Prowincja: 84. Niż Wschodniobałtycko-Białoruski,
Podprowincja: 845. Polesie,
Makroregion: 845.3 Polesie Wołyńskie,
Mezoregion: 845.18 Dolina Środkowego Bugu,
Mezoregion: 845.33 Obniżenie Dubieńskie.
Prowincja: 85. Wyżyny Ukraińskie,
Podprowincja: 851. Wyżyna Wołyńsko-Podolska,
Makroregion: 851.1 Wyżyna Wołyńska,
Mezoregion: 851.11 Grzęda Horodelska,
Mezoregion: 851.12 Kotlina Hrubieszowska.

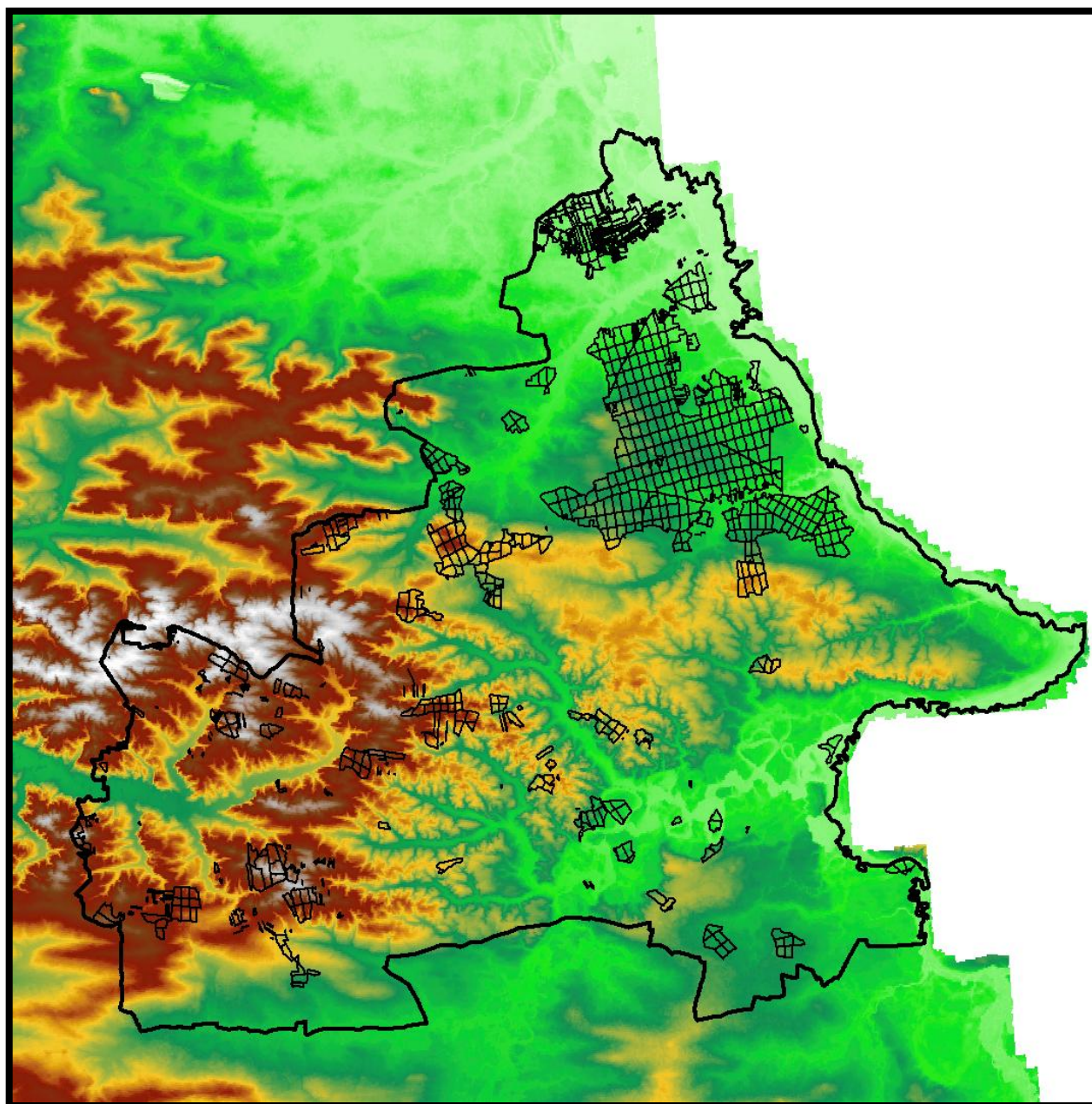
Rysunek 5. Położenie Nadleśnictwa Strzelce na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej

1.3.3. Rzeźba terenu

Teren Nadleśnictwa Strzelce jest dość zróżnicowany. Północna część nadleśnictwa znajdująca się w Mezoregionie Obniżenia Dubienki jest równinna, natomiast południowa położona w Mezoregionie Działów Grabowieckich jest wyżynna. Najbardziej wyrazistą formą ukształtowania terenu jest rozległa dolina Bugu. Sama rzeka ma charakter naturalny, tworzy liczne starorzecza i zakola ulegające szybkiemu zarastaniu. Równina charakteryzuje się krajobrazem równin poleskich, wznoszących się na wysokość 180 - 200 m n.p.m. i do 160-170 m w dolinie Bugu. Podłoże stanowią

utwory górnej kredy w postaci wapieni, margli i opok przykrytych utworami lodowcowymi i wodnolodowcowymi. W południowej części regionu teren wykazuje charakter przejściowy między dolinami na północy, a wyżynami na południu. Skrasowiłe podłoże kredowe tworzy tu chaotyczny układ drobnych form w postaci niewielkich wzniesień i dolin. Wzniesienia kredowe pokryte są utworami lodowcowymi w postaci piasków pylastych i glin zwałowych. W zagłębieniach terenu występują najczęściej gleby piaszczyste, torfiaste i mady.

W południowej części nadleśnictwa, występują krajobrazy wyżynne z charakterystyczną, urozmaiconą rzeźbą typu lessowego oraz z równinami denudacyjnymi. Jest to teren nizinny falisty i pagórkowaty gdzie wyniosłości tworzą pagórki i garby od kilku do kilkunastometrowej wysokości. Wysokość bezwzględna garbów wynosi od 200 do 240 m, a wysokości względne 15 do 25 m. W obrębie garbów rozwinęły się formy krasowe w postaci padołów i lejów. Wzniesienia pokryte są płatami lasów, na których występują gleby brunatne i czarnoziemy, toteż jest to kraina rolnicza z małym udziałem lasów.

Rysunek 6. Położenie wysokościowe Nadleśnictwa Strzelce (hipsometria - dynamiczna skala barw)

1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

1.3.4.1. Warunki glebowe

W trakcie prac urządzeniowych wykorzystano dane zawarte w „Operacie siedliskowym” opracowanym na potrzeby IV rewizji planu u.l. Opracowanie to zostało uaktualnione w związku ze zmianą nazewnictwa i klasyfikacji gleb leśnych w 2015 roku (aneks do operatu). Typy siedliskowe lasu oraz inne informacje o siedlisku, gatunku i rodzaju gleby i stopnia zniekształcenia siedliska zostały wprowadzone do opisów taksacyjnych wg operatu siedliskowego, w możliwie najpełniejszym zakresie, zgodnie z metodyką inwentaryzacji urządzeniowej. Nazewnictwo gleb na potrzeby VI rewizji UL, przyjęto zgodnie z „Klasyfikacją gleb leśnych polski” (CILP 2000).

Udział powierzchniowy i procentowy typów gleb przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Zestawienie typów gleb wg wydzielen leśnych w Nadleśnictwie Strzelce

Podtyp gleby	Obręb HRUBIESZÓW		Obręb STRZELCE		Nadleśnictwo Strzelce	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Rędziny	31,31	69,9	13,47	30,1	44,78	0,5
Czarnoziem	348,27	100,0			348,27	2,8
Czarne ziemie	139,54	29,9	327,71	70,1	467,25	3,6
Gleby brunatne	4016,43	76,2	1251,98	23,8	5268,41	37,6
Gleby płowe	89,78	12,2	643,68	87,8	733,46	5,5
Gleby rdzawe	806,79	20,3	3170,07	79,7	3976,86	28,5
Gleby bielcowe	1,03	2,1	48,88	97,9	49,91	0,6
Gleby gruntowoglejowe	31,23	11,9	232,15	88,1	263,38	2,2
Gleby opadowoglejowe	161,88	10,2	1430,72	89,8	1592,60	11,6
Gleby murszowe			29,72	100,0	29,72	0,4
Gleby murszowate	20,99	10,5	178,21	89,5	199,20	1,6
Mady rzeczne	18,65	100,0			18,65	0,3
Gleby deluwialne	40,75	100,0			40,75	0,5
Gleby indusro- i urbano-ziemne	13,01	100,0			13,01	0,3
Razem grunty leśne	5814,66	42,8	7757,11	57,2	13571,77	96,2
Grunty nieleśne i leśne związane z gospodarką leśną	207,47	38,3	334,09	61,7	541,56	3,8
Łącznie	6022,13	42,7	8091,20	57,3	14113,33	100,0

Największą powierzchnię zajmują gleby brunatne – 37,6% powierzchni nadleśnictwa, 28,5% zajmują gleby rdzawe. Znaczny udział powierzchni stanowią również gleby opadowoglejowe – 11,6%.

1.3.4.2. Warunki klimatyczne

Według E. Romera [1949] teren Nadleśnictwa Strzelce leży w regionie klimatycznym C11-Wielkich Dolin.

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną opracowaną przez Alojzego Wosia (1999), która dzieli teren Polski na 28 regionów klimatycznych, wykazujących pewne odrębne cechy klimatu wyrażone w średniej rocznej liczbie dni z poszczególnymi typami pogody teren Nadleśnictwa Strzelce położony jest w dwóch regionach klimatycznych. Część północna należy do XIX Regionu Podlasko-Poleskiego (około 5% powierzchni), a pozostała część to Region Zamojsko-Przemyski (R-XXVIII).

Na tle Polski klimat analizowanego obszaru ma charakter kontynentalny, chociaż w okresie letnim zaznaczają się częściej wpływy klimatu oceanicznego. Stan pogody uzależniony jest przede wszystkim od ośrodków stałego ciśnienia, jak też sezonowych ośrodków ciśnienia, które kierują nad ten teren określone masy powietrza. Strefa stałego wyżu podzwrotnikowego występująca na połu-

dniu Europy pod nazwą wyżu azorskiego, przynosi suchą i słoneczną pogodę. Od północno-wschodniej części Polski występuje strefa frontu polarno-kontynentalnego, która powoduje napływ wychłodzonego i suchego powietrza ze wschodu. W porze letniej i jesiennej dominują masy powietrza polarno-morskiego, które docierają z nad Atlantyku jako ciepłe, powodując pogodę słoneczną, lub jako chłodniejsze, przynosząc opady deszczu.

Najczęstszymi masami powietrza, są masy powietrza polarno-kontynentalnego, w mniejszym stopniu polarno-oceanicznego. Znikomy udział mają tutaj masy pochodzenia arktycznego i tropikalnego. Najczęstszym typem pogody jest typ antycyklonalny charakteryzujący się dużym usłoneczeniem o niebie bezchmurnym lub o niewielkim zachmurzeniu, przeważnie wysokim ciśnieniem ponad 1013 hPa, wiatrach o niewielkich prędkościach /poniżej 3m/sek./, braku opadów atmosferycznych. Rzadszym typem pogody jest pogoda depresyjna i frontowa charakteryzująca się dużą wilgotnością powietrza, dużym zachmurzeniem, znacznymi opadami atmosferycznymi oraz dużą zmiennością ciśnienia i prędkością wiatrów.

Niebezpiecznym zjawiskiem dla roślin w okresie wegetacyjnym są przygruntowe przymrozki. Przymrozki wczesne /jesienne/ występują w końcu września lub w pierwszej dekadzie października, natomiast szkodliwe przymrozki późne /wiosenne / bywają w maju, a niekiedy i w czerwcu, co ma ujemny wpływ szczególnie na uprawy gatunków liściastych. Długość okresu bezprzymrozkowego zmienia się wraz z ukształtowaniem terenu. Częściej pojawiają się przymrozki w lokalnych obniżeniach terenowych.

Charakterystyczną cechą klimatu tego regionu jest wysoki stopień nasłonecznienia. Średnia roczna usłonecznienia na wiosnę (III-V miesiące) wynosi 473 godz., latem (VI-VIII miesiące) 669 godz. Średnia roczna liczba godzin usłonecznienia wynosi 1683, co w przeliczeniu na dobę, daje około 4,6 godziny. Średnia ilość dni pochmurnych w ciągu roku wynosi około 150 dni.

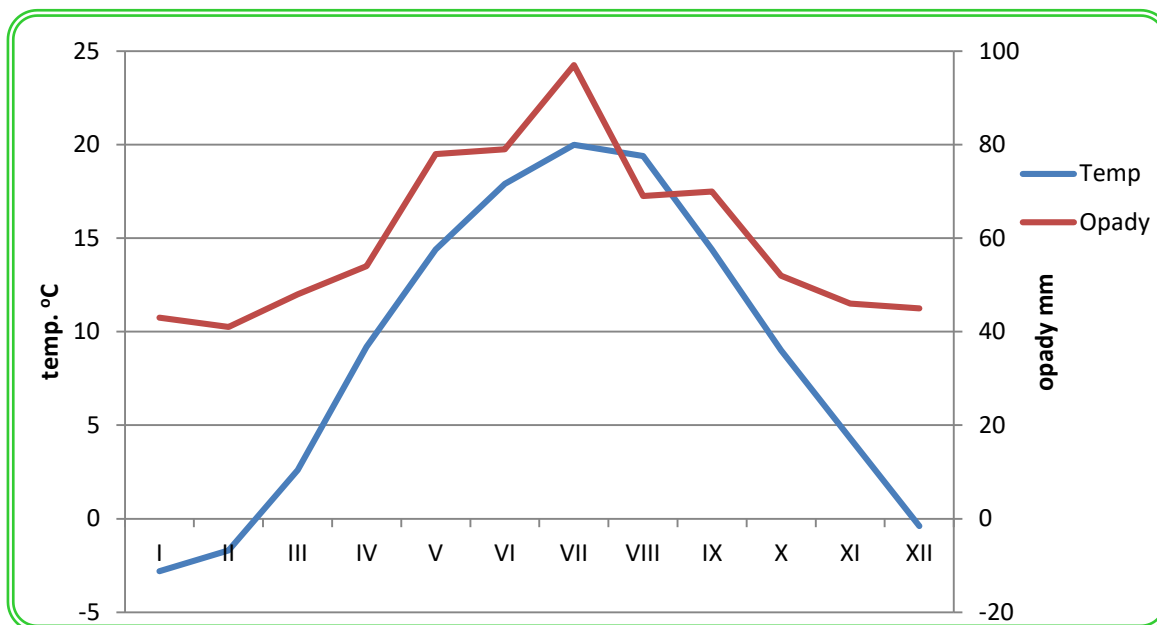
Średnia roczna temperatura z ostatnich 20 lat wynosi 8,8°C. Opady przez ostatnie 20-to lat wachają się w granicach 722 mm. Najsuchszym miesiącem jest luty. Występują w tym czasie opady na poziomie 41 mm. Największe opady pojawiają się w lipcu, ze średnią 97 mm. Ze średnią 20 °C., lipiec jest najcieplejszym miesiącem. Najniższa średnia temperatura z ostatnich 20-tu lat występuje w miesiącu styczniu i wynosi ok. -2,8 °C. Opady wachają się na poziomie 56 mm pomiędzy najsuchszym a najmokrzejszym miesiącem. Wachania temperatury w trakcie ostatnich 20-tu lat wynoszą 22,8 °C. Najniższa wilgotność względna w ciągu ostatnich 20-tu lat występuje w kwietniu (67 %). Miesiące o największej wilgotności to listopad, grudzień oraz styczeń (83 %). Miesiącem z największą ilością słonecznych godzin dziennie jest czerwiec, w którym jest średnio 11,1 godzin słonecznych. Miesiąc z najmniejszą ilością słonecznych godzin dziennie to styczeń ze średnio 2,5 godzinami słonecznymi dziennie².

Tabela 17. Opady i temperatura

Dane ze stacji		Miesiące												Rok
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Hrubieszów	Temp. (°C)	-2,8	-1,7	2,6	9,2	14,4	17,9	20	19,4	14,4	9	4,3	-0,4	8,8
	Opady (mm)	43	41	48	54	78	79	97	69	70	52	46	45	722

² <https://pl.climate-data.org/europa/polska/lublin-voivodeship/hrubieszow-9866/>

Wykres nr 3. Diagram pluwiotermiczny dla miasta Hrubieszów (1991 - 2021)

Z diagramu wynika, że z niedoborem wilgotności należy się liczyć w sierpniu.

1.3.4.3. Warunki wodne

Wody płynące

Północna część Nadleśnictwa Strzelce jest mało zróżnicowana hipsometrycznie, co prowadzi do powstawania rozlewisk i sprzyja procesom zabagniania, szczególnie podczas roztopów wiosennych i wylewu rzek i cieków na tym terenie. Teren nadleśnictwa odznacza się średnią obfitością wód. Obszar nadleśnictwa podzielony jest pomiędzy zlewnię Bugu a zlewnię Wieprza, które należą do dorzecza Wisły.

Zlewnia Wieprza zajmuje około 15% obszaru nadleśnictwa i pokrywa się z leśnictwem Grabowiec. Główną rzeką zlewni znajdujące się na terytorium nadleśnictwa jest Wolica z dopływami: Kalinówka, dopływ z kol. Świdniki, dopływ z Żukowa. Wymienione rzeki nie przepływają przez kompleksy leśne nadleśnictwa.

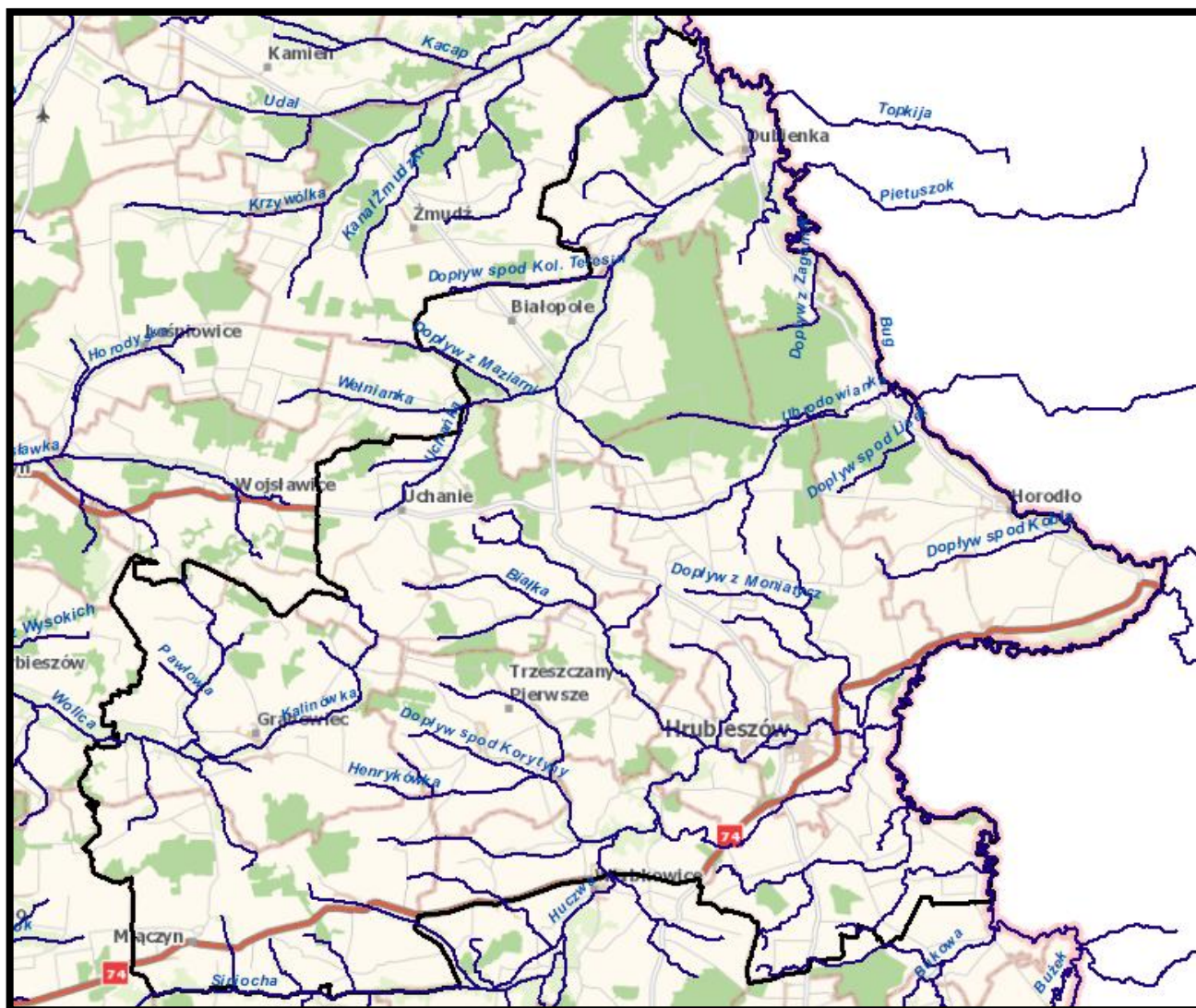
Zlewnia Bugu to rzeki: Wełnianka, Ubrodowica, Huczwa,

Wełnianka płynie w płaskiej dolinie wśród sieci rowów melioracyjnych. Rzeka i jej dopływy w górnej części zlewni zbierają wody z obszaru wyżynnego Działów Grabowieckich (poza Lasami Strzeleckimi).

Ubrodowica ma swoje źródła koło Stefankowic. Na obszar Lasów Strzeleckich wpływa na północ od Annapola. Na terenie lasów nadleśnictwa koryto rzeki jest sztuczne i włączone w sieć melioracyjną.

Huczwa - drugi co do wielkości lewobrzeżny dopływ Bugu. Długość rzeki wynosi 75 km, powierzchnia dorzecza 1394,3 km². Dno jej doliny ma zmienną szerokość (od 100 m do ponad 1 km), na wielu odcinkach jest podmokłe, z licznymi starorzeczami i rowami melioracyjnymi. Rzeka nie przepływa przez kompleksy leśne nadleśnictwa.

Główne dopływy: Rachanka, Białka, Siniocha (lewe), Kamień (prawy).

Rysunek 7. Sieć wód płynących na tle zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce.

Wody gruntowe

Wody glebowe odznaczają się dobrym przepływem i ruchliwością. Ich poziom waha się od wód powierzchniowych do głębokości 6 m. Wody podziemne występują w spękanych utworach kredowych i czwartorzędowych (piaski). Wody podziemne w strefie doliny Wełnianki występują bardzo płytko pod powierzchnią terenu. Wody piętra kredowego i czwartorzędowego są tam powiązane hydraulicznie tworząc jeden zbiornik wodonośny. Zbiornik ten stanowi fragment zasobnego w wodę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407 Niecka Lubelska – Chełm – Zamość drenowanego w kierunku wschodnim ku rzece Bug.

Wody powierzchniowe stojące

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce nie występują naturalne zbiorniki wodne (jeziora, stawy). Zaewidencjonowano jedynie zbiornik wodny na powierzchni nieleśnej (Ws) - 0,63 ha w oddziale 9f oraz zbiornik retencyjny o łącznej powierzchni 1,11 ha (173i -0,44 ha. 174j-0,67 ha) w obrębie Strzelce.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzelce występują tylko niewielkie zpiętrzenia wody w postaci stawów, głównie w południowej części nadleśnictwa. Piętrzenia wody w postaci stawów występują na rzece Białce koło Nieledwi. Na rzece Henrykówka w Zaborowcach występują wody w czterech stawach o powierzchni około 50 ha, które łagodzą przepływ wody w dół do Werbkowic. W

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

pobliżu Werbkowic w dolinie rzeki Huczwy funkcjonuje zbiornik wodny o powierzchni ok. 50 ha. W północno-wschodniej części nadleśnictwa w dolinie Bugu znajdują się liczne starorzecza.

Obszary wodno-błotne

Występujące na powierzchni nieleśnej - śródleśne bagna, nieużytki, mokradła i torfowiska można zaliczyć do obszarów wodno-błotnych. Powierzchnie te stanowią naturalne rezerwuary wody w drzewostanach, co zwiększają vitalność ekosystemów leśnych. Na obszarach tych nie przewiduje się prowadzenia żadnych czynności gospodarczych. Pozostawia się je do zachowania w stanie naturalnym, niezmienionym. Łączna powierzchnia tych gruntów wynosi 94,45 ha. Powierzchnie o podobnym charakterze, naturalne lub sztuczne, na gruntach leśnych opisano w opisach taksacyjnych i pokazano na mapach jako mokradła wodne – powierzchnie nie tworzące wyłączeń taksacyjnych o łącznej powierzchni 52,39 ha. Posiadają one zmienne, przeważnie okresowe lustra wody o zróżnicowanej powierzchni.

Na gruntach Nadleśnictwa Strzelce wg stanu na 01.01.2025 r. brak jest ustanowionych i projektowanych użytków ekologicznych.

Źródła –na terenie Nadleśnictwa Strzelce występują nieliczne źródła. W obniżeniach terenowych charakterystycznymi zjawiskami są wysięki wodne - nie obserwuje skoncentrowanych wypływów wody.

Wilgotność siedlisk leśnych

Na warunki wodne istotny wpływ ma lokalne ukształtowanie terenu oraz charakter podłoża. Na terenie nadleśnictwa przeważają siedliska o korzystnych warunkach wodnych. Najczęściej spotykamy siedliska świeże oraz umiarkowanie wilgotne. Sporadycznie występują siedliska silnie wilgotne i bagienne. Należy dodać, że zgodnie z decyzją KZP utworzono na siedliskach BMb, LMb gospodarstwo specjalne.

Szersze omówienie warunków klimatycznych, geologicznych, geomorfologicznych i hydrologicznych nadleśnictwa opisane jest w elaboracie siedliskowym.

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych

W załącznikach do opisu ogólnego oraz w tomie II zamieszczone zostały:

- **tabela nr II** - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- **tabela nr IV** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- **tabela nr Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- **tabela nr Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w nadleśnictwie.

Tabela 18. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV pow. leśna zalesiona i niezalesiona – razem)

Typ siedliskowy lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	HRUBIESZÓW		STRZELCE			
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]
1	2	3	4	5	6	7
BMŚW	78,43	1,35	744,04	9,59	822,47	6,06
BMW	31,48	0,54	20,37	0,26	51,85	0,38
BMB	-	0,00	11,92	0,15	11,92	0,09
LMŚW	797,60	13,72	1424,12	18,36	2221,72	16,37
LMW	5,50	0,09	436,34	5,63	441,84	3,26
LMB	-	0,00	64,44	0,83	64,44	0,47
LŚW	4580,71	78,78	3829,42	49,37	8410,13	61,97
LW	198,32	3,41	787,18	10,15	985,50	7,26
OL	103,97	1,79	439,28	5,66	543,25	4,00
LŁ	18,65	0,32	-	0,00	18,65	0,14
Razem	5814,66	100,00	7757,11	100,00	13571,77	100,00

Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Strzelce

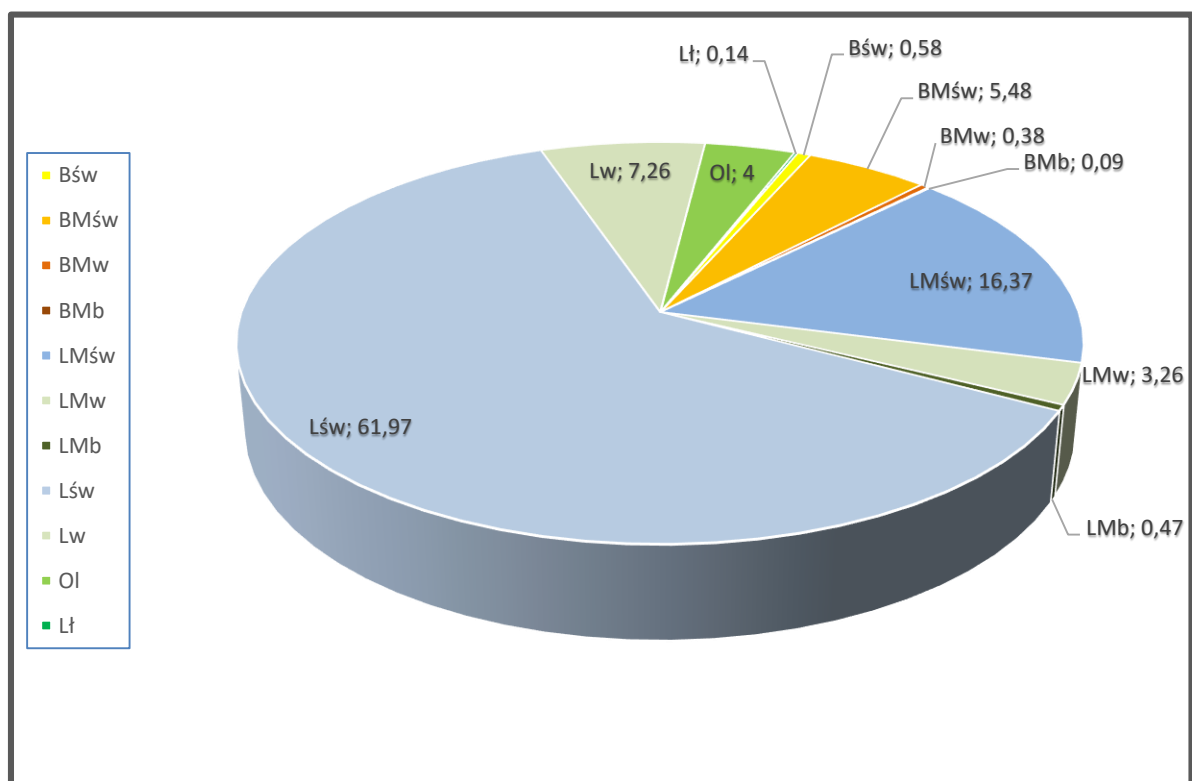

Tabela 19. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych

Grupy żywnościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory	-	-	-	-	-	-	-
Bory mieszane	-	822,47	51,85	11,92	-	886,24	6,53
Lasy mieszane	-	2221,72	441,84	64,44	-	2728,00	20,10
Lasy	-	8410,13	985,50	543,25	18,65	9957,53	73,37
Ogółem	-	11454,32	1479,19	619,61	18,65	13571,77	100,00
%	-	84,39	10,90	4,57	0,14	100,00	

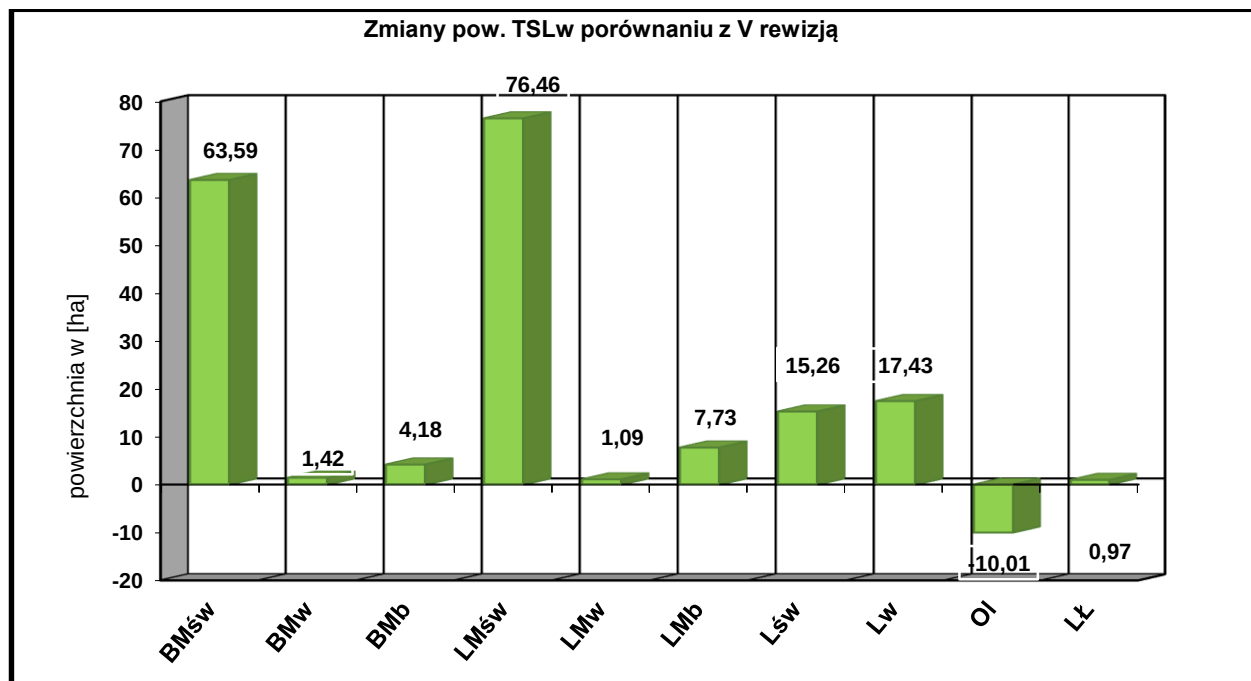
W Nadleśnictwie Strzelce wyodrębniono 10 typów siedliskowych lasu. Dominującym typem siedliskowym w nadleśnictwie jest Lśw (las świeży), który zajmuje 61,97% powierzchni, kolejnym typem jest LMśw (las mieszany świeży) – 16,37% powierzchni.

Zestawienie zmian zasięgu typów siedliskowych lasu na przestrzeni ubiegłego 10-lecia przedstawia tabela poniżej.

Tabela 20. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji

Siedliskowy typ lasu	wg stanu na 01.01.2015 r.		wg stanu na 01.01.2025 r.		różnica
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
Obręb Hrubieszów					
BMśw	75,17	1,30	78,43	1,35	-3,26
BMW	29,45	0,51	31,48	0,54	2,03
LMśw	783,73	13,55	797,60	13,72	13,87
LMW	5,67	0,09	5,50	0,09	-0,17
Lśw	4573,80	79,08	4580,71	78,78	6,91
LW	193,65	3,34	198,32	3,41	4,67
OL	105,82	1,83	103,97	1,79	-1,85
Lł	17,68	0,30	18,65	0,32	0,97
Razem	5784,97	100	5814,66	100	
Obręb Strzelce					
BMśw	683,71	8,98	744,04	9,59	60,33
BMW	20,98	0,27	20,37	0,26	-0,61
BMB	7,74	0,10	11,92	0,15	4,18
LMśw	1361,25	17,9	1424,12	18,37	62,87
LMW	435,08	5,71	436,34	5,62	1,26
LMB	56,71	0,74	64,44	0,83	7,73
Lśw	3821,07	50,23	3829,42	49,37	8,35
LW	774,36	10,19	787,18	10,15	12,82
OL	447,44	5,88	439,28	5,66	-8,16
Razem	7608,34	100	7757,11	100	
Nadleśnictwo Strzelce					
BMśw	758,88	5,67	822,47	6,06	63,59
BMW	50,43	0,37	51,85	0,38	1,42
BMB	7,74	0,05	11,92	0,08	4,18
LMśw	2144,98	16,02	2221,72	16,38	76,74
LMW	440,75	3,29	441,84	3,25	1,09
LMB	56,71	0,42	64,44	0,47	7,73
Lśw	8394,87	62,69	8410,13	61,97	15,26
LW	968,01	7,23	985,50	7,27	17,49
OL	553,26	4,13	543,25	4,01	-10,01
Lł	17,68	0,13	18,65	0,13	0,97
Razem	13393,31	100	13571,77	100	

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

W porównaniu z ubiegłą rewizją zmiany powierzchniowe w przypadku BMśw, LMśw, Lśw, Lw i Ol są znaczne. Zmiany w zasięgu występowania poszczególnych typów siedliskowych lasu wynikają ze zmian w stanie posiadania nadleśnictwa, korekty granic wydzieliń.

Tabela 21. Powierzchnia i udział dominujących gatunków panujących w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)

Typ siedli- skowy lasu	Gatunki panujące					Razem
	SO	DB	BRZ	OL	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb HRUBIESZÓW						
BMŚW	77,54	-	-	-	0,44	77,98
BMW	25,75	1,03	-	-	-	26,78
LMŚW	610,73	180,17	6,26	-	-	797,16
LMW	3,98	-	-	1,52	-	5,50
LŚW	820,59	2830,95	437,65	7,33	480,62	4577,14
LW	17,62	38,92	-	137,88	-	194,42
OL	4,06	2,29	6,87	64,53	0,77	78,52
ŁŁ	2,59	13,50	-	-	2,56	18,65
Razem	1562,86	3066,86	450,78	211,26	484,39	5776,15
Obręb STRZELCE						
BMŚW	631,90	27,18	43,18	11,57	29,67	743,50
BMW	13,23	-	1,78	1,84	-	16,85
LMŚW	648,61	595,79	73,21	14,60	87,61	1419,82
LMW	102,75	92,61	31,65	173,65	16,88	417,54
LMB	4,95	-	4,27	7,05	0,77	17,04
LŚW	1063,73	2220,88	366,68	58,82	111,50	3821,61
LW	41,06	221,89	60,22	414,93	11,57	749,67
OL	9,09	-	27,24	311,29	1,14	348,76
BMB	-	-	2,13	-	1,83	3,96
Razem	2515,32	3158,35	610,36	993,75	260,97	7538,75
Nadleśnictwo Strzelce						
BMŚW	709,44	27,18	43,18	11,57	30,11	821,48
BMW	38,98	1,03	1,78	1,84	-	43,63
LMŚW	1259,34	775,96	79,47	14,60	87,61	2216,98
LMW	106,73	92,61	31,65	175,17	16,88	423,04
LMB	4,95	-	4,27	7,05	0,77	17,04
LŚW	1884,32	5051,83	804,33	66,15	592,12	8398,75
LW	58,68	260,81	60,22	552,81	11,57	944,09
OL	13,15	2,29	34,11	375,82	1,91	427,28

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Typ siedli- skowy lasu	Gatunki panujące					Razem
	SO	DB	BRZ	OL	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Lł	2,59	13,50	-	-	2,56	18,65
BMB	-	-	2,13	-	1,83	3,96
Razem	4078,18	6225,21	1061,14	1205,01	745,36	13314,90

Gatunki panujące zajmujące poniżej 5% powierzchni zostały ujęte sumarycznie jako „pozostałe”.

Wykres nr 4. **Udział % gatunków panujących w typach siedliskowych lasu**

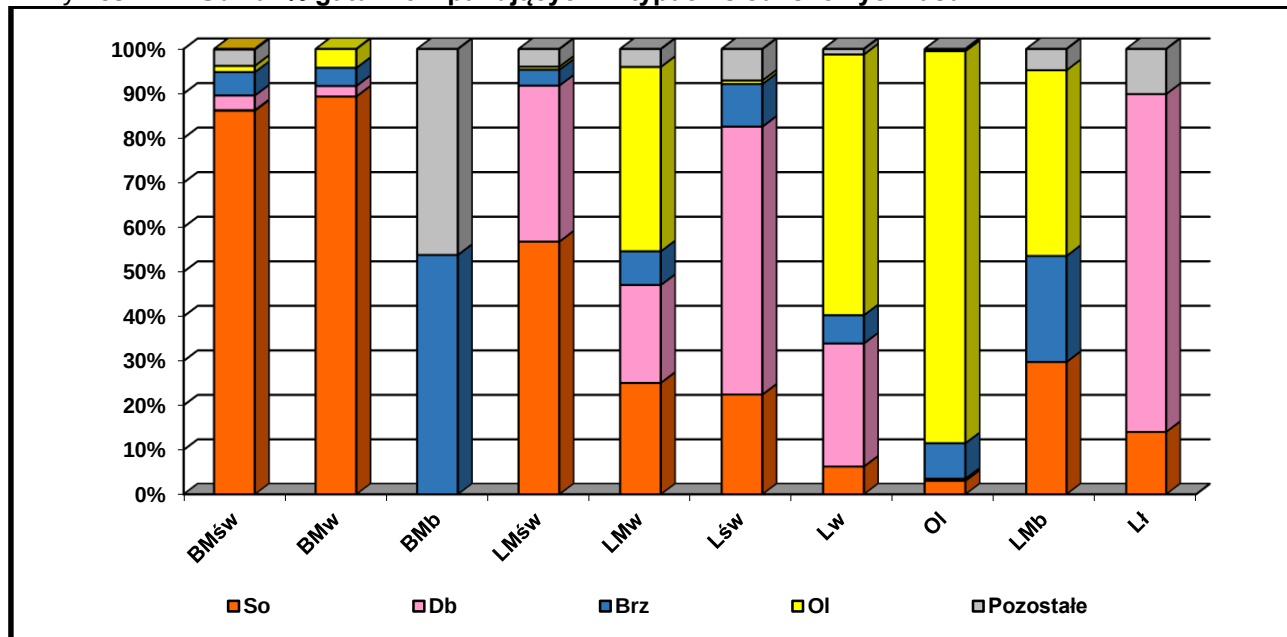

Tabela 22. Zestawienie powierzchni i miąższości wg gatunków rzeczywistych (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va i Vb - pow. leśna zalesiona)

	Obręby:					
Gat.	Hrubieszów		Strzelce		Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	Miąższość w m3	Pow. w ha	Miąższość w m3	Pow. w ha	Miąższość w m3
SO	1174,03	470145	2065,25	738965	3239,28	1209110
MD	191,59	52340	257,36	80460	448,95	132800
ŚW	9,44	2830	33,97	9560	43,41	12390
JD	3,43	485	-	-	3,43	485
DG	1,78	670	-	-	1,78	670
BK	102,10	7200	9,79	190	111,89	7390
DB	1737,23	550935	2083,44	650005	3820,67	1200940
DB.S	897,61	38050	911,57	78420	1809,18	116470
DB.C	2,86	545	16,77	3720	19,63	4265
KL	15,78	3150	2,97	475	18,75	3625
JW	127,47	25095	20,13	3450	147,60	28545
WZ	1,74	255	0,22	55	1,96	310
JS	16,64	3020	8,41	1105	25,05	4125
GB	698,41	168790	332,85	88625	1031,26	257415
ŚL.T	0,29	15	-	-	0,29	15
BRZ	462,75	117275	702,69	169855	1165,44	287130
OL	223,65	56400	1057,82	277330	1281,47	333730
OL.S	0,52	150	0,20	45	0,72	195
CZR	3,68	895	0,23	35	3,91	930
AK	5,45	800	0,34	120	5,79	920

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

	Obręby:					
Gat.	Hrubieszów		Strzelce		Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	Miąszość w m3	Pow. w ha	Miąszość w m3	Pow. w ha	Miąszość w m3
TP	14,83	5190	0,79	135	15,62	5325
OS	40,73	11935	14,47	3525	55,20	15460
WB	0,57	130	0,41	55	0,98	185
JKL	-	-	0,36	20	0,36	20
LP	38,72	9980	18,66	4755	57,38	14735
CZM.P	-	-	0,05	5	0,05	5
Razem	5771,30	1526280	7538,76	2110910	13310,06	3637190

W trakcie prac taksacyjnych stwierdzono występowanie 26 gatunków drzew, w składzie drzewostanów oraz pojedynczo i miejscami, w tym 4 gatunków obcego pochodzenia.

Gatunki rodzime: sosna zwyczajna, modrzew europejski, świerk pospolity, jodła zwyczajna, buk pospolity, dąb, klon zwyczajny, jawor, jesion wyniosły, wiąz, grab zwyczajny, brzoza brodawkowata, olsza czarna, olsza szara, czereśnia, osika, lipa drobnolistna, topola czarna, wierzba biała.

Gatunki obcego pochodzenia: dąb czerwony, robinia akacjowa, klon jesionolistny, czeremcha późna.

Wykres nr 5. **Udział % gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (pow. leśna zalesiona)**

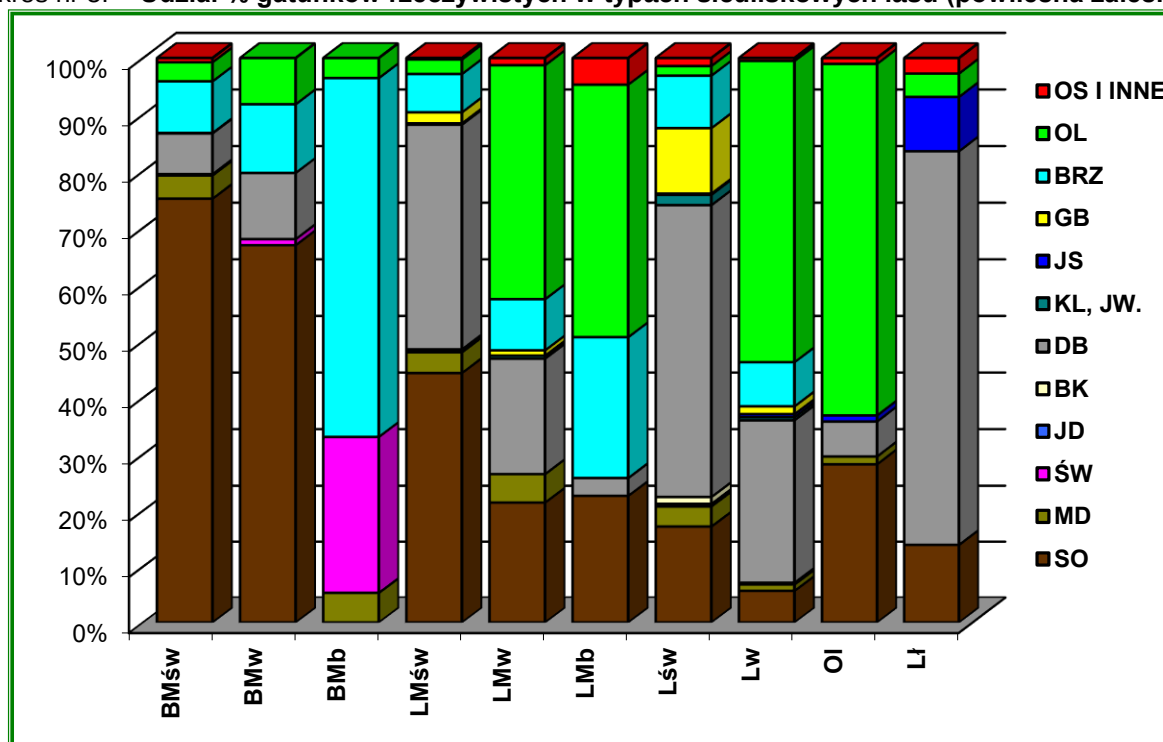

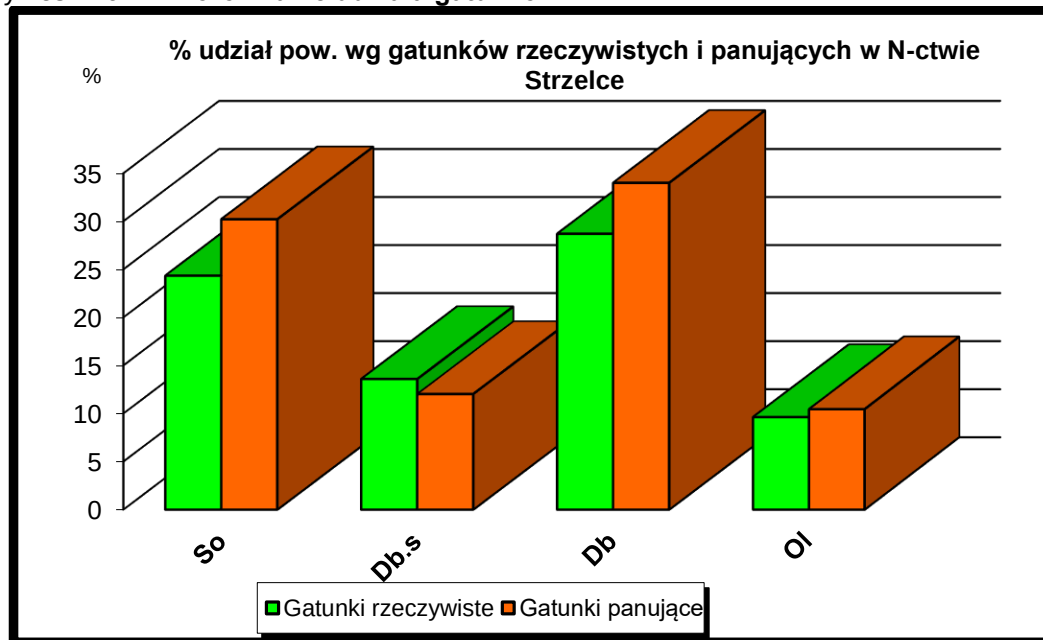
Tabela 23. Porównanie powierzchni gatunków rzeczywistych i panujących (pow. leśna zalesiona)

Gatunek	Udział wg gat. rzeczywistych tab. Va		Udział wg gat. panujących tab. IV		Różnica [ha]
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	
SO	3239,28	24,34	4078,18	30,21	-838,9
MD	448,95	3,37	281,32	2,07	167,63
ŚW	43,41	0,33	32,54	0,24	10,87
JD	3,43	0,03	0,00	0,00	3,43
DG	1,78	0,01	1,78	0,01	0
BK	111,89	0,84	25,87	0,19	86,02
DB	3820,67	28,70	4587,69	34,00	-767,02

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Gatunek	Udział wg gat. rzeczywistych tab. Va		Udział wg gat. panujących tab. IV		Różnica
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	
DB.S	1809,18	13,59	1632,68	12,03	176,5
DB.C	19,63	0,15	17,35	0,13	2,28
KL	18,75	0,14	1,16	0,01	17,59
JW	147,60	1,11	29,91	0,22	117,69
WZ	1,96	0,01	0,00	0,00	1,96
JS	25,05	0,19	6,11	0,05	18,94
GB	1031,26	7,75	305,89	2,25	725,37
ŚL.T	0,29	0,00	0,00	0,00	0,29
BRZ	1165,44	8,76	1061,14	7,82	104,3
OL	1281,47	9,63	1205,01	10,45	76,46
OL.S	0,72	0,01	0,00	0,00	0,72
CZR	3,91	0,03	0,00	0,00	3,91
AK	5,79	0,04	2,40	0,02	3,39
TP	15,62	0,12	11,73	0,09	3,89
OS	55,20	0,41	16,85	0,12	38,35
WB	0,98	0,01	0,00	0,00	0,98
JKL	0,36	0,00	0,51	0,00	-0,15
LP	57,38	0,43	11,94	0,09	45,44
CZM.P	0,05	0,00	0,00	0,00	0,05
Suma	13310,06	100,00	13310,06	100,00	

Wykres nr 6. **Porównanie udziału gatunków**

Porównując powierzchnię leśną zalesioną wg gatunków panujących i rzeczywistych wnioskować można, iż skład gatunkowy drzewostanów jest bardziej urozmaicony niż wynikałoby to z ich składu wg gatunków panujących. Analizując zajmowaną powierzchnię rzeczywistą gatunków głównych wywnioskować można, że drzewostany nie są jednorodne, a gatunki domieszkowe mają istotny udział w składach gatunkowych drzewostanów. Drzewostany stopniowo przekształcane są z jedno-

gatunkowych w wielogatunkowe o zróżnicowanej strukturze wiekowej i pionowej. Według rzeczywistego udziału cenne domieszki jak: grab, jawor, klon i lipa mają zwiększony swój udział, co korzystnie wpływa na bioróżnorodność ekosystemu leśnego.

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce:

- drzewostany na gruntach porolnych (bez współwłasności) zajmują powierzchnię 1255,99 ha:
- w obrębie HRUBIESZÓW na powierzchni 78,65 ha, w wydzieleniach leśnych: 2 b, d, 22 h, 27 d, 28 h, 31 a, 38 b, 48A b, c, 63 d, 83 c, 88 c, 94 f, g, 116 c, 117 i, j, 120 h, i, 126 i, k, 128 a, 153 b, 160 h, 166 c, 171A d, 177 d, 190 d, 193 d, 208 g, 239 i, k, m, n, 240 i, 249 i, 251 i, 303B d, 303C a, b, c, 303I a, 303S d, f, h, l, 303W a,
- w obrębie STRZELCE na powierzchni 1182,29 ha, w wydzieleniach leśnych: 1 a, b, 8 i, j, 9 h, 10 j, 11 l, 12 a, b, c, d, j, 13 k, 15 b, h, l, n, 16 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, n, o, p, 17 a, b, c, d, f, g, i, 18 a, b, c, d, f, j, k, o, 19 l, m, 27 a, 40A a, b, c, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, 53 h, 54A i, j, 54B n, 54C a, b, c, d, f, g, i, j, 60A a, c, d, 60B b, d, f, g, i, j, 60C a, b, f, 66A c, i, j, k, 67A a, b, 67B a, b, c, d, 67C a, 67D a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, t, x, 67F a, b, c, h, 78 a, c, 80A b, c, d, f, g, h, i, 106 g, 127 f, 128 c, j, 135 c, 137 a, 147 h, 161 c, h, 162 c, 182 h, 188 k, 197 c, 215 d, 217 b, 223 a, b, c, f, g, i, j, l, 224 a, c, d, f, 225 a, b, f, 226 a, b, c, d, f, g, i, m, n, 227 b, c, dx, f, j, m, n, o, s, x, 228 a, f, h, j, l, n, o, t, w, x, y, z, 229 b, d, f, g, i, 230 a, c, d, f, g, h, i, l, 231 a, b, c, d, f, k, 233 c, d, 234 d, f, 235 a, b, 235A a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, n, o, 235B a, b, c, d, f, g, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t, y, z, 236A a, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t, w, x, y, 237 l, o, p, r, s, t, 238 b, c, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, 238A a, c, d, f, h, i, j, l, m, n, o, p, r, s, t, w, x, 239 a, b, d, h, i, 240 a, d, f, g, j, k, m, n, p, x, y, z, 240A a, c, d, f, g, h, i, k, m, p, 241 b, c, d, g, k, l, m, n, o, p, r, s, 241A b, bx, cx, dx, fx, h, i, j, k, m, n, o, s, t, x, y, z, 242 b, c, d, f, g, h, i, k, l, 243 a, c, f, g, h, i, j, l, m, n, p, s, 244 a, c, d, f, h, j, k, l, m, 245 a, c, d, f, g, h, k, l, m, 246 a, ax, bx, c, d, f, i, k, l, m, n, o, r, s, w, y, z, 247 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, o, p, r, s, t, w, 248 a, f, h, i, j, k, l, n, o, p, r, s, t, w, 248A a, b, c, d, f, g, h, i, j, jx, k, l, m, n, o, p, t, 249 a, b, c, cx, d, f, g, h, i, j, k, l, n, s, t, w, 250 d, k, l, m, x, 300A a, b, c, 300B a, b, c, d, f, g, h, j, m, p, 300C a, b, c, 300D f, g, h, i, j, 300F a, f, 300G a, b, c, d, f, g, j, k, m, n, o, p, w, 300J a, b, c, d, g, h, i, j, k, l, m, n, 300K a, b, c, d, g, 301C a, 301D a, b, 301F a, c, d, f.
- brak jest drzewostanów po rekultywacji.

1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Aktualizacji stref uszkodzeń lasu nie przeprowadzono z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref. Pozostawiono, jako obowiązujące, lokalizację i wyniki pomiarów z IV rewizji planu u.l. W Nadleśnictwie Strzelce utrzymano strefy uszkodzenia w lasach znajdujących się pod ujemnym wpływem zanieczyszczeń powietrza tj. całe nadleśnictwo zaliczono do strefy 0 – bez uszkodzeń./inne np.

Do czasu wprowadzenia odpowiedniego zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych odnośnie aktualizacji stref uszkodzeń lasu od emisji przemysłowych, dla całego nadleśnictwa zostały przyjęte strefy określone w poprzedniej rewizji planu u.l., a dla gruntów nowodoszłych z najbliższej przylegających oddziałów.

1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Uwzględniając ustalenia Komisji Założeń Planu oraz Narady Techniczno-Gospodarczej przyjęto następujące typy drzewostanów o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Tabela 24. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw

TSL	Siedl. przyr.	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu docelowego	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Nawrót cięć / okres odnowienia
BMśw		So	So 70%, inne 30%	I	II	5 lat
		Db-So ⁴	So 60%, Db.b 30% i inne 10%	III	I, II	15 lat
BMw		So	So 70%, Db i inne 30%	I	III	5 lat
		Db-So ⁴	So 60%, Db 20%, inne 20%	I	II, III, IV	5 lat
BMb ¹		So	So 80%, Brz, Ol i inne 20%	-	-	-
LMśw		Db So ²	So 50%, Db 30%, Gb i inne 20%	III	II	15 lat
		So Db	Db 40%, So 30%, inne 30%	III	II	20 lat
		9170 Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	III, IV	20 lat
LMw		Db	Db 70%, inne 30%	III	II, IV	11-20 lat
		Gb Db	Db 60% Gb 20%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
		Db Ol	Ol 50%, Db 30%, inne 20%	I	III, IV	5 lat
		Ol Db	Db 50%, Ol 30%, inne 20%	III	II, IV	11-20 lat
		Db So	So 40% Db 40% inne 20%	III	I, II, IV	10 lat
	9170	Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	III, IV	11-30 lat
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 40% Db i inne 20%	IV	II, III	11-30 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50%, Js 30%, Jw, Gb, Lp, Kl i inne 20%	-	-	-
LMB ¹		Ol	Ol 70%, Brz i inne 30%	-	-	-
Lśw		Db	Db 70% Gb i inne 30%	II	III	20 lat
		So Db	Db 60% So 30% Gb i inne 10%	II	III	20 lat
		DbSo ²	So 50% Db 40% Gb i inne 10%	III	II	20 lat
	9170	Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	III, IV	20 lat
Lw		Db Ol	Ol 50% Db 40%, inne 10%	III	I, IV	10 lat
		Ol Db	Db 50% Ol 30% inne 20%	III	II, IV	11-20 lat
		GbDb	Db 60% Gb 30%, inne 10%	II	III, IV	11-20 lat
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 40% Db i inne 20%	IV	III, IV	11-30 lat
	9170	Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	II, III	11-30 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50%, Js 30%, Jw, Gb, Lp, Kl i inne 20%	-	-	-
Ol		Ol	Ol 90% inne 10%	II	I	15 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50% Js 30% i inne 20%	--	--	--
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 40% Db i inne 20%	IV	II, III	11-30 lat
OlJ		Ol Js ³	Ol 30% Js 50% inne 20%	II	IV	15 lat
		Js Db ³	Db 50% Js 30% inne 20%	II	IV	20 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50% Js 30% i inne 20%	--	--	--
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 30% Db 20% inne 10%	IV	II, III	20 lat
Lł		Db ³	Db 40% Js 30% inne 30%	--	--	--
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50% Js 30% i inne 20%	--	--	--
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 30% Db 20% inne 10%	IV	II, III	20 lat

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

¹ - na siedliskach bagiennych zrezygnować z użytkowania rębnego za wyjątkiem odślaniania pojawiających się odnowień naturalnych oraz sytuacji związanych z zachowaniem stanu sanitarnego lasu

² – w celu zachowania miejscowego ekotypu sosny „matczańskiej” oraz sosny w kompleksie Uchanie

³ – do czasu ustąpienia zjawiska zamierania Js, gatunek ten należy zastąpić innym o podobnych wymaganiach siedliskowych

⁴ - preferować dąb bezszypułkowy, w przypadku braku sadzonek ostatecznie odnawiać dębem szypułkowym na fragmentach o lepszych warunkach troficznych

⁵ – dotyczy obszarów siedliskowych Natura 2000

Wyszczególnione powyżej rębnie i składy gatunkowe nie dotyczą upraw pochodnych. Zgodnie z § 23 pkt. 5 i 6 IUL powyższe TD należy traktować jako ramowe cele gospodarowania dla danego typu siedliskowego i zbiorowiska roślinnego. Mogą być one modyfikowane przez nadleśniczego w konkretnym drzewostanie z uwzględnieniem aktualnego stanu i specyfiki siedliska leśnego oraz zbiorowiska roślinnego.

W porównaniu do planu ubiegłego 10-lecia w przyjętych typach drzewostanu widać kontynuację sprawdzonych na terenie nadleśnictwa celów hodowlanych wyrażonych w przyjmowanych w kolejnych rewizjach typów drzewostanów.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

Dla siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000, przyjęto typy drzewostanów o kierunku ochronnym i metody ochrony zgodnie z ustaleniami KZP.

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 29.07.2015 r. (Dz.U.2015.1425) w sprawie wykazu obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego Nadleśnictwo Strzelce należy do regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego:

- dla gatunku brzoza brodawkowata – Brz60
- dla gatunku dąb bezszypułkowy – Dbb60
- dla gatunku dąb szypułkowy - Dbs60, Dbs61
- dla gatunku modrzew europejski – Md20
- dla gatunku olsza czarna – Ol60
- dla gatunku sosna zwyczajna – So60
- dla gatunku świerk pospolity - Św50

Nadleśnictwo rozwinęło własną bazę nasienną, na którą składają się: gospodarcze drzewostany nasienne (GDN), wyłączone drzewostany nasienne (WDN), bloki upraw pochodnych, drzewa mateczne oraz źródła nasion. Baza nasienne stanowi podstawę prowadzonej w nadleśnictwie produkcji szkółkarskiej.

Tabela 25. Syntetyczne zestawienie obiektów selekcyjnych

Typ obiektu	Obręb Hrubieszów		Obręb Strzelce		N-ctwo	
	liczba [poddz./szt]	Pow. [ha]	liczba [poddz./szt]	Pow. [ha]	liczba [poddz./szt]	Pow. [ha]
GDN	14	111,16	19	210,88	33	322,04
WDN	1	8,63	6	31,96	7	40,59
Drzewa mateczne	1/2		16/46		17/48	
Uprawy pochodne	34	155,30	54	161,76	88	317,06
Źródła nasion	4	11,42	4	10,86	8	22,28
Plantacje nasienne	1	4,30	-	-	1	4,30

Gospodarcze drzewostany nasienne

Tabela 26. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo		
	Hrubieszów			Strzelce					
	Pow.	Liczba		Pow.	Liczba		Pow.	Liczba	
		Wydz.	Bloków		Wydz.	Bloków		Wydz.	Bloków
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
sosna zwyczajna	97,04	12	2	52,62	8	-	149,66	20	2
dąb szypułkowy	14,12	2	-	146,37	9	1	160,49	11	1
olsza czarna				11,89	2	1	11,89	2	1
Razem	111,16	14	2	210,88	19	2	322,04	33	4

Wyłączone drzewostany nasienne

Tabela 27. Zestawienie zbiorcze wyłączonych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo		
	Hrubieszów			Strzelce					
	Pow.	Liczba		Pow.	Liczba		Pow.	Liczba	
		Wydz.	Bloków		Wydz.	Bloków		Wydz.	Bloków
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
sosna zwyczajna	-	-	-	8,95	1	-	8,95	1	-
dąb szypułkowy	-	-	-	78,13	5	1	78,13	5	1
Brzoza brodawkowata	8,63	1	-				8,63	1	-
Razem	8,63	1	-	87,08	6	1	95,71	7	1

Drzewa mateczne

W drzewostanach nadleśnictwa wytypowano 48 sztuk drzew matecznych.

Tabela 28. Wykaz drzew matecznych

Obręb, oddział, poddział	Gatunek	szt
1-115d	Brz	2
2-109f	So	1
2-110i	Db s.	2
2-113d	So	2
	Md	2
	Db s.	1
2-125a	Db s.	2
2-126c	Db s.	2
2-128x	Db s.	5
2-129j	Db s.	7
2-130b	Db.s	1
2-131b	Db s.	6
	Czr	1
2-148a	Db s.	1
2-149a	Db s.	5
2-149c	Db s.	1
2-150d	So	1
2-151a	Db s.	3
2-167d	Db.s	1
2-173d	Db s.	2

Źródła nasion

W Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego zarejestrowano również źródła nasion:

Tabela 29. Zestawienie źródeł nasion

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	HRUBIESZÓW		STRZELCE			
	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]
1	2	3	4	5	6	7
klon pospolity	5,49	2	-	-	5,49	2
jawor	5,93	2	-	-	5,93	2
Jesion wynio- sły			0,20	1	0,20	1
Czereśnia ptasia			1,00	1	1,00	1
Grab pospo- lity			4,12	1	4,12	1
lipa drobno- listna	-	-	5,54	1	5,54	1
Razem	11,42	4	10,86	4	22,28	8

* - ta sama lokalizacja

Tabela 30. Wykaz plantacji nasiennych

Oddział, poddział	Gatunek	Pow. (ha)
1-94g	Db.s	4,30

Uprawy pochodne

W mijającym dziesięcioleciu Nadleśnictwo Strzelce – realizując „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych” zakładało uprawy pochodne - jako bloki oraz uprawy rozproszone. Sumaryczne zestawienie przedstawia tabela poniżej:

Tabela 31. Zestawienie bloków upraw pochodnych

Nr bloku	Gatunek Pochodzenie	Oddz. poddz.	Powierzchnia w ha	Istniejące uprawy po- chodne - pow. w ha	Uprawy planowane do założenia w bie- żącym 10-leciu
Obręb HRUBIESZÓW					
I	So WDN N-ctwo Strzelce Obr.Strzelce Lctwo Maziarnia 113d	3b	6,16	6,16	-
		3c	6,11	6,11	-
		3d	6,10	-	3,73
		5a	5,36	-	3,94
		5b	5,22	5,22	-
		5c	6,46	6,46	-
		6a	5,02	5,02	-
		6b	6,16	6,16	-
		6c	5,74	-	3,50
	Razem		52,33	35,13	11,17
II	Dbs N-ctwo Strzelce Obr. Strzelce L-ctwo Maziarnia 129j, 151a	47b	6,40	6,40	-
		47c	7,08	7,08	-
		47d	6,31	2,58	3,73
		48d	5,00	5,00	-
		48f	5,54	2,13	3,41
		50c	1,05	1,05	-
		51b	3,66	3,66	-
	Razem		35,04	27,90	7,14
III	Dbs N-ctwo Strzelce	104a	9,15	9,15	-
		104b	4,77	4,77	-

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Nr bloku	Gatunek Pochodzenie	Oddz. poddz.	Powierz- nia w ha	Istniejące uprawy po- chodne - pow. w ha	Uprawy planowane do założenia w bie- żącym 10-leciu
	Obr Strzelce Stefankowice 128p	104c	13,44	13,44	-
	Razem		27,36	27,36	-
IV	Dbs N-ctwo Strzelce Obr Strzelce L-ctwo Maziarnia 129j, 151a	187Aa	1,36	1,36	-
		187Ac	5,29	5,29	-
		187Ad	3,03	3,03	-
		187Af	5,58	3,61	-
		187Ag	3,40	3,40	-
		187Ah	3,16	-	0,95
	Razem		21,82	46,69	0,95
V	Dbs N-ctwo Strzelce Obr Strzelce L-ctwo Stefankowice 128p	205c	7,53	7,53	-
	Razem		7,53	7,53	-
VI	Dbs N-ctwo Strzelce Obr Strzelce Stefankowice 128p	153c	5,80	5,80	-
		153d	5,24	5,24	-
	Razem		11,04	11,04	
VII	Dbs N-ctwo Strzelce Obr Strzelce Stefankowice 128p	251c	23,07	23,07	
		251d	1,60	1,60	-
		251g	1,32	1,32	-
		251h	7,92	7,92	-
	Razem		33,91	33,91	
	Razem obręb		181,50	152,03	19,26
Obręb STRZELCE					
VIII	Dbs N-ctwo Strzelce Obr Strzelce L-ctwo Maziarnia 129j, 151a	50a	2,64	1,67	0,97
		50b	3,44	-	1,70
		50d	4,03	2,77	1,26
		50f	5,32	-	2,66
		56c	4,78	4,78	=
		57a	6,51	6,51	-
		57b	6,93	4,83	2,10
		57c	14,47	-	3,68
		58d	5,66	5,66	-
		58f	5,75	5,75	-
		62b	3,18	3,18	-
		63a	6,16	6,16	-
		63b	5,39	5,39	-
		63c	6,30	6,30	-
		63d	10,10	-	3,0
		64a	2,98	2,98	-
		64b	5,87	5,37	0,5
		64c	5,29	-	2,60
		64d	2,74	0,81	1,93
		64f	4,38	-	-
		64g	1,84	-	-
		72a	2,24	2,24	-
		72b	4,03	2,89	1,14
		72c	5,33	2,3	1,5
		72d	2,89	2,89	-
		72f	2,16	1,39	0,77
		72i	1,88	0,55	1,33
		73a	10,93	7,07	3,86

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Nr bloku	Gatunek Pochodzenie	Oddz. poddz.	Powierzchnia w ha	Istniejące uprawy po- chodne - pow. w ha	Uprawy planowane do założenia w bie- żącym 10-leciu
Razem			181,50	149,78	21,18
IX	Dbś	126a	0,83	-	-
	N-ctwo Strzelce	126b	1,25	1,25	-
	Obr Strzelce	126c	26,32	-	7,5
	L-ctwo	127a	8,49	-	2,55
	Stefankowice	127c	7,25	7,25	-
	126c	127d	3,89	2,67	1,22
		127g	1,12	-	0,50
		150f	3,18	3,18	-
		150g	2,01	-	-
		L-ctwo	128x	10,39	-
	Stefankowice				
	128x				
	L-ctwo	129j	18,60	-	-
Maziarnia	151a	21,99	-	-	
129j, 151a	152a	18,28	-	-	
Razem			123,60	14,35	14,77
X	Dbś	136d	5,27	5,27	-
	N-ctwo Strzelce	136f	6,07	6,07	-
	Obr Strzelce	136g	5,12	-	-
	L-ctwo	137c	5,36	5,36	-
	Maziarnia	137d	5,0	-	-
	129j, 151a	161b	7,24	4,0	-
Razem			34,06	20,70	-
XI	Dbś	157d	14,29	14,29	-
Razem			14,29	14,29	-
XII	Dbś	220a	7,74	7,74	-
	WDN L-ctwo	220b	7,81	4,93	2,88
	Maziarnia 129j, 151a	220c	10,13	3,0	3,55
	Razem		25,68	15,67	6,43
	Razem obręb		340,85	146,50	50,20
	Ogółem N-ctwo		522,35	298,53	69,46

Tabela 32. Zestawienie upraw pochodnych rozproszonych

Uprawy rozproszone					
	Gatunek Pochodzenie	Oddz. poddz.	Powierzchnia w ha	Istniejące uprawy pochodne - pow. w ha	Uwagi Jakość
Obręb HRUBIESZÓW					
	Dbś	38j	3,60	3,60	12
	Razem		3,60	3,60	
Obręb STRZELCE					
	Dbś	61d	2,93	2,93	12
	Dbś	106d	8,64	8,64	11
	Dbś	195b	3,69	3,69	12
	Razem		15,26	15,26	
Ogółem uprawy rozproszone			18,86	18,86	

Produkcja szkółkarska

Nadleśnictwo Strzelce produkuje sadzonki we własnym leśnictwie szkółkarskim o powierzchni manipulacyjnej 11,47 ha i powierzchni produkcyjnej 7,00.

Tabela 33. Zestawienie szkółek

Adres leśny	Pow	Rodzaj pow.
05-26-2-13-110A -a -00	3,83	SZK LEŚNA
05-26-2-13-127A -a -00	5,36	SZK LEŚNA
05-26-2-13-128A -a -00	2,02	SZK LEŚNA
05-26-2-13-128A -2 -00	0,36	SZK LEŚNA

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: obszary sieci Natura 2000, pomniki przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody Nadleśnictwa Strzelce.

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych nadleśnictwa

Tabela 34. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych

Rodzaj obiektu	Powierzchnia ogólna ilość [ha/szt]* (w zasięgu działania n-ctwa)	Powierzchnia, ilość na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Strzelce [ha/szt]				
		Leśna w tym:			Nieleśna	Razem [ha/szt]
		Ogółem	Leśna zależna i niezależna	Związana z gospodarką leśną		
1	2	3	4	5	6	
Rezerваты przyrody	311,18/6	108,07/2	106,69	1,38		108,07/2
Parki Krajobrazowe	12898,91/2	8481,85	8278,83	203,02	127,93	8609,78/2
Obszary Chronionego Krajobrazu	10117,36/2	418,12/2	410,71	7,41	9,74	427,86/2
N2000 Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków	16365,88/2	8174,67/2	7976,43	198,24	95,55	8270,22/2
N2000 Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk	6654,07/9	3102,13/4	3034,52	67,61	40,48	3142,61/4
Strefy ochronne wokół miejsc występowania chronionych gatunków roślin	3,44/1	3,44/1	3,44			3,44/1
Sterfy ochronne wokół miejsc bytowania i rozrodu zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	2516,43/56	2502,94/56	2502,94		16,93	2516,43/56

1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Wśród zagrożeń środowiska przyrodniczego, w zależności od rodzaju głównego czynnika szkodotwórczego, wyodrębniamy trzy grupy zagrożeń:

- Zagrożenia abiotyczne: *silne wiatry, zakłócenie stosunków wodnych, susze.*
- Zagrożenia biotyczne: *szkodniki owadzie, grzyby pasożytnicze, zwierzyna płowa (spalowanie, zgryzanie itp.), rośliny pasożytnicze - jemiola.*
- Zagrożenia antropogeniczne: *pożary, intensywna penetracja terenów leśnych przez turystów i zbieraczy.*

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Do najpoważniejszych zagrożeń abiotycznych na terenie Nadleśnictwa Strzelce należą: silne wiatry powodujące powstawanie wiatrołomów i wiatrowałów, opady mokrego śniegu tworzące okiść oraz przymrozki późne (szczególnie w przypadku młodego pokolenia drzewostanów i na szkółkach leśnych).

Do zagrożeń biotycznych zaliczyć należy szkody powodowane przez: zwierzęta łowne, szkodniki owadzie oraz grzyby patogeniczne powodujące choroby i zamieranie drzew. W ramach kontroli i doskonalenia profilaktyki zwalczania tych zagrożeń prowadzony jest bieżący monitoring szkód wyrządzanych przez wspomniane czynniki. Zajmuje się nim Zespół Ochrony Lasu w Radomiu.

Uszkodzenia powodowane przez grzyby pasożytnicze z punktu widzenia szkodliwości w gospodarce leśnej to te obejmujące systemy korzeniowe drzew, zgnilizna drewna, uszkodzenia aparatu asymilacyjnego drzew. Patogeny grzybowe na terenie Nadleśnictwa Strzelce nie stanowią zagrożenia na najwyższym poziomie. Naturalna odporność biologiczna drzewostanów w znacznym stopniu ogranicza skalę tego zagrożenia.

Na terenie nadleśnictwa odnotowano również zamieranie drzewostanów liściastych, w szczególności jesionowych. W ostatnich latach obserwowane jest również zamieranie podrostów bukowych, a także choroby grzybowe starszych buków.

Uszkodzenia powodowane przez zwierzynę płową (łośie, jelenie i sarny) są najbardziej istotnym rodzajem uszkodzeń na terenie nadleśnictwa. Największe znaczenie mają w uprawach i młodnikach oraz w drzewostanach młodszych klas wieku.

Nadleśnictwo Strzelce jest narażone na wiele negatywnych czynników antropogenicznych: nadmierna, niekontrolowana presja turystyczna na tereny nieudostępnione, zaśmiecanie o szczególnej intensywności na terenach leśnych graniczących z zabudowaniami mieszkalnymi i rolniczymi, umyślne i nieumyślne powodowanie pożarów; parkowanie pojazdów poza wyznaczonymi miejscami postojowymi, kradzieże drewna; kłusownictwo i płoszenie zwierząt.

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Uwarunkowania ekonomiczne powiatów i gmin, w których zasięgu leży Nadleśnictwo Strzelce przedstawiono w tabeli.

Tabela 35. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna [km ²]**	Powierzchnia gruntów nadleśnictwa [ha]*	Lesistość [%]	Ludność [tys. osób]
1	2	3	4	5
gm. Białopole	103,70	3457,89	17,81	2,7
gm. Dubienka	96,79	1758,68	32,94	5,1
<i>pow. Chełmski</i>	200,46	5216,57		
gm. Horodło	130,59	2722,11	1,35	15,6
gm. miasto Hrubieszów	33,08	84,25	12,48	10,2
gm. Hrubieszów	227,88	2230,30		
gm. Trzeszczany	90,44	777,39		
gm. Uchanie	120,80	1497,62		
gm. Werbkowice	53,60	105,89	2,88	2,1
<i>pow. Hrubieszowski</i>	658,38	7417,56	18,12	35,7
gm. Grabowiec	128,80	549,66	12,07	3,9
gm. Miączyn	118,23	682,92		
<i>pow. Zamojski</i>	247,03	1232,58	12,07	3,9
woj. Lubelskie	1103,88	13866,71	17,04	39,6
Ogółem	1103,88	13866,71	17,04	39,6

*-grunty leśne

** w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

Grunty będące w stanie posiadania nadleśnictwa znajdują się w 10 gminach (9 wiejskich i 1 miejska) w zasięgu 3 powiatów. Jest to region rolniczy, charakteryzujący się średnim zaludnieniem. Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wynosi 1103,88 km². Lesistość na omawianym terenie wynosi ok.16%. Ludność wiejska trudni się przeważnie prowadzeniem prywatnych gospodarstw rolnych. Największym ośrodkiem przemysłowym jest miasto Hrubieszów. Ma ono decydujący wpływ na warunki ekonomiczne całego regionu. Tu zgrupowane są zakłady przemysłowe, urzędy i placówki handlowe. Ważną rolę na lokalnym rynku pracy odgrywają również działające na tym terenie zakłady usług leśnych, wykonujące na zlecenie nadleśnictwa większość prac z zakresu pozyskania i hodowli lasu.

Większość pozyskanego surowca (poza niewielką pulą przewidzianą dla odbiorców indywidualnych) sprzedawana jest za pośrednictwem aukcji internetowych portalu leśno-drzewnym. Dzięki temu systemowi sprzedaży oferta rynkowa nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju.

Do najważniejszych odbiorców drewna z Nadleśnictwa Strzelce należą:

1. IKEA INDUSTRY POLAND SP.Z O.O.
2. MM KWIDZYN sp. z o.o.
3. KRONOSPAN Mielec Sp. z o.o.
3. PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO- USŁUGOWO - HANDLOWE PALETEX
4. PPUH KORPAL Zduńczuk Andrzej
5. F.P.H.T. - EXPORT-IMPORT - WOJCIECH CIEPLECHOWICZ
6. TMD-TRAK SP. Z O.O.
7. NATURA B SP. Z O.O.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

8. USŁUGOWY ZAKŁAD STOLARSKI Rafał Wiśnicki
9. ANDRZEJ ZAMOJTEL & BEATA ZAMOJTEL
10. DREWANS BIS Sp. z o.o.
11. PLWD SP. Z O.O
12. TARTAK ŻMUDŹ Zdzisław Dziekan
13. GRZYB TARTAK SP. Z O.O.
14. WLAŹ SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
15. FIRMA "PLATAN" BOGUSŁAW DYJAK

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

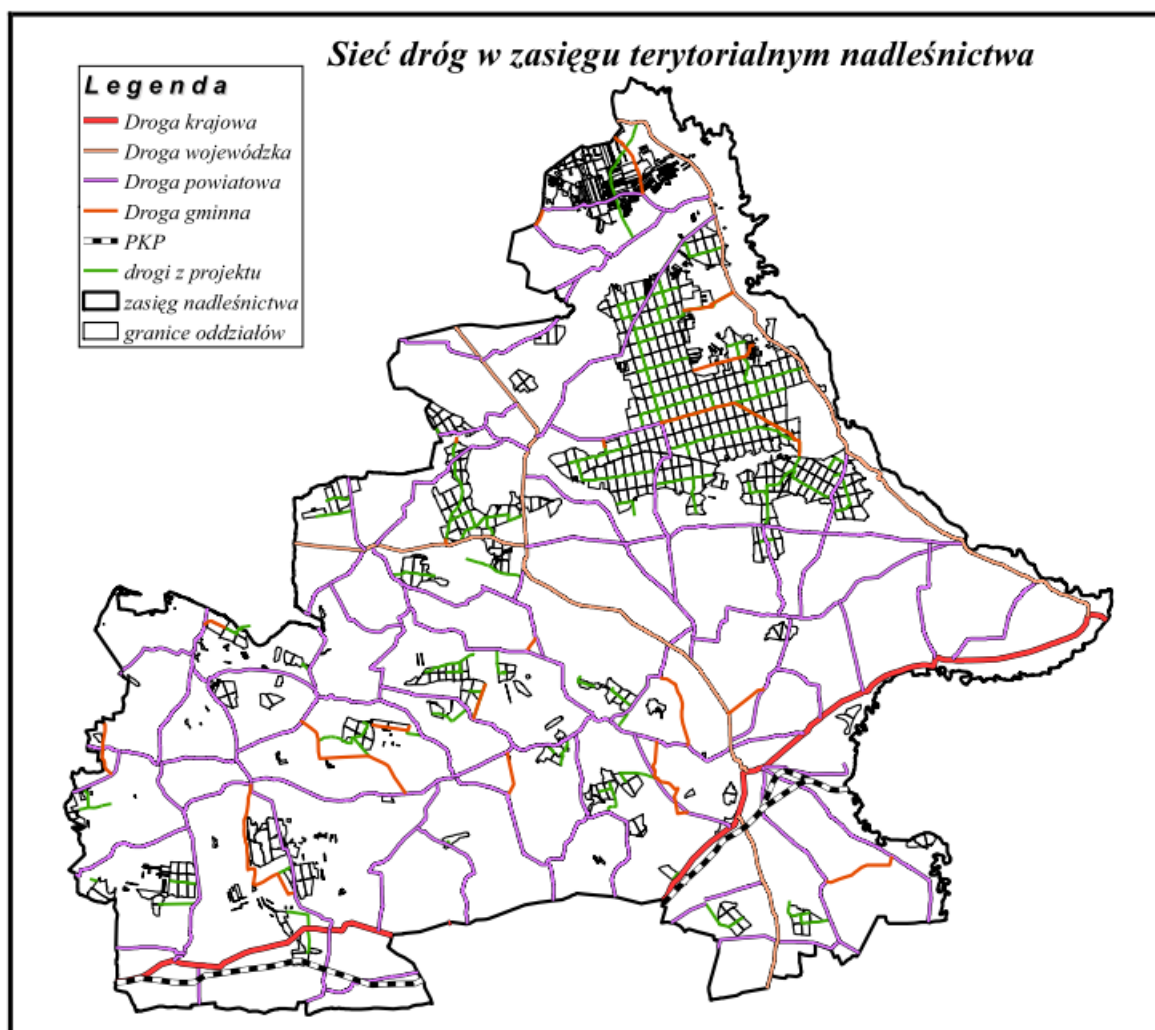
Tabela 36. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych

Obręb Nadleśnictwo	Wielkość kompleksu [ha]	Liczba kompleksów	Ogółem [ha]
Nadleśnictwo Strzelce	do 1,00	121	56,5
	1,01 - 5,00	49	102,38
	5,01 – 20,00	20	199,46
	20,01 – 100,00	28	1506,14
	100,1 – 500,00	14	2169,14
	500,01 – 2000,00	3	3270,31
	powyżej 2000,00	1	6562,84
	Ogółem	236	13866,77*

Lasy nadleśnictwa podzielone są na 236 kompleksów o bardzo zróżnicowanej powierzchni rozproszone na obszarze 1103,88 km². Największy kompleks zajmuje powierzchnię 6562,84 ha. Najliczniejszą grupę stanowią kompleksy o powierzchni do 1 ha. Liczbę kompleksów podano w ujęciu geodezyjnym nadleśnictwa.

Odległość między najdalej położonymi kompleksami nadleśnictwa na kierunku wschód – zachód wynosi ok. 42 km, a na kierunku północ – południe ok. 38 km. Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej jest dobra. Drogi publiczne utwardzone rzadko przecinają teren nadleśnictwa i łącznie z drogami leśnymi, których sieć jest dość gęsta tworzą korzystne warunki do wywozu drewna. Zestawienie dróg według ich rangi oraz długości w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa przedstawia się następująco:

1. Droga krajowa nr 74 Zamość - Zosin - ok.42 km
2. Droga wojewódzka nr 816 Dubienka – Matcze - Zosin - ok.36 km
3. Droga wojewódzka nr 844 Chełm – Hrubieszów - Dołhobyczów - ok.38 km
4. Droga wojewódzka nr 846 Teratyn - Krasnystaw - ok.11 km

Rysunek 8. Sieć drogowa w zasięgu Nadleśnictwa Strzelce

Średnia długość dróg wywozowych wynosi ok. 13 m na 1 ha lasu. Z uwagi na wzrastającą mechanizację prac związanych z pozyskaniem i wywozem drewna z lasu zachodzi potrzeba tworzenia specjalnych szlaków zrywkowych, przygotowania dróg i drzewostanów do pracy harwestera operującego w drzewostanach II – IV klasy wieku.

Dla usprawnienia i zoptymalizowania sieci transportowej nadleśnictwo sporządziło „Program docelowej sieci dróg leśnych”.

1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa

1.4.2.1. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa

Tabela 37. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa

Wyszczególnienie	Jednostka	Nadleśnictwo	RDLP ³	LP
1	2	3	4	5
Udział siedlisk lasowych i bagiennych	%	93,47	24,20	16,70
Udział gatunków liściastych	%	67,00	29,86	24,40
Udział młodych drzewostanów (I+II+KO+KDO)	%	34,21	19,74	33,80
Kategoria zagrożenia pożarowego	Kateg.	III		

(% udziału w powierzchni leśnej nadleśnictwa – 13571,77 ha)

³ „Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych na dzień 1 stycznia 2022”

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Do czynników wpływających na podniesienie trudności gospodarowania zaliczyć można:

- a) Drzewostany na gruntach porolnych, których powierzchnia wynosi 1255,99 ha, co stanowi 9,3 % drzewostanów ogółem,
- b) Bardzo duży udział siedlisk bagiennych i lasowych – 93,47%, co utrudnia zadania w użytkowaniu i hodowli lasu,
- c) Duży udział drzewostanów w KO i KDO,
- d) Duża powierzchnia gruntów we współwłasności,
- e) Duże rozdrobnienie kompleksów w obrębie leśnym Hrubieszów,
- f) Długa granica polno-leśna jednocześnie stanowiąca duże zagrożenie pożarowe i antropogeniczne.

1.4.2.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej nadleśnictwa

Tabela 38. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2	3	4
1.	Powierzchnia leśna* (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul. bez gruntów związanych z gosp. leśną) – ha	13393,31	13571,77
2.	Zapasy drzewny na powierzchni leśnej (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul.) - m ³	3598335	3651503
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul.) - m ³ /ha	269	269
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	Wartość drzewostanów (wg tablic) - tys.zł	782384,33
		Wartość gruntów leśnych (20% wartości drzewostanów) – tys.zł	195594,08
		Razem	977970,41
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)***	Użytki rębne** – m ³ netto	312343
			383184
		Użytki przedrębne – m ³ netto	336100
			360712
		Razem użytki główne – m ³ netto	648443
			765491
			743896
		Udział użytków przedrębnych - %	51,83
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu ¹⁾	m ³	83145
		przeciętnie m ³ /ha /rok	6,13
			6,31
7.	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)***	Użytkowanie rębne m ³ /ha pow. leś. /rok	2,77
			2,95
		Użytkowanie przedrębne m ³ /ha pow.les. /rok	3,10
			2,78
		Razem użytkowanie główne m ³ /ha pow.les. /rok	5,87
			5,72
		Użytkowanie główne % zasobów /rok	2,18
			2,06
		Użytkowanie główne % przyrostu /rok	95,80
			88,02
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)	4,74	5,38
9.	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)	20,76	19,87
10.	Udział drzewostanów do przebudowy - % (udział w powierzchni leśnej)	1,66	0,11
11.	Powierzchnia lasów nadzorowanych- ha		0
	% udziału w powierzchni lasów w nadleśnictwie		0

¹⁾ Według wzoru $V_k - V_p + U$, gdzie: V_k – zapas na końcu okresu, V_p – zapas na początku okresu, U – pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto).

* powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona bez związanej z gosp. leśną

** łącznie z 5% przyrostem

*** w wierszu 5, 7 w kolumnie 3 w liczniku podano plan, natomiast w mianowniku wykonanie w ubiegłym okresie

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Tabela 39. Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego (instrukcyjna tabela XX)

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem požądane-go kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna (netto)	m ³	67303,85	65349,40	66726
2.	Koszty administracyjne	zł	10503508	10438100	10438100
3.	Koszty ochrony lasu	zł	551054	470100	470100
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	152820	127200	127200
5.	koszty odnowień i zalesień	zł/ha	12981	16138	16138
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	100,01	90,40	90,40
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	1693	2504	2504
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowania upraw i młodników	ha	253,09	190,04	190,04
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	97,45	109	109
	Suma kosztów (k)	zł	20856727	19955700	20243269
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	317,42	295,63	295,63
	Suma przychodów (p)	zł	22422734	19585400	19726207
11.	Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)	-	0,930	1,0189	1,0262

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa

Wynikiem prac inwentaryzacyjnych jest przydzielenie drzewostanów do grup o określonych cechach. Przedstawiony wykaz drzewostanów, wg opisanych cech został zaakceptowany przez nadleśniczego w trakcie uzgodnień prac terenowych.

Tabela 40. Zestawienie opisanych cech drzewostanów na powierzchni zalesionej

Rodzaj cechy	Obręb		Nadleśnictwo
	HRUBIESZÓW	STRZELCE	
	[ha]		
1	2	3	4
drzewostan doświadczalny	-	389,24	389,24
drzewostan obcego pochodzenia	1,12	-	1,12
drzewostan z zal/odn naturalnego z nasion	846,18	678,25	1524,43
drzewostan z zal/odn sztucznego	4253,82	2747,15	7005,81
drzewostan z zalesień porolnych	78,90	1199,99	1278,89
drzewostan żywcowany/wyżywi-cowany	-	35,29	35,29
gospodarczy drzewostan na-sienny	111,16	221,76	332,92
młodnik po rębni złożonej	630,57	262,77	893,34
ostoja zwierząt chronionych	1136,78	1223,46	2360,24
otulina wyłączonych drzewosta-nów nasiennych	6,45	-	6,45
uporczywe pędraczyska	86,99	106,76	193,75
uprawa po rębni złożonej	168,04	134,44	302,48
uprawa pochodna - drzewostan z nasion PN, PUN, WDN	172,27	193,12	365,39
wyłączony drzewostan nasienny	-	41,42	41,42

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Strzelce:

- Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- Tabela nr VIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących – przyrost tablicowy.

1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących.

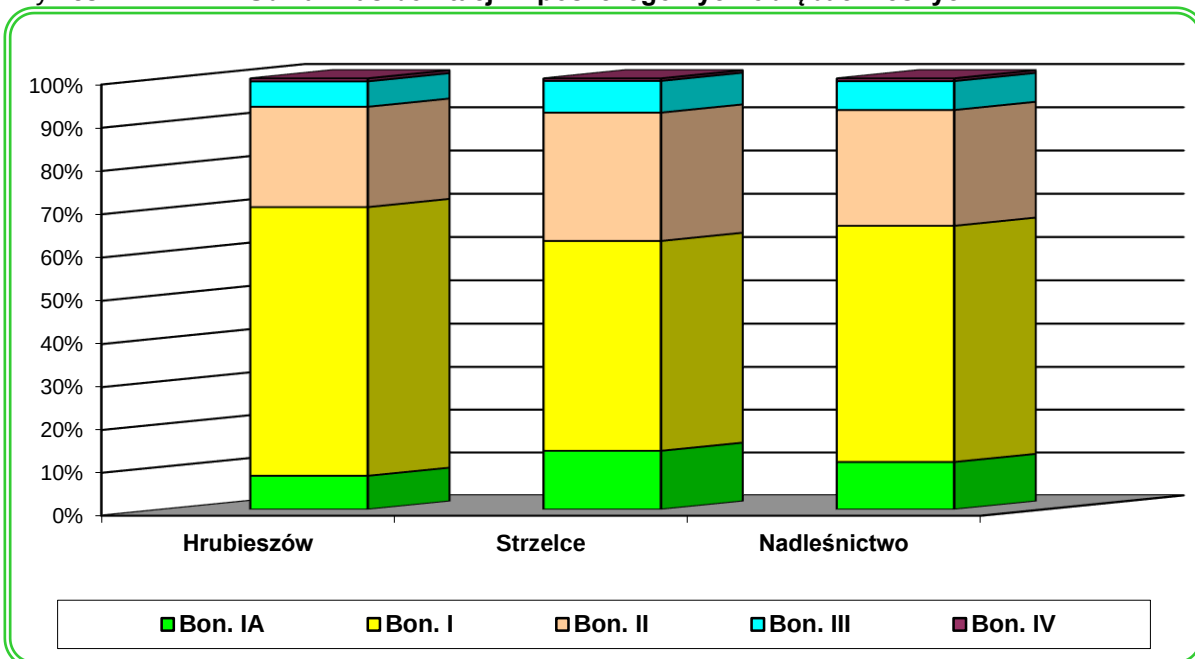
Tabela 41. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)

Bonita- cja	Gatunki panujące					Razem	%
	SO	DB	BRZ	OL	Pozostałe ¹⁾		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb HRUBIESZÓW							
IA	526,94	-	-	-	-	526,94	9,13
I	944,73	2116,35	443,91	36,09	630,13	4171,21	56,38
II	87,13	715,82	6,87	130,47	611,05	1551,34	26,88
III	4,06	202,29	-	36,92	150,03	393,30	6,81
IV	-	27,56	-	7,78	11,01	46,35	0,80
Razem	1562,86	3062,02	450,78	211,26	1402,22	6689,14	100,00
Obręb STRZELCE							
IA	1132,26	-	-	-	-	1132,26	15,02
I	1266,45	1566,80	525,21	127,13	533,69	4019,28	43,83
II	111,42	1296,24	67,75	615,81	357,13	2448,35	32,48
III	5,19	295,31	17,40	202,75	85,00	605,65	8,03
IV	-	-	-	48,06	-	48,06	0,64
Razem	2515,32	3158,35	610,36	993,75	975,82	8253,60	100,00
Nadleśnictwo Strzelce							
IA	1659,20	-	-	-	-	1659,20	12,47
I	2211,18	3683,15	969,12	163,22	1163,82	8190,49	49,26
II	198,55	2012,06	74,62	746,28	968,18	3999,69	30,05
III	9,25	497,60	17,40	239,67	235,03	998,95	7,51
IV	-	27,56	-	55,84	11,01	94,41	0,71
Razem	4078,18	6220,37	1061,14	1205,01	2378,04	14942,74	100,00

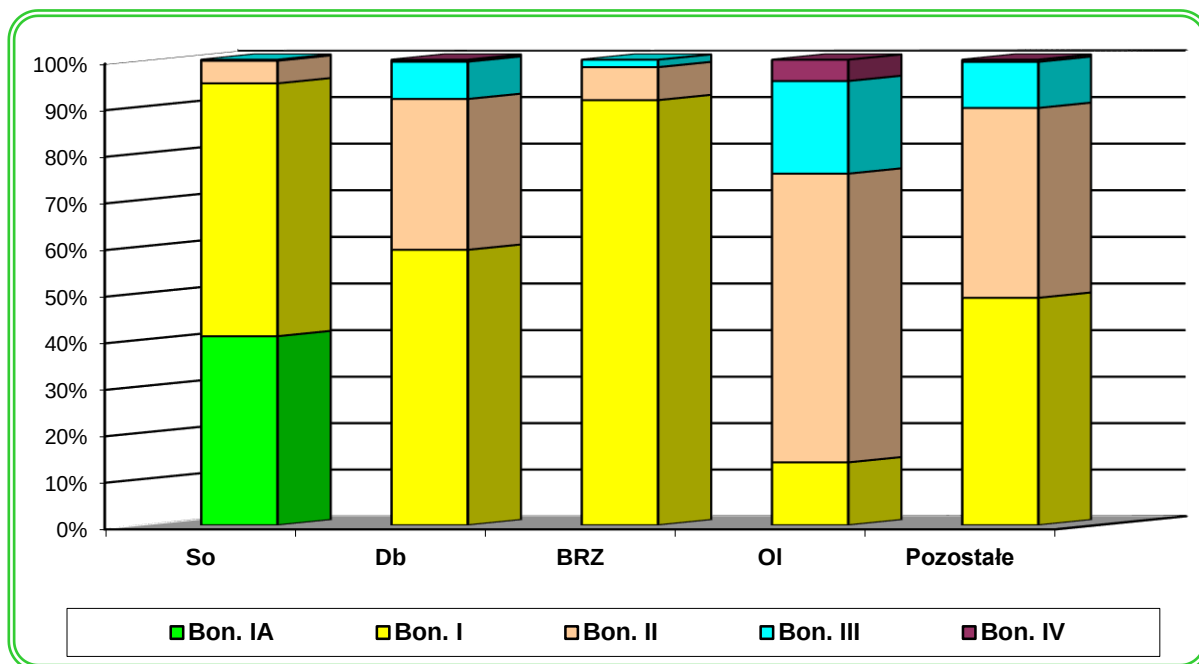
¹⁾ o udziale 3 i więcej % oraz gatunki panujące zajmujące poniżej 3% powierzchni ujęte sumarycznie jako „pozostałe”

Kolejne wykresy przedstawiają procentowy udział klas bonitacyjnych w obrębach i łącznie dla nadleśnictwa:

Wykres nr 7. Udział klas bonitacji w poszczególnych obrębach leśnych

Wykres nr 8. **Udział bonitacji wg grup głównych gatunków panujących – razem nadleśnictwo**

Z przedstawionych danych wynika, że w Nadleśnictwie Strzelce przeważają drzewostany I bonitacji (49,26%) i II bonitacji (30,05%).

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku

Rozkład powierzchni i zapasu produkcyjnego drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Strzelce przedstawiono w poniższej tabeli i na diagramach.

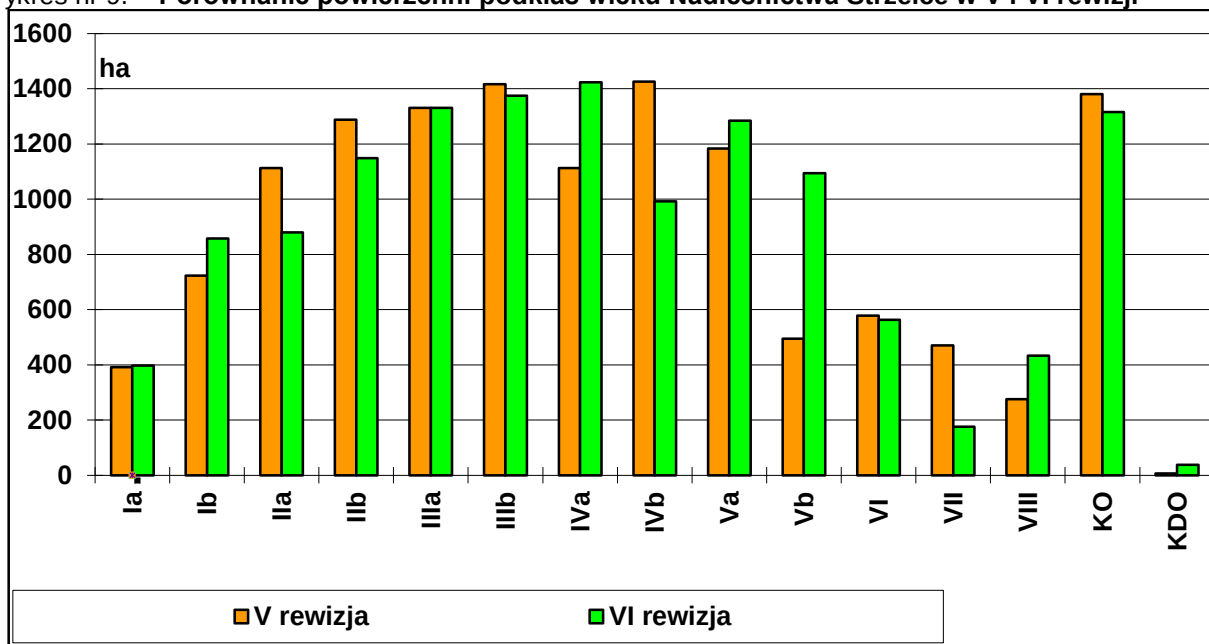
Tabela 42. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Strzelce

Klasa i podklasa wieku	Nadleśnictwo Strzelce					
	Stan na 01.01.2025		Stan na 01.01.2015		Różnica	
	<u>Powierzchnia [ha]</u>	<u>%</u>	<u>Powierzchnia [ha]</u>	<u>%</u>	<u>Powierzchnia [ha]</u>	<u>%</u>
	<u>Zasobność [m³]</u>	<u>%</u>	<u>Zasobność [m³]</u>	<u>%</u>	<u>Zasobność [m³]</u>	<u>%</u>
1	2	3	4	5	6	7
Płazowiny	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
Zręby, halizny	9,54	0,07	0,53	0	9,01	0,07
	130	0	0	0	130	0
W produkcji ubocznej	4,36	0,03	4,13	0,03	0,23	0
	27	0	18	0	9	0
Pozostałe	247,81	1,83	198,68	1,48	49,13	0,35
	3923	0,11	2709	0,08	1214	0,03
Przestoje	0	0	0	0	0	0
	10083	0,28	6603	0,18	3480	0,1
Ia (1 – 10)	397,59	2,93	391,75	2,92	5,84	0,01
	2310	0,06	110	0	2200	0,06
Ib (11 – 20)	856,92	6,31	723,23	5,4	133,69	0,91
	13985	0,38	17600	0,49	-3615	-0,11
IIa (21 – 30)	879,93	6,48	1112,89	8,31	-232,96	-1,83
	113570	3,11	124130	3,45	-10560	-0,34
IIb (31 – 40)	1148,09	8,46	1287,89	9,62	-139,8	-1,16
	219190	6	259590	7,21	-40400	-1,21
IIIa (41 – 50)	1330,5	9,8	1331,42	9,94	-0,92	-0,14
	326555	8,94	359915	10	-33360	-1,06
IIIb (51 – 60)	1375,45	10,13	1416,39	10,58	-40,94	-0,45
	416175	11,4	442850	12,31	-26675	-0,91
IVa (61 – 70)	1423,2	10,51	1113,19	8,31	310,01	2,2
	481685	13,21	341070	9,48	140615	3,73
IVb (71 – 80)	992,46	7,31	1425,01	10,64	-432,55	-3,33
	344310	9,43	490310	13,62	-146000	-4,19
Va (81 – 90)	1284,25	9,46	1183,63	8,84	100,62	0,62
	467310	12,8	463700	12,89	3610	-0,09
Vb (91 – 100)	1094,6	8,07	494,16	3,69	600,44	4,38
	430570	11,79	205880	5,72	224690	6,07
VI (101 – 120)	563,27	4,15	577,75	4,31	-14,48	-0,16
	246115	6,74	236240	6,57	9875	0,17
VII	176,72	1,3	470,64	3,51	-293,92	-2,21

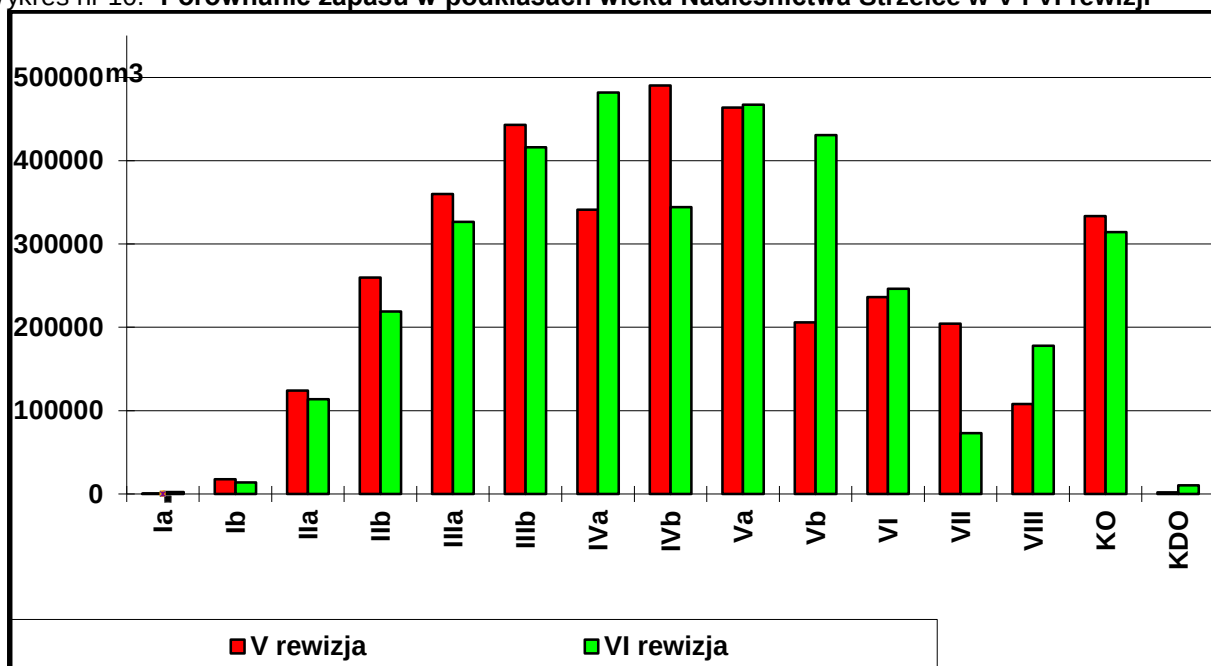
Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Klasa i podklasa wieku	Nadleśnictwo Strzelce					
	Stan na 01.01.2025		Stan na 01.01.2015		Różnica	
	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%
	Zasobność [m³]	%	Zasobność [m³]	%	Zasobność [m³]	%
1	2	3	4	5	6	7
(121 – 140)	72840	1,99	204380	5,68	-131540	-3,69
VIII (141 i starsze)	433,42	3,19	275,32	2,06	158,1	1,13
	177835	4,87	107845	3	69990	1,87
KO	1315,37	9,69	1380,65	10,31	-65,28	-0,62
	314195	8,6	333625	9,27	-19430	-0,67
KDO	38,29	0,28	6,05	0,05	32,24	0,23
	10545	0,29	1760	0,05	8785	0,24
Budowa przerębowa	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
Razem	13571,77	100	13393,31	100	178,46	100
	3651353	100	3598335	100	53018	100

Wykres nr 9. **Porównanie powierzchni podklas wieku Nadleśnictwa Strzelce w V i VI rewizji**

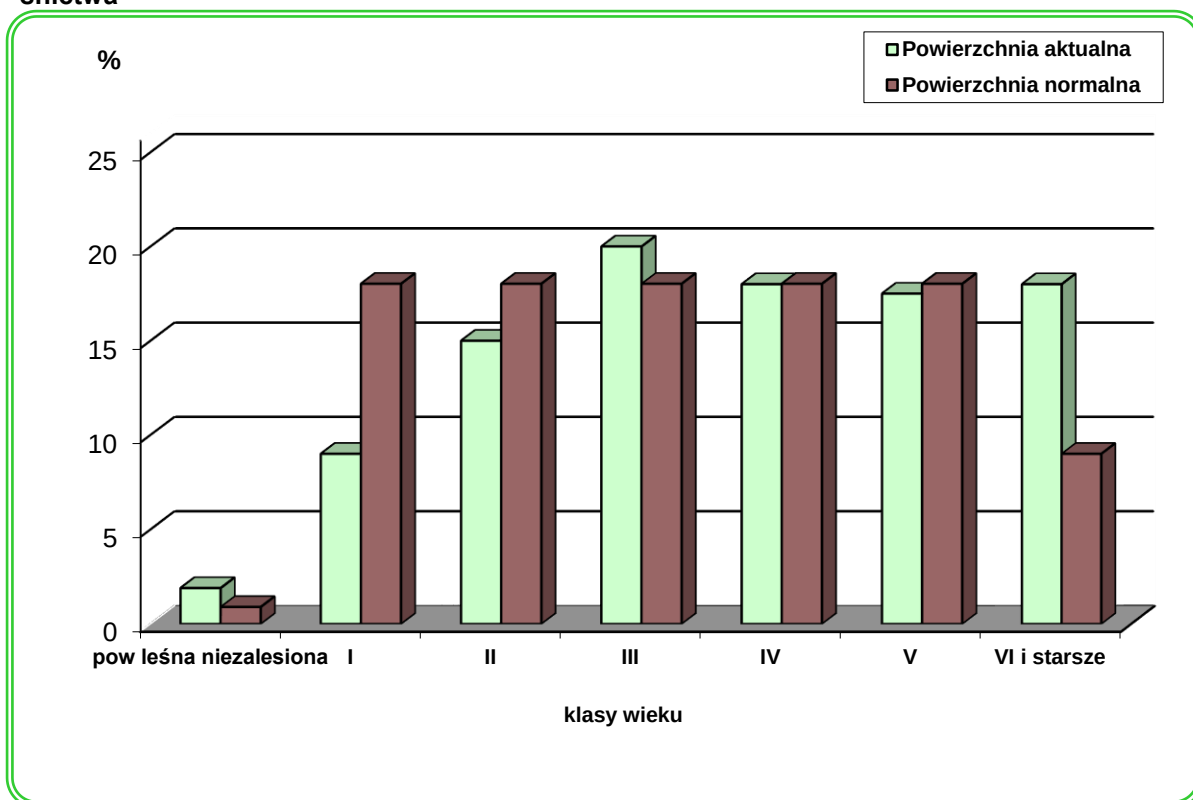

Wykres nr 10. Porównanie zapasu w podklasach wieku Nadleśnictwa Strzelce w V i VI rewizji

Zmiany w klasach wieku w porównaniu z V rewizją wynikają z naturalnego przejścia drzewostanów do wyższej klasy oraz z planowanego użytkowania. Należy zauważyć, że znacznie zwiększyła się powierzchnia drzewostanów IVa (71-81 lat) klasy wieku. Przy dużym udziale drzewostanów sosnowych są to potencjalne drzewostany przeznaczone do przemiany składu gatunkowego z racji występowania na żyznych siedliskach odpowiednich dla takich gatunków jak dąb i inne gatunki liściaste.

Wykres nr 11. Porównanie aktualnego i normalnego układu powierzchni leśnej drzewostanów nadleśnictwa

Drzewostany Nadleśnictwa Strzelce odznaczają się znacznym zróżnicowaniem wiekowym. Powierzchniowo i ilościowo przeważają drzewostany IV i V klasy wieku. Najniższy udział

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

powierzchniowy mają drzewostany w Ia klasie (397,59ha). Udział powierzchniowy drzewostanów ponad 100-letnich (łącznie z KO i KDO) wynosi 18,61% (2527,07ha). Wyraźny jest niedobór młodszych klas wieku.

W skali całego Nadleśnictwa w strukturze wiekowej drzewostanów dominują IV, V, klasy wieku. Duży udział drzewostanów w klasie odnowienia zapewnia trwałość lasu i ciągłość użytkowania drzewostanów.

Mało zadowalający jest udział drzewostanów I klasy wieku – 9,24% oraz II klasy wieku 14,94%. Są to drzewostany charakteryzujące się najwyższym przyrostem masy i może to mieć swoje przełożenie na dynamikę wzrostu zasobności drzewostanów w kolejnych rewizjach planu urządzenia lasu. Aktualnie na zachowanie niezmienionego poziomu przyrostu bieżącego wpływa znacząca wysokość powierzchni drzewostanów starszych klas wieku.

Tabela 43. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Obreby				Nadleśnictwo	
	HRUBIESZÓW		STRZELCE			
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]
1	2	3	4	5	6	7
Jednopiętrowe	4705,74	81,53	6488,85	86,08	11194,59	84,11
Dwupiętrowe	452,42	7,84	309,39	4,10	761,81	5,72
Wielopiętrowe	-	0,00	-	0,00	-	-
Klasa odnowienia	589,09	10,21	726,28	9,63	1315,37	9,88
Klasa do odnowienia	24,06	0,42	14,23	0,19	38,29	0,29
Budowa przerębowa	-	0,00	-	0,00	-	-
Razem	5771,31	100,00	7538,75	100,00	13310,06	100,00

Z powyższych danych wynika, że w Nadleśnictwie Strzelce przeważającą powierzchnię zajmują drzewostany o strukturze jednopiętrowej – 84,11% powierzchni. Drzewostany w klasie odnowienia (KO) stanowią – 9,88 % powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują łącznie 5,72% procent powierzchni, natomiast drzewostany wielopiętrowe i o budowie przerębowej nie występują.

Tabela 44. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna

Drzewostany	Obreby				Nadleśnictwo	
	HRUBIESZÓW		STRZELCE			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Bliskorębne i młodsze	3990,55	69,13	5150,20	68,32	9140,75	68,68
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	836,59	14,50	1049,60	13,92	1886,19	14,17
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	331,02	5,74	598,44	7,94	929,46	6,98
W klasie odnowienia	589,09	10,21	726,28	9,63	1315,37	9,88
W klasie do odnowienia	24,06	0,42	14,23	0,19	38,29	0,29
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-	-
Razem	5771,31	100,00	7538,75	100,00	13310,06	100,00

Z powyższego zestawienia wynika, że 31,32% drzewostanów nadleśnictwa osiągnęło dojrzałość rębna.

1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących określony na podstawie tabeli nr III i IV przedstawiono w zestawieniu poniżej:

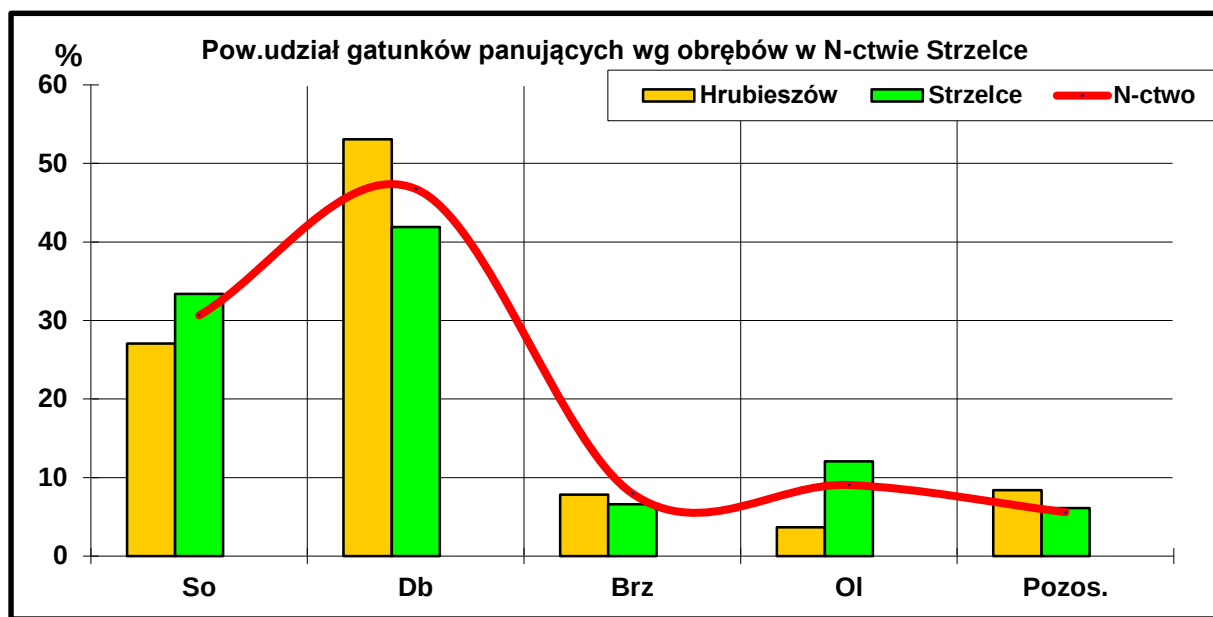
Tabela 45. Udział gatunków panujących na powierzchni leśnej zalesionej wg V i VI rewizji urządzania lasu

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	HRUBIESZÓW		STRZELCE		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość
	Procent [%]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SO	27,08	35,6	33,37	38,76	30,64	37,44	33,62	42,58	-2,98	-5,14
MD	1,87	1,97	2,3	2,52	2,11	2,29	1,56	1,34	0,55	0,95
ŚW	0,07	0,08	0,38	0,37	0,24	0,25	0,25	0,22	-0,01	0,03
DG	0,03	0,04	-	-	0,01	0,02	0,01	0,02	0	0
BK	0,45	0,04	-	-	0,19	0,02	0,09	0,04	0,1	-0,02
DB	37,17	41,16	32,41	34,41	34,48	37,25	35,23	35,33	-0,75	1,92
DB.S	15,9	4,06	9,48	4,5	12,27	4,31	5,57	0,51	6,7	3,8
DB.C	0,07	0,05	0,17	0,19	0,13	0,13	0	0	0,13	0,13
KL	0,02	0,02	-	-	0,01	0,01	0,01	0	0	0,01
JW	0,42	0,32	0,07	0,05	0,22	0,16	0,01	0,01	0,21	0,15
JKL	-	-	0,01	0	0	0	0	0	0	0
JS	0,09	0,05	0,01	0,01	0,05	0,02	0,21	0,19	-0,16	-0,17
GB	4,68	4,4	0,48	0,53	2,3	2,16	2,32	1,93	-0,02	0,23
BRZ	7,81	7,87	8,1	6,58	7,97	7,12	9,93	9,04	-1,96	-1,92
OL	3,66	3,68	13,18	12,04	9,05	8,52	10,28	7,96	-1,23	0,56
TP	0,2	0,29	-	-	0,09	0,12	0,29	0,31	-0,2	-0,19
OS	0,23	0,17	0,04	0,04	0,13	0,09	0,54	0,46	-0,41	-0,37
LP	0,21	0,18	-	-	0,09	0,08	0,08	0,06	0,01	0,02
WZ							0	0	0	0
AK	0,04	0,02	-	-	0,02	0,01	0	0	0,02	0,01
Razem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

W ostatnim dziesięcioleciu nastąpił wzrost powierzchni drzewostanów z panującym gatunkiem Dbs. Zmniejszył się udział pozostałych drzewostanów z panującą Brz i So. Pozostałe gatunki zanotowały zmianę powierzchni na poziomie do 0,5%. Jest to wynikiem prowadzonego w ubiegłym 10-leciu użytkowania rębego i odnowienia gatunkami liściastymi zgodnymi z założonymi TD oraz prowadzonych trzebieży w drzewostanach o składzie niezgodnym z TD oraz zmian w stanie posiadania nadleśnictwa. Zmniejszenie powierzchni drzewostanów jesionowych spowodowane jest masowym zamieraniem jesionu w ubiegłym okresie gospodarczym.

W Nadleśnictwie Strzelce drzewostany głównie pochodzą z sadzenia. Drzewostany nadleśnictwa tworzy 26 gatunków drzew, z czego 20 występuje jako gatunki panujące. Głównym gatunkiem panującym jest dąb, który zajmuje 46,75% powierzchni i stanowi 41,56% miąższości. Gatunek ten osiąga przeciętnie I bonitację. Kolejne gatunki panujące to: So – 30,64% pow. 37,44% zasobności, Ol – 9,05% pow. 8,52% zasobności, Brz – 7,97% pow. i 7,12% zasobów. Udział pozostałych gatunków nie przekracza 1% powierzchni leśnej.

Wykres nr 12. **Udział powierzchniowy gatunków panujących wg obrębów**

1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału

W trakcie prac taksacyjnych stwierdzono występowanie 26 gatunków drzew, w składzie drzewostanów oraz pojedynczo i miejscami, w tym 4 gatunków obcego pochodzenia.

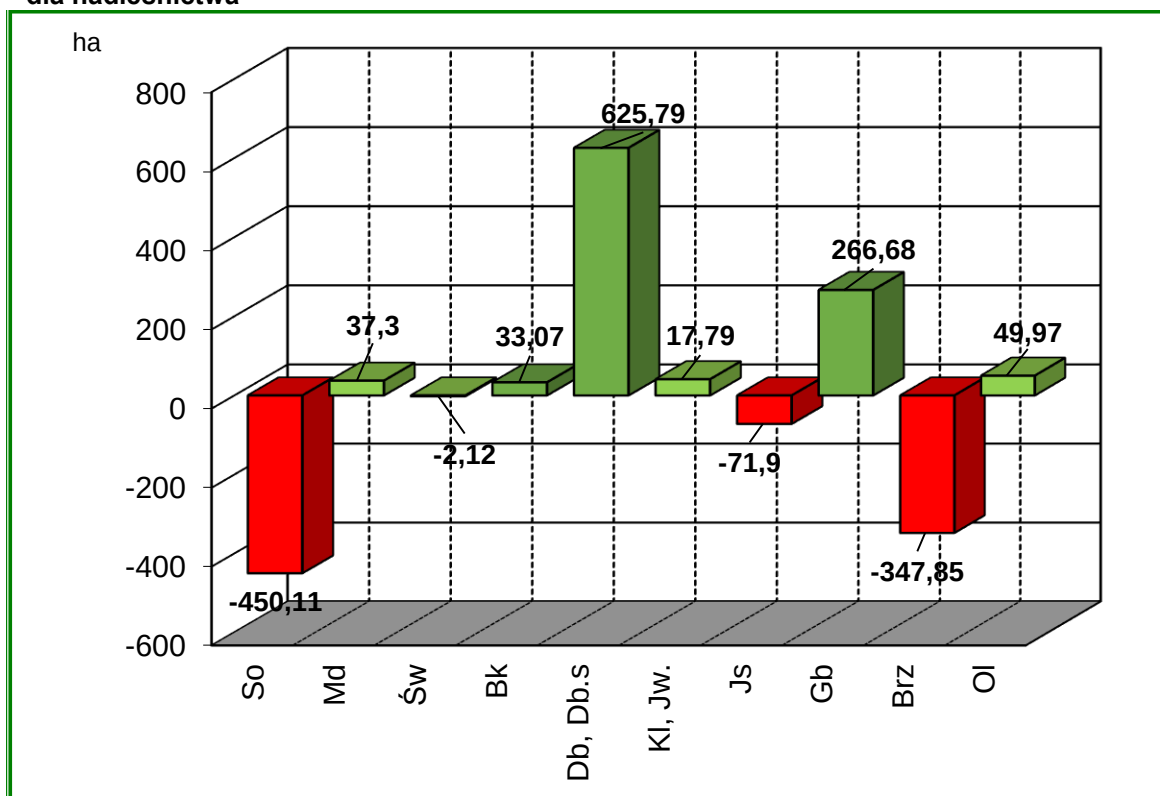
Gatunki rodzime: sosna zwyczajna, modrzew europejski, świerk pospolity, jodła zwyczajna, buk pospolity, dąb, klon zwyczajny, jawor, jesion wyniosły, wiąz, grab zwyczajny, brzoza brodawkowata, olsza czarna, olsza szara, czereśnia, osika, lipa drobnolistna, topola czarna, wierzba biała.

Gatunki obcego pochodzenia: dąb czerwony, robinia akacjowa, klon jesionolistny, czerecha późna.

Tabela 46. Udział gatunków według rzeczywistego udziału w V i VI rewizji urządzania lasu

Gat	Nadleśnictwo Strzelce				
	Udział wg gat. rzeczywistych V rewizji		Udział wg gat. rzeczywistych VI rewizji		Wzrost/Spadek ha
	ha	%	ha	%	
SO	3689,39	27,97	3239,28	24,34	-450,11
MD	411,65	3,12	448,95	3,37	37,30
ŚW	45,53	0,35	43,41	0,33	-2,12
JD	3,11	0,02	3,43	0,03	0,32
DG	1,67	0,01	1,78	0,01	0,11
BK	78,19	0,59	111,26	0,84	33,07
DB	3886,38	29,46	3820,67	28,71	-65,71
DB.S	1118,31	8,48	1809,81	13,60	691,50
DB.C	5,28	0,04	19,63	0,15	14,35
KL	21,1	0,16	18,75	0,14	-2,35
JW	104,28	0,79	147,60	1,11	43,32
WZ	3,6	0,03	1,96	0,01	-1,64
JS	96,95	0,74	25,05	0,19	-71,90
GB	764,58	5,80	1031,26	7,75	266,68
ŚL.A	0	0,00	0,29	0,00	0,29
BRZ	1513,29	11,47	1165,44	8,76	-347,85
OL	1231,5	9,34	1281,47	9,63	49,97
OL.S	0,72	0,01	0,72	0,01	0,00
CZR	1,11	0,01	3,91	0,03	2,80
AK	1,13	0,01	5,79	0,04	4,66
TP	27,03	0,20	15,62	0,12	-11,41
OS	134,4	1,02	55,20	0,41	-79,20
WB	0,8	0,01	0,98	0,01	0,18
JKL	0	0,00	0,36	0,00	0,36
LP	49,12	0,37	57,38	0,43	8,26
CZM.P	0	0,00	0,05	0,00	0,05
IWA	0,85	0,01	0,00	0,00	-0,85
Razem	13189,97	100,00	13310,06	100,00	120,08

Wykres nr 13. **Zmiany w udziale rzeczywistym głównych gatunków w V i VI rewizji Planu UL dla nadleśnictwa**

W ostatnim dziesięcioleciu nastąpił znaczny spadek powierzchni rzeczywistej zajmowanej przez SO (-450,11 ha), a także Js i Brz. Natomiast zwiększyła się powierzchnia zajmowana przez Db i Gb.

Na zmiany udziałów gatunków rzeczywistych wpłynęły następujące czynności gospodarcze:

- wykonywanie trzebieży przekształceniowych,
- użytkowanie drzewostanów rębiami złożonymi,
- zjawisko zamierania jesionów.

Wybrane cechy tych gatunków przedstawia poniższa tabela.

Tabela 47. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych nadleśnictwa

Cecha	Gatunek			
	SO	DB	BRZ	OL
1	2	3	4	5
Udział powierzchniowy [%]	30,64	46,75	7,97	9,05
Udział miąższościowy [%]	37,44	41,56	7,12	8,52
Przeciętna zasobność [m³/ha]	335	244	245	258
Przeciętny wiek [lat]	78	65	61	55

1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Tabela 48. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo		
	HRUBIESZÓW		STRZELCE				
	[m3]	[m3/ha]	[m3]	[m3/ha]	[m3]	[m3/ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8
SO	9050	5,79	15555	6,18	24605	6,03	29,6
MD	1025	9,50	2120	12,22	3145	11,18	3,8
ŚW	45	10,74	480	16,93	525	16,13	0,6
DG	30	16,85	0	-	30	16,85	0,0
BK	75	2,90	0	-	75	2,90	0,1
DB	16895	7,88	15380	6,29	32275	7,04	38,8
DB.S	4750	5,18	2800	3,92	7550	4,62	9,1
DB.C	30	7,06	95	7,25	125	7,20	0,2
KL	15	12,93	0	-	15	12,93	0,0
JW	195	7,97	55	10,11	250	8,36	0,3
JKL	0	-	0	-	0	-	-
JS	15	2,89	0	-	15	2,45	0,0
GB	1300	4,82	205	5,71	1505	4,92	1,8
BRZ	3170	7,03	2825	4,63	5995	5,65	7,2
OL	1115	5,28	5720	5,76	6835	5,67	8,2
TP	100	8,53	0	-	100	8,53	0,1
OS	20	1,47	15	4,56	35	2,08	0,0
LP	55	4,61	0	-	55	4,61	0,1
AK	15	6,25	0	-	15	6,25	0,0
Razem	37900	6,57	45250	6,00	83150	6,25	100,0

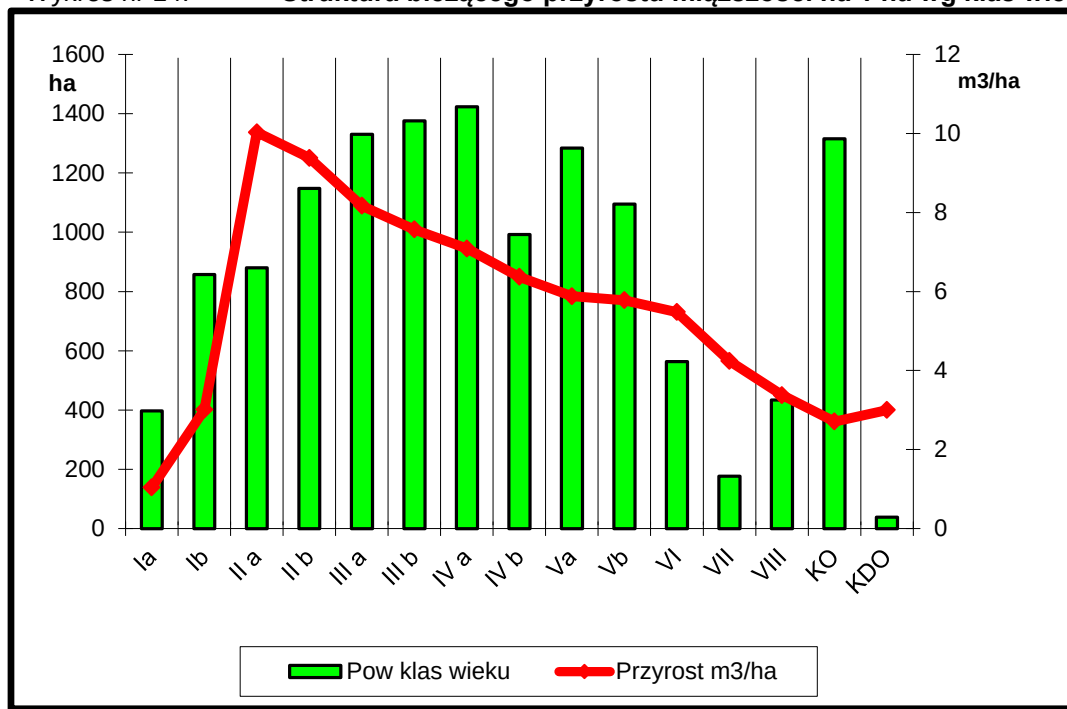
Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje Dg – 16,85 m³/ha, najniższy Os – 2,08 m³/ha. Przyrost głównych gatunków lasotwórczych drzewostanów nadleśnictwa (So, Db, Ol, Brz) wynosi od 5,65 m³/ha dla Brz do 7,04 m³/ha dla Db.

Tabela 49. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręby				Nadleśnictwo	
	HRUBIESZÓW		STRZELCE			
	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
Ia	265	0,70	150	0,33	415	0,50
Ib	1370	3,61	1210	2,67	2580	3,10
IIa	4255	11,23	4575	10,11	8830	10,62
IIb	4910	12,96	5855	12,94	10765	12,95
IIIa	5735	15,14	5140	11,36	10875	13,07
IIIb	3580	9,45	6835	15,10	10415	12,53
IVa	3390	8,94	6695	14,80	10085	12,13
IVb	4110	10,84	2215	4,90	6325	7,61
Va	3385	8,93	4165	9,20	7550	9,08
Vb	3005	7,93	3325	7,35	6330	7,61
VI	1455	3,84	1630	3,60	3085	3,71
VII	330	0,87	420	0,93	750	0,90
VIII	225	0,59	1240	2,74	1465	1,76
KO	1800	4,75	1765	3,90	3565	4,29
KDO	85	0,22	30	0,07	115	0,14
SP	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Razem	37900	100,00	45250	100,00	83150	100,00

Z powyższej tabeli wynika, że największy przyrost odłoży się w IIIa klasie wieku - 10875 m³ brutto rocznie.

Wykres nr 14. **Struktura bieżącego przyrostu miąższości na 1 ha wg klas wieku**

Przyrost użyteczny w ostatnim okresie gospodarczym wynosił:

$$(Z = V_k - V_p + U), (3651353 - 3598335 + 927603) = 980621 \text{ m}^3 \text{ brutto}$$

gdzie:

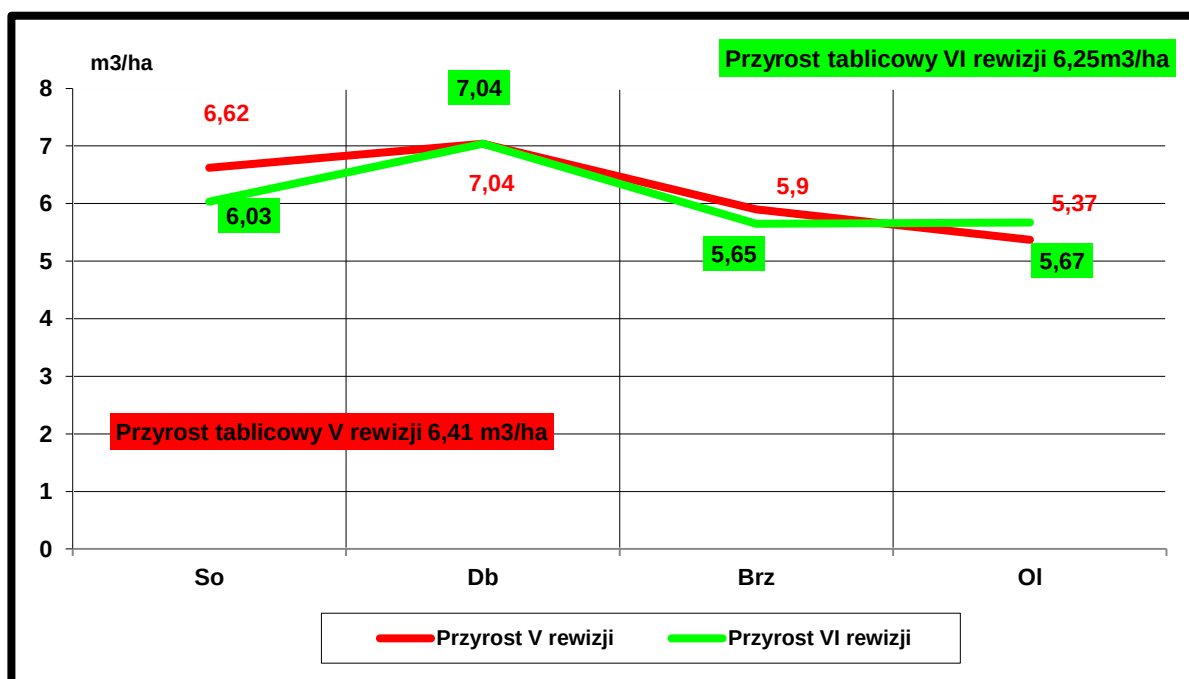
Z – przyrost,

V_k – zapas na końcu okresu,

V_p – zapas na początku okresu,

U – wykonanie użytkowania głównego.

Wykres nr 15. **Porównanie przyrostu tablicowego wybranych gatunków do V rewizji UL**

Drzewostany nadleśnictwa kulminację przyrostu bieżącego na 1 ha osiągają w wieku 20 - 40 lat. Niższy przyrost bieżący w starszych klasach wieku rekompensowany jest większą ich powierzchnią. Bieżący przyrost miąższości drzewostanów nadleśnictwa w porównaniu z danymi z WISL za lata 2017-2021 jest niższy od średniego dla RDLP Lublin – 8,30 m³/ha, średniego dla LP - 8,84 m³/ha.⁴

1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

Podczas prac terenowych zainwentaryzowano szkody na powierzchni 748,55 ha, stanowiące 5,6% powierzchni leśnej zalesionej. Uszkodzenia istotne (powyżej 20%) występują na 194,96 ha (1,5% pow. leśnej zalesionej)

Główną przyczyną uszkodzeń są uszkodzenia powodowane przez zwierzyne, które występują na powierzchni 394,87 ha

Równie istotne są uszkodzenia powodowane przez owady, występujące na pow. 181,29 ha

Uszkodzenia od owadów związane są z występowaniem w uprawach pędraków chrabąszczowatych oraz mszyc na gatunkach liściastych. W ostatnich latach wystąpiły żery od kornika ostrożębnego.

Podtopienia - 76,77 ha, powstały w wyniku braku konserwacji urządzeń melioracyjnych położonych na gruntach innych własności oraz w wyniku budowy żeremi przez bobry. Podtapiane są również drzewostany znajdujące się na dawnych gruntach nieleśnych uznanych za powierzchnie leśne w wyniku sukcesji oraz zalesień w latach powojennych ubiegłego wieku.

Istotne są również szkody powodowane przez czynniki klimatyczne - głównie powodowane przez śnieg i wiatr - 53,60 ha.

Tabela 50. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami	Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych			Pow. uszkodzeń zreduk.
		10-20	21-50	>50	
	[ha]				
1	2	3	4	5	6
Czynniki klimatyczne	53,60	51,48	2,12	-	7,64
Grzyby	9,63	2,49	7,14	-	2,64
Inne bez określenia	32,39	0,77	22,30	9,32	14,30
Owady	181,29	117,12	64,17	-	42,56
Zakłócenia stosunków wodnych	76,77	35,04	41,73	-	19,49
Zwierzyzna	394,87	346,69	48,18	-	76,31
Razem	748,55	553,59	185,64	9,32	162,94

⁴ https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/wisl/WISL2017_2021.pdf/
Tabela 101b.4

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem wykonano zgodnie z §40 "Instrukcji Urządzania Lasu" w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz w pozostałych drzewostanach poza uprawami i młodnikami.

Ocenę zgodności upraw i młodników (całej 1a klasy wieku – 397,59 ha) wykonano w stosunku do przyjętych składów docelowych ustalonych w poprzedniej rewizji urządzania lasu. Uprawy i młodniki o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu stanowią 91,04% powierzchni 1a klasy wieku – 361,95 ha. Skład gatunkowy częściowo zgodny ma 8,58% upraw i młodników – 34,11 ha. Do upraw i młodników częściowo zgodnych zaliczono takie, w których nie występują określone w typie drzewostanu gatunki domieszkowe oraz drzewostany złożone z cennych domieszek, gdzie jednak gatunkiem panującym nie jest gatunek docelowy typu drzewostanu TD. W trakcie prac inwentaryzacyjnych stwierdzono występowanie upraw i młodników niezgodnych z siedliskowym typem lasu na 0,38% powierzchni – 1,53ha.

Ocena zgodności składu gatunkowego pozostałych drzewostanów.

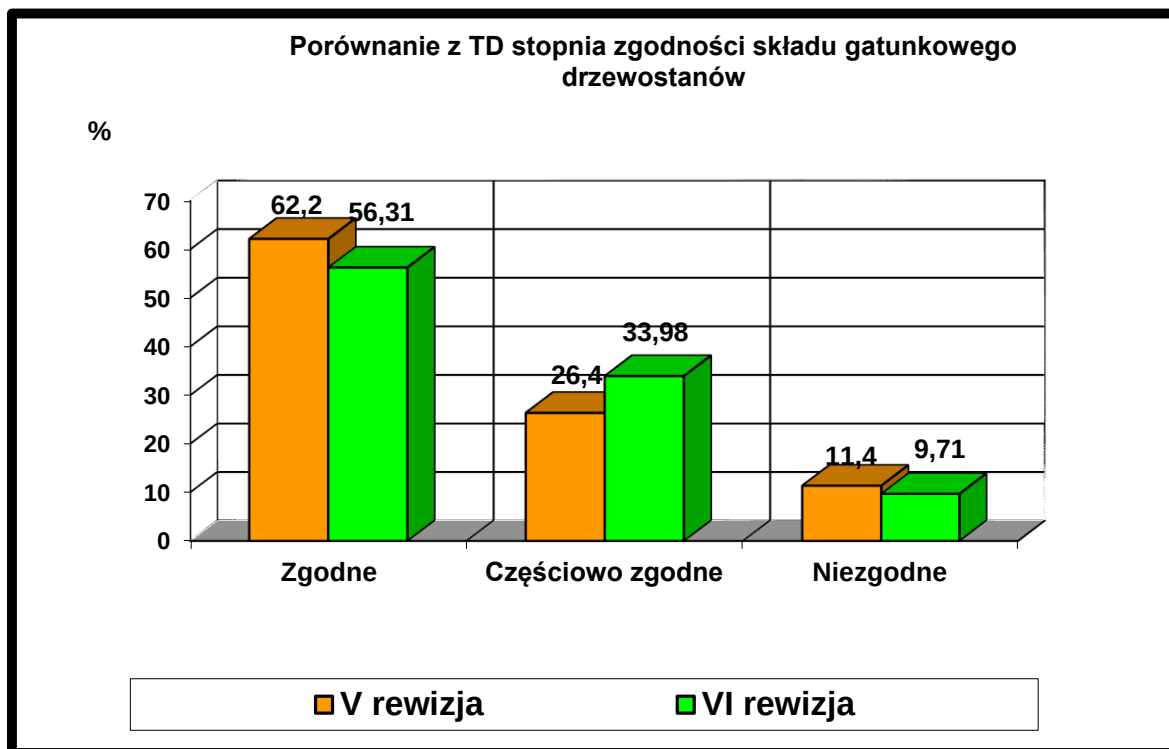
Poniżej, dla scharakteryzowania stanu lasu, w tabeli zestawiono powierzchnię drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z przyjętym na Komisji Założeń Planu typami drzewostanu – TD.

Tabela 51. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności

Stopień zgodności	Obreby				Nadleśnictwo	
	HRUBIESZÓW		STRZELCE		Pow.[ha]	%
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%		
1	2	3	4	5	6	7
Drzewostany w wieku do 10 lat						
Zgodne	193,95	90,04	168,00	92,22	361,95	91,04
Częściowo zgodne	21,46	9,96	12,65	6,94	34,11	8,58
Niezgodne	-	-	1,53	0,84	1,53	0,38
Razem	215,41	100,00	182,18	100,00	397,59	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat						
Zgodne	3366,17	60,59	3766,16	51,20	7132,33	55,23
Częściowo zgodne	1446,39	26,03	3042,84	41,36	4489,23	34,77
Niezgodne	743,34	13,38	547,57	7,44	1290,91	10,00
Razem	5555,90	100,00	7356,57	100,00	12912,47	100,00
Ogółem drzewostany						
Zgodne	3560,12	61,69	3934,16	52,19	7494,28	56,31
Częściowo zgodne	1467,85	25,43	3055,49	40,53	4523,34	33,98
Niezgodne	743,34	12,88	549,10	7,28	1292,44	9,71
Razem	5771,31	100,00	7538,75	100,00	13310,06	100,00

56,31 % drzewostanów nadleśnictwa wykazuje pełną zgodność składu gatunkowego z siedliskiem i przyjętymi typami drzewostanu. Drzewostany niezgodne stanowią 9,71% powierzchni.

Wykres nr 16. **Udział drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem**

W porównaniu z okresem ubiegłego dziesięciolecia drzewostany nadleśnictwa wykazują się zbliżoną zgodnością składów gatunkowych z TD.

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, dołączona do opisów taksacyjnych i do elaboratu oraz omówiona w referacie nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 94,91 ha. W tej powierzchni 71,8% stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0–0,9, upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8–0,7 jest 17,6%, a upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 – 10,7%, upraw przypadłych nie zaewidencjonowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 0,88.

Tabela 52. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych

Jakość ho- dowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	HRUBIESZÓW		STRZELCE			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	7,16	15,34	5,77	11,96	12,93	13,62
12	16,67	35,71	25,83	53,56	42,50	44,78
13	-	-	8,74	18,12	8,74	9,21
22	16.69	35.75	7.89	16.36	24.58	25.90

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Jakość ho- dowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	HRUBIESZÓW		STRZELCE			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
23	6,16	13,20	-	-	6,16	6,49
Razem	46,68	100,00	48,23	100,00	94,91	100,00

Jak wynika z powyższej tabeli, ponad 58% powierzchni upraw stanowią uprawy bardzo dobrej jakości (11, 12). Uprawy najłabsze (jakość 23) stanowią niecałe 7% powierzchni upraw. Ich jakość spowodowana jest presją zwierzyny.

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII, dołączonej do opisów taksacyjnych i elaboratu oraz omówionej w referacie nadleśniczego. Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni zredukowanej 609,87 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń, z gatunkami panującymi DB.S, DB, OL, BK, BRZ, GB. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 46,3%, a przeciętna jakość 12. Odnowienia podokapowe w KDO występują na powierzchni zredukowanej 2,46 ha, a gatunkiem w nich panującym jest DB.S, OL. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 20,0% a przeciętna jakość 12. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 1195,82 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 92%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 12.

Tabela 53. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Jakość ho- dowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	HRUBIESZÓW		STRZELCE			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
KO						
11	17,03	2,89	60,42	8,30	77,45	5,88
12	168,22	82,72	126,95	70,77	295,17	76,11
13	2,24	0,38	-	-	2,24	0,17
21	11,84	2,01	24,79	3,40	36,63	2,78
22	70,71	12,00	118,63	16,29	189,34	14,37
23	-	-	3,38	0,46	3,38	0,26
31	-	-	5,66	0,78	5,66	0,43
Razem	270,04	100,00	339,83	100,00	609,87	100,00
KDO						
12	1,57	92,78	-	-	1,57	92,78
22	0,89	7,22	-	-	0,89	7,22
Razem	2,46	100,00	-	-	2,46	100,00
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych						
11	41,49	5,21	41,97	10,57	83,46	6,99
12	565,80	71,06	287,45	72,36	853,25	71,51
13	13,98	1,76	10,40	2,62	24,38	2,04
21	4,56	0,57	-	-	4,56	0,38
22	169,28	21,26	40,68	10,24	209,96	17,59
23	1,09	0,14	8,47	2,13	9,56	0,80
31	-	-	2,81	0,71	2,81	0,24
42	-	-	5,43	1,37	5,43	0,45
Razem	798,61	100,00	397,21	100,00	1195,82	100,00

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez la kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 7086,86 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12 (75,18% powierzchni tej grupy drzewostanów), drzewostany o jakości 11 i 13 zajmują odpowiednio 11,43% i 11,38% powierzchni. Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 54. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat

Jakość ho- dowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	HRUBIESZÓW		STRZELCE			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	202,01	7,00	608,06	14,47	810,07	11,43
12	2277,59	78,97	3051,10	72,59	5328,69	75,19
13	349,89	12,13	456,44	10,86	806,33	11,38
14	-	-	5,99	0,14	5,99	0,08
21	12,13	0,42	-	-	12,13	0,17
22	37,27	1,29	66,88	1,59	104,15	1,47
23	5,34	0,19	14,65	0,35	19,99	0,28
Razem	2884,23	100,00	4203,12	100,00	7087,35	100,00

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Drzewostany dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną zajmują powierzchnię 4939,72 ha. DB, jako główny gatunek drzewostanów nadleśnictwa oceniano w większości wskaźnikiem 2,5 (w ok. 34,5% drzewostanów). Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla nadleśnictwa wynosi 2,5. Najwyższą, pierwszą jakość techniczną wykazały drzewostany w oddz.: w obrębie STRZELCE na powierzchni 8,95 ha, w wydzieleniach leśnych: 113d.

Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeterminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle młodsze przestoje i zarzewienia oraz występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew.

Tabela 55. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących

Jakość techniczna	Obręby				Nadleśnictwo	
	HRUBIESZÓW		STRZELCE			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
1	-	-	8,95	0,31	8,95	0,18
2	1320,03	64,42	1456,76	50,40	2776,79	56,22
3	646,46	31,55	1257,00	43,48	1903,46	38,53
4	82,55	4,03	167,97	5,81	250,52	5,07
Razem	2049,04	100,00	2890,68	100,00	4939,72	100,00

1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Na terenie nadleśnictwa powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi 256,87 ha, co stanowi 1,85% powierzchni leśnej. Zestawienie powierzchni tych gruntów przedstawia tabela zamieszczona w rozdziale 1.1.3. „Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania nadleśnictwa”.

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo – wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wyrwconych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych.

Tabela 56. Zestawienie miąższości drewna martwego

TSL	Pow. w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3
BMŚW	57,33	0,82	46,92	4,37	250,55	5,19	297,47
BMW	16,81	1,60	26,94	3,87	65,01	5,47	91,94
LŁ	18,65	0,74	13,78	1,20	22,45	1,94	36,23
LMŚW	676,66	3,11	2104,37	10,03	6789,88	13,14	8894,25
LMW	5,50	0,66	3,60	5,06	27,83	5,72	31,43
LŚW	4083,15	3,38	13782,33	6,98	28500,85	10,36	42283,18
LW	160,11	2,02	323,31	12,92	2067,96	14,94	2391,27
OL	64,27	4,17	268,19	6,79	436,10	10,96	704,29
Razem obręb 1	5082,48	3,26	16569,45	7,51	38160,63	10,77	54730,07
BMB	3,96	0,00	0,00	9,26	36,65	9,26	36,65
BMŚW	716,61	3,89	2788,20	6,20	4443,80	10,09	7232,00
BMW	14,08	6,68	93,99	10,19	143,52	16,87	237,51
LMB	17,04	1,13	19,21	5,53	94,30	6,66	113,51
LMŚW	1234,82	2,48	3063,96	6,20	7656,44	8,68	10720,40
LMW	410,73	2,57	1054,39	9,45	3880,90	12,02	4935,29
LŚW	3558,96	2,79	9917,43	6,54	23261,64	9,33	33179,07
LW	674,39	3,45	2323,30	9,16	6175,03	12,61	8498,34
OL	309,53	2,19	679,38	11,39	3524,22	13,58	4203,60
Razem obręb 2	6940,12	2,87	19939,87	7,09	49216,51	9,96	69156,38
Ogółem n-ctwo	12022,60	3,04	36509,32	7,27	87377,13	10,36	123886,45

Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość drewna martwego wynosi 123886,45 m³ (brutto), co stanowi 3,39 % ogólnej miąższości wszystkich drzewostanów. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach nadleśnictwa wynosi 10,36 m³/ha, przy 10,7m³/ha dla średniej kraju w zarządzie LP, 8,7 m³/ha dla RDLP Lublin (WISL 2017-2021, BULiGL).

1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię leśną i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie na koniec okresu gospodarczego, przedstawia Tabela nr XIII dołączona do opisów taksacyjnych i elaboratu oraz omówiona w referacie nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Syntetyczny wyciąg z tej tabeli przedstawia się poniżej:

Tabela 57. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Strzelce w kolejnych rewizjach planu u.l.

Wskaźniki	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
Powierzchnia leśna [ha]	12076	13030	13415	13393	13572
Zapas drewna [m ³ /ha]	183	198	230	269	269
Przeciętny wiek drzewostanu	47	51	58	65	68
Przyrost tablicowy [m ³ /ha]	-	-	6,38	6,41	6,25

Z przedstawionego zestawienia wynika, że w kolejnych rewizjach systematycznie wzrastają podstawowe wskaźniki obrazujące zmiany zasobów drzewnych.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

W porównaniu z V rewizją zasoby drzewne wzrosły o 1,47%, przeciętna zasobność na 1 ha – o pozostała bez zmian. W okresie między drugą rewizją planu urządzenia a szóstą rewizją (tj. na przestrzeni 40 lat) przeciętna zasobność drzewostanów wzrosła o 46,99%. Przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa wzrósł w tym okresie o 21 lat.

Jedną z zasad zachowania trwałości drzewostanów i trwałości ich użytkowania jest utrzymanie relacji powierzchniowych między wszystkimi klasami wieku. Właściwe proporcje między drzewostanami młodymi, średniowiekowymi i starszymi – użytkowanymi rębnie i przechodzącymi znów w drzewostany młode, pozwala na zachowanie trwałości użytkowania w długim okresie czasu. Oznacza to, że średni wiek drzewostanów nadleśnictwa powinien w przybliżeniu stanowić połowę ustalonego wieku rębności drzewostanów. Wysokie wartości średniego wieku drzewostanów akceptowalne są wówczas, gdy lasy spełniają głównie funkcje ochronne, włączone są w granice rezerwatów przyrody, mają głównie znaczenie przyrodnicze lub społeczne. W innych przypadkach należy dążyć do utrzymania średniego wieku drzewostanów na poziomie znacząco nie przekraczającym połowy przeciętnego wieku rębności.

Tabela 58. Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów

	Przeciętny wiek drzewostanów	Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności	Różnica	Przeciętny wiek drzewostanów na koniec 10-lecia
Nadleśnictwo	68	63	5	72

W rozumieniu IUL §77 pkt3 słuszną jest tendencja zmierzająca do osiągnięcia przez drzewostany nadleśnictwa przeciętnego wieku w wysokości +/- 5 lat do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności. W przypadku Nadleśnictwa Strzelce występuje pożądana relacja pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów, a połową orientacyjnego średniego wieku rębności (5 lat). Niestety prognozowany jest wzrost przeciętnego wieku drzewostanów na koniec okresu (2034 rok), co spowoduje odejście od stanu pożądanego w kierunku odstępstwa.

Dotychczas w kolejnych rewizjach przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa systematycznie rósł od 47 lat w drugiej rewizji planu urządzenia lasu (rok 1985) do 68 lat w VI rewizji planu (rok 2025).

Osiągnięcie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa zbliżonego do połowy orientacyjnego wieku rębności możliwe jest w przypadku odtworzenia najmłodszego pokolenia drzewostanów tj. powiększenia powierzchni upraw i młodników. Można to zasadniczo osiągnąć poprzez szersze zastosowanie cięć uprzątających. Kontynuacja zaproponowanych sposobów użytkowania w kolejnej rewizji pozwoli w perspektywie długookresowej na osiągnięcie pożądaných relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności.

Planowe zagospodarowanie będzie systematycznie poprawiać zgodność składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem. Pozyskanie drewna w ramach planu urządzenia lasu nie zakłóci procesów zachodzących w lesie ani nie wpłynie niszcząco na biotop i biocenozę, ponieważ część masy drzewnej, jaka odłoży się w ciągu 10-lecia, pozostaje w lesie jako miejsca lęgowe, żerowe i źródło dla destruentów. Oprócz kumulacji zapasu miąższości PPUL przewiduje ochronę zasobów naturalnych występujących w lesie tj. chronionych gatunków roślin i zwierząt, siedlisk przyrodniczych, roślinność runa leśnego, wód i gleby.

Dodać należy, że użytkowanie lasu nie ogranicza się tylko do pozyskania drewna, ale też stosownie do wielofunkcyjnej roli lasów obejmuje korzystanie z różnorodnych funkcji lasu na zasadzie trwałości.

Ze stanu zasobów drzewnych wynikają następujące przesłanki do konstrukcji planu na najbliższy okres gospodarczy:

- ⇒ Znaczny udział drzewostanów w klasach wieku III - 19,93%, IVa - 10,51% oraz KO - 9,69%.
- ⇒ Zmniejszenie rozmiaru użytkowania przedrębnego w zakresie etatu powierzchniowego - starsze drzewostany niekoniecznie wymagają przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych o charakterze selekcyjnym.
- ⇒ Zmniejszenie użytkowania rębego i prowadzenia zabiegów odnowieniowych przekłada się na mniejsze odtwarzanie drzewostanów I klasy wieku, wzrost wieku przeciętnego, a co za tym idzie na starzenie drzewostanów.
- ⇒ Kontynuowanie rozpoczętej przebudowy drzewostanów w kierunku zgodności ich składów gatunkowych z przyjętymi typami drzewostanu poprzez intensywne użytkowanie rębne oraz przedrębne.

Działania te są niezbędne dla kontynuowania procesu doprowadzania składów gatunkowych drzewostanów do zgodności z siedliskiem i zapewnienia trwałość i ciągłości lasu.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

2.1. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce

REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA STRZELCE

**na posiedzenie
narady Techniczno-Gospodarczej
w sprawie V rewizji Planu Urządzenia Lasu
wraz z aktualizacją
Programu Ochrony Przyrody
ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ
za okres 01.01.2015 – 31.12.2024r.
w Nadleśnictwie Strzelce
obrębów leśnych Hrubieszów i Strzelce**

Hrubieszów, wrzesień 2024

Spis treści	
1. Wstęp	5
1.1 Rys historyczny	5
1.2 Stan aktualny. Położenie. Podział gospodarczy.	5
2. Stan posiadania	6
3. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10- lecie z ich wykonaniem	7
3.1 Analiza realizacji etatu cięć	7
3.1.1 Analiza użytkowania głównego	7
3.1.2 Analiza użytkowania rębego	9
3.1.3 Analiza użytkowania przedrębego	11
3.2 Realizacja cięć w poszczególnych kategoriach zabiegów była następująca	12
4. Analiza pozyskanych sortymentów	15
5. Analiza realizacji zadań z hodowli lasu.	20
5.1. Odnowienia i zalesienia.	20
5.2 Poprawki i uzupełnienia:	21
5.3 Zabiegi pielęgnacyjne:	21
6. Selekcja i nasiennictwo.	25
6.1. Uprawy pochodne i zachowawcze.	26
7. Szkółka leśna	28
8. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.	28
8.1 Wielkość powierzchni leśnej i zasobów drzewnych.	28
8.2 Jakość upraw i młodników na powierzchniach otwartych	31
8.2.1 Jakość upraw i młodników na powierzchniach otwartych	31
8.2.2 Porównanie stopnia zadrzewienia upraw i młodników do 10 lat na pow. otwartych wg stopnia zadrzewienia dla nadleśnictwa	32
8.3 Jakość upraw podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.	35
8.3.1 Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	38
9. Stan zdrowotny i sanitarny lasu.	38
10. Stan infrastruktury technicznej	40
10.1 Budynki i budowle	40
10.2 Drogi	41
10.3 Melioracje wodne	41
11. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne z uwzględnieniem ich lokalizacji i przyczyn.	41
11.1 Szkody spowodowane przez zwierzyne.	43
11.2 Zagrożenia ze strony owadów, grzybów pasożytniczych i stosowane środki zaradcze.	46
11.3 Szkody powodowane przez zanieczyszczenie środowiska i sposoby ich ograniczenia.	49
11.4 Szkody spowodowane przez pożary.	49
11.4.1 Infrastruktura przeciwpożarowa Nadleśnictwa Strzelce	50

12. Użytkowanie uboczne w tym wyniki gospodarki łowieckiej.....	50
12.1 Plantacje choinkowe	50
12.2 Gospodarka łowiecka.....	51
12.3 Pozyskanie zwierzyny grubej.....	52
13. Ocena wykonania zadań wynikających z programu ochrony przyrody.....	53
13.1. Rezerwaty.....	54
13.1.1. Rezerwat Leśny „Liski”	54
13.1.2. Rezerwat Faunistyczny „Siedliszcze”	55
13.2. Parki Krajobrazowe	55
13.2.1 Strzelecki Park Krajobrazowy	55
13.2.2 Skierbieszowski Park Krajobrazowy	56
13.3. Obszary chronionego krajobrazu	56
13.3.1 Grabowiecko - Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu.....	56
13.3.2 Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu	56
13.4. Obszary Natura 2000 mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej	56
13.4.1 Obszar Specjalnej Ochrony- PLB 060007 Lasy Strzeleckie	56
13.4.2 Obszar Specjalnej Ochrony - PLB 060003 Dolina Środkowego Bugu.....	57
13.4.3 Obszar Specjalnej Ochrony-PLH 060099 Uroczyska Lasów Strzeleckich	57
13.4.4 Specjalny Obszar Ochrony - PLH 060032 Poleska Dolina Bugu	57
13.4.5 Specjalny Obszar Ochrony - PLH 060035 Zachodniowołyńska Dolina Bugu	57
13.4.6 Specjalny Obszar Ochrony - PLH 060058 Dolina Wolicy	57
13.4.7 Specjalny Obszar Ochrony - PLH 060006 Gliniska	58
13.4.8 Specjalny Obszar Ochrony - PLH 060016 Popówka.....	58
13.4.9 Specjalny Obszar Ochrony - PLH060027 Wygon Grabowiecki	58
13.4.10 Specjalny Obszar Ochrony - PLH 060062 Rogów	58
13.4.11 Specjalny Obszar Ochrony - PLH 060086 Dolina Górnej Siniochy.....	58
13.5. Ochrona strefowa	58
13.6 Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone.	60
13.7. Inne działania z zakresu ochrony przyrody	60
14. Działalność edukacyjna Nadleśnictwa Strzelce.....	61
14.1 Obiekty edukacji leśnej Nadleśnictwa.....	61
14.1.1 Obiekty innych podmiotów	62
14.2 Realizacja działalności edukacyjnej.....	62
14.3 Partnerzy Nadleśnictwa w edukacji leśnej społeczeństwa	63
14.4 Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Nadleśnictwo Strzelce w latach 2015-2024	64
15. Lasy nadzorowane	64
16. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu	64

1. Wstęp

1.1 Rys historyczny

Nadleśnictwo Strzelce w obecnym zasięgu terytorialnym powstało w ramach przeprowadzonej reorganizacji na podstawie Zarządzenia nr 50 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 30.09.1972 r. w sprawie zlikwidowania z dniem 01.10.1972 r. Nadleśnictwa Hrubieszów o powierzchni 5 657 ha, które włączono do Nadleśnictwa Strzelce.

W skład Nadleśnictwa Strzelce weszły były Nadleśnictwo Strzelce i Hrubieszów, zwane później obrębami, które po nowym podziale administracyjnym kraju z 1975r., podzielono w 1978r. na dalsze obręby leśne ze względu na granice administracyjne nowo powstałych województw.

Obręb Strzelce podzielono na nowy obręb Strzelce I – w granicach województwa chełmskiego i obręb Strzelce II, położony w województwie zamojskim. Natomiast obręb Hrubieszów został bez zmian. W roku 1994 połączono obręby Strzelce I i Strzelce II w obręb Strzelce i w takim układzie Nadleśnictwo Strzelce funkcjonuje do dnia dzisiejszego. Aktualnie obszar działania Nadleśnictwa Strzelce określa Zarządzenie nr 42 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10.02.1995 r. w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa.

1.2 Stan aktualny. Położenie. Podział gospodarczy.

Grunty Nadleśnictwa położone są w całości w województwie lubelskim obejmując zasięgiem teren 9 gmin i miasto Hrubieszów, położone są w 3 powiatach: chełmskim, hrubieszowskim, zamojskim.

Całą powierzchnię Nadleśnictwa tworzy 71 kompleksów o łącznej powierzchni 14250,2139 ha i powierzchni leśnej: 13972,3039 ha. Podział powierzchniowy Nadleśnictwa jest podziałem sztucznym, nizinny z wykorzystaniem istniejących dróg, rowów itp., granice w większości są wyraźne i utrwalone na gruncie.

Lasy Nadleśnictwa Strzelce wg aktualnej regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski położone są w krainie VI Małopolskiej, Mezoregion Działów Grabowieckich (VI.6), Mezoregion Obniżenia Dubienki (VI.8), Mezoregion Zamojsko-Hrubieszowski (VI.9).

Tereny Nadleśnictwa Strzelce są bardzo zróżnicowane; obręb Strzelce położony jest na terenie równym, w dolinach rzek i strumieni, lekko obniżonym. Obręb Hrubieszów leży na terenie wyżynnym o przeciętnej wysokości 230 m n.p.m. charakteryzującym się długimi, od kilku do kilkunastu kilometrów długości falistymi ciągami wzniesień (w okolicach Grabowca poprzecinane licznymi wąwozami).

Pod względem klimatycznym wg E.Romera jest to obszar klimatu Krainy Wielkich Dolin wchodzącego w skład klimatu umiarkowanego o cechach przejściowych między kontynentalnym klimatem Europy Wschodniej a oceanicznym klimatem Europy Zachodniej.

Wpływ klimatu kontynentalnego jest bardzo wyraźny o czym świadczą wysokie temperatury letnie, niskie zimowe oraz mała ilość opadów.

Aktualnie w skład Nadleśnictwa wchodzi następujące leśnictwa:

1. Leśnictwo Gołębówiec
2. Leśnictwo Jarosławiec
3. Leśnictwo Grabowiec
4. Leśnictwo Hrubieszów
5. Leśnictwo Janostrów
6. Leśnictwo Matcze

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- 7. Leśnictwo Liski
- 8. Leśnictwo Stefankowice
- 9. Leśnictwo Maziarnia
- 10. Leśnictwo Szkółkarskie
- 12. Leśnictwo Trzeszczany

W 2018 roku leśnictwo Hrubieszów zgodnie z zarządzeniem nr 18 Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce zostało podzielone na dwa leśnictwa. Odłączono grunty leśne i nieleśne oznaczone oddziałami 154, 154A, 154B, 155, 156, 157, 158, 159, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 171A, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 183A, 184, 185, 186, 187, 187A, 188, 189, 190, 191, 252, 254, 300C, 302A, 302B, 302C, 302D, 302G o łącznej powierzchni 915,70 ha i utworzono leśnictwo Trzeszczany.

Przeciętna powierzchnia leśnictwa wynosi 1464,20 ha.

W okresie obowiązywania planu Nadleśniczymi Nadleśnictwa Strzelce byli:

Od 01.03.2014r. do 24.01.2022r. dr inż. Mariusz Nagadowski

Od 25.01.2022r. do 23.02.2024r. mgr inż. Krzysztof Gronek

Od 15.12.2023r. do 13.03.2024r. p.o. Nadleśniczego mgr inż. Mariusz Jaślikowski

Od 13.03.2024 r. nadal mgr inż. Arkadiusz Zając

Analizę gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Strzelce za okres 01.01.2015r. do 31.12.2024r. przeprowadzono zgodnie z § 76 „Instrukcji Urządzania Lasu – Część 1”, która stanowi załącznik do zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011r.

Analizę gospodarki leśnej w minionym okresie przeprowadzono w oparciu o:

1. plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce na okres 01.01.2015r. - 31.12.2024r., który został zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 29.06.2015 (znak:DLP-I-611-42/24184/15/ŁP)
2. wnioski gospodarcze i sprawozdania Nadleśnictwa sporządzane w okresie obowiązywania planu,
3. dane udostępnione przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Lublinie które zostały wykorzystane do sporządzenia planu urządzenia lasu V rewizji.

2. Stan posiadania

Według stanu na dzień 18.09.2024 r. Nadleśnictwo Strzelce zarządza gruntami o powierzchni 14642,0153 ha (w tym netto grunty we współwłasnościach 136,84 ha).

Tab.1 Porównanie powierzchni ogółem Nadleśnictwa Strzelce w okresie 2015-2024.

Daty stanu	Powierzchnia wraz ze współwłasnościami	Powierzchnia wraz ze współwłasnościami
	brutto [ha]	netto [ha]
Stan na 01.01.2015 r.	14 462,0642	14 068,3800 +17,1775 = 14 085,5575
Stan na 18.09.2024 r.	14 642,0608	14 250,2139
Bilans	+ 179,9966	+ 164,6564

Według stanu na 01.01.2015 roku powierzchnia wynosiła 14 068,38 ha.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tab. 2 Wykaz zmian w stanie posiadania (przyczyny) w Nadleśnictwie Strzelce w latach 2015-2024.

Lp.	Rodzaj zmiany	Powierzchnia całkowita wraz ze współwłasnościami brutto [ha]
1	Sprzedaż w trybie art. 40a Ustawy o Lasach	-0,5363
2	Sprzedaż w trybie art. 38 Ustawy o Lasach	-0,5312
3	Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego sygn. akt I OSK 2099/14 z dnia 16.06.2016 roku.	-5,1567
4	Przejęcie w zarząd gruntów znajdujących się w zasobach Państwowego Funduszu Ziemi na podstawie art. 74 ustawy o lasach	58,0357
5	Nabycie w trybie art. 37 Ustawy o lasach	56,8411
6	Nabycie w trybie art. 37a Ustawy o lasach	10,92
7	Realizacja zapisów Ustawy z dnia 23 lipca 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych ze specjalnym przeznaczeniem gruntów leśnych	61,16
8	Aktualizacja ewidencji – modernizacja ewidencji	-0,7360
Razem		+179,9966

Aktualnie Nadleśnictwo Strzelce posiada założone księgi wieczyste dla 13 928,71 ha, co stanowi 97,74 % powierzchni gruntów w zarządzie Nadleśnictwa.

3. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10- lecie z ich wykonaniem

3.1 Analiza realizacji etatu cięć

Analizę wykonano porównując wykonanie etatu określonego w planie urządzenia lasu na lata 2015 - 2024, o którym mowa we wstępie. Szczegółowe wielkości [ha i m³] wykonane w użytkowaniu rębnym i przedrębnym dla nadleśnictwa ogółem zestawiono w kolejnych tabelach

3.1.1 Analiza użytkowania głównego

Tab. 3 Analiza użytkowania głównego w Nadleśnictwie Strzelce w latach 2015- 2024.

Wyszczególnienie		Powierzchnia			Miaższość		
		Etat na 10 - lecie	Wykonanie za 10 lat obowiązującego planu UL	Zaawansowanie realizacji planu UL (%)	Etat na 10 - lecie	Wykonanie za 10 lat obowiązującego planu UL	Zaawansowanie realizacji planu UL (%)
		ha	ha	%	m ³	m ³	%
1		2	3	4	5	6	7
Użytki rębne - razem		2433,06	2335,99	96,01	384 067	383184,28	99,77
w	iglaste	X	X	X	X	197171,13	X
tym:	liściaste	X	X	X	X	186013,15	X
	zaliczane na etat powierzchniowy	2370,14	2335,99	98,56	380 885	383184,28	100,60
a	w tym: nieprojektowane w planach UL do cięć rębnych	X	8,60	X	X	1727,07	X
b	nie zal. na etat pow. + przygodne	3,51	0	X	3182	34496,65	1084,12
Użytki przedrębne - razem		8129,88	8454,68	104,00	381424	360712,73	94,57
w	iglaste	X	X	X	X	149069,13	X
tym:	liściaste	X	X	X	X	211643,6	X
a	czyszczenia	X	180,84	X	X	2283,36	X
b	trzebieże + przygodne	8129,88	8 273,84	101,77	X	358 429,37	X
Użytki główne - razem		10562,94	10790,67	102,16	765491	743897,01	97,18
w	iglaste	X	X	X	X	346240,26	X
tym:	liściaste	X	X	X	X	397656,75	X

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

W analizowanym okresie Nadleśnictwo pozyskało 743897,01 m³ grubizny na planowane 765491,00 m³, co stanowi 97,18 % ustalonego etatu użytkowania głównego.

Struktura pozyskania w grupach rodzajowych drewna przedstawia się następująco:

- grubiznę drewna iglastego pozyskano w ilości 346240,26 m³, co stanowi 46,54% łącznej masy, pozyskanej grubizny,
- grubiznę drewna liściastego pozyskano w ilości 397656,75 m³, co stanowi 53,46% łącznej masy, pozyskanej grubizny.

3.1.2 Analiza użytkowania rębego

Tab. 4 Analiza cięć użytkowania rębego w latach 2015-2024 w Nadleśnictwie Strzelce.

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce	Razem Nadleśnictwo	
1	2			3	4	5	
1	Rębnia I	Rozmiar na 10-lecie		m³	17602	10955	28557
				ha	59,59	36,16	95,75
2		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m³	13006,12	7568,81	20574,93	
			ha	56,92	31,25	88,17	
3		w tym: nie objęte planem u.Ł.	m³	812,74	914,33	1727,07	
			ha	3,70	4,90	8,60	
4		Stopień realizacji (2:1)	miąższościowego	%	73,89	69,09	72,05
			powierzchniowego	%	95,52	86,42	92,08
5		Udział cięć pozaplanowych	w miąższości	%	6,25	12,08	8,39
			w powierzchni	%	6,50	15,68	9,75
6	Rębnie II-V	Rozmiar na 10-lecie		m³	162190	190138	352328
				ha	1039,63	1234,76	2274,39
7		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m³	150706,9	177405,8	328112,70	
			ha	1034,79	1213,03	2247,82	
8		w tym: nie objęte planem u.Ł.	m³	0	0	0	
			ha	0	0	0	
9		Stopień realizacji (7:6)	miąższościowego	%	92,92	93,30	93,13
			powierzchniowego	%	99,53	98,24	98,83
10		Udział cięć pozaplanowych	w miąższości	%	0	0	0
			w powierzchni	%	0	0	0
11	Nie zaliczone na etat powierzchniowy	Rozmiar na 10-lecie		m³	1040	2142	3182
12		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu		m³	1775,61	2425,14	4200,75
13		w tym: nie objęte planem u.Ł.		m³	735,61	283,14	1018,75
14		Stopień realizacji (12:11)		%	170,73	113,22	132,02
15		Udział cięć pozaplanowych		%	41,43	11,68	24,25
16	Użytki przygodne rębne			m³	15246,46	15049,44	30295,90
17	w tym: cięcia selekcyjno-sanitarne w GDN			m³	0	0	0

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

18	Ogółem użytkowanie rębne	Etat na 10-lecie		m ³	180832	203235	384067
ha				1099,22	1270,92	2370,14	
19		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu		m ³	180735,1	202449,2	383184,28
				ha	1091,71	1244,28	2335,99
20		w tym: nie objęte planem u.l.		m ³	812,74	914,33	1727,07
				ha	3,70	4,90	8,60
21		Stopień realizacji etatu [19:18]	miąższościowego	%	99,95	99,61	99,77
			powierzchniowego	%	99,32	97,9	98,56
22		Udział cięć pozaplanowych	w miąższości	%	0,45	0,45	0,45
			w powierzchni	%	0,34	0,39	0,37
23	Udział użytków przygodnych (bez CSS) w rębnych			%	8,44	7,43	7,91

Cięcia rębne wykonano na powierzchni 2335,99 ha z 2370,14 ha planowanych, co **stanowi 98,56% planu**. Pozyskanie grubizny w tej kategorii cięć wyniosło **383184,28 m³**, co **stanowi 99,77% planu wynoszącego 384067,00 m³**. W ramach użytków przygodnych rębnych pozyskano 30295,90 m³, co daje 7,91% wykonanej masy grubizny w użytkach rębnych.

W zakresie rębni zupełnych etat powierzchniowy został wykonany w 92,08 % (plan 95,75 ha – wykonanie 88,17 ha), etat miąższościowy w 72,05 % (plan 28557,00 m³ - wykonanie 20574,93 m³).

W zakresie rębni złożonych etat powierzchniowy został wykonany w 98,83 % (plan 2274,39 ha – wykonanie 2247,82 ha), etat miąższościowy w 93,13 % (plan 352328,00 m³ – wykonanie 328112,70 m³).

W ramach użytków rębnych pozyskano 4200,75 m³ drewna nie zaliczonego na poczet etatu powierzchniowego przy planowanej miąższości 3182,00 m³. Rozmiar ten związany był z koniecznością zachowania właściwego stanu sanitarnego drzewostanów oraz usunięciu nasienników i przestojów.

W mijającym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Strzelce wykonano cięcia w ramach rębni zupełnych, nieprojektowane w planie urządzenia lasu, na łącznej powierzchni 8,60 ha. Były to zręby sanitarne, wykonane rębniami IBK oraz IBS, wywołane czynnikami abiotycznymi i biotycznymi. Przedmiotowe cięcia przedstawia poniższa tabela.

Tab. 5 Wykaz zrębów nieujętych w PUL na lata 2015-2024 w Nadleśnictwie Strzelce.

Lp	Rok	Obręb	Leśnictwo	Oddział	Rębnia	Powierzchnia (ha)	Przyczyna
1	2017	Strzelce	Liski	67A -f	IBK	1,15	Wiatrolomy i wiatrowały
2	2018	Hrubieszów	Gołębowiec	11 -a	IBK	3,70	Występowanie kornika ostrozębnego
3		Strzelce	Stefankowice	88 -c	IBK	1,60	Występowanie kornika drukarza
4	2020	Strzelce	Maziarnia	158 -g	IBS	2,15	Zamierzanie drzewostanu jesionowego
Razem:						8,60	

Ogółem pozyskano 1 727,07 m³ i odnowiono 8,45 ha powierzchni (0,15 pozostawiona kępa starodrzewu)

W mijającym dziesięcioleciu w cięciach rębnych pozyskano przeciętnie 164,04 m³/ha z powierzchni manipulacyjnej.

Ogółem niewykonanie etatu cięć rębnych zostało spowodowane koniecznością utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu. Gradacja kornika ostrozębnego, połączona z występującymi niemal corocznie na przestrzeni obowiązywania planu szkodami od czynników abiotycznych i biotycznych spowodowały konieczność bieżącego usuwania posuszu oraz wywrotów i złomów.

W latach 2015 – 2024 na wykonanie planu cięć rębnych największy wpływ miały następujące czynniki:

1. Występowanie kornika ostrozębnego oraz osłabienie i wydzielanie się sosny w latach 2016 – 2018. Lata 2016-2018 zaznaczyły się w Nadleśnictwie Strzelce okresem wzmożonej aktywności kornika ostrozębnego, który atakował drzewostany głównie starszych ale także i średnich klas wieku. Wzmożone występowanie spowodowane było najprawdopodobniej ekstremalnymi zjawiskami klimatycznymi i obniżeniem kondycji drzewostanów co sprzyjało rozwojowi tego owada. Główny okres pozyskania posuszu sosnowego przypadał na lata 2016-2018.
2. Zmiana powierzchni i zasięgu stref ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania ptaków podlegających ochronie gatunkowej. W Nadleśnictwie Strzelce w latach 2014-2025 ustanawiano nowe, likwidowano oraz aktualizowano zasięgi stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania takich gatunków jak: orlik krzykliwy, bielik, bocian czarny i ciemiężca czarna. Aktualnie na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce występuje 57 stref ochrony gatunkowej ptaków ustalone przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie. Łączna powierzchnia stref ochronnych, wg stanu obecnego wynosi 2964,02 ha co stanowi 20,24 % powierzchni netto Nadleśnictwa. Lokalizacje stref spowodowały wyłączenie części powierzchni drzewostanów z użytkowania.

3.1.3 Analiza użytkowania przedrębного

Cięcia przedrębne ogółem wykonano na powierzchni 8454,68 ha, co stanowi 103,99 % założeń planu wynoszącego 8129,88 ha. W ramach tych cięć pozyskano 360712,73 m³ przy szacunkowym planie 381424,00 m³ grubizny, co daje 94,57% wykonania planu. **Użytki przygodne stanowiły 8,74 % pozyskanej miąższości użytków przedrębnych, tj. 31536,07 m³.**

W ramach użytkowania przedrębного pozyskano przeciętnie 42,66 m³/ha, przy planowanej masie 46,92 m³/ha. Użytki przygodne przedrębne wykonywano głównie w ramach usuwania negatywnych skutków działania czynników biotycznych i abiotycznych.

Największy wpływ na realizację cięć przygodnych przedrębnych miały szkody związane z czynnikami abiotycznymi i biotycznymi. Trzebieże wczesne negatywne w latach 2014-2025 wykonano na łącznej powierzchni 9,35 ha, natomiast trzebieże późne negatywne na powierzchni 409,20 ha.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tab. 6 Wykonanie etatu cięć w użytkowaniu przedrębnym w Nadleśnictwie Strzelce w latach 2015-2024

Lp.	Wyszczególnienie				Obręb Hrubieszów	Obręb Strzelce	Razem Nadleśnictwo
1	2				3	4	5
1	Ogółem przedrębne	Etat na 10-lecie	m³		170274	211150	381424
			ha		3445,84	4684,04	8129,88
2		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m³		155631,5	205081,25	360712,73
			ha		3594,22	4860,46	8454,68
3		Stopień realizacji (2:1)	miąższościowo	%	91,40	97,13	94,57
			powierzchniowo	%	104,31	103,77	103,99
4	CP-P	Rozmiar na 10-lecie	m³		0	0	0
ha			0	0	0		
5		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m³		1537,67	745,69	2283,36
			ha		104,34	76,50	180,84
6		Stopień realizacji (5:4)	miąższościowo	%	0	0	0
			powierzchniowo	%	0	0	0
7	TW	Rozmiar na 10-lecie	m³		50592	54519	105111
ha			1078,27	1161,96	2240,23		
8		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m³		35504,37	34099,66	69604,03
			ha		1085,90	1137,76	2223,66
9		Stopień realizacji (8:7)	miąższościowo	%	70,18	62,55	66,22
			powierzchniowo	%	100,71	97,92	99,26
10	TP	Rozmiar na 10-lecie	m³		119682	156631	276313
ha			2367,57	3522,08	5889,65		
11		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m³		101656	155633,29	257289,27
			ha		2403,98	3646,2	6050,18
12		Stopień realizacji (11:10)	miąższościowo	%	84,94	99,36	93,12
			powierzchniowo	%	101,54	103,52	102,73
13	Użytki przygodne w przedrębnych		m³		16933,46	14602,61	31536,07
14	Udział przygodnych w przedrębnych		%		10,88	7,12	8,74

3.2 Realizacja cięć w poszczególnych kategoriach zabiegów była następująca

Czyszczenia późne (z pozyskaniem grubizny):

Rozmiar powierzchniowy został wykonany na 180,84 ha. W Planie Urządzania Lasu na lata 2015-2024 nie projektowano zabiegów czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny.

W ramach zabiegów czyszczeń późnych pozyskano 2283,36 m³. Intensywność czyszczeń późnych wyniosła 12,63 m³/ha.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Wykonanie zabiegów czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny wynikało z aktualnych potrzeb drzewostanów.

Trzebieże wczesne:

Rozmiar powierzchniowy został wykonany w 99,26 %. Plan zakładał wykonanie TW na 2240,23 ha, zaś wykonano 2223,66 ha. Niepełne wykonanie planu w rozmiarze powierzchniowym wynika z zakwalifikowania części powierzchni, zgodnie z potrzebami i wiekiem drzewostanów do zabiegu TP. Rozmiar masowy został wykonany w 66,22 % - przy planie 105111,00 m³ pozyskano 69604,03 m³ grubizny. Pozyskano o 35506,97 m³ surowca drzewnego mniej względem założeń planu w opisywanym dziesięcioleciu. Intensywność trzebieży wczesnych wyniosła 31,30 m³/ha, przy planowanej 46,92 m³/ha.

Trzebieże późne:

Rozmiar powierzchniowy został wykonany w 102,73% - na planowaną powierzchnię 5889,65 ha wykonano 6050,18 ha. Rozmiar masowy wykonany został w 93,12 % - przy szacunkowym planie 276313,00 m³ pozyskano 257289,27 m³ grubizny. W rozmiarze 19023,73 m³ nie wykonano pozyskania drewna w trzebieżach późnych względem założeń planu. Intensywność trzebieży późnych wyniosła 42,53 m³/ha, przy planowanej 46,92 m³/ha.

Łączna miąższość drewna pozyskana w użytkach przygodnych rębnych i przedrębnych wyniosła 61831,97 m³, co stanowi 83,12% średniorocznego etatu miąższościowego w Nadleśnictwie Strzelce na lata 2015-2024.

3.3 Wykonanie zadań obligatoryjnych.

Tab. 7 Realizacja zadań obligatoryjnych wg stanu na dzień 31.12.2024r.

Rodzaj prac	Rozmiar zadań wg planu UL [ha]	Realizacja zadań [ha]	Zaawansowanie realizacji planu UL [%]
1	2	3	4
Pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw	993,97	2587,61	260,33
Pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników	822,65	958,35	116,5
Trzebieże	8129,88	8273,84	101,77
Razem pielęgnowanie lasu	9946,50	11819,80	118,83

Tab. 8 Powierzchnie ze wskazaniem CP na których wykonano TW w latach 2015-2024 w Nadleśnictwie Strzelce.

Lp.	Adres leśny	Wskazanie gospodarcze		Wykonanie faktyczne w chwili zabiegu		
		Zabieg	Powierzchnia [ha]	Zabieg	Rok zabiegu	Powierzchnia [ha]
1	05-26-1-02-82 -d -00	CP	1,12	TWP	2023	1,12
2	05-26-1-03-139 -d -00	CP	1,22	TWP	2024	1,22
3	05-26-1-03-153 -b -00	CP	0,97	TWP	2024	0,97
4	05-26-2-08-85 -f -00	CP	0,54	TWP	2023	0,54
5	05-26-2-09-112 -j -00	CP	0,76	TWP	2024	0,76
6	05-26-2-09-188 -j -00	CP	1,59	TWP	2024	1,59
7	05-26-2-09-215 -b -00	CP	2,94	TWP	2024	2,94
8	05-26-2-09-161 -h -00	CP	1,69	TWN	2024	1,69

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Razem:	10,83	10,83
---------------	--------------	--------------

Wykonanie TW zaplanowano na pozycjach o łącznej powierzchni 2240,23 ha. Zabiegi pielęgnacyjne wykonano natomiast na łącznej powierzchni 2223,66 ha spośród planowanej powierzchni, tj. na **99,26 %**.

Niepełne wykonanie wskazań TW wynikało z:

- przejścia części drzewostanów ze wskazaniem TW do fazy rozwojowej drzewostanu cienkiego i wykonaniem zabiegu TP,
- zmian powierzchni pododdziałów w wyniku prowadzonych prac geodezyjnych i modernizacji gruntów i budynków,
- wystąpieniem nadmiernego rozluźnienia zwarcia w drzewostanie będącego skutkiem pojedynczych szkód biotycznych i abiotycznych,
- niedostępności terenu związanej w występowaniem lokalnie wysokiego stanu wód gruntowych,
- koniecznością zachowania właściwego stanu sanitarnego lasu.

Tab. 9 Powierzchnie ze wskazaniem TW, na których wykonano TP w latach 2015- 2024 w Nadleśnictwie Strzelce.

Lp.	Adres leśny	Wskazanie gospodarcze		Wykonanie faktyczne w chwili zabiegu		
		Zabieg	Powierzchnia [ha]	Zabieg	Rok zabiegu	Powierzchnia [ha]
1	05-26-1-03-152 -c -00	TWP	2,18	TPP	2024	2,18
2	05-26-1-04-203 -b -00	TWP	5,88	TPP	2024	5,88
3	05-26-1-04-221 -b -00	TWP	3,65	TPP	2023	3,65
4	05-26-1-12-154B -a -00	TWP	15,69	TPP	2023	15,69
5	05-26-2-05-10 -l -00	TWP	0,50	TPP	2024	0,50
6	05-26-2-05-11 -k -00	TWP	0,92	TPP	2024	0,92
7	05-26-2-05-242 -c -00	TWP	1,25	TPP	2024	1,25
8	05-26-2-05-243 -w -00	TWP	3,38	TPP	2024	3,38
9	05-26-2-05-246 -r -00	TWP	0,94	TPP	2024	0,94
10	05-26-2-06-46 -d -00	TWP	0,83	TPP	2024	0,83
11	05-26-2-08-186 -g -00	TWP	0,94	TPP	2024	0,94
12	05-26-2-08-196 -l -00	TWP	1,89	TPP	2024	1,89
13	05-26-2-08-218 -h -00	TWP	0,12	TPP	2024	0,12
14	05-26-2-08-89 -h -00	TWP	2,77	TPP	2022	2,77
15	05-26-2-08-89 -l -00	TWP	0,63	TPP	2023	0,63
16	05-26-2-09-132 -c -00	TWP	3,92	TPP	2024	3,92
17	05-26-2-09-136 -c -00	TWP	3,97	TPP	2015	3,97
18	05-26-2-09-215 -d -00	TWP	0,66	TPP	2024	0,66
19	05-26-2-09-229 -b -00	TWP	4,93	TPP	2023	0,78
				TPP	2024	4,15
20	05-26-2-09-229 -d -00	TWP	0,27	TPP	2024	0,27
21	05-26-2-09-230 -g -00	TWP	5,73	TPP	2023	5,73
Razem:			61,05			61,05

Wykonanie TP zaplanowano na pozycjach o łącznej powierzchni 5889,65 ha. Biorąc pod uwagę zaewidencjonowanie części powierzchni ze wskazaniem TW do wykonania TP faktyczna realizacja zaplanowanych wskazań TP wyniosła 6050,18 ha, tj. **102,73%**.

Przekroczenie wykonania wskazań TP wynikało z:

- przejścia części drzewostanów ze wskazaniem TW do fazy rozwojowej drzewostanu cienkiego i wykonaniem zabiegu TP.

4. Analiza pozyskanych sortymentów

W ogólnej masie 743897,01 m³ pozyskanej grubizny udział grup wymiarowych przedstawia się następująco:

Drewno wielkowymiarowe ogółem 330950,00 m³, stanowiło 44,49% pozyskanej grubizny ogółem, w tym:

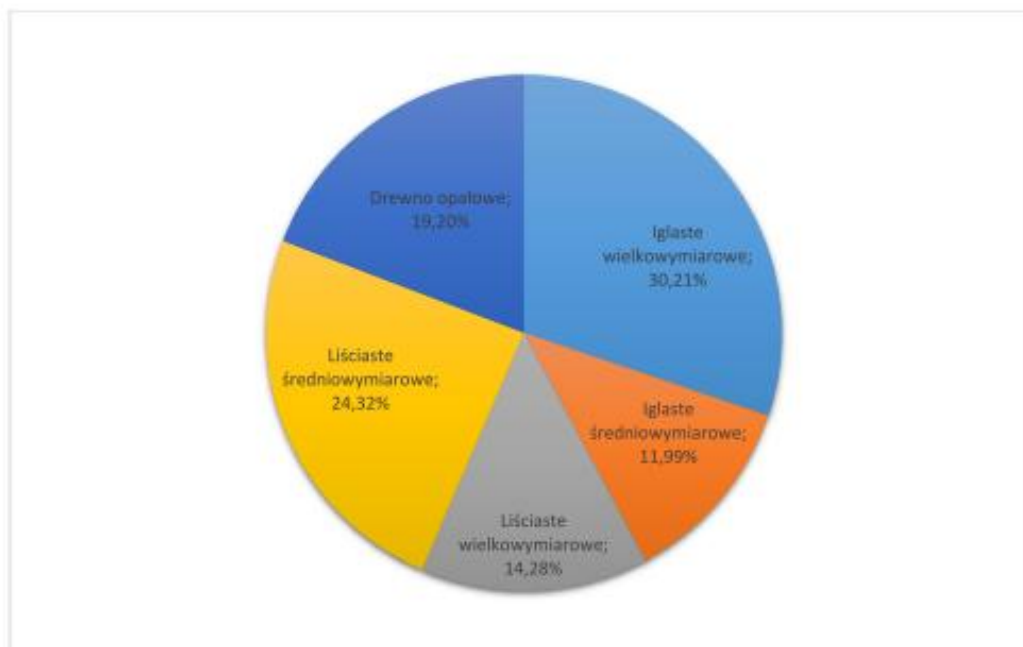
- iglaste 224733,00 m³, co stanowiło 30,21% pozyskanej grubizny ogółem,
- liściaste 106217,00 m³, co stanowiło 14,28% pozyskanej grubizny ogółem.

Drewno średniowymiarowe ogółem 270106,26 m³, stanowiło 36,31% pozyskanej grubizny ogółem, w tym:

- iglaste 89223,13 m³, stanowiło 11,99% pozyskanej grubizny ogółem,
- liściaste 180883,13 m³, stanowiło 24,32% pozyskanej grubizny ogółem.

Drewno opałowe ogółem 142840,75 m³, stanowiło 19,20% pozyskanej grubizny, w tym:

- drewno opałowe iglaste 29556,00 m³, co stanowi 9,41% grubizny iglastej ogółem,
- Drewno opałowe liściaste 113284,75 m³, co stanowi 39,46% grubizny liściastej ogółem.

Ryc. 1 Struktura pozyskanych sortymentów w Nadleśnictwie Strzelce w okresie 2015- 2024

Tab. 10 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem.

Rok	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						
	Rębnie manip. ha	Rębnie m³	Przygodne + pozostałe m³	Razem m³	Czyszczenia ha	m³	Trzebieże ha	m³	Przygodne m³	Razem m³	Ogółem m³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	256,00	36 005,15	2 209,15	38 214,30	21,44	145,58	1 141,85	38 058,58	1 674,03	39 878,19	78 092,49
2016	231,19	35 259,18	8 037,41	43 296,59	76,55	711,52	913,46	30 804,56	1 678,48	33 194,56	76 491,15
2017	214,29	36 696,86	8 832,78	45 529,64	13,24	78,08	810,51	29 574,61	8 351,21	38 003,90	83 533,54
2018	240,97	33 646,33	8 533,47	42 179,80	10,36	61,87	731,59	28 487,09	8 235,92	36 784,88	78 964,68
2019	324,34	49 980,43	3 057,87	53 038,30	2,04	28,23	495,75	21 667,87	2 551,85	24 247,95	77 286,25
2020	306,16	45 540,94	725,17	46 266,11	10,48	122,34	690,88	27 261,58	1 225,39	28 609,31	74 875,42
2021	197,72	30 718,36	286,27	31 004,63	7,96	43,25	983,57	41 051,91	642,12	41 737,28	72 741,91
2022	193,05	28 162,71	1 107,35	29 270,06	10,11	140,14	910,02	38 682,76	1 451,46	40 274,36	69 544,42
2023	205,09	26 973,78	1 101,94	28 075,72	0	25,12	714,34	33 378,29	4 771,76	38 175,17	66 250,89
2024	167,18	25 703,89	605,24	26 309,13	28,66	927,23	881,87	37 926,05	953,85	39 807,13	66 116,26
Razem	2335,99	348 687,63	34 496,65	383 184,28	180,84	2 283,36	8 273,84	326 893,30	31 536,07	360 712,73	743 897,01
Etat	2 370,14	380 885,00	3 182,00	384 067,00	0,00	0,00	8 129,88	381 424,00	x	381 424,00	765 491,00
% wyk.	98,56	91,55	1084,12	99,77	x	x	101,77	85,70	x	94,57	97,18

Tab. 11 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - obszr Hrubieszów.

Rok	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						
	Rębnie manip.	Rębnie	Przygodne + pozostałe	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	Ogółem
	ha	m³	m³	m³	ha	m³	ha	m³	m³	m³	m³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	116,25	16 909,74	669,07	17 578,81	14,23	76,26	487,49	17 190,77	808,98	18 076,01	35 654,82
2016	86,93	14 380,82	4 809,77	19 190,59	25,24	164,13	394,78	14 613,69	813,45	15 591,27	34 781,86
2017	87,44	16 485,09	4 212,06	20 697,15	4,68	35,84	316,51	12 088,91	4 268,38	16 393,13	37 090,28
2018	98,56	15 167,51	3 971,41	19 138,92	3,75	39,78	351,95	13 863,70	4 207,65	18 111,13	37 250,05
2019	119,81	19 735,76	1 443,80	21 179,56	2,04	28,23	229,26	9 475,20	1 195,55	10 698,98	31 878,54
2020	158,14	23 369,16	492,41	23 861,57	10,48	122,34	304,33	11 136,17	643,19	11 901,70	35 763,27
2021	111,06	14 886,24	1 99,83	15 086,07	7,96	43,25	391,51	14 840,79	508,65	15 392,69	30 478,76
2022	117,12	15 795,16	292,28	16 087,44	10,11	129,22	372,08	16 174,22	1 177,55	17 480,99	33 568,43
2023	105,34	13 820,69	491,31	14 312,00	0	0	296,49	13 509,83	2 806,21	16 316,04	30 628,04
2024	91,06	13 162,86	440,13	13 602,99	25,85	898,62	345,48	14 267,07	503,85	15 669,54	29 272,53
Razem	1 091,71	163 713,03	17 022,07	180 735,10	104,34	1 537,67	3 489,88	137 160,35	16 933,46	155 631,48	336 366,58
Etat	1 099,22	179 792,00	1 040,00	180 832,00	0	0	3 445,84	170 274,00	x	170 274,00	351 106,00
% wyk.	99,32	91,61	1636,74	99,95	x	x	101,28	80,55	x	91,40	95,80

Tab. 12 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cłec i porównanie z etatem - obręb Strzelce.

Rok	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						
	Rębnie manip.	Rębnie	Przygodne + pozostałe	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	Ogółem
	ha	m³	m³	m³	ha	m³	ha	m³	m³	m³	m³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2015	139,75	19 095,41	1 540,08	20 635,49	7,21	69,32	654,36	20 867,81	865,05	21 802,18	42 437,67
2016	144,26	20 878,36	3 227,64	24 106,00	51,31	547,39	518,68	16 190,87	865,03	17 603,29	41 709,29
2017	126,85	20 211,77	4 620,72	24 832,49	8,56	42,24	494	17 485,70	4 082,83	21 610,77	46 443,26
2018	142,41	18 478,82	4 562,06	23 040,88	6,61	22,09	379,64	14 623,39	4 028,27	18 673,75	41 714,63
2019	204,53	30 244,67	1 614,07	31 858,74	0	0	266,49	12 192,67	1 356,30	13 548,97	45 407,71
2020	148,02	22 171,78	232,76	22 404,54	0	0	386,55	16 125,41	582,2	16 707,61	39 112,15
2021	86,66	15 832,12	86,44	15 918,56	0	0	592,06	26 211,12	133,47	26 344,59	42 263,15
2022	75,93	12 367,55	815,07	13 182,62	0	10,92	537,94	22 508,54	273,91	22 793,37	35 975,99
2023	99,75	13 153,09	610,63	13 763,72	0	25,12	417,85	19 868,46	1 965,55	21 859,13	35 622,85
2024	76,12	12 541,03	165,11	12 706,14	2,81	28,61	536,39	23 658,98	450,00	24 137,59	36 843,73
Razem	1 244,28	184 974,60	17 474,58	202 449,18	76,50	745,69	4783,96	189732,95	14602,61	205081,25	407530,43
Etat	1 270,92	201 093,00	2 142,00	203 235,00	0	0	4 684,04	211 150,00	x	211 150,00	414 385,00
% wyk.	97,90	91,98	815,81	99,61	x	x	102,13	89,86	x	97,13	98,35

5. Analiza realizacji zadań z hodowli lasu.

Wykonanie planów gospodarczych w hodowli lasu za okres obowiązywania planu urządzenia lasu przedstawiono w niżej zamieszczonej tabeli:

Tab.13 Wykonanie planów gospodarczych

Rodzaj prac	Rozmiar zadań wg planu UL (ha)	Razem realizacja	Zaawansowanie realizacji planu UL (w %)
1	2	3	4
I. Odnowienia i zalesienia sztuczne ogółem:	830.02	985.27	118.70
w tym:- na powierzchniach otwartych:	77.13	80.42	103.93
z tego:- zręby zupełne:	76.6	79.89	103.58
- halizny, płazowiny, zręby zaległe	0.53	0.53	100.00
- grunty porolne	-	2.67	-
w tym: pod osłoną drzewostanu	753.42	904.85	120.10
z tego:- po rębni złożonej	753.42	898.21	119.22
- dolesienia luk	-	6.64	-
podsadzenia produkcyjne	-	-	-
II. Wyprzedzające przygotowanie gleby		175.40	-
III. Uznane odnowienia naturalne	-	26.08	-
IV. Poprawki i uzupełnienia	1.3	39.04	-
V. Zabiegi pielęgnacyjne	1816.62	2948.48	162.31
w tym: - pielęgnowanie gleby	317.56	1096.69	345.35
- czyszczenia wczesne	676.41	925.06	136.76
- czyszczenia późne	822.65	926.73	112.65
- wprowadzenie podszytów	-	-	-
VI. Melioracje agrotechniczne	1017.65	967,63	95.08

*- dotyczy również upraw i młodników które powstały w trakcie obowiązywania PUL

5.1. Odnowienia i zalesienia.

Odnowienia i zalesienia wykonano na powierzchni 985,27 ha, na planowaną 830,02 ha, tj. w 118,70%.

Odnowienia i zalesienia na powierzchniach otwartych wykonano na powierzchni 80,42 ha, na planowaną powierzchnię do odnowienia 77,13 ha, co stanowi 103,93 %.

Odnowienia i zalesienia pod osłoną drzewostanów wykonano na powierzchni 904,85 ha, na planowaną powierzchnię 753,42 ha, co stanowi 120,10 %.

W analizowanym dziesięcioleciu uznano odnowienia naturalne na łącznej powierzchni 32,97 ha, w tym:

- odnowienia po rębniach złożonych –25,70ha,
- odnowienia na zrębach zupełnych – 0,38 ha,
- odnowienia na gruntach porolnych – 0,25 ha,
- dolesienia luk – 6,64 ha.

Odnowienia naturalne stanowiły 3,97% ogólnej powierzchni odnowień.

5.2 Poprawki i uzupełnienia:

Poprawki i uzupełnienia wykonano na powierzchni 39,04 ha. Poprawki wykonano w ramach potrzeb, łączna powierzchnia poprawek stanowi 3,96% powierzchni zalesionych, odnowionych i uznanych odnowień w minionym dziesięcioleciu.

5.3 Zabiegi pielęgnacyjne:

Zabiegi pielęgnacyjne wykonano na powierzchni 2948,48 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 1816,62 ha, co stanowi 162,31%.

Pielęgnowanie gleby wykonano na powierzchni (łącznie ze zrębami bieżącymi) 1096,69 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 317,56 ha, co stanowi 345,35%.

Czyszczenia wczesne wykonano na powierzchni (łącznie ze zrębami bieżącymi) 925,06 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 676,41 ha, co stanowi 136,76%

Czyszczenia późne wykonano na powierzchni 926,73 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 822,65 ha, co stanowi 112,65%.

Zestawienia wykonanych prac z zakresu hodowli lasu w poszczególnych latach dla obrębów i Nadleśnictwa ogółem przedstawiają poniższe tabele [Tab. 14, Tab.15, Tab.16]

Tab.14 NADLEŚNICTWO STRZELCE – obręb Hrubieszów
ZESTAWIENIE WYKONANYCH PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU ZA UBIEGŁY OKRES ORAZ PORÓWNIANIE Z PLANEM

Rok kalendaryzowy	Odnowienia i zalesienia								Pielęgnowanie				Melioracje	
	Otwarte		Pod osłoną		Poprawy i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	gleby PIEL	upraw CW	młodników CP	agro- techniczne	wodne			
			Przy rębnicach złożonych	Podsadzenia								Dolesienia luk i przerzedzeń		
	3	4	5	6	7	8	9	10	11			13	14	15
1	Powierzchnia zredukowana - ha												15	
Wykonanie za ubiegły okres według lat														
2015	4.37		32.86			2.45			118.28	61.03	13.49	38.95		
2016	2.44		32.17		0.7	0.22			43.29	102.75	95.58	50.32		
2017	11.11		44.92		0.5	0.05			33.66	18.26	71.05	42.66		
2018	6.08		41.86		0.03	0.39			46.28	22.06	37.04	43.24		
2019	8.07		40.63		2.07	4.38			59.34	33.85	65.84	50.16		
2020	2.57		34.93			5.25			43.39	29.78	43.62	56.04		
2021	3.83		57.06			2.4			48.43	29.46	45.36	45		
2022	7.7		57.56			0.4			40.49	32.65	47.19	38.75		
2023	0		43.05			0.95			32.5	35.07	74.47	52.81		
2024	6.45		62.47			2.25			40.95	52.89	48.16	51.94		
RAZEM	52.62	0	447.51	0	3.3	18.74	0	506.61	417.8	541.8	469.87	0		
Plan za okres ubiegły	44.52		365.94		0.4			145.03	331.04	474.89	504.11			
% wykonania	118		122		825			349	126	114	94			

Tab.15 NADLEŚNICTWO STRZELCE – obręb Strzelce
ZESTAWIENIE WYKONANYCH PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU ZA UBIEGŁY OKRES ORAZ PORÓWNIANIE Z PLANEM

Rok kalendarzowy	Odnawienia i zalesienia						Pielęgnowanie				Melioracje			
	Otwarte		Pod osłoną		Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	gleby PIEL	upraw CW	młodników CP	agro- techniczne	wodne			
			Przy rębniach złożonych	Podsadzania								Dolesienia luk i przerzedzeń		
	Plazowiny, halizny, zręby	Grunty nieleśne	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15
1							Powierzchnia zredukowana - ha							
Wykonanie za ubiegły okres według lat														
2015				38.09		0.9	0.95		144.74	49.48	29.5	52.26		
2016	6.45	1.08		51.36			1.18		78.3	76.24	82.8	82.04		
2017	4.73	0.79		39.83			1.3		44.43	69.01	42.5	44.36		
2018	3.35			54.01		0.9	0.83		58.05	70.4	55.46	40.38		
2019	4.6			40.97		1.04	5.45		54.15	24	41.91	85.15		
2020	2.74	0.25		55.39		0.5	6.68		31.12	23.25	19.51	50.68		
2021	1.42			58.6			1.68		71.58	50.64	10.28	42.95		
2022	0.9	0.55		44.78			1.74		41.39	24.17	19.43	25.73		
2023	3.08			38.51			0.1		40.52	61.52	32.44	42.6		
2024				29.16			0.39		25.8	58.55	51.1	30.04		
RAZEM	27.27	2.67		450.7	0	3.34	20.30	0	590.08	507.26	384.93	496.19	0	
Plan za okres ubiegły	32.61	1.34		387.48		0.9			172.53	345.37	347.76	513.54		
% wykonania	84	199		116		371			342	147	111	97		

Tab.16 Nadleśnictwo Strzelce

ZESTAWIENIE WYKONANYCH PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU ZA UBIEGŁY OKRES ORAZ PORÓWNIANIE Z PLANEM

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia								Pielęgnowanie					Melioracje	
	Otwarte		Pod osłoną		Wprowadzanie podszyców	Poprawki i uzupełnienia	gleby PIEL	upraw CW	młodników CP	agro-techniczne	wodne				
			Przy rębniach złożonych	Podsadzenia								Doleśnienia luk i przerzedzeń			
	Powierzchnia zredukowana - ha														
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15			
Wykonanie za ubiegły okres według lat															
2015	4.37		70.95			0.9	3.40		263.02	110.51	42.99	92.78			
2016	8.89	1.08	83.53			0.7	1.40		121.59	178.99	178.38	132.36			
2017	15.84	0.79	84.75			0.5	1.35		78.09	87.27	113.55	87.02			
2018	9.43		95.87			0.93	1.22		104.33	92.46	92.5	83.62			
2019	12.67		81.6			3.11	9.83		113.49	57.85	107.75	135.31			
2020	5.31	0.25	90.32			0.5	11.93		74.51	53.03	63.13	106.72			
2021	5.25		115.66				4.08		120.01	80.1	55.64	87.95			
2022	8.6	0.55	102.34				2.14		81.88	56.82	66.62	64.48			
2023	3.08		81.56				1.05		73.02	96.59	106.91	95.41			
2024	6.45		91.63				2.64		66.75	111.44	99.26	87.98			
RAZEM	79.89	2.67	898.21	0		6.64	39.04	0	1096.69	925.06	926.73	967.63 0			
Plan za okres ubiegły	77.13		753.42			7.43			317.56	676.41	822.65	1017.65			
% wykonania	104	267	119			89			345	137	113	95			

6. Selekcja i nasiennictwo.

Na terenie Nadleśnictwa istnieje szereg obiektów zapewniających właściwy poziom leśnego materiału podstawowego na potrzeby pozyskania nasion do produkcji sadzonek do odnowień i zalesień.

Zarejestrowana w KRLMP baza nasienna Nadleśnictwa wg stanu na 01.09.2024r. zawiera:

Tab. 17 Baza nasienna Nadleśnictwa

Lp.	Rodzaj bazy nasiennej	Gatunek	Powierzchnia[ha]/ilość [szt.] stan na 01.09.2024r.
1	Wyłączony nasienny WDN d-stan	SO	8.90
2	Wyłączony nasienny WDN d-stan	BRZ	11.00
3	Wyłączony nasienny WDN d-stan	DB.S	77.02
4	Gospodarczy nasienny d-stan	SO	161.5
5	Gospodarczy nasienny d-stan	DB.S	169.42
6	Gospodarczy nasienny d-stan	OL	13.33
7	Plantacja nasienna	DB.S	4.3
8	Źródła nasion	CZR	1
9	Źródła nasion	GB	1
10	Źródła nasion	LP	1
11	Źródła nasion	JW.	2
12	Źródła nasion	KL	2
13	Drzewo mateczne	SO	4
14	Drzewo mateczne	DB.S	39
15	Drzewo mateczne	MD	2
16	Drzewo mateczne	BRZ	2
17	Drzewo mateczne	CZR	1

Ze względu na wiek oraz stan zdrowotny drzewostanów: So, Brz, Dbs Nadleśnictwo Strzelce otrzymało zgodę na użytkowanie rębne- po dokonaniu lustracji terenowej i ocenie drzewostanów przed Krajową Komisję . W roku 2022 zgodnie z Zarządzeniem nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 stycznia 2022r. w sprawie wyłączonych drzewostanów nasiennych uznanych w 2021 roku oraz wyłączonych drzewostanów nasiennych, dla których wydano w 2021 roku zgodę na rozpoczęcie użytkowania rębego zezwolono na użytkowanie rębne dla drzewostanu So: 05-26-2-09-113-d-00 o powierzchni 8,90ha.

W roku 2024 zgodnie z Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 25 stycznia 2024r. w sprawie wyłączonych drzewostanów nasiennych uznanych w 2023 roku, wyłączonych drzewostanów nasiennych, dla których wydano w 2023 roku zgodę na rozpoczęcie użytkowania rębego oraz wyłączonych drzewostanów nasiennych skreślonych w 2023 roku zezwolono na użytkowanie rębne w trzech wyłączonych drzewostanach nasiennych tj.: Brz: 05-26-

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

1-02-115-d-00 o powierzchni 11,00 ha, Dbs: 05-26-2-08-126-a-00/ 05-26-2-08-126-c-00 o powierzchni łącznej 26,36ha oraz Dbs: 05-26-2-08-128-p-00 o powierzchni 10,16ha.

6.1. Uprawy pochodne i zachowawcze.

W mijającym dziesięcioleciu Nadleśnictwo realizując „ Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych”, założyło : uprawy pochodne sosny zwyczajnej i dębu szypułkowego na łącznej powierzchni 79,16 ha, w tym: So: 14,37 ha, Db s 64,79 ha. Ogółem na terenie Nadleśnictwa założono 316,68 ha upraw pochodnych.

Materiał sadzeniowy produkowany jest z nasion pochodzących z WDN i GDN z terenu Nadleśnictwa, aktualny stan upraw pochodnych (ogółem) przedstawiono w poniższych tabelach.

Tab. 18 Aktualny stan upraw pochodnych.

Nr boku	Gatunek pochodzenie	leśnictwo	Oddz. poddz.	Powierzchnia projektowana w ha	Uprawy istniejące w ha	Uprawy projek. w bieżącym 10- leciu
Obręb Hrubieszów						
I	Sosna WDN Leśnictwo Maziarnia 113d	Gołgówiec	3b	6.18	6.18	-
			3c	6.14	6.14	-
			3d	5.96	1.84	4.12
			5a	4.74	-	4.74
			5b	5.45	5.45	-
			5c	6.97	6.97	-
			6a	5.18	5.18	-
Razem			52.35	37.78	14.57	
II	Dąb WDN leśnictwo Maziarnia 129j, 151a	Gołgówiec	47b	6.48	6.48	-
			47c	6.45	6.45	-
			47d	6.47	-	6.47
			48d	4.99	4.99	-
			48f	5.55	213	3.42
			50b	1.1	1.1	-
Razem			34.7	22.6	12.1	
III	Dąb WDN leśnictwo Stefankowice 128 p	Jarosławiec	104a	9.21	9.21	-
			104b	4.77	4.77	-
			104c	13.61	13.61	-
Razem			27.59	27.59	-	
IV	Dąb WDN leśnictwo Maziarnia 129j, 151a	Trzeszczany	187Aa	1.36	1.36	-
			187Ac	5.2	5.2	-
			187Ad	3.25	2.64	0.61
			187Af	5.54	1.69	3.85
			187Ag	6.24	3.29	2.95
Razem			21.59	14.18	7.41	
V	Dąb WDN leśnictwo Stefankowice 128p	Hrubieszów	205c	8.02	8.02	-
VI	Dąb WDN leśnictwo Stefankowice 128p	Grabowiec	153c	5.89	5.89	-
			153d	5.15	5.15	-
Razem			11.04	11.04	-	
VII	Dąb WDN leśnictwo Stefankowice 128p		251c	18.38	18.38	
			251d	5.00	5.00	
			251f	1.59	1.59	
			251h	1.32	1.32	
			251i	3.50	3.50	
			251k	4.29	4.29	
Razem			34.08	34.08		
upr. Rozp- raszona	Dąb WDN leśnictwo Stefankowice 128p	Gołgówiec	38j	3.70	3.70	-
Razem obr. Hrubieszów				193.07	158.99	34.08

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Nr boku	Gatunek pochodzenie	leśnictwo	Oddz. poddz.	Powierzchnia projektowana w ha	Uprawy istniejące w ha	Uprawy projek. w bieżącym 10-letcu
Obręb Strzelce						
VIII	Dąb WDN leśnictwo Stefankowice 128p leśnictwo Maziarnia 129j, 151a	Malcze	50a	6.06	1.67	4.39
			50d	9.35	2.77	6.58
			56c	4.83	4.83	-
			57a	6.23	6.23	-
			58b	13.86	-	13.86
			58d	5.98	5.98	-
			58f	6.20	6.20	-
			62b	3.31	3.31	-
			63a	5.58	5.58	-
			63b	6.02	6.02	-
			63c	8.52	2.08	6.47
			63d	3.07	0.70	2.37
			63f	4.75	1.11	3.64
			64a	2.84	2.84	-
			64b	8.70	2.86	5.84
			64c	2.83	1.09	1.74
			64d	2.69	0.81	1.88
			64f	4.39	-	4.39
			64g	1.88	-	1.88
			72a	2.34	1.62	0.72
			72b	4.07	2.89	1.18
			72c	5.17	1.55	3.62
			72d	3.16	3.16	-
			72f	1.98	0.59	1.39
			72i	1.84	0.55	1.29
			73a	10.88	7.07	3.81
Razem			136.53	71.51	65.05	
IX	Dąb WDN leśnictwo Stefankowice 126 a,c 128p leśnictwo Maziarnia 129j 151a	Stefankowice Maziarnia	126a	1.05	-	-
			126b	2.01	2.01	-
			126c	25.31	-	-
			127a	8.46	-	-
			127d	2.55	2.55	-
			127f	4.60	4.6	-
			127g	4.06	2.64	1.42
			127i	0.95	-	0.95
			128p	10.16	-	-
			129j	18.74	-	-
			150g	3.64	3.64	-
			150h	1.86	-	1.86
			151a	21.87	-	-
			152a	17.74	-	-
Razem			123.00	15.44	4.23	
X	Dąb WDN leśnictwo Maziarnia 129j, 151a	Maziarnia	136d	5.23	5.23	-
			136f	6.12	6.12	-
			136g	5.65	-	5.65
			137c	5.16	5.16	-
			137d	5.37	-	3.76
			161b	7.15	7.15	-
Razem			34.68	23.66	9.41	
XI	Dąb WDN leśnictwo Maziarnia 129j, 151a	Maziarnia	157d	14.21	14.21	-
XII	Dąb WDN leśnictwo Maziarnia 129j 151a	Maziarnia	220a	7.91	7.91	-
			220b	7.59	4.93	2.66
			220c	10.13	3	7.13
Razem			25.63	15.84	9.79	
Uprawa rozp-orszona	WDN leśnictwo Stefankowice 128p	Malcze	61d	3.00	3	-
Uprawa rozp-orszona	WDN leśnictwo Stefankowice 128p	Stefankowice	106d	8.56	8.56	-
Uprawa rozp-orszona	WDN leśnictwo Stefankowice 128p	Stefankowice	172a	2.13	2.13	-
Uprawa rozp-orszona	WDN leśnictwo Stefankowice 128p	Maziarnia	195b	3.34	3.34	-
Razem Obręb Strzelce				351.08	157.69	88.48
Ogółem N-ctwo Strzelce				544.15	316.68	122.56

7. Szkółka leśna

Nadleśnictwo Strzelce prowadzi produkcję polową oraz kontenerową sadzonek na potrzeby własne, innych jednostek LP oraz na potrzeby okolicznych mieszkańców.

Nadleśnictwo posiada szkółkę leśną o łącznej powierzchni całkowitej 11,45 ha. Produkcja odbywa się w gruncie na powierzchni 6,40 ha, oraz w dwóch tunelach foliowych i polu produkcyjnym (łączna powierzchnia 0,60ha). Sadzonki z zakrytym systemem korzeniowym są produkowane w kasetach styropianowych.

W analizowanym okresie wielkość produkcji przedstawiała się następująco:

Tab. 19 Wielkość produkcji w latach 2015-2024.

ROK	Gatunek [tys.szt.]									
	So	Św	Md	Db.s	Ol	Brz	Jw.	Bk	Lp	Prod kont
2015	321.82	175.03	31.20	1212.97	196.93	11.29	0.00	18.44	9.85	368.69
2016	255.50	163.52	20.23	1108.78	125.88	54.00	8.16	21.54	2.75	423.50
2017	297.88	105.71	48.23	616.05	164.18	14.40	11.80	60.00	0.00	371.54
2018	383.22	129.16	67.89	521.52	76.44	12.00	25.30	98.00	2.86	555.11
2019	76.26	111.72	26.66	1230.90	62.18	2.53	25.16	173.62	2.43	451.10
2020	101.84	41.20	25.55	1710.05	61.22	0.00	23.82	188.02	1.83	315.00
2021	190.48	32.15	25.20	1252.19	59.10	0.00	59.02	201.86	0.42	291.85
2022	133.98	28.61	33.50	796.87	59.30	0.00	60.00	147.59	0.00	181.99
2023	207.50	38.16	30.51	1539.82	37.00	0.00	71.98	73.00	0.00	233.00
2024	175.04	32.52	18.03	1162.53	16.20	0.00	48.00	143.00	0.00	367.04
Razem	2143.52	857.78	327.00	11151.68	858.43	94.22	333.24	1125.07	20.14	3558.82

Przedstawiona produkcja w pełni zaspokajała potrzeby Nadleśnictwa, potrzeby sąsiednich Nadleśnictw zlecających produkcję sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym oraz potrzeby w zakresie zalesień prywatnych gruntów rolnych.

8. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.

8.1 Wielkość powierzchni leśnej i zasobów drzewnych.

Charakterystykę stanu lasu i zasobów drzewnych przeprowadzono w oparciu o sporządzone na podstawie opisów taksacyjnych lasu poniższe zestawienia tabelaryczne.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tab.20 Nadleśnictwo Strzelce – obręb Hrubieszów.

Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na				
		II	III	IV	V	VI
		Rewizja 1977 r.	rewizja 1984 r.	rewizja 2005 r.	rewizja 2015 r.	rewizja 2025 r.
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	-	5369,88	5853,78	5784,97	5814,66
Zasoby miąższości	tys. m ³	-	8,7345	1,2995	1,4804	1,5331
Przeciętna zasobność d- stanów na 1ha w klasach wieku		-	-	-	-	-
IIa	m ³	78	82	91	119	96
IIb	m ³	159	130	164	199	178
IIIa	m ³	240	209	242	268	253
IIIb	m ³	254	268	273	301	291
IVa	m ³	285	262	289	314	327
IVb	m ³	309	330	344	355	354
Va	m ³	261	329	337	405	389
Vb	m ³	263	274	352	422	439
VI	m ³	270	273	340	412	467
VII	m ³	271	290	265	409	502
VII i starsze	m ³				323	497
Klasy odnowienia	m ³	250	182	245	236	244
Klasy do odnowienia	m ³	195	128	177	-	288
Struktura przerębowa	m ³	-	-	-	-	-
Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. zal. i niezal.)	m ³	156	166	222	255	264
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	41	43	56	62	63
Spodziewany bieżący przyrost d-stanów na 1ha – tablicowy	m ³	-	-	6,67	6,62	6,57
Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,98	1,80	-	3,23	3,15
Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,92	1,44	-	2,72	3,04
Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	4,24	-	9,05	7,09

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tab. 21 Nadleśnictwo Strzelce – obręb Strzelce

Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na				
		II Rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
		1971 r.	1984 r.	2005 r.	2015 r.	2025 r.
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	-	6705,69	7561,71	7608,34	7757,11
Zasoby miąższości	tys. m ³	-	1.2837	1.7831	2.1180	2.1182
Przeciętna zasobność d- stanów na 1ha w klasach wieku		-	-	-	-	-
IIa	m ³	98	98	90	110	169
IIb	m ³	150	163	167	205	202
IIIa	m ³	223	208	238	271	239
IIIb	m ³	285	272	271	319	308
IVa	m ³	324	298	299	295	344
IVb	m ³	276	386	341	338	336
Va	m ³	307	315	353	402	347
Vb	m ³	319	374	402	412	360
VI	m ³	278	345	353	402	415
VII	m ³	296	330	360	439	376
VIII i starsze	m ³	-	-	-	427	401
Klasy odnowienia	m ³	-	188	257	248	235
Klasy do odnowienia	m ³	-	164	251	290	254
Struktura przerębowa	m ³	-	-	-	-	-
Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. zał. i niezal.)	m ³	176	191	240	278	273
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	51	60	69	71
Spodziewany bieżący przyrost d-stanów na 1ha – tablicowy	m ³	-	-	6,15	6,24	6,00
Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,4	1,9	-	2,04	2,67
Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,2	1,6	-	2,78	2,71
Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	5,0	-	9,22	5,38

Tab. 22 Nadleśnictwo Strzelce

Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na					
		I	II	III	IV	V	VI
		rewizja 1977 r.	rewizja 1984 r.	rewizja 1995 r.	rewizja 2005 r.	rewizja 2015 r.	rewizja 2025 r.
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	-	12075,57	13030,00	13415,49	13393,3 1	13571,77
Zasoby miąższości	tys.m ₃	-	21.5712	25.3111	30.8262	35.9834	36,51353
Przeciętna zasobność d- stanów na 1ha w klasach wieku		-	-	-	-	-	-
IIa	m ³	88	89	112	91	111	129
IIb	m ³	154	140	163	166	202	191
IIIa	m ³	231	211	200	240	270	245
IIIb	m ³	271	275	245	273	313	303
IVa	m ³	299	286	305	295	316	338
IVb	m ³	291	339	326	342	345	347
Va	m ³	295	325	344	359	392	364
Vb	m ³	313	307	330	380	416	393
VI	m ³	274	324	325	347	408	437
VII	m ³	286	312	321	341	433	412
VIII i starsze	m ³	-	-	-	-	396	410
Klasy odnowienia	m ³	195	183	198	250	242	239
Klasy do odnowienia	m ³	250	196	221	250	290	275
Struktura przerębowa	m ³	-	-	-	-	-	-
Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. zal. i niezal.)	m ³	167	183	198	230	269	269
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	44	47	51	58	65	68
Spodziewany bieżący przyrost d-stanów na 1ha - tablicowy	m ³	-	-	-	6,38	6,41	6,25
Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,80	0,81	1,09	2,55	2,90
Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,20	1,73	2,48	2,75	2,73
Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	4,60	4,04	6,77	9,30	5,63

8.2 Jakość upraw i młodników na powierzchniach otwartych

Szczegółowe informacje dotyczące jakości upraw i młodników na powierzchniach otwartych i podokapowych po rębniach złożonych przedstawiają poniższe tabele XI i XII IUL w oparciu o które dokonano analizy.

8.2.1 Jakość upraw i młodników na powierzchniach otwartych.

Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych przeprowadzona została na ogólnej powierzchni 94,42 ha. Uprawy i młodniki o stopniu zadrzewienia 1,0-0,9 stanowią 72,1%, 0,8-0,7 stanowią 17,7%, a powierzchnie o stopniu zadrzewienia 0,6-0,5 odpowiednio 10,2%.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

W Nadleśnictwie Strzelce nie stwierdzono upraw i młodników o stopniu zadrzewienia poniżej 0,4 (przepadłych). Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 0,89.

Tab. 23 Zestawienie upraw i młodników do 10 lat wg stopnia zadrzewienia w Nadleśnictwie Strzelce

Stopień zadrzewienia	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1,0 – 0,9	68,11	72,1
0,8 – 0,7	16,68	17,7
0,6 – 0,5	9,63	10,2
0,4 i mniej	0,00	0,00
Razem	94,42	100,0

8.2.2 Porównanie stopnia zadrzewienia upraw i młodników do 10 lat na pow. otwartych wg stopnia zadrzewienia dla nadleśnictwa

Tab. 24 Porównanie stopnia zadrzewienia upraw i młodników do 10 lat w latach 2015-2024 w Nadleśnictwie Strzelce

Stopień zadrzewienia	Stan na 1.01.2015 r. [%]	Stan na 1.01.2025 r. [%]
1,0 – 0,9	84,9	72,1
0,8 – 0,7	14,5	17,7
0,6 – 0,5	0,6	10,2
0,4 i mniej	0,0	0,00
Razem	100,0	100,0

Porównując stopień zadrzewienia upraw i młodników do 10 lat, na powierzchniach otwartych, wg stanu na dzień 01.01.2015 r. i 01.01.2025 r., stwierdzić należy, że stan upraw się pogorszył - głównie za sprawą szkód od zwierzyny. Nastąpił spadek udziału upraw o najwyższym zadrzewieniu 1,0-0,9 o 12,8 %. Udział upraw o zadrzewieniu 0,8-0,7 wzrósł o 3,2 %. Udział upraw o zadrzewieniu 0,6-0,5 wzrósł o 9,6 %.

Tab. 25 Zgodność składów gatunkowych upraw i młodników w Nadleśnictwie Strzelce z TD – stan na 01.01.2025 r.

Zgodność ze składem pożądanym	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
zgodny	77,48	82,06
częściowo zgodny	16,94	17,94
niezgodny	0,00	0,00
uprawy przepadłe	0,00	0,00
Razem	94,42	100,00

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tab. 26 Porównanie stopnia zgodności składów gatunkowych upraw i młodników z TD w latach 2015-2024 w Nadleśnictwie Strzelce

Zgodność ze składem pożądanym	Stan 01.01.2015 r. [%]	Stan 01.01.2025 r. [%]
zgodny	89,7	82,06
częściowo zgodny	9,7	17,94
niezgodny	0,6	0,00
uprawy przepadłe	0,0	0,00
Razem	100,00	100,00

Porównując zgodności składu gatunkowego z TSL upraw i młodników do 10 lat na początku analizowanego okresu, tj. na 01.01.2015 r. i na początku kolejnego okresu, tj. 01.01.2025 r. należy stwierdzić, że udział upraw i młodników o składzie gatunkowym zgodnym z TSL był wysoki 89,7 % i spadł do 82,06 % (-7,64 %). Przybyło upraw i młodników częściowo zgodnych (o ok. 8%). Przyczyną takiego stanu rzeczy była presja zwierzyny płowej, co w następstwie doprowadziło do dużych szkód w uprawach i zamiast gatunków wprowadzanych w ramach prac odnowieniowych pojawiło się odnowienie naturalne - głównie brzozy brodawkowatej i graba. Upraw i młodników o składzie niezgodnym z TSL nie stwierdzono.

Szczegółowe dane dotyczące oceny upraw i młodników na powierzchniach otwartych przedstawiają tabele nr XI

Tab. 27 Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Nadleśnictwo Strzelce - obręb Hrubieszów

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
LMSW				6,16	3,62	2,46						12,24
	9170	0,77										0,77
LŚW		12,73										12,73
	9170		2,06									2,06
	9170	4,73										4,73
	9170	5,50										5,50
LW		1,75			0,96							2,71
OL		5,94										5,94
Ogółem		31,42	2,06	6,16	4,58	2,46						46,68

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tab. 28 Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Nadleśnictwo Strzelce – obręb Strzelce

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
		powierzchnia - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BMSW	91E0	2,55				0,25						2,80	
BMW		2,77										2,77	
LMŚW		5,74			6,70							12,44	
LŚW		4,75										4,75	
LW						0,02	1,42					1,44	
	9170				1,51							1,51	
		2,86										2,86	
OL		5,23	11,89	2,05								19,17	
Ogółem		23,90	11,89	2,05	8,21	0,27	1,42					47,74	

Tab.29 Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Nadleśnictwo Strzelce

Typ	Leśne	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy	Razem	
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym						przepadłe
		przy zadrzewieniu												
1,0- 0,9	0,8- 0,7	0,6- 0,5	1,0- 0,9	0,8- 0,7	0,6- 0,5	1,0- 0,9	0,8- 0,7	0,6- 0,5	0,4 i mniej					
		powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
BMŚW		2,55				0,25						2,80		
BMW		2,77										2,77		
LMŚW		5,74		6,16	10,32	2,46						24,68		
	9170	0,77										0,77		
LŚW		17,48										17,48		
	9170		2,06									2,06		
	9170	4,73										4,73		
	9170	5,50										5,50		
LW		1,75			0,96	0,02	1,42					4,15		
	91E0				1,51							1,51		
	9170	2,86										2,86		
OL		11,17	11,89	2,05								25,11		
Ogółem		55,32	13,95	8,21	12,79	2,73	1,42					94,42		

8.3 Jakość upraw podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Ocena odnowień podokapowych i młodników po rębniach złożonych przeprowadzona została na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 2523,52 ha. Wyniki ujęto w poniższych tabelach.

Tab. 30 Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Nadleśnictwo Strzelce - obręb Hrubieszów

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMW	9170	DB.S	2,77	30,0	22
	LMŚW		DB	10,84	30,0	12
	LMŚW		DB.S	65,31	33,8	12
	LŚW		BK	4,86	30,0	22
	LŚW	9170	BRZ	8,91	30,0	12
	LŚW	9170	DB	20,9	49,1	22
	LŚW	9170	DB	4,18	90,0	12
	LŚW	9170	DB	6,10	60,0	11
	LŚW	9170	DB.S	31,86	40,1	11
	LW	9170	DB.S	141,49	50,5	12
	LW	9170	DB.S	243,08	47,9	12
	LW	9170	DB.S	4,03	30,0	22
	LW	9170	OL	9,41	63,1	12
	LW	9170	OL	2,83	30,0	12
Razem				589,09	45,8	12
KDO	LMŚW	91F0	DB.S	4,47	20,0	22
	LW		OL	7,86	20,0	12
Razem				12,33	20,0	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	91F0	SO	20,65	90,8	12
	BMW		SO	9,97	89,3	12
	LŁ		DB.S	7,71	70,0	12
	LMŚW		DB	7,32	70,0	12
	LMŚW	9170	DB.S	8,90	100,0	22
	LMŚW	9170	SO	8,49	67,1	22
	LŚW	9170	AK	73,80	82,6	22
	LŚW	9170	BK	5,32	60,0	12
	LŚW	9170	BK	2,40	100,0	13
	LŚW	9170	DB	20,14	84,4	12
	LŚW	9170	DB	7,46	140,0	12
	LŚW	9170	DB.S	4,05	110,0	12
	LŚW	9170	DB.S	277,55	96,2	12
	LŚW	9170	JW	321,89	94,3	12
	LŚW	9170	MD	2,85	90,0	12
	LŚW	9170	MD	1,81	90,0	13
	LŚW	9170	SO	3,03	90,0	12
	LŚW	9170	TP	4,26	90,0	12
	LW	91F0	DB.S	2,41	100,0	0
	LW	91F0	OL	3,07	100,0	12
Razem				798,61	93,0	12
Ogółem				1400,03	72,5	12

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tab. 31 Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Nadleśnictwo Strzelce – obręb Strzelce

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		DB.S	8,79	30,0	22
	LMŚW		DB.S	59,06	36,3	22
		9170		48,93	54,7	12
	LMW		DB.S	1,88	30,0	23
		9170		8,89	45,8	12
	LMW		OL	6,99	20,0	22
	LŚW		DB			
		9170		32,93	32,4	12
	LŚW		DB.S	84,83	55,8	22
		9170		363,79	46,9	12
	LŚW		OL			
		9170		4,76	30,0	22
	LW		DB			
		91E0		1,85	30,0	12
	LW		DB.S	18,96	54,6	12
	9170		61,20	51,0	21	
	91E0		6,92	41,6	22	
	LW		OL	7,23	49,1	12
		9170		4,1	30,0	22
		91E0		5,17	30,0	12
Razem				726,28	46,6	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		SO	18,92	77,9	22
	LMŚW		DB	10,13	79,7	11
	LMŚW		DB.S	41,49	78,8	12
		9170		12,46	66,5	12
	LMŚW		SO	76,92	91,1	12
		9170		14,94	100,0	12
	LMW		OL	1,55	90,0	12
	LŚW		BRZ	6,11	80,0	13
	LŚW		DB.S	106,54	94,5	12
		9170		60,30	89,1	12
	LŚW		SO	1,53	90,0	13
		9170		5,25	90,0	12
	LW		DB.S	14,15	92,4	12
		9170		12,09	87,8	12
		91E0		1,66	80,0	22
	LW		OL	6,64	70,0	12
		9170		3,68	90,0	12
	OL		OL	2,85	100,0	12
Razem				397,21	88,5	12
Ogółem				1123,49	61,4	12

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tab. 32 Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Nadleśnictwo Strzelce

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		DB.S	8,79	30,0	22
	BMW		DB.S	2,77	30,0	22
	LMŚW		DB	10,84	30,0	12
	LMŚW		DB.S	124,37	35,0	12
		9170		53,79	52,5	12
	LMW	9170	DB.S	1,88	30,0	23
				8,89	45,8	12
	LMW	9170	OL	6,99	20,0	22
	LŚW		BK	8,91	30,0	12
		9170		20,9	49,1	22
	LŚW	9170	BRZ			
				4,18	90,0	12
	LŚW	9170	DB	6,10	60,0	11
				64,79	36,2	12
	LŚW	9170	DB.S	226,32	52,5	12
				606,87	47,3	12
	LŚW	9170	OL			
				4,76	30,0	22
	LW	91	DB			
				1,85	30,0	12
	LW	9170	DB.S	22,99	50,3	12
				70,61	52,6	22
		91E0		6,92	41,6	22
		9170	OL	7,23	49,1	12
				6,93	30,0	22
				9,46	39,7	12
		91F0		28,23	40,2	12
Razem				1315,37	46,2	12
KDO	LMŚW		DB.S	4,47	20,0	22
	LW		OL			
		91F0		7,86	20,0	12
Razem				12,33	20,0	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		SO	39,57	84,7	22
	BMW		SO	9,97	89,3	12
	LŁ		DB.S			
		91F0		7,71	70,0	12
	LMŚW		DB	17,45	75,6	12
	LMŚW		DB.S	50,39	82,6	12
		9170		20,95	66,7	12
	LMŚW	9170	SO	150,72	87,0	12
				20,26	89,5	12
	LMW	9170	OL	1,55	90,0	12
	LŚW		AK			
		9170		2,40	100,0	13
	LŚW		BK	20,14	84,4	12
			BRZ	6,11	80,0	13
	LŚW	9170	DB	7,46	140,0	12
				4,05	110,0	12
	LŚW	9170	DB.S	384,09	95,7	12
				382,19	93,5	12
	LŚW	9170	JW			
				2,85	90,0	12
	LŚW	9170	MD	1,81	90,0	13
				3,03	90,0	12
	LŚW	9170	SO	1,53	90,0	13
				9,51	90,0	12
	LŚW	9170	TP			
		9170		2,41	100,0	0

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
	LW	9170	DB.S	14,15	92,4	12
		91E0		12,09	87,8	12
		91F0		1,66	80,0	22
		91F0		3,07	100,0	12
	LW	9170	OL	11,08	80,1	12
		91E0		3,68	90,0	12
		91E0		1,09	70,0	23
	OL	91E0	OL	2,85	100,0	12
Razem				1195,82	91,5	12
Ogółem				2523,52	67,6	12

8.3.1 Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Przeciętny stopień pokrycia (zadrzewienia) upraw podokapowych i młodników po rębniach złożonych wynosi 67,6 %, a jakość hodowlana 12.

Tab. 33 Stan odnowień podokapowych, upraw i młodników po rębniach złożonych w okresie 2015-2024 w Nadleśnictwie Strzelce

Wyszczególnienie		Powierzchnia manipulacyjna [ha]	Przeciętny stopień pokrycia [%]	Przeciętna jakość hodowlana
KO	Stan na 01.01.2015 r.	1380,65	51,1	21
	Stan na 01.01.2025 r.	1315,37	46,2	12
KDO	Stan na 01.01.2015 r.	0,00	0,00	0
	Stan na 01.01.2025 r.	12,33	20,0	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	Stan na 01.01.2015 r.	752,31	87,0	12
	Stan na 01.01.2025 r.	1195,82	91,5	12
Ogółem	Stan na 01.01.2015 r.	2132,96	63,7	12
	Stan na 01.01.2025 r.	2523,52	67,6	12

Z przedstawionej analizy wynika, że przeciętny stopień pokrycia upraw podokapowych oraz upraw i młodników powstałych w wyniku cięć złożonych uległ poprawie.

KDO jest wynikiem nieodnowienia jesienią 2024 r. powierzchni po rębniach złożonych (gniazd) powstałych po cięciach bieżących

9. Stan zdrowotny i sanitarny lasu.

Największy wpływ na stan zdrowotny i sanitarny lasu w mijającym dziesięcioleciu miały czynniki biotyczne których wystąpienie było poprzedzone ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, tj. suszami w latach 2015-2019. Występująca w latach 2016-2019 gradacja kornika ostrozębnego spowodowana była ogólnym osłabieniem drzewostanów sosnowych suszą, małą ilością opadów i związanym z tym zachwianiem stosunków wodnych w wyniku obniżenia poziomu wód gruntowych. Szkody wywołane żerem kornika ostrozębnego spowodowały konieczność usunięcia w latach 2016-2019 posuszu sosnowego o łącznej miąższości 24 760,65 m3.

Do czynników antropogenicznych powodujących zanieczyszczenie środowiska i mających wpływ na stan sanitarny lasu należy zaliczyć zaśmiecanie terenów leśnych, głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Ilość uprzątniętych śmieci w ostatnich latach zwiększyła się w stosunku do poprzedniego okresu gospodarczego i utrzymuje się na stałym poziomie.

Do czynników biotycznych, w największym stopniu osłabiających drzewostany w minionym okresie, na terenie Nadleśnictwa należy zaliczyć:

- **Zamieranie drzewostanów jesionowych** – proces ten obserwowany jest od wielu lat i występuje nadal z różnym nasileniem; porażone drzewostany charakteryzują się typowymi symptomami odwierzchołkowego zamierania pędów w koronach. Natomiast główną przyczyną jest zamieranie systemu korzeniowego spowodowane przez *Challara fraxinea* chorobę jesionów opisaną w 2009 r. przez prof. T. Kowalskiego – obecnie *Hymenoscyphus pseudoalbidus*. Porażone drzewa charakteryzują się występowaniem nekroz w szyi korzeniowej, zaś korzenie ulegają szybkiej zgniliznie i rozkładowi, co widoczne jest na powalonych drzewach z charakterystycznymi „maczugami” (brak jest drobnych korzeni). W mijającym okresie gospodarczym proces dotyczył głównie pojedynczych drzew, w 2020 r. stwierdzono zamieranie drzewostanu jesionowego w leśnictwie Maziarnia oddz. 158g na powierzchni 2,0 ha.
- **Jemiola** – zwiększone pojawienie się jemioli obserwuje się od 2019 roku głównie w drzewostanach wyższych klas wieku na sosnach. Szacowana powierzchnia występowania jemioli w 2019 roku wyniosła 25,21 ha, w 2020 r. - 19,06 ha, w 2021 r. - 37,87 ha, w 2022 r. - 58,36 ha.
- **Mączniak prawdziwy dębu** – w poszczególnych latach występował głównie w kwaterach szkółki leśnej: 2017 r. - 1,37 ha, 2018 r. - 1,08 ha, 2019 r. - 2,5 ha, 2020 r. - 3,29 ha, 2021 r. - 2,02 ha, 2022 r. - 1,24 ha, 2023 r. - 2,09 ha. W ostatnich latach nie obserwuje się pojawu mączniaka w drzewostanach (w stopniu znaczącym) co spowodowane jest najprawdopodobniej suchymi latami, z niewielką ilością opadów.
- **Pasożytnicza zgorzel siewek** – w kwaterach szkółki leśnej: 2017 r. - 0,20 ha, 2018 r. - 0,34 ha, 2019 r. - 0,41 ha, 2020 r. - 0,24 ha, 2021 r. - 0,32 ha, 2022 r. - 0,22 ha, 2023 r. - 0,23 ha.
- **Szara pleśń** – wystąpiła w kwaterach szkółki leśnej w ilości: 2018 r. - 0,29 ha, 2019 r. - 0,44 ha.
- **Osutki sosny** – 2017 r. - 0,14 ha, 2018 r. 0,10 ha, 2019 r. - 0,02 ha, 2022 r. - 0,06 ha.
- **Kornik ostrozębny** – *Ips acuminatus* – gradacja kornika (tab. 28, ryc. 2-4) wystąpiła w latach 2016 – 2019 w wyniku osłabienia drzewostanów sosnowych od kilku lat utrzymującym się niskim poziomem wód podyktowanym suchymi wiosnami, latami oraz zimami z małą ilością śniegu. Powierzchnia zaatakowanych drzewostanów wyniosła: 2016 r. - 440,08 ha, 2017 r. - 1675,69 ha, 2018 r. - 445,80 ha, 2019 r. - 97,55 ha.
- **Kornik drukarz** – *Ips typographus* – gradacja kornika w 2018 r. na pow. 1,10 ha w oddz. 88c -01 spowodowała konieczność zastosowania rębni IBK celem usunięcia porażonych (w ponad 90%) świerków oraz dostosowaniu składu gatunkowego drzewostanu do siedliska – posadzenie sadzonek Db i Bk.
- **Piędzik przedzimek i inne miernikowce** – wystąpiły na zinwentaryzowanej powierzchni w 2018 r. - 420,22 ha oraz w 2019 r. - 586,64 ha dokonując żeru na młodych liściach dębowych nie pozwalając im się rozwinąć co osłabiło drzewa.
- **Zwierzyna płowa** – sumaryczne szkody wywołane przez zwierzynę płową kształtują się następująco w poszczególnych latach: 2015 r. - 317,17 ha, 2016 r. - 317,76 ha, 2017 r. - 361,39 ha, 2018 r. - 312,20 ha, 2019 r. - 177, 94 ha, 2020 r. - 214,38 ha, 2021 r. - 214,69 ha, 2022 r. - 216,82 ha, 2023 r. - 267,74 ha, 2024 r. - 135,38 ha. W ostatnich latach powierzchnia szkód spadła.

- **Chrabąszczowate** - W 2019 roku wystąpiła rójka głównego szczepu chrabąszcza majowego, imago obserwowano na obszarze 8214,69 ha. Dokonano zwalczania chemicznego poprzez zabiegi agrolotnicze na terenie leśnictw: Gołębowiec, Liski, Janostrów o łącznej powierzchni 661,45 ha. W roku 2017 stwierdzono występowanie szkod od pędraków w uprawach: Gołębowiec oddz. 7f, 12a, 48d, 51b; Janostrów oddz. 1h, 2a, 6f, 7f, 11f; Liski oddz. 66b, 75b, 76a, 76g, 77a. W roku 2018: Gołębowiec oddz. 3d, 5b, 7f, 23c, 24a, 48d; Hrubieszów oddz. 213h, 214g; Janostrów oddz. 7f; Liski oddz. 75b, 76a. W roku 2019: Hrubieszów oddz. 213h; Janostrów oddz. 1h, 2a, 7f, 8b, 11f. W 2021 roku w leśnictwie Liski oddz. 163g, 176a. W 2023 roku w leśnictwie Liski oddz. 65Bh, 76h, 176a.

Do czynników abiotycznych, mających wpływ na osłabienie drzewostanów w minionym okresie, na terenie Nadleśnictwa należy zaliczyć:

- **Zmrożenia** - przymrozki wiosenne powodujące szkody w uprawach wystąpiły w 2022 roku na pow. 8,55 ha, w 2023 r. - 18,5 ha, w 2024 r. - 178,36 ha oraz w kwaterach szkółki leśnej na pow. 2,41 ha.
- **Zakłócanie stosunków wodnych** - obniżenie poziomu wód gruntowych (w wyniku suszy) obserwowano w 2019 roku na pow. 0,40 ha, w 2023 r. - 12,54 ha, w 2024 r. - 12,96 ha. Okresowe podtopienia (zalanía) związane z wystąpieniem gwałtownych ulewnych deszczy zarejestrowano w 2023 r. - 5,31 ha i w 2024 r. - 10,85 ha.
- **Pożary** - w minionym okresie gospodarczym zarejestrowano 3 pożary na łącznej powierzchni 0,33 ha.
- **Wiatr** - szkody wywołane huraganowymi wiatrami (trąby powietrzne) zarejestrowano w lipcu 2017 roku na terenie leśnictw Matcze, Liski i Stefankowice o łącznej powierzchni wynoszącej 9,50 ha, oszacowana masa wyniosła 800 m³. Matcze oddz. 67Da,c,d,i,l,g,j,k; Liski oddz. 60Bf, 67Aa,b,c,d,f,g 67Bb,c 67Ch,i 83a,b,c,d,f. Stefankowice oddz. 84a,b,c,d, 85h, 104a,b.

10. Stan infrastruktury technicznej

10.1 Budynki i budowle

Według stanu na 30.09.2024 r. w Nadleśnictwie Strzelce znajduje 12 budynków mieszkalnych (8 osad leśnych, 2 budynki wielorodzinne, 2 osady dwurodzinne), w których łącznie jest 17 lokali mieszkalnych. Spośród tych 17 lokali, 9 mieszkań to mieszkania niezbędne, 8 mieszkań zbędnych do sprzedaży (w tym 6 mieszkań w latach 2024-2030) oraz 2 mieszkania zbędne (nie stanowiących odrębnej nieruchomości) zakwalifikowanych do fizycznej likwidacji.

W latach 2015 - 2024 poniesiono nakłady na ulepszenie i przebudowę:

- budowę komory chłodniczej na szkółce leśnej;
- przebudowano instalacje c.o. w 11 lokalach mieszkalnych nadleśnictwa, w budynku warsztatowym z kancelariami i budynku biura w Maziarni.
- budowa instalacji fotowoltaicznej przy budynku biura o mocy: zainstalowana 27.84 kW przyłączeniowa 56.00 kW

W 2019 r. wyremontowano budynek leśniczówki Gołębowiec.

Wybudowano 4 budynki :

- budynek biurowy w Hrubieszowie
- budynek edukacyjny
- budynek garażowy
- kancelarię leśnictwa Janostrów.

W okresie od 01.01.2015 r. do 31.09.2024 r. zlikwidowano (rozebrano) ze względu na zły stan techniczny 7 budynków gospodarczych oraz 1 budynek mieszkalny (budynek mieszkalny Liski 98).

W oparciu o art.40a ustawy o lasach w okresie od 01.01.2015r. do 31.09.2024 r. sprzedano 5 samodzielnych lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych wraz z przynależnymi komórkami w budynkach gospodarczych.

10.2 Drogi

Długość dróg leśnych w Nadleśnictwie Strzelce wynosi 138 778 m w tym 68 551 m to drogi utwardzone. Na terenie znajduje się również ok 76 km dróg publicznych. Drogi Nadleśnictwa znajdują się w różnym stanie technicznym .

Stan techniczny dróg leśnych utwardzonych to:

Dobry – 57614 m
Średni – 7 517 m
Zły - 3 420 m

Stan techniczny dróg leśnych nieutwardzonych to :

Dobry - 6 531 m
Średni – 41 230 m
Zły - 27 344 m

W nadleśnictwie jest 13 dróg pożarowych o łącznej długości 39,16 km (w zarządzie LP) . Wśród tych dróg 34 565 m to drogi utwardzone. Dodatkowo 18 915 m dróg pożarowych znajduje się na gruntach poza LP.

W mijającym dziesięcioleciu przebudowano w ramach inwestycji 10,20 km dróg leśnych .

- l. Liski nr inw. 220/546 droga o długości 3498 m
- l. Janostrów nr inw. 220/529 droga o długości 1649m
- l. Gołębowiec nr inw. 220/622 droga o długości 1506 m
- l. Szkółkarskie nr inw. 220/450 droga o długości 363 m
- l. Janostrów nr inw. 220/672 droga o długości 1985,5 m
- l. Hrubieszów nr inw. 220/698 plac przy Nadleśnictwie pow. 4000m2
- l. Grabowiec nr inw. 220/708 droga o długości 148 m
- l. Jarosławiec nr inw. 220/731 droga o długości 1050 m

Prace remontowe i modernizacyjne dróg leśnych w miarę posiadanych środków powinny być kontynuowane przez kolejne 10-cio lecie.

10.3 Melioracje wodne

W ostatnim 10-cio leciu, nie wykonywano budowy oraz istotniejszych modernizacji urządzeń wodnych w Nadleśnictwie Strzelce. Zajmowano się głównie utrzymaniem istniejących urządzeń tj. coroczna konserwacja oraz przegląd zbiornika małej retencji w leśnictwie Stefankowice Oddz. 173i, 174j oraz doraźnym utrzymaniem fragmentów cieków wodnych przebiegających przez teren nadleśnictwa. Na obszarze Nadleśnictwa znajdują się 283 rowy oraz jeden zbiornik małej retencji. W ciągu ostatnich 10 lat nie wykonano żadnej nowej melioracji liniowej. Pod koniec 10-lecia zaprojektowano wykonanie nowego zbiornika małej retencji w leśnictwie Janostrów Oddz.239c – Zadanie jest w od trzech lat w zbiorczym projekcie dofinansowań środkami unijnymi i dalsza kontynuacja prac projektowych jest uzależniona od podpisania umów. Wykonanie zbiornika będzie finansowane w przeważającej części ze środków unijnych.

11. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne z uwzględnieniem ich lokalizacji i przyczyn.

W latach 2015 – 2024 w drzewostanach Nadleśnictwa Strzelce wystąpiły znaczne szkody spowodowane przez abiotyczne czynniki szkodotwórcze: zakłócenia stosunków wodnych; na

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

powierzchni 961,12 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 918,01 ha w 2016 roku (ryc. 2), z czego niemal całość stanowiło obniżenie poziomu wód- susza na powierzchni 944,57 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 917,99 ha w 2016 roku podtopienia i zalania wystąpiły jedynie; na powierzchni 16,55 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 10,85 ha w 2024 roku, niskie i wysokie temperatury na powierzchni 211,82 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 180,77 ha w 2024 roku (ryc. 3), z czego całość przypadała na zmrózenia i zważenia; (211,82 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 180,77 ha w 2024 roku), huraganowe wiatry; na powierzchni 201,11 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 196,61 ha w 2016 roku (ryc. 4). Nadleśnictwo podjęło działania ochronne w uszkodzonych drzewostanach, wykonując zabiegi sanitarne poprzez usuwanie drzew zamartwych i wykazujących obniżenie kondycji – stanowiące potencjalną bazę rozrodu szkodników wtórnych.

Tab.34 Zestawienie powierzchni szkód spowodowanych przez czynniki abiotyczne i antropogeniczne w latach 2015 – 2024 (źródło: formularz 3 IOL)

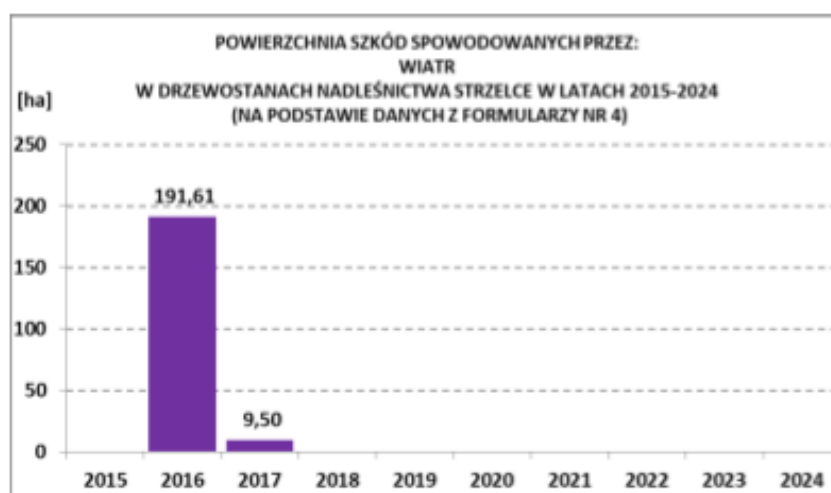
Lp.		Szkółki	Uprawy i młodniki <20 lat	Drzewostany >20 lat	Ogółem
1	zakłócenia stosunków wodnych	0.39	38.07	922.66	961.12
2	podtopienia i zalania	0.39	11.89	4.27	16.55
3	obniżenie poziomu wód, susza	0	26.18	918.39	944.57
4	niskie i wysokie temperatury	6.41	205.41		211.82
5	oparzenia (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie				
6	zmrózenia, zważenia	6.41	205.41		211.82
7	wiatr			201.11	201.11
8	śnieg				
9	grad				
10	pożar		0.28	0.05	0.33
11	imisie zanieczyszczeń				

Ryc. 2

Ryc. 3

Ryc. 4

11.1 Szkody spowodowane przez zwierzyinę.

Na terenie Nadleśnictwa problemem o znaczeniu gospodarczym są szkody powodowane przez zwierzyinę płową. Głównymi sprawcami szkód jest sarna, w mniejszym rozmiarze jeleni i łoś. powodując zgryzania i spałowania drzewek. W ostatnich latach wystąpiły również podtopienia spowodowane przez bobra. W roku 2015 wystąpiły na pow. 141,97 ha, w kolejnych latach widać zauważalny spadek. Szkody te występują w szczególności w drzewostanach II i III kl. wieku. Głównymi sposobami zapobiegania wzmożonemu pojawieniu się szkód powodowanych przez ssaki w latach 2015-2024 było wznoszenie grodzień upraw, zabezpieczanie chemiczne pączków szczytowych drzewek w uprawach oraz palikowanie drzewek.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tab. 35 Stopień uszkodzeń upraw i młodników w latach 2015-2023 (formularz 19)

Rok	Obręb	Uprawy - ha			Młodniki - ha			Ochrona przed zwierzyną ha
		Stopień uszkodzeń		Razem	Stopień uszkodzeń		Razem	
		21-40%	>40%		21-40%	>40%		
1	2	3	4	6	7	8	10	11
2015	Hrubieszów	158,49	7,10	165,59	5,03	-	5,03	20,98
	Strzelce	88,84	43,26	132,10	18,82	13,91	32,73	40,81
	Razem	247,33	50,36	297,69	23,85	15,07	38,92	61,79
2016	Hrubieszów	82,19	35,45	117,64	8,29	-	8,29	27,55
	Strzelce	133,63	35,35	168,98	15,71	5,15	20,86	38,44
	Razem	215,82	70,80	286,62	24,00	8,79	20,86	65,99
2017	Hrubieszów	97,18	50,65	147,83	14,25	1,36	15,61	30,77
	Strzelce	126,60	21,25	147,85	49,17	10,45	59,62	55,80
	Razem	223,78	71,90	295,68	63,42	11,81	75,23	86,57
2018	Hrubieszów	114,41	19,92	134,33	2,35	-	2,35	42,27
	Strzelce	118,30	23,55	141,85	57,73	8,95	66,68	68,93
	Razem	232,71	43,47	276,18	60,08	8,95	69,03	111,20
2019	Hrubieszów	80,04	21,55	101,59	-	-	-	49,16
	Strzelce	56,18	15,23	71,41	7,60	-	7,60	85,92
	Razem	136,22	36,78	173,00	7,60	-	7,60	135,08
2020	Hrubieszów	89,15	33,19	122,34	-	-	-	43,59
	Strzelce	64,37	21,91	86,28	4,94	0,82	5,76	59,88
	Razem	153,52	55,10	208,62	4,94	0,82	5,76	103,47
2021	Hrubieszów	82,88	25,69	108,57	25,45	5,44	30,89	60,24
	Strzelce	53,41	20,61	74,02	1,21	-	1,21	80,61
	Razem	136,29	46,30	182,59	26,66	5,44	32,10	140,85
2022	Hrubieszów	50,69	60,44	111,13	14,49	12,59	27,08	96,28
	Strzelce	48,19	14,58	62,77	10,87	0,40	11,27	70,45
	Razem	98,88	80,09	178,97	25,36	0,40	38,35	166,73
2023	Hrubieszów	73,42	61,42	134,84	33,80	10,23	44,03	88,03
	Strzelce	74,18	10,07	84,25	4,62	0,40	5,02	68,42
	Razem	147,60	71,49	219,09	38,42	10,63	49,05	156,45

Tab. 36 Stopień uszkodzeń upraw i młodników w 2024 roku (formularz 21)

Rok	Obręb	Uprawy - ha				Młodniki - ha				Ochrona przed zwierzyną ha
		Stopień uszkodzeń			Razem	Stopień uszkodzeń			Razem	
		11-30%	31-60%	>60%		11-30%	31-60%	>60%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2024 (do III kw.)	Hrubieszów	65,22	64,89	20,95	151,06	55,69	21,68	-	77,37	14,50
	Strzelce	48,12	19,40	8,46	75,98	1,60	0,00	0,40	2,00	14,02
	Razem	113,34	84,29	29,41	227,04	57,29	21,68	0,40	79,37	28,52

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tab. 37 Stopień uszkodzeń drzewostanów w latach 2015- 2021

Rok	Obręb	Drzewostany- ha			Ochrona przed zwierzyną ha
		Stopień uszkodzeń		Razem	
		21-40%	>40%		
1	2	3	4	6	7
2015	Hrubieszów	-	-	-	-
	Strzelce	35,40	105,57	141,97	-
	Razem	35,40	105,57	141,97	-
2016	Hrubieszów	-	-	-	-
	Strzelce	18,43	-	18,43	-
	Razem	18,43	-	18,43	-
2017	Hrubieszów	-	-	-	-
	Strzelce	18,43	1,40	19,83	-
	Razem	18,43	1,40	19,83	-
2018	Hrubieszów	-	-	-	-
	Strzelce	18,43	1,40	19,83	-
	Razem	18,43	1,40	19,83	-
2019	Hrubieszów	-	-	-	-
	Strzelce	2,00	1,40	3,40	-
	Razem	2,00	1,40	3,40	-
2020	Hrubieszów	-	-	-	-
	Strzelce	-	1,40	1,40	-
	Razem	-	1,40	1,40	-
2021	Hrubieszów	-	-	-	-
	Strzelce	-	1,60	1,60	-
	Razem	-	1,60	1,60	-

Tab. 38 Stopień uszkodzeń drzewostanów w latach 2022-23

Rok	Obręb	Drzewostany- ha			Ochrona przed zwierzyną ha
		Stopień uszkodzeń		Razem	
		21-40%	>40%		
1	2	3	4	6	7
2022	Hrubieszów	-	6,15	6,15	-
	Strzelce	-	-	-	-
	Razem	-	6,15	6,15	-
2023	Hrubieszów	-	6,15	6,15	-
	Strzelce	-	5,67	5,67	-
	Razem	-	11,82	11,82	-

Tab. 39 Stopień uszkodzeń drzewostanów w 2024 roku

Rok	Obręb	Drzewostany - ha			Razem	Ochrona przed zwierzyną ha
		Stopień uszkodzeń				
		11-30%	31-60%	>60%		
1	2	3	4	5	6	7
2024 (do III kw.)	Hrubieszów	-	-	6,15	6,15	-
	Strzelce	-	11,61	5,67	17,28	-
	Razem	-	11.61	11.82	23.43	-

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

11.2 Zagrożenia ze strony owadów, grzybów pasożytniczych i stosowane środki zaradcze.

Stopień zagrożenia drzewostanów ze strony owadów i grzybów pasożytniczych oraz czynników abiotycznych przeanalizowano w oparciu o zestawienie usuwania posuszu, wywrotów i złomów w poszczególnych latach minionego okresy gospodarczego.

W dziesięciolecie usunięto 78901,56 m³ posuszu, złomów i wywrotów, co stanowi 10,65% masy ogółem pozyskanego drewna. W ww. masie 70,74% tj. 55818,45 m³ stanowi posusz, zaś 29,26% tj. 23083,11 m³ stanowiły złomy i wywroty. Odnosząc pozyskane masy do powierzchni leśnej zalesionej (13 400,02 ha) pozyskano przeciętnie 5,89m³ posuszu, wywrotów i złomów z 1 ha.

Tab. 40 Pozyskanie posuszu, złomów i wywrotów

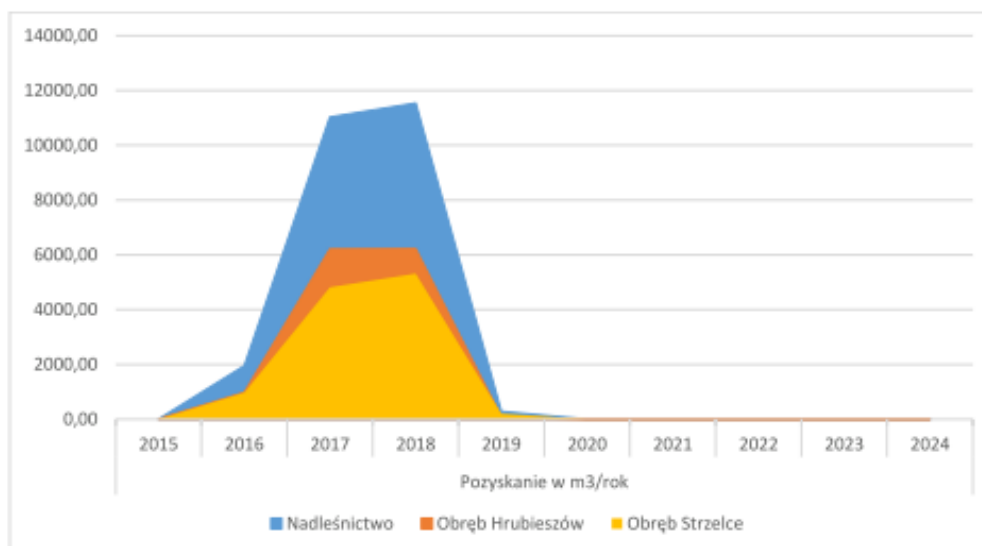
Rok	Obręb	Wywroty i złomy razem	Posusz			Ogółem posusz, wywroty i złomy	Pozyskanie ogółem	Udział posuszu, wywrotów i złomów w pozyskaniu drewna ogółem %
			Razem	w tym:				
				iglaste	liściaste			
2015	Hrubieszów	836,44	1448,95	926,12	522,83	5219,65	80482,20	6,48
	Strzelce	742,79	2191,47	1042,12	1149,35			
	Razem	1579,23	3640,42	1968,24	1672,18			
2016	Hrubieszów	2833,14	2728,24	2548,45	179,79	11369,20	78498,19	14,48
	Strzelce	712,06	5095,76	4254,48	841,28			
	Razem	3545,2	7824,00	6802,93	1021,07			
2017	Hrubieszów	1428,29	7753,91	7634,39	119,52	18718,74	85591,51	21,87
	Strzelce	2313,71	7222,83	6777,80	445,03			
	Razem	3742,00	14976,74	14412,19	564,55			
2018	Hrubieszów	1063,30	8721,22	8621,40	99,82	19499,00	80712,96	24,16
	Strzelce	862,12	8852,36	8574,20	278,16			
	Razem	1925,42	17573,58	17195,60	377,98			
2019	Hrubieszów	588,67	1554,84	1458,63	96,21	5559,12	79520,00	6,99
	Strzelce	1409,38	2006,23	1799,12	207,11			
	Razem	1998,05	3561,07	3257,75	303,32			
2020	Hrubieszów	748,22	1035,90	752,92	282,98	3105,34	76998,57	4,03
	Strzelce	539,31	781,91	576,25	205,66			
	Razem	1287,53	1817,81	1329,17	488,64			
2021	Hrubieszów	216,79	1085,41	904,69	180,72	1975,89	74855,49	2,64
	Strzelce	213,11	460,58	348,83	111,75			
	Razem	429,90	1545,99	1253,52	292,47			
2022	Hrubieszów	695,94	1693,81	1279,50	414,31	3173,38	73860,51	4,30
	Strzelce	479,55	304,08	165,54	138,54			
	Razem	1175,49	1997,89	1445,04	552,85			
2023	Hrubieszów	3348,10	2030,09	1457,18	572,91	8547,07	70063,39	12,20
	Strzelce	2977,45	191,43	129,20	62,23			
	Razem	6325,55	2221,52	1586,38	635,14			
2024 (do III kw.)	Hrubieszów	494,70	552,61	302,28	250,33	1734,17	40081,23	4,33
	Strzelce	580,04	106,82	57,96	48,86			
	Razem	1074,74	659,43	360,24	299,19			
Ogółem	Hrubieszów	12253,59	28604,98	25885,56	2719,42	78901,56	740664,05	10,65
	Strzelce	10829,52	27213,47	23725,50	3487,97			
	Razem	23083,11	55818,45	49611,06	6207,39			

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

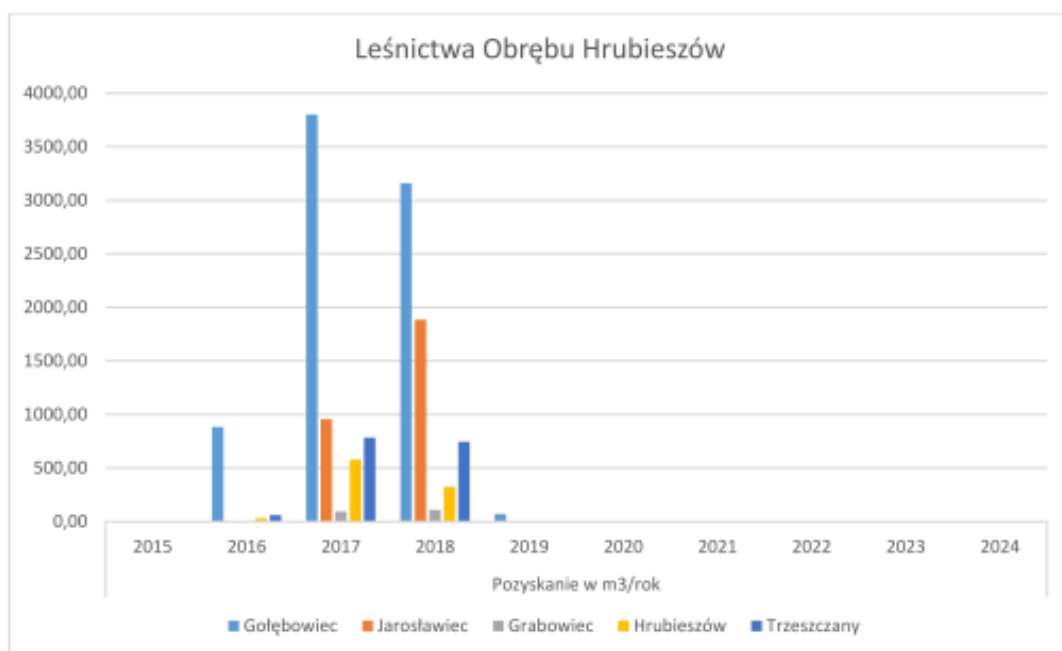
Tab. 41 Pozyskanie drewna sosnowego zasiedlonego przez kornika ostrożębnego (z kodem IPSA)

Obręb	Leśnictwo	Pozyskanie drewna z kodem IPSA w m3/rok					Leśnictwo Razem
		2015	2016	2017	2018	2019	
Hrubieszów	Gołębówiec	0,00	883,44	3801,10	3158,33	69,84	7912,71
	Jarosławiec	0,00	0,00	954,62	1884,46	0,00	2839,08
	Grabowiec	0,00	0,00	93,99	108,45	0,00	202,44
	Hrubieszów	0,00	33,48	577,01	324,45	0,00	934,94
	Trzeszczany	0,00	59,23	782,79	744,04	0,00	1586,06
Razem		0,00	976,15	6209,51	6219,73	69,84	13475,23
Strzelce	Janostrow	0,00	81,38	1637,65	2495,40	196,19	4410,62
	Matcze	0,00	300,64	940,42	832,64	4,63	2078,33
	Liski	0,00	587,63	1609,57	1662,36	8,01	3867,57
	Stefankowice	0,00	0,00	489,57	197,18	0,00	686,75
	Maziarnia	0,00	0,00	138,03	134,12	0,00	272,15
Razem		0,00	969,65	4815,24	5321,70	208,83	11315,42
Nadleśnictwo Razem		0,00	1945,80	11024,75	11541,43	278,67	24790,65

W latach 2020-2024 nie pozyskano drewna sosnowego zasiedlonego przez kornika ostrożębnego.

Ryc. 5 Pozyskanie drewna zasiedlonego przez kornika ostrożębnego (z kodem IPSA)

Ryc. 6 Pozyskanie drewna sosnowego zasiedlonego przez kornika ostrozębnego (z kodem IPSA) w obrębie Hrubieszów

Ryc. 7 Pozyskanie drewna sosnowego zasiedlonego przez kornika ostrozębnego (z kodem IPSA) w obrębie Hrubieszów

Skalę prognozowania występowania szkodników pierwotnych oraz szkodników upraw przedstawia poniższa tabela:

Tab. 42 Prognozowanie występowania szkodników pierwotnych oraz szkodników upraw

Rodzaj prognozy	Obręb	Rok									
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (do III kw.)
Brudnica mniszka	Pułapki feromonowe - ilość [szt.]										
	Hrubieszów	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Strzelce	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	Razem	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Zapędzanie gleby	Doły próbne - ilość [szt.]										
	Hrubieszów	185	47	130	214	169	84	133	86	53	
	Strzelce	183	69	195	328	198	236	194	278	239	
	Razem	368	116	325	542	367	320	327	364	292	
Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny	Powierzchnie podokapowe / partie kontrolne - ilość [szt.]										
	Hrubieszów	8	8	8	8	8	10	8	8	8	8
	Strzelce	12	12	11	12	12	12	12	12	11	12
	Razem	20	20	19	20	20	22	20	20	19	20

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce w terminie 10 - 16 maja 2019 roku prowadzono zbiegi agrolotnicze mające na celu ograniczenie populacji chrabąszcza majowego i kasztanowca. Zabieg o łącznej pow. 684,36 ha przeprowadzono na terenie trzech leśnictw: Gołębowiec, Liski i Janostrów w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 816. Na czas trwania zbiegów oraz podczas 14 dniowego okresu karencji obowiązywał zakaz wstępu do lasu. Ocena skuteczności wykazała 7 – 66 szt. opadłych imagines (opadówki 1m²) - zabieg okazał się skuteczny, ograniczając populację chrabąszczy.

11.3 Szkody powodowane przez zanieczyszczenie środowiska i sposoby ich ograniczenia.

Na terenie będącym pod zarządem Nadleśnictwa Strzelce w minionym okresie nie stwierdzono szkód spowodowanych przez zanieczyszczenie środowiska emisjami przemysłowymi, natomiast bardzo ważnym problemem dla nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasu nasilone szczególnie przy drogach leśnych, szlakach pieszych oraz w pobliżu obiektów turystycznych które są regularnie uczęszczane przez ludność. Na usuwanie śmieci w ostatnich latach nadleśnictwo przeznacza znaczne środki, średnio rocznie w okresie obowiązywania PUL 2015-2024 jest to 15 195,45 zł.

Tab. 43 Uprzątnięcie śmieci

Rok	Uprzątnięcie śmieci w lesie [m3]
2015	79,75
2016	117,00
2017	108,80
2018	200,30
2019	201,80
2020	146,30
2021	129,30
2022	128,80
2023	135,80
2024 (I-III kw.)	119,80
Ogółem	606,05

11.4 Szkody spowodowane przez pożary.

W minionym dziesięcioleciu na terenie Nadleśnictwa Strzelce powstało 3 pożary leśne o łącznej powierzchni 0,33 ha.

Szczegółowe zestawienie pożarów przedstawia tabela:

Tab. 44 Szkody spowodowane przez pożary

Rok	Grupy wielkości pożarów							
	do 0,05 ha		od 0,06 do 1,00 ha		od 1,01 do 10,00 ha		od 10,01 do 100 ha	
	liczby	pow. łączna	liczby	pow. łączna	liczby	pow. łączna	liczby	pow. łączna
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2015								
2016	2	0,05						
2017								
2018								
2019			1	0,28				
2020								
2021								
2022								
2023								
2024								
Razem	2	0,05	1	0,28				

Wszystkie pożary były pożarami pokrywy gleby: 3 szt. na powierzchni 0,33 ha.

W wyjątkowo suchych okresach, lasy Nadleśnictwa patrolowane są przez samoloty będące w dyspozycji RDLP w Lublinie.

Łączność w Nadleśnictwie opiera się na sieci telefonów stacjonarnych i komórkowych.

11.4.1 Infrastruktura przeciwpożarowa Nadleśnictwa Strzelce

- punkty czerpania wody 2 sztuczne zbiorniki p.poż;
- dojazdy pożarowe o łącznej długości 53,48 km;
- pasy przeciwpożarowe typu A utrzymywane przez Nadleśnictwo na długości średniorocznie 1,95 km;
- baza sprzętu p.poż znajdująca się przy byłym biurze Nadleśnictwa w Maziarni oraz w Hrubieszowie przy siedzibie Nadleśnictwa.

Ponadto, w celu zapobiegania pożarom lasu, wczesnemu wykrywaniu i szybkiemu zwalczaniu, Nadleśnictwo uruchamia patrole piesze i samochodowe w czasie obwiązywania akcji bezpośredniej, prowadzi akcje informacyjne i ostrzegawcze podczas zajęć edukacji leśnej.

Nadleśnictwo w minionym 10-leciu ściśle współpracowało z tutejszymi jednostkami Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczymi Strażami Pożarnymi.

12. Użytkowanie uboczne w tym wyniki gospodarki łowieckiej.

12.1 Plantacje choinkowe

Jedną z działalności w zakresie użytkowania ubocznego jest pozyskiwanie stroiszu świerkowego oraz choinek na potrzeby miejscowej ludności. Plantacje choinek na początku opisywanego okresu gospodarczego zajmowały powierzchnię 1,67 ha. Na przestrzeni dziesięciolecia powiększono powierzchnię plantacji o 2,15 ha, ze względu na zwiększone zainteresowanie wśród kupujących. Obecnie powierzchnia manipulacyjna plantacji choinkowych na terenie nadleśnictwa wynosi 3,82 ha

12.2 Gospodarka łowiecka

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce nie prowadzi się gospodarki łowieckiej na terenie wyłączonych obwodów łowieckich.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest na 13 obwodach łowieckich, znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, dzierżawionych przez 10 kół łowieckich. Obwody łowieckie, dla których roczne plany łowieckie zatwierdza Nadleśniczy Nadleśnictwa Strzelce znajdują się w dwóch rejonach hodowlanych: Rejon hodowlany nr 8 „Nadbużański” oraz rejon hodowlany nr 9 „Zamojsko- hrubieszowski”.

Łączna powierzchnia obwodów wydzierżawionych wynosi **104 039 ha** w tym powierzchni leśnej **18 975 ha**. Zgodnie z kategoryzacją 9 obwodów zaliczone zostało do bardzo słabych, 2 (obwody do słabych , 1 obwód (177) do średnich oraz 1 obwód (195) do bardzo dobrych.

Koła Łowieckie prowadzą gospodarkę łowiecką na podstawie Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego dla Rejonu Hodowlanego nr 8 „Nadbużański” oraz Wieloletniego Planu Hodowlanego dla Rejonu Hodowlanego nr 9 „Zamojsko- hrubieszowski” zatwierdzonych na okres od 01.04.2023r. do 31.03.2033r.

Docelowy stan zwierzyny dla poszczególnych obwodów łowieckich przyjęty z WŁPH przedstawia poniższa tabela:

Tab. 45 Obwody łowieckie

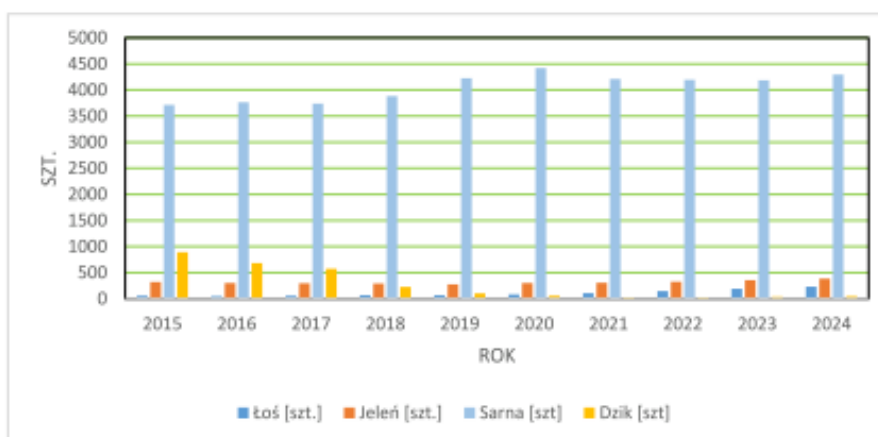
Lp.	Obw.	Dzierżawca	Kategoria obwodu	Powierzchnia			Docelowy stan zwierzyny			
				ogólna	leśna	polna	Łoś	Jeleń szl.	Sarny	dzik
1	177	KŁ nr 67 "Krogulec"	średni	6721	2389	4332	9	33	190	7
2	195	KŁ nr 95 "Pogoń"	bardzo dobry	9729	5463	4266	7	83	350	10
3	196	Koło Łowieckie Nr. 56 "Basior"	bardzo słaby	8593	1874	6719	2	20	210	9
4	209	Koło Łowieckie Nr.13 "Dzik"	słaby	10070	2265	7805	2	35	310	10
5	210	Wojskowe Koło Łowieckie Nr. 121 "Świt"	słaby	5727	1318	4409	2	14	170	6
6	211	Wojskowe Koło łowieckie Nr. 110 "Orlik"	bardzo słaby	5558	476	5082	2	0	140	6
7	212	Koło Łowieckie Nr. 90 "Darz Bór"	bardzo słaby	8326	1172	7154	3	0	300	8
8	213	Koło Łowieckie "Wadera"	bardzo słaby	7590	945	6645	0	0	180	8
9	226	Koło Łowieckie Nr. 40 "Szarak"	bardzo słaby	8945	188	8757	0	0	180	9
10	227	Koło Łowieckie Nr. 45 "Ponowa"	bardzo słaby	6590	552	6038	2	0	300	7
11	228	Wojskowe Koło Łowieckie Nr. 121 "Świt"	bardzo słaby	8716	512	8204	2	0	230	9
12	229	Wojskowe Koło Łowieckie Nr. 121 "Świt"	bardzo słaby	10671	1449	9222	2	0	280	11
13	244	Koło Łowieckie Nr. 45 "Ponowa"	bardzo słaby	6803	372	6431	2	0	250	7
Ogółem				104039	18975	85064	35	185	3089	104

W analizowanym okresie nastąpił wzrost w populacji zwierzyny grubej (łoś, jeleni, sarna). Natomiast populacja dzika została prawie 18 krotnie zmniejszona ze względu na wystąpienie ASF.

Szczegółowe dane przedstawiają poniższe zestawienia

Tab. 46 Stany populacji zwierzyny.

ROK	Łoś [szt.]	Jeleń [szt.]	Sarna [szt.]	Dzik [szt.]
2015	55	319	3715	890
2016	49	300	3765	684
2017	55	297	3741	572
2018	65	290	3882	224
2019	67	276	4225	100
2020	82	302	4420	57
2021	109	308	4210	28
2022	146	328	4195	30
2023	190	356	4187	36
2024	229	385	4296	50

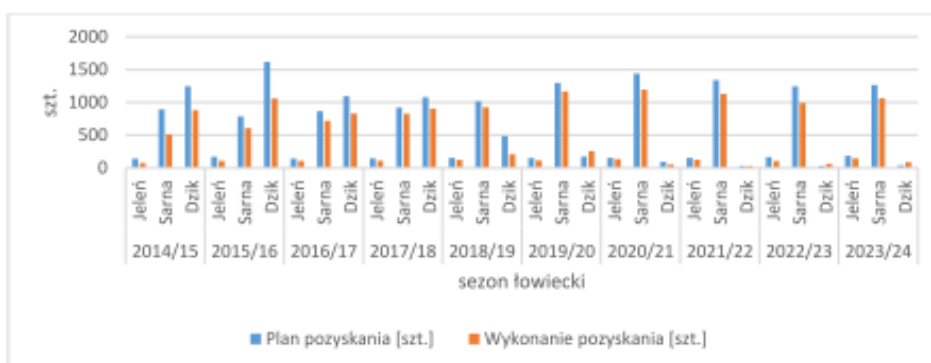

Ryc. 8 Stany inwentaryzacyjne zwierzyny

12.3 Pozyskanie zwierzyny grubej

W minionym okresie w nadzorowanych obwodach łowieckich nastąpił wzrost pozyskania sarny oraz jelenia. W przypadku sarny wzrost o 371 szt. w sezonie 2014/15 do pozyskania planowano 894 szt. a w sezonie 2023/24 planowano 1265szt. W przypadku jelenia wzrost z 139 szt. w sezonie 2014/15 do 186szt. w sezonie 2023/24. Pozyskanie dzików w nadzorowanych obwodach w analizowanym okresie drastycznie zmalało z 1246 szt. w sezonie 2014/15 do 37 szt. w sezonie 2023/24, spowodowane to było wystąpieniem choroby ASF.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Ryc. 9 Porównanie planu pozyskania i wykonania planu pozyskania

Szczegółowe dane przedstawia poniższe zestawienie:

Tab. 47 Analiza realizacji pozyskania zwierzyny w sezonach 2014/2015- 2023/2024

Lp.	Sezon	Gatunek	Stan na 10.03 [szt.]	Plan pozyskania [szt.]	Wykonanie pozyskania [szt.]	% wykonania pozyskania
1	2014/15	Jeleń	327	139	72	52
		Sarna	3788	894	508	57
		Dzik	879	1246	882	71
2	2015/16	Jeleń	319	168	104	62
		Sarna	3715	788	607	77
		Dzik	890	1617	1059	65
3	2016/17	Jeleń	300	142	106	75
		Sarna	3765	864	719	83
		Dzik	684	1095	830	76
4	2017/18	Jeleń	297	145	111	77
		Sarna	3741	921	824	89
		Dzik	572	1081	906	84
5	2018/19	Jeleń	290	154	123	80
		Sarna	3882	1014	925	91
		Dzik	224	485	208	43
6	2019/20	Jeleń	276	149	115	77
		Sarna	4225	1295	1166	90
		Dzik	100	172	256	149
7	2020/21	Jeleń	302	153	134	88
		Sarna	4420	1441	1193	83
		Dzik	57	92	50	54
8	2021/22	Jeleń	308	151	125	83
		Sarna	4210	1342	1132	84
		Dzik	28	32	29	91
9	2022/23	Jeleń	328	163	106	65
		Sarna	4195	1246	993	80
		Dzik	30	32	63	197
10	2023/24	Jeleń	356	186	146	78
		Sarna	4187	1265	1062	84
		Dzik	36	37	87	235

13.Ocena wykonania zadań wynikających z programu ochrony przyrody.

Program Ochrony Przyrody stanowiący integralną część Planu Urządzania Lasu był w trakcie obowiązywania planu V rewizji UL podstawowym dokumentem regulującym sprawy ochrony przyrody w nadleśnictwie.

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce występuje 6 form ochrony przyrody i obszarów pochodnych:

- Rezerwat przyrody - 2 szt.
- Park krajobrazowy - 2 szt.
- Obszar chronionego krajobrazu - 2 szt.
- Otulina parków krajobrazowych - 2 szt.
- Obszar Natura 2000 - 11 szt.
- Ochrona strefowa - 58 szt.

13.1. Rezerваты

13.1.1. Rezerwat Leśny „Liski”

Rezerwat utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 października 1978 r. (M.P. z 1978 r. Nr 33, poz. 126 § 1) w celu zachowania drzewostanu dębowego oraz dębowo - sosnowego naturalnego pochodzenia. Rezerwat zajmuje powierzchnię 93,37 ha z czego powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona stanowi: 92,45 ha, a powierzchnia związana z gospodarką leśną - linie podziału powierzchniowego: 0,92 ha na terenie kompleksu leśnego Strzelce. Sosna występuje na 95% powierzchni rezerwatu, osiągając 32 m wysokości i ponad 80 cm pierśnicy. Duża część sosen rosnących w rezerwacie występuje w tzw. „ekotypie sosny matczańskiej”, charakteryzującym się gładką i zwartą korowiną, o płytkich spękaniach co jeszcze bardziej eksponuje „krezy” na pniu drzew. Dąb szypułkowy osiąga około 33 m wysokości, pierśnicę - 95 cm, bonitacja II-III. Z innych gatunków drzew należy wymienić brzozę, graba oraz czereśnię. W podszycie występuje leszczyna, bez koralowy i grab. Zbiorowiska roślinne rezerwatu wg publikacji M. Wawer, A. Polskiego (1987) reprezentują: grąd typowy (Tilio - Carpinetum typicum), grąd niski (Tilio - Carpinetum stachyetosum), (Pino - Quercetum) oraz zbiorowisko zastępcze ze świerkiem (zbiorowisko z *Picea abies*). Wśród roślinności runa występują chronione: kruszyk szerokolistny, miodownik melisowaty, pluskwica europejska, lilia złotogłów, orlik pospolity, wawrzynek wilczeko. Fauna rezerwatu nie była poza nietoperzami oraz sowa i ptakami szponiastymi szczegółowo badana. Wydaje się jednak, że nie wykazuje swoistej specyfiki a występują tutaj wszystkie pospolite kręgowce, charakterystyczne dla łąk i borów mieszanych. W części południowo - wschodniej rezerwatu (oddz. 146a) znajduje się objęte ochroną strefową stanowisko lęgowe bociana czarnego. Z przeprowadzonych w 2001 roku tuż przy południowej granicy rezerwatu odłowów nietoperzy w sieci ornitologiczne, stwierdzono tylko w ciągu jednej nocy, aż 41 osobników należących do 8 gatunków, wśród nich najliczniej: borowca wielkiego, borowca Leislera (gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt), a ponadto: mopka, nocka rudego, gacka brunatnego, mroczka posrebrzanego, nocka Natterera i nocka Bechsteina (gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt). Przy rezerwacie, od strony południowej (oddz. 145c), ustawione są dwie tablice informacyjne dotyczące rezerwatu i pełniące rolę punktu edukacji leśnej. W wyniku corocznych kontroli stwierdza się, że stan zdrowotny drzew w rezerwacie wraz z wiekiem ulega znacznemu pogorszeniu. Ponad połowa sosen jest porażona hubą i zamiera, natomiast dąb intensywnie się wydziela, proces rozpadu drzewostanu postępuje. Dodatkowo trzeba zaznaczyć że sosna nie odnawia się naturalnie.

Gradacja kornika ostrozębnego w latach 2016-2019 intensywnie przyczyniła się do wydzielania posuszu który aktualnie stanowi leżaninę – drzewa martwe rozkładające się, szczególnie widoczne w pododdziale 124b. Drzewostan świerkowy w oddz. 146b został zaatakowany przez kornika drukarza, obecnie posusz opuszczony stanowi w ponad 80% leżaninę. W południowej części wydzielania w wyniku zamierania świerka powstała luka o pow. ok. 0,40 ha porośnięta leszczyną. Nie stwierdzono w rezerwacie odnawiania się gatunków drzew stanowiących drzewostan w miejscach luk i przerzedzeń ze względu na podszyt leszczyny i graba.

W drugiej połowie 2023 roku na terenie rezerwatu przeprowadzono monitoring zgniotka cynobrowego i zagłębka bruzdkowanego przez Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk

na podstawie zezwoleń wydanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 6 czerwca 2023 roku.

13.1.2. Rezerwat Faunistyczny „Siedliszcze”

Rezerwat utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 26 marca 1975 r. (M.P. z 1975 r. Nr 11, poz. 64 § 6) w celu zachowania miejsca lęgowego orlika krzykliwego oraz fragmentu lasu grądowego o charakterze naturalnym. Obejmuje powierzchnię 14,70 ha. W drzewostanie rezerwatu występuje dąb, grab, klon, jesion, olsza, lipa i sporadycznie sosna. W warstwie krzewów rosną klony, lipy i leszczyna. Na terenie rezerwatu liczne są miejsca gdzie obserwuje się naturalne odnowienie jesionu, klonu, lipy i olszy. Zbiorowiska roślinne rezerwatu reprezentują: grąd typowy (*Tilio – Carpinetum typicum*), grąd niski (*Tilio – Carpinetum stachyetosum*), łęg olchowa - jesionowy (*Circaeo – Alnetum*) oraz dwa zbiorowiska z turzycami: drążczkowatą (*Carex brizoides*) i błotną (*Carex acutiformis*). W runie występują gatunki charakterystyczne dla wilgotnych siedlisk lasowych: podagrycznik pospolity, kopytnik pospolity, dzięgiel leśny, niecierpek pospolity, gajowiec żółty, marzanka wonna, gwiazdnica wielkokwiatowa, turzycza drążczkowata, pokrzywa zwyczajna. Z roślin chronionych ochroną ścisłą w rezerwacie „Siedliszcze” występuje: lilia złotogłów, buławnik wielkokwiatowy, ciemiężycza zielona, gnieźnik leśny, listera jajowata, wawrzynek wilczełyko, miodownik melisowaty, zaś na łąkach przylegających do rezerwatu - pełnik europejski. Wśród fauny drobnych ssaków (*Micromammalia*) rezerwatu Siedliszcze liczne są ryjówki: malutka i aksamitna oraz nornica ruda. Spośród ssaków drapieżnych występują łasica i gronostaj oraz kuna leśna. Ze względu na żyzne siedliska liczna jest mikrofauna bezkręgowców w szczególności owadów, co powoduje dużą liczebność gatunków w wyższych ogniwach łańcucha pokarmowego. Osobliwością fauny rezerwatu Siedliszcze jest stanowisko lęgowe orlika krzykliwego z ustaloną dla niego Decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 22 lutego 2016 roku (WPN.6442.57.2016.JW) strefą ochrony. Rezerwat przyrody „Siedliszcze” utworzony został z inicjatywy Pana Janusza Janeckiego - profesora Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego- Akademii Rolniczej w Warszawie i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, byłego prezesa Zarządu Głównego Ligi Ochrony Przyrody, który urodził się i wychował we wsi Siedliszcze.

W wyniku corocznych kontroli stwierdza się że, następuje naturalny rozpad drzewostanu na skutek zamierania jesionu. W wydzieleniach 20d, 20i gdzie jesion opisany był jako gatunek panujący i współpanujący, aktualnie występuje jedynie pojedynczo z symptomami zamierania. Obserwuje się także znaczącą ilość martwych dębów jeszcze stojących oraz leżaniny. Drzewostan jesionowy w wydzieleniu 20d zmienia się w wyniku naturalnych procesów na drzewostan grabowo – lipowy, natomiast w wydzieleniu 20i na drzewostan dębowo-lipowy z udziałem grabu. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na zdrowotność i stabilność drzewostanu ma obserwowany od kilku lat spadek poziomu wód gruntowych a co jest z tym związane również brak wód powierzchniowych – wyschnięte bagienka, oczka wodne jak również zmiana uwilgotnienia gleby.

W drugiej połowie 2023 roku na terenie rezerwatu przeprowadzono monitoring zgniotka cynobrowego przez Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk na podstawie zezwolenia wydanego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 6 czerwca 2023 roku.

13.2. Parki Krajobrazowe

13.2.1 Strzelecki Park Krajobrazowy

Został utworzony w 1983 roku w celu ochrony zwartego kompleksu Lasów Strzeleckich z bogatą florą i fauną. W roku 1989 park został powiększony o fragment doliny Bugu. Zajmuje obszar 12 026 ha, z czego administrowane przez nadleśnictwo - 8 364 ha. Otulina parku zajmuje powierzchnię 11 486 ha (z czego lasy 285 ha, użytki rolne 10 880 ha). Około 64% powierzchni parku stanowią Lasy Strzeleckie, w których występuje 12 spośród 15 typów siedliskowych lasów nizinnych. Wśród roślin występuje tu 15 gatunków objętych ochroną ścisłą - buławnik

wielkokwiatowy, storczyk kukawka, obuwik pospolity, mieczyk dachówkowaty, naparstnica zwyczajna, lilia złotogłów, listera jajowata, parzydło leśne, orlik pospolity, wawrzynek wilczylika, pełnik europejski, goździk pyszny i zerwa kulista. Dogodne warunki do gniazdowania znalazły tu rzadkie gatunki ptaków: bocian czarny, orlik krzykliwy, trzmielojad, jarząbek, dzięcioł czarny i zielony. W pobliżu rzek występują błotniak stawowy, remiz, strumieniówka, brzegówka i zimorodek. Chronionymi kręgowcami są żółw błotny, wydra, bóbr. Lasy Strzeleckie stanowią ostoję ptaków o znaczeniu krajowym, a dolina Bugu o znaczeniu europejskim.

13.2.2 Skierbieszowski Park Krajobrazowy

Został utworzony w 1995 roku pod nazwą „Skierbieszowski Park Krajobrazowy” – obecnie obowiązuje Rozporządzenie Nr 29 Wojewody Lubelskiego z dnia 10.08.2005 r. w sprawie Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 182, poz. 3154). Powierzchnia ogólna wynosi 35488 ha z czego 875,92 ha leży w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (2,47% jego powierzchni). Obejmuje południowo - zachodnią część Nadleśnictwa, teren gminy Grabowiec i Miączyn - o pow. leśnej 80,59 ha. Na terenie Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego lasy zajmują 21% powierzchni, są to w większości grądy. Otulina Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego utworzona tym samym aktem co Park, obejmuje powierzchnię 12479 ha z czego 1593,63 ha (12,77%) leży w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Strzelce. Grunty nadleśnictwa w zasięgu otuliny zajmują: pow. leśna – 88,64 ha.

13.3. Obszary chronionego krajobrazu

13.3.1 Grabowiecko - Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar powołany uchwałą WRN w Chełmie nr XVIII/89/83 z dn. 28.03.1983. Obowiązujący akt prawny to Rozporządzenie Nr 49 Wojewody Lubelskiego z 28.02.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. z 04.04.2006 r. Nr 69, poz. 1288). Zajmuje powierzchnię około 26 963, ha na terenie gmin: Krasnystaw, Kraśniczyn, Wojsławice, Białopole (1883,95 w granicach Nadleśnictwa Strzelce). W zarządzie Nadleśnictwa Strzelce zajmuje powierzchnię 272,01 ha. Zachodnią część obszaru obejmuje bogato urzeźbiony teren Wyniosłości Giełczewskiej i Działów Grabowieckich, rozcięte dolinami rzek Wojsławki i Żółkiewki. Grabowiecka - Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu jest obszarem typowo rolniczym. Użytki rolne zajmują około 73% powierzchni a lasy około 7%.

13.3.2 Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu

Został powołany na mocy Rozporządzenia Nr 2 Wojewody Zamojskiego z dnia 20.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Zam. Nr 6, poz. 18) obowiązujący akt prawny to Rozporządzenie Nr 47 Wojewody Lubelskiego z dnia 21 lutego 2006 r. w sprawie Nadbużańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lub. z 31 marca 2006 r. Nr 65, poz. 1231). Zajmuje powierzchnię 11 970 ha, w tym w zasięgu Nadleśnictwa Strzelce 8233,41 ha. W zarządzie nadleśnictwa obejmuje powierzchnię 140,13 ha. Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje głównie ekosystemy nieleśne doliny Bugu od Kryłowa do Horodła. Dominują tu ekosystemy wodne, szuwarowe i muraw kserotermicznych. Głównym przedmiotem ochrony są rzadkie murawy kserotermiczne, z jedynym w Polsce stanowiskiem szczodrzeńca zmiennego. Obowiązujące nakazy i zakazy dotyczą w szczególności spraw związanych z gospodarką przestrzenną, rolnictwem, budownictwem i tylko w mniejszym stopniu z gospodarką leśną.

13.4. Obszary Natura 2000 mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej

13.4.1 Obszar Specjalnej Ochrony- PLB 060007 Lasy Strzeleckie

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska dnia 21 lipca 2004 r. (Dz. U nr 229, poz. 2313). Zajmuje powierzchnię 8 749,48 ha na terenie gmin Białopole, Dubienka, Horodło i Hrubieszów. W zarządzie Nadleśnictwa Strzelce znajduje się obszar o pow. 8024,79 ha (91,72%). Jest to obszar położony w pobliżu granicy polsko - ukraińskiej, między Bugiem a Wełnianką. Fragmenty ostoi są silnie podtopione. Dominują drzewostany dębowo - grabowe. W granicach ostoi występują gatunki ptaków z Zał. I Dyrektywy Ptasiej oraz 2 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi

Zwierząt. Wartość przyrodnicza i znaczenie Lasów Strzeleckich pod względem ornitologicznym jest duża (ostoja ptasia o randze europejskiej E 69).

13.4.2 Obszar Specjalnej Ochrony - PLB 060003 Dolina Środkowego Bugu

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 05 września 2007 r., (Dz. U. nr 179, poz. 1275). Jest to obszar o powierzchni 28096,55 ha w gminach Kodeń, Sławatycze, Terespol, Dorohusk, Dubienka, Ruda Huta, Mircze, Dołhobyczów, Horodło, Hrubieszów, Hanna, Włodawa, Woła Uhruska. W zarządzie Nadleśnictwa Strzelce zajmuje obszar 214,19 ha (0,76% pow. obszaru). Obszar ten obejmuje 2 lewobrzeżne fragmenty doliny Bugu na odcinku, gdzie rzeka ta przepływa przez Wyżynę Zachodniowolyńską: południowy fragment znajduje się w rejonie Kryłowa, a północny w rejonie Czumowa. Występuje tu 7 zidentyfikowanych rodzajów siedlisk przyrodniczych, poznano 176 gatunków ryjkowców, występuje tu jedno z dwóch znanych w Polsce stanowisk żmijowca czerwonego, 14 gatunków zwierząt z Załącznika II (ostoja ptasia o randze europejskiej E 69).

13.4.3 Obszar Specjalnej Ochrony-PLH 060099 Uroczyska Lasów Strzeleckich

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 3 kwietnia 2023 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 972). Zajmuje powierzchnię 3598,6 ha i składa się z dwóch części. Mniejszej o pow. 497 ha w północnej części kompleksu obejmującej również fragment łąk z doliny rzeki Wełnianki oraz drugiej większej części ostoji, o powierzchni ok. 3101,6 ha, obejmującej południowo zachodni fragment kompleksu leśnego z sąsiadującymi obszarami łąkowymi w dolinie rzeki Ubrodowicy. W zarządzie Nadleśnictwa Strzelce zajmuje powierzchnię 2985,23 ha. Obszar położony jest w południowej części obniżenia Dubienki w sąsiedztwie doliny Bugu, obejmuje najcenniejsze przyrodniczo fragmenty kompleksu leśnego Lasów Strzeleckich wraz z przylegającymi terenami łąkowymi. Na obszarze występują typy siedlisk wymienionych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG: Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe. Na terenie obszaru znajduje się ponadto zatwierdzona strefa ochronna ciemnizyczarnej- jest to gatunek wg Polskiej Czerwonej księgi Roślin, w Polsce krytycznie zagrożony.

13.4.4 Specjalny Obszar Ochrony - PLH 060032 Poleska Dolina Bugu

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 31 maja 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1326). Powierzchnia całego obszaru wynosi 8173,24 ha, z czego w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce 25,49 ha (0,31%). Obszar położony jest w dolinie rzeki Bug, przepływającej przez Polesie Zachodnie w rejonie miejscowości Skryhiczyn, Husynne, Hniszów, Stulno, Dołhobrody i Jableczna. Na obszarze występują siedliska będące przedmiotem ochrony m.in. łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe oraz gatunek chroniony starodub łąkowy.

13.4.5 Specjalny Obszar Ochrony - PLH 060035 Zachodniowolyńska Dolina Bugu

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2218) o łącznej powierzchni 1556,11 ha z czego w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce 120,62 ha. Obszar obejmuje dwa lewobrzeżne fragmenty doliny Bugu (do granicy państwowej) na odcinku, gdzie rzeka ta przepływa przez Wyżynę Zachodniowolyńską i silnie meandruje: od południa w rejonie Kryłowa a od północy w rejonie Czumowa. W dnie doliny występuje mozaika wielogatunkowych, ekstensywnie użytkowanych łąk, zmienno - wilgotnych trzęślicowych, lokalnie użytkowanych łąk kalcyfilnych oraz zarośla i płaty lasów łągowych, Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe.

13.4.6 Specjalny Obszar Ochrony - PLH 060058 Dolina Wolicy

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 786) obejmujący obszar 938,28 ha, z czego w zarządzie Nadleśnictwa Strzelce 1,87

ha. Obszar obejmuje fragment doliny Wolicy (dopływ Wieprza) gdzie przeważają różne typy zbiorowisk łąkowych. Na terenie obszaru stwierdzono występowanie czterech typów siedlisk z Zał. I Dyrektywy Siedliskowej: Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, górskie i nizinne torfowiska o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz Starodub łąkowy z Zał. II Dyrektywy Siedliskowej.

13.4.7 Specjalny Obszar Ochrony – PLH 060006 Gliniska

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 591) obejmujący pow. 16,59 ha w całości znajdujący się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzelce położony w północno wschodniej części jednostki geologiczno-morfologicznej zwanej Wierchowiną Grabowiecką na części Wyżyny Lubelskiej nazwanej Działami Grabowieckimi. Obszar utworzony celem ochrony kolonii Susła perełkowanego.

13.4.8 Specjalny Obszar Ochrony – PLH 060016 Popówka

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 609) obejmujący pow. 55,7 ha w całości znajdujący się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzelce położony w południowo wschodnim skraju jednostki geologiczno-morfologicznej zwanej Wierchowiną Grabowiecką na części Wyżyny Lubelskiej nazwanej Działami Grabowieckimi – jeden z najwyższych wzniesionych regionów Wyżyny Lubelskiej. Obszar utworzony celem ochrony kolonii Susła perełkowanego.

13.4.9 Specjalny Obszar Ochrony – PLH060027 Wygon Grabowiecki

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 608) obejmujący pow. 8,37 ha w całości znajdujący się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzelce położony we wschodniej części jednostki geologiczno-morfologicznej zwanej Wierchowiną Grabowiecką na części Wyżyny Lubelskiej nazwanej Działami Grabowieckimi stanowiący pas wygonu (pastwiska) ciągnącego się po obu stronach drogi gruntowej prowadzącej z miejscowości Grabowiec-Góra do Czartorii na zboczu o wystawie północno wschodniej. Obszar utworzony celem ochrony kolonii Susła perełkowanego.

13.4.10 Specjalny Obszar Ochrony – PLH 060062 Rogów

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 września 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 2006) obejmujący pow. 12,0 ha w całości znajdujący się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzelce stanowi fragment zbocza wzniesienia nad małym ciekim wodnym – dopływem Wolicy. Obszar ma przede wszystkim znaczenie dla ochrony dziewięciśią popłocholistnego wraz z jego siedliskiem – murawy kserotermicznej.

13.4.11 Specjalny Obszar Ochrony – PLH 060086 Dolina Górnej Siniochy

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 marca 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 882) obejmujący pow. 596,96 ha z czego w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzelce 173,51 ha. Jest to obszar rozległych torfowisk w większości użytkowanych ekstensywnie (łąki kośne, eksploatacja torfu) położony w Kotlinie Hrubieszowskiej w jej południowej bruzdzie – obejmuje rozległy górny odcinek rzeki Siniochy, dopływu Huczwy. Dolina rzeki Siniochy od Cześnik (na zachodzie), wieś Kotlice (na wschodzie) i Miączyn (na północy). W obrębie Zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych bardzo licznie występuje Starodub łąkowy.

13.5. Ochrona strefowa

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce ochronie strefowej podlegają orlik krzykliwy, bocian czarny, bielik oraz ciemiężycza czarna. Obecnie istnieje 47 stref całorocznych oraz okresowych orlika krzykliwego, 9 stref bociana czarnego, 1 strefę bielika oraz 1 strefę ciemiężyczy czarnej o sumarycznej powierzchni dla stref całorocznych: 633,07 ha, natomiast strefy okresowych: 2330,95 ha.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Tab. 48 Strefy ochrony znajdujące się na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Strzelce stan na 30.09.2024r.

Lp.	Gatunek chroniony	Szt.	Strefa ochrony						Powierzchnia stref całorocznych i okresowych [ha]		
			całorocznej			okresowej					
			Powierzchnia [ha]			Powierzchnia [ha]					
			leśna	nieleśna	razem	leśna	nieleśna	razem	leśna	nieleśna	razem
1	Orlik krzykliwy	47	456,40	1,51	457,91	1814,29	15,69	1829,98	2270,69	17,2	2287,89
2	Bocian czarny	9	163,54	0,00	163,54	414,60	0,80	415,40	578,14	0,80	578,94
3	Bielik	1	8,35	0,00	8,35	85,57	0,00	85,57	93,92	0,00	93,92
4	Ciemnóżyczka czarna	1	3,27	0,00	3,27	-	-	-	3,27	0,00	3,27
Razem		58	631,56	1,51	633,07	2314,46	16,49	2330,95	2946,02	18,00	2964,02

W trakcie obowiązywania planu UL na lata 2015 - 2024 nastąpiły istotne zmiany w ilości stref ochronnych ostoi, miejsc rozrodu i regularnego występowania ptaków podlegających ochronie strefowej oraz powierzchni. Według stanu na 01.01.2015 r. na terenie nadleśnictwa znajdowało się 39 stref ochronnych orlika krzykliwego i bociana czarnego oraz 1 strefa ochrony wokół stanowiska ciemnóżyczki czarnej. Łączna powierzchnia stref ochrony całorocznej i okresowej wynosiła 1953,18 ha.

W 2016 roku celem zaktualizowania lokalizacji (adresów leśnych) stref zlikwidowano 36 stref ochrony ostoi orlika krzykliwego, 3 stref ochrony ostoi bociana czarnego, 1 strefę ochrony stanowiska ciemnóżyczki czarnej. Zgodnie z obowiązującą adresacją w PUL na lata 2015-2024 ustalono 36 stref ochrony ostoi orlika krzykliwego, 7 stref ochrony ostoi bociana czarnego, 1 strefę ochrony stanowiska ciemnóżyczki czarnej

W 2017 roku ustalono 7 stref ochrony ostoi orlika krzykliwego i 1 strefę ochrony bociana czarnego, zmieniono lokalizację 1 strefy orlika krzykliwego i zlikwidowano 1 strefę orlika krzykliwego.

W 2018 roku ustalono 4 strefy ochrony ostoi orlika krzykliwego oraz zmieniono lokalizację 1 strefy ww. gatunku.

W 2019 roku ustalono 8 stref ochrony ostoi orlika krzykliwego jednocześnie likwidując 2 strefy bociana czarnego i 7 stref orlika krzykliwego.

W 2021 roku ustalono 9 stref ochrony ostoi orlika krzykliwego, 1 strefę bociana czarnego oraz 1 strefę bielika. Zmieniono lokalizację 8 stref ochrony orlika krzykliwego. Zlikwidowano 3 strefy ochrony ostoi orlika krzykliwego i 1 strefę ochrony bociana czarnego.

W 2023 roku ustalono 1 strefę ochrony ostoi orlika krzykliwego oraz 3 strefy bociana czarnego, zmieniono lokalizację 5 stref ochrony orlika krzykliwego oraz zlikwidowano 7 stref orlika krzykliwego. Zaobserwowano nowe stanowisko ciemnóżyczki czarnej, które zostało zgłoszone w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do utworzenia nowej strefy.

Łączna powierzchnia stref ochronnych na dzień 1 stycznia 2015 r. wynosiła 1 937,04 ha, natomiast na dzień 30 września 2024 roku: 2964,02 ha. Pracownicy terenowi dokonywali corocznej obserwacji stref ochrony miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych

ochroną gatunkową. W ciągu obowiązywania Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Strzelce nie tworzone na terenie Nadleśnictwa innych form ochrony przyrody. W trakcie obowiązywania Planu Urządzania Lasu 2015 – 2024 dokonywane były przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie coroczne kontrole na obecność węgorka sosnowca.

13.6 Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone.

W minionym okresie Nadleśnictwo realizowało zadania wynikające ze sporządzonego Programu Ochrony Przyrody na okres 01.01.2015 r. do 31.12.2024 r. Corocznie aktualizowano Kronikę Programu Ochrony Przyrody zawierającą stan gatunków chronionych. W przypadku zainwentaryzowania nowego stanowiska lub obiektu podlegającego ochronie dokonywano na bieżąco aktualizacji opisów taksacyjnych w bazie SILP nadleśnictwa. Ponadto na podstawie Prognozy Oddziaływania na Środowisko i Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Strzelce na okres 01.01.2015 r. do 31.12.2024 r. wykonywano następujące czynności:

- w celu zachowania i ochrony stanowisk, podczas prowadzenia prac związanych z gospodarką leśną, informacja o występujących na danej powierzchni formach ochrony przyrody była odnotowywana na zleceniach prac wystawianych Wykonawcom usług leśnych,
- co roku do końca września nadleśnictwo dokonywało lustracji rezerwatu przyrody „Liski” i „Siedliszcze” oraz pomników przyrody znajdujących się na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Strzelce,
- Nadleśnictwo dokonywało obserwacji stanowisk zwierząt chronionych strefowo, z której do 31 grudnia sporządzano stosowne notatki,
- w celu zwiększenia bioróżnorodności, podczas wykonywania cięć pozostawiano drzewa dziuplaste oraz kępy starodrzewu,
- Nadleśnictwo zwiększało różnorodność biologiczną poprzez przebudowę drzewostanów oraz stosowanie rębni złożonej, pozostawienie biogrup a także dostosowanie składu gatunkowego do właściwego siedliska.

Ponadto Nadleśnictwo wykonało zadania z zakresu edukacji leśnej oraz turystyki tj.: opracowało program Edukacji leśnej społeczeństwa, utrzymuje ścieżkę dydaktyczną, miejsca postoju oraz miejsca wypoczynku w dobrym stanie.

13.7. Inne działania z zakresu ochrony przyrody

W latach 2017 – 2023 na terenie leśnictwa Maziarnia zgodnie z zapisem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Strzeleckich z dnia 12 stycznia 2015 roku dotyczącego działań związanych z ochroną czynną Obuwika pospolitego zrealizowano zadanie: Wycinka krzewów: usuwanie krzewów oceniających skupienia obuwika – wycinka 20% krzewów co 2 lata, termin listopad-luty, usunięcie poza granice wydzielenia. Prace powyższe zostały wykonane w ramach realizacji projektu „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe” – zadanie 5 (Dostosowanie składu gatunkowego do potrzeb gatunku lub siedliska) – działania na rzecz obuwika pospolitego i dzwonecznika wonnego – wycinka krzewów: usuwanie krzewów oceniających skupienia gatunków – wycinka 20% krzewów co 2 lata, usunięcie poza granice wydzielenia. Powierzchnia realizacji zadania dla obuwika wyniosła 7,00 ha, dla dzwonecznika 0,50 ha. Całkowity koszt realizacji zadań wyniósł 42 233,40 zł, a uzyskane dofinansowanie 33 239,25 zł.

Ponadto w trakcie trwania minionego okresu gospodarczego:

- na bieżąco w SILP oraz LMN aktualizowano stan gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów (Bocian czarny, Orlik krzykliwy, Lilia złotogłów, Ciemiężycza czarna, Obuwik pospolity),

- aktualizowano informacje dotyczące chronionych obiektów w archiwum POP,
- corocznie uzgadniano z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska prace wykonywane w strefach ochrony ostoi chronionych gatunków ptaków,
- w okresie zimowym prowadzono akcję dokarmiania ptaków,
- na powierzchniach leśnych pozostawiano drzewa dziuplaste,
- pozostawiano strefy ekotonowe pomiędzy naturalnymi biocenozami,
- podejmowano działania mające na celu zabezpieczenie stanowisk roślin rzadkich i chronionych poprzez: informowanie pracowników ZUL o miejscach ich występowania na powierzchniach objętych pracami, zaznaczając stanowiska na szkicach zrębowych oraz wykorzystując stałe szlaki zrywkowe,
- popularyzowano ochronę przyrody podczas zajęć edukacji leśnej poprzez
 - terenowe lekcje przyrody prowadzone w obecności pracownika nadleśnictwa na ścieżkach dydaktycznych
 - prelekcje na terenie szkół w formie pogadań tematycznych
 - sezonowe akcje (np. wiosenne sadzenie drzew, akcja sprzątania świata)
 - prelekcje i wykłady połączone z prezentacją filmów w izbie edukacyjnej
 - współorganizowanie konkursów wiedzy przyrodniczej
 - wystawy edukacyjne

14. Działalność edukacyjna Nadleśnictwa Strzelce.

Działalność edukacyjna prowadzona była w oparciu o Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa w Nadleśnictwie Strzelce na lata 2015-2024.

14.1 Obiekty edukacji leśnej Nadleśnictwa

- 1) **Wiata edukacyjno - szkoleniowa „Zielona szkoła” w Szkółce Leśnej w Maziarni Strzeleckiej** (05-26-2-13-128A -a -00). Zielona szkoła znajduje się na terenie szkoły leśnej. Jest to drewniana wiata edukacyjna, wyposażona w miejsce na ognisko oraz szereg tablic interaktywnych o tematyce związanej z życiem lasu. Ochrona lasu oraz przyrody i ekologia.
- 2) **Izba edukacji przyrodniczo-leśnej przy siedzibie Nadleśnictwa Strzelce** (05-26-1-04-208 -a -99) budynek pełniący funkcję izby edukacyjnej powstał w roku 2019 i mieści się przy ulicy Grabowieckiej 20A. W środku budynku znajduje się sala edukacyjna z licznymi pomocami dydaktycznymi, rzutnikiem do wyświetlania filmów, tablicą interaktywną. Budynek został wyposażony w sanitariaty oraz miejsca noclegowe. Nadleśnictwo systematycznie powiększa swoją bazę edukacyjną o dostępne produkty w tym zakresie.
- 3) **Sala konferencyjna w budynku siedziby Nadleśnictwa Strzelce** (05-26-1-04-208 -a -99).
- 4) **Ścieżka dydaktyczna „Dębinka”** położona na terenie Leśnictwa Hrubieszów, Ścieżka edukacyjna pn. „Dębinka” położona jest na terenie Leśnictwa Hrubieszów i przebiega przez oddział 209. Łączna długość ścieżki wynosi 1,16 km. Podzielona jest na 13 przystanków. Swoją wędrówkę rozpoczynamy przy parkingu zlokalizowanym przy ul. Zamojskiej w Hrubieszowie. Idąc ścieżką możemy podziwiać drzewostan dębowo - grabowy.
- 5) **Ścieżka dydaktyczna „Lasy Strzeleckie”** położona w Maziarni Strzeleckiej, długość ścieżki łącznie 5,1 km. Początek ścieżki znajduje się przy siedzibie nadleśnictwa, następnie biegnie przy pałacu Myśliwskim Zamojskich, gdzie rozchodzi się na dwie trasy. I trasa liczy 3,3 km, przebiega przez następujące oddziały 129, 113, 112 (I-ctwo Maziarnia) oraz 111, 128 (I-ctwo Stefankowice). Podzielona jest na 14 przystanków i prowadzi nas przez różne typy siedlisk leśnych. Idąc ścieżką możemy między innymi podziwiać drzewostany dębowe, sosnowe i uprawę młodego dębu. Swoją wędrówkę po lesie kończymy przy szkółce leśnej, gdzie znajduje się wiata edukacyjna zwana „zieloną szkołą” i jest przygotowane miejsce do palenia ogniska. II trasa liczy 1,8 km, przebiega przez oddziały: 129, 151 (I-ctwo Maziarnia) oraz 174 (I-ctwo Stefankowice). Na trasie ścieżki znajduje się 12 przystanków. Biegnie przez

drzewostan nasienny dębowy wyłączony i młodnik brzozy, następnie brzegiem łąki śródleśnej prowadzi wprost do parkingu leśnego na trasie Maziarnia – Stefankowice.

14.1.1 Obiekty innych podmiotów

- Szlak pieszy niebieski – z Dubienki do Wojsławic przez Starosiele, Maziarnię Strzelecką, Horeszkowice, Raciborowice, Kurmanów, Busieniec,
- Szlak czerwony „Nadbużański” - z Włodawy do Hrubieszowa przez: Dorohusk, Husynne, Dubienkę, Skryhiczyn, Matcze, Bereżnicę, Dziekanów
- Nadbużański szlak rowerowy – z Janowa Podlaskiego do Hrubieszowa; na obszarze Nadleśnictwa Strzelce prowadzi przez Dubienkę, Starosiele, Krynice, Maziarnię Strzelecką, Szpikołosy, Moroczyn, Gródek,
- Ścieżka spacerowa „Starorzecze” o długości ok. 5 km – prowadzi od dawnego ośrodka wypoczynkowego w Starosielu przez nadrzeczne łąki do Starorzecza Bugu,
- Ścieżka spacerowa „Dolina Bugu” o długości ok. 6 km – wiedzie w okolicach Starosiela i Dubienki przez łąki i nadrzeczne łęgi do małego jeziora Deusze
- Ścieżka historyczno – przyrodnicza „Królewski Kąt” o długości ok 7 km – prowadzi z Gródka do Czumowa przez Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu.

14.2 Realizacja działalności edukacyjnej.

Zgodnie z założeniami programu nadleśnictwo brało udział w wielu spotkaniach, akcjach, wydarzeniach, których celem była szeroko pojęta edukacja leśna społeczeństwa. Zrealizowano większość planowanych przedsięwzięć związanych z edukacją.

W tym okresie miały miejsce: budowa, remonty i modernizacja następujących obiektów:

- budowa ścieżki edukacyjnej „Dębinka” o długości 1,16 km – 2024 r.,
- budowa siedziby nadleśnictwa, a w niej sala konferencyjna oraz obok izba edukacyjne (05-26-1-04-208 -a -99) – 2019 r.,
- utrzymanie wiaty edukacyjno – szkoleniowej „Zielona szkoła” w Szkółce Leśnej w Maziarni Strzeleckiej,
- utrzymanie ścieżki dydaktycznej „Lasy Strzeleckie” położona w Maziarni Strzeleckiej,
- utrzymanie miejsc postoju pojazdów w Leśnictwach Stefankowice i Maziarnia.

W minionym okresie pracownicy nadleśnictwa uczestniczyli w wielu przedsięwzięciach edukacyjnych. Najczęstszymi formami edukacji były lekcje terenowe, akcje i imprezy okolicznościowe oraz spotkania z leśnikami w szkołach. Podczas lekcji w lesie poziom i tematyka przekazywanej wiedzy dostosowywana była do wieku i poziomu wiedzy adresatów, panującej pory roku i zjawisk w przyrodzie.

Organizacja akcji i różnego rodzaju imprez okolicznościowych (pikniki, dożynki, wiązała się z wystawianiem stoiska edukacyjno-promocyjnego). Podczas takich wydarzeń pracownicy nadleśnictwa prowadzili konkursy i loterie z nagrodami z zakresu szeroko pojętej wiedzy przyrodniczo-leśnej. Rozpowszechniano również materiały promocyjne i edukacyjne dotyczące Lasów Państwowych i samego Nadleśnictwa Strzelce. Zajęcia edukacyjne prowadzono również poza szkołą, m.in. w bibliotece, na ścieżkach edukacyjnych czy pod wiatą edukacyjno-szkoleniową „Zielona szkoła”. W minionym 10-leciu Nadleśnictwo Strzelce sukcesywnie uzupełniało bazę pomocy dydaktycznych wykorzystywanych w edukacji leśnej.

W ubiegłym 10-leciu Nadleśnictwo Strzelce było organizatorem lub współorganizatorem następujących przedsięwzięć edukacyjnych:

- „1000 drzew na minutę”,
- „Chojnka dla szkoły”,

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- „Otwarte dni lasu w Nadleśnictwie Strzelce”
- Akcja „SadziMY”
- Akcja sadzenia „Dębów Niepodległości”
- audycje w Katolickim Radiu Zamość i Radiu Lublin,
- prowadzenie zajęć z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi na ścieżce dydaktycznej, zielonej szkole oraz w izbie edukacyjnej,
- prowadzenie pogadanek i prelekcji w jednostkach współpracujących z nadleśnictwem i wiele innych.

Tab.49 Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Nadleśnictwo Strzelce i frekwencja w latach 2015-2024 (ogółem)

Forma edukacji	Ogółem			w tym:			
	Liczba zajęć	Liczba uczestników w	Udział % uczestników w	Dzieci przedszkolne 3 do 6 lat	Dzieci i młodzież szkół podstawowych 7-15 lat	Młodzież szkół ponadpodstawowych 16-19 lat	Studenci i dorośli, powyżej 19 lat
Zajęcia terenowe i wycieczki z przewodnikiem	73	1 823	17,5	476	1 094	44	209
Zajęcia w izbie leśnej nadl.	5	70	0,7	0	55	0	15
Spotkania z leśnikiem w szkołach	36	926	8,9	434	234	210	48
Spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą (w Domu Kultury, Muzeum, Urzędzie Gminy itp.)	0	0	0,0	0	0	0	0
Konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, literackie itp.) ²	6	400	3,8	0	250	100	50
Akcje, imprezy okolicznościowe	19	7 190	69,1	2 000	3 590	1 300	300
Wystawy edukacyjne	0	0	0,0	0	0	0	0
Razem	X	10 409	100,0	2 910	5 223	1 654	622
Inne, np. festyny, targi itp. ¹	X			X	X	X	X

¹ dane szacunkowe

² organizowane lub współorganizowane przez nadleśnictwo

W roku 2018 Zarządzeniem nr 44 z dnia 31 sierpnia 2018 r. Nadleśniczy Nadleśnictwa Strzelce wprowadził regulamin korzystania z edukacji przyrodniczo-leśnej prowadzonej przez pracowników Nadleśnictwa Strzelce wraz z kartą zgłoszeniową na zajęcia oraz oświadczeniem. Sformalizowana forma zawiera informację dot. przepisów RODO, przepisów BHP oraz odpowiedzialności.

14.3 Partnerzy Nadleśnictwa w edukacji leśnej społeczeństwa

Partnerami Nadleśnictwa Strzelce w edukacji leśnej są:

- Przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły średnie z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, w sumie 32 placówki
- Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych: Oddział Terenowy Chełm oraz Zamość,
- Samorządy powiatów w Chełmie, Hrubieszowie i Zamościu,
- Samorządy gmin w Hrubieszowie, Grabowcu, Białopolu, Horodle, Dubience, Uchaniach, Trzeszczanach,
- Radio Lublin

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- Katolickie Radio Zamość,
- Głos Lasu,
- Telewizja Polska S.A.,
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Hrubieszowie,
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie,
- Masłomęckie Stowarzyszenie „Wioska Gotów”,
- Jednostka Wojskowa – 2. Hrubieszowski Pułk Rozpoznawczy im. mjr Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w Hrubieszowie.

14.4 Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Nadleśnictwo Strzelce w latach 2015-2024

Nadleśnictwo Strzelce swoje działania edukacyjne w zakresie edukacji przyrodniczo – leśnej realizowało w następujących formach:

- zajęcia terenowe i wycieczki z przewodnikiem,
- zajęcia w izbie leśnej nadleśnictwa,
- spotkania i pogadanki z leśnikiem w szkołach,
- spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą,
- konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, itp.),
- akcje, imprezy okolicznościowe,
- wystawy edukacyjne,
- festyny, targi i inne.

Tab. 50 Wydatki poniesione na edukację leśną Nadleśnictwa Strzelce w latach 2015-2024

Rok	Źródła finansowania					Suma wydatków
	Koszty własne nadleśnictw	Fundusz leśny	Budżet państwa	Wojewódzki Fundusz OŚiGW	Inne	
2015	27 772,00	-	-	4133,00	-	31905,00
2016	29 452,72	-	-	-	-	29452,72
2017	44 928,37	113511,39	-	-	-	158439,76
2018	31 357,26	-	-	-	-	31357,26
2019	74 895,41	-	-	-	-	74895,41
2020	27 255,48	-	-	-	-	27255,48
2021	26 100,10	-	-	-	-	26100,10
2022	64 998,12	-	-	-	-	64998,12
2023	64 618,33	-	-	-	-	64618,33
2024	72 700,04	-	-	-	-	72700,04
Razem	464 077,83	113511,39	-	4133,00	-	581722,22

15. Lasy nadzorowane

Nadleśnictwo Strzelce nie prowadzi nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa.

16. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu

- Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa w analizowanym okresie wzrosła o 178,46 ha z 13393,31 ha do 13571,77 ha.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha pozostała na tym samym poziomie 269 m³.
- Przeciętny wiek wzrósł z 65 do 68 lat.
- Miąższość drzewostanów według udziału gatunków panujących na dzień 01.01.2025 r. wzrosła się w stosunku do poprzedniej rewizji PUL z 3598340 m³ do 3651353 m³, tj. o 1,5 %.
- Miąższość sosny wg udziału rzeczywistego zmalała o 5,61% z 1394100 m³ do 1209100 m³, a wrosła dęba o 4,84%.

Miąższość gatunków liściastych wg udziału rzeczywistego wzrosła łącznie o 247338 m³, tj. o 6,77 % i osiągnęła 2442243 m³ z 2194905 m³ w 2015 r. co wiąże się z przebudową składów gatunkowych drzewostanów.

Zatwierdzam

.....

2.2. Referat Kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
Zespół Ochrony Lasu w Radomiu

REFERAT
Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu
dotyczący zagadnień z ochrony lasu
na Naradę Techniczno-Gospodarczą (NTG)
dla Nadleśnictwa Strzelce

I. Zagrożenia powodowane przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne w okresie realizacji Planu Urządzenia Lasu na lata 2015 – 2024, dla Nadleśnictwa Strzelce, RDLP w Lublinie

1. Szkodniki szkółek i upraw

1.1. Chrabąszcz majowy (*Melolontha melolontha*), chrabąszcz kasztanowiec (*Melolontha hippocastani*)

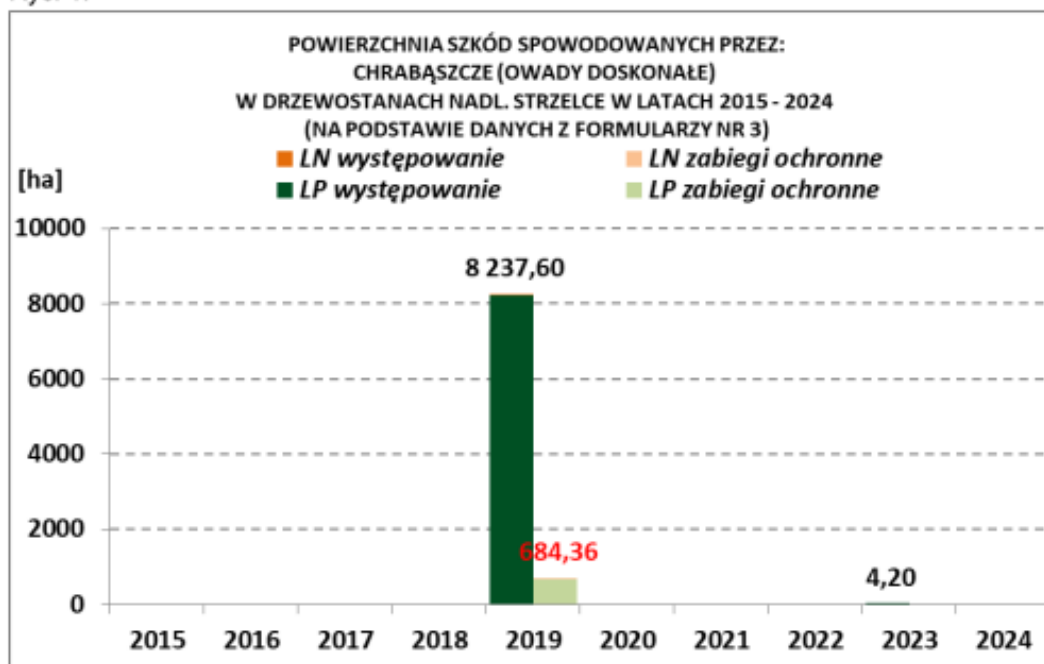
Chrabąszcz majowy i chrabąszcz kasztanowiec wystąpiły jednorazowo, w roku 2019 w większości kompleksów Nadleśnictwa, przy czym gęstość ich populacji była zróżnicowana przestrzennie. Największą intensywność rójki zaobserwowano we wschodniej części Nadleśnictwa, gdzie przeprowadzono agrolotnicze zabiegi ochronne na powierzchni 661,45 ha (ryc. 1.). W drzewostanach Nadleśnictwa Strzelce obecne jest cztery szczepy chrabąszczy, przy czym jedynie szczep główny lat; 2015/2019/2023/2027, był rejestrowany podczas prowadzonych kontroli (rójka roku 2019 i 2023) ale w chwili obecnej on również nie posiada znaczenia gospodarczego.

Corocznie, w okresie sierpnia i września, prowadzono przeglądy upraw pod kątem rozmiaru szkód w odnowieniach, spowodowanych żerem pędraków. Powierzchnia szkód powodowanych przez pędraki (bez wskazania konkretnego szczepu), powyżej progu rejestracji (szkody powyżej 10% powierzchni, uwzględnione w formularzu 3 IOL), w uprawach i młodnikach osiągnęła najwyższe wartości w latach 2017-2019 i wyniosła od 18,24 ha, w 2019 roku do 30,98 ha w roku 2018. W ostatnich pięciu latach szkody wystąpiły dwukrotnie a ich powierzchnia nie przekroczyła 6,00 ha.

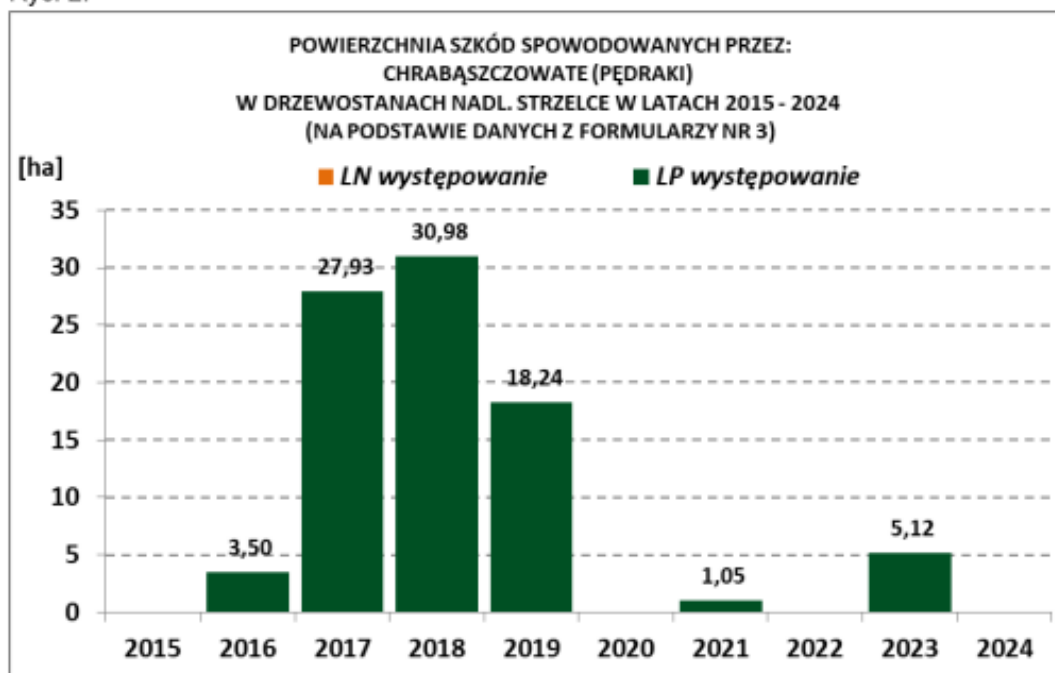
Nadleśnictwo prowadziło coroczne kontrole występowania szkodników korzeni na powierzchniach przewidzianych do odnowienia lub uszkodzonych żerem pędraków. W trakcie kontroli stwierdzano zagrożenie, przede wszystkim, ze strony szczepu głównego – maksymalnie w prognozie na 2018 r. (kontrola wykonana jesienią 2017 r.) stwierdzono zagrożenie, ze strony pędraków trzyletnich (L3), na powierzchni 14,00 ha (ryc. 3 i 4). Tak duża powierzchnia, w 2018 roku, wynikała, także, z szerokiego zakresu kontroli prowadzonych przed planowanymi, na 2019 ok, zabiegami ochronnymi. Celem kontroli było zebranie danych do wyznaczenia zasięgu pól zabiegowych. Od 2019 roku rozmiar powierzchni zagrożonych systematycznie się obniża (efekt zabiegów ochronnych 2019 r.).

W przypadku pozostałych trzech szczepów stwierdzano występowanie zagrożenia ze strony pędraków, na powierzchni maksymalnie kilkunastu arów.

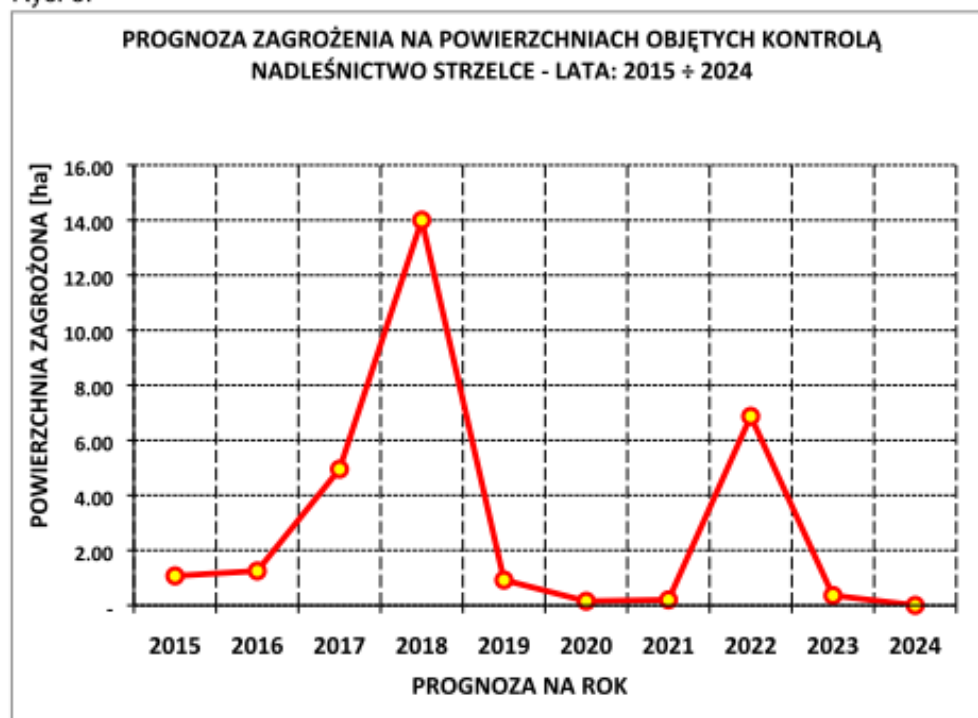
Ryc. 1.

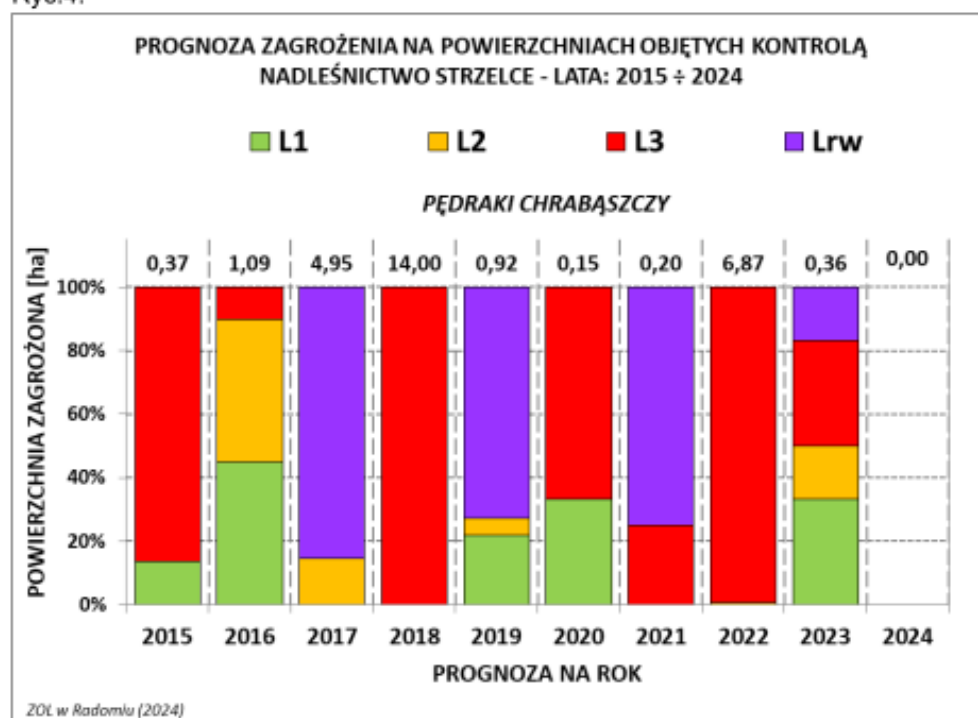
Ryc. 2.

Ryc. 3.

Ryc.4.

Pozostałe szkodniki korzeni (ogrodnica niszczylistka - *Phyllopertha horticola*, listnik zmiennobarwny - *Anomala dubia*, guniak czerwcyk - *Amphimallon solstitiale*, jedwabek brunatny - *Serica brunnea*) miały znaczenie gospodarcze na terenie szkółki. Pędraki tych gatunków występowały w próbach wspólne z pędrakami chrabąszczy i corocznie powodowały zagrożenie szkodami na powierzchni od 0,06 ha w roku 2024 do 0,48 ha w roku 2023.

1.2. Smolik znaczony (*Pissodes castaneus*), szeliniak sosnowiec (*Hylobius abietis*)

Zarówno szeliniak sosnowiec jak i smolik znaczony nie występowały w uprawach sosnowych na terenie Nadleśnictwa.

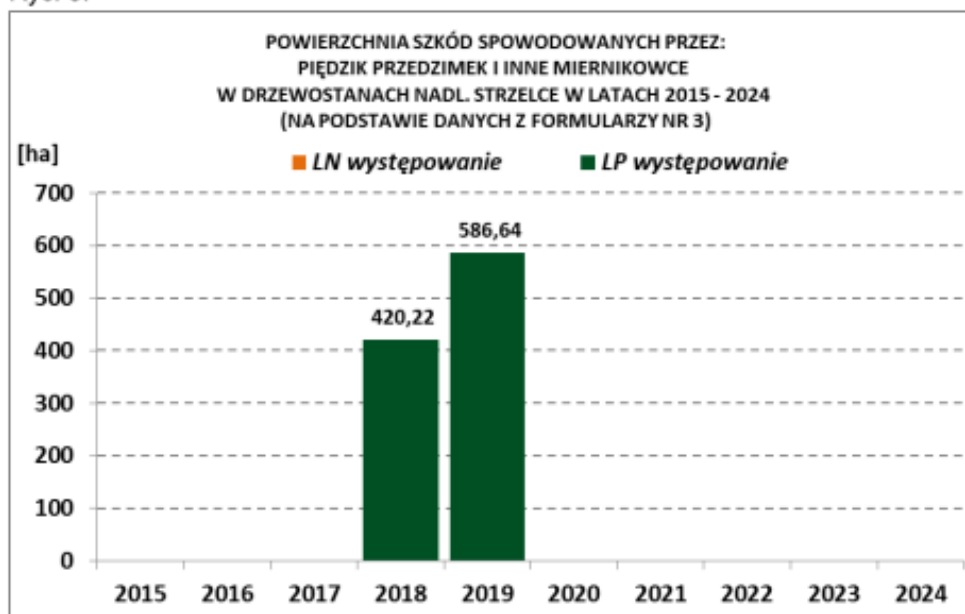
1.3. Pozostałe szkodniki szkółek i upraw

Spośród szkodników, stanowiących zagrożenie dla szkółek, upraw i plantacji nasiennych, w ostatnim dziesięcioleciu na terenie nadleśnictwa nie zarejestrowano żadnego gatunku.

2. Szkodniki pierwotne drzewostanów iglastych i liściastych

Spośród foliofagów gatunków liściastych i iglastych, w ostatnim dziesięcioleciu, zarejestrowano wzmożoną aktywność jedynie szkodników z rodziny miernikowcowatych (*Geometridae*), żerujących na dębach. W latach 2018-2019 wystąpiły one w drzewostanach Nadleśnictwa na łącznej powierzchni 1006,86 ha; odpowiednio w 2018 roku na powierzchni 420,22 ha i w 2019 roku na powierzchni 586,64 ha. Przeciwno szkodnikom tym nie prowadzono zabiegów ochronnych (ryc.5.)

Ryc. 5.

Na terenie Nadleśnictwa nie występują ogniska gradacyjne szkodników pierwotnych drzewostanów iglastych.

3. Szkodniki wtórne

3.1. Kornik ostrozębny (*Ips acuminatus*)

Kornik ostrozębny wystąpił gradacyjnie na terenie Nadleśnictwa Strzelce w latach 2015 – 2019, powodując szkody w drzewostanach sosnowych. Gradacja miała charakter wielkopowierzchniowy i objęła teren całej RDLP w Lublinie. W chwili obecnej ilość szkodnika utrzymuje się na poziomie naturalnego zapasu w środowisku. Masowy pojaw kornika zbiegł się w czasie z suszą panującą w 2015 roku, osłabiającą vitalność drzewostanów a w konsekwencji zdolność sosny do obrony przed zasiedleniem przez szkodniki z grupy kambiofagów.

W Nadleśnictwie Strzelce, w latach 2015 – 2019, kornik ostrozębny spowodował uszkodzenia drzewostanów na powierzchni łącznej około 1039,24 ha (SILPWeb, formularz nr 3 IOL, wg. stanu na 30.09.2023 r.), maksymalnie 917,99 ha w 2016 r (ryc.6.). Był to proces wydzielania się posuszu w formie pojedynczej i grupowej, rozproszonego na terenie całych wydziałów, stąd tak znaczna powierzchnia występowania szkodnika.

Prace porządkujące stan sanitarny drzewostanów sosnowych prowadzono na bieżąco, ewidencjonując drewno pozyskane z drzew zasiedlonych przez kornika ostrozębnego za pomocą kodu IPSA, wprowadzanego do dokumentacji przy odbiorze surowca (system ewidencji wprowadzono od 1.04.2016 r.).

Od 2015 roku Nadleśnictwo Strzelce pozyskało, ogółem, 25,7 tys. m³ drewna kornikowego (z kodem IPSA; stan na 30.09.2023 r.) (ryc.7.).

Nadleśnictwo podejmowało (zgodnie z wytycznymi RDLP w Lublinie i ZOL w Radomiu) działania ochronne obejmujące m.in. bieżące lustracje drzewostanów, identyfikację i usuwanie drzew zasiedlonych, przyśpieszoną spedycję drewna sosnowego pozyskanego z drzew zasiedlonych, niszczenie lub przerób wierchołków i drobnicy zasiedlonej przez kornika ostrozębnego (palenie lub zrębkowanie).

Ryc. 6.

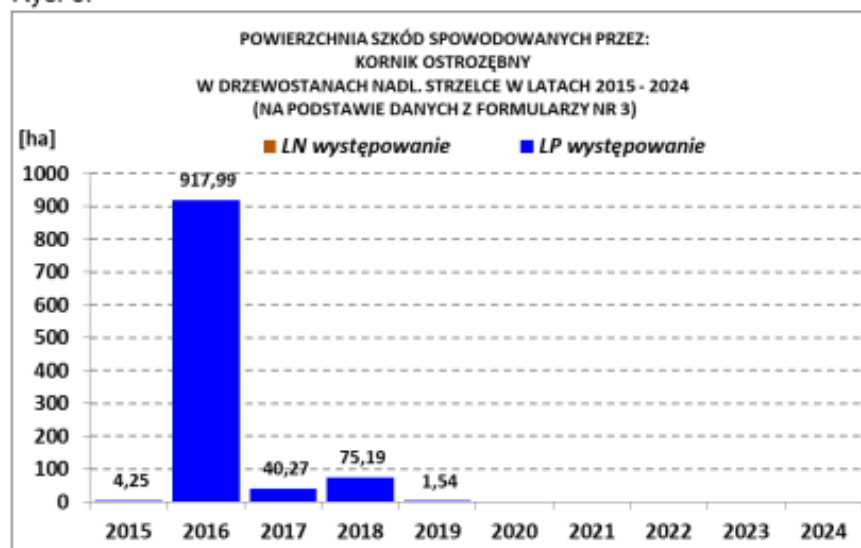
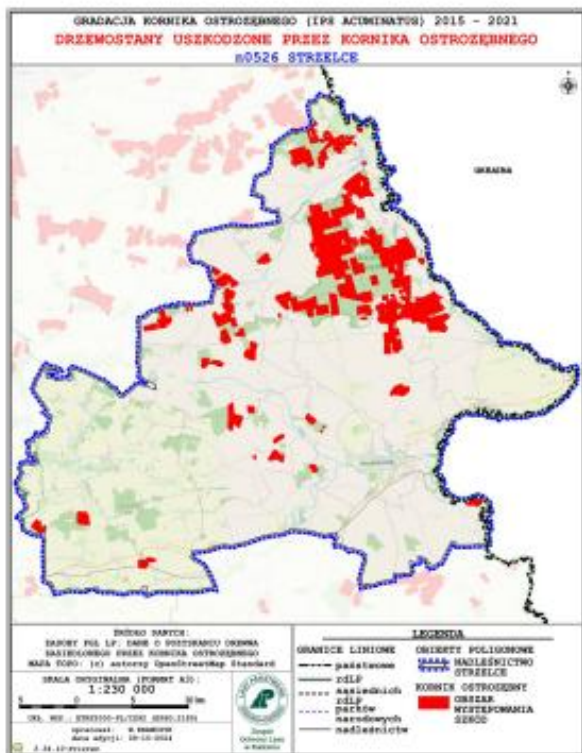

Рис. 7.

Ryc. 8.

3.2. Pozostałe szkodniki wtórne sosny

Nie stwierdzono istotnych szkód powodowanych przez pozostałe szkodniki wtórne (liczebności populacji szkodników nie przekraczały poziomu tzw. „żelaznego zapasu”).

3.3. Szkodniki wtórne innych gatunków iglastych

Drzewostany świerkowe stanowią ok. 0,3% powierzchni (34,72 ha) Nadleśnictwa Strzelce. Kornik drukarz (*Ips typographus*) spowodował szkody na powierzchni łącznej 1,10 ha jedynie w 2018 r.

Wraz z pojawem szkodnika Nadleśnictwo prowadziło działania ochronne usuwając na bieżąco drzewa zasiedlone.

4. Zagrożenia ze strony patogenów grzybowych (występowanie chorób lasu)

4.1. Patogeny stwarzające zagrożenie dla produkcji materiału sadzeniowego

Mączniak prawdziwy dębu (*Erysiphe alphitoides*) jest patogenem mogącym spowodować, w sprzyjających ku temu warunkach pogodowych, istotne gospodarczo szkody w produkcji szkółkarskiej i jedynie tam jest zwalczany poprzez wykonywanie zabiegów ochronnych. W Nadleśnictwie Strzelce występował i był zwalczany corocznie, na całej powierzchni występowania, na kwaterach z sadzonkami dębu. W minionym dziesięcioleciu zwalczano patogen na sumarycznej powierzchni 17,46 ha (maksymalnie w 2020 roku na powierzchni 3,29 ha) (ryc.9.). Zabiegi ochronne prowadzono na wczesnym etapie rozwoju patogenu, co zapobiegało negatywnym zmianom w kondycji produkowanego materiału sadzeniowego.

Osutka sosny to choroba sosny wywoływana przez wiele patogenów. Poraża igły u siewek i sadzonek. Widocznym objawem są poszerzające się i żółknące plamy różnej wielkości oraz przedwczesne opadanie igieł. Na szkółce może powodować nie tylko straty przyrostowe oraz obniżenie kondycji sadzonek ale także zamieranie materiału sadzeniowego. Osutka występowała i była zwalczana na szkółce (zabiegi chemiczne) w większości lat 10 – lecia, na powierzchni maksymalnej 0,19 ha.

Pasożytnicza zgorzel siewek występowała corocznie na powierzchni od 0,18 ha w 2015 roku do 0,41 ha w 2019 roku na sumarycznej powierzchni 2,37 ha.

Pozostałe patogeny i choroby występowały na szkółce incydentalnie i na niewielkich powierzchniach. Nadleśnictwo reagowało wykonując na bieżąco zabiegi ochronne, zapobiegając trwałym szkodom i w produkowanym materiale sadzeniowym (tabela 1.).

Ryc.9.

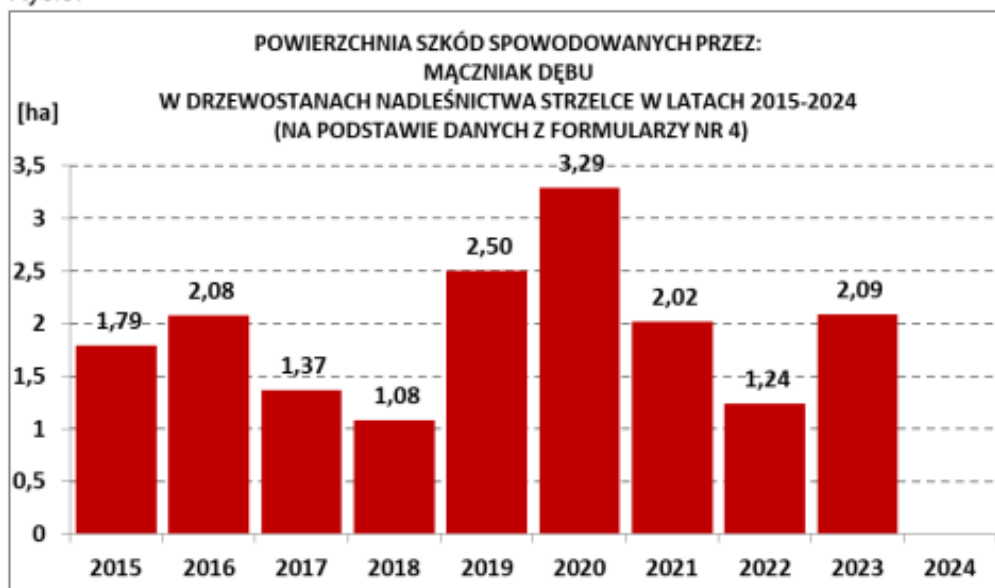

Tabela 1. Powierzchnia występowania chorób infekcyjnych na szkółce w minionym 10 – leciu.

jednostka chorobowa / rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUMA
pasożytnicza zgorzel siewek	0,18	0,23	0,2	0,34	0,41	0,24	0,32	0,22	0,23	0	2,37
szara pleśń	0	0	0	0,29	0,44	0	0	0	0	0	0,73
osutki sosny	0,19	0,15	0,14	0,1	0,02	0	0	0,06	0	0	0,66
rdze na igłach/liściach	0	0,01	0,03	0,03	0	0	0	0	0	0	0,07
mączniak dębu	1,79	2,08	1,37	1,08	2,5	3,29	2,02	1,24	2,09	0	17,46

4.2. Choroby upraw, młodników i drzewostanów starszych klas wieku

Poza chorobami infekcyjnymi występującymi na szkółce w drzewostanach Nadleśnictwa zarejestrowano jedynie występowania zjawiska zamierania jesionu w 2020 roku na powierzchni 2,00 ha

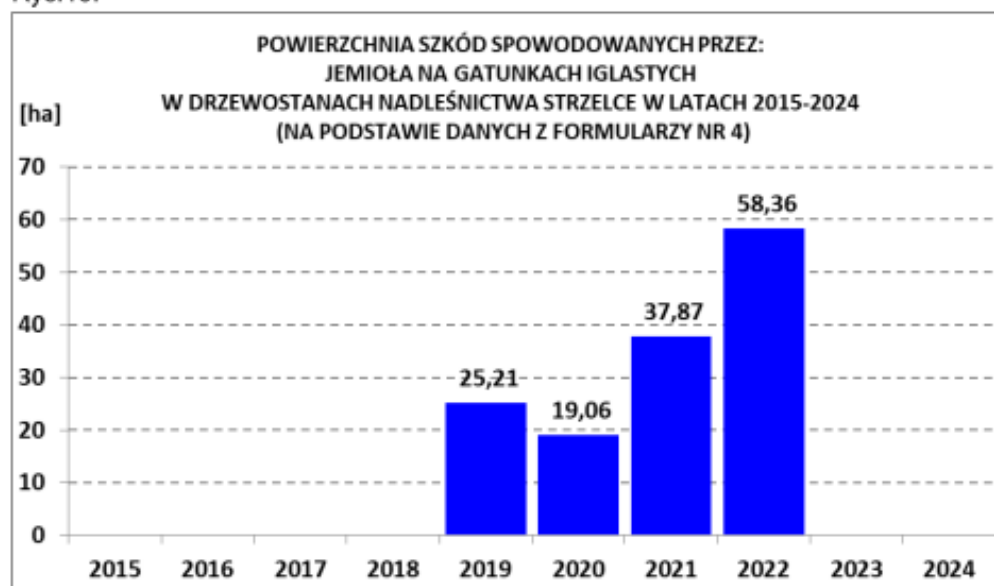
4.2.1. Jemioła na gatunkach iglastych i liściastych

W okresie obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, w Nadleśnictwie Strzelce zaobserwowano obniżenie kondycji drzewostanów sosnowych wywołane licznym zasiedleniem drzew przez jemiołę rozpięchłą (*Viscum album ssp. austriacum*). Po raz pierwszy zjawisko to zanotowano w 2019 roku, kiedy to, po licznych informacjach dochodzących z różnych rejonów kraju, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych zarządziła, opartą o jednolitą metodykę, powszechną inwentaryzację powierzchni drzewostanów zasiedlonych przez jemiołę.

Na terenie Nadleśnictwa Strzelce w 2022 roku, zarejestrowano maksymalnie 58,36 ha drzewostanów zasiedlonych przez jemiołę (ryc. 10.).

Rozmiar szkód powodowanych przez jemiołę narasta w okresach, gdy przez 2 – 3 sezony wegetacyjne z rzędu ilość opadów jest na niskim poziomie (długotrwałe susze). W ostatnim dziesięcioleciu intensyfikacja pojawu jemioły w drzewostanach zbiegła się z wystąpieniem suszy lat 2015-2019, która spowodowała z jednej strony przyspieszenie tempa osłabienia i zamierania drzewostanów, z drugiej – sprzyjała rozwojowi jemioły.

Ryc.10.

5. Szkody od zwierzyny

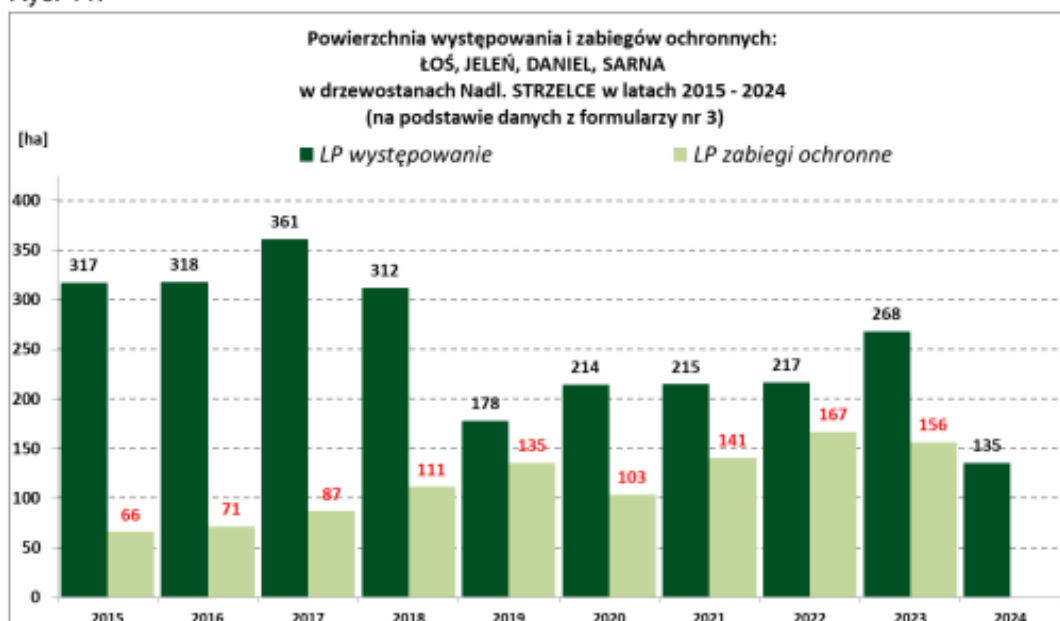
Istotnym problemem w prowadzeniu prawidłowej gospodarki leśnej były szkody w uprawach i młodnikach, wyrządzane przez zwierzynę (sarna, jeleni, łoś). Polegały one na zgryzaniu i łamaniu pędów, spalowaniu, czemchaniu, wyrwaniu i wydeptywaniu sadzonek. Uszkodzenia kształtowały się na poziomie: od 1135 ha (2024 r.) do 361 ha (2021 r.). Nadleśnictwo stosowało mechaniczne i chemiczne metody ochrony upraw przed zwierzyną w formie m.in. grodzień, zabezpieczania repelentami, itp. Powierzchnia zabiegów ochronnych wyniosła minimalnie 66 ha w 2015 roku, maksymalnie 167 ha w 2022 roku (1.).

Duże znaczenie ma występowanie łośa w drzewostanach Nadleśnictwa i szkody przez niego powodowane. Rozmiar tych szkód wyniósł od 2,22 ha w roku 2018 do 42,45 ha w roku 2022, przy czym w poszczególnych latach minionego okresu zarejestrowano znaczne wahania rozmiaru tych szkód (ryc. 12).

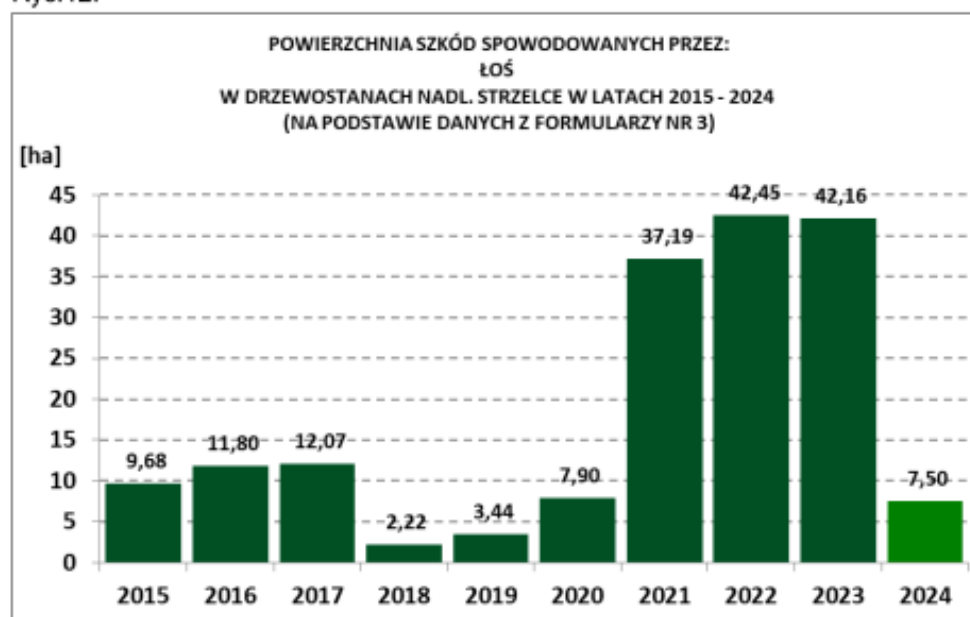
Dominujący rozmiar szkód powodowany jest nadal przez jeleniowate gatunki łowne (ryc. 13.) szkody powodowane przez inne ssaki występowały na niskim poziomie. Sumaryczne powierzchnie szkód w dziesięcioleciu wyniosły: dzik (*Sus scrofa*) 11,57 ha, gryzonie 0,02 ha.

Okresowo znaczne szkody wyrządzał w drzewostanach bóbr, który tylko w roku 2015 spowodował szkody na powierzchni 160,41 ha. W następnych latach minionego dziesięciolecia, szkody od tego gatunku spadły do poziomu bardzo niskiego i na tym poziomie utrzymywały się, niemal, do końca okresu obowiązywania PUL (ryc. 14.).

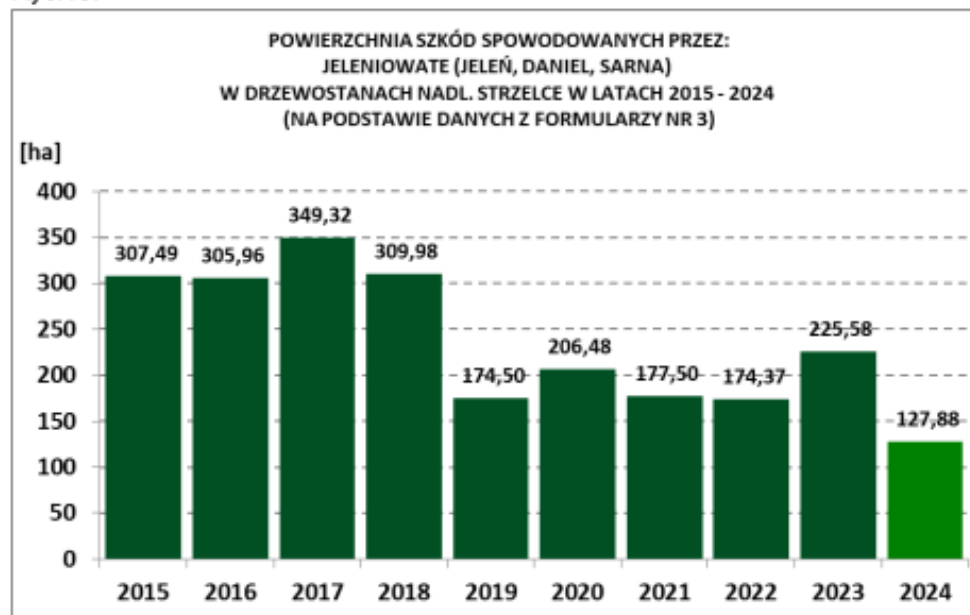
Ryc. 11.

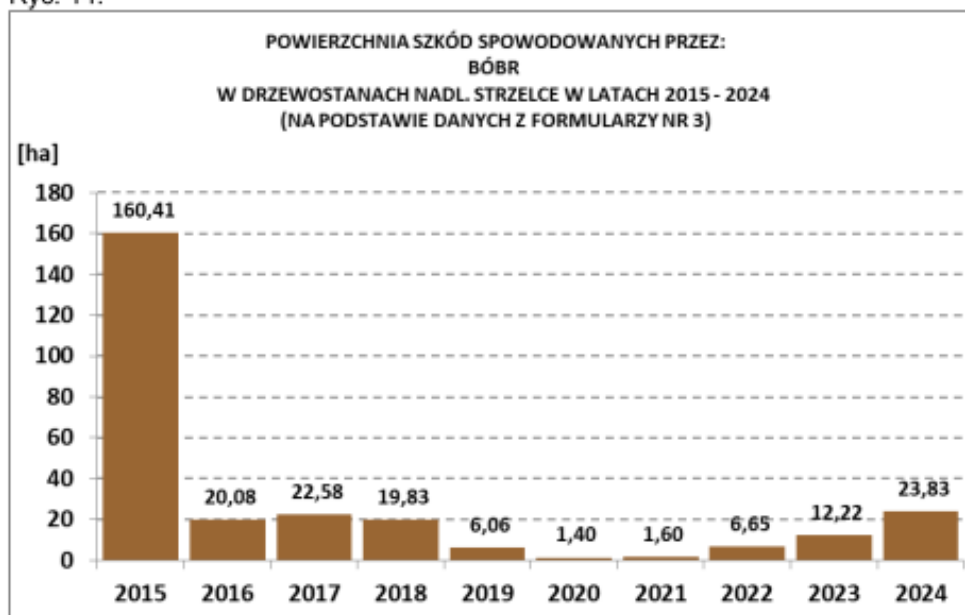
Ryc.12.

Ryc.13.

Ryc. 14.

6. Zagrożenie ze strony czynników abiotycznych i antropogenicznych

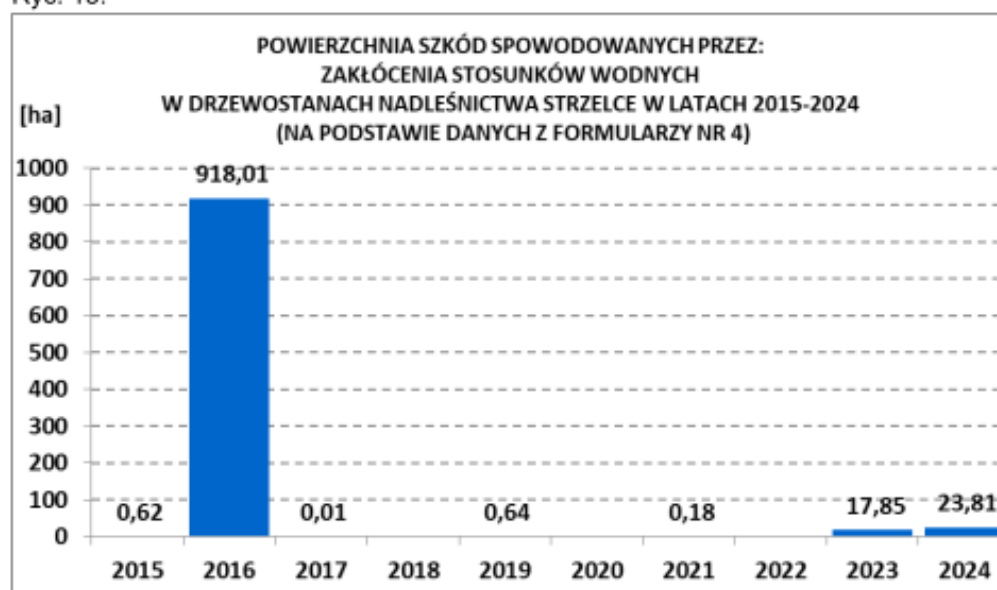
W latach 2015 – 2024 w drzewostanach Nadleśnictwa Strzelce wystąpiły znaczne szkody spowodowane przez abiotyczne czynniki szkodotwórcze: zakłócenia stosunków wodnych; na powierzchni 961,12 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 918,01 ha w 2016 roku (ryc. 15.), z czego niemal całość stanowiło obniżenie poziomu wód- susza na powierzchni 944,57 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 917,99 ha w 2016 roku podtopienia i zalania wystąpiły jedynie; na powierzchni 16,55 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 10,85 ha w 2024 roku, niskie i wysokie temperatury na powierzchni 211,82 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 180,77 ha w 2024 roku (ryc. 16.), z czego całość przypadła na zmrózenia i zważenia; (211,82 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 180,77 ha w 2024 roku), huraganowe wiatry; na powierzchni 201,11 ha w dziesięcioleciu, w tym jednorazowo 196,61 ha w 2016 roku (ryc. 17.).

Nadleśnictwo podjęło działania ochronne w uszkodzonych drzewostanach, wykonując zabiegi sanitarne poprzez usuwanie drzew zamartwych i wykazujących obniżenie kondycji – stanowiące potencjalną bazę rozrodu szkodników wtórnych.

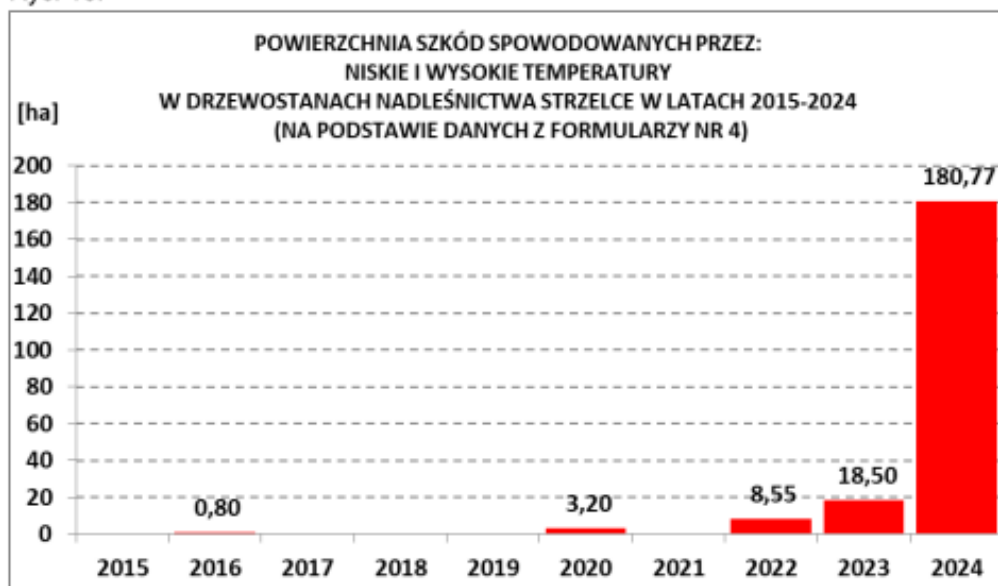
Tabela 2. Zestawienie powierzchni szkód spowodowanych przez czynniki abiotyczne i antropogeniczne w latach 2015 – 2024 (źródło: formularz 3 IOL)

Lp.		Szkółki	Uprawy i młodniki <20 lat	Drzewostany >20 lat	Ogółem
1	zakłócenia stosunków wodnych	0,39	38,07	922,66	961,12
2	podtopienia i zalania	0,39	11,89	4,27	16,55
3	obniżenie poziomu wód, susza	0	26,18	918,39	944,57
4	niskie i wysokie temperatury	6,41	205,41		211,82
5	oparzenia (zgorzel słoneczna), wiednięcie i zamieranie				
6	zmrożenia, zwarzenia	6,41	205,41		211,82
7	wiatr			201,11	201,11
8	śnieg				
9	grad				
10	pożar		0,28	0,05	0,33
11	imisyje zanieczyszczeń				

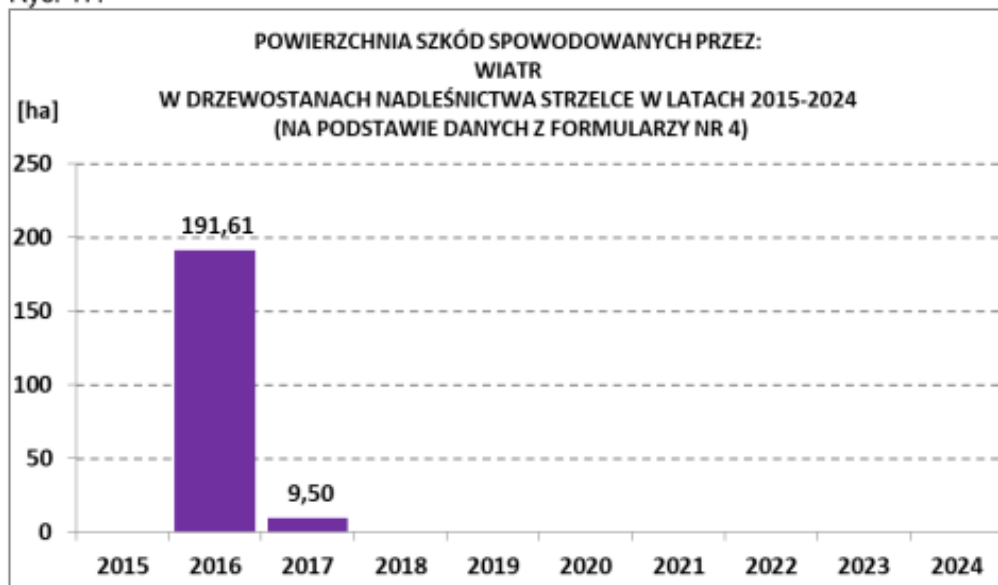
Ryc. 15.

Ryc. 16.

Ryc. 17.

7. Stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów

Łącznie w dziesięcioleciu 2014 – 2023 Nadleśnictwo usunęło 79,6 tys. m³ drzew martwych i zamierających (tj. ok. 11,1% grubizny ogółem stan na 30.09.2024 r.), z czego 55,9 tys. m³ stanowił posusz (tj. 7,8%) a 23,7 tys. m³ złomy i wywroty (tj. 3,3%). Udział drewna P,ZiW w grubiznie w poszczególnych latach wahał się od 2,7% (2021 r.) do 24,7% (2018 r.) (tabela 3).

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Zwiększona ilość drewna z sanitarnego porządkowania drzewostanów I latach 2016-2018 była konsekwencją wystąpienia w drzewostanach Nadleśnictwa gradacji kornika ostrożnego i szkodników towarzyszących (lata 2015 – 2019) (ryc. 18).

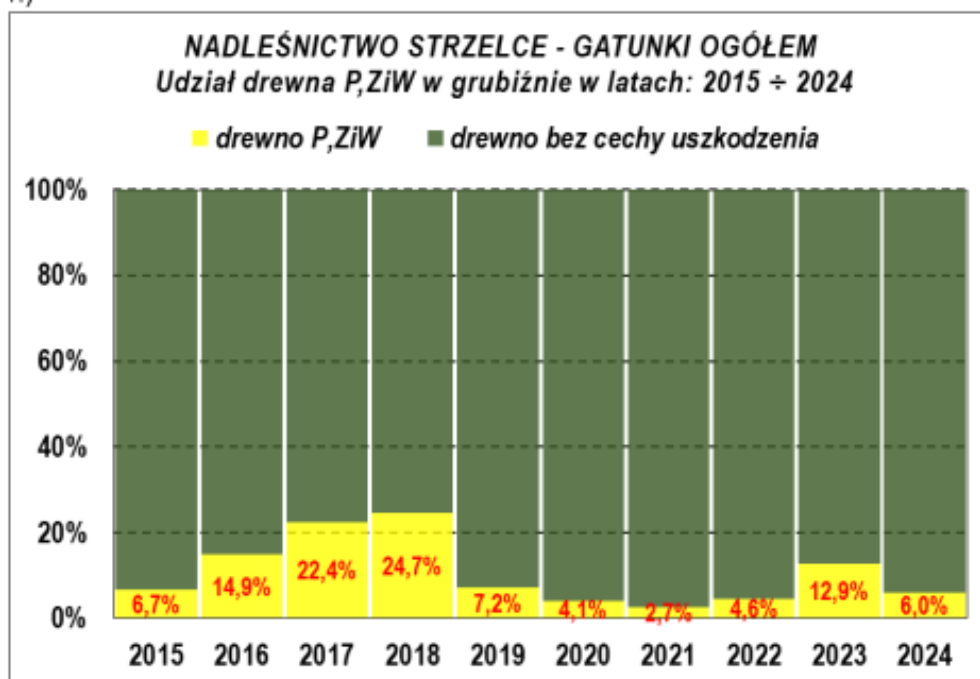
Tabela 3. Zestawienie drewna pozyskanego w ramach porządkowania stanu sanitarnego drzewostanów w latach 2015 – 2024* (*pozyskanie w 2024 wg stanu na 30.09.2023 r.)

ROK	GATUNKI OGÓŁEM									
	POSUSZ				ZŁOMY I WYWROTY				P,ZIW RAZEM	GRUBIZNA OGÓŁEM
	Z	O	N	SUMA	Z	O	N	SUMA		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2015	900	834	1 908	3 642	159	169	1 251	1 579	5 221	78 092
2016	5 768	994	1 055	7 817	172	100	3 273	3 545	11 362	76 491
2017	11 652	1 734	1 568	14 954	167	131	3 443	3 741	18 695	83 547
2018	11 635	5 465	472	17 572	191	50	1 684	1 925	19 497	78 965
2019	294	2 894	373	3 561	17	71	1 911	1 999	5 560	77 319
2020	4	1 233	581	1 818	0	26	1 260	1 286	3 104	74 875
2021	4	1 081	461	1 546	5	17	407	429	1 975	72 865
2022	2	1 095	900	1 997	8	114	1 053	1 175	3 172	69 555
2023	20	1 519	683	2 222	442	210	5 672	6 324	8 546	66 251
2024	0	403	420	823	41	155	1 496	1 692	2 515	41 876
SUMA	30 279	17 252	8 421	55 952	1 202	1 043	21 450	23 695	79 647	719 836
SOSNA										
ROK	POSUSZ				ZŁOMY I WYWROTY				P,ZIW RAZEM	GRUBIZNA OGÓŁEM
	Z	O	N	SUMA	Z	O	N	SUMA		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	11
2015	612	404	695	1 711	10	27	267	304	2 015	30 367
2016	5 729	709	304	6 742	161	0	2 293	2 454	9 196	30 430
2017	11 633	1 539	1 167	14 339	54	31	1 559	1 644	15 983	41 701
2018	11 582	5 046	155	16 783	3	10	240	253	17 036	39 305
2019	288	2 701	187	3 176	1	16	429	446	3 622	37 641
2020	4	929	285	1 218	0	7	297	304	1 522	31 044
2021	0	1 011	223	1 234	0	1	77	78	1 312	28 795
2022	0	846	542	1 388	4	44	235	283	1 671	26 089
2023	19	1 131	387	1 537	431	146	4 279	4 856	6 393	27 097
2024	0	191	188	379	13	77	583	673	1 052	13 774
SUMA	29 867	14 507	4 133	48 507	677	359	10 259	11 295	59 802	306 243
GATUNKI OGÓŁEM BEZ SOSNY										
ROK	POSUSZ				ZŁOMY I WYWROTY				P,ZIW RAZEM	GRUBIZNA OGÓŁEM
	Z	O	N	SUMA	Z	O	N	SUMA		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	11
2015	288	431	1 213	1 932	149	142	984	1 275	3 207	47 725
2016	39	285	751	1 075	11	100	980	1 091	2 166	46 061
2017	19	195	401	615	113	100	1 884	2 097	2 712	41 846
2018	53	419	317	789	188	41	1 445	1 674	2 463	39 660
2019	6	193	186	385	16	55	1 482	1 553	1 938	39 678
2020	0	304	296	600	0	19	963	982	1 582	43 831
2021	4	70	239	313	5	16	331	352	665	44 070
2022	2	249	358	609	4	71	818	893	1 502	43 466
2023	1	388	296	685	11	64	1 393	1 468	2 153	39 154
2024	0	211	232	443	28	78	913	1 019	1 462	28 102
SUMA	412	2 745	4 289	7 446	525	686	11 193	12 404	19 850	413 593

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

DAB										
ROK	POSUSZ				ZŁOMY I WYWROTY				P,ZiW RAZEM	GRUBIZNA OGÓŁEM
	Z	O	N	SUMA	Z	O	N	SUMA		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2015	135	189	427	751	4	25	394	423	1 174	13 911
2016	8	81	364	453	0	17	371	388	841	14 121
2017	6	91	148	245	24	9	710	743	988	13 197
2018	5	64	105	174	79	9	376	464	638	13 328
2019	4	101	57	162	0	17	397	414	576	12 640
2020	0	109	161	270	0	13	245	258	528	14 945
2021	4	35	142	181	0	3	43	46	227	14 669
2022	2	143	141	286	0	21	68	89	375	15 272
2023	1	239	174	414	0	14	271	285	699	16 287
2024	0	140	140	280	14	32	258	304	584	9 996
SUMA	165	1 192	1 859	3 216	121	160	3 133	3 414	6 630	138 366

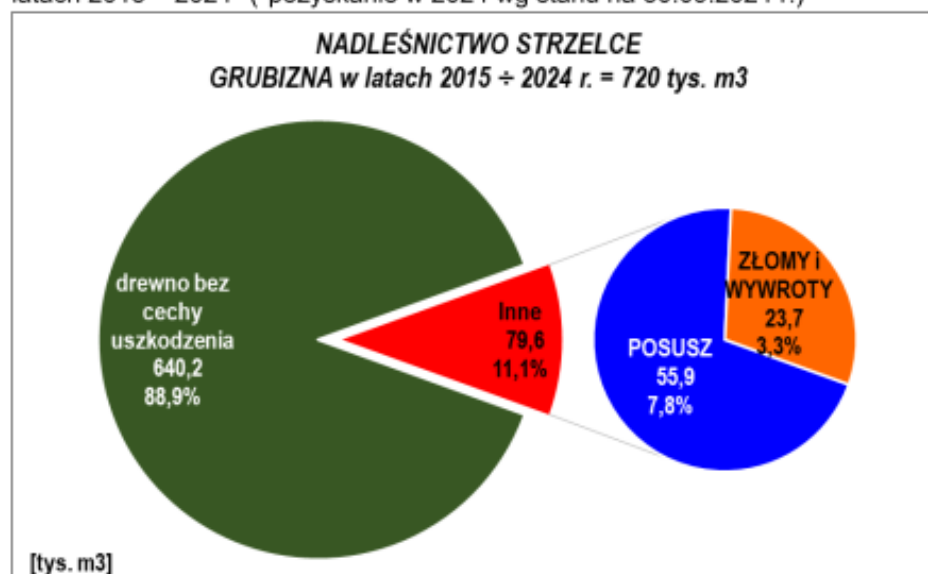
Ryc. 18. Udział drewna z sanitarnego porządkowania drzewostanów w masie grubizny w poszczególnych latach okresu 2015-2024* (*pozyskanie w 2024 wg stanu na 30.09.2024 r.)

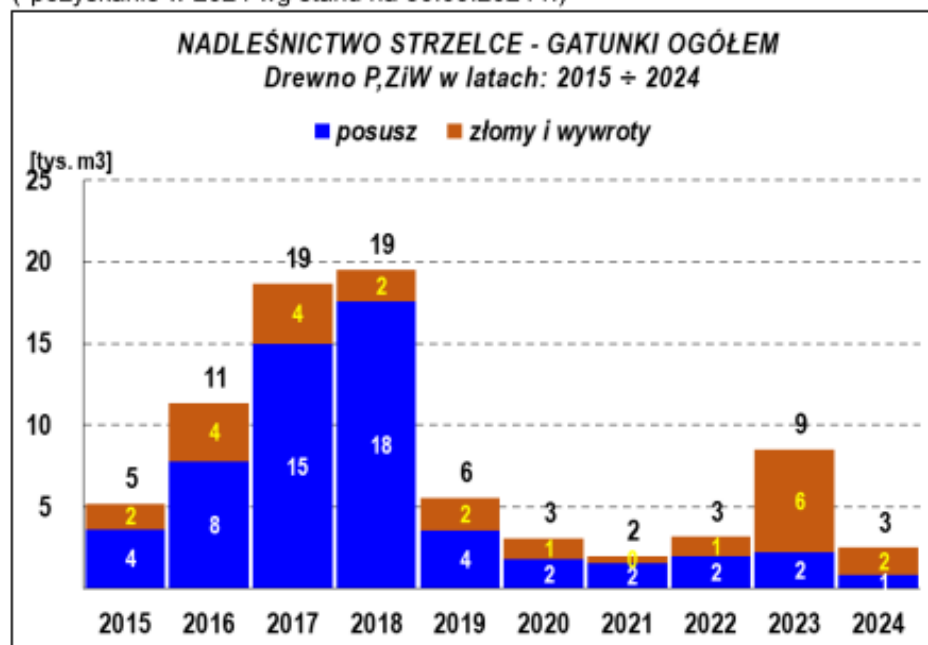
W masie drewna pozyskiwanego, w minionej dziesięciolecie, w trakcie cięć sanitarnych przeważało pozyskanie posuszu (ryc. 18.), na którego ogólną masę znaczący wpływ miało drewno sosnowe pozyskiwane w ramach ograniczania populacji kornika ostrozębnego i szkodników towarzyszących. Wyjątek stanowi tu pozyskanie roku 2023 i 2024 w których wystąpiła przewaga pozyskanej masy wywrotów i złomów (ryc. 20.). Niepokój budzi natomiast znaczny udział posuszu opuszczonego pozyskiwanego w ramach sanitarnego porządkowania drzewostanów, do tego stopnia, że w latach 2020 – 2024 cięcia te niemal zupełnie zatraciły swój sanitarny charakter (ryc. 21.). W przypadku wywrotów i złomów większość masy uszkodzonego drewna usuwana była przed

zasiedleniem przez szkodniki wtórne, co było działaniem zgodnym z zasadami utrzymania higieny lasu, wyprzedzającym rozwój populacji szkodliwych kambio i ksylofagów (ryc. 22.).

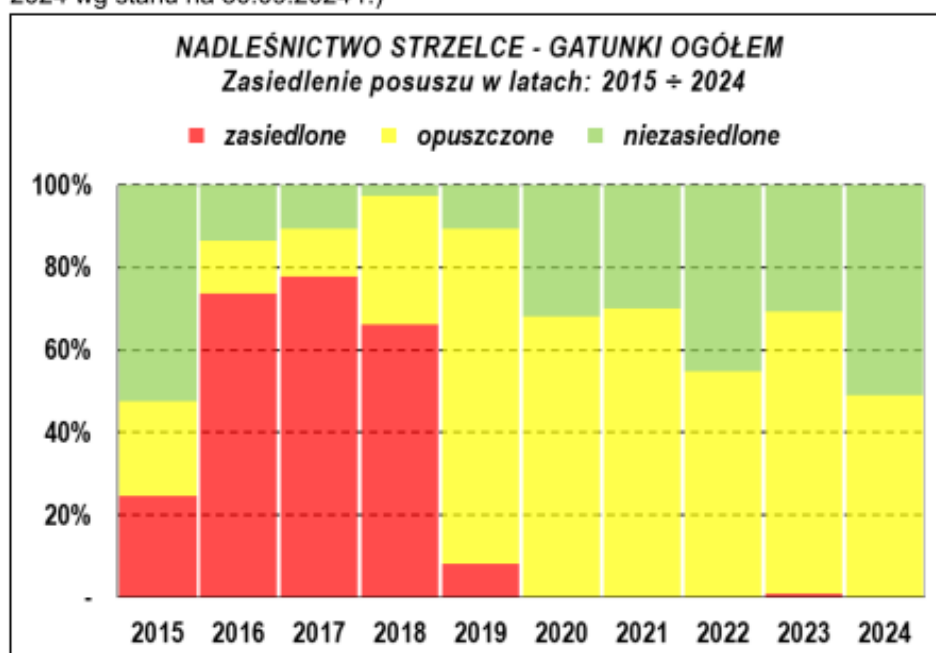
Ryc. 19. Sumaryczny udział złomów i wywrotów oraz posuszu w grubiznie ogółem w latach 2015 – 2024* (*pozyskanie w 2024 wg stanu na 30.09.2024 r.)

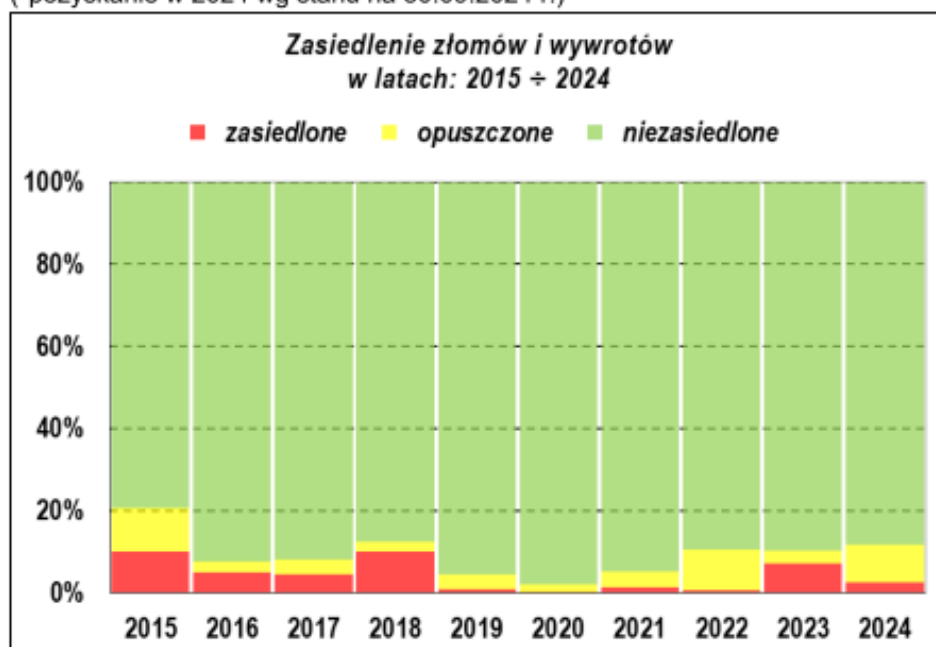
Ryc.20. Pozyskanie posuszu oraz złomów i wywrotów w latach 2015 – 2024* (*pozyskanie w 2024 wg stanu na 30.09.2024 r.)

Ryc. 21. Udział drewna pozyskanego w trakcie sanitarnego porządkowania drzewostanów wg rodzajów posuszu – ogółem w latach 2015 – 2024* (*pozyskanie w 2024 wg stanu na 30.09.2024 r.)

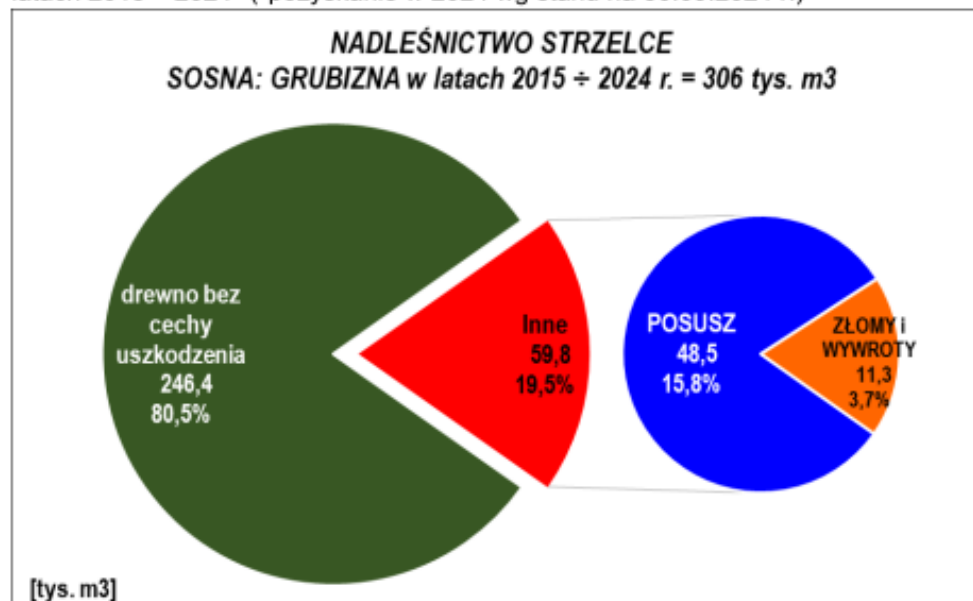
Ryc. 22. Udział drewna pozyskanego w trakcie sanitarnego porządkowania drzewostanów wg rodzajów złomów i wywrotów – ogółem w latach 2015 – 2024* (*pozyskanie w 2024 wg stanu na 30.09.2024 r.)

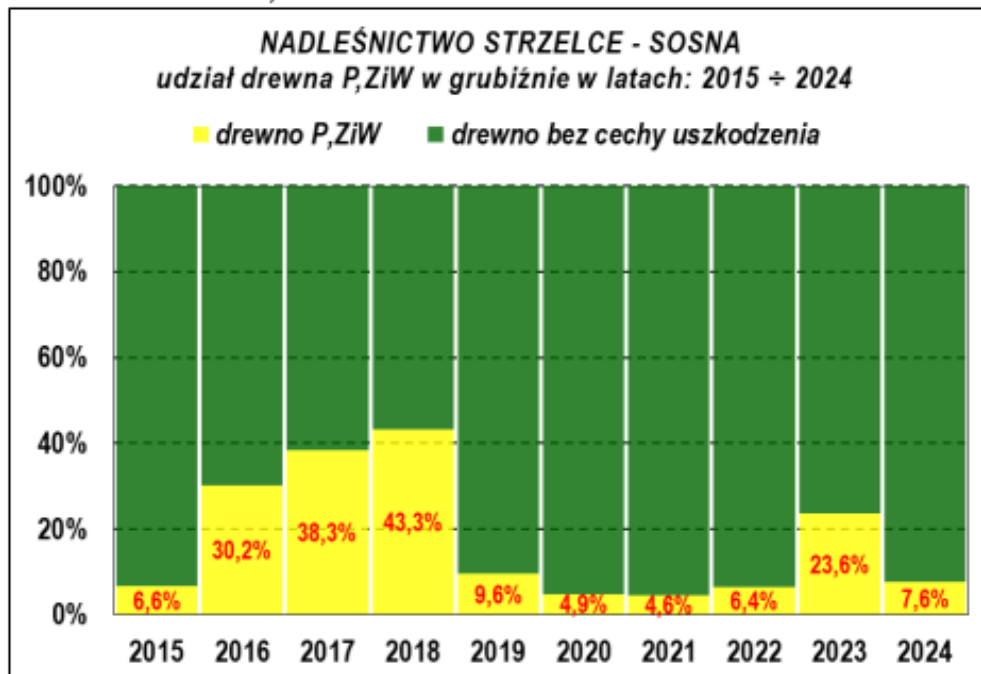
Na wielkość pozyskania drewna sosnowego (głównego gatunku lasotwórczego Nadleśnictwa Strzelce) w cięciach sanitarnych miało wystąpienie w minionym dziesięcioleciu gradacji kornika ostrozębnego. Stąd dominacja posuszu w masie drewna pozyskanego w ramach sanitarnego porządkowania drzewostanów (ryc. 23.). Również rozkład mas drewna przypadających na poszczególne lata dziesięciolecia różni się między sobą. W pierwszej pięciolatce udział drewna z cięć sanitarnych kilkakrotnie przewyższa ten sam udział w latach drugiej pięciolatki, okresu po wygaśnięciu gradacji kornika ostrozębnego (ryc. 24.).

Inna sytuacja występuje w przypadku pozyskania w cięciach sanitarnych drewna dębowego (głównego liściastego gatunku lasotwórczego Nadleśnictwa); dominuje tu pozyskanie złomów i wywrotów (12,4 tys. m³) nad pozyskaniem posuszu (7,4 tys. m³), co może świadczyć o dobrej kondycji drzewostanów dębowych i dęba jako gatunku (ryc. 25.). Dodatkowym potwierdzeniem tego stanu jest fakt utrzymywania się bardzo niskiego udziału drewna dębowego pozyskiwanego w ramach sanitarnego porządkowania drzewostanów, w masie pozyskiwanej grubizny dębowej ogółem (ryc. 26.).

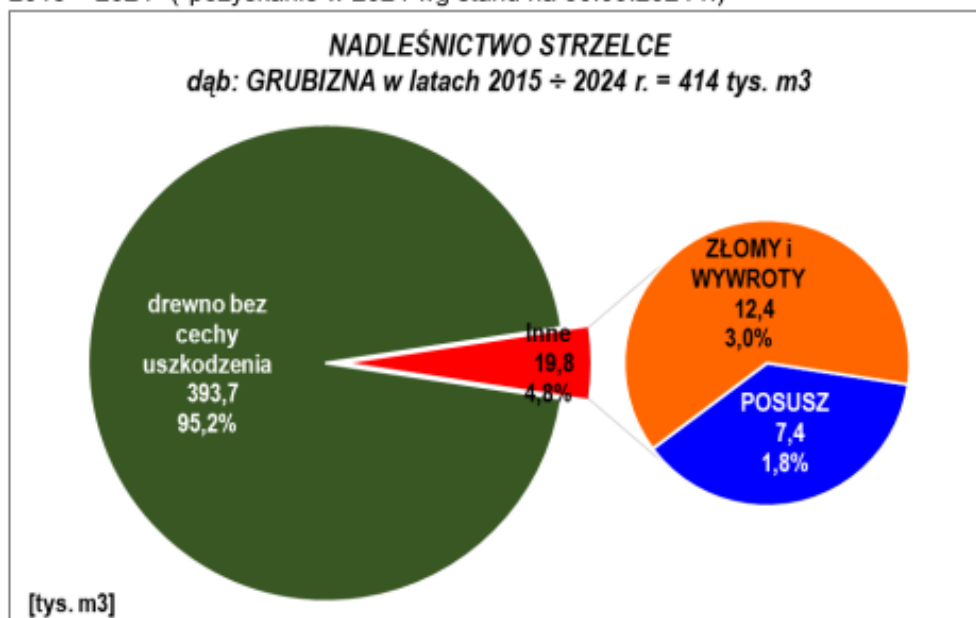
Ryc. 23. Sumaryczny udział złomów i wywrotów oraz posuszu w grubiznie **sosny** w latach 2015 – 2024* (*pozyskanie w 2024 wg stanu na 30.09.2024 r.)

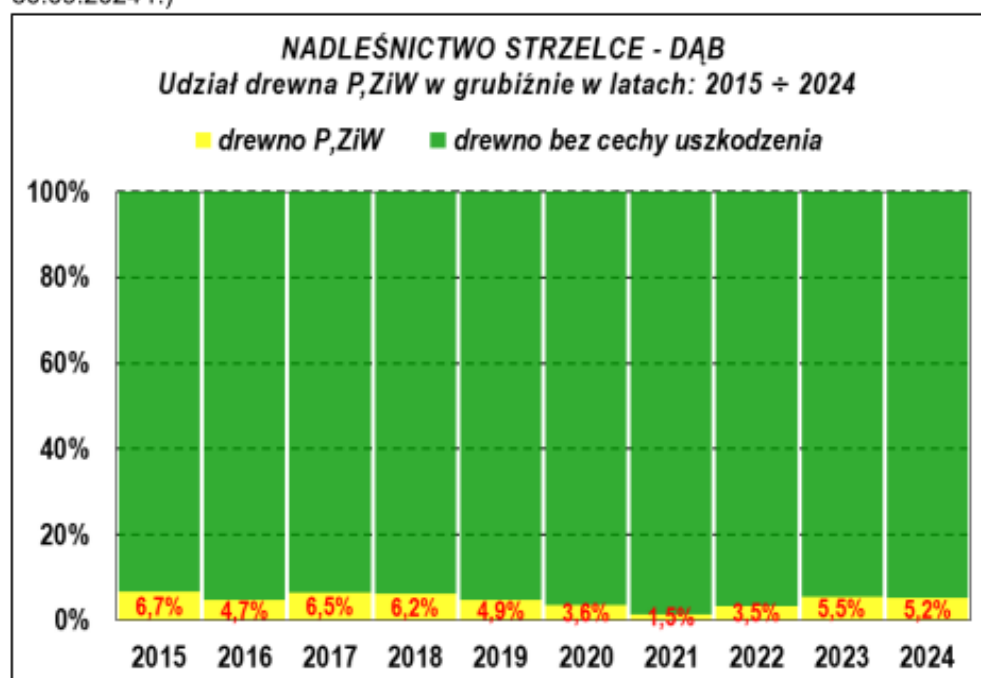
Ryc.24. Udział **drewna sosnowego** z sanitarnego porządkowania drzewostanów w masie grubizny w poszczególnych latach okresu 2015-2024* (*pozyskanie w 2024 wg stanu na 30.09.2024 r.)

Ryc. 25. Sumaryczny udział złomów i wywrotów oraz posuszu w grubiznie **dębu** w latach 2015 – 2024* (*pozyskanie w 2024 wg stanu na 30.09.2024 r.)

Ryc.26. Udział drewna dębowego z sanitarnego porządkowania drzewostanów w masie grubizny w poszczególnych latach okresu 2015-2024* (*pozyskanie w 2024 wg stanu na 30.09.2024 r.)

II. Prognoza zagrożeń oraz kierunkowe zadania z ochrony lasu na następne dziesięciolecie gospodarcze (2025 – 2034)

Priorytetowym zadaniem w ochronie lasu w przyszłym dziesięcioleciu, będzie monitorowanie i raportowanie o zagrożeniach ze strony czynników szkodliwych – w tym aktualizowanie partii kontrolnych do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny, ognisk gradacyjnych, uporczywych pędraczków, itp.

Podstawowy monitoring prowadzony na terenie Nadleśnictwa Strzelce winien obejmować:

- monitoring występowania szkodników korzeni (chrabąszcze),
- monitoring przebiegu i zasięgu rójek imago chrabąszczy,
- monitoring występowania szkodników liściożernych (szkodniki pierwotne),
- monitoring zagrożenia drzewostanów powodowanego przez owady kambio- i ksylofagiczne (szkodniki wtórne),
- monitoring szkód powodowanych przez grzyby patogeniczne i inne czynniki chorobotwórcze,
- monitoring i ocenę zagrożenia powodowanego przez roślinożerne ssaki,
- monitoring uszkodzeń lasu powodowanych przez czynniki abiotyczne (głównie czynniki meteorologiczne),

Informacje o występowaniu szkodników, chorób i szkód winny być zgłaszane na karcie sygnalizacyjnej (formularz nr 1), w celu diagnozowania i monitorowania szkód

przez Zespół Ochrony Lasu oraz odnotowywane na kartach ewidencyjnych (formularz nr 2) w celu ich ewidencjonowania, zgodnie z zapisami Instrukcji Ochrony Lasu w sprawozdawczości z tego zakresu.

Podczas prowadzenia wszystkich działań z zakresu ochrony lasu należy przestrzegać zasad integrowanej ochrony roślin. Procedury związane z przestrzeganiem wymagań integrowanej ochrony roślin zawierają, opracowane przez Instytut Badawczy Leśnictwa na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, dwie metodyki integrowanej ochrony – drzewostanów iglastych i liściastych, które zamieszczono na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwowego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Instytutu Badawczego Leśnictwa.

Analiza problemów z zakresu ochrony lasu występujących w okresie dotychczas obowiązującego PUL (lata 2014 – 2023) na terenie Nadleśnictwa, wskazuje na potencjalną możliwość wystąpienia także w kolejnych latach podobnych zagrożeń oraz szkód wywołanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.

1. Szkodniki szkółek, upraw i młodników

1.1. Szkodniki korzeni.

Jak wspomniano powyżej, Nadleśnictwo Strzelce jest objęte występowaniem wszystkich szczepów chrabąszczy, z wyraźną dominacją szczepu głównego 2015/2019/2023/2027. W efekcie realizowania działań ochronnych, w tym zabiegów wielkopowierzchniowych, zagrożenie ze strony tego szczepu zostało zredukowane do takiego poziomu, iż tymczasowo nie zachodzi potrzeba wykonywania kolejnej tury zabiegów ochronnych. Jednakże w ciągu kolejnych lat należy spodziewać się ekspansji w trakcie kolejnych rójek zarówno pędraków jak i imagines na nowe tereny jak i zwiększania się gęstości populacji na terenach na których szkodniki korzeni już występują. Nie jest również możliwa do przewidzenia dynamika zamian liczebności pozostałych szczepów. Zagrożenie upraw ze strony chrabąszczy może stanowić najważniejszy problem z zakresu ochrony lasu trakcie obowiązywania nowego PUL.

Warunkiem ograniczania rozmiaru szkód jest, także, dostosowanie działań z zakresu hodowli i użytkowania (np.: termin wykonania cięć w ramach użytkowania rębego, termin wprowadzania odnowienia) do cyklu rozwojowego poszczególnych szczepów chrabąszczy.

W prognozowaniu zagrożenia drzewostanów ze strony chrabąszczy należy uwzględnić:

- występowanie obu gatunków chrabąszczy,
- potencjalne różnice w zasięgu występowania, liczebności, dynamice dyspersji w poszczególnych kompleksach leśnych,
- ekspansję chrabąszczy z terenów otaczających kompleksy leśne nadleśnictwa (pola uprawne łąki, lasy innych własności)
- zmieniające się prawne uwarunkowania realizacji wielkopowierzchniowych zabiegów ochronnych.

2. Szkodniki wtórne drzewostanów iglastych i liściastych

Ochrona przed szkodnikami wtórnymi powinna obejmować monitoring populacji szkodników, terminowe wywożenie do nabywcy pozyskanego surowca oraz bieżące porządkowanie stanu sanitarnego drzewostanów. Realizacja zadań związanych z szeroko pojętą higieną lasu powinna się odbywać zgodnie z kalendarzem występowania szkodników wtórnych oraz Instrukcją Ochrony Lasu.

Nadal potencjalnie groźnym szkodnikiem drzewostanów sosnowych jest kornik ostrożebny. W odpowiednich warunkach środowiskowych może wystąpić kolejna gradacja tego szkodnika.

W trakcie gradacji opanowuje nie tylko drzewa osłabione ale także skutecznie zasiedla drzewa bez widocznych oznak osłabienia. Jest wektorem grzybów wywołujących siniznę, co powoduje obniżenie wartości pozyskanego surowca.

W trakcie usuwania i ewidencjonowania drzew zasiedlonych przez kornika ostrożebnego należy zwracać uwagę na współobecność na tych samych drzewach innych szkodników wtórnych, zwłaszcza kornika sześciobocznego, przyplaszczka granatka, smolika sosnowca i drągowinowca, czy żerdzianki sosnowki.

Koncentrując się na walce z szkodnikami sosny nie należy zapominać o szkodnikach innych gatunków lasotwórczych.

3. Choroby drzew i drzewostanów powodowane przez grzyby i inne czynniki

W minionym dziesięcioleciu problem ochrony drzew i drzewostanów przed patogenami grzybowymi sprowadzał się, w Nadleśnictwie Strzelce, do terenu szkółki. Wydaje się, że ze względu na specyfikę produkcji szkółkarskiej predysponującej produkowany materiał sadzeniowy na infekcje ze strony patogenicznych grzybów w następnym dziesięcioleciu ochrona produkcji szkółkarskiej sprowadzać się będzie do kontynuacji zabiegów prowadzonych dotychczas, z uwzględnieniem ciągle zmieniających się przepisów z zakresu ochrony roślin a w szczególności stale zmniejszającej się ilości środków ochrony roślin, w tym fungicydów dopuszczonych do stosowania w leśnictwie.

Długookresowe prognozy zmian klimatycznych przewidują dalszy wzrost temperatur i pogorszenie bilansu wodnego. W następstwie tych zmian należy liczyć się ze wzrostem powierzchni szkód powodowanych przez jemiolę.

Przeciwdziałając dalszemu rozprzestrzenianiu się jemioli należy realizować zalecenia Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (znak sprawy: ZO.712.1.2019, z dnia 15.01.2020 r.), zgodnie z którymi należy:

- 1) prowadzić bieżącą obserwację drzewostanów porażonych przez jemiolę.
- 2) usuwać podczas cięć sanitarnych drzewa opanowane przez jemiolę w stopniu silnym, zagrażającym życiu drzew.
- 3) w przypadku realizacji cięć w drzewostanach opanowanych przez jemiolę stosować zapisy §53, pkt 5 i 6 Zasad Hodowli Lasu.
- 4) w przypadku opanowania przez jemiolę drzew w całym wydzieleniu w stopniu zagrażającym jego trwałości należy wykonywać zręby sanitarne.
- 5) w przypadku znacznego obniżenia zadrzewienia wskutek prowadzenia cięć sanitarnych lub zabiegów pielęgnacyjnych i cięć sanitarnych należy wykonać zrzęb sanitarny.

- 6) w drzewostanach niezagrożonych przez jemiolę należy usuwać, w ramach prowadzonych cięć pielęgnacyjnych, drzewa przez nią zasiedlone, nawet w niewielkim stopniu, by nie stanowiła ona materiału rozmnożeniowego.
- 7) należy prowadzić wzmożone działania informacyjne, mające na celu uświadomienie społeczeństwa o przyczynach zasadności i konieczności podejmowanych działań, zmierzających do ograniczenia występowania jemioli i innych czynników szkodliwych.

4. Szkody od zwierzyny

Podstawowym warunkiem skutecznych działań minimalizujących szkody od zwierzyny jest prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, opartej o właściwe szacowanie stanu zwierzyny oraz regulację liczebności populacji, stosownie do rzeczywistego rozmiaru szkód. W okresie dochodzenia do optymalnych stanów zwierzyny płowej niezbędne są wszechstronne działania profilaktyczne ukierunkowane na zabezpieczanie odnowień i zwłaszcza młodszych faz rozwojowych drzewostanów przed jej presją.

Należy spodziewać się utrzymania dużej powierzchni szkód powodowanych przez łosia zwłaszcza, iż jest to gatunek objęty moratorium na jego odstrzał. Gatunek ten coraz częściej pojawia się w kompleksach leśnych o niewielkiej powierzchni a nawet na terenach silnie zurbanizowanych. W tym przypadku Nadleśnictwo ma niewielkie możliwości ograniczania szkód, zredukowane do grodzenia upraw oraz stosowania repelentów.

W odniesieniu do bobra europejskiego należy podejmować wszelkie dopuszczone prawem działania mające na celu ograniczanie szkód powodowanych przez tego gryzonia łącznie z ograniczeniem jego liczebności.

5. Zagrożenia ze strony czynników abiotycznych

Rozmiar szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne można do pewnego stopnia minimalizować poprzez działania głównie z zakresu profilaktyki dyspozycyjnej. Dla przykładu konsekwentna i terminowa realizacja zadań z zakresu hodowli (pielęgnacje, czyszczenia, trzebieże), kształtuje właściwy skład i strukturę z punktu widzenia stabilności drzewostanów i podniesienia ich odporności na szkody ze strony tej grupy czynników.

W przypadku powstania szkód natury abiotycznej (w postaci zamierających drzew, wywrotów, złomów), należy je na bieżąco usuwać, wykazując dbałość o właściwy poziom higieny lasu i nie dopuszczając do zasiedlania drzew przez szkodniki wtórne.

6. Stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów

W ciągu całego minionego okresu sprawozdawczego, zanotowano jednorazowe (w jednym roku w dziesięcioleciu) powierzchniowe szkody natury bio- i abiotycznej. Nie wpłynęły one jednak na stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Strzelce, który należy ocenić jako dobry. W związku z tym działania przyszłego dziesięciolecia powinny koncentrować się na monitorowaniu zdrowotności (witalności) drzewostanów, ponieważ obniżenie zdrowotności stanowi ogniwo inicjalne procesów chorobowych, w

tym zasiedlania osłabionych drzew i drzewostanów przez szkodniki wtórne i patogeny grzybowe.

W kolejnym dziesięcioleciu spodziewać się należy, iż głównie w wyniku utrzymującej się niestabilności czynników pogodowych, dochodzić może do zjawisk szkodotwórczych (na skalę lokalną jak i wielkopowierzchniową), obniżających zdolności obronne ekosystemów leśnych przed zasiedleniem przez kambio- i ksylofagi.

Należy monitorować rozwój populacji poszczególnych gatunków szkodników wtórnych, mogących wyrządzać szkody istotne gospodarczo. W postulat ten wpisują się zadania służb terenowych obejmujące m.in.:

- wyszukiwanie, usuwanie i wywóz poza strefę zagrożenia drzew zasiedlonych i podejrzanych o zasiedlenie,
- terminowy wywóz pozyskiwanego surowca drzewnego, zwłaszcza w okresie aktywności szkodników,
- kontrolne wykładanie pułapek klasycznych,
- wywieszanie pułapek feromonowych,
- bieżąca rejestracja (zgodnie z obowiązującą sprawozdawczością) prowadzonych działań.

Konsekwentna realizacja przedstawionych zadań z ochrony lasu i przyjętych kierunków działania, z pewnością pozwoli na zachowanie również w przyszłości, dobrego poziomu stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu w Nadleśnictwie Strzelce.

KIEROWNIK
Zarząd Nadleśnictwa Strzelce

dr inż. Marek Rafiński

2.3. Koreferat wykonawcy planu urządzenia lasu

KOREFERAT DO ANALIZY GOSPODARKI PRZESZŁEJ NADLEŚNICTWA STRZELCE ZA LATA 2015-2024

KOREFERAT

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
do referatu Nadleśniczego Nadleśnictwa STRZELCE
dotyczącego analizy gospodarki leśnej za lata 2015-2024

Hrubieszów 5.11.2024 r.

OPRACOWANIE: KONSTANTY KASPERUK – BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ ODDZIAŁ W LUBLINIE

OCENA GOSPODARKI UBIEGŁEGO OKRESU NADLEŚNICTWA STRZELCE

Niniejszy koreferat dotyczy oceny gospodarki przeszłej dotyczącej V rewizji, która przedstawiona została przez Nadleśniczego w referacie pn. „Analiza gospodarki leśnej za okres od 01.01.2015–31.12.2024 r. w Nadleśnictwie Strzelce”. W koreferacie również przeanalizowano stan zasobów drzewnych i dokonano oceny oddziaływania czynności gospodarczych na środowisko i obszary Natura 2000.

I. STAN POSIADANIA

BULiGL nie wnosi uwag do bilansu powierzchniowego nadleśnictwa za okres od 1.01.2015 do 31.12.2024 r. przedstawionego przez Nadleśniczego w analizie gospodarki przeszłej.

Nadleśnictwo Strzelce składa się z dwóch obrębów: Strzelce, Hrubieszów.

Wskazana powierzchnia w analizie Nadleśniczego na koniec obowiązywania PUL, jest powierzchnią zgodną z wynikami inwentaryzacji przyjętej na stan 1.01.2025 rok.

W aktualnie opracowanym PUL dla nadleśnictwa powierzchnia bez współudziałów wg stanu na 1.01.2025 r. w zaokrągleniu do m² wynosi 14113,3739 ha, natomiast w zaokrągleniu do ara wynosi 14443,33 ha - jest to powierzchnia objęta planem urządzenia lasu.

Nadleśnictwo w swoich zasobach posiada 150 działek ewidencyjnych, będących we współwłasności z osobami fizycznymi lub prawnymi, o łącznej powierzchni 528,6414 ha.

W nadleśnictwie nie występują grunty sporne. Warto podkreślić, że w ciągu 10 lat zwiększyła się powierzchnia lasów nadleśnictwa o 171,29 ha.

II. PORÓWNANIE PLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH NA UBIEGŁE DZIESIĘCIOLECIE Z ICH WYKONANIEM

1. Użytkowanie rębne

Lasy nadleśnictwa podzielone były na 4 gospodarstwa: specjalne, wielofunkcyjne lasów ochronnych, wielofunkcyjne lasów gospodarczych zrębowym sposobie zagospodarowania i wielofunkcyjne lasów gospodarczych o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania. Użytkowanie planowano w we wszystkich gospodarstwach.

W gospodarstwach specjalnym i ochronnym etat przyjęto w wysokości sumy miąższości drzewostanów projektowanych do użytkowania w 10-leciu, w oparciu o stwierdzone na gruncie potrzeby hodowlane, uwzględniając możliwości trwałego pełnienia przez nie funkcji ochronnych.

W gospodarstwie zrębowym zlokalizowany etat w obrębie Strzelce był niższy od optymalnego o 25%, natomiast w obrębie Hrubieszów był wyższy o 61%. Nabranie i rozłożenie cięć tej wielkości etatów było podyktowane niekorzystnym układem przestrzennym drzewostanów oraz trudnościami utrzymania elementów ładu czasowego. Ze względu na to, że w nadleśnictwie jest to gospodarstwo niewielkie (5,38% pow.) przyjęto, że jest to etat wg możliwości lokalizacji cięć rębnych.

W gospodarstwie przerębowo-zrębowym zlokalizowany etat w obrębie Strzelce stanowił 106% wielkości etatu optymalnego, natomiast w obrębie Hrubieszów był niższy o 2,4% od etatu optymalnego.

Przyjęty etat, łącznie z użytkami niezaliczonymi na poczet etatu, był wysokości 384067 m³ (461534 m³ brutto) – 12,8% zasobów drzewnych i 54,6% przyrostu bieżącego na łącznej powierzchni 1893,60 ha (18,4%).

Etat powierzchniowy wykonano na 2359,2 ha (99,4% planu), a miąższościowy 99,5%.

Różnice pomiędzy planowanym etatem a wykonaniem spowodowane były zdarzeniami losowymi oraz zmieniającą się sytuacją na gruncie. Dotyczyło to konieczności porządkowania stanu sanitarnego drzewostanów uszkodzonych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.

Analizę rozmiaru użytkowania rębnego i uzasadnienie, odstępstwa od planu cięć oraz przyczyny nie wykonania cięć rębnych przedstawił wyczerpująco Pan Nadleśniczy w swojej analizie gospodarki przeszłej, do którego wykonawca nie wnosi uwag.

2. Użytkowanie przedrębne

Wykonanie etatu powierzchniowego w użytkowaniu przedrębnym przedstawił szczegółowo Nadleśniczy w swojej analizie, wskazując odstępstwa planowanych wskazań gospodarczych z faktycznie wykonanymi zabiegami.

W poprzednim PUL nie projektowano CP-P, planowany rozmiar użytkowania przedrębego w TW, i TP, w wymiarze powierzchniowym, przyjęto jako łączną wielkość obligatoryjną 8129,88 ha. Nadleśnictwo przyjęty etat wykonało w 104%. Przyjęty orientacyjny etat miąższościowy ustalono w wysokości 381424 m³ (476780 m³ brutto), co stanowiło ok. 56% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym, co w odniesieniu do zasobów miąższości drewna stanowiło 13,2%.

Biorąc pod uwagę uzyskany przyrost użyteczny jaki odłożył się w ciągu ostatniego 10-lecia stwierdza się, że użytkowanie przedrębne na koniec Planu wyniosło 50% tego przyrostu i 9,8% zasobów.

Użytkowanie przedrębne było prowadzone wg potrzeb hodowlanych a cięcia wykonane prawidłowo.

W planie urządzenia lasu przyjęto intensywność użytkowania przedrębego w wysokości 46,9 m³/ha. Uzyskana intensywność cięć pielęgnacyjnych w nadleśnictwie wyniosła, łącznie z użytkami przygodnymi, 42,4 m³/ha.

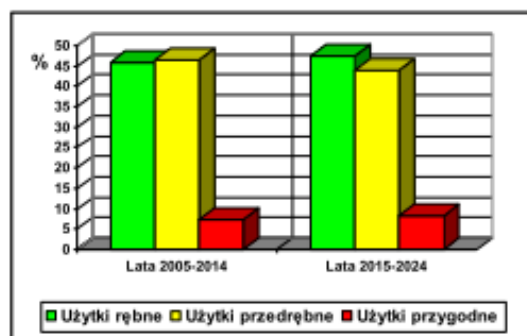
3. Użytkowanie ogółem

Etat użytków głównych ustalony na okres 10-letni w wysokości 765491 m³ wykonany został w 97%.

Przeciętna roczna łączna miąższość użytków pozyskanych na 1ha powierzchni leśnej w nadleśnictwie wynosiła:

- wg PUL na lata 2015-2024 – 5,7 m³/ha,
- wg wykonania za 10 lat – 5,6 m³/ha.

Poniżej na wykresie przedstawiono porównanie udziału użytków głównych oraz przygodnych z dwóch ostatnich rewizji PUL w Nadleśnictwie Strzelce.

Udział użytków przygodnych pozyskanych w drzewostanach rębnych wyniósł 7,8% [okres IV rewizji 4,4%]. Udział użytków przygodnych w stosunku do użytkowania głównego (rębne i przedrębne) wyniósł 8,43% [okres IV rewizji 7,5%]. Porównując użytki przygodne pozyskane w drzewostanach przedrębnych w stosunku do wielkości użytkowania przedrębne, uzyskano wynik ok. 9% [okres IV rewizji 10%, III rewizja 36%].

Użytkowanie główne wyniosło ok. 92% przyrostu bieżącego użytecznego (plan obejmował 111% przyrostu). Porównując pozyskanie do ogólnych zasobów drzewnych nadleśnictwa relacja wyniosła 24,8% (plan obejmował 26,0% zasobów).

Użytkowanie rębne i przedrębne było prowadzone zgodnie z zasadami zrównoważonego i wielofunkcyjnego modelu gospodarstwa leśnego. Należy stwierdzić, że wykonane zabiegi poprawiły stan lasu oraz wpłynęły na stabilność drzewostanów.

Kierunki działań nadleśnictwa w zakresie realizacji planu użytkowania głównego za lata 2015-2024 należy ocenić pozytywnie, bowiem łączny etat miąższościowy użytków głównych nie został przekroczony, a w ramach tych prac uzyskano:

- wzrost powierzchni drzewostanów Ib kl. wieku (do 20 lat),
- zmniejszenie drzewostanów niezgodnych o 1,6%,
- poprawa stanu zachowania siedlisk przyrodniczych w kategorii stanu zachowania B o 22%,
- wzrost powierzchni upraw i młodników po rębniach złożonych 58%),
- duży udział drzewostanów w klasach wieku III - 20%, IVa - 11% oraz KO - 9,5%,
- wzrost powierzchni drzewostanów powyżej 140 lat o 57%.

Przywołane dane oznaczają, że planowa gospodarka leśna wpłynęła korzystnie na rozwój drzewostanów w nadleśnictwie. Wzrost upraw i młodników będzie się wiązało się z większymi nakładami na czynności pielęgnacyjne i ochronne związane fazą rozwojową tych drzewostanów. Osiągnięty przeciętny wiek drzewostanów 68 lat, do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów, stanowi właściwą relację (różnica 5 lat) do pożądanego kierunku rozwoju oraz pożądanego stanu docelowego zasobów drzewnych w nadleśnictwie.

4. Hodowla lasu

Analiza z wykonania prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres przedstawiona została w referacie Nadleśniczego, którą opatrzone wyjaśnieniem i komentarzem. Ogólnie

odnowienie i zalesienia wykonano w 114%. Przekroczenie wynikało z wykonania odnowień pod osłoną drzewostanu i dokonanych zalesień gruntów rolnych. Nadleśnictwo uzyskało 32,97 ha odnowień naturalnych co stanowi ok. 4% odnowień. W trakcie prac inwentaryzacyjnych stwierdzono właściwe wykonanie prac hodowlanych tj. właściwy dobór gatunków do siedlisk, urozmaicenie składu gatunkowego zakładanych upraw, wykorzystanie odnowień naturalnych i uwzględnianie mikrosiedlisk. Stopień pozostałych prac hodowlanych np. poprawek, uzupełnień, pielęgnacji gleby, czyszczeń wczesnych i późnych oraz agrotechnicznych melioracji został dostosowany do stanu lasu i dynamicznie zmieniających się potrzeb na gruncie. Pielęgnacją objęto całość powierzchni upraw i młodników dostosowując właściwy rodzaj zabiegu pielęgnacyjnego do okresu ich życia i do potrzeb hodowlanych.

W zakresie wykonania zadań dotyczących pielęgnowania lasu Pan Nadleśniczy szczegółowo omówił w swojej Analizie gospodarki przeszłej i BULiGL Oddział w Lublinie podziela zrealizowane zadania w tym zakresie.

III. OCENA WPLYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU

PUL dla Nadleśnictwa Strzelce na lata 2015-2024 został sporządzony w celu zapewnienia trwałości lasu i ciągłości jego wielofunkcyjnej roli jaką ma pełnić dla społeczeństwa. Planowane zadania gospodarcze zostały oparte na zasadzie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, która oznacza działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

Zrealizowane zadania gospodarcze w odniesieniu do użytkowania lasu zapewniły pożądaną strukturę i przestrzenną w nadleśnictwie, zachowały i odpowiednio kształtowały zasoby leśne, wzmocniły zdrowotność i żywotność ekosystemów leśnych w wyniku pozyskania posuszu czynnego w ilości 62616 m³, który powstał w drzewostanach na skutek działalności szkodliwych owadów i czynników abiotycznych.

Szczegółowa ocena zasobów drzewnych wskazuje na zwiększenie zasobów drzewnych na pniu o 1,5%, co potwierdziło prognozowaną wielkość zasobów mączszości na koniec okresu V rewizji.

W wyniku rębego użytkowania drzewostanów na powierzchni 2357 ha (99% planu) nie zmniejszył się przeciętny wiek drzewostanów, w wręcz odwrotnie zwiększył się o 3 lata (prognoza V rewizji wskazywała zwiększenie się przeciętnego wieku drzewostanów do ok. 67 lat – o 2 lata). Użytkowanie rębne nie spowodowało zachowania żywotności ekosystemów leśnych ani nie utrudniło utrzymaniu funkcji społecznej lasu. Powstające odnowienia lasu zapewniły różnorodność gatunkową poprzez dostosowanie gatunków rodzimych do warunków siedliskowych oraz różnorodność krajobrazu leśnego.

Ocena upraw i młodników do lat 10-ciu na powierzchniach otwartych i ocena upraw podokapowych oraz upraw i młodników po rębni częściowej i gniazdowej, oparta jest na podstawie aktualnych danych uzyskanych w wyniku prac taksacyjnych, zestawionych w tabelach XI i XII. Dokonując oceny upraw na powierzchniach otwartych należy stwierdzić, że nie zinwentaryzowano upraw przepadłych. Upraw bardzo dobrych jest 8,4% [jakość hodowlana 11], upraw dobrych 69,5% [jakość hodowlana 12], a zadawalających jest 22,1% [jakość hodowlana 13, 21, 22, 23].

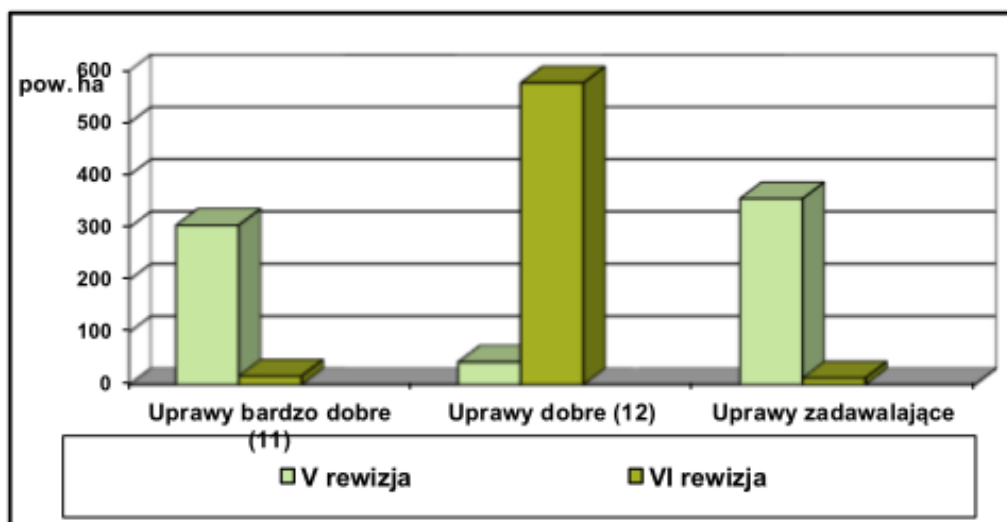
Upraw na powierzchniach otwartych jest 89,58 ha, w tym upraw zgodnych ze składem pożądanym jest 81%, częściowo zgodnych jest 19%, upraw niezgodnych nie zanotowano.

W porównaniu do poprzedniej rewizji nastąpił wzrost powierzchni upraw częściowo zgodnych o 9% i zmniejszenie upraw zgodnych o ok. 8%. Nastąpił spadek upraw o pełnym zadrzewieniu oraz spadek upraw o jakości II. Pogorszenie jakości upraw związane jest ze szkodami od zwierzyny, szkodliwych owadów i chorób grzybowych.

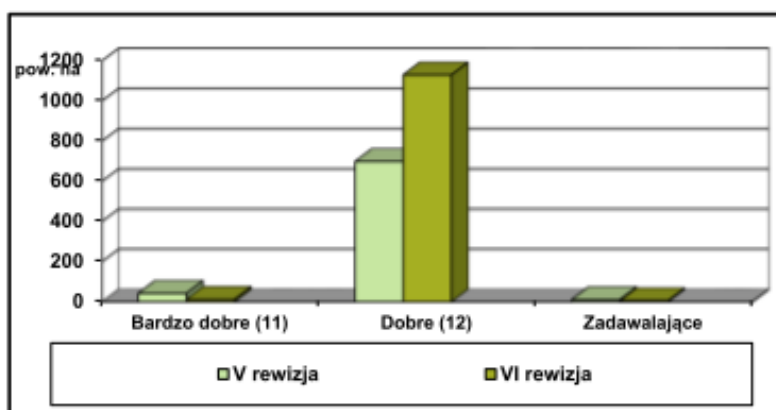
Porównanie upraw V i VI rewizji przedstawiają poniższe wykresy.

Odnosnie odnowień podokapowych należy stwierdzić, że pokrycie upraw wynosi od 30 do 90% (średnio 46%) powierzchni manipulacyjnej drzewostanów w KO, które odznaczają się dobrą przydatnością hodowlaną- przeciętnie wskaźnik 12.

Upraw i młodników po rębniach złożonych zarejestrowano na powierzchni 1195,82 ha- wzrost o 63% w stosunku do V rewizji. Charakteryzują się one dobrą jakością hodowlaną oraz wysokim stopieniem pokrycia wynoszącym ok. 91%. Przy odnowieniu lasu rębniami gniazdowymi stosowano gatunki właściwe dla danych siedlisk leśnych i leśnych siedlisk przyrodniczych.

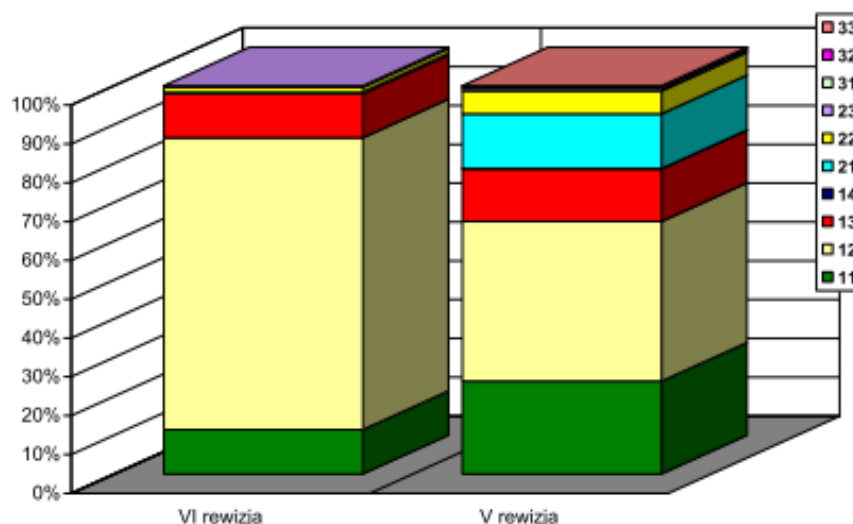
Nadleśnictwo w celu zabezpieczania upraw przed szkodami od zwierzyny płowej stosowało różnego typu metody ochrony i dlatego zainwentaryzowane szkody są gospodarczo znośne. Natomiast w przypadku braku groźby upraw szkody w nich wystąpiły istotne.

Występująca I halizna o pow. 0,53 ha w obrębie Hrubieszów, na początku Planu V rewizji, została odnowiona w trakcie obowiązywania PUL.

Drzewostany KO i KDO na dzień 1.01.2015 r. były zainwentaryzowane na powierzchni 1380,65 ha, natomiast na dzień 1.01.2025 r. zainwentaryzowano 1327,70 ha tj. o 4% mniej.

W wyniku gospodarki leśnej poprawiła się jakość hodowlana drzewostanów przedrębnych. Nastąpił wzrost drzewostanów z jakością hodowlaną 12 o 86% oraz zmniejszenie powierzchni drzewostanów o jakości 21, 22, 23 z 1400 ha na 132 ha. Zmniejszyła się również powierzchnia drzewostanów z jakością 11 o ok. 50%, dotyczy to głównie drzewostanów Ib klasy wieku, które podlegają silnej presji jelenia i łosia oraz drzewostanów starszych, których cechy zdrowotności były klasyfikowane poniżej jedynki z powodu różnorodnych uszkodzeń strzał i koron oraz obumierania drzew.

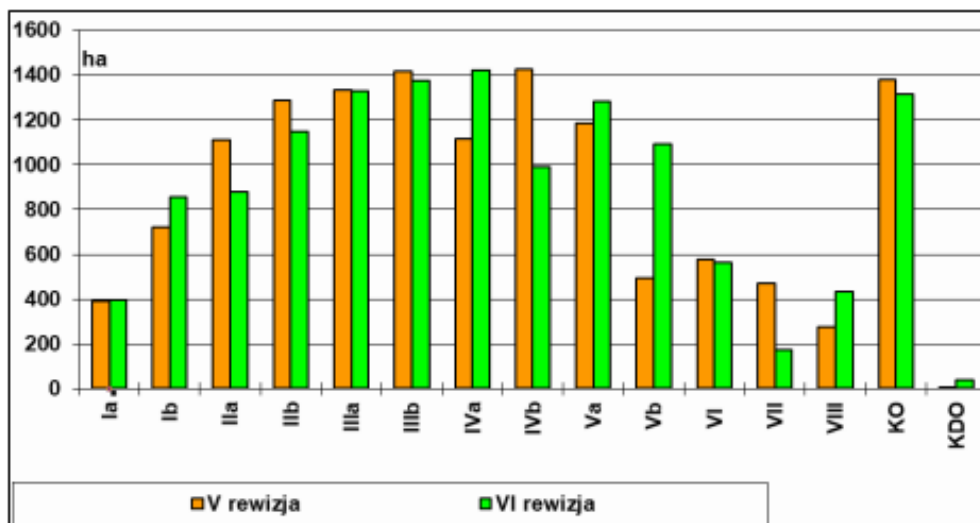
Poniższy wykres przedstawia jakość hodowlaną drzewostanów powyżej 10 lat.

W wyniku gospodarki leśnej i upływającego czasu zmieniła się struktura generacyjna lasu. Ewolucyjnie tworzą się drzewostany, które reprezentują wszystkie stadia rozwoju lasu od drzewostanów najmłodszych do najstarszych.

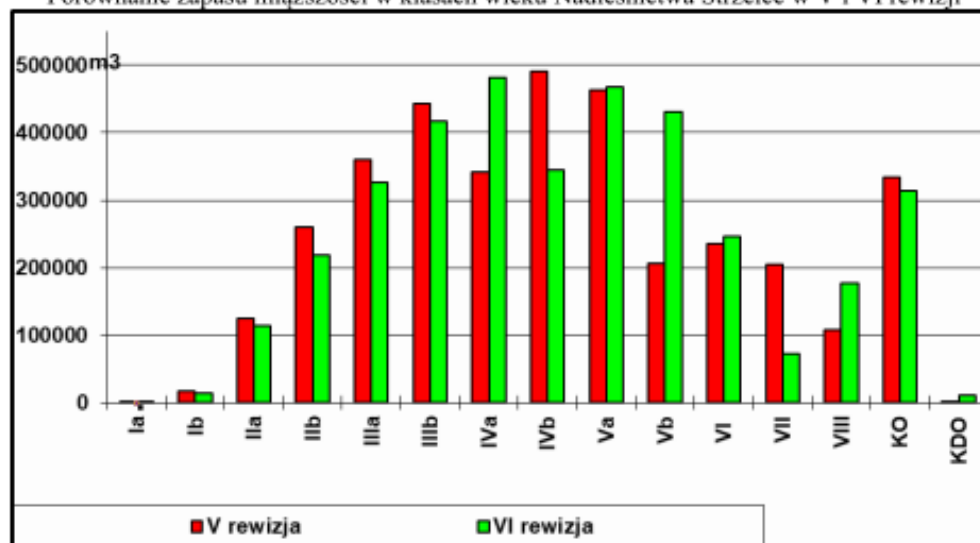
Poniższe wykresy przedstawiają wpływ wykonanych zadań gospodarki leśnej na powierzchnię leśną i zapas mąszości drewna oraz na przeciętną zasobność w podklasach wieku w odniesieniu do V rewizji.

Porównanie powierzchni klas wieku Nadleśnictwa Strzelce w V i VI rewizji

W wyniku zrealizowanych zadań gospodarczych dokonały się zmiany struktury klas wieku (powierzchnia, miąższość). Zwiększył się udział drzewostanów Ib i V klasy wieku i VIII. Powierzchnia drzewostanów ponad 100 letnich stanowi 14,4%.

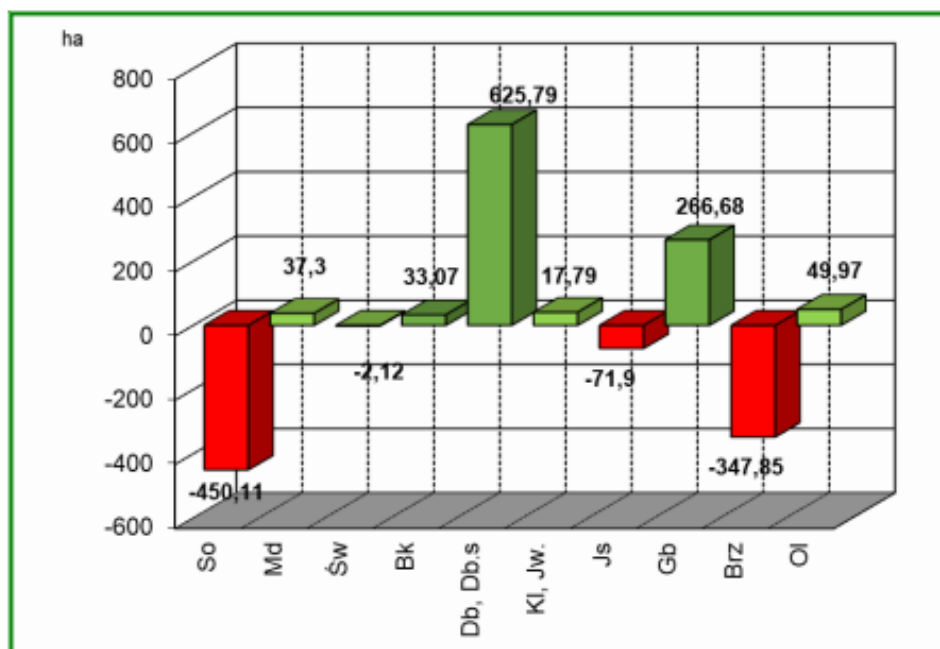
Porównanie zapasu miąższości w klasach wieku Nadleśnictwa Strzelce w V i VI rewizji

Największy zapas miąższości występuje w drzewostanach IVa i V klasie wieku. Zmiany zasobność miąższości w podklasach wieku w porównaniu z V rewizją wynikają z naturalnego przejścia drzewostanów do wyższej klasy oraz działalności gospodarczej związanej z wykonywaniem prac pielęgnacyjnych w poszczególnych drzewostanach.

Prowadzona gospodarka leśna na terenie nadleśnictwa gwarantuje zachowanie trwałości i ciągłości lasu oraz stabilność drzewostanów, gdyż stosowane sposoby zagospodarowania i pielęgnowania przyczyniły się do poprawy struktury drzewostanów, ich żywotności i odporności, między innymi poprzez kształtowanie składu gatunkowego zgodnie z warunkami naturalnymi, popieraniu rozwoju drzew najlepszej jakości w górnej warstwie drzewostanu, udział drzewostanów o strukturze klas odnowienia (KO) oraz stwarzanie warunków rozwoju dla dolnych warstw drzewostanu.

W wyniku prowadzenia w ubiegłym 10-leciu użytkowania rębnego i odnowienia gatunkami zgodnymi z TD oraz prowadzonych trzebieży w drzewostanach o składzie niezgodnym z TD poprawiła się zgodność składów gatunkowych z siedliskowym typem lasu i siedliskiem przyrodniczym. Zmiany powierzchni drzewostanów jakie nastąpiły w ciągu ubiegłego 10-lecia, należy odnotować jako pozytywny trend w kierunku osiągnięcia pożądanego celu hodowlanego i właściwego wykorzystania żywności siedlisk. Nastąpił znaczny wzrost powierzchni drzewostanów z panującym gatunkiem Db i Gb oraz Ol, Md, Jw, Bk zmniejszył się udział drzewostanów z panującą sosną, brzozą oraz z jesionem i topolą.

Wykres przedstawiający zmiany udziału gatunków drzew w nadleśnictwie wg gatunków rzeczywistych w stosunku do V rewizji.

Mijający Plan Urządzenia Lasu miał opracowaną „Prognozę oddziaływania na środowisko na lata 2015-2024”. Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko zostały opracowane stosownie do stanu ówczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

W prognozie nie stwierdzono, aby działania zapisane w PUL miały negatywny wpływ na cele ochrony obszarów Natura 2000, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu i pomników przyrody.

W prognozie poddano analizie oddziaływania zapisów planu na chronione i rzadkie gatunki grzybów, roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych. Zapisano również sposoby ograniczania negatywnego wpływu planowanych zabiegów gospodarczych w miejscach występowania chronionych gatunków. BULiGL stwierdza, że nadleśnictwo w ramach czynności gospodarczych stosowało, zapisane w Prognozie oddziaływania na środowisko, sposoby ograniczające negatywny wpływ zabiegów na chronione gatunki i siedliska przyrodnicze. W trakcie prac taksacyjnych nie odnotowano wypadków negatywnego oddziaływania zabiegów gospodarczych na stanowiska przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.

Wyniki inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzone w latach 2023-2024 oraz obserwowane w terenie rezultaty zabiegów pielęgnacyjnych i użytkowania rębego, tj. CW, CP, TW, TP, Ib, IIa,d, IIIa,b, IVd świadczą jednoznacznie o braku negatywnego oddziaływania zabiegów gospodarczych na stan środowiska przyrodniczego, w tym na stan siedlisk przyrodniczych. Natomiast widoczny jest pozytywny wpływ tych zabiegów na niektóre składowe środowiska, np. poprawa stanu siedlisk zniekształconych poprzez wprowadzanie na nie gatunków właściwych danemu siedlisku, to z kolei przeciwdziała degradacji gleb i siedlisk leśnych.

Stan zachowania siedlisk przyrodniczych na gruntach nadleśnictwa wykazanych w na początku PUL był następujący: A 5,8%, siedliska o stanie B 17,5%, siedliska o stanie C zajmowały 76,7%, natomiast na koniec obowiązywania PUL stan oceny siedlisk przyrodniczych jest następujący: siedliska o stanie A zajmują 2,8%, o stanie B 39,6% i siedliska o stanie C 57,6%. Z przedstawionych danych wynika, że na koniec obowiązywania PUL nastąpiła poprawa stanu siedlisk przyrodniczych w kategorii stanu zachowania B o ok. 22% oraz zmniejszenie siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania C o 19% i A o 3%.

Stan siedlisk przyrodniczych na 1.01.2025 r.

Siedlisko przyrodnicze		Stan siedliska						Razem
		A		B		C		
Nazwa	Kod	ha	%	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	6510	1,71	100					1,71
Grąd subkontynentalny	9170	203,55	2,9	2653,81	38,1	4115,11	59,0	6972,47
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0*			198,44	59,3	132,96	39,7	334,77
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0			87,87	72,6	33,08	27,4	120,95
Razem		205,26	2,8	2940,12	39,6	4281,15	57,6	7429,90

W ramach inwentaryzacji stanu lasu nie odnotowano przypadków negatywnego oddziaływania czynności gospodarczych wykonywanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu. Zachowane zostały stanowiska roślin i zwierząt chronionych, co zostało przedstawione w nowym programie ochrony przyrody sporządzonym na lata 2025-2034. Chwilowe i lokalne oddziaływanie na ptaki związane z wykonywaniem zabiegów gospodarczych w drzewostanie nie spowodowało bezpośredniego ani pośredniego negatywnego oddziaływania na populację ptaków.

Planowana w minionym okresie wielkość pozyskania drewna została przez nadleśnictwo wykonana w ok. 97%. Wykonane zadania gospodarcze w drzewostanach, zdaniem BULiGL, nie wpłynęły negatywnie na środowisko przyrodnicze. Cięcia rębne przyczyniły się do poprawy struktury wiekowej drzewostanów i mozaikowatości środowiska leśnego w nadleśnictwie, co pozytywnie wpłynęło na różnorodność biologiczną w lesie.

Nastąpił wzrost powierzchni I i IIa klasy wieku oraz drzewostanów KO, to one zabezpieczają trwałość i odtwarzanie drzewostanów w nadleśnictwie.

W trakcie prac nad sporządzeniem nowego PUL i mając powyższe na uwadze nie stwierdzono wypadków negatywnego oddziaływania czynności gospodarczych na elementy środowiska i obszary Natura 2000.

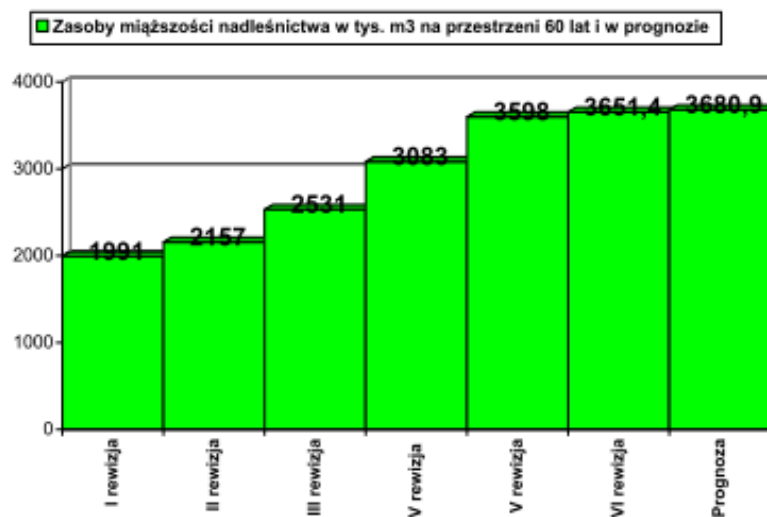
IV. ANALIZA POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH

W wyniku prowadzonej działalności gospodarczej w minionym 10-leciu nastąpiły zmiany najważniejszych parametrów odnoszących się do stanu zasobów leśnych Nadleśnictwa Strzelce. Zaktualizowana tabela XIII porównująca wskaźniki stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu została zamieszczona w referacie wykonawcy PUL i w referacie Nadleśniczego. Analizę przeprowadzono przez porównanie najważniejszych danych z bieżącej inwentaryzacji z danymi poprzednich rewizji i w prognozie na 10 lat.

Analizując dane statystyczne, należy stwierdzić, że wskaźniki obrazujące stan lasu i zasobów drzewnych osiągnęły wzrost w stosunku do wartości z początku dziesięciolecia. Zmiany zasobów drzewnych wynikają z naturalnych czynników przyrodniczych i działalności gospodarczej, którą nadleśnictwo właściwie realizowało.

Zmiany dotyczą:

- przeciętnej zasobności drzewostanów, która zwiększyła się o 1,5%,
- wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów o 3 lata (68 lat),
- wzrostu powierzchni drzewostanów I kl. o 12%,
- zmniejszenia drzewostanów IVb kl. wieku o 44%,
- zmniejszenie powierzchni drzewostanów bliskorębnych i młodszych o 537,16 ha
- zwiększenia powierzchni drzewostanów powyżej 140 lat o 57%,
- zwiększenia powierzchni leśnej o 171,29 ha.

Przeciętna zasobność w nadleśnictwie w latach 1973-2024 znacznie wzrosła (od 167 do 269 m³/ha, tj. wzrost o 61%). Prognozowana wielkość zasobów miąższości na koniec obowiązywania nowego planu urządzenia lasu, przy zastosowaniu do obliczeń spodziewanego przyrostu miąższości, wskazuje na wzrost zasobności drzewostanów o ok. 0,8%.

Tabela przedstawiająca zmiany przeciętnego wieku drzewostanów w kolejnych rewizjach PUL

Przeciętny wiek drzewostanów w kolejnych rewizjach PUL						Prognoza
I	II	III	IV	V	VI	31.12.2034
1.10.1973	1.01.1985	1.01.1995	1.01.2005	1.01.2015	1.01.2025	
44	47	51	58	65	68	72

Na przestrzeni 60 lat przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie wzrósł o 24 lata.

Mając na uwadze fakt, że prognoza na koniec dziesięciolecia tj. na 31.12.2034 r. wskazuje, że przeciętny wiek drzewostanów będzie wyższy o 9 lat od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów (63 lata), to w myśl IUL §77 pkt 3 sytuacja taka wskazuje na znaczne odstępstwo od pożądanego stanu rozwoju zasobów drzewnych. Należy w taki sposób stymulować zasobami drzewnymi aby relacja pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów wynosiła w granicach ± 5 lat. Tylko zasada równomierności pozyskania w poszczególnych okresach 10 letnich na podstawie aktualnych tabel klas wieku drzewostanów zapewni pożądaną kierunek rozwoju zasobów drzewnych nadleśnictwa.

W nawiązaniu do referatu Nadleśniczego należy pozytywnie ocenić całokształt działań podejmowanych przez nadleśnictwo w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej. Nie została zachwiana zasada trwałości lasu i trwałości produkcji. Nadleśnictwo dbało o równowagę pomiędzy użytkowaniem zasobów drzewnych a ich odnawianiem oraz ochroną zasobów leśnych przed zagrożeniami biotycznymi i abiotycznymi z uwzględnieniem potrzeb społeczeństwa związane z turystyką i edukacją leśną. Takie holistyczne podejście pozwala na długoterminowe funkcjonowanie drzewostanów na rzecz społeczeństwa i środowiska przyrodniczego.

3. Selekcja i nasiennictwo

Niewielkie różnice w powierzchni obiektów bazy nasiennej wynikają ze zmian granic niektórych wydzieleń i nowego rozliczenia powierzchni nadleśnictwa w LMN.

W nadleśnictwie realizowany jest „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 2011-2035”.

W nadleśnictwie aktualnie występuje jedna szkółka leśna, w której produkuje się sadzonki na własne potrzeby i potrzeby sąsiednich nadleśnictw oraz na potrzeby zalesień gruntów prywatnych.

4. Rozmiar szkód w lasach spowodowany przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropologiczne

W referacie Nadleśniczego omówiono szczegółowo szkody w lasach spowodowane przez grzyby, szkodliwe owady, zwierzyńę i czynniki abiotyczne.

Wykonawca nie wnosi uwag.

4.1. Zagrożenia ze strony pożarów

W nowym PPUL zgodnie z IOPL wyliczono kategorię zagrożenia pożarowego. Całość lasów nadleśnictwa została zaliczona do III kategorii.

Pozostałe bez uwag

5. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego

Bez uwag

6. Realizacja programu ochrony przyrody

Zagadnienie to zostało szczegółowo omówione w referacie Nadleśniczego. Wykonawca PUL nie wnosi żadnych uwag

7. Zadania wynikające z zakresu zagospodarowania turystycznego i edukacji leśnej

Zagadnienie to zostało szczegółowo omówione w referacie Nadleśniczego. Wykonawca PUL nie wnosi żadnych uwag

8. Infrastruktura techniczna

Bez uwag

V. ZAKOŃCZENIE

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie, w oparciu o wyniki inwentaryzacji stanu lasu zebrane do projektu planu urządzenia lasu na lata 2025-2034 stwierdza o braku negatywnego oddziaływania wykonanych zadań z zakresu gospodarki leśnej w latach 2015-2024 na stan środowiska leśnego i obszary Natura 2000.

Pomimo występowania wielu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych i nadmiernego rozwoju szkodliwych patogenów grzybowych i szkodliwych owadów, stwierdza się, że nadleśnictwo racjonalnie gospodarowało zasobami drzewnymi o czym świadczy utrzymanie stabilności drzewostanów, zachowanie i zwiększenie zasobów leśnych oraz ochrona i wzbogacenie różnorodności biologicznej. Te podstawowe kryteria świadczą o trosce służby leśnej i nadleśnictwa w zachowaniu trwałości produkcji i zachowania walorów przyrodniczych nie tylko dla obecnego pokolenia ale też dla przyszłych pokoleń.

Opracował:
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

2.4. Końcowa ocena gospodarki przeszłej Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

OCENA
gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie Strzelce
za okres 01.01.2015 r. - 31.12.2024 r.
dokonana przez
Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

W oparciu o:

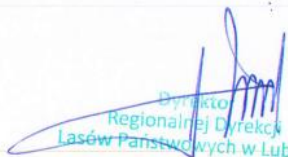
- „Analizę gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego” za lata 2015-2024r. przedstawioną przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce.
- Koreferat Wykonawcy Projektu Planu Urządzenia Lasu do „Analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego”.
- Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu dla Nadleśnictwa.
- Wyniki dyskusji prowadzonej na posiedzeniu Narady Techniczno-Gospodarczej.

o c e n i a m
gospodarkę leśną prowadzoną w okresie 2015-2024 roku
przez Nadleśnictwo Strzelce
p o z y t y w n i e

Na ocenę składają się:

- Użytkowanie główne miąższościowo wykonane na poziomie 96,9%:
użytki rębne - masowo 99,5%, powierzchniowo 99,4%,
użytki przedrębne - masowo 94,3% i powierzchniowo 104,3%,
Udział użytków przygodnych w użytkowaniu przedrębnym wyniósł 9,1%,
a w użytkowaniu ogółem 8,4%.
- Wykonanie zadań z zakresu hodowli lasu w stopniu wynikającym z potrzeb i możliwości.
- Dobry stan zainwentaryzowanych upraw i młodników. Zgodność składów gatunkowych z TD dla upraw i młodników na pow. otwartych 81,1%. Stopień pokrycia [zadrzewienie] upraw podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych na poziomie 67,6%.
- Stabilny stan : zdrowotny i sanitarny lasu, co zostało potwierdzone w referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu .
- Wykonanie zadań z ochrony przyrody i zagospodarowania turystycznego określonych w Programie Ochrony Przyrody. Zabiegi ochronne przeprowadzano poprawnie z uwzględnieniem obszarów chronionych. Nie stwierdzono negatywnego oddziaływania prac gospodarczych na środowisko. Brak zaleceń monitoringu państwowego dla obszaru lasów zarządzanych przez nadleśnictwo.
- Współpraca z, samorządami, szkołami, organizacjami oraz społecznością lokalną.
- Realizowanie zadań z zakresu edukacji leśnej. Udział Nadleśnictwa w licznych przedsięwzięciach edukacyjnych, jako organizator lub współorganizator.
- Dobre wyniki z kontroli okresowej z działów Urządzanie lasu, Hodowla lasu, Ochrona lasu i Ochrona przyrody.

Wyniki osiągnięte w podstawowej działalności Nadleśnictwa zostały przedstawione w tabelach nr: IX, X, XI, XII, XIII, stanowiących załącznik do „Analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego na lata 2015-2024”.

Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Lublinie

Jan Kowal

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Strzelce najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszlorębnych;
- poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego;
- utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów;
- ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa;

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych przeszlorębnych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikrozróżnicowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- stosowanie w odnawianiu chronionych przyrodniczych siedlisk leśnych gatunków z właściwych, o kierunku ochronnym typów drzewostanów,
- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych,
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,
- właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanów przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1. Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie „działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości,

wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Zgodnie z zapisami Instrukcji zarządzania lasu do celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmacniania zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmacniania produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i nie drzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:
 - a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
 - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe,
 - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródeł, bagien, ostańców i wąwozów;
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łęgowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urządzeniowym należy dążyć do:

- a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń planu ustalonych przez KZP oraz końcowego planu, omawianego z udziałem społeczeństwa),
- b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
- c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
- d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmacniania zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody,
- 3) w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczane dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- a) zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- b) zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- c) ustaleniu pożądanego składu gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- d) zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, - wyrażonego dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- a) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- b) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- c) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- d) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;

e) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym lasów ochronnych);

f) wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000);

g) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;

h) wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy);

i) wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;

j) wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:

- zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
- zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
- kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych (na gruntach porolnych),
- kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności

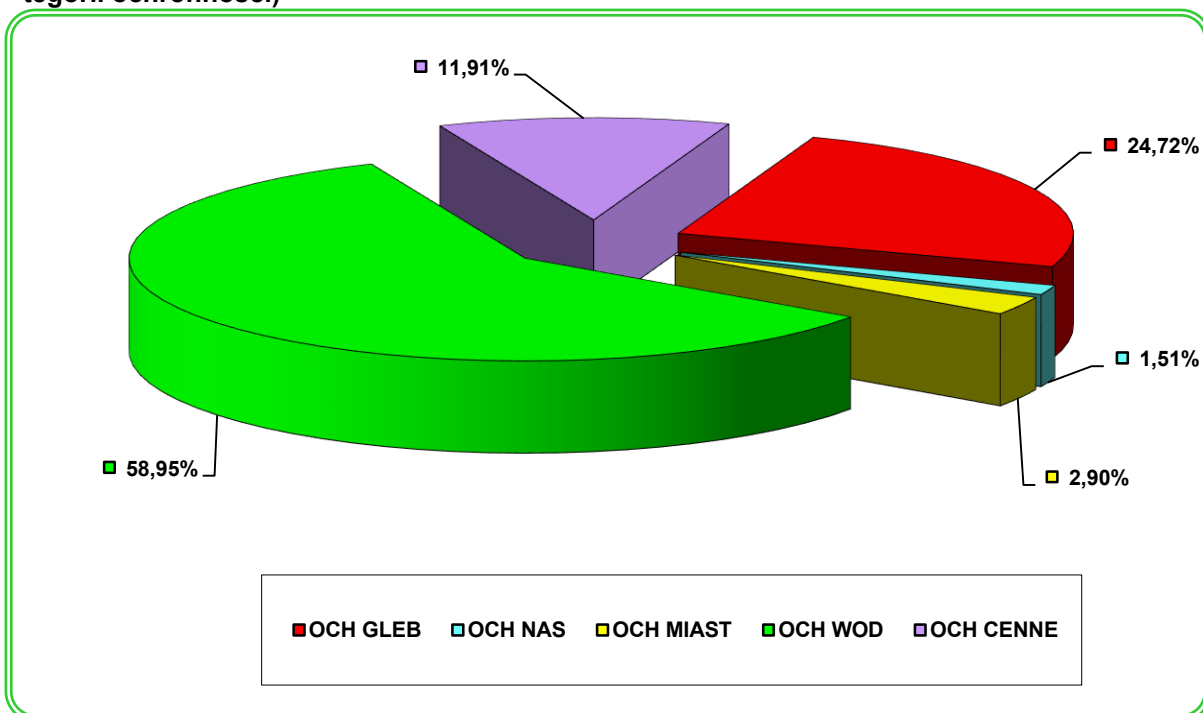
Zasięg i lokalizację lasów ochronny przyjęto na podstawie wniosku do Ministra ds. Środowiska o uznanie lasów za ochronne.

Podział powierzchni leśnej nadleśnictwa według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Tabela 59. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lp.	Kategoria lasu	Obręby		Nadleśnictwo	
		HRUBIESZÓW	STRZELCE		
		Powierzchnia [ha] Miąższość [m³]			% %
1	2	3	4	5	6
1	Rezerваты	-	106,69	106,69	0,79
		-	41405	41405	1,13
2	Lasy ochronne razem	682,26	2014,04	2696,30	19,87
		182243	504159	686402	18,80
	wodochronne	274,42	1315,10	1589,52	11,71
		61473	282658	344131	9,42
	cenne fragm. Przyrody	52,15	269,11	321,26	2,37
		14124	67896	82020	2,25
	glebochronne	277,40	389,24	666,64	4,91
		81164	134955	216119	5,92
	w miastach i wo- kół miast	78,29	-	78,29	0,58
		25482	-	25482	0,70
	nasienne	-	40,59	40,59	0,30
		-	18650	18650	0,51
3	Lasy wielofunk- cyjne (gospodar- cze)	5132,40	5636,38	10768,78	79,35
		1351016	1572680	2923696	80,07
Razem		5814,66	7757,11	13571,77	100,00
		1533259	2118244	3651503	100,00

Wykres nr 17. Procentowy udział poszczególnych kategorii lasu w nadleśnictwie (wg wiodących kategorii ochronności)

Lasy ochronne w Nadleśnictwie Strzelce występują na powierzchni 2696,30 ha, co stanowi 19,87% powierzchni leśnej.

Powierzchnia lasów ochronnych według kategorii przedstawia się następująco:

Tabela 60. Zestawienie lasów ochronnych

Kategorie ochronności	1. HRUBIESZÓW	2. STRZELCE	Nadleśnictwo Strzelce
	Powierzchnia [ha]		
wodochronne	274,42	1 315,10	1 589,52
glebochronne	277,40	389,24	666,64
w miastach i wokół miast	78,29		78,29
nasienne		40,59	40,59
cenne fragm. przyrody, wodochronne	52,15	269,11	321,26
Razem	682,26	2 014,04	2 696,30

Lasy o zwiększonej funkcji społecznej

W Nadleśnictwie Strzelce wytypowano obszar lasów o zwiększonej funkcji społecznej, które powinny być zagospodarowane zgodnie z wytycznymi do Zarządzenia DGLP nr 58 z dnia 5.07.2022 r. w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”.

- leśnictwo Hrubieszów oddz.: 206, 207, 209, 210.

3.1.2.2. Podział na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia KZP przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

Gospodarstwo specjalne (S) – do którego zalicza się drzewostany wg kategorii przedstawionych poniżej:

- ✓ rezerwat przyrody,
- ✓ lasy glebochronne na stokach o nachyleniu powyżej 45°,
- ✓ wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne,
- ✓ wyłączone drzewostany nasienne,
- ✓ lasy wodochronne w strefie ochrony bezpośredniej ujęcia wód,
- ✓ lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- ✓ drzewostany na siedliskach BMb, LMb, Lł.

Tabela 61. Zestawienie lasów gospodarstwa specjalnego

Wyszczególnienie	Obręby				Nadleśnictwo
	HRUBIESZÓW		STRZELCE		Pow. leśna [ha]
	Lokalizacja (Oddz., poddz.)	Pow. leśna [ha]	Lokalizacja (Oddz., poddz.)	Pow. leśna [ha]	
1	2	3	4	5	6
las rezerwatowy		-	20d, 20i, 20j, 123b, 123d, 124a, 124b, 145c, 146a, 146b	106,69	106,69
pozostałe	13d, 14d, 14f, 24a, 24b, 25c, 31b, 31c, 33a, 44b, 44c, 46b, 49f, 49g, 53b, 55j, 56b, 65d, 71c, 72a, 73d, 77b, 77f, 81a, 81b, 121g, 121h, 123a, 126g, 126h, 126l, 129a, 129b, 129c, 137d, 140b, 140g, 143a, 143b, 150b, 150c, 150d, 150f, 150g, 150h, 150i, 150j, 156b, 156c, 156d, 161b, 185c, 193a, 207b, 209a, 209c, 209d, 209f, 210a, 210b, 210c, 210f, 213b, 213c, 214a, 214b, 215a, 215c, 216c, 222d, 222g, 223b, 238b, 250d, 300Bc, 303Wa	370,27	17a, 17b, 17f, 17g, 17i, 18c, 18o, 19d, 20b, 21b, 21c, 30j, 30k, 30l, 59Ah, 65Ac, 65Ad, 65Ag, 68a, 68b, 68c, 68d, 68f, 68g, 68h, 68i, 80d, 80h, 85c, 85d, 95d, 96d, 102g, 115a, 115b, 115c, 116a, 116b, 116c, 116d, 116f, 116g, 116h, 116i, 117a, 117b, 117c, 117d, 117f, 118a, 118b, 118c, 118d, 118f, 118g, 119a, 119b, 119c, 119d, 119f, 119g, 119h, 119i, 119j, 119k, 119l, 129j, 130b, 131b, 137d, 137f, 138a, 138b, 138c, 138d, 138f, 138g, 138h, 138i, 138j, 138k, 138l, 139a, 139b, 139c, 139d, 139f, 139g, 139h, 139i, 140a, 140b, 140c, 140d, 140f, 140g, 140h, 140i, 140j, 140k, 141a, 141b, 141c, 141d, 141f, 141g, 151a, 158h, 161a, 161b, 163a, 163b, 163c, 163d, 163f, 163g, 163h, 163i, 163j, 163k,	806,18	1176,45

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Wyszczególnienie	Obręby				Nadleśnictwo
	HRUBIESZÓW		STRZELCE		
	Lokalizacja (Oddz., poddz.)	Pow. leśna [ha]	Lokalizacja (Oddz., poddz.)	Pow. leśna [ha]	Pow. leśna [ha]
1	2	3	4	5	6
			164a, 164b, 164c, 164d, 164f, 164g, 164h, 165a, 165b, 165c, 165d, 165g, 165h, 166a, 166b, 166c, 166d, 166f, 166g, 166h, 166i, 166j, 166k, 166l, 176g, 177g, 177h, 177i, 177j, 178c, 178f, 178h, 178j, 178k, 179j, 180f, 180g, 180j, 180l, 181h, 182h, 182i, 183j, 183k, 183l, 183m, 183n, 183o, 183p, 183r, 183s, 183t, 183w, 183x, 191b, 193d, 193f, 195d, 204b, 213a, 217c, 217f, 218f, 228t, 228w, 228z, 229h, 229i, 234d, 239c, 240b, 240c, 240h, 241Ac, 241Ad, 243a, 243b, 243d, 243o, 245i, 245j, 246b		
Razem		370,27		912,87	1283,14

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) - obejmuje wszystkie lasy ochronne, z wiodącą funkcją ochronną z wyłączeniem drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G):

- o zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ) – w skład którego weszły drzewostany w lasach gospodarczych, w których ze względu na siedliskowy typ lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania, rębnią zupełną (Rbł) z krótkim okresem odnowienia 5 lat - na siedliskach borowych, lasowych i olsach.

- o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ) – w skład którego weszły drzewostany w lasach gospodarczych, dla których przyjmuje się sposób zagospodarowania rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi na siedliskach borowych, lasowych i olsach.

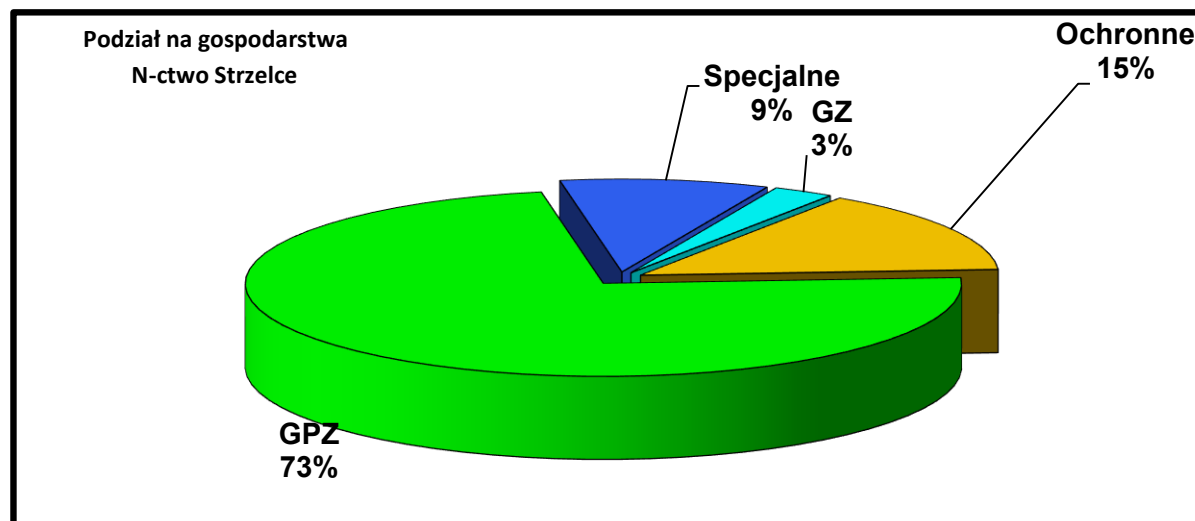
Tabela 62. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw

Gospodarstwo		Obręby				Nadleśnictwo	
		HRUBIESZÓW		STRZELCE			
		Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
1		2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)		370,27	6,37	912,87	11,77	1283,14	9,45
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)		541,46	9,31	1437,39	18,53	1978,85	14,58
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)		4902,93	84,32	5406,85	69,70	10309,78	75,96
W tym:	- zrębowego spo- sobu zagospodaro- wania (GZ)	47,59	0,82	326,06	4,20	373,65	2,75
	- przerębowo-zrę- bowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	4855,34	83,50	5080,79	65,50	9936,13	73,22

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Gospodarstwo		Obręby				Nadleśnictwo	
		HRUBIESZÓW		STRZELCE			
		Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
1		2	3	4	5	6	7
	- przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	-	-	-	-	-	-
Ogółem		5814,66	100,00	7757,11	100,00	13571,77	100,00

Wykres nr 18. Procentowy udział powierzchniowy gospodarstw

3.1.2.3. Wiek rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie zostały ustalone na KZP. Dla sosny, świerku, jodły, dębu, buka przyjęto zgodnie z Zarządzeniem Nr 36 DGLP z dnia 19.05.2004 r. Dla pozostałych gatunków drzew zgodnie z protokołem KZP.

Tabela 63. Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności	Uwagi
1	2	3
Db	160	
So, Md	100	
Św, Brz, Gb, Ol, Kl, Js Lp, Ak	80	
Ol	60	drzewostan odroślowy
Os	50	
Tp	40	

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych oraz gospodarczych o zrębowym i przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania. Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu.

W VI rewizji u.l. dla drzewostanów starszych, (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek rębności drzewostanów zwany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu określano indywidualnie według kryteriów zawartych w §83 pkt. 4-6 IUL i wpisywano w opisie taksacyjnym każdego drzewostanu. Drzewostany w klasach odnowienia i do odnowienia projektowano do użytkowania rębego niezależnie od przyjętego wieku rębności.

3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne

Podział lasu na ostępy ustalony podczas I rewizji urządzania lasu został utrzymany w całości, z uwzględnieniem jedynie zmian powierzchniowych zaistniałych w ubiegłym okresie w wyniku przyjęcia lasów. Linie ostępowe przebiegają w kierunku E-W, bądź NE – SW.

Granicami ostępów są linie gospodarcze, wyznaczające w terenie szeregi ostępowe i linie oddziałowe, oznaczające początek i koniec ostępu zgodnie z kierunkiem cięć.

Ostępy, w których cięcia zaprojektowano zgodnie z kierunkiem cięć, oznaczone są jako stałe. W pewnych przypadkach, przy planowaniu cięć nie w kolejności - oznaczono ostępy przejściowe. Ostępy przejściowe miały na celu skrócenie okresu kolei rębności i wykonanie cięć w drzewostanach przewidzianych do użytkowania rębego zapobiegając deprecjacji zasobów drzewnych. Długość ostępów z reguły jest równa szerokości dwóch, czasami jednego oddziału i wynosi od 400 m do 1200 m.

Ostępy stałe na mapach cięć, zostały oznaczone kolorem czerwonym, ostępy przejściowe - niebieskim.

3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.1.3.1. Etat użytkowania rębego

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu użytki rębne zostały podzielone na:

- zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego),
- niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego).

3.1.3.2. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z §88-93 Instrukcji ul. Etaty obliczono obrębami dla poszczególnych gospodarstw. Obliczone etaty są w wymiarze miąższościowym w m³ grubizny brutto. W celu wyliczenia etatu użytkowania rębego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono dla wszystkich obrębów następujące tabele i wzory:

- **Tabela nr VI** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- **Wzór nr 3** – Wykaz drzewostanów do przebudowy
- **Wzór nr 4** – Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- **Wzór nr 5** – Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wzory te znajdują się w części tabelarycznej tomów opisów taksacyjnych, a Tabela VI w części tabelarycznej elaboratu.

Zgodnie z § 89 dla gospodarstwa specjalnego (S) etat jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów stąd etatów nie obliczono. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) oraz gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obliczono zgodnie z §§ 90, 91 „Instrukcji Urządzania Lasu” z 2011 r. etaty wg dojrzałości drzewostanów i etaty

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

wg zrównania średniego wieku. Dla gospodarstw tych obliczony został również etat z potrzeb przebudowy.

Zestawienie obliczonych i przyjętych w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębного dla poszczególnych obrębów przedstawiają tabele nr XIV wg obrębów leśnych.

Tabela 64. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębного brutto – obręb Hrubieszów

Gospodarstwo Sposób zagospo- dowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z po- trzeb ho- dowl. na okres obo- wiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat opty- malny	Etat z po- trzeb prze- bud.	Etat wg okresów uprząt. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z 2-ch ostat- nich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	644	0	0
LASÓW OCHRONNYCH (O)	2017	1725	2102	2017	0	1270	8086	8086
LASÓW GOSPODAR- CZYCH (GZ)	46 0,15	50 0,16	178 0,56	50 0,16	0	X	X	0 0,00
LASÓW GOSPODAR- CZYCH (GPZ)	15916	12601	18316	15916	0	9623	X	147697
LASÓW GOSPODAR- CZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	15962	12651	18494	15966	0	9623	0	147697
OGÓŁEM OBREB	17979	14376	20596	17983	0	11537	8086	155783

Wykres nr 19. **Etaty użytkowania rębного – obręb Hrubieszów**

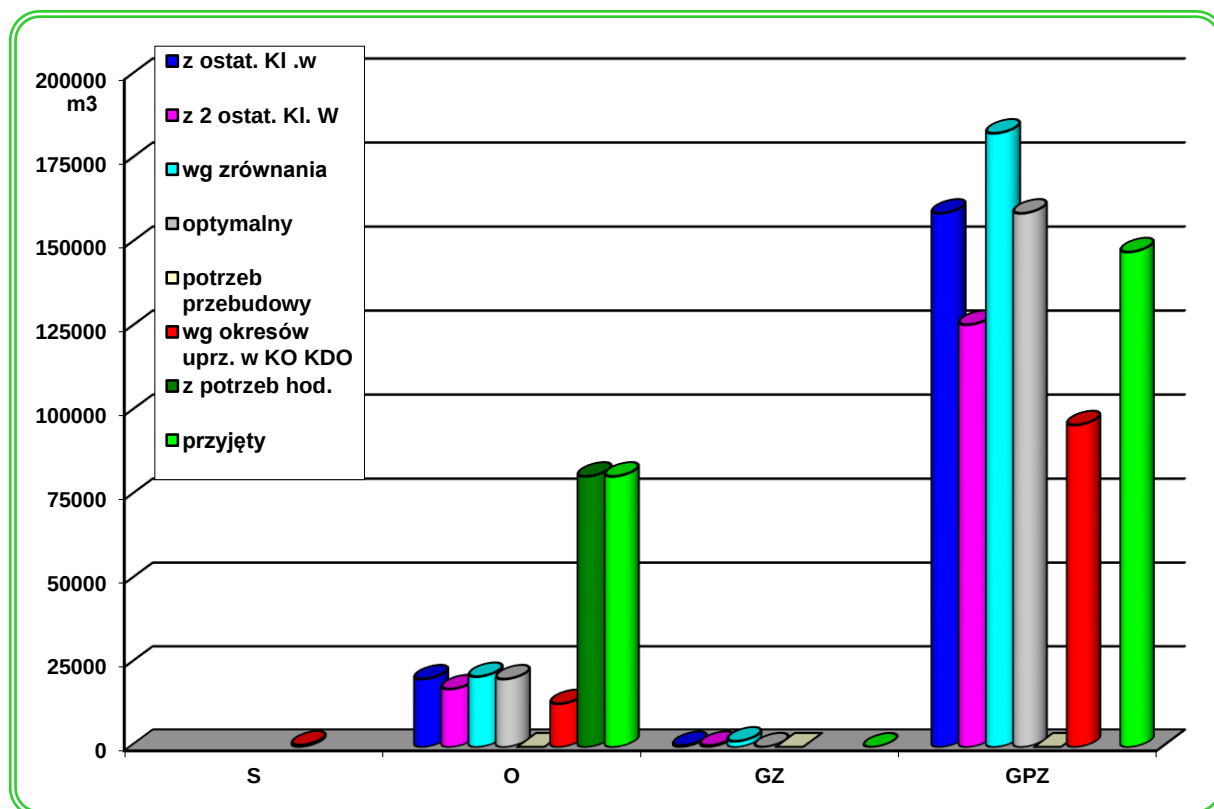
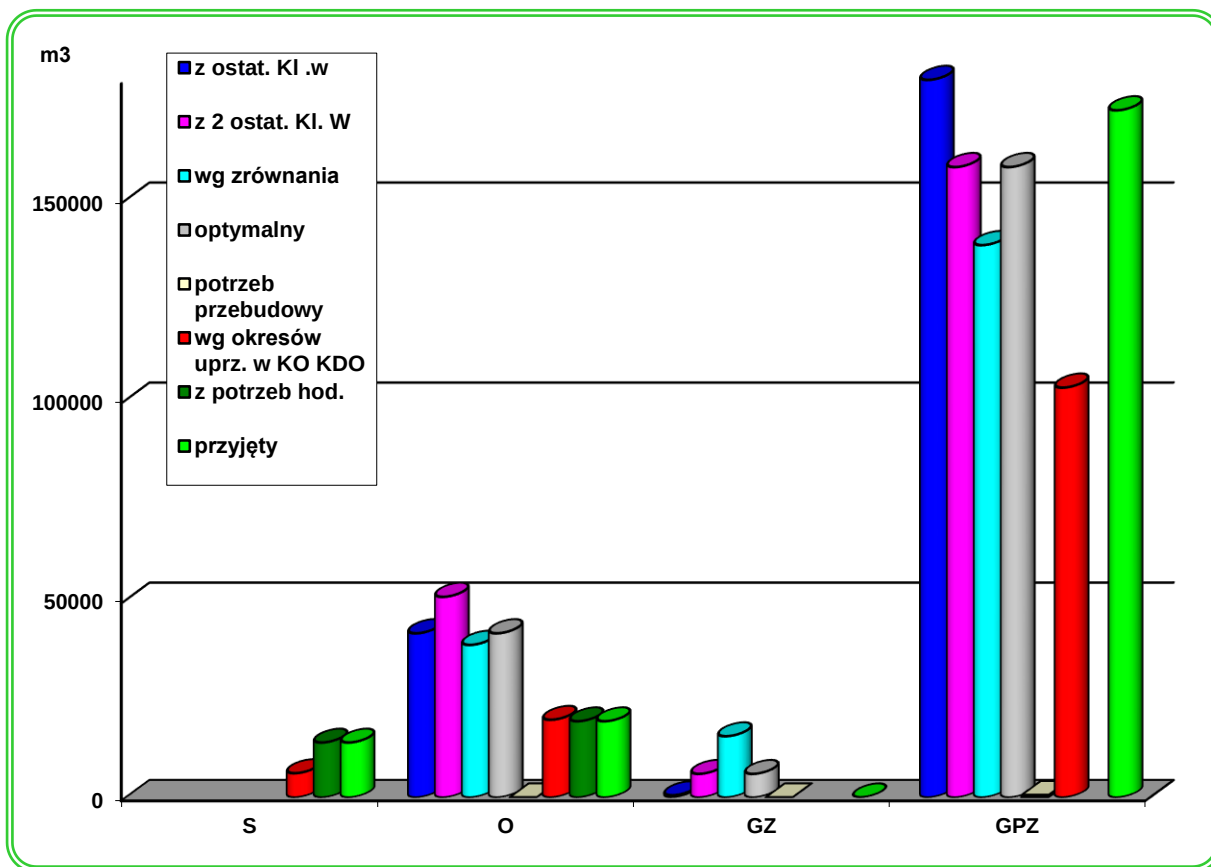

Tabela 65. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego brutto – obręb Strzelce

Gospodarstwo Sposób zagospoda- rowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z po- trzeb ho- dowl. na okres obo- wiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat opty- malny	Etat z po- trzeb prze- bud.	Etat wg okresów uprząt. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z 2-ch ostat- nich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	615	13958	13958
LASÓW OCHRONNYCH (O)	4175	5078	3877	4175	0	1977	17310	17310
LASÓW GOSPODAR- CZYCH (GZ)	52 0,22	598 1,81	1557 4,62	598 1,81	0 0	X	X	0 0,00
LASÓW GOSPODAR- CZYCH (GPZ)	18148	15821	13869	15821	60	10308	X	170509
LASÓW GOSPODAR- CZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	18200	16419	15426	16419	60	10308	0	172394
OGÓŁEM OBREB	22375	21497	19303	20594	60	12920	31268	201777
OGÓŁEM NADLE- ŚNICTWO	40354	35873	39899	38577	191	24457	39354	357560

Wykres nr 20.

Etaty użytkowania rębego – obręb Strzelce

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa tj. suma etatów zrównania średniego wieku w lasach wielofunkcyjnych wynosi: **39884 m³ brutto/rok**. Jest on wyższy od sumy etatów optymalnych dla poszczególnych gospodarstw

wynoszący **38586** m³ brutto/rok. Proponowany miąższościowy rozmiar użytkowania rębego w Nadleśnictwie Strzelce w wysokości **36002** m³ brutto/rok, na okres obowiązywania planu jest adekwatny do stanu drzewostanów, zaawansowania odnowienia i pełnionych funkcji ochronnych. Podyktowany jest również dużą powierzchnią wyłączoną z użytkowania rębego, głównie ze względu na strefy całoroczne wokół miejsc gniazdowania ptaków wymagających ochrony strefowej. Jest on niższy od pożądanego i optymalnego

Przyjęte sposoby użytkowania w założeniu powinny umożliwić zachowanie trwałości drzewostanów w perspektywie długookresowej.

W poszczególnych gospodarstwach zaproponowano etaty według niżej opisanych kryteriów:

W gospodarstwie specjalnym (S) – zgodnie z IUL etatu nie wyliczono. W tym gospodarstwie przeznaczono drzewostany do użytkowania rębego ze względu na potrzeby hodowlane istniejącego odnowienia. Etat w tym gospodarstwie stanowi 3,86 % etatu VI rewizji.

W gospodarstwie lasów ochronnych (O) obliczono roczne etaty wg dojrzałości drzewostanów. Przyjęto etat z potrzeb hodowlanych. Przyjęty etat wynika ze stanu drzewostanów oraz stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych. Wielkość etatu uwzględnia trwałe pełnienie przez drzewostany funkcji ochronnych i możliwości utrzymania ładu przestrzennego i czasowego.

Zlokalizowany etat w obrębie Hrubieszów wynosi 39,67% etatu optymalnego, natomiast w obrębie Strzelce 46,53% wyliczonego etatu optymalnego.

Proponowany etat w gospodarstwie lasów ochronnych w jednostkach miąższościowych stanowi 7,60% użytkowania rębego w nadleśnictwie.

W wielofunkcyjnych lasach gospodarczych etaty obliczono oddzielnie z podziałem gospodarstwa na:

- zrębowy sposób zagospodarowania (GZ),
- przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ).

W gospodarstwie (GZ) - obliczono roczne etaty wg dojrzałości drzewostanów. Biorąc pod uwagę wytyczne DGLP (zarządzenie 87/90 z 2024 roku) w gospodarstwie tym nie planowano użytkowania rębego.

W gospodarstwie (GPZ) - obliczono roczne etaty wg dojrzałości drzewostanów. Zlokalizowany etat stanowi 100,84% etatu optymalnego całego gospodarstwa w nadleśnictwie.

Etat w gospodarstwie GPZ to 88,54% użytkowania rębego w VI rewizji.

Proponowane etaty nie zaburzają ładu przestrzennego i nie wpłyną negatywnie na młode pokolenie. Są to etaty maksymalne, możliwe do wykonania, zabezpieczające określoną produkcję drewna w nadleśnictwie na zasadzie racjonalnej gospodarki leśnej, w granicach możliwości produkcyjnych lasu i nie zagrażające stabilności i trwałości lasów nadleśnictwa oraz zapewniające pożądaną kierunek rozwoju zasobów drzewnych w nadleśnictwie.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy pełnej (typ A),

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- drzewostany przeszlębne,
- drzewostany rębne.

Nabór masy w użytkowaniu rębnym w poszczególnych kategoriach drzewostanów Nadleśnictwa Strzelce przedstawiono poniżej w tabeli.

Tabela 66. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębnego wg grup kategorii

Kategoria drzewostanów	Ogółem w nadleśnictwie	Zaprojektowano w 10-leciu		Pozostaje	
	ha m ³		% %	ha m ³	% %
1	2	3	4	5	6
W klasie odnowienia	1317,25	1173,81	89,11	143,44	10,89
	314570	191708	60,94	122862	39,06
W klasie do odnowienia	36,41	12,35	33,92	24,06	66,08
	10320	1240	12,02	9080	87,98
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-
	-	0	-	-	-
Przeszlębne	929,46	378,35	40,71	551,11	59,29
	374955	60764	16,21	314191	83,79
Rębne	1886,19	800,31	42,43	1085,88	57,57
	705194	102586	14,55	602608	85,45
Bliskorębne i młodsze	9145,59	11,75	0,13	9133,84	99,87
	2242454	1262	0,06	2241144	99,94
Ogółem nadleśnictwo	13314,90	2376,57	17,85	10938,33	82,15
	3647493	357560	9,80	3289933	90,20

W zbiorze drzewostanów stanowiących potencjalnie przedmiot użytkowania rębnego (rębne, przeszlębne, KO, KDO) znajduje się 4169,31 ha, co stanowi 31,32% wszystkich drzewostanów. W ujęciu miąższościowym stanowi to 38,52% zasobów drzewnych w nadleśnictwie. Użytkowaniem rębnym objęto 57,44% powierzchni manipulacyjnej drzewostanów należących do rębnych, przeszlębných, KO i KDO, co stanowi 37,83% zasobów tych drzewostanów.

Ogólnie w planie cięć użytków rębnych przeznaczono drzewostany na powierzchni manipulacyjnej wynoszącej 2406,70 ha, co stanowi 18,08% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa oraz stanowi 10,40% miąższości nadleśnictwa.

Pow. zredukowana - 870,07 - 6,54% pow. leśnej zalesionej

Ograniczeniem w pełniejszym przeznaczeniu tych drzewostanów do użytkowania rębnego jest konieczność zachowania ładu czasowego i przestrzennego.

Przeznaczenie drzewostanów bliskorębnych do użytkowania rębnego podyktowane było zastosowaniem indywidualnego wieku rębności, wynikającym z zakwalifikowania tych drzewostanów do przebudowy.

Wielkość etatów i przydział drzewostanów do użytkowania rębnego była przedmiotem uzgodnień z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Lublinie i Nadleśnictwem Strzelce.

3.1.3.3. Rozmiar użytkowania rębnego niezaliczonego na poczet etatu

W ramach cięć rębnych niezaliczonych na poczet etatu planowane jest uprzętnięcie nasienników i przestoi oraz uprzętnięcie płazowin.

Poniżej w tabeli zestawiono użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu.

Tabela 67. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręby						Nadleśnictwo		
	HRUBIESZÓW			STRZELCE					
	Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]	
		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uprzątnięcie pła-zowin	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uprzątnięcie na-sienników i prze-stojów	-	146	118	-	-	-	-	146	118
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	146	118	-	-	-	-	146	118

Łącznie w nadleśnictwie zaplanowano 181 m³ grubizny netto (226 m³ brutto) użytków rębnych nie zaliczonych na poczet etatu.

3.1.3.4. Łączny rozmiar użytkowania rębego

Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawia się poniżej:

Tabela 68. Zestawienie łączne etatu użytkowania rębego

Obręby	Zaliczone na poczet etatu z 5% przyrostem	Niezaliczone na etat	Łącznie etat
	m ³ netto		
Hrubieszów	137355	118	137473
Strzelce	177066	0	177066
Nadleśnictwo Strzelce	312225	118	312343

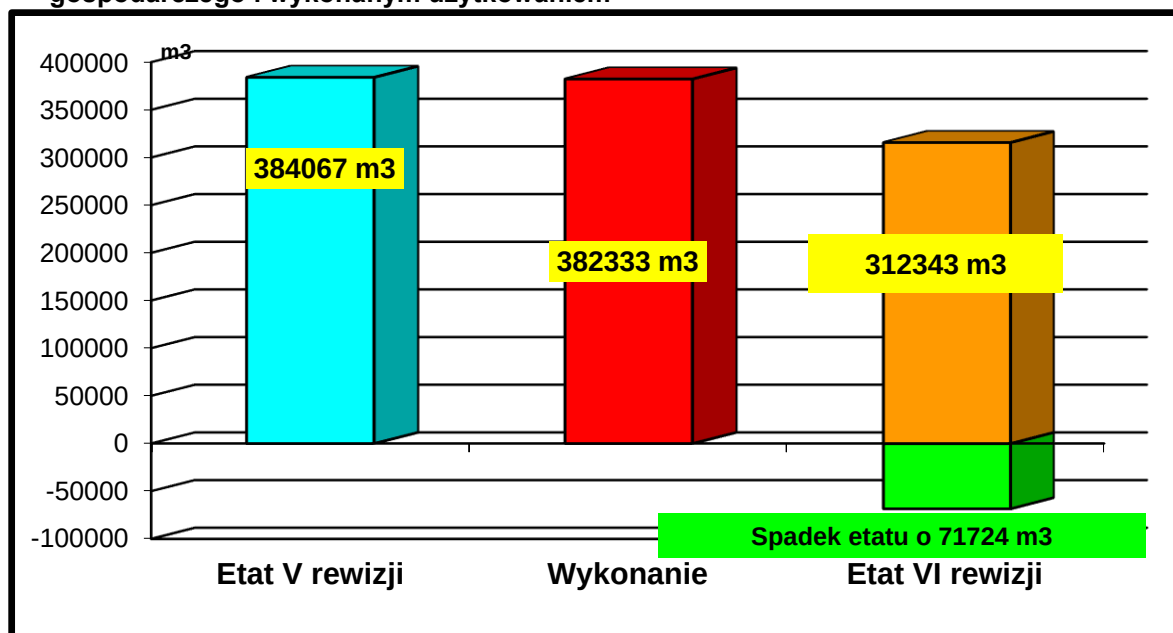
Należy zaznaczyć, że suma użytków rębnych netto stanowi (na okres obowiązywania planu) wielkość maksymalną użytkowania rębego w nadleśnictwie.

Porównanie etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawiono poniżej:

Tabela 69. Porównanie etatu V i VI rewizji urządzania lasu

Etat za ubiegły okres gospodar-czy 1.01.2015- 31.12.2024	Wykonanie użytkowania w minionym okresie	Etat przyjęty na okres 01.01.2025 - 31.12.2034
m ³ netto		
384067	382333	312343

Wykres nr 21. **Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem**

Spadek etatu w obecnym planie o 17,8% w stosunku do etatu V rewizji planu urządzenia lasu wynika z zastosowania wytycznych DGLP i Zasad Hodowli Lasu z 2023 roku oraz zwiększoną powierzchnią drzewostanów wyłączonych z użytkowania rębego.

3.1.3.5. **Etat użytkowania przedrębego**

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębego dokonano w oparciu o §94-95 IUL. Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym ustalony został orientacyjnie w m³ grubizny netto na 10 lecie. Orientacyjną wysokość miąższości grubizny (obrębami) obliczono na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 5 lat łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących (Tabela VIIIa),
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby, CPP, TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształcających wspierających przebudowę drzewostanów w kierunku pełniejszej zgodności z TD oraz pełniejszym wykorzystaniem potencjału produkcyjnego siedlisk.

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego w poszczególnych obrębach i łącznie dla nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela:

Tabela 70. (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI). Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego

Rodzaj cięć		Obręby		Nadleśnictwo
		HRUBIESZÓW	STRZELCE	
		Powierzchnia [ha]		
1		2	3	4
Czyszczenia późne (CPP)		150,76	33,50	184,26
Trzebieże	Wczesne (TW)	836,83	821,61	1658,44
	Późne (TP)	2398,90	3397,04	5795,94
	Razem	3235,73	4218,65	7454,38
Ogółem		3386,49	4252,15	7638,64

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości 7705,50 ha stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Użytkowaniem przedrębnym nie objęto 4405,10 ha (w obrębie Hrubieszów na powierzchni 1781,04 ha, w obrębie Strzelce na powierzchni 2624,06 ha) drzewostanów w wieku powyżej 20 lat tj. 33,1% powierzchni zalesionej nadleśnictwa. Są to drzewostany w strefach ochrony całorocznej zwierząt chronionych; drzewostany głównie starszych klas wieku, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże; drzewostany rębne, które ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie objęto użytkowaniem rębnym; drzewostany, w których pozostawały fragmenty (kolejne pasy) nie objęte użytkowaniem rębnym; drzewostany w szachownicy z gruntami innych własności oraz drzewostany o niskim, równomiernym zwarcu i zadrzewieniu.

Tabela 71. Porównanie ustalonego etatu powierzchniowego użytków przedrębnych z etatem obowiązującym w V rewizji

Rewizja urządzenia lasu	Powierzchnia leśna zalesiona nadleśnictwa	Powierzchnia drzewostanów od II do IV klasy wieku	Przyjęty etat powierzchniowy użytków przedrębnych w nadleśnictwie
powierzchnia w ha			
V	13189,97	7686,79	8129,88
VI	13310,06	7149,63	7638,64
Różnica	120,09	-537,16	-491,24

Wpływ na spadek przyjętego obecnie etatu powierzchniowego ma fakt, zmniejszenia powierzchni drzewostanów przedrębnych oraz nieplanowanie użytkowania przedrębego w drzewostanach, w których rozpoczęto użytkowanie rębne (kolejne pasy nieobjęte użytkowaniem rębnym)

Orientacyjny etat użytkowania przedrębego ustala się w m³ grubizny netto sumarycznie dla całego obrębu bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Wielkość użytkowania przedrębego w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym ustalony został orientacyjnie w m³ grubizny netto na 10 lecie.

Orientacyjną wysokość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach cięć przedrębnych zaproponowano na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie (miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 10 lat, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie (miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących (Tabela VIIIa),

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Tabela 72. Wskaźniki użytkowania przedrębego (grubizna netto)

Treść	Nadleśnictwo
Etat wg wykonania z ostatnich 5 lat	187640 m ³ 44 m ³ /ha
Etat wg wykonania 10 lat	359750 m ³ 42 m ³ /ha
Etat z 50% spodziewanym przyrostem	287740 m ³ 37 m ³ /ha
Etat z 55% spodziewanym przyrostem	316514 m ³ 41 m ³ /ha
Etat z 60% spodziewanym przyrostem	339042 m ³ 44 m ³ /ha
Etat z 65% spodziewanym przyrostem	374062 m ³ 49 m ³ /ha
Etat z 70% spodziewanym przyrostem	402836 m ³ 53 m ³ /ha
Etat z 75% spodziewanym przyrostem	431610 m ³ 56 m ³ /ha
Propozycja etatu na 10- lecie wg wyko- nawcy PPUL	336100 m³ 44 m³/ha

Tabela 73. Analiza wielkości użytkowania przedrębego w stosunku do przyrostu

N-ctwo	Pow. użytkowania przedrębego (ha)	Przyjęty etat (m ³) grubizny netto	Przyrost z drzewostanów nie projektowanych do użytkowania rębego	Spodziewany bieżący przyrost miąższości wg Tabeli VIIIa	Przyrost użyteczny uzyskany w ubiegłym 10-leciu	Wg WISL dla RDLP Lublin ⁵
			m ³ grubizny netto			
			% użytkowania			
Strzelce	7638,64	336100	577240	665160	784497	685146
			60	52	44	50

W ubiegłym 10-leciu nadleśnictwo pozyskało w ramach użytkowania przedrębego 359750 m³ na powierzchni 8483,37 ha co daje wskaźnik 42 m³/ha. Wielkość uzyskanych użytków przedrębnych stanowi 45,8% uzyskanego przyrostu użytecznego netto.

Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny – 784497 m³ netto czyli 7,23 m³/ha na rok.

Na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzję o przyjęciu szacunkowej miąższości do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 336100 m³ grubizny netto (420125 m³ grubizny brutto), co odpowiada 60% przyrostu drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym (44 m³/ha). Obligatoryjny etat powierzchniowy wynosi 7683,64 ha.

⁵ https://www.bdl.lasy.gov.pl/portals/wisl/WISL2018_2022.pdf/
Tabela 101b.4

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Wskaźnik użytkowania jest równy uzyskanemu w nadleśnictwie za ostatnie 5 lat. Należy zwrócić uwagę, że w wielkości użytkowania przedrębnego nadleśnictwa za ostatnie 10 lat użytki przygodne stanowiły 9,07%. Planowana powierzchnia objęta użytkowaniem przedrębnym jest o 4,47% mniejsza niż w ubiegłym 10-leciu (o 424,38 ha).

3.1.3.6. Łączny etat miąższościowy użytków głównych

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2025-2034 dla Nadleśnictwa Strzelce oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością zasobów miąższości i spodziewanym przyrostem przedstawia się następująco:

Tabela 74. Zestawienie rozmiaru użytków głównych

Kategoria użytkowania	Hrubieszów		Strzelce		Nadleśnictwo	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
	m ³					
1	2	3	4	5	6	7
Rębne zaliczone na etat	155783	130808	201777	166541	357560	297349
5% przyrostu miąższości	7789	6547	10089	8329	17878	14876
Rębne niezaliczone na etat	146	118	0	0	146	118
Razem użytki rębne	163718	137473	211866	174870	375584	312343
Przedrębne	186257	149005	233868	187095	420125	336100
Ogółem	349975	286478	445734	361965	795709	648443

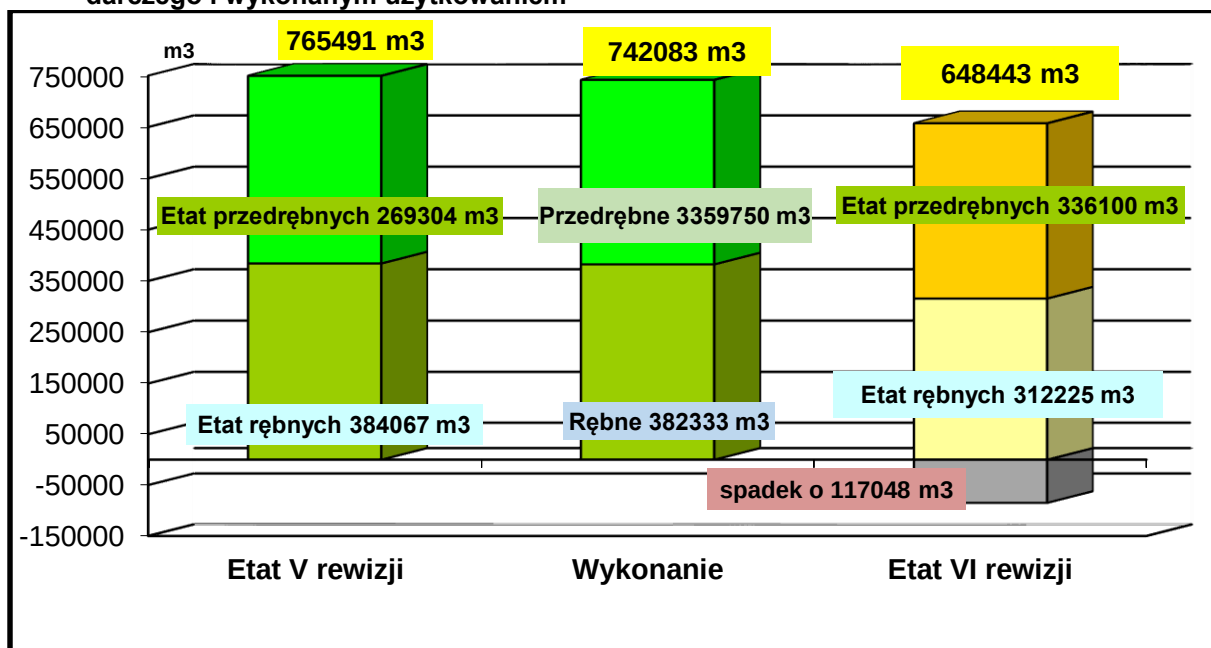
Planowana do pozyskania w ramach użytkowania rębnego i przedrębnego miąższość grubizny netto, po doliczeniu 5% przyrostu w użytkach rębnych zaliczonych na etat, wynosić będzie **648443 m³** i stanowić będzie ok. 97% spodziewanego przyrostu drzewostanów w okresie bieżącego 10-lecia. Wielkość tę należy traktować jako maksymalną.

Na 10-lecie 2025 – 2034 łącznie zaplanowano **648443 m³ grubizny netto**. W porównaniu z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego na bieżące 10-lecie planowany jest spadek etatu użytków głównych o 15,3%. Planowany etat użytków głównych jest również mniejszy o 12,6% niż wykonanie w latach 2015-2024.

Spadek użytkowania wynika z przyjętych priorytetów, nowych wytycznych (zarządzenie DGLP nr 87/90 z 2024 roku), ilości stref ochrony całorocznej i konieczności zachowania ładu czasowo-przestrzennego, uwzględniając aktualny stan lasu i pełnione funkcje.

Projektowana łącznie masa użytków rębnych i przedrębnych, nie stanowi zagrożenia dla trwałości lasu. Zadania gospodarcze z zakresu użytkowania rębnego należy realizować w sposób pozwalający na osiągnięcie, w perspektywie średnio i długookresowej takiego stanu drzewostanów (właściwa struktura powierzchniowa i miąższościowa), który zapewni zwiększony przyrost, trwałość produkcji i istnienie lasu.

Wykres nr 22. Porównanie etatu użytkowania głównego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem

3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

Znowelizowana w 2014 roku Ustawa o lasach zawiera regulacje w myśl, której ilość przewidzianego do pozyskania drewna w 10-leciu określona jest oddzielnie, jako etat miąższościowy użytków rębnych oraz etat powierzchniowy użytków przedrębnych [art.18uol].

Zgodnie z Zarządzeniem nr 30 DGLP z dnia 9 maja 2014 roku w sprawie kompensacji etatu użytków rębnych i przedrębnych w LP [ZU-7019-21/2014] na całkowity etat miąższościowy użytków głównych składa się:

- etat cięć rębnych ustalony, jako ilość drewna zaprojektowanego do pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego, wyrażony w metrach sześciennych, jako maksymalna wielkość pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu;
- etat cięć przedrębnych ustalony, jako obowiązkowa, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu i wyrażona szacunkowo w metrach sześciennych.

Projektowanie oraz wykonanie cięć określonych w planie urządzenia lasu użytków głównych (rębnych i przedrębnych) podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach poszczególnych etatów bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.

Oddzielne rozliczenie miąższościowego etatu użytkowania rębego ma pozwolić na pełne wykonywanie zadań z zakresu użytkowania rębego i przedrębego zgodnie z potrzebami hodowlanymi.

Za zgodą dyrektora generalnego na wniosek dyrektora regionalnego LP w związku z wystąpieniem klęsk lub szkód w lasach, potwierdzonych przez właściwego kierownika Zespołu Ochrony Lasu w okresie obowiązywania PUL – dopuszcza się możliwość przekroczenia szacowanej w planie urządzenia lasu wielkości użytków przedrębnych.

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

- Sporządzenie wykazu cięć

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Realizacja cięć rębnych ma się odbywać w oparciu o ZHL z roku 2023, zarządzenie DGLP nr 87/90 z 2024, ustalenia KZP i NTG oraz na podstawie wskazań gospodarczych zawartych w opisach taksacyjnych.

Wykaz projektowanych cięć rębnych (§ 98 instrukcji u.l.) jest ważnym składnikiem planu urządzenia lasu, ilustrującym, wraz z mapą przeglądową cięć, możliwości lokalizacji wskazań gospodarczych zapisanych w kartach dokumentu źródłowego opisu taksacyjnego lasu, jak również możliwości lokalizacji etatów obliczonych.

Ostateczny kształt wykazu projektowanych cięć rębnych powstaje w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębного w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach (nazywanego optymalizacją rozplanowania cięć użytkowania rębного albo regulacją użytkowania rębного).

Przyjęte sposoby użytkowania rębного

W celu osiągnięcia pożądanych typów drzewostanów dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju odnowień zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia KZP i NTG oraz „Zasady Hodowli Lasu”:

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw dla poszczególnych obrębów. W celu osiągnięcia pożądanych docelowych składów gatunkowych odnowień w poszczególnych typach siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień zastosowano sposoby użytkowania (rodzaje rębni) w oparciu o ustalenia KZP i Zasad hodowli lasu.

Tabela 75. Sposoby użytkowania rębного i rodzaje rębni według siedliskowych typów lasu

TSL	Siedl. przyr.	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu docelowego	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Nawrót cięć / okres odnowienia
BMśw		So	So 70%, inne 30%	I	II	5 lat
		Db-So ⁴	So 60%, Db.b 30% i inne 10%	III	I, II	15 lat
BMw		So	So 70%, Db i inne 30%	I	III	5 lat
		Db-So ⁴	So60Db20, inne 20%	I	II, III, IV	5 lat
BMb ¹		So	So 80%, Brz, Ol i inne 20%	-	-	-
LMśw		Db So ²	So 50%, Db 30%, Gb i inne 20%	III	II	15 lat
		So Db	Db 40%, So 30%, inne 30%	III	II	20 lat
	9170	Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	III, IV	20 lat
LMw		Db	Db 70%, inne 30%	III	II, IV	11-20 lat
		Gb Db	Db 60% Gb 20%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
		Db Ol	Ol 50%, Db 30%, inne 20%	I	III, IV	5 lat
		Ol Db	Db 50%, Ol 30%, inne 20%	III	II, IV	11-20 lat
		Db So	So 40% Db 40% inne 20%	III	I, II, IV	10 lat
	9170	Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	III, IV	11-30 lat
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 40% Db i inne 20%	IV	II, III	11-30 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50%, Js 30%, Jw, Gb, Lp, Kl i inne 20%	-	-	-
L Mb ¹		Ol	Ol 70%, Brz i inne 30%	-	-	-
Lśw		Db	Db 70% Gb i inne 30%	II	III	20 lat
		So Db	Db 60% So 30% Gb i inne 10%	II	III	20 lat
		DbSo ²	So50% Db40% Gb i inne10%	III	II	20 lat
	9170	Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	III, IV	20 lat
Lw		Db Ol	Ol50Db40%, inne 10%	III	I, IV	10 lat
		Ol Db	Db 50% Ol 30% inne 20%	III	II, IV	11-20 lat
		GbDb	Db60%Gb30%, inne10%	II	III, IV	11-20 lat

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

TSL	Siedl. przyr.	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu docelowego	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Nawrót cięć / okres odnowienia
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 40% Db i inne 20%	IV	III, IV	11-30 lat
	9170	Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	II, III	11-30 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50%, Js 30%, Jw, Gb, Lp, Kl i inne 20%	-	-	-
OI		Ol	Ol 90% inne 10%	II	I	15 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50% Js 30% i inne 20%	--	--	--
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 40% Db i inne 20%	IV	II, III	11-30 lat
OIJ		Ol Js ³	Ol 30% Js 50% inne 20%	II	IV	15 lat
		Js Db ³	Db 50% Js 30% inne 20%	II	IV	20 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50% Js 30% i inne 20%	--	--	--
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 30% Db 20% inne 10%	IV	II, III	20 lat
Lł		Db ³	Db 40% Js 30% inne 30%	--	--	--
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50% Js 30% i inne 20%	--	--	--
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 30% Db 20% inne 10%	IV	II, III	20 lat

¹ - na siedliskach bagiennych zrezygnować z użytkowania rębego za wyjątkiem odślaniania pojawiających się odnowień naturalnych oraz sytuacji związanych z zachowaniem stanu sanitarnego lasu

² - w celu zachowania miejscowego ekotypu sosny „matczańskiej” oraz sosny w kompleksie Uchanie

³ - do czasu ustąpienia zjawiska zamierania Js, gatunek ten należy zastąpić innym o podobnych wymaganiach siedliskowych

⁴ - preferować dąb bezszypułkowy, w przypadku braku sadzonek ostatecznie odnawiać dębem szypułkowym na fragmentach o lepszych warunkach troficznych

⁵ - dotyczy obszarów siedliskowych Natura 2000

Wyszczególnione powyżej rębnie i skład gatunkowy nie dotyczą upraw pochodnych.

Zgodnie z § 23 pkt. 5 i 6 IUL powyższe TD należy traktować jako ramowe cele gospodarowania dla danego typu siedliskowego i zbiorowiska roślinnego. Mogą być one modyfikowane przez nadleśniczego w konkretnym drzewostanie z uwzględnieniem aktualnego stanu i specyfiki siedliska leśnego oraz zbiorowiska roślinnego.

Zgodnie z ustaleniami NTG dopuszcza się kontynuację, rozpoczętego w ubiegłym 10-leciu użytkowania.

Projektowane sposoby zagospodarowania lasu pozwalają na zachowanie trwałości lasu przy racjonalnym wykorzystaniu zasobów drzewnych.

Rozmiar cięć użytków rębnych, lokalizację zrębów, sposoby użytkowania uwzględniające lokalne warunki przyrodnicze, rodzaj zastosowanej rębni, czas wykonania cięć były przedmiotem uzgodnień z Nadleśnictwem Strzelce oraz Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Lublinie. Ostateczna wysokość użytkowania rębego została ustalona na Naradzie Techniczno-Gospodarczej.

Rozpoczęte w ubiegłym 10-leciu użytkowanie rębiami złożonymi jest kontynuowane.

Plan cięć użytków rębnych na I 10-lecie sporządzony jest w formie wykazu bez podziału na lata gospodarcze.

Rębnia zupełna IB. Pierwotnie plan cięć zakładał prowadzenie rębni Ib na powierzchni 17,94 ha. Z uwagi na wprowadzenie w życie zarządzeń DGLP nr 87 i 90 wprowadzono korekty w planie cięć zmieniając sposób postępowania w drzewostanach, w których projektowana była rębnia zupełna. Wprowadzone zmiany skutkują brakiem drzewostanów użytkowanych rębnią zupełną. Sposób wprowadzenia zmian przedstawia poniższy wykaz.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Lp	Obręb/oddział	Rębnia wg PUL	Pow. manipul. [ha]	Pow. do odnow. [ha]	Wskazówka po zmianie	Pow. manipul. [ha]	Pow. do odnow. [ha]	UWAGI
1	1/2d	Ib	0,59	0,59	Brak wsk			
2	1/85g	Ib	0,65	0,65	Brak wsk			
3	1/89h	Ib	1,01	1,01	Ila	1,01	0,70	
4	1/163g	Ib	0,76	0,76	TP	0,76		
5	1/213g	Ib	3,75	3,56	Ila	3,75	2,60	Projektowano 2 pasy
6	2/4c	Ib	4,53	4,30	Ilib	4,53	2,20	Projektowano 2 pasy
7	2/51a	Ib	1,60	1,52	Ila	1,60	0,80	
8	2/54Ab	Ib	3,99	3,79	Brak wsk			
9	2/155b	Ib	1,06	1,00	Brak wsk			

Rębnie częściowe IIA, IIB planowano jako formę przemiany pokoleń drzewostanów sosnowych z wykorzystaniem odnowienia naturalnego, w tym wartościowych drzewostanów nasiennych gospodarczych, na siedliskach BMŚW. Na siedliskach lasów mieszanych i lasów rębnie te planowane są w przypadku przebudowy drzewostanów sosnowych, brzożowych na dębowe lub mieszane. Zasadniczą ideą tych rębni jest wprowadzenie, w formie podsadzeń pod okapem drzewostanu DB, w krótkim okresie, do odnowienia 40-70% powierzchni manipulacyjnej. Zastosowanie tej rębni wpłynie na właściwe warunki rozwoju i zachowanie istniejącego młodego pokolenia oraz skraca okres przebudowy tych drzewostanów. Powierzchnia drzewostanów zagospodarowanych rębnią II wynosi 400,09 ha.

Rębnię IIIA planowano na pasach o szerokości do 100 m w przypadku użytkowania wzdłuż całego oddziału (bez względu na wielkość powierzchni) lub w pozostałych sytuacjach o powierzchni nie przekraczającej 6,00 ha. Rębnia ta ma zastosowanie w drzewostanach o uproszczonym składzie gatunkowym, w celu ich przebudowy na mieszane o kępowej formie zmieszania, z odnowieniem sztucznym na gniazdach i sztucznym na powierzchni między gniazdami. Powierzchnia drzewostanów zagospodarowanych rębnią IIIA wynosi 172,23 ha (łącznie z cięciami uprzątającymi).

Rębnię IIIB planowano głównie w kierunku przebudowy drzewostanów sosnowych, olszowych, grabowych i brzożowych na siedliskach LMŚw, LMw, LŚw, Lw. Pierwsze planowane są cięcia o charakterze gniazdowym, kolejne w zależności od możliwości uzyskania odnowienia naturalnego lub wprowadzenia kolejnych gatunków (sztucznie) z TD głównie dębu, buka oraz innych gatunków domieszkowych, jako poszerzanie istniejących gniazd lub zakładanie nowej partii gniazd. Przyjęty okres odnowienia dla tej rębni wynosi 20 lat. Rębnię IIIB zaplanowano na powierzchni 1577,66 ha.

Rębnia IVD. Elastyczność w wyborze charakteru cięć pozwala na tworzenie korzystnych warunków rozwoju dla kreowanego (naturalnie lub sztucznie) młodego pokolenia, zgodnie z docelowym składem gatunkowym upraw przyjętym na KZP. Rębnia ta planowano również w przypadku kontynuacji sposobów użytkowania przyjętych w ubiegłym 10-leciu. Rębnia ta zaplanowana została na powierzchni 256,72 ha.

Zasady prowadzenia poszczególnych rodzajów rębni zawierają *Zasady Hodowli Lasu* oraz strona internetowa <http://rebnie.wl.sggw.pl>.

Wszystkie przedstawione rodzaje i formy rębni mają charakter ideowy. Określają one kierunkowe zasady postępowania, które mogą być modyfikowane w zależności od konkretnych warunków i przyjętych celów hodowlanych.

Przy planowaniu użytkowania rębego wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych niższej rangi niż drogi wojewódzkie i krajowe przebiegających przez lasy nadleśnictwa nie pozostawiono pasów drzewostanów tzw. stref ekotonowych. Kształtowanie ekotonów powinno odbywać się na etapie prac odnowieniowych, a w przypadku drzewostanów przedrębnych na etapie cięć pielęgnacyjnych.

cyjnych. Strefy ekotonowe przy drogach krajowych i wojewódzkich powinny być tworzone z pozostawieniem drzewostanu, z zaleceniem równoczesnego usunięciem drzew zagrażających ludziom i bezpieczeństwu ruchu tj. pochylonych, chorych i obumarłych.

Przy planowaniu wysokości pozyskania drewna w ramach rębni zupełnych, cięć uprzątających w rębniach złożonych uwzględniono pozostawienie istniejącego starodrzewia w formie kęp ekologicznych, przestoi, nasienników w ilości ok. 5% powierzchni starego drzewostanu. Oznacza to, że na powierzchniach tych planowano pozyskanie w wysokości 95% zasobów drzewostanu głównego znajdującego się na działce zrębowej. Na zrębach zupełnych o powierzchni do 1 ha, nie planowano pozostawiania kęp starodrzewii (zgodnie z ZHL).

Postępowanie takie zmierza m.in. w kierunku zwiększania ilości martwego drewna, zwiększania bioróżnorodności drzewostanów.

Realizacja zadań z zakresu pozyskania powinna być dostosowana do wymagań ZHL.

Plan cięć użytków rębnych sporządzony został w formie wykazu bez podziału na lata gospodarcze.

Do użytkowania rębego zakwalifikowano drzewostany w kolejności wg pilności użytkowania i potrzeb odślaniania młodego pokolenia:

- w klasie odnowienia,
- przeszlórębne,
- rębne,
- w klasie do odnowienia,
- bliskorębne.

Tabela 76. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach – razem nadleśnictwo (instrukcyjna Tabela XV)

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zu- pełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stop- niowe			Rębnia przerę- bowa	Ogółem
		Cięcia uprzą- tające	Cięcia po- zostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	-	12,29	55,70	67,99	-	67,99
Lasów ochronnych (O)	-	78,45	97,26	175,71	-	175,71
Lasów gospodarczych (GZ)	-	-	-	-	-	-
Lasów gospodarczych (GPZ)	-	620,54	1512,33	2132,87	-	2132,87
Lasów gospodarczych (GP)	-	-	-	-	-	-
Razem gospodarstwo (G)	-	620,54	1512,33	2132,87	-	2132,87
Ogółem	-	711,28	1695,42	2406,70	-	2406,70

Użytkowania drzewostanów cięciami rębnymi nie zaplanowano w strefach ochrony całorocznej ostoi zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, w lasach czasowo wyłączonych z gospodarowania. W lasach stanowiących strefy ochrony okresowej zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, na wykonanie zabiegów należy uzyskać zezwolenie Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, jeśli zabiegi te miałyby być wykonywane w okresie lęgowym.

• **Drzewostany do przebudowy**

Planowano tylko przebudowę A - pilną. Część (7,40 ha) są to drzewostany wytypowane w VI rewizji. Pozostałe są to drzewostany, w których kontynuowana jest przebudowa rozpoczęta w poprzednim okresie gospodarczym.

Tabela 77. Przebudowa pilna typu A – powierzchnia manipulacyjna

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb HRUBIESZÓW								
180a	6,90	KO	4	Gb	87	0,8	IIIB	50

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Razem obręb	6,90							
Obręb STRZELCE								
50a	2,64	KO	7	SO	103	0,3	IIAU	100
158d	4,76	KO	4	BRZ	91	0,3	IVD	30
Razem obręb	7,40							
Ogółem nadleśnictwo	14,30							

Zagospodarowanie drzewostanów niezgodnych z przyjętym TD

W ubiegłym 10-leciu nie utworzono gospodarstwa przebudowy. Drzewostany o składzie niezgodnym, dobrze przyrastające o dobrej kondycji zdrowotnej przeznaczono do użytkowania przedrębnego - trzebieży przekształceniowych. Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z racji osiągnięcia przez nie wieku dojrzałości rębnej przeznaczone są do użytkowania rębego.

Poniżej przedstawia się syntetyczne zestawienie planowanych zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z przyjętymi typami gospodarczymi w obrębach i łącznie dla nadleśnictwa.

Tabela 78. Zestawienie powierzchni według sposobów przebudowy drzewostanów niezgodnych z TD

Obręb, nadleśnictwo	Planowane zabiegi gospodarcze	Gospodarstwo					
		Specjalne	Lasów ochronnych	Zrębowe	Przerębowo-zrębowe	Przerębowe	Razem
		Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
HRUBIE-SZÓW	Rębnie	-	-	-	187,55	-	187,55
	CP/CP-P	-	-	-	0,15	-	0,15
	TW/TP	2,59	22,00	-	307,34	-	331,93
	Trzeb. przekszt.	-	-	-	-	-	-
	Razem	2,59	22,00	-	495,04	-	519,63
STRZELCE	Rębnie	10,32	12,09	-	112,22	-	134,63
	CP/CP-P	-	0,89	-	4,45	-	5,34
	TW/TP	36,92	48,68	10,56	260,67	-	356,83
	Trzeb. przekszt.	-	-	-	-	-	-
	Razem	47,24	61,66	10,56	377,34	-	496,80
Nadleśnictwo	Rębnie	10,32	12,09	-	299,77	-	322,18
	CP/CP-P	-	0,89	-	4,60	-	5,49
	TW/TP	39,51	70,68	10,56	568,01	-	688,76
	Trzeb. przekszt.	-	-	-	-	-	-
	Razem	49,83	83,66	10,56	872,38	-	1016,43

Do planów cięć użytków rębnych zaliczonych na etat opracowano dla każdego obrębu mapy przeglądowe cięć w skali 1:25000. Rębnie zupełne zaznaczono kolorem czerwonym, rębnie złożone - kolorem niebieskim, a powierzchnie do odnowienia kolorem żółtym. Na mapie zamieszczono informacje o rodzaju rębni i procencie masy do pobrania. Zaznaczono tu też główne drogi wywozowe. Na mapy naniesiono również granice wyłączonych i gospodarczych drzewostanów nasiennych. Działki zrębowe wniesione zostały również na mapy gospodarcze w skali 1:5000 oraz mapy gospodarczo-przeglądowe projektowanych cięć rębnych w skali 1:10000 z przeznaczeniem dla leśniczych.

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Zasadniczym celem użytkowania przedrębego jest pielęgnowanie drzewostanów poprzez cięcia selekcyjne, które winny przyczynić się do osiągnięcia jakościowo lepszej produkcji drewna i zwiększenia odporności drzewostanów na działanie czynników abiotycznych, biotycznych i antropogenicznych. Istotną sprawą jest także regulowanie składu gatunkowego, który zapewni zachowanie, a nawet zwiększenie zdolności produkcyjnej siedlisk omawianego terenu.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Użytkowanie przedrębne powinno być realizowane na podstawie wskazań zawartych w opisach taksacyjnych w oparciu o wytyczne ZHL. Zadania określone w opisach w wymiarze powierzchniowym mają charakter obligatoryjny, a w zakresie miąższościowym winny być realizowane wg potrzeb, na jakie wskazuje stan konkretnego drzewostanu.

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (CPP, TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkach przedrębnych została podana globalnie dla całego nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębnego w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów. W trakcie realizacji użytkowania przedrębnego w drzewostanach o składzie niezgodnym z TD, w miarę potrzeby CPP, TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształceniowych, w ramach których prowadzona będzie przebudowa drzewostanów. Zasady wykonywania cięć pielęgnacyjnych są opisane w ZHL.

O faktycznym rozmiarze planu zadecydują potrzeby pielęgnacyjne i stan sanitarny lasu w chwili wykonywania zabiegu. Ustalony i przyjęty etat powierzchniowy stanowić będzie wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

O zaliczeniu zabiegu do określonej kategorii cięć przedrębnych decyduje charakter zabiegu w chwili jego wykonania, niezależnie od wskazówek zawartych w planie urządzenia lasu, które w tym zakresie mają charakter orientacyjny.

Poniżej przedstawia się syntetyczne dane:

Tabela 79. Zestawienie zbiorcze drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego

Obręb, nadleśnictwo	Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
HRUBIESZÓW	CP-P	105,24	40,94	-	1,10	-	1,47	2,01	150,76
	TW	26,28	774,45	20,70	9,91	3,74	1,75	-	836,83
	TP	-	98,12	992,57	822,75	382,72	90,90	11,84	2398,90
	Razem	131,52	913,51	1013,27	833,76	386,46	94,12	13,85	3386,49
STRZELCE	CP-P	20,09	12,12	-	-	-	-	1,29	33,50
	TW	56,47	762,21	-	2,26	-	-	0,67	821,61
	TP	-	99,30	1386,63	1071,88	775,77	41,78	21,68	3397,04
	Razem	76,56	873,63	1386,63	1074,14	775,77	41,78	23,64	4252,15
Nadleśnictwo	CP-P	125,33	53,06	-	1,10	-	1,47	3,30	184,26
	TW	82,75	1536,66	20,70	12,17	3,74	1,75	0,67	1658,44
	TP	-	197,42	2379,20	1894,63	1158,49	132,68	33,52	5795,94
	Razem	208,08	1787,14	2399,90	1907,90	1162,23	135,90	37,49	7638,64

3.2.1.3. Łącznie użytki główne

Zestawienie łączne użytków głównych według kategorii cięć łącznie dla nadleśnictwa – skrót z tabeli nr XVII „Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć”.

Syntetyczne zestawienie tych danych przedstawia się poniżej:

Tabela 80. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć

Kategoria użytkowania	HRUBIESZÓW		STRZELCE		Nadleśnictwo	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
	m ³					
1	2	3	4	5	6	7
Rębne zaliczone na etat	155783	130808	201777	166541	357560	297349
5% przyrostu miąższości	7789	6547	10089	8329	17878	14876
Rębne niezaliczone na etat	146	118	0	0	146	118
Razem użytki rębne	163718	137473	211866	174870	375584	312343
Przedrębne	186257	149005	233868	187095	420125	336100
Ogółem	349975	286478	445734	361965	795709	648443

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Z przedstawionej tabeli wynika, że łączny udział użytkowania rębneto stanowi około 48% łącznego użytkowania zaplanowanego na lata 2025-2034. Orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębneto określa się sumarycznie dla całego obrębu bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Wielkość użytkowania przedrębneto w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie poza-produkcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego planu u.l. perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Tak określone wskazania posłużyły do opracowania wykazu zadań z zakresu hodowli lasu.

Ramowe składy upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu, TD przedstawiono w tabeli w rozdziale 2.2.1.1 Użytkowanie rębne.

Tabela 81. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu

Lp.	Rodzaj czynności	Obręby		Nadleśnictwo	Pow. do zatwierdzenia
		Hrubieszów	Strzelce		
		Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5	6
1.	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	4,70	-	4,70	4,70
2.	Zalesienia gruntów nieleśnych	-	-	-	-
3.	Odnowienia zrębów projektowanych	-	-	-	-
4.	Odnowienia przy rębniach złożonych	370,23	524,90	895,13	805,62*
5.	Podsadzenia produkcyjne	-	-	-	-
6.	Dolesienia luk i przerzedzeń	-	-	-	-
7.	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	-	1,30	1,30	1,30**
8.	Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 10% ich pow.	33,74	47,24	80,98	80,98
9.	Wprowadzenie podszytów	-	-	-	-
10.	Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących (PG)	148,51	78,89	227,40	227,40**
11.	Pielęgnowanie gleby w uprawach projektowanych (PG)	236,20***	330,69***	566,89***	-
12.	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	226,94	250,50	477,44	477,44**
13.	Pielęgnowanie młodników (CP)	628,41	566,36	1194,77	1194,77**
	W tym (CP-P)	150,76	33,50	184,26	184,26
14.	Regulacja stosunków wodnych	-	-	-	-
15.	Specjalne zabiegi agrotechniczne	366,14	522,80	888,94	888,94

* W kolumnie 6 zmniejszono zadania z zakresu odnowień o 10% zgodnie z zapisami KZP

** Dotyczy poprawek i pielęgnacji zainwentaryzowanych upraw i młodników na dzień 1.01.2025 r.

***Zgodnie z zapisami KZP do pielęgnowania zaplanowano 70% powierzchni upraw planowanych do założenia

Odnowienia na powierzchni otwartej (ODN ZRB), czyli odnowienia halizn, płazowin, zrębów istniejących i projektowanych zaplanowano na powierzchni 4,70 ha. Dotyczy to zrębów istniejących, które nie zostały odnowione w poprzednim 10-leciu.

Odnowienia pod osłoną (ODN ZŁOŻ) wynoszą łącznie 906,63 ha. Z uwagi na potrzeby ochrony lasu, inicjowanie odnowień naturalnych, możliwości techniczne (realny brak możliwości wykonania odnowień na powierzchniach planu cięć użytków rębnych zrealizowanych w ostatnim roku obowiązywania planu) - do zatwierdzenia przeznacza się 90% powierzchni do odnowienia wynikającej z prowadzonych cięć rębnych.

Przyjęte składy gatunkowe odnowień należy traktować jako ramowe hodowlane i ochronne cele gospodarowania odpowiednie dla typu siedliskowego lasu oraz dla leśnego siedliska przyrodniczego. Mogą one być modyfikowane w konkretnym drzewostanie, z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego.

Dolesienia luk i przerzedzeń (ODN LUK) - nie planowano pozostawiając je do sukcesji naturalnej.

Poprawki i uzupełnienia (POPR) w uprawach i młodnikach istniejących zaprojektowano podczas prac taksacyjnych na powierzchni 1,30 ha. Wielkość projektowanych poprawek i uzupełnień w nowozakładanych uprawach została ustalona na posiedzeniu NTG na poziomie 10% powierzchni planowanej do odnowienia, tj. na szacunkowej powierzchni 80,98 ha.

Wprowadzania podszytów nie planowano.

Pielęgnowanie upraw (PU). Zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu, w projekcie PUL pielęgnowanie upraw zaplanowano w istniejących uprawach na dzień 1.01.2025 roku oraz w nowozakładanych uprawach po zrębach, w uprawach i młodnikach o zd. 0,3 powstałych po cięciach uprzątających. W zależności od wieku operatowego uprawy obejmuje:

1) **pielęgnowanie gleby (PG)** projektowano w uprawach istniejących w wieku do 4 - 5 lat na powierzchni 227,40 ha. Powierzchnia zabiegu podana jest jednokrotnie, lecz dla dobra upraw czynności te powinny być wykonywane systematycznie w miarę istniejących potrzeb aż do momentu, kiedy chwasty przestaną zagrażać odnowieniu.

2) **czyszczenia wczesne (CW)** ujęte są w planie jako zabieg jednokrotny, obejmują wykonywanie tych zabiegów w zainwentaryzowanych uprawach w wieku powyżej 4 lat oraz istniejącym młodym pokoleniu w d-stanach KO i innych. Należy je przeprowadzać w uprawach i samosiewach systematycznie, powtarzając je w miarę potrzeby, aż do doprowadzenia do zwarcia zdrowych, dobrze ukształtowanych i pożądaných drzewek. Planowana powierzchnia CW wynosi 477,44 ha.

Zadaniem obligatoryjnym jest pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw na powierzchni 704,84 ha.

Szacunkowa powierzchnia pielęgnowania upraw założonych w trakcie realizacji planu w latach 2025-2034 wyniesie 566,89 ha

Czyszczenia późne (CP, CP-P) w młodnikach, należy przeprowadzać w zależności od potrzeb. Odnosi się to również do pielęgnacji istniejących i inicjowanych odnowień naturalnych pod osłoną drzewostanów. W fazie młodnika, przy prowadzeniu cięć pielęgnacyjnych zabieg należy wykonać tak, aby nie dopuścić do zbytniego rozluźnienia zwarcia, zwracając uwagę na regulację składu gatunkowego i doprowadzanie go do zgodnego z typem gospodarczym drzewostanu. W planowaniu hodowlanym uwzględniono również zabieg czyszczeń późnych dla młodników z pozyskaniem grubizny. Łącznie zabieg ten zaplanowano na powierzchni 1194,77 ha.

Melioracje agrotechniczne (AGROT) należy wykonywać zabiegi na projektowanych zrębach – oczyszczanie powierzchni z nadmiernie rozwiniętej roślinności krzewiastej, odrośli, jeżyn, malin i itp., zrębkowanie odpadów zrębowych. Prawidłowe wykonanie zabiegów związanych z przygotowaniem gleby pod odnowienia sztuczne i naturalne ułatwi osiągnięcie dobrego efektu hodowlanego.

Zabieg ten zaplanowano na powierzchni 888,94 ha.

3.2.2.1. Nasienictwo i selekcja

W ramach nasiennictwa i selekcji w nadleśnictwie realizowany jest „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli drzew w Polsce na lata 2011 - 2035”. W ramach tego Programu w nadleśnictwie wytypowane zostaną drzewostany nasienne wyłączone, drzewostany nasienne gospodarcze, źródła nasion, drzewa mateczne oraz bloki upraw pochodnych – sosnowych, świerkowych i bukowych.

Charakterystyka obiektów bazy nasiennej nadleśnictwa zamieszczona jest w rozdziale **1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej**

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu oparto na następujących podstawach:

- wytyczne „Instrukcji urządzania lasu” z roku 2011,
- wytyczne „Instrukcji ochrony lasu” z roku 2024,
- ustalenia KZP i NTG dla Nadleśnictwa,
- wyniki prac Zespołu Ochrony Lasu, zebrane tam materiały i dane ujęte w formie Referatu Kierownika,
- dane Nadleśnictwa ujęte w Referacie Nadleśniczego dotyczącego Analizy gospodarki leśnej za poprzedni okres gospodarczy,
- wyniki urzędzeniowych prac terenowych – taksacyjnych w Nadleśnictwie,
- doświadczenia i obserwacje Nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz Inspekcji Lasów Państwowych.

3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Na początek dziesięciolecia stan sanitarny i zdrowotny lasów nadleśnictwa uznać można za dobry. Zdecydowane działania nadleśnictwa w kierunku poprawy stanu lasu przyniosły widoczne efekty. Nadleśnictwo reagowało skutecznie w początkowej fazie pojawienia się szkodników.

Działania w zakresie ochrony lasu powinny w bieżącym 10-leciu być kontynuacją prowadzonych zabiegów ochronnych z ubiegłego okresu. Ochronę lasu należy prowadzić w oparciu o Instrukcję Ochrony Lasu i zalecenia ZOL.

Choroby grzybowe

Patogeniczne grzyby: mączniak dębu i osutki sosny występowały w uprawach i młodnikach oraz na szkółkach.

W drzewostanach starszych sosnowych występuje huba sosnowa, która dość licznie opanowuje drzewa starszych klas wieku. Monitoring i zabiegi ochronne powinny polegać na:

- prowadzeniu zintegrowanej ochrony nasion, siewów i sadzonek na terenie szkółek leśnych,
- na szkółkach zabezpieczać sadzonki przed osutką sosny, mączniakiem dębu i grzybami zgorzelowymi poprzez stosowanie oprysków preparatami grzybobójczymi.
- systematycznym przeprowadzaniu lustracji upraw i młodników pod kątem występowania chorób grzybowych i określenia stopnia uszkodzenia. W przypadku powstawania szkód podejmować działania ograniczające, zgodne zapisami Instrukcji Ochrony Lasu lub zaleceniami podanymi przez ZOL, IBL,
- realizowaniu ustaleń użytkowania rębego i prowadzeniu systematycznych cięć sanitarnych,
- przestrzeganiu terminowego wywozu surowca drzewnego z lasu,

- do czasu określenia skutecznej metody ochrony jesionów przed ich zamieraniem w uprawach lub do czasu zaniknięcia procesu chorobowego, zastępowanie tego gatunku innymi, zgodnymi z siedliskiem,
- w użytkowanych gospodarczo drzewostanach z udziałem jesionu, kontynuowanie cięć sanitarnych ukierunkowanych na usuwanie drzew silnie porażonych przez czynnik chorobotwórczy, celem ograniczenia infekcyjnej patogenu oraz stworzenie warunków do wyselekcjonowania egzemplarzy jesionu odpornych na infekcję.

Szkodniki owadzie szkółek, upraw i młodników

W bieżącym 10-leciu należy kontynuować monitoring i ochronę lasu poprzez:

- coroczne kontrole zapędraczenia gleby na terenie szkółki oraz upraw zagrożonych występowaniem pędraków i podejmować działania w celu niszczenia szkodników zgodnie z IOL.

Warunkiem ograniczenia rozmiaru szkód od pędraków jest również dostosowanie działań z zakresu hodowli lasu i użytkowania (np.: termin wykonania cięć w ramach użytkowania rębного, termin wprowadzenia odnowienia) do cyklu rozwojowego szczepów chrabąszczy.

- na szkółkach zabezpieczać sadzonki przed osutką sosny, mączniakiem dębu i grzybami zgorzelowymi poprzez stosowanie oprysków preparatami grzybobójczymi.

Do najgroźniejszych szkodników upraw należy szeliniak sosnowiec. Niezbędne zabiegi ochronne i profilaktyczne polegać powinny na:

- zabezpieczaniu zakładanych upraw rowkami izolacyjnymi,
- wykładaniu wałków pułapkowych lub wykonywanie dołów chwytnych na uprawach i regularną ich kontrolę,
- stosowaniu przelegiwania zrębów,
- stosowaniu pułapek feromonowych
- bieżąco usuwać zasiedlone sadzonki.

Szkodniki pierwotne starszych drzewostanów

Wszystkie szkodniki podlegają stałemu monitoringowi ich występowania. Do metod ochrony przed szkodnikami pierwotnymi należą:

- prawidłowe prowadzenie cięć pielęgnacyjnych – niedopuszczenie do nadmiernego rozluźnienia zwarcia,
- stosowanie rodzimego materiału sadzeniowego – przestrzeganie zasad regionalizacji,
- poprawianie warunków biocenotycznych lasu poprzez wprowadzanie na uprawach domieszek liściastych przy maksymalnym wykorzystywaniu mikrosiedlisk,
- stwarzanie dogodnych warunków do bytowania ptaków, poprzez pozostawienie kęp starodrzewi i drzew dziuplastych.

Działania ochronne opierać się będą na wynikach jesiennych poszukiwaniach szkodników sosny, kontroli występowania brudnicy mniszki poprzez odłowy na pułapkach feromonowych, zaleceniach ZOL.

Szkodniki wtórne

W ramach profilaktyki przed zagrożeniem od szkodników wtórnych należy utrzymywać należyty stan sanitarny lasu, terminowo usuwać z lasu drewno niekorowane, zwalczając szkodniki przy zastosowaniu drzew pułapkowych, systematycznie usuwać drzewa zasiedlone przez szkodniki wtórne.

Jednym z ważniejszych szkodników wtórnych, który ujawnił swoją gradacyjną aktywność w ostatnich latach jest kornik ostrozębny. W dalszym ciągu zalecany jest monitoring cyklu rozwojowego i przestrzennego zróżnicowania zagęszczenia jego populacji w celu optymalizacji działań zmierzających do ograniczenia liczebności kornika ostrozębnego.

W ramach realizacji zadań związanych z ochroną przyrody i zachowania bioróżnorodności, dopuszczalne jest pozostawianie do naturalnego rozkładu drzew martwych i zamierających, pod warunkiem braku zagrożenia dla stanu zdrowotnego drzewostanu, a także bezpieczeństwa ludzi i mienia. Zalecane jest w miarę możliwości pozostawianie gatunków innych niż sosna.

W drzewostanach związanych z wzmożonym występowaniem jasioł należy:

- prowadzić bieżącą obserwację drzewostanów,
- należy usuwać w ramach cięć sanitarnych drzewa opalone przez jasioł w stopniu silnym (zagrożającym życiu drzew),
- w przypadku realizacji cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach opalonych należy stosować zapisy § 53 pkt 5 i 6 ZHL,
- w przypadku opalenia drzew w całym wydzieleniu w stopniu zagrożającym jego trwałości należy wykonać zręby sanitarne,
- w przypadku znacznego obniżenia zadrzewienia na skutek prowadzenia cięć pielęgnacyjnych i sanitarnych należy wykonać zręb sanitarny,
- w drzewostanach nie zagrożonych przez jasioł również należy usuwać w ramach prowadzonych cięć pielęgnacyjnych drzewa przez nią zasiedlone nawet w niewielkim stopniu, by nie stanowiła ona materiału rozmnożeniowego,
- należy prowadzić wzmożone działania informacyjne, mające na celu uświadamianie społeczeństwa o przyczynach, konieczności i zasadności takiego postępowania z tym szkodnikiem.

Szkody od zwierzyny

Szkody od zwierzyny w uprawach, młodnikach i drągowinach mają nękający charakter i mimo wszystko, stanowią zagrożenie dla jakości istniejących i nowozakładanych upraw oraz wpływają negatywnie na jakość istniejących młodników. Mimo różnych prób zabezpieczeń przed spalaniem i zgryzaniem, w miejscach szczególnie penetrowanych przez zwierzynę leśną, jedynym skutecznym zabezpieczeniem upraw jest utrzymywanie optymalnych stanów zwierzyny; łosia, sarny, jelenia, które są głównymi sprawcami szkód.

W związku z trudnościami w utrzymaniu stanów zwierzyny na optymalnym poziomie należy na coraz większą skalę stosować grodużenie upraw, jako jedyną skuteczną metodę ochrony.

W celu dalszej minimalizacji szkód należy dążyć również do utrzymania równowagi biologicznej poprzez:

- dostosowanie liczebności zwierzyny płowej oraz jej struktury wiekowej i płciowej do poziomu zapewniającego możliwość realizacji celów hodowli lasu,
- zwiększenie naturalnej bazy żerowej dla zwierzyny, między innymi przez odtworzenie oraz wtórne zagospodarowanie małych łąk śródleśnych, zwiększenie ilości poletek łowieckich,

Czynniki abiotyczne

Ważnym czynnikiem wpływającym na stan drzewostanów są lokalne podtopienia powodowane przez występujące w ubiegłym okresie powodzie, intensywne opady, działalność bobrów. Czynniki te w połączeniu z zaniedbaniami w konserwacji i oczyszczaniu rowów melioracyjnych przekładają się na podtopienia drzewostanów, ich osłabienie i w konsekwencji do utraty stabilności.

Na wystąpienie innych czynników (okiść, huraganowe wiatry) nadleśnictwo nie ma wpływu. Może jednak wpływać na wzmocnienie drzewostanów poprzez prawidłowe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych, utrzymywanie odpowiedniego zwarcia i zagęszczenia.

Integralną częścią planu ochrony lasu są mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:25000.

3.2.3.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej oparto na:

- ✓ szczegółowych wytycznych „Instrukcji urządzania lasu” z roku 2011,
- ✓ wytycznych „Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasów” z roku 2020,
- ✓ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 22 marca 2006r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U.2006.58.405), rozporządzeniu zmieniającym z dnia 9 lipca 2010r. (Dz.U.2010.137.923), rozporządzeniu zmieniającym z dnia 15 lipca 2015 (Dz.U. 2015.1070)

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- ✓ Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2010.109.719),
- ✓ „Sposobach postępowania na wypadek powstania pożaru lasu w Nadleśnictwie Strzelce”, corocznie aktualizowanych i zatwierdzanych przez Komendanta Powiatowego PSP w Hrubieszowie oraz Komendantów Miejskich w Chełmie i Zamościu.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją przeciwpożarową, do ustalenia kategorii zagrożenia pożarowego lasu posłużyły następujące czynniki:

Wskaźnik		Wyliczona wartość wskaźnika	Ilość punktów
	Dane wyjściowe		
Średnio roczna liczba pożarów w N-ctwie w okresie ostatnich 10 lat na 10 km ² pow. leśnej	3 pożary/10 lat 13,57km ²	1,35	1
Udział % Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, Lł	6,58%	0,66	1
Średnia wilgotność względna powietrza	79,61% 4,76%	-0,82	-1
Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² pow. leśnej	49000 mieszkańców	3,24	3
Razem			4

Nadleśnictwo Strzelce znajduje się w **III kategorii** (ilość pkt. mniejsza od 15) zagrożenia pożarowego z liczbą punktów 4.

W celu utrzymania na istniejącym poziomie stanu ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych lub jego podwyższenia w najbliższym 10-leciu należy:

- utrzymywać w stanie sprawności technicznej sprzęt przeciwpożarowy,
- utrzymywać infrastrukturę zabezpieczenia przeciwpożarowego tj. bazy sprzętu, środki łączności, drogi, punkty czerpania wody, środki transportu itp. w stanie gotowości do akcji gaśniczej oraz dostosowywać ich parametry do wymogów określonych w obowiązujących przepisach,
- aktualizować co roku „Sposoby postępowania nadleśnictwa na wypadek powstania pożaru”, będące zbiorem procedur, dokumentów i informacji umożliwiającym sprawne zorganizowanie akcji ratowniczo-gaśniczej przez nadleśnictwo,
- prowadzić szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej własnych pracowników – szczególnie terenowych,
- ciągle udostępniać obszary leśne dla wozów bojowych PSP i OSP celem sprawnego przeprowadzania akcji gaśniczych poprzez przeprowadzanie systematycznych remontów i modernizacji pojazdów pożarowych istniejących i projektowanych w celu dostosowania ich do parametrów określonych w rozporządzeniu MŚ z dnia 22.03.2006r.
- utrzymywać łączność ze wszystkimi jednostkami ochrony przeciwpożarowej i leśnictwami, szczególnie w okresach wzmożonej palności lasu,
- przy prowadzeniu cięć pielęgnacyjnych usuwać gałęzie, chrust, odpady poeksploatacyjne i inne materiały palne na odległość nie mniejszą niż 30 m od dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej,
- w miejscach uzgodnionych z właściwym miejscowo KP/KM PSP należy umieszczać i utrzymywać w odpowiednim stanie stosowne tablice informacyjne i ostrzegawcze,

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

- wśród ludności miejscowej kontynuować akcję uświadamiającą o sposobie zwalczania pożarów leśnych, o zasadach posługiwania się ogniem w pobliżu lasów, a także o skutkach wypalania słomy na ścierniskach i suchych traw,
- nadal prowadzić działalność edukacyjną wśród młodzieży szkolnej i miejscowej ludności w zakresie odpowiedniego zachowania się na terenach leśnych (kalendarze i plany lekcji o tematyce przeciwpożarowej, pogadanki, wywiady w lokalnych mediach).

3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu użytkowania ubocznego lasu oraz gospodarki łowieckiej

3.2.4.1. Użytkowanie uboczne

Użytkowanie uboczne w nadleśnictwie ogranicza się do pozyskania choinek i stoiszu świerkowego na potrzeby lokalnego rynku. Plantacje choinkowe w Nadleśnictwie Strzelce zajmują powierzchnię 4,54 ha (powierzchnia leśna i nieleśna).

Tabela 82. Zestawienie plantacji choinkowych

Adres leśny	Pow	Siedlisko	Rodzaj pow.	Funkcja lasu	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
Obręb HRUBIESZÓW							
117h	0,25	Lśw	PLANT CH	GOSP		Db	GPZ
117l	0,30		PL CH-R				
208a	1,31	Lśw	PLANT CH	GOSP		Db	GPZ
Razem obręb	1,86						
Obręb STRZELCE							
128b	1,38		PL CH-R				
128l	0,17		PL CH-R				
128m	0,23		PL CH-R				
128cx	0,50		PL CH-R				
129i	0,23	Lśw	PLANT CH	GOSP		Db	GPZ
129y	0,00	Lśw	PLANT CH	GOSP		Db	GPZ
134i	0,02	Lśw	PLANT CH	GOSP		Db	GPZ
134j	0,15	Lśw	PLANT CH	GOSP		Db	GPZ
Razem obręb	2,68						
Razem n-ctwo	4,54						

3.2.4.2. Gospodarka rolno-łąkowa

Nadleśnictwo Strzelce nie prowadzi gospodarki rolno-łąkowej.

3.2.4.3. Gospodarka łowiecka

Nadleśnictwo Strzelce nadzoruje gospodarkę łowiecką w 13 obwodach łowieckich, których powierzchnia położona jest w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa w całości lub większej jego części. Obwody te dzierżawione są przez 10 kół łowieckich.

W poszczególnych kołach gospodarka łowiecka prowadzona jest na podstawie rocznych planów łowieckich zatwierdzanych przez Nadleśniczego uwzględniając zasady gospodarowania populacjami zwierzyny w łowiskach i wytycznymi wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego rejonu hodowlanego nr 8 „Nadbużański” oraz rejonu hodowlanego nr 9 „Zamojsko-hrubieszowski”.

Szkody wyrządzane w lasach przez zwierzynę łowną występują głównie w uprawach i młodnikach. Są to przeważnie szkody powodowane przez jeleniowate, głównie przez jelenie i sarny, łosie.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Nadleśnictwo stosuje różne sposoby zabezpieczania od tych szkód. Głównie smarowanie sadzonek środkiem odstraszającym lub utrudniającym zgryzanie, grodzenie całych ochronianych powierzchni lub indywidualnie pojedynczych sadzonek. Najmniej kosztowną stosowaną metodą jest znaczna redukcja ilości występującej w poszczególnych obwodach zwierzyny łownej.

Do zadań nadleśnictwa w ramach gospodarki łowieckiej będzie należała współpraca z kołami łowieckimi w zakresie:

- dokonywania ścisłej inwentaryzacji zwierzyny łownej,
- zatwierdzania rocznych planów zagospodarowania kół łowieckich oraz kontrola ich realizacji,
- poprawiania warunków bytowania zwierzyny poprzez: ograniczanie niepokoju w biotopie, ochrona ostoi oraz zapewnienie bazy pokarmowej poprzez utrzymywanie odpowiedniej ilości poletek łowieckich, które dzierżawią i utrzymują w kulturze koła łowieckie.

Na poletka łowieckie wykorzystywane są śródleśne i przyleśne role i łąki. Zagospodarowanie poletek łowieckich powinno odbywać się zgodnie z art. 120 Ustawy o ochronie przyrody z 16.04.2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 916).

Celem gospodarki łowieckiej jest utrzymanie możliwe najliczniejszego stanu zwierzyny w odpowiedniej strukturze wiekowej i płciowej, przy znośnych gospodarczo szkodach w drzewostanach, których wielkość powinna być jedynym racjonalnym kryterium regulacji stanu zwierzyny.

W bieżącym okresie gospodarczym działalność z zakresu gospodarki łowieckiej powinna obejmować następujące zadania:

- udział przedstawicieli PGL LP w corocznej inwentaryzacji zwierzyny dokonywanej przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich,
- utrzymanie lub zwiększenie powierzchni poletek łowieckich w celu udostępniania atrakcyjnego żeru dla zwierzyny,
- ochronę upraw i młodników przez grodzenie oraz stosowanie indywidualnych zabezpieczeń.

Nakłady poniesione na właściwą gospodarkę łowiecką zrekompensują się mniejszymi szkodami od zwierzyny w drzewostanach.

Na mapie łowiectwa naniesione zostaną granice obwodów łowieckich, poletka łowieckie, łąki śródleśne oraz urządzenia łowieckie.

Tabela 83. Zestawienie poletek łowieckich na gruntach leśnych

Adres leśny	Pow	Siedli-sko	Rodzaj pow.	Funkcja lasu	TD	Gospodar-stwo
Obręb Hrubieszów						
28f	0,45	BMśw	POL ŁOW	GOSP	Db So	GPZ
40g	0,44	LMśw	POL ŁOW	GOSP	So Db	GPZ
76d	0,23	Lśw	POL ŁOW	GOSP	Db	GPZ
Razem	1,12					
Obręb Strzelce						
65Al	0,28	Lśw	POL ŁOW	GOSP	Db	GPZ
121g	0,20	LMśw	POL ŁOW	GOSP	Db So	GPZ
212c	0,80	Lśw	POL ŁOW	GOSP	Db	GPZ
Razem	1,28					
Ogółem	2,40					

3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji

3.2.5.1. Potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej dla potrzeb racjonalnej gospodarki leśnej

Niezbędnym warunkiem realizacji wielofunkcyjnych zadań nadleśnictwa jest odpowiednia infrastruktura techniczna. W celu zapewnienia odpowiedniej infrastruktury, przy inwestycjach konieczne jest opracowanie dla nadleśnictwa docelowych koncepcji, zbliżonych do założeń techniczno-ekonomicznych.

Dotyczy to wszystkich dziedzin inwestycyjnych, a więc potrzeb w zakresie:

- budownictwa ogólnego i drogowego,
- melioracji wodnych,

Prace z zakresu budownictwa ogólnego, drogowego realizowane będą na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP w Lublinie. Do podstawowych zadań w obecnym 10-leciu będzie należało remontowanie i modernizacja sieci istniejących dróg w dostosowaniu do wymogów ochrony ppoż., jak i zwiększającego się tonażu samochodów wywożących drewno z lasu.

Nadleśnictwo posiada opracowanie pt. „Program docelowej sieci dróg leśnych”, które opisuje istniejący stan dróg leśnych w nadleśnictwie oraz wskazuje potrzeby w kierunku budowy, przebudowy, modernizacji, remontów i utrzymania dróg leśnych.

Zainwentaryzowano rowy i ciekі wodne będące w posiadaniu nadleśnictwa, które uwidoczniono na mapach. Istniejące zbiorniki są niezbędnym elementem do prowadzenia właściwej gospodarki wodnej w nadleśnictwie oraz zabezpieczają potrzeby w zakresie zaopatrzenia w wodę dla celów przeciwpożarowych. W zakresie melioracji wodnych nadleśnictwo wykonuje we własnym zakresie tylko pilne prace konserwacyjne urządzeń melioracyjnych (szczególnie rowów i przepustów).. Zakres tych prac będzie zależał od możliwości finansowych nadleśnictwa.

Dokumentacja techniczna budowy i remontów urządzeń infrastruktury technicznej nadleśnictwa (założenia techniczno-ekonomiczne, projekty szczegółowe itp.) powinna być wykonywana przez jednostki specjalistyczne, na zlecenie nadleśnictwa.

Opracowany Regionalny Program Szkółkarski dla RDLP w Lublinie na lata 2016-2035 wskazuje na wykonanie inwestycji szkółkarskiej dotyczącej modernizacji budynku biurowo-socjalnego, magazynu na sprzęt szkółkarski i środki chemiczne, budowę kompostowni, zakup maszyn i urządzeń szkółkarskich.

3.2.5.2. Potrzeby dotyczące realizacji infrastruktury z zakresu turystyki i rekreacji oraz edukacji przyrodniczej

Najistotniejszą cechą lasów – jako przestrzeni rekreacyjnej jest to, że stanowią one nadal najbardziej atrakcyjne dla wielu turystów-przyrodników walory, dostępne praktycznie bez ograniczeń. Presja turystyczna na obszary leśne nie ogranicza się tylko do lasów gospodarczych, dotyczy również obszarów chronionych. Na terenie Nadleśnictwa Strzelce znajduje się wiele ciekawych przyrodniczo terenów.

Istniejące urządzenia i obiekty turystyczne zostaną uwidocznione na mapie walorów przyrodniczo-kulturowych stanowiących załącznik do POP.

Zagadnienia z zakresu wypoczynku i turystyki, ochrony przyrody, a w szczególności walorów przyrodniczych, zagrożeń i działań w zakresie ochrony przyrody, opisano szczegółowo w Programie Ochrony Przyrody.

Istniejące urządzenia i obiekty turystyczne zostaną uwidocznione na mapie walorów przyrodniczo-kulturowych stanowiących załącznik do POP.

Zagadnienia z zakresu wypoczynku i turystyki, ochrony przyrody, a w szczególności walorów przyrodniczych, zagrożeń i działań w zakresie ochrony przyrody, opisano szczegółowo w Programie Ochrony Przyrody.

Duży ruch turystyczny daje możliwość promowania walorów przyrodniczo-turystycznych nadleśnictwa, w tym również zasad proekologicznej gospodarki leśnej i ochrony lasu. Działalność edukacyjno-informacyjno-promocyjna powinna być realizowana poprzez:

- utrzymanie właściwego stanu infrastruktury na ścieżkach przyrodniczo-edukacyjnych,
- opracowanie odpowiednich folderów,
- wykonanie tablic informacyjnych,
- skanalizowane udostępnienie lasów bez szkody na gospodarkę leśną i ochronę lasów.

Dla lepszego poznania walorów turystycznych nadleśnictwa utworzono ścieżki edukacyjne, szlaki turystyczne piesze, rowerowe, miejsca postoju i parkingi.

Do planu u.l. załączona została mapa funkcji lasu i zagospodarowania turystycznego w skali 1:50 000. Na mapie tej uwidoczniono przebieg szlaków turystycznych pieszych, ścieżek dydaktycznych, elementy infrastruktury turystycznej i inne elementy zgodne z IUL.

Edukacja leśna społeczeństwa jest jednym z podstawowych zadań nadleśnictwa wynikających z założeń Polityki Leśnej Państwa i przyjętych „Kierunków rozwoju edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych”.

Właściwa edukacja leśna społeczeństwa pozwoli na skuteczniejszą ochronę środowiska naturalnego. Duże znaczenie ma nadanie właściwego kierunku edukacji z uwzględnieniem charakteru regionu, lokalnej tożsamości i tradycji kulturowej. Realizowanie zadań na rzecz rozwoju edukacji ekologicznej i leśnej następuje poprzez stosowanie różnych środków i metod.

Realizując edukację leśną społeczeństwa w przyszłym dziesięcioleciu pracownicy nadleśnictwa będą kontynuować współpracę ze szkołami różnych szczebli – głównie podstawowymi i średnimi. Wygłaszane będą pogadanki oraz organizowane różnego rodzaju pokazy, akcje, konkursy („Sprzątanie Świata” itp.) konkursy przyrodniczo-edukacyjne, lekcje terenowe.

Podniesienie standardu infrastruktury turystycznej, powinno być przedmiotem zainteresowania władz samorządowych. Działalność nadleśnictwa w tym zakresie powinna być oparta o plany zagospodarowania gmin i zmierzać do ograniczenia penetracji turystycznej w głąbi lasów, skupienia jej na obrzeżach, a także ogólnie dostępnych i tradycyjnie uczęszczanych drogach oraz szlakach turystycznych.

Wszystkie istniejące na terenie nadleśnictwa obiekty turystyczne powinny być odpowiednio oznakowane. W ważniejszych miejscowościach, bądź na granicy lasów państwowych należy ustawić tablice informacyjne o walorach lasów nadleśnictwa jak i możliwościach prowadzenia czynnego wypoczynku w lasach.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

W ramach prac urzędniowych wykonano aktualizację istniejącego Programu ochrony przyrody z § 3 pkt. 4 oraz §110 i 111 obowiązującej instrukcji przez BULiGL Oddz. w Lublinie wg stanu na 1.01.2025 r.

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urzędniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy. Sporządzony program ochrony przyrody składa się z części opisowej i kartograficznej.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym elementem jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów. Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z I.U.L. §123 pkt. 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa są tabele:

- Tabela nr III – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- Tabela nr VIIIa – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy,
- Wzór 8 – Formularz wniosku dyrektora RDLP o zatwierdzenie planu urządzenia lasu.

Przy przyjętym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy będzie wynosił:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k – to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego,

V_p – to zapas na początek okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v – to spodziewany przyrost miąższości grubizny na 10-lecie (Tabela nr VIIIa),

U – planowany rozmiar użytkowania brutto (Wzór nr 8).

Wyliczony prawdopodobny zapas na koniec okresu dla Nadleśnictwa Strzelce wyniesie 3687244 m³:

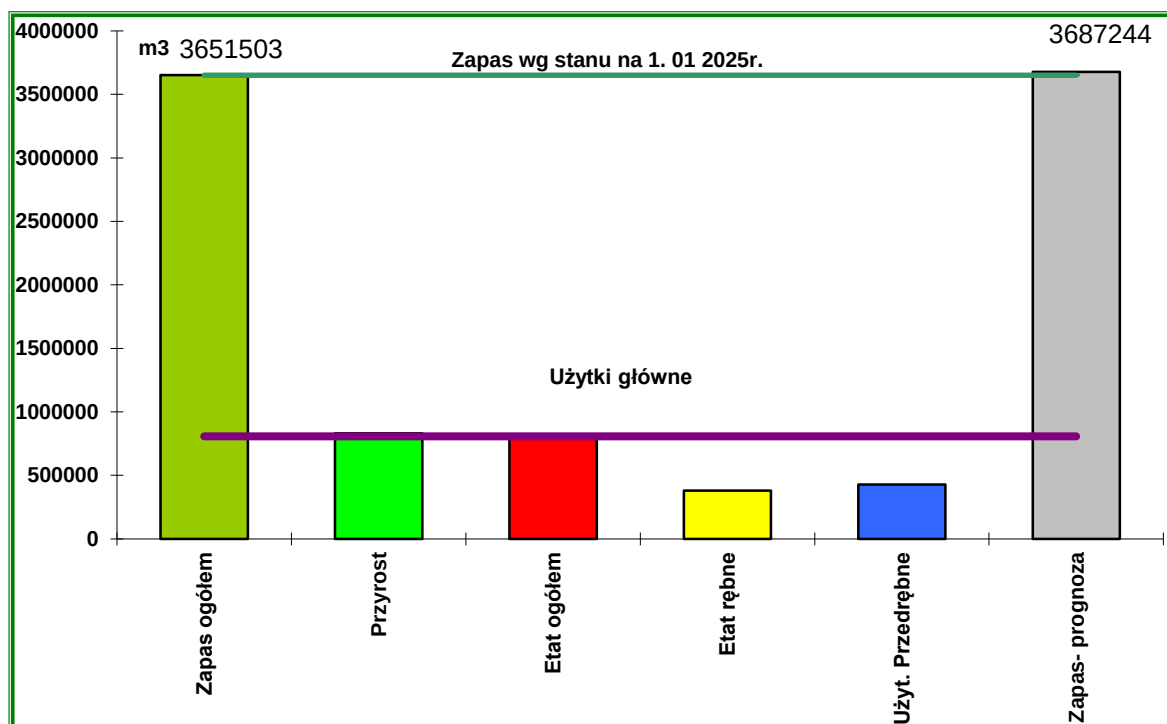
Tabela 84. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego

Obręb	V_p (m ³)	Z_v (m ³)	U (m ³)	V_k (m ³)	Przeciętna zasobność na koniec 10-lecia
Hrubieszów	1533259	378950	349975	1562234	269
Strzelce	2118244	452500	445734	2125010	274
Ogółem nadleśnictwo (60 %)	3651503	831450	795709	3687244	272
wg przyrostu WISL	3651503	856433	795709	3712227	274
wg przyrostu użytkownego	3651503	980621	795709	3836415	283

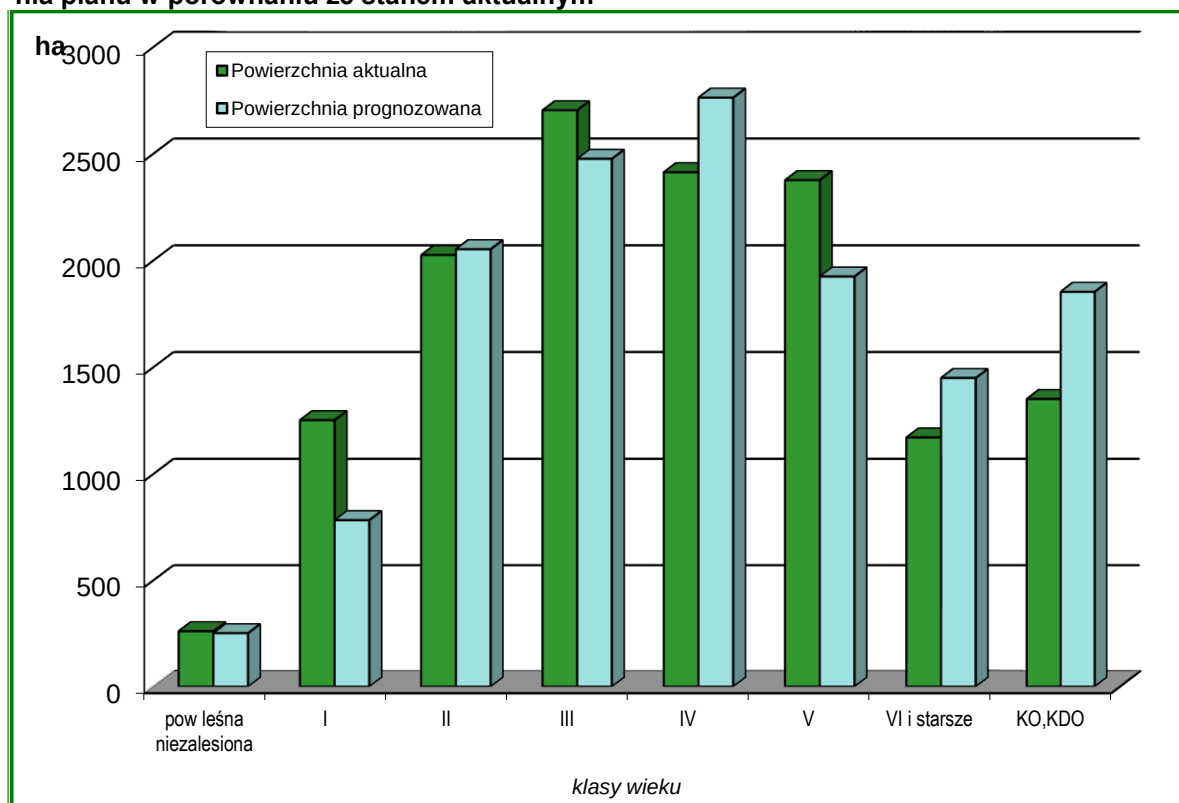
Poniżej na wykresie przedstawiono prognozę zapasu na koniec okresu obowiązywania planu VI rewizji. Przedstawione dane odnośnie prognozy stanów zasobów drzewnych, wykazują wzrost zasobności drzewostanów o 35741 m³ tj. o 0,98%.

Wielkość ta nie zagraża trwałości drzewostanów nadleśnictwa.

Wykres nr 23. **Prognoza zasobów drzewnych na koniec 10-lecia**

Wykres nr 24. **Prognozowana struktura wiekowa drzewostanów nadleśnictwa na koniec obowiązywania planu w porównaniu ze stanem aktualnym**

W układzie powierzchniowym klas wieku na koniec 10-lecia wzrasta udział drzewostanów w wieku 61-80, ponad 100- letnich oraz KO i KDO.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Pozytywnym skutkiem realizacji ustaleń PPUL na koniec 10-lecia jest utrzymanie powierzchni I klasy wieku. Zabezpiecza to trwałość i odtwarzanie drzewostanów nadleśnictwa.

Tabela 85. Niektóre cechy głównych gatunków drzew w nadleśnictwie w prognozie na koniec okresu

Cecha	Gatunek			
	SO	DB	BRZ	OL
1	2	3	4	5
01.01.2025 r.				
Udział powierzchniowy [%]	30,63	46,76	7,97	9,05
Udział miąższościowy [%]	37,43	41,57	7,12	8,52
Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	335	244	245	258
Przeciętny wiek [lat]	78	65	61	55
31.12.2034 r.				
Udział powierzchniowy [%]	27,26	51,32	7,17	8,94
Udział miąższościowy [%]	32,63	45,73	6,67	9,36
Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	326	243	254	285
Przeciętny wiek [lat]	80	68	66	62

Planowe zagospodarowanie będzie systematycznie poprawiać zgodność składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem. Pozyskanie drewna w ramach planu urządzenia lasu nie zakłóci procesów zachodzących w lesie ani nie wpłynie niszcząco na biotop i biocenozę, ponieważ część masy drzewnej, jaka odłoży się w ciągu 10-lecia, pozostaje w lesie jako miejsca lęgowe, żerowe i źródło dla destruentów. Oprócz kumulacji zapasu miąższości PPUL przewiduje ochronę zasobów naturalnych występujących w lesie tj. chronionych gatunków roślin i zwierząt, siedlisk przyrodniczych, roślinność runa leśnego, wód i gleby.

Dodać należy, że użytkowanie lasu nie ogranicza się tylko do pozyskania drewna, ale też stosownie do wielofunkcyjnej roli lasów obejmuje korzystanie z różnorodnych funkcji lasu na zasadzie trwałości.

Tabela 86. Porównanie udziału gatunków panujących z prognozą na koniec okresu

Gatunek	Stan na 01.01.2025 r.	Prognoza na 31.12.2034 r.	Różnica
	Powierzchnia%	Powierzchnia%	Powierzchnia%
	Miąższość %	Miąższość %	Miąższość %
SO	30,21	27,72	-2,49
	37,41	33,4	-4,01
MD	2,07	2,07	0
	2,28	2,67	0,39
ŚW	0,24	0,24	0
	0,25	0,34	0,09
DG	0,01	0,01	0
	0,02	0,02	0
BK	0,19	0,19	0
	0,02	0,04	0,02
DB	33,96	35,66	1,70
	37,22	39,42	2,20
DB.S	12,07	14,07	2,00
	4,31	5,56	1,25
DB.C	0,13	0,13	0

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Gatunek	Stan na 01.01.2025 r.	Prognoza na 31.12.2034 r.	Różnica
	Powierzchnia%	Powierzchnia%	Powierzchnia%
	Miąższość %	Miąższość %	Miąższość %
	0,13	0,13	0
KL	0,01	0,01	0
	0,01	0,01	0
JW	0,22	0,22	0
	0,16	0,21	0,05
JS	0,05	0,05	0
	0,02	0,03	0,01
GB	2,25	2,07	-0,18
	2,15	1,96	-0,19
BRZ	7,82	7,10	-0,72
	7,11	6,71	-0,40
OL	10,45	10,21	-0,24
	8,61	9,28	0,67
AK	0,02	0,02	0
	0,01	0,01	0
TP	0,09	0,02	-0,07
	0,12	0,02	-0,10
OS	0,12	0,12	0
	0,09	0,10	0,01
LP	0,09	0,09	0
	0,08	0,09	0,01

Tabela 87. Porównanie udziału gatunków rzeczywistych z prognozą na koniec okresu

Gat	2025		2034		Różnica (%)	
	Pow %	Miąższ %	Pow %	Miąższ %	pow	miąższ
SO	24,33	33,22	20,63	29,51	-3,70	-3,71
MD	3,38	3,65	3,54	4,02	0,16	0,37
ŚW	0,33	0,34	0,33	0,44	0	0,10
JD	0,03	0,01	0,02	0,02	-0,01	0,01
DG	0,01	0,02	0,01	0,02	0	0
BK	0,84	0,2	0,89	0,28	0,05	0,08
DB	28,69	33,02	28,75	34,17	0,06	1,15
DB.S	13,62	3,2	15,28	4,15	1,66	0,95
DB.C	0,15	0,12	0,15	0,13	0	0,01
KL	0,14	0,1	0,15	0,13	0,01	0,03
JW	1,11	0,78	1,18	1,03	0,07	0,25
WZ	0,01	0,01	0,01	0,01	0	0
JS	0,19	0,11	0,18	0,15	-0,01	0,04
GB	7,75	7,08	7,98	7,27	0,23	0,19
BRZ	8,75	7,89	8,63	7,61	-0,12	-0,28
OL	9,62	9,18	9,73	10,03	0,11	0,85
OL.S	0,01	0,01	0,01	0,01	0	0
CZR	0,03	0,03	0,03	0,03	0	0

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Gat	2025		2034		Różnica (%)	
	Pow %	Miąższ %	Pow %	Miąższ %	pow	miąższ
AK	0,04	0,03	0,03	0,03	-0,01	0
TP	0,12	0,15	0,10	0,05	-0,02	-0,1
OS	0,41	0,43	0,41	0,44	0	0,01
WB	0,01	0,01	0,01	0,01	0	0
LP	0,43	0,41	0,46	0,46	0,03	0,05

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Prace związane z VI rewizją planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Strzelce zostały wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz protokołem z Komisji Założeń Planu z dnia 30.0.2022 r. We wszystkich zestawieniach i tabelach prezentowana jest powierzchnia z planu urządzenia lasu z dokładnością do 1 ara z wyjątkiem:

- informacji dotyczących prac geodezyjnych,
- informacji dotyczących stanu posiadania,
- informacji dotyczącej rodzaju powierzchni w nadleśnictwie, gdzie została podana powierzchnia z dokładnością do 1m² a występujące różnice powierzchniowe wynikają z przyjętego sposobu zaokrąglania m² do arów.

Stwierdzone na gruncie różnice w zakresie rodzajów użytkowania były na bieżąco zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie załatwienia sprawy.

6.1. Prace przygotowawcze

6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe

Przy tworzeniu planu urządzenia lasu w VI rewizji wykorzystano opracowanie glebowo-siedliskowe dla Nadleśnictwa Strzelce, które zostało wykonane przez BULiGL Oddział w Lublinie na potrzeby IV rewizji (stan na 01.01.2005 r.). Opracowanie to zostało uaktualnione w związku ze zmianą nazewnictwa i klasyfikacji gleb leśnych w 2015 roku („Aneks do operatu siedliskowego Nadleśnictwa Strzelce”).

Typy siedliskowe lasu oraz inne informacje o siedlisku zostały wprowadzone do opisów taksonomicznych wg operatu siedliskowego, w możliwie najpełniejszym zakresie, zgodnie z metodyką inwentaryzacji urządzeniowej.

6.2. Podstawowe prace urządzeniowe

Szósta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Strzelce została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie umowy Nr ZU.271.4.2023 z dnia 11.05.2023 r., zawartej pomiędzy BULiGL Oddział w Lublinie, a Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Lublinie.

Prace wykonano w oparciu o protokoły z posiedzeń: Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, a także ustawę z dn. 28.09.1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 672 ze zm.), ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2022, poz. 1029 ze zm.), ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.), Rozporządzenia MŚ z dnia 12.11.2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz.1302) w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planów urządzenia lasów oraz zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z 2011 r. i Zasadami Hodowli Lasu z 2023 r., Instrukcją ochrony lasu z 2024 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2011 r. itd.

6.2.1. Prace terenowe

Inwentaryzacja zasobów leśnych „na gruncie” została wykonana w oparciu o zaktualizowane mapy gospodarcze w skali 1: 5000, w okresie od 2023 do 2024 roku. Po zakończeniu prac tereno-

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

wych w każdym leśnictwie, uzgodniono opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wydzielienia. Odbiór terenowych prac urzędzeniowych nastąpił w dniu 13.06.2024 r. z udziałem przedstawicieli RDLP, nadleśnictwa i wykonawcy.

Podczas prac taksacyjnych nie utrwalano podziału powierzchniowego.

Zgodnie z §10 IUL aktualizacji stref uszkodzeń przemysłowych nie przeprowadzono.

W trakcie prac urzędzeniowych dokonano pomiaru nowych dróg, granic zrębów oraz zweryfikowano przebieg niektórych wydzieleń. Pomiary wykonano za pomocą odbiornika GPS-Global Positioning System (satelitarne określenie położenia). Proste pomiary wykonano dalmierzem laserowym. Pomiarem objęto granice wyłączeń lub granice innych szczegółów sytuacji wewnętrznej, na których stwierdzono istotne zmiany lub niezgodności. Zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) na aktualne opracowywane mapy gospodarcze szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu, posiłkując się również aktualną ortofotomapą tych terenów.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych została przeprowadzona w trzech etapach:

1. Szacunkowe określenie zasobności z wykorzystaniem powierzchni relaskopowych;
2. Inwentaryzacja zasobów miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. Miąższość dla warstw ustalono na kołowych powierzchniach próbnych;
3. Wyrównanie miąższości oszacowanej (z zastosowaniem równań regresji) do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

Należy podkreślić, że w założeniu metody inwentaryzacji zasobów drzewnych jednostką pomiarową na potrzeby inwentaryzacji zasobu nie jest drzewostan, lecz warstwa gatunkowo-wiekowa. Na miąższość obrębu składa się miąższość warstw pomierzonych statystyczną metodą reprezentacyjną oraz miąższość drzewostanów nie mierzonych tą metodą – I klasa wieku. Dokładność zapasu w konkretnych wyłączeniach drzewostanowych może być obciążona błędem dodatnim lub ujemnym. **W związku z powyższym masa oszacowana w trakcie taksacji nie może stanowić podstawy do rozliczenia na konkretnej pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągnięta jest dla obrębu leśnego.** W d-stanach II i starszych klas wieku założono 2276 powierzchni kołowych (obręb Hrubieszów 1126 szt., obręb Strzelce 1150 szt.). W drzewostanach I klasy wieku zapas określono za pomocą szacunku wzrokowego. Błąd określenia miąższości wynosi dla obrębu Hrubieszów – 1,27 %, dla obrębu Strzelce – 1,21%.

Na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej dokonywano pomiarów stwierdzonego na powierzchni drewna martwego. Miąższość drewna martwego określana jest z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów, drzew ściętych i wyrwconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych. W Nadleśnictwie wylosowanych zostało 287 powierzchni do pomiaru drewna martwego.

Tabela 88. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Hrubieszów

Gatunek	BRZ	DB	DB.S	GB	MD	OL	SO
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości						
Ila		14198,91	7454,13				
		95,81	90,13				

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Gatunek	BRZ	DB	DB.S	GB	MD	OL	SO
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości						
		31,94	17,68				
Ilb	3065,10	9164,94	4164,88				
	24,35	50,58	51,98				
	9,20	8,00	13,89				
IIla	4814,88	9504,95			5770,31		7488,46
	27,45	41,31			27,25		22,66
	5,85	5,73			9,63		8,56
IIlb	7538,80	12195,68					7839,27
	29,62	40,04					23,63
	7,92	5,55					7,13
IVa		6798,67					16194,27
		27,41					31,39
		3,35					6,41
IVb	6410,20	9906,68		16268,27			20560,87
	27,19	30,52		40,24			31,96
	7,27	3,67		9,23			5,48
Va		13658,62				76889,99	14458,63
		32,09				65,20	29,80
		4,21				18,82	3,75
Vb		13390,05					22241,74
		27,27					33,49
		4,42					3,55
VI		22087,16					23499,44
		32,88					30,94
		4,75					3,99
KOKDO	4059,48	17575,00		10489,75		8599,92	32076,46
	19,50	40,47		29,73		23,36	44,84
	3,90	5,67		4,76		5,36	3,86
Błąd procentowy dla obrębu: 1,21							

Tabela 89. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Strzelce

Gatunek	BRZ	DB	DB.S	MD	OL	SO
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości					
Ila	29383,89	9378,31	2424,12	20870,65	2997,67	5842,24
	66,43	87,15	77,33	54,52	27,14	45,63
	29,71	43,57	27,34	24,38	9,59	26,34
IIlb	9655,14	7354,72	3223,48	9803,47	5855,09	24510,10
	48,84	55,76	36,70	30,75	34,23	44,62
	21,84	12,17	14,98	12,55	10,82	19,96
IIIa	4121,47	10942,12			12820,43	13953,37
	34,62	47,86			41,44	36,53
	10,44	8,21			10,70	11,02
IIIlb	12443,41	12463,93			18716,64	15045,06

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Gatunek	BRZ	DB	DB.S	MD	OL	SO
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości					
	67,82	40,60			47,42	35,18
	25,63	7,54			9,48	4,97
IVa	6559,80	10637,46		8439,66	13005,51	22345,53
	24,67	33,27		22,10	43,14	39,88
	9,32	6,07		7,81	9,65	4,80
IVb	13244,48	16311,99				25610,08
	49,33	38,78				42,34
	14,24	8,46				7,61
Va	12322,49	11429,64			26053,17	12285,69
	37,11	32,30			39,08	27,63
	7,91	3,68			11,78	5,22
Vb		15420,47				14922,26
		37,42				30,92
		4,54				4,10
VI		21124,32	22021,95		34019,91	26813,91
		39,85	41,50		47,22	35,74
		4,63	7,45		15,74	4,05
KOKDO	11684,51	17775,86	24274,50		26680,67	32280,29
	32,15	35,82	38,04		39,79	49,46
	4,79	5,17	9,51		7,66	5,13
Błąd procentowy dla obrębu: 1,26						

Wielkości błędów procentowych dla obrębów nie odbiegają od granic błędu szacowania miąższości, co nie zagraża trwałości drzewostanów.

Odbiór inwentaryzacji zasobów wraz z testem kontroli pomiaru miąższości na kołowych powierzchniach próbnych nastąpił w dniach 16-17, 22.05.2024 r.

Wyniki:

- liczba błędów grubych – 1;
- bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego = 0,073;
- bezwzględna wartość statystyki wysokości = 0,520;

Liczba błędów grubych jest mniejsza od 4, a bezwzględna wartość statystyki jest mniejsza od 2. Wyniki testu pomiaru miąższości pozwoliły na przyjęcie obliczenia miąższości dla nadleśnictwa.

6.2.2. Prace kameralne

Prace kameralne zostały wykonane w latach 2021-2022. Do wprowadzenia i przetwarzania danych taksacyjnych posłużono się programem Taksator, ostateczna wersja Taksator 6.0.626. Mapę numeryczną wykonano za pomocą aplikacji Leman4.

Prace urządzeniowe wykonała pracownia urządzeniowa BULiGL Oddział w Lublinie w składzie:

1. Paweł Strawa	specjalista taksator - kierownik projektu, nadzór, organizacja i kontrola prac
2. Anna Łbik	starszy taksator - opracowanie bazy danych
3. Wioletta Wójcik	starszy taksator - opracowanie map w standardzie LMN
4. Martyna Dul	taksator - opracowanie map w standardzie LMN

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

5. Zbigniew Pałka	starszy taksator - taksacja, zakładanie powierzchni kołowych, planowanie urządzeń
6. Marcin Furmanek	specjalista taksator - taksacja, zakładanie powierzchni kołowych, planowanie urządzeń
7. Mateusz Wawrzycki	starszy taksator - taksacja, zakładanie powierzchni kołowych, planowanie urządzeń
8. Janusz Pętek	starszy taksator - taksacja, zakładanie powierzchni kołowych, planowanie urządzeń
9. Grzegorz Sagan	starszy taksator - taksacja, zakładanie powierzchni kołowych
10. Grzegorz Mazur	asystent taksatora - taksacja, zakładanie powierzchni kołowych
11. Robert Furmanek	taksator - opracowanie map, opracowanie POP, opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko, taksacja, zakładanie powierzchni kołowych, planowanie urządzeń
12. Marek Kaczor	technolog, specjalista ds. GIS

Kontrolę i nadzór nad pracami związanymi z opracowaniem PUL sprawował Z-ca Dyrektora Konstanty Kasperuk.

Nadzór z ramienia Zarządu BULiGL prowadził starszy inspektor nadzoru Mirosław Murawski.

Wszystkie prace kameralne wykonywane były w porozumieniu z personelem nadleśnictwa oraz pracownikami RDLP. Współpraca ta układała się prawidłowo.

Elaborat opracował

Kierownik Pracowni UL nr 3

mgr inż. Paweł Strawa

Z-ca Dyrektora

inż. Konstanty Kasperuk

Dyrektor Oddziału

mgr inż. Lesław Radzikowski

7. ZAŁĄCZNIKI

7.1. Decyzja w sprawie lasów ochronnych w Nadleśnictwie Strzelce

7.2. Protokół Komisji Założeń Planu

ZU.003.4.2022

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W LUBLINIE

PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU
określający
założenia i wytyczne do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Strzelce
na lata
2025 - 2034

Hrubieszów, czerwiec 2022 rok

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Projekt planu urządzenia lasu opracowany zostanie wg Instrukcji Urządzania Lasu, Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego L.P. z dnia 21.11.2011r. w sprawie „Instrukcji urządzania lasu” z późn. zmian. Protokół sporządzono zgodnie z §126 ww. Instrukcji.

Posiedzenie Komisji Założeń Planu (KZP) odbyło się w dniu 30. czerwca 2022 r. w Nadleśnictwie Strzelce.

Obradom Komisji przewodniczył dr inż. Mirosław Waniewski, Zastępca Dyrektora RDLP w Lublinie ds. Gospodarki Leśnej

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu (PUL) zostanie wyłoniony w drodze przetargu zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych. Podstawą sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia będzie Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa. Na podstawie referatu Nadleśniczego i Koreferatu Zespołu Urządzania Lasu RDLP w Lublinie oraz po przeprowadzonej dyskusji, Komisja opracowała założenia do projektu planu urządzenia lasu i prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

Do udziału w spotkaniu zaproszono m.in. przedstawicieli:

Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu, starostów, powiatów, prezydentów miast, burmistrzów, wójtów, przedstawicieli lokalnych przedsiębiorców leśnych [ZUL, odbiorcy i przetwórcy drewna], Straży Pożarnej, PZŁ, stowarzyszeń i organizacji działających lokalnie. Zgodnie z zamieszczonym ogłoszeniem każdy zainteresowany miał możliwość wzięcia udziału w posiedzeniu Komisji Założeń Planu, wstęp był wolny. Szczegółową listę zaproszonych oraz uczestników posiedzenia Komisji zamieszczono na końcu protokołu w formie załącznika.

CZĘŚĆ A. Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędniowych

A1. Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu, podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego.

A1.1. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Nadleśnictwo Strzelce położone jest w województwie lubelskim, w zasięgu 3 powiatów oraz 10 gmin, odpowiednio:

- a) Chełmski – gminy:
 - gmina Białopole,
 - gmina Dubienka,
- b) Hrubieszowski – gmin:
 - gmina miejska Hrubieszów,
 - gmina Hrubieszów,
 - gmina Horodło,
 - gmina Uchanie
 - gmina Trzeszczany
 - gmina Werbkowice
- c) Zamojski – gminy:
 - gmina Grabowiec,
 - gmina Miączyn.

A1.1.1. Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubelskiego

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego wprowadzono na podstawie Uchwały Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r.

Ww. dokumencie określono, m.in. [...] *Gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu z uwzględnieniem: zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na poszczególne elementy środowiska, ochrony lasów, ochrony gleb i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie lub uszkodzenie oraz o specjalnym znaczeniu społecznym, ochrony wód powierzchniowych i głębinowych, retencji zlewni, produkcji (na zasadzie racjonalnej gospodarki) drewna oraz surowców i produktów ubocznego użytkowania lasów [...].*

A1.1.2. Program ochrony środowiska Województwa Lubelskiego

Aktualnie obowiązujący Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 stanowi załącznik do Uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 3 grudnia 2019 r. Nr XII/201/2019.

Głównym celem programu jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Program służy także do realizacji celów na poziomie regionalnym, które zostały przyjęte w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym.

Cele szczegółowe Programu ochrony środowiska dla województwa lubelskiego:

- a) zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- b) likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- c) ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,

- d) przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- e) zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- f) wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- g) gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- h) zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- i) wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają na określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- j) przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- k) adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- l) edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- m) usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

A1.1.3. Regionalny Program Operacyjny Polityki Leśnej Państwa RDLP w Lublinie

Na terenie regionu obowiązuje zatwierdzony w 2004 r. Regionalny Program Operacyjny Polityki Leśnej, w którym zawarto kierunki działań:

- a) zachowanie lasów i ich korzystnego wpływu na jakość środowiska przyrodniczego oraz warunki życia człowieka,
- b) ochrona różnorodności ekologicznej ekosystemów, gatunków, zasobów genowych oraz różnorodności krajobrazów,
- c) ochrona terenów narażonych na degradację o specjalnym znaczeniu dla zachowania równowagi w środowisku, w tym stref wododziałowych, obszarów zasilania wód podziemnych oraz zagrożonych erozją wodną i stepowaniem krajobrazu,
- d) racjonalna produkcja i użytkowanie drewna oraz surowców stanowiących produkt lasu.

A1.1.4. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego

Aktualnie obowiązująca Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2021-2030 stanowi załącznik do Uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r. Nr XXIV/406/2021.

Jednym z celów strategicznych wymienionych w dokumencie, którego realizacja będzie służyła rozwojowi województwa jest „Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu”. Ww. cel strategiczny będzie realizowany za pomocą m.in. celu operacyjnego pn. „Racjonalne i efektywne wykorzystywanie zasobów przyrody dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjnych, przy zachowaniu i ochronie walorów środowiska przyrodniczego.”

Do działań kierunkowych służących realizacji celu w perspektywie do 2030 r. wymieniono:

- a) wprowadzanie sposobów upraw i hodowli zmniejszających presję na środowisko przyrodnicze i umożliwiających adaptację do zmian klimatu.
- b) poprawa jakości i efektywności korzystania z zasobów wodnych wraz z rozwojem funkcji towarzyszących (np. przeciwpowodziowa, gospodarcza, rekreacyjna, przyrodnicza).
- c) wspieranie ekologicznie/ekonomicznie uzasadnionych działań na rzecz produkcji energii z odnawialnych źródeł,
- d) wspieranie działań na rzecz podejmowania i rozwijania racjonalnej eksploatacji zasobów kopalin mogących mieć szczególny wpływ na rozwój i zmianę struktury gospodarczej województwa (np. gaz, węgiel).

A1.1.5. Inne dokumenty planistyczne dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody

Na chwilę obecną dla poszczególnych szczebli samorządów uchwalone są następujące dokumenty planistyczne:

1. Powiat Hrubieszowski

- a) Strategia Rozwoju Powiatu Hrubieszowskiego na lata 2008-2015 z perspektywą do roku 2020.

Na podstawie informacji zawartych w ww. strategii należy stwierdzić, że powiat hrubieszowski charakteryzuje się nieznaczną lesistością. Lasy w powiecie hrubieszowskim zajmują niecałe 13 % powierzchni. Większy, zwarty obszar lasów mieści się na terenie Strzeleckiego Parku Krajobrazowego.

- b) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Hrubieszowskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020.

W Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Hrubieszowskiego na lata 2013-2026 z perspektywą do roku 2020 niektórymi z planowanych zadań są: czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną czy też racjonalne użytkowanie zasobów leśnych.

- c) Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Hrubieszowskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020.

Proponowanymi działaniami w prognozie są m. in. optymalne i racjonalne wykorzystywanie przestrzeni przyrodniczej, ochrona lasów i bioróżnorodności, kształtowanie systemu obszarów chronionych powiatu w ciągłości z terenami otaczającymi, ochrona dziko żyjących gatunków zwierząt i roślin oraz ich siedlisk, zrównoważony rozwój turystyki.

1.1. Gmina miejska Hrubieszów

- a) Uchwała Nr. VIII/74/2019 z dnia 30.05.2019 r. w sprawie Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Hrubieszów.

- b) Uchwała Nr. XXIII/166/2012 z dnia 30.05.2018 r. w sprawie uchwalenia zmian Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Hrubieszów.

1.2. Gmina wiejska Hrubieszów

Uchwała Nr. XII/84/2004 Rady Gminy Hrubieszów z dnia 29.05.2004 r. w sprawie Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hrubieszów.

1.3. Gmina Horodło

Uchwała Nr. XXXIV/237/2002 Rady Gminy Horodło z dnia 30.09.2004 r. w sprawie Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hrubieszów z późniejszymi zmianami

1.4. Gmina Trzeszczany

Uchwała Nr. X/92/2003 z dnia 22.10.2003 r. w sprawie uchwalenia Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Trzeszczany

1.5. Gmina Uchanie

Uchwała Nr XXIII/136/2017 Rady Gminy Uchanie z dnia 29.06.2017 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Uchanie.

1.6. Gmina Werbkowice

Uchwała Nr XVI/118/2000 Rady Gminy Uchanie z dnia 22.03.2000 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Werbkowice

2. Powiat Chełmski

Strategia Rozwoju Powiatu Chełmskiego na lata 2021-2026.

Na podstawie informacji zawartych w ww. strategii lesistość powiatu wynosi ok. 18 %. Jeden z celów strategicznych w powiecie zdefiniowany został następująco: „Czyste środowisko naturalne oraz uporządkowana przestrzeń do życia”.

Prognoza oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Powiatu Chełmskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.

2.1. Gmina Białopole

Uchwała Nr XVI/76/04 Rady Gminy Białopole z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Białopole

2.2. Gmina Dubienka

Uchwała Nr XLI/185/2005 Rady Gminy Dubienka z dnia 10.08.2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dubienka

3. Powiat Zamojski

a) Strategia Rozwoju Powiatu Zamojskiego na lata 2007-2020.

Lasy w powiecie zamojskim zajmują 21,3 % powierzchni.

b) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego z 2003 roku.

3.1. Gmina Grabowiec

Uchwała Nr. III/21/2002 z dnia 31.12.2002 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Grabowiec.

3.2. Gmina Miączyn

Uchwała Nr. VIII/48/2003 z dnia 22.11.2003 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miączyn

Wykonawca PPUL w referacie na Naradę Techniczno-Gospodarczą (NTG) przedstawił zapisy i ustalenia, aktualizując je stosownie do istniejących okoliczności. Aktualizację należy przeprowadzić na podstawie analizy dostępnych dokumentów planistycznych jednostek samorządu terytorialnego właściwych dla zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Strzelce oraz województwa. W przypadku, gdy zostanie stwierdzony niekorzystny wpływ projektu na stabilność i trwałość lasu, należy szczegółowo uzasadnić takie stwierdzenie oraz przedstawić możliwe sposoby jego uniknięcia. Po akceptacji przez NTG w opisie ogólnym Nadleśnictwa w rozdziale "Ogólna charakterystyka lasów i gruntów do zalesienia oraz pozostałych gruntów i nieruchomości będących w zarządzie Nadleśnictwa" należy zamieścić podrozdział „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” wraz z klauzulą o zgodności projektu planu urządzenia lasu ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach środowiskowych.

A1.2. Zebranie i zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcji lasu z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie

Na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo znajduje się 6 obszarów Natura 2000 – 2 obszary specjalnej ochrony ptaków PLB060007 Lasy Strzeleckie, PLB060003 Dolina Środkowego Bugu oraz 4 specjalne obszary ochrony siedlisk PLH060099 Uroczyska Lasów Strzeleckich, PLH060032 Poleska Dolina Bugu, PLH060035 Zachodniowolyńska Dolina Bugu, PLH060058 Dolina Wolicy.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się 5 obszarów Natura 2000 (specjalne obszary ochrony siedlisk) – PLH060006 Gliniska, PLH060016 Popówka, PLH060027 Wygon Grabowiecki, PLH060062 Rogów, PLH060086 Dolina Górnej Siniochy.

Wszystkie wymienione obszary posiadają zatwierdzone plany zadań ochronnych:

PLB060007 Lasy Strzeleckie – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12.01.2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Strzeleckie PLB060007.

PLB060003 Dolina Środkowego Bugu – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 24.04.2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowego Bugu PLB060003.

PLH060099 Uroczyska Lasów Strzeleckich – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12.01.2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Strzeleckich PLH060099.

PLH060032 Poleska Dolina Bugu – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12.01.2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Poleska Dolina Bugu PLH060032.

PLH060035 Zachodniowolyńska Dolina Bugu – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12.01.2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zachodniowolyńska Dolina Bugu PLH060035.

PLH060058 Dolina Wolicy – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 24.11.2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wolicy PLH060058.

PLH060006 Gliniska - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 05.05.2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Gliniska PLH060006.

PLH060016 Popówka – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 05.05.2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Popówka PLH060016.

PLH060027 Wygon Grabowiecki – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 18.06.2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wygon Grabowiecki PLH060027, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 15.12.2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wygon Grabowiecki PLH060027.

PLH060062 Rogów – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 04.05.2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rogów PLH060062.

PLH060086 Dolina Górnej Siniochy – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 05.05.2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Siniochy PLH060086.

A1.2.1. Wstępna wersja mapy obszarów chronionych i funkcji lasu

Nadleśniczy przedstawił wstępną mapę obszarów chronionych i funkcji lasu w oparciu o dane geoprzestrzenne GDOŚ oraz materiały własne Nadleśnictwa.

Zasięgi obszarów chronionych przyjąć zgodnie z lokalizacją podaną w aktach powołujących. Informacje te z uwzględnieniem ich funkcji ochronnych obrazuje mapa obszarów chronionych i funkcji lasu, która dostępna jest w wersji elektronicznej.

Wszystkie formy ochrony przyrody zostaną uwzględnione w obecnym planie urządzenia lasu oraz ujęte w Programie Ochrony Przyrody, a granice przedstawione na odpowiednich mapach.

Zasięgi form ochrony przyrody - należy przyjąć zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody. Ponadto dane umieszczane tam przez sejmik województwa, radę gminy będące w fazie weryfikacji przez GDOŚ lub RDOŚ należy dodatkowo uzgodnić z odpowiednimi instytucjami w zakresie ich właściwości

A1.2.2. Wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego

Drzewostany czasowo wyłączone z użytkowania głównego na skutek odpowiednich decyzji organów właściwych do spraw ochrony przyrody i/lub objętych ochroną konserwatorską należy uwzględnić w projekcie planu urządzenia lasu oraz ująć w zaktualizowanym Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa, a granice przedstawić na odpowiednich mapach przeglądowych i sytuacyjnych.

Do gruntów wyłączonych z użytkowania głównego należy zaliczyć ponadto:

- a) lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- b) drzewostany na siedliskach bagiennych, z uwzględnieniem ewentualnych dodatkowych prac glebowo-siedliskowych, drzewostan na siedlisku przyrodniczym 91T0.
- c) grunty leśne, które ze względu na wyjątkowo trudne warunki siedliskowe (tereny podmokłe) należy pozostawić bez wskazań,

Szczegółowy wykaz drzewostanów wnioskowanych do wyłączenia z użytkowania głównego (cięć planowych) oraz wyłączenia z zagospodarowania, czyli użytkowania i zabiegów hodowlanych zostanie przekazany Wykonawcy PUL po podpisaniu umowy przed zakończeniem prac terenowych.

Wykonawca PUL przedłoży na NTG do akceptacji, zweryfikowany po pracach terenowych wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego.

1.2.3 . Lasy ochronne - propozycja w sprawie korekty lasów ochronnych

W Nadleśnictwie Strzelce na mocy Decyzji Ministra Środowiska-DL.Ip-0233-21/04 z dnia 20.09.2004 r. za ochronne uznano lasy o powierzchni łącznej 1960 ha. Proponuje się przyjąć w PUL powierzchnie lasów ochronnych zgodnie z ww. decyzją. Wszelkie rozbieżności powierzchni należy uzgodnić z Nadleśnictwem i szczegółowo opisać w planie.

Wykonawca w trakcie prac urzędzeniowych przeprowadzi weryfikację drzewostanów uznanych za lasy ochronne – wszystkich kategorii. Weryfikacja będzie podstawą do ustalenia stanu obecnego oraz do podjęcia decyzji o rozpoczęciu czynności mających na celu korektę powierzchni lasów ochronnych. Wykonawca przygotuje w uzgodnieniu z Nadleśnictwem wymaganą dokumentację do rad gmin i Ministra właściwego do spraw środowiska w celu pozbawienia charakteru ochronnego lasu oraz uznania lasu za ochronny. Wnioski do rad gmin zostaną przygotowane przez Wykonawcę do 30 kwietnia 2024.

A2. Prace siedliskowe w tym fitosocjologiczne - odniesienie do posiadanego opracowania siedliskowego, jego aktualność, określenie potrzeby wykonania jego aktualizacji i/lub terenowej weryfikacji gleb i siedlisk i w związku z tym określenie powierzchni pełnego opracowania

A.2.1. Prace siedliskowe

Nadleśnictwo posiada operat glebowo - siedliskowy opracowany przez BULiGL oddział w Lublinie wg stanu na 01.01.2004 r. uaktualniony aneksem na podstawie umowy nr 2710-4-1/13/ZS z dnia 06.08.2013 r. Dla potrzeb planu urządzenia lasu informacje z operatu siedliskowego należy wykorzystać do opracowania podstaw przyszłej gospodarki leśnej, dostosowując go do wymogów IUL i bazy SILP. Typy siedliskowe lasu (TSL) należy podawać dla gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych. W pododdziałach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi należy rozszerzyć opis o kod siedliska przyrodniczego.

W przypadku stwierdzenia podczas taksacji (przez taksatora bądź Nadleśnictwo) istotnej niezgodności pomiędzy opisanym typem siedliskowym lasu, a rzeczywistym potencjałem siedliska, taksator proponuje zmianę TSL. Wnosi się aby zmiany dokonywane były tylko w oparciu o wykonane badania glebowe (np. powierzchnie pomocnicze). Wykaz takich pozycji należy przedstawić Nadleśniczemu do akceptacji i przedłożyć przy odbiorze prac terenowych. Operat siedliskowy zostanie udostępniony Wykonawcy PUL wraz z niezbędnymi mapami.

W przypadku gdy działki ewidencyjne przejmowane w okresie obowiązyującego PUL tworzą szachownice z działkami ewidencyjnymi dla których określono warunki siedliskowe w trakcie prac w 2013 r. po wcześniejszym uzgodnieniu dopuszcza uwzględnienie tych prac.

Wszystkie zmiany siedlisk i gleb należy uwzględnić w warstwie numerycznej siedlisk Nadleśnictwa poprzez dokonanie odpowiednich korekt zgodnie z obowiązującym standardem LMN.

Powierzchnia na której wymagane jest wykonanie pełnego opracowania siedliskowego wynosi 135,10ha. Lokalizacja miejsc do pełnego opracowania zostanie wskazana Wykonawcy przez nadleśnictwo po podpisaniu umowy.

Dokumentację należy sporządzić zgodnie z § 11 oraz załącznikiem nr 9 część II IUL. Niezależnie od wydruków map analogowych należy sporządzić warstwy numeryczne gleb i siedlisk dla gruntów będących w zarządzie (struktura warstwy siedl_pol zostanie przekazana Wykonawcy przez RDLP).

Dla potrzeb PUL informacje z opracowania siedliskowego wykorzystać do opracowania przyrodniczych podstaw przyszłej gospodarki leśnej

A.2.2. Prace fitosocjologiczne

W ramach prac fitosocjologicznych w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych w obszarach siedliskowych Natura 2000 należy przeprowadzić weryfikację występowania, typu, stanu zachowania oraz powierzchni. W przypadku stanu zachowania należy przyjąć skalę ocen FV, U1, U2 wg metodyki GIOŚ. Opracowaniem należy objąć powierzchnię 2053ha wg danych bazy SILP Nadleśnictwa.

A3. Zmiany stanu posiadania zaszele w ubiegłym okresie gospodarczym i proponowane zmiany bieżące.

W Nadleśnictwie jest prowadzony i na bieżąco aktualizowany Rejestr Gruntów w SILP zgodny z ewidencją gruntów i budynków prowadzoną przez Starostwa Powiatowe (z uwzględnieniem informacji zawartych w pkt. A4.1). Nadleśnictwo przekaże protokolarnie wyłoniionemu Wykonawcy PUL uzgodniony rejestr gruntów aktualny na dzień pobierania bazy oraz warstwy leśnej mapy numerycznej (LMN) zaktualizowane na dzień 1 stycznia 2023 r.

Daty stanu	Powierzchnia wraz ze współwłasnościami <u>brutto</u> [ha]	Powierzchnia wraz ze współwłasnościami <u>netto</u> [ha]
Stan na 01.01.2015 r.	14 462,0642	14 068,0546
Stan na 31.12.2021 r.	14 564,8323	14 172,6100
Bilans	+102,7681	+104,5554

Ubiegły okres gospodarczy

Lp.	Rodzaj zmiany	Powierzchnia całkowita wraz ze współwłasnościami <u>brutto</u> [ha]
1	Sprzedaż w trybie art. 40a Ustawy o Lasach	-0,5363
2	Sprzedaż w trybie art. 38 Ustawy o Lasach	-0,5312
3	Decyzje administracyjne	-5,1567
4	Przejęcie w zarząd gruntów od Zasobu własności Skarbu Państwa	109,9267
5	Nabycie w trybie art. 37 Ustawy o lasach	0,48
6	Nabycie w trybie art. 37a Ustawy o lasach	0,75
7	Przejęcia i przekazania gruntów Nadleśnictwu Strzelce zgodnie z zasięgiem terytorialnym	0
8	Aktualizacja ewidencji – modernizacja ewidencji	-0,9244
9	Prace geodezyjne (zlecone przez Nadleśnictwo)	0
Razem		102,7681

Szczegółowy wykaz zmian powierzchniowych w Nadleśnictwie przekazany zostanie Wykonawcy PUL.

A4. Wstępna weryfikacja posiadanych przez nadleśnictwo podkładów geodezyjnych i rejestru gruntów

A4.1. Aktualizacja rejestru gruntów, mapy gospodarczej, mapy ewidencyjnej, LMN

W Nadleśnictwie prowadzony jest i na bieżąco aktualizowany rejestr gruntów w SILP, zgodny z ewidencją gruntów i budynków prowadzoną przez Starostwa Powiatowe.

Nadleśnictwo przekaże protokolarnie wyłoniionemu Wykonawcy PUL uzgodniony rejestr gruntów, aktualny na dzień pobierania bazy oraz warstwy leśnej mapy numerycznej. Leśną Mapę Numeryczną (LMN) aktualizowano na bieżąco, na podstawie zmian w ewidencji gruntów i ewidencji nadleśnictwa (sprzedaże, przekazania, przejęcia i podziały działek, budowa i rozbiórka budynków), zmian gospodarczych (zręby, powierzchnie niestanowiące wydzieleń), budowa nowych obiektów. Wykonawca uzupełni LMN o przebiegające na gruntach Nadleśnictwa elementy sieci uzbrojenia

terenu m.in. urządzenia inżynierijno-techniczne nadziemne i podziemne, w tym domiary i położenie punktów położenia armatury naziemnej przewodów uzbrojenia technicznego i linii energetycznych wraz ze współrzędnymi i pomiarami powierzchni, przebiegi urządzeń technicznych podziemnych (wodociągi, przewody elektryczne i telekomunikacyjne i inne) wraz ze współrzędnymi i pomiarami powierzchni, objęte umowami dzierżawy lub służebności (PGE Dystrybucja S.A z siedzibą w Lublinie i inni). Niezbędne dane zostaną przekazane przez Nadleśnictwo, ponadto należy wykorzystać dane Krajowej Integracji Uzbrojenia Terenu.

Zaktualizowana LMN zostanie przekazana z datą podpisania umowy na wykonanie projektu Planu Urządzenia Lasu.

A4.2. Przegląd i uzgodnienie pomiędzy Nadleśnictwem, a Wykonawcą PUL prac geodezyjnych gruntów związanych z gospodarką leśną

Nadleśnictwo przekaze wyłonionemu Wykonawcy PUL wykaz gruntów związanych z gospodarką leśną w celu weryfikacji ich lokalizacji w terenie i ewentualnej korekty na LMN. Przekazany wykaz winien być traktowany jako dane do weryfikacji i uzupełnienia o niezidentyfikowane obiekty.

Weryfikacja i uzupełnienie w głównej mierze dotyczyć powinna przebiegu i szerokości obiektów liniowych tj.:

- a) urządzeń melioracji wodnych,
- b) linii podziału powierzchniowego,
- c) dróg leśnych,
- d) terenów pod liniami energetycznymi,

jak również innych obiektów i gruntów zaliczonych do związanych z gospodarką leśną w celu ich poprawnego naniesienia na LMN i aktualizacji powierzchni jak również sprawdzenia lokalizacji przestrzennej działek w zarządzie nadleśnictwa.

Wykaz uzgodnionych z operatorami sieci energetycznych linii przesyłowych Wykonawca PUL przyjmie na podstawie materiałów przekazanych przez Nadleśnictwo.

W sytuacji gdy obiekt liniowy ze względu na szerokość zlokalizowany jest na dwóch (lub więcej) oddziałach (przebiega wzdłuż granicy pomiędzy oddziałami) zostanie on na danym odcinku przywiązany do oddziału, na którym przeważa jego powierzchnia – niezależnie od przywiązania innych odcinków w ciągu obiektu liniowego, przypadki takie zostaną uzgodnione z Nadleśnictwem i RDLP.

A4.3. Ujawnianie zarządu LP w księgach wieczystych

Nadleśnictwo ujawniło w KW 91,19 % powierzchni gruntów (wg stanu na 31.12.2021 r.), co daje 13915,69ha gruntów z założonymi księgami oraz bez ksiąg 256,92 ha.

A4.4. Sprawdzenie położenia gruntów własnych względem swojego zasięgu terytorialnego

Nadleśnictwo nie posiada w zarządzie gruntów występujących na terenie zasięgu terytorialnego innych nadleśnictw.

A4.5. Opracowanie dokumentacji do aktualizacji użytków i klas gruntów

Aktualizacja użytków i klas gruntów jak również usuwanie rozbieżności pomiędzy rejestrem, a ewidencją gruntów i budynków prowadzone jest na bieżąco. Niezgodności użytków gruntowych stwierdzone w trakcie terenowych prac taksacyjnych zostaną protokołarnie uzgodnione i spisane, jako dodatkowe elementy korygujące stan posiadania. Tak sporządzony wykaz rozbieżności podlegać będzie zatwierdzeniu przez Nadleśniczego i na podstawie jego decyzji zostanie ujęty w PUL. Wykaz należy przedłożyć na odbiorze prac terenowych oraz na NTG

A5. Ustalenia dotyczące gruntów: spornych, stanowiących współwłasność, przeznaczonych do zalesienia, przekazanych w użytkowanie, wyłączonych

z produkcji w trybie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych a pozostających w stanie posiadania Nadleśnictwa

A5.1. Grunty sporne

Grunty sporne w Nadleśnictwie Strzelce nie występują.

A5.2. Grunty stanowiące współwłasność (powierzchnia brutto/netto)

Nadleśnictwo Strzelce aktualnie posiada 146 działek we współwłasności o łącznej powierzchni całkowitej 529,0572 ha, w tym powierzchnia udziału Nadleśnictwa 175,26 ha. Grunty te nie będą objęte planowaniem urzędowym, a jedynie zostaną ujęte w opisach taksacyjnych, rejestrze gruntów oraz na LMN. W opisach taksacyjnych wydzielania te będą opisane, jako odrębne oddziały na zasadach opisanych w pkt. A7.3.. Kontury działek we współwłasności wraz z numerami ewidencyjnymi zostaną wyróżnione na wydrukach map gospodarczych 1:5000 i map przeglądowo - gospodarczych w skali 1:10 000 i 1:25 000. W ramce mapy opisana będzie również łączna powierzchnia ze współudziałami.

A5.3. Grunty przeznaczone do zalesienia

Nie występują

A5.4. Grunty przekazane w użytkowanie na podstawie art. 40 ustawy o lasach

W Nadleśnictwie brak jest gruntów przekazanych w użytkowanie na podstawie art. 40 ustawy o lasach.

A5.5. Grunty wyłączone z produkcji w trybie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a pozostających w stanie posiadania Nadleśnictwa

Grunty wyłączone z produkcji nie występują.

5.6. Grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (mpzp) nie występują grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne, będące w stanie posiadania Nadleśnictwa Strzelce.

A6. Forma przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami.

Przekazanie dokumentacji do celów taksacji nastąpi protokolarnie po podpisaniu umowy z wykonawcą projektu PUL. Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania Nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów sporządzony na podstawie bazy SILP oraz mapy numerycznej wraz ze zmianami zaistniałymi po 1 stycznia 2023 r.

Protokolarne przekazanie dokumentacji w postaci importu kopii bazy SILP do programu „Taksator” oraz warstw LMN według stanu na 01.01.2023 r. nastąpi w oparciu o Zarządzenie nr 13 DGLP z dnia 20 marca 2007 r.

Zgodnie z zarządzeniem nr 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 marca 2007r. zostaną przekazane Wykonawcy PUL dane (ostateczne przekazanie) na które składać się będą:

- a) zaimportowana baza materiałów źródłowych SILP w postaci geobazy programu Taksator (opis taksacyjny, ewidencja gruntów i Leśna Mapa Numeryczna po aktualizacji za 2020 rok), wg stanu na 1 stycznia 2024 r.,
- b) aktualna mapa ewidencji gruntów (warstwa działek, użytków, punktów granicznych,) w formie numerycznej.
- c) rejestr gruntów w formie numerycznej dla Nadleśnictwa, wg stanu na 1 stycznia 2023 r., powinien być wydrukowany i potwierdzony przez Nadleśniczego.

Powyższe materiały należy przekazać protokołem zdawczo – odbiorczym (Nadleśniczy – Wykonawca prac w 3 egz.) niezwłocznie po aktualizacji stanu na 1.01.2023 r.

Wykonawca, po wykonaniu taksacji i wprowadzeniu jej wyników do programu „Taksator”, utworzy warstwy stratyfikacyjne i dopiero wówczas zostanie ustalona liczba i rozmieszczenie na mapie próbnych powierzchni kołowych. Powierzchnie kołowe zostaną założone po wykonaniu taksacji. Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania Nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów sporządzony na podstawie SILP i zaakceptowany przez Nadleśniczego wraz z pisemną decyzją dotyczącą wykazu rozbieżności

Wszystkie zmiany ewidencyjne po terminie przekazania rejestru będą uwzględnione przez Wykonawcę PUL, a Nadleśnictwo zobowiązuje się dostarczyć dane z zakresu ewidencji gruntów i budynków oraz współrzędne ewidencyjne. Ostateczny termin przekazania Wykonawcy danych w tym zakresie będzie leżało w gestii Nadleśnictwa.

A7. Korekta podziału powierzchniowego w tym oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń

A7.1. Odtworzenie i stabilizacja zatartych granic własności

Granice gruntów ujętych w planie UL na lata 2015-2024 są w większości trwale zastabilizowane w terenie słupkami geodezyjnymi, za wyjątkiem części działek położonych wśród obcej własności. Grunty przejmowane w trakcie trwania obecnego ww. planu w większości nie są stabilizowane. Wznowienie i odtworzenie granic jest i będzie wykonywane przez Nadleśnictwo sukcesywnie w miarę potrzeb i posiadanych środków.

W przypadku stwierdzenia w trakcie prac naruszenia stanu posiadania, w celu ochrony granic gruntów Skarbu Państwa należy wznowić i oznakować granice. Wznowienie granic w takich przypadkach będzie leżało w gestii Nadleśnictwa.

A7.2. Uczytelnienie podziału powierzchniowego (konserwacja wizur, linii oddziałowych)

Podział powierzchniowy w zwartych kompleksach leśnych, utrwalony jest w terenie słupkami granitowymi i betonowymi z wymalowanymi na białym tle czarnymi numerami oddziałów.

Wykonawca PUL zainwentaryzuje słupki oddziałowe podziału powierzchniowego. Wyniki inwentaryzacji (w tym plik shp oraz zestawienie) zostaną przedstawione na mapie przeglądowej obrębów leśnych wg następujących kryteriów:

- istniejący słupek oddziałowy
- uszkodzony słupek oddziałowy
- brak słupka oddziałowego

Prace z zakresu uzupełniania i konserwacji znaków oddziałowych podobnie jak i zapewnienie widoczności linii podziału powierzchniowego zostaną wykonane przez Nadleśnictwo (wg potrzeb) we własnym zakresie.

Linie oddziałowe nie stanowiące dróg konserwowane są na bieżąco staraniem Nadleśnictwa. Ilość i lokalizacja linii podziału powierzchniowego, których wznowienie jest konieczne zostanie ustalona z Wykonawcą PUL w trakcie prac taksacyjnych w terminie do **31.12.2023 r.**

Przy uczytelnieniu podziału powierzchniowego należy uwzględnić także ustalenia zawarte w pkt. A4.2. i A8.

Po przeprowadzonej weryfikacji granic pododdziałów, na podstawie §§ 16-17 IUL Wykonawca PUL oznaczy granice pododdziałów na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” wykonanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi.

A7.3. Podział powierzchniowy: zmiany numeracji oddziałów, podziału powierzchniowego, wielkości ostępów, kierunków cięć

Proponuje się pozostawienie bez zmian numerację oddziałów – nie dotyczy gruntów we współwłasności*.

* gruntów pozostających we współwłasności. Przyjąć numerację adresów leśnych wg. wzoru 05-26-*.**- 300***-****-**

W celu utrzymania ładu przestrzennego, w projekcie PUL proponuje się utrzymanie zasad podziału lasu na ostępy z poprzedniego planu z zachowaniem reguł opisanych w IUL.

A8. Wykorzystanie zdjęć lotniczych lub obrazów satelitarnych do PUL, wraz z analizą kosztów ich pozyskania

Nadleśnictwo pozyska od Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii na podstawie art. 14 Ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 177) dane przestrzenne pochodzące z lotniczego skaningu laserowego – LIDAR (chmura punktów w formacie LAS) oraz produkty pochodne wyinterpolowane na podstawie chmury punktów z lotniczego skaningu laserowego tj. dane NMT (Numeryczny Model Terenu w formacie ASC II), dane NMPT (Numeryczny Model Pokrycia Terenu w formacie ASC II) a także ortofotomapę (w kompozycjach barwnych RGB + CIR) oraz BDOT 10k obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Strzelce. Przyszły Wykonawca powinien wykorzystać pozyskane dane w trakcie prac nad planem.

Ortofotomapa stanowi materiał poglądowy i pomocniczy do celów taksacyjnych (podział powierzchniowy) oraz kontroli jakości ich wykonania (tzn. nie może stanowić wyłącznej podstawy tworzenia wyłączeń drzewostanowych oraz opisywania cech taksacyjnych).

Należy wykorzystać dane programu ISOK w postaci lotniczego skaningu laserowego, dane te winne być pomocą przy weryfikacji przebiegu obiektów liniowych: dróg, cieków i innych.

W przypadku gdy obiekt liniowy pokrywa się z granicą pododdziału, korekta przebiegu obiektu liniowego jest podstawą do korekty granicy pododdziału.

Korektę granic podziału gospodarczego (linie oddziałowe) należy dokonać w przypadku rozbieżności przesunięcia powyżej 5 m (wszystkie przypadki wymagają uzgodnienia i akceptacji Nadleśnictwa).

W przypadku odcinków obiektów liniowych biegnących na poszczególnych działkach – dany odcinek obiektu liniowego należy przywiązywać do działki ewidencyjnej na której przeważa powierzchnia obiektu liniowego.

A9. Przebudowa drzewostanów, w tym wytyczne w sprawie sporządzenia „wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Przebudowę drzewostanów należy projektować w oparciu o przyjęty podział na gospodarstwa, zgodnie z § 40 IUL przyjmując następującą hierarchię (z zastrzeżeniem drzewostanów projektowanych do wyłączenia ze wskazań gospodarczych):

a) drzewostany trwale uszkodzone (w zasadzie ponad 50% uszkodzeń) z wyjątkiem tych, które stanowią pożądane zbiorowiska zastępcze w skrajnych warunkach rozwoju lasu,

b) drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem, które osiągnęły wiek rębności,

Dla pozostałych kwalifikujących się do przebudowy drzewostanów (np. niezgodne z TSL) proponuje się, aby doprowadzić te powierzchnie do wieku rębności (zgodnie z wiodącym gatunkiem), zaplanować wykonanie pełnej przebudowy z zastosowaniem odpowiedniej rębni.

W drzewostanach zaliczonych do przebudowy pilnej należy rozważyć możliwość obniżenia wieku rębności oraz zastosować różne formy rębni w zależności od stanu drzewostanów.

Przy odbiorze terenowych prac urzędzeniowych Wykonawca PUL powinien przedłożyć uzgodniony z nadleśnictwem wykaz drzewostanów kwalifikujących do przebudowy na najbliższe 10-lecie wg wzoru nr 3 IUL. Wykaz ten podlega akceptacji podczas NTG.

A10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Proponuje się nie zwiększać powierzchni odnowień z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębniemi złożonymi.

A11. Zastosowanie jednostek kontrolnych

W Nadleśnictwie nie zachodzi konieczność utworzenia jednostek kontrolnych.

A12. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu w tym cechy inne

Zgodnie z § 26 ust 1-3 instrukcji urządzania lasu cechę drzewostanu należy wpisać wówczas, gdy będzie ona dostatecznie udokumentowana. Wykonawca PUL w opisach taksacyjnych ujmie możliwe do określenia cechy drzewostanu, zgodnie z symbolami zapisanymi w SILP. Wykonawca PUL zweryfikuje dane o wyniki taksacji i przeniesie je do opisu taksacyjnego SILP.

Weryfikacja drzewostanów według cech będzie odbywała się na bieżąco. Ostateczne uzgodnienie wykazu drzewostanu według cech nastąpi w trakcie odbioru terenowego prac urządzeniowych.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 58/2012 z dnia 31 sierpnia 2012 roku Dyrektora Generalnego LP w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, Wykonawca PUL uwzględni w opisach taksacyjnych uznane przez nadleśnictwo odnowienia naturalne, poprzez przypisanie cechy DRZ NAT do odpowiedniej warstwy gatunkowo wiekowej. Cecha DRZ NAT ujęta dotychczas w SILP będzie dziedziczona w nowej bazie.

Analogiczne postępowanie należy przyjąć odnośnie cechy UPR POCH. Wykonawca PUL zweryfikuje dane o wyniki taksacji. Całość zagadnienia powinna zostać uzgodniona z nadleśnictwem w trakcie odbioru terenowego prac urządzeniowych.

A13. Wykonanie inwentaryzacji zasobów drzewnych, w tym decyzja w sprawie inwentaryzacji podrostu i dodatkowego pomiaru drewna martwego

Inwentaryzację zasobów drzewnych dla obrębu leśnego należy przeprowadzić statystyczną metodą reprezentacyjną pomiaru miąższości wraz z rozdziałem miąższości do klas wieku i poszczególnych drzewostanów (§ 48 IUL).

Podrost należy zainwentaryzować i określić jego miąższość gdy osiągnął stosowne wymiary i nie został zaliczony do dolnego piętra.

Wykonawca PUL dokona dodatkowego pomiaru drewna martwego, na co 10-tej powierzchni próbnej zgodnie z metodyką pomiaru opisaną w § 62 IUL. Ponadto wykona wszystkie zestawienia i tabele przewidziane IUL [tabela XXI], oraz opisy w formie odrębnego rozdziału w POP wyniki inwentaryzacji drewna martwego, a także wytyczne i wskazania w tym zakresie ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych. Zamawiający zastrzega sobie możliwość kontroli jakości i prawidłowości pomiaru drewna martwego.

W elaboracie należy zamieścić informację, że statystyczna metoda reprezentacyjna pomiaru miąższości nie daje dokładnych wyników dla drzewostanu i nie może być podstawą do rozliczenia masy na pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągniata jest dla obrębu leśnego.

A14. Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, ilość) i mapy sytuacyjnej oraz wydruk map tematycznych

Mapy gospodarcze i przeglądowe zostaną sporządzone na bazie LMN, zgodnie ze standardem LMN (§ 64-72, 101-104 IUL).

W skład materiałów kartograficznych planu urządzenia lasu wejdą:

1. Mapy gospodarcze w skali 1:5 000 ze skorowidzem arkuszy (mapki sytuacyjne z zaznaczeniem arkuszy i numerów oddziałów).
2. Mapy gospodarczo - przeglądowe leśnictw w skali 1:10 000 oraz 1:25 000 (obróby).
3. Mapy przeglądowe 1:25 000 dla obrębów.
4. Mapy sytuacyjne 1:50 000 (nadleśnictwo).

Materiały kartograficzne należy wykonać zgodnie z instrukcją urządzania lasu i standardem

leśnej mapy numerycznej oraz umową zawartą pomiędzy Wykonawcą PUL, a Zleceniodawcą na aktualnym podkładzie topograficznym. Rodzaje map, skala oraz ich ilości zostaną przedstawione w punkcie A18. Materiały opisowe i kartograficzne należy nagrać na nośnik optyczny (CD/DVD).

Na mapach gospodarczych i gospodarczo przeglądowych powinny się znaleźć wszystkie elementy obligatoryjne określone w IUL oraz następujące elementy fakultatywne:

- kasowniki dla wszystkich szczegółów liniowych niestanowiących granic wyłączeń,
- pasy zrębowe,
- opis pasa zrębowego,
- szerokość pasa zrębowego,
- opis szerokości pasa zrębowego,
- linie ostępowe stałe,
- linie ostępowe przejściowe,
- ścieżki, wizury, pasy przeciwpożarowe,
- przepusty,

Ostateczny zakres elementów map zostanie uzgodniony z Wykonawcą w trakcie prac.

A15. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa.

Nadleśnictwo Strzelce posiada dwa obręby: Hrubieszów i Strzelce. Obecnie jest podzielone na 10 leśnictw rewirowych i Leśnictwo Szkółkarskie.

Należy pozostawić bez zmian dotychczasowe granice obrębów leśnych. Nie należy zmienić numerację leśnictw.

Zarządzenie Nadleśniczego o podziale i numeracji leśnictwa zostanie wydane do 31.12.2023 r. z mocą obowiązywania od 01.01.2025 r.

A16. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód

W trakcie prac terenowych należy zainwentaryzować szkody natury biotycznej, abiotycznej i antropogenicznej z podaniem stopnia uszkodzenia oraz przyczyny i sprawcy zgodnie z IUL. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód zostaną uzgodnione z Wykonawcą PUL w trakcie prac terenowych przy wykorzystaniu danych ZOL Radom.

Zgodnie z § 102 Nadleśnictwo uzgodni z właściwym ZOL granice obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód przed NTG. Wykonawca projektu PUL przedstawi do tych uzgodnień dokumentację określającą przestrzenny rozkład uszkodzeń drzewostanów zainwentaryzowanych zgodnie z § 39 IUL.

A17. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych

Proponuje się aby:

- a) przed rozpoczęciem prac taksacyjnych, Wykonawca PUL zorganizował spotkanie robocze z udziałem przedstawiciela RDLP w Lublinie oraz administracji nadleśnictwa, na którym zostanie zaprezentowana i omówiona specyfika prac terenowych i prowadzenie kontroli bieżącej opisu taksacyjnego oraz kart dokumentu źródłowego,
- b) postęp prac był kontrolowany przez przedstawiciela Zlecającego, zgodnie z etapami wymienionymi w zawartej umowie na wykonanie projektu PUL oraz w oparciu o wytyczne Zarządzenia Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 r. sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych. Odbiór etapów prac terenowych wg Umowy będzie poprzedzony kontrolą bieżącą kierownictwa nadleśnictwa w obecności Wykonawcy PUL – protokół kontroli bieżącej (po pracach terenowych w leśnictwie),
- c) po zakończeniu całości prac terenowych zostanie wykonany test kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych w obrębie leśnym zgodnie z metodyką określoną w IUL,
- d) wraz z pisemnym zgłoszeniem przez Wykonawcę PUL gotowości do kontroli i odbioru danego etapu lub podetapu prac, należy przekazać kopie odpowiedniej części dokumentacji w formie cyfrowej lub analogowej,
- e) do dokumentu źródłowego należy sporządzić szkic taksacyjny, na którym powinny być oznaczone m.in. powierzchnie (wszelkie zmiany szczegółów sytuacji wewnętrznej)

- kwalifikujące się do pomiaru uzupełniającego i przeniesienia na arkusze mapy gospodarczej - brak szkicu będzie traktowany, jako usterka w protokole, która będzie wymagała wyjaśnienia,
- f) niezależnie od powyższego, kadra nadleśnictwa na bieżąco będzie utrzymywać stały kontakt i ścisłą współpracę z przedstawicielami Wykonawcy PUL,
- g) na każdym etapie trwania prac Wykonawca PUL powinien zapewnić Zleceniodawcy możliwość zapoznania się z posiadanymi materiałami, a także uzgodnieniami wyników inwentaryzacji,
- h) Wykonawca PUL udostępni nadleśnictwu pierwodruk opisów taksacyjnych wraz ze szkicami terenowymi (zawierającymi stan pierwotny i naniesioną korektę), na 30 dni przed odbiorem prac terenowych celem dokonania kontroli i uzgodnień. Sporządzony będzie protokół uzgodnień pomiędzy taksatorem, a właściwym terytorialnie leśniczym pod nadzorem zastępcy nadleśniczego lub inżyniera nadzoru oraz zaakceptowany przez Nadleśniczego,
- i) przed zakończeniem prac kameralnych będą uzgodnione z nadleśnictwem oraz RDLP w Lublinie wymagane instrukcją urządzania lasu wykazy i zestawienia (w tym wykazy cięć i hodowli),
- j) po zakończeniu prac nastąpi przekazanie całości dokumentacji do kontroli, która będzie przeprowadzona przez RDLP w Lublinie oraz nadleśnictwo,
- k) protokoły uzgodnień pomiędzy Wykonawcą PUL i Nadleśnictwem zostaną przedłożone do akceptacji przez Dyrektora RDLP w Lublinie lub osobę przez niego upoważnioną. Zobowiązuje się Wykonawcę PUL do złożenia Zamawiającemu oryginałów innych uzgodnień wynikających z dodatkowych ustaleń z nadleśnictwem w terminie 14 dni od ich podpisania przez strony.

Wykonawca PUL dostarczy do RDLP/Nadleśnictwa wraz ze zgłoszeniem robót do odbioru wg etapów umowy stosowane załączniki:

Na etapie odbioru prac przygotowawczych:

- przygotowane materiały dla taksatora, w tym mapy oddziału zawierające: ortofotomapę, warstwę użytków gruntowych, granic wyłączeń siedliskowych, obszarów Natura 2000, siedlisk przyrodniczych, mogą mieć formę drukowaną lub projektu na urządzeniu mobilnym.

Na etapie odbioru inwentaryzacji zapasu:

- wersję roboczą bazy geometrycznej LMN.

Na etapie odbioru prac terenowych:

- wykaz rozbieżności pomiędzy danymi ewidencyjnymi gruntów nadleśnictwa, a stanem faktycznym na gruncie określonym podczas taksacji,
- listę drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy,
- wydruk opisów taksacyjnych z uzgodnionymi wskazaniami gospodarczymi, zawierające wszystkie elementy (w tym zadrzewienie, zapas i zasobność, jakość), powierzchnię wynikającą z aktualizacji bazy geometrycznej LMN.
- protokoły uzgodnień opisów taksacyjnych w leśnictwach wraz z adnotacją przyjętych i zaakceptowanych przez Wykonawcę zmianach; granic oraz elementów opisu w tym wskazań (pozyskania i hodowli), zaakceptowany przez nadleśniczego,
- bazę geometryczną LMN- zawierającą m.in. zaktualizowany przebieg wydzieli.

Na etapie prac kameralnych:

- plan cięć, mapę cięć, opisy taksacyjne wraz z wyliczonymi etatami dla obrębów leśnych,
- uzgodniony z nadleśnictwem wykaz proponowanych zrębów oraz zestawienie drzewostanów przewidzianych do cięć pielęgnacyjnych (rodzaj zabiegu) na lata 2025-2034 r.

Szczególnym przedmiotem uzgodnień w trakcie odbioru prac terenowych i kameralnych będą:

- opisy taksacyjne i wstępne wskazania gospodarcze,
- użytkowanie rębne na przyszły okres gospodarczy,
- drzewostany planowane do przebudowy,
- grunty leśne niezalesione (zręby, halizny, płazowiny, do sukcesji naturalnej, szczególna ochrona),
- plan cięć, mapa cięć i zaproponowane wskazania gospodarcze,
- drzewostany bez wskazań gospodarczych na najbliższe 10-lecie.

Ustala się następujące terminy :

- przekazanie Wykonawcy PUL kopii bazy SILP w postaci pliku programu Taksator po zawarciu umowy z Wykonawcą projektu PUL,
- przekazanie Wykonawcy PUL wykazu zrealizowanych zadań z hodowli, użytkowania przedrębego i rębego oraz jakie zostały do expiracji planu: do dnia 30.06.2024 r.,
- uzgodnienie planu cięć na pierwszy rok obowiązywania nowego planu do dnia 31.12.2023 r.,
- przekazanie do opiniowania projektu planu urządzenia lasu: bezpośrednio po NTG nie później niż do 15 listopada 2024,
- przekazanie ostatecznej bazy Taksatora celem dokonania kontroli i instalacji na bazie opisowej nadleśnictwa do 31.01.2025r.,
- przekazanie całości opracowania w celu przeprowadzenia kontroli przez Zlecającego – nie później niż na 30 dni przed terminem końcowego odbioru,
- zakończenie całości prac : do dnia 31.03.2025 r.

A18. Szczegółowy zakres opracowania. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz forma prezentowania programu ochrony przyrody a także ewentualne przedstawienie w Projekcie PUL wyników programu docelowej sieci dróg oraz prognoza ekonomiczna z uwzględnieniem danych wrażliwych.

Tabelaryczne zestawienie elementów planu z określeniem ilości niezbędnej dla poszczególnych podmiotów:

Lp.	Element planu	Ilość	Przeznaczenie
Część opisowa - oprawa twarda z opisem złotymi literami również na grzbiecie, format wydruku A4 (nie dotyczy map)			
1	Opisanie ogólne (elaborat) + teczka z mapami	2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
2	Opisy taksacyjne wg obrębów leśnych + tabele i wykazy	2 x 1	Nadleśnictwo
3	Zestawienie zadań wg obrębów leśnych + zestawienia zbiorcze	2 x 1	Nadleśnictwo
4	Program Ochrony Przyrody (z kieszenią na mapy)	2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
5	Prognoza oddziaływania na środowisko (z kieszenią na mapy)	2*	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
6	Aneks do operatu glebowo-siedliskowego (z kieszenią na mapy)	2	Nadleśnictwo, RDLP
Materiały kartograficzne - wydruk map			
7	Mapy w skali 1:5 000 (format A1) z naniesionymi działkami zrębowymi ze skorowidzem arkuszy w postaci mapy sytuacyjnej	1 komplet	Nadleśnictwo
8	Mapy w skali 1:10 000 gospodarczo-przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć rębnych (dla leśnictwa)	1 komplet	Nadleśnictwo, (laminowany na płótnie w formacie A4)
9	Mapy w skali 1:10 000 gospodarczo-przeglądowe leśnictw czyste	1 komplet	Nadleśnictwo
10	Mapy w skali 1:10 000 gospodarczo- przeglądowe zbiorowisk roślinnych leśnictw	1 komplet	Nadleśnictwo
Mapy przeglądowe tematyczne w skali 1:25 000 dla obrębów			
11	Drzewostanów	2 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
12	Cięć rębnych	2 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
13	Siedlisk	2 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
14	Nasiennictwa i selekcji	2 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

15	Obszarów chronionych i funkcji lasu	2 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
16	Ochrony lasu	2 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
17	Rozmieszczenia rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz ze strefami ostoi	2 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
18	Mapa przeglądowa drzewostanów i projektowanych cięć rębnych w formacie atlasu dla całego Nadleśnictwa	1	Nadleśnictwo
19	Ochrony przeciwpożarowej (nadleśnictwo)	5	4 x Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
20	Mapy czyste	10 x 2	Nadleśnictwo
Mapy w skali 1:50 000			
21	Obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa	9	8 x Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**P
22	Gospodarki łowieckiej	3	2 x Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
23	Wzorów przyrodniczo-kulturowych	3	2 x Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
24	Mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego	3	2 x Nadleśnictwo, RDLP, DGLP**
25	Mapy czyste sytuacyjno-przeglądowe	10	Nadleśnictwo

* - plus 2 egzemplarze w oprawie miękkiej do zaopiniowania przez RDOŚ i PWIS wraz z mapami wymaganymi do opiniowania.

** - egzemplarze tylko w formie elektronicznej (pdf, word)

Do decyzji Nadleśniczego pozostaje wykonanie dodatkowych map (na koszt Nadleśnictwa).

Opracowanie materiałów dla leśnictwa:

Sporządzić tzw. operat leśniczego – w 1 egz. dla każdego leśnictwa. Prace obejmują przetworzenie określonych danych opisowych do formatu „książkowego”, dla poszczególnych oddziałów z terenu leśnictwa, format A4 – oprawa twarda.

W części początkowej operatu należy przedstawić (zamieścić) następujące informacje:

- a) syntetyczne zestawienie podstawowych danych o leśnictwie,
- b) wyciąg z opisu ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) oraz POP – typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, przyjęte sposoby użytkowania rębego, etat cięć użytkowania rębego i przedrębego w wymiarze powierzchniowym i miąższościom, orientacyjna intensywność poszczególnych rodzajów cięć (CP-P, TW, TP) dla leśnictwa.

Załącznikami do operatu leśniczego będą:

- a) mapa sytuacyjna leśnictwa wg lokalizacji oddziałów w skali 1:25 000 złożona do formatu opracowania,
- b) mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 wykonana w sytuacji, złożona do formatu opracowania,
- c) mapa przeglądowa „czysta” leśnictwa w skali 1:10 000 wykonana w sytuacji, złożona do formatu opracowania.

Operat wykonać w formie zeszytu-książki jako zestaw poszczególnych oddziałów.

Każdy oddział należy przedstawić w postaci:

- a) opisowej – wyciągu z opisu taksacyjnego
- b) graficznej:
 - wyciągu z mapy gospodarczej w skali 1:5 000 z naniesioną lokalizacją cięć rębnych oraz danymi dotyczącymi:
 - warunków glebowych i siedliskowych – w formie przezroczystej nakładki,
 - nasiennictwa i selekcji,
 - ochrony lasu,

- ochrony przeciwpożarowej,
- walorów przyrodniczo-kulturowych,
- stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych oraz zwierząt.

Należy pozostawić wolne strony na notatki.

Na końcu każdego operatu należy zamieścić wyciąg z planów dla danego leśnictwa w zakresie:

- a) cięć rębnych,
- b) cięć przedrębnych,
- c) zadań hodowlanych.

Ponadto dla każdego leśnictwa należy sporządzić wydruki map drzewostanowych i cięć rębnych dla leśnictw w skali 1:10 000 zawierających obiekty podlegające ochronie oraz stanowiska chronionych gatunków uzupełnionych o nakładkę na przezroczystym materiale zawierającym granice wyłączeń siedliskowych zgodnie z IUL cz.2 (format A4 wydruk atlas).

Materiały opisowe i kartograficzne należy nagrać na spersonalizowany nośnik zewnętrzny (CD/DVD/pamięć flash) wszystkie ww. kompozycje mapowe w formacie PDF, a opracowania tekstowe w źródłowym formacie edytowalnym oraz plikach PDF.

A18.1 Określenie potrzeby sporządzania ekspertyzy docelowej sieci dróg

Nadleśnictwo dysponuje opracowaniem pn. „Projekt docelowej sieci drogowej Nadleśnictwa Strzelce” opracowanym w 2019 r. utworzonym w oparciu Zarządzenie nr 28 DGLP z 27 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa”. Na etapie prac urzędzeniowych należy ująć projekt docelowej sieci dróg w nadleśnictwie. Wykonawca projektu planu urządzenia lasu przyjmie przebieg do wyznaczenia liniowych wyłączeń taksacyjnych na podstawie przekazanych przez nadleśnictwo danych docelowej sieci drogowej (z uwzględnieniem wytycznych weryfikacji przebiegu ujętej w pkt. A4.2.). Dane te należy wykorzystać także przy tworzeniu części planistycznej opisu ogólnego nadleśnictwa w rozdziale „Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, wraz z mapami przeglądowymi” (§103 ust. 3 pkt 4 IUL) oraz w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji” (§ 108 ust. 1 pkt 1 IUL).

Wszelkie stwierdzone w trakcie taksacji odstępstwa od ww. ekspertyzy należy konsultować z nadleśnictwem na bieżąco.

A18.2. Określenie potrzeby sporządzania prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

W nadleśnictwie zachodzi potrzeba opracowania ekspertyzy ekonomicznej jedynie w formie prognozy spodziewanych wyników ekonomicznych gospodarki leśnej.

A19. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków nieobjętych obszarem Natura 2000

Nie należy sporządzać dodatkowej tabeli XXII dla gatunków nieobjętych obszarem Natura 2000.

A20. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania Planu na środowisko i na obszary Natura 2000 wraz z przygotowaniem na posiedzenie Komisji mapy sytuacyjno - przeglądowej z naniesionymi formami ochrony przyrody, projekt wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy.

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce na środowisko regulują przepisy Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko z dn. 03.10.2008 r. (Dz. U. 2008, Nr 199, poz.1227, z późn. zm.) oraz Instrukcji Urządzania Lasu (§ 129 i 130).

Przy sporządzaniu Prognozy należy opierać się również na „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” opracowanych przez Zespół złożony z przedstawicieli Ministerstwa Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska oraz regionalnych dyrekcji lasów państwowych i wprowadzonych do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody pismem Znak: DLP-lpn-610-42/39534/11 z dnia 31.08.2011 r., zmienione pismem znak DLP-I-0770-58/38208/13/MS z dnia 25.09.2013 r.

We wnioskach Dyrektora RDLP w Lublinie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko kierowanych do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie należy zawrzeć: wymagane w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce, które powinny być zgodne z art. 51 i 52 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawierać będzie następujące rozdziały:

1. INFORMACJE OGÓLNE
2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA I CELÓW OCHRONY
 - 2.1. Analiza i ocena stanu środowiska
 - 2.2. Ogólna charakterystyka obszaru nadleśnictwa
 - 2.3. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków naturowych
 - 2.4. Formy ochrony przyrody występujące w nadleśnictwie
 - 2.5. Grunty przeznaczone do zalesienia
 - 2.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji PUL
 - 2.7. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji PUL
 - 2.8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia PPUL urządzenia lasu
3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO
 - 3.1. Prognoza wpływu PPUL na cele i przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000
 - 3.2. Oddziaływanie PPUL na poszczególne elementy środowiska
 - 3.2.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną
 - 3.2.2. Analiza zaproponowanych TD i składów upraw dla siedlisk przyrodniczych
 - 3.2.3. Oddziaływanie na ludzi
 - 3.2.4. Oddziaływanie na chronione i rzadkie gatunki grzybów i roślin
 - 3.2.5. Oddziaływanie na chronione i rzadkie gatunki zwierząt
 - 3.2.5.1. Oddziaływanie planowanych czynności zawartych w PPUL na dziko występujące populacje gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty UE i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska
 - 3.2.6. Oddziaływanie na wodę
 - 3.2.7. Oddziaływanie na powietrze i klimat
 - 3.2.8. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi
 - 3.2.9. Oddziaływanie na krajobraz
 - 3.2.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne
 - 3.2.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej
 - 3.3. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko
4. DZIAŁANIA OGRANICZAJĄCE NEGATYWNY WPŁYW PPUL NA ŚRODOWISKO
 - 4.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań PPUL na środowisko
 - 4.2. Przewidywane rozwiązania alternatywne
 - 4.3. Wnioski końcowe
5. POWIĄZANIA Z INNYMI PROGNOZAMI ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
6. PROPOZYCJE W SPRAWIE PRZEWIDYWANYCH METOD ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PPUL

7. PODSUMOWANIE ORAZ STRESZCZENIE PROGNOZY

8. LITERATURA

9. ZAŁĄCZNIKI

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa dodatkowo zawierać będzie analizę wpływu realizacji projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa na dziko występujące populacje gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Celem tej analizy będzie zbadanie wpływu realizacji projektu Planu na zachowanie we właściwym stanie ochrony populacji tych gatunków, a tym samym zbadanie, czy mogą być wprowadzone odstępstwa od zakazów, o których mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1 oraz 52 ust. 2, pkt 10 ustawy o ochronie przyrody.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce zostaną opracowane w oparciu o publikowaną wiedzę naukową, istniejące dokumentacje planistyczne i inwentaryzacje z zakresu ochrony przyrody, w tym dane zawarte w standardowym formularzu danych (SDF) dla obszarów Natura 2000.

Część tabelaryczna Prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 zawierać będzie następujące tabele:

- macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa,
- zestawienie zbiorcze obszaru Natura 2000 według przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych,
- macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000,
- macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków), dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000,
- macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk stanowiących przedmioty ochrony, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.

Załącznikiem do prognozy będzie mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu, zawierająca w szczególności zakres informacji określony w załączniku nr 5 do „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, w skali 1:25 000, sporządzona dla poszczególnych obrotów leśnych.

Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa w zakresie oddziaływania na środowisko był prowadzony w ramach kontroli funkcjonalnej nadleśnictwa, kontroli funkcjonalnej i instytucjonalnej służb RDLP w Lublinie oraz z wykorzystaniem wyników kontroli Inspekcji Lasów Państwowych w zakresie ochrony przyrody.

- Inspekcja Lasów Państwowych prowadzi kontrole okresowe, problemowe, sprawdzające. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa: m. in. realizacja PUL, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody. Kontrole sprawdzające prowadzi przeważnie w następnym roku po kontroli okresowej – sprawdza wykonanie zaleceń kontroli okresowej. Wykonuje również kontrole problemowe.
- Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego w RDLP przeprowadza kontrole problemowe oraz sprawdzające.
- Wydziały merytoryczne RDLP wykonują kontrole funkcjonalne w zakresie swojego działania.
- W nadleśnictwie realizacja zadań PUL kontrolowana jest wewnętrznie, bezpośrednio w każdym leśnictwie przez kierownictwo jednostki.
- Analiza gospodarki leśnej minionego okresu sporządzona na zakończenie cyklu 10-cio letniego obowiązywania planu, zamieszczona w następnym PUL, traktowana jest, jako monitoring długookresowy.

Raport z monitoringu, o którym mowa wyżej stanowić będzie część protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej. Podstawą do sporządzenia raportu będą wyniki z analizy gospodarki przeszłej w nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli okresowych lub problemowych, w szczególności z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu oraz stanu lasu na początku obowiązywania PUL, w tym dane z aktualizowanego POP

CZĘŚĆ B. Założenia do planu urządzenia lasu.

B1. Obszary chronione i funkcje lasu

B1.1. Zasięg i lokalizacja istniejących i projektowanych form ochrony przyrody w tym obszarów chronionych

Wykonawca przyjmie zasięgi i powierzchnie form ochrony przyrody według obowiązujących aktów powołujących. Dane wejściowe zostaną przyjęte na podstawie materiałów przekazanych przez Nadleśnictwo oraz danych inwentaryzacji przyrodniczych poszczególnych gmin, danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Ministerstwa Środowiska w zakresie dotyczącym inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, inne dane i materiały uzyskane od przedstawicieli nauki, organizacji i stowarzyszeń ekologicznych.

Wykonawca zweryfikuje dane przedstawione przez Nadleśnictwo z danymi uzyskanymi z innych ww. źródeł, a wszelkie rozbieżności będą zgłaszane do Nadleśnictwa celem podjęcia decyzji dotyczącej sposobu postępowania, aktualizacji danych.

Opis i lokalizację siedlisk przyrodniczych należy przyjąć zgodnie z danymi zawartymi w inwentaryzacji przeprowadzonej przez Lasy Państwowe, zweryfikowanymi o wyniki opracowania fitosocjologicznego i siedliskowego oraz dane pochodzące z opracowanych Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natury 2000.

Opis granicy obszaru Natura 2000 przyjąć do PUL wg danych umieszczonych w centralnym rejestrze form ochrony przyrody prowadzonym przez GDOŚ.

Forma ochrony przyrody	Powierzchnia na gruntach nadleśnictwa [ha]	Powierzchnia całkowita [ha]
Rezerваты przyrody:	108,07	108,07
„Siedliszcze”	14,70	14,70
„Liski”	93,37	93,37
Parki krajobrazowe:	8545,11	47 514,00
Skierbieszowski Park Krajobrazowy	85,73	35488,00
Strzelecki Park Krajobrazowy	8459,38	12026,00
Obszary chronionego krajobrazu:	422,05	37 710,82
Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu	142,68	11970,00
Grabowiecko-Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu	279,37	25740,82
Obszary Natura 2000:	8248,73	Powierzchnie pokrywają się
PLB060007 Lasy Strzeleckie	8024,49	8749,48
PLB060003 Dolina Środkowego Bugu	213,94	28096,55
PLH060099 Uroczyska Lasów Strzeleckich	2985,23	3598,64
PLH060032 Poleska Dolina Bugu	25,49	8173,24
PLH060035 Zachodniowołyńska Dolina Bugu	120,62	1556,11
PLH060058 Dolina Wolicy	1,87	938,28
Strefy ochronne*:	2885,77	-
Ptaków (62 stref)	643,45/ 2239,05	-
Roślin (1 strefa)	3,27/0,00	-

Użytki ekologiczne:	brak	brak
Pomniki przyrody:	brak	brak

*- powierzchnia strefy całorocznej/okresowej

Nie projektuje się objęcia ochroną prawną nowych form ochrony przyrody.

B1.2. Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) oraz ekosystemy referencyjne

Wykonawca PUL podda weryfikacji powierzchnie i kategorie lasów HCVF oraz ekosystemów referencyjnych (z uwzględnieniem aktualnych kryteriów certyfikacji FSC), przygotuje stosowny wykaz lasów HCVF wraz załącznikiem mapowym. Wykaz ten nie stanowi elementu dokumentacji PUL. Będzie to podstawą do podjęcia przez Nadleśnictwo stosowanych działań mających na celu zaktualizowania i uzgodnienie kategorii i powierzchni poszczególnych lasów na zarządzanych gruntach.

B1.3. Ogólne wyniki inwentaryzacji przyrodniczo-leśnej oraz propozycje sposobów postępowania na siedliskach uznanych za chronione w ramach Dyrektywy Siedliskowej. Zestawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej przez Nadleśnictwo wg poniższej tabeli

Nazwa	Kod	Powierzchnia siedlisk przyrodniczych (w ramach poszczególnych ostoi siedliskowych) [ha]	Powierzchnia siedlisk przyrodniczych poza ostojami siedliskowych [ha]	Razem [ha]
Grąd subkontynentalny (Tilio-Carpinetum)	9170	1804,15	5173,23	6977,38
Niżowe i górskie świerze łąki użytkowane ekstensywnie (Arrehenatherion elatioris)	6510	4,24	0	4,24
Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae)	91E0	156,50	220,06	376,56
Łęgowe lasy dębowo – wiązowo – jesionowe (Filorio – Ulmetum)	91F0	87,90	44,14	132,04
RAZEM		2052,79	5437,43	7490,22

B1.4. Podział lasów ze względu na dominujące funkcje

Ze względu na dominujące funkcje, lasy Nadleśnictwa (wg. stanu na 31.12.2021 r.) dzieli się na:

Lp.	Lasy:	Powierzchnia brutto [ha]
1	Rezerwaty	108,07
2	Ochronne*	1959,98*
3	Pozostałe (Gospodarcze)	11373,91
	Ogółem	13440,67

* - różnica w powierzchni pomiędzy aktem powołującym (1960 ha) i bazą danych SILP spowodowana jest zmianami powierzchni w wyniku zaokrągleń.

B2. Typy siedliskowe lasu oraz potrzeba ich ewentualnego uzupełnienia o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze. Proponowane składy gatunkowe upraw dla TD o kierunku gospodarczym

B2.1. Proponowane składy gatunkowe upraw dla TD o kierunku gospodarczym

W wyłączeniach taksacyjnych z rozpoznanymi zespołami roślinnymi należy w odpowiednim polu opisu taksacyjnego zamieszczać kody tych zespołów, zaś w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi kod TSL jest obowiązkowo rozszerzany o kod leśnego siedliska przyrodniczego (LSP).

Proponowane typy drzewostanów uwzględniające lokalne warunki przyrodnicze prowadzenia gospodarki leśnej w tym cele hodowlane i ochronne na poszczególnych typach siedliskowych lasu:

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu docelowego	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Nawrót cięć lub okres odnowienia
BMśw	So	So 70%, inne 30%	I	II	5 lat
	Db-So ⁴⁾	So 60%, Db bsz. 30%, inne 10%	III	I/II	15 lat
BMw	So	So 70%, Db i inne 30%	I	III	5 lat
	DbSo ⁴⁾	So 60% Db 20%, inne 20%	I	II, III, IV	5 lat
BMb	So ¹⁾	So 80%, Brz, Ol i inne 20%,	-	-	-
LMśw	DbSo ²⁾	So 50% Db 30% Gb i inne 20%	III	II	15 lat
	SoDb	So 30% Db 40% i inne 30%	III	II	20 lat
LMw	DbSo	So 40% Db 40%, inne 20%	III	I, II, IV	10 lat
	OlDb	Db 50% Ol 30%, inne 20%	III	II, IV	11-20 lat
	DbOl	Ol 50% Db 30%, inne 20%	I	III, IV	5 lat
	Db	Db 70%, inne 30%	III	II, IV	11-20 lat
	GbDb	Db 60% Gb 20%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
LMB	Ol	Ol 70% Brz i inne 20%	-	-	-
Lśw	Db	Db 70% Gb i inne 30%	II	III	20 lat
	DbSo ²⁾	So 50% Db 40% Gb i inne 10%	III	II	20 lat
	SoDb	Db 60% So 30% Gb i inne 10%	II	III	20 lat
Lw	DbOl	Ol 50% Db 40%, inne 10%	III	I, IV	10 lat
	OlDb	Db 50% Ol 30%, inne 20%	III	II, IV	11-20 lat
	GbDb	Db 60% Gb 30%, inne 10%	II	III, IV	11-20 lat
Ol	Ol	Ol 90% inne 10%	I	II	5 lat
OlJ	OlJs ³⁾	Js 50% Ol 30% inne 20%	II	IV	15 lat
	JsDb ³⁾	Db 50% Js 30% inne 20%	II	IV	20 lat
LI	Db ³⁾	Db 40% Js 30%, inne 30%	-	-	-

¹⁾ - na siedliskach bagiennych należy zrezygnować z użytkowania rębego za wyjątkiem odświeżania pojawiających się odnowień naturalnych oraz sytuacji związanych z zachowaniem stanu sanitarnego lasu.

²⁾ - w celu zachowania miejscowego ekotypu sosny „matczańskiej” oraz sosny w kompleksie Uchanie.

³⁾ - do czasu ustąpienia zjawiska zamierania Js, gatunek należy zastąpić innym o podobnych wymaganiach siedliskowych.

- 4) -preferować dąb bezszypułkowy, w przypadku braku sadzonek ostatecznie odnawiać dębem szypułkowym na fragmentach o lepszych warunkach troficznych,

Wykonawca na NTG przedstawi propozycje aktualizacji powyższej tabeli o wyniki przeprowadzonych prac.

Wyszczególnione powyżej składy upraw i rębni nie dotyczą upraw pochodnych. Zgodnie z § 23 ust. 5 i 6 IUL powyższe typy drzewostanów jako ramowe cele gospodarowania odpowiednio dla typu siedliskowego lasu oraz dla leśnych siedlisk przyrodniczych mogą być modyfikowane przez Nadleśniczego w konkretnym drzewostanie, z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego. W uzasadnionych przypadkach nadleśniczy, uwzględniając zmienność warunków w ramach typu siedliskowego lasu i drzewostanu oraz potrzeby lasu, w czasie obowiązywania planu urządzenia lasu, może modyfikować wskazania gospodarcze i podejmować indywidualne decyzje, które zapewniają najlepszą realizację celów gospodarki leśnej określonych w tym planie.

W uzasadnionych przypadkach związanych z presją czynników środowiskowych (podtopienia, szkodniki korzeni itp.) mającą wpływ na wysokie ryzyko niepowodzenia uzyskanie odnowienia sztucznego wszelkie pojawiające się odnowienie naturalne niezależnie od składu gatunkowego mogło być uznane do dalszej hodowli oraz traktowane jako element zwiększający różnorodność gatunkową lub zostać wykorzystane jako element przebudowy drzewostanu.

B2.2. Propozycje typów siedliskowych lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000 , propozycja TD o kierunku ochronnym

Dla drzewostanów z siedliskami przyrodniczymi w specjalnych obszarach ochrony siedlisk Natura 2000 proponuje się przyjąć następujące przyrodnicze typy drzewostanów i sposoby zagospodarowania:

Typ Siedliskowy Lasu	Typ siedliska	Nazwa siedliska	Przyrodniczy tym lasu	Propozycja składu gatunkowego dla drzewostanu
LMśw, LMw, Lśw, Lw	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Gb - Db	Ip. Db 70%, Gb, Lp i inne 30% IIp. Gb 70%, Lp i inne 30%
Lł, OIj, OI, LMw, Lw	* 91EO	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Js - OI	OL 50%, Js 30%, Jw, Gb, Lp, KI i inne 20%
	91F0	Łęgowe lasy debowo-wiązowo-jesionowe	Db-Js-Wz	Wz 40% Js 40% Db inne 20%

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

B3. Propozycje metod ochrony siedlisk przyrodniczych w obszarach NATURA 2000 nie posiadających planów zadań ochronnych.

Dla obszarów NATURA 2000 posiadających plany zadań ochronnych zatwierdzone stosownymi zarządzeniami Dyrektora RDOŚ należy działania ochronne uwzględnić zgodnie z pkt. 9 " Ramowych wytycznych w sprawie projektowania w PUL zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszaru NATURA 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa " wprowadzonych do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody pismem znak DLP-lpn-611-30/11994/12/13/JŁ z dnia 21.03.2013 r

W przypadku podjęcia decyzji oraz uzyskania zgody na ujęcie zakresu planu zadań ochronnych w PPUL dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Strzeleckich PLH060099, Wykonawca w trakcie prac nad PPUL dokona szczegółowej inwentaryzacji fitosocjologicznej oraz opracuje i ujmie w PPUL zakres zadań ochronnych dla w/w obszarów. Propozycje

zakresu zadań ochronnych należy przedłożyć maksymalnie do dnia odbioru prac terenowych celem uzgodnienia z RDOŚ.

B3.1. Siedliska leśne

Zgodnie z Planem Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000

B3.2. Siedliska nieleśne

Zgodnie z Planem Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000

B4. Wiek rębności dla głównych gatunków drzew oraz wiek rębności drzewostanów

Przyjmuje się na przeciętne wiek rębności:

Gatunek drzewa	Wiek rębności w latach dla gatunku
Db	160
So, Md	100
Św, Brz, Gb, Ol, Kl, Js Lp, Ak	80
Ol odroślowa	60
Os	50
Tp	40

Przeciętne wiek rębności sosny, świerka, dębu przyjęto zgodnie z wykazem opracowanym przez Instytut Badawczy Leśnictwa, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie zmian w „Instrukcji urządzania lasu”, powtórzonym w rozdziale VIII IUL. W przypadku modrzewia, brzozy, graba, olchy, klona, lipy, robinii, osiki wiek przyjęto według poprzedniego planu urządzania lasu. Dla gatunku olcha odroślowa wiek rębności przyjęto zgodnie z zapisami § 83 ust. 3 IUL.

Wiek rębności drzewostanów, należy określić indywidualnie dla poszczególnych drzewostanów podczas taksacji w oparciu o stan drzewostanu (rzeczywisty skład, jakość, stopień uszkodzenia, stan odnowienia).

Zgodnie z § 83 pkt. 4 i 6 IUL - przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. Oznacza to, że nie każdy drzewostan, w którym gatunek panujący osiągnął wiek rębności musi podlegać użytkowaniu rębnemu. Wiek dojrzałości rębnej drzewostanu zostanie określony indywidualnie przez taksatora w oparciu o stan drzewostanu (rzeczywisty skład, jakość, uszkodzenia, stan odnowienia, okres odnowienia, itp.).

B5. Podział lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa z uwzględnieniem funkcji pełnionych przez lasy oraz przyjętych celów gospodarowania.

Należy przyjąć podział na gospodarstwa - na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych). Zgodnie z zasadami zawartymi w § 82 obowiązującej IUL, proponuje się utworzyć, na terenie Nadleśnictwa Strzelce, następujące gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (S),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).

Należy wyróżnić gospodarstwa w ramach obrębów leśnych ze względu na tradycyjną budowę planu urządzania lasu oraz potrzeby adresowe.

1) **Gospodarstwo specjalne (S)**, do którego należy zaliczyć :

- a) rezerwat przyrody,
- b) lasy glebochronne na stokach, zboczach o nachyleniu powyżej 45°
- c) wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne,

- d) wyłączone drzewostany nasienne,
- e) lasy wodochronne i strefie ochrony bezpośredniej ujęcia wód,
- f) lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej, ostoje miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- g) Lasy na siedliskach BMb, LMb, Lt.

2) Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), do którego należy zaliczyć:

- a) wszystkie lasy ochronne, z wiodącą funkcją ochronną z wyłączeniem drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego ,

3) Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), do którego należy zaliczyć :

- a) pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody, w tym:
 - o zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ). W skład wejdą drzewostany w lasach gospodarczych w których ze względu na TSL oraz TD, a także aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania z rębnią I i krótkim okresem odnowienia - na siedliskach borowych, lasowych i olsach,
 - o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ). W skład wejdą drzewostany w lasach gospodarczych dla których przyjmuje się sposób zagospodarowania rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi na siedliskach borowych, lasowych i olsach,
- o przerębowym sposobie zagospodarowania (GP): nie zostanie utworzone.**

B6. Wytyczne w sprawie projektowania użytkowania rębego

Użytkowanie rębne zaplanować zgodnie z ogólnymi zasadami wymienionymi w § 87 IUL. Ponadto w zakresie użytkowania rębego:

- a) w doborze rodzaju rębni należy uwzględnić potrzeby konkretnych drzewostanów w nawiązaniu do warunków siedliskowych i funkcji lasu,
- b) uwzględnić potrzeby hodowlane i ochronne drzewostanów w gospodarstwie specjalnym oraz gospodarstwach wielofunkcyjnych lasów ochronnych, użytkowanie rębne winno wynikać ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów i musi mieć formę zapewniającą ciągłe spełnianie przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone,
- c) przyjąć zasadę kontynuacji rębni rozpoczętych jeżeli umożliwiają uzyskanie celu hodowlanego,
- d) przy projektowaniu zrębu przebiegającego wzdłuż całego oddziału, czynnikiem determinującym wielkość zrębu będzie jego szerokość, w innym przypadku decydującym kryterium winna być powierzchnia zrębu (jednocześnie należy unikać projektowania pasów, które doprowadzą do wydzielenia małych wyłączeń taksacyjnych - w takich sytuacjach przebieg granicy zrębu dostosowywać do przebiegu granicy pododdziału),
- e) na małych powierzchniach drzewostanów rębnych lub o nieregularnym kształcie utrudniających prowadzenie cięć złożonych, stosować zręby zupełne. Pozycje takie uzgodnić z Nadleśnictwem i RDLP przed NTG,
- f) przy projektowaniu zrębu przebiegającego wzdłuż granicy polno-leśnej, przy drogach krajowych, uwzględnić potrzebą kształtowania ekotonów z zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego (przyjmować w miarę możliwości zasadę kształtowania ekotonów na etapie zakładania uprawy),
- g) uwzględnić potrzebę użytkowania przestoi wzdłuż granicy polno-leśnej, przy drogach krajowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz w celu niedopuszczenia do powstania zagrożenia trwałości lasu z przyczyn sanitarnych,
- h) uwzględnić potrzeby użytkowania lasu związane z wdrożeniem projektu docelowej sieci dróg leśnych (poszerzenia dróg, mijanki, place manewrowe, składnice drewna),
- i) odstąpić od konieczności pozostawiania fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu, konieczności zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, na powierzchniach zrębowych mniejszych niż 1 ha oraz zlokalizowania cięć w blokach upraw pochodnych,
- j) w przypadku projektowania kęp starodrzewu wybierać do tego celu fragmenty cenne przyrodniczo np, bagna, torfowiska, miejsca trudno dostępne, miejsca gdzie zlokalizowane są drzewa mateczne, części drzewostanu z drzewami o ciekawym pokroju, lokalizować kępy

przy ścianie sąsiedniego drzewostanu z graniczącym w ostępie tak aby były jak najmniej nasłonecznione (zgodnie z wytycznymi przesłanymi pismem z wydziału ZO pismo ZO.152.2.2020 z dnia 27 lutego 2020 r.).

Do dnia 31.12.2023 r. zostanie przedłożony wykonawcy do uzgodnienia wykaz drzewostanów planowanych do cięcia na pierwszy rok obowiązywania nowego PUL.

B7. Wytyczne w sprawie sporządzenia wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy

Zgodnie z wytycznymi określonymi w pkt. A9 niniejszego protokołu drzewostany zakwalifikowane do przebudowy podzielono na następujące grupy:

- a) drzewostany do intensywnej (pilnej), pełnej przebudowy, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10 leciu, z krótkim okresem odnowienia,
- b) drzewostany do stopniowej, pełnej przebudowy, rozpoczynanej z zastosowaniem użytkowania rębego z odpowiednio długim okresem odnowienia,
- c) drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych

Przyjmuje się aby po zakończeniu prac terenowych Wykonawca przedłożył wykaz do Nadleśnictwa celem uzgodnienia.

Szczegółowa hierarchia potrzeb kwalifikowania drzewostanów do przebudowy została podana w punkcie A9 niniejszego protokołu. Wykaz powinien uwzględniać także drzewostany w których kontynuowana będzie przebudowa rozpoczęta w poprzednich okresach gospodarczych.

B8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu w tym cięć pielęgnacyjnych

W projektowaniu cięć pielęgnacyjnych proponuje się następujące wytyczne:

- a) cięcia pielęgnacyjne przeprowadzać z przestrzeganiem wytycznych zawartych w § 46-54 Zasad Hodowli Lasu, ze szczególnym uwzględnieniem intensywności cięć w drzewostanach o niezgodnym z warunkami siedliskowymi składzie gatunkowym,
- b) zadania ustalić w oparciu o potrzeby wynikające ze stanu lasu,
- c) nie projektować do trzebieży (TP) kolejnych pasów drzewostanów w wydzieleniach objętych planem cięć rębnych – pozycje takie uzgodnić z nadleśnictwem
- d) nie projektować do cięć drzewostanów zlokalizowanych na małych działkach położonych w szachownicy z lasami innej własności lub rozproszonych wśród gruntów innej własności, a także wydzierń położonych w terenie trudno dostępnym – odstępstwo od tej zasady będzie wynikało z indywidualnych uzgodnień w trakcie prac terenowych,
- e) w zakresie pielęgnowania młodników kwalifikować całe wydzielania do jednego typu zabiegu (kodu) czyszczeń późnych tj. odpowiednio jednokrotne uwzględnienie powierzchni w PUL z zakresu hodowli lasu lub pozyskania – w zależności od potrzeb hodowlanych,
- f) projektować wskazania CP-P w młodnikach zgodnie z potrzebami hodowlanymi i możliwościami pozyskiwania grubizny,
- g) przyjąć rozmiar użytkowania przedrębego z uwzględnieniem konieczności utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu (także w drzewostanach bez projektowanych wskazań gospodarczych).

Rozmiar powierzchniowy cięć pielęgnacyjnych oraz wskaźnik intensywności cięć w użytkowaniu przedrębnym z zastosowaniem zasad zawartych w § 94 IUL zostaną ustalone na NTG po przedstawieniu przez Wykonawcę propozycji.

Wykonawca uszczegółowi informacje dotyczące etatu cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym i miąższościom, oraz ustali orientacyjną intensywność poszczególnych rodzajów cięć (CP-P, TW, TP) także odrębnie dla leśnictw. Informacja ta w ustalonym z Nadleśnictwem układzie tabelarycznym powinna znaleźć się w elaboracie nadleśnictwa oraz opracowaniach opisowych odpowiednio dla leśnictw, tzw. operatach leśniczego.

B9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu w tym orientacyjnych składów upraw

Propozycje Nadleśnictwa w zakresie planowania hodowlanego:

- a) odnowienia, zalesienia i dolesienia projektować zgodnie z zapisami § 46 pkt.13 IUL,
- b) plan odnowień zaprojektować na poziomie do 90% powierzchni wynikającej z planu cięć,

- c) poprawki lub uzupełnienia zaprojektować w wysokości do 10 % od sumarycznej powierzchni zakładanych upraw, poprawki lub uzupełnienia należy projektować w uprawach i młodnikach o pokryciu poniżej 80% lub jeżeli wypady mają charakter powierzchniowy, nie projektować poprawek i uzupełnień w miejscach o dużym prawdopodobieństwie niepowodzenia hodowlanego (miejscza nadmiernie uwilgotnione – zaewidencjonować w trakcie taksacji jako PNSW, pędraczyska) pozostawiając je do naturalnej sukcesji,
 - d) pielęgnowanie upraw i młodników (PIEL, CW, CP) określać wg potrzeb hodowlanych i odnosić do powierzchni uprawy/młodnika (powierzchnia manipulacyjna, powierzchnia do odnowienia w poszczególnych etapach rębni złożonych), wielkość i rodzaj planowanych zabiegów hodowlanych w istniejących klasach odnowienia powinna być uzależniona od wieku i rozwoju młodego pokolenia.
 - e) pielęgnowanie upraw projektować dla upraw istniejących na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu. Dodatkowo zaplanować pielęgnowanie upraw na poziomie 70% powierzchni planu odnowień z dziesięciolecia,
 - f) melioracje agrotechniczne, fitomelioracje projektować wg potrzeb hodowlanych,
 - g) nie projektować dolesień luk o powierzchni do 0,20 ha, powierzchnie traktować jako naturalny element drzewostanu zwiększający jego różnorodność, na pozostałych powierzchniach projektować jeżeli istnieją warunki do uzyskania efektu hodowlanego,
 - h) nie projektować dolesień luk w drzewostanach rębnych,
 - i) ewentualne potrzeby w zakresie podsadzeń – należy określić po pracach terenowych w uzgodnieniu z Nadleśnictwem i przedstawić do akceptacji na NTG mając na względzie przede wszystkim aspekt przebudowy (pkt A9 i B7 protokołu),
 - j) uzgodniony z Nadleśnictwem wykaz wydzieliń zaliczonych do sukcesji i szczególnej ochrony wraz z uzasadnieniem wykonawca przedłożyć na odbiorze prac terenowych oraz na NTG,
- W tabeli nr XVIII wprowadzić podział w pielęgnowaniu upraw na pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne (wg wskazań), ale jako wiążącą do wykonania przyjąć sumę ww. czynności.

B10. Nasiennictwo i selekcja oraz gospodarka szkółkarska

B10.1. Nasiennictwo i selekcja

Realizacja „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011- 2035 – zadania dla RDLP w Lublinie”.

Lp	Rodzaj bazy nasiennej	Gatunek	Powierzchnia [ha]/ ilość [szt.] (stan na 1.01.2022 r.)	Powierzchnia [ha]/ ilość [szt.] (stan docelowy wg "Programu zachowania zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035")
1	Wyłączony d-stan nasienny WDN	SO	8,90	4,00
2	Wyłączony d-stan nasienny WDN	BRZ	11,00	11,00
3	Wyłączony d-stan nasienny WDN	DB.S	77,02	84,00
4	Gospodarczy d-stan nasienny	SO	171,96	250,00
5	Gospodarczy d-stan nasienny	OL	12,89	10,00
6	Gospodarczy d-stan nasienny	DB.S	169,42	165,00
7	Gospodarczy d-stan nasienny	BRZ	0,00	20,00
8	Plantacja nasienna	DB.S	4,30	4,30
9	Plantacyjna uprawa nasienna	DB.S	0,00	5,00
10	Źródła nasion	KL, JW, CZR.P, GB, LP, JS	8	8
11	Drzewa mateczne	SO	4	4
12	Drzewa mateczne	MD	2	3

13	Drzewa mateczne	BRZ	2	2
14	Drzewa mateczne	DB.S	39	36
15	Drzewa mateczne	CZR.P	1	3
16	Drzewa mateczne	WZ	0	1
17	Drzewa mateczne	JS	0	1
18	Drzewa mateczne	JW	0	2
19	Drzewa mateczne	KL	0	1
20	Uprawy pochodne	SO	29,78	24,00
21	Uprawy pochodne	DB.S	241,05	115,00

Należy poddać szczegółowej analizie przebieg granic i powierzchnie pododdziałów stanowiących obiekty nasienne (WDN, GDN, PN, UP). Jeżeli zajdzie potrzeba zmian przebiegu granic lub/i powierzchni obiektów nasiennych pozycje takie należy zgłosić do Nadleśnictwa i RDLP w Lublinie do konsultacji. Weryfikacja granic i powierzchni drzewostanów nasiennych będzie podstawą do ewentualnego scalenia pod jednym numerem w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego drzewostanów nasiennych zlokalizowanych w tym samym kompleksie leśnym tego samego gatunku, zbliżonym wieku i rosnącym na takim samym siedlisku.

Nadleśnictwo w porozumieniu z RDLP w Lublinie przeprowadzi do końca 2023 r. przegląd drzewostanów w zakresie możliwości uznania ich za obiekty nasienne. Wybór nowych obiektów selekcyjnych zostanie przeprowadzony pod kontem własnych potrzeb. Zatwierdzoną listę obiektów nasiennych Wykonawca PUL uwzględni w planie.

Powierzchnię upraw pochodnych zaplanować zgodnie z wytycznymi „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 -2035- zadania dla RDLP w Lublinie”.

W PUL uwzględnić możliwość użytkowania rębego WDN oraz otulin obiektów nasiennych, z zachowaniem obowiązujących procedur.

Należy zaprojektować użytkowanie rębne w WDN oraz otulinach:

Kod gat.	Nr RLMP_LP	Nr KRLMP BNL	Dokument uznający LP	Wpis do KRLMP	adres	Pow. wydzielania [ha]	Wiek [lat]	Przyczyna rozpoczęcia użytkowania
So	6911	MP/2/31264/05	1979	230/KRLMP/05	05-26-2-09-113-d-00	8,90	144	Wiek drzewostanu
Brz	6915	MP/2/31260/05	1979	230/KRLMP/05	05-26-1-02-115-d-98	4,68	113	Wiek drzewostanu

B10.2. Gospodarka szkółkarska

Gospodarka szkółkarska w Nadleśnictwie Strzelce prowadzona jest wg stanu na dzień 31.12.2021 r. w szkółce leśnej w Maziarni Strzeleckiej: oddziały 110A, 127A, 128A.

Szkołka zlokalizowana jest w trzech oddziałach bezpośrednio przyległych na łącznej powierzchni 12,10 ha. Powierzchnia produkcyjna kwater wynosi 6,40 ha, na 0,60 ha zlokalizowany jest aneks z produkcją kontenerową. Pozostałą powierzchnię stanowi infrastruktura techniczna, oraz pasy zieleni stanowiące osłonę szkółki.

Prowadzona produkcja w pełni zaspokaja potrzeby nadleśnictwa, a nadmiary są sprzedawane do innych nadleśnictw lub odbiorcom prywatnym

B11. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

B11.1. Ochrona lasu

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy omówić w elaboracie na podstawie danych zebranych podczas prac terenowych, informacji uzyskanych z Nadleśnictwa i ZOL oraz stosownych prognoz.

W trakcie prac terenowych zgodnie z § 39 IUL Wykonawca powinien zinventaryzować szkody natury biotycznej i abiotycznej, wiatrolomy, uszkodzenia od owadów i zwierzyny, łącznie z I klasą wieku, z podaniem dla stopni od 1 do 3 głównej przyczyny uszkodzeń.

Uszkodzenia i zagrożenia należy nanieść na mapę zagrożeń środowiska leśnego i ochrony lasu zgodnie z § 102 IUL. Dane te należy skorygować o dane z taksacji. Ponadto w uzgodnieniu z Nadleśnictwem (uwzględniając dane ZOL) należy zainwentaryzować i nanieść na mapę ochrony lasu:

- a) Stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- b) lokalizację pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę,
- c) obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez: zwierzynę, szkodniki korzeni, szkodniki wtórne, jemiołę,
- d) drzewostany na gruntach porolnych według danych z opracowań siedliskowych,
- e) położenie punktów monitoringu lasu (SPO i I i II rzędu) według danych publikowanych na potrzeby monitoringu lasu.

Wykonawca PUL określi w trakcie prac powierzchnię drzewostanów sosnowych lub wielogatunkowych z przewagą sosny w wieku powyżej 20 lat. Dane te będą podstawą do weryfikacji i ewentualnie uaktualnienia liczby i lokalizacji stałych partii kontrolnych.

Za obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód (z uwzględnieniem § 39 IUL) mogą być uznane:

- a) obszary z silnym stopniem uszkodzenia (ponad 50%),
- b) obszary o ciągłym występowaniu lub powstawaniu szkód w stopniu średnim (20% - 50%).

Zakwalifikowanie danego obszaru jako zagrożonego uporczywym występowaniem szkód będzie poprzedzone szczegółową indywidualną analizą w uzgodnieniu z ZOL w Radomiu i Nadleśnictwem. Wykonawca określi przestrzenny rozkład obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód w trakcie prac inwentaryzacyjnych z uwzględnieniem danych Nadleśnictwa.

B11.2. Ochrona przeciwpożarowa

Zagadnienia z zakresu ochrony przeciwpożarowej będą opracowane zgodnie z obowiązującą „Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu” z 2020 roku.

W Planie Urzędu Lasu należy ustalić:

- a) kategorię zagrożenia pożarowego Nadleśnictwa,
- b) czas swobodnego rozwoju pożaru lasu dla najbardziej oddalonych od sił ratowniczo – gaśniczych fragmentów kompleksów leśnych, zgodnie z załącznikiem 3 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu,
- c) kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu,
- d) listę obiektów szczególnie cennych wraz z podaniem zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego, zgodnie z załącznikiem 4 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu.

Nadleśnictwo zostanie zakwalifikowane ponownie do odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego lasu (KZPL) zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu należy wykonać zgodnie z § 103 IUL. Należy je określić na podstawie analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz analizy i oceny aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa. Przy opracowaniu kierunkowych wytycznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu należy wykorzystać klasy palności drzewostanów ustalone i przedstawione na mapie zgodnie z załącznikiem 1 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu.

Analizę aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa należy przeprowadzić na podstawie opracowania „Sposoby postępowania nadleśnictwa na wypadek powstania pożaru lasu” uzupełnionego danymi z SILP oraz informacjami z zaktualizowanej mapy zagrożenia pożarowego.

Korektę sieci pasów przeciwpożarowych należy przeprowadzić zgodnie z wymogami

Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9.07.2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów i Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu.

Wskazania z zakresu ochrony lasu przed pożarami również przedstawiane ogólnie w elaboracie – powinny być zgodne z zasadami określonymi w Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu".

Wykonawca zamieści w kierunkowych wytycznych informacje o szczegółowym stanie i potrzebach w zakresie infrastruktury przeciwpożarowej.

Wykonana zostanie „Mapa ochrony przeciwpożarowej” w skali 1: 25 000 z podziałką kątową zgodnie z § 104 IUL.

Ponadto należy zaktualizować i nanieść na mapie elementy wymienione w § 103-104 IUL oraz między innymi :

- a) sieć dróg publicznych z podziałem na drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz numery tych dróg wg. obowiązującej ewidencji w zarządach dróg oraz pasy dróg w budowie,
- b) hydrant,
- c) most, wiadukt, estakada z dopuszczonym tonażem,
- d) miejsce postoju,
- e) miejsce kultu religijnego na terenie leśnym,
- f) miejsce historyczne i obiekt pamięci narodowej na terenie leśnym,
- g) miejsce palenia ogniska na terenie leśnym lub bezpośrednim sąsiedztwie,
- h) składnica drewna,
- i) siedziba ochotniczej straży pożarnej,
- j) siedziba zawodowej straży pożarnej,
- k) studnia,
- l) zadaszenie, wiata,
- m) zbiornik wodny.

Wykonawca uzgodni projekt planu urządzenia lasu w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej (wytyczne do ochrony przeciwpożarowej wraz z mapą ochrony przeciwpożarowej) z Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie.

B11.3. Lasy w strefach uszkodzeń przemysłowych

Do czasu wprowadzenia obowiązku wyróżniania stref uszkodzeń lasu (na podstawie odpowiedniej metodyki) nie zamieszczamy w planie urządzenia lasu informacji o zasięgu stref uszkodzeń- IUL § 25 pkt 13 oraz § 43ust 3.

B11.4. Rekultywacja terenów zdewastowanych

Na terenie Nadleśnictwa nie występują lasy zdewastowane.

B12. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego w tym sporządzenie odpowiedniej mapy przeglądowej

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się:

- a) Miejsca postoju pojazdów:
 - leśnictwo Stefankowice – oddz. 174-c-00,
 - leśnictwo Maziarnia – oddz. 114-a-00,
- b) Inne obiekty o charakterze powierzchniowym:
 - miejsca o charakterze kulturowym i zabytkowym w leśnictwach: Gołębowiec, Jarosławiec, Grabowiec, Hrubieszów, Trzeszczany, Matcze,
- c) Zielona klasa:
 - leśnictwo Stefankowice – oddz. 128A-a-00 – wiata „Zielona Szkoła” na szkółce leśnej,
- d) Inne obiekty punktowe:
 - miejsca pamięci narodowej, miejsca historyczne, miejsca kultu w leśnictwach: Gołębowiec, Jarosławiec, Grabowiec, Hrubieszów, Trzeszczany, Janostrów, Matcze, Liski, Stefankowice,
- e) Izba edukacji leśnej

- leśnictwo Stefankowice – oddz. 128A-a-00,
- f) Inne obiekty kubaturowe:
 - leśnictwo Jarosławiec – oddz. 117-k-00 (budynek leśnictwa w Jarosławcu),
 - leśnictwo Maziarnia – oddz. 129-c-00 (pałac myśliwski Zamoyskich w Maziarni Strzeleckiej),
- g) obiekty liniowe:
 - Nadbużański Szlak Rowerowy
 - Szlak pieszy niebieski – z Dubienki do Wojsławic
 - Szlak pieszy czerwony – Nadbużański
 - Ścieżka historyczno-przyrodnicza „Królewski Kąt”

Program udostępniania obszarów leśnych „Zanocuj w lesie” lokalizacja obszaru ujętego w programie, zostanie przekazana Wykonawcy PUL po podpisaniu umowy

Nadleśnictwo wnosi o wykonanie mapy z zaznaczeniem wszystkich obiektów turystyczno-rekreacyjnych i edukacyjnych z rozgraniczeniem obiektów Nadleśnictwa i innych własności. Szczegóły będą ustalone z Wykonawcą w terminie późniejszym w trakcie prowadzenia prac terenowych.

B13. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego i zagospodarowania łowieckiego

B13.1. Użytkowanie uboczne

Nadleśnictwo nie przewiduje w trakcie obowiązywania nowego PUL pozyskiwania żywicy, karpiny, kory garbarskiej, cetyny. Lasy Nadleśnictwa są miejscem zbioru płodów runa leśnego dla celów niekomercyjnych głównie przez miejscową ludność.

Użytkowanie uboczne dotyczyć będzie pozyskania choinek z istniejących i nowo zakładanych plantacji. Obecne roczne pozyskanie choinek kształtuje się na poziomie kilkudziesięciu sztuk na potrzeby lokalnych odbiorców detalicznych

Nadleśnictwo nie użytkuje samodzielnie gruntów w ramach gospodarki rolno-łaskowej. Spośród 136,12 ha gruntów rolnych (stan na 01.01.2022 r.) 128,90 ha objęta jest dzierżawami. Pozostałe grunty stanowią głównie enklawy wśród lasów oraz gruntów innych własności. Na części przedmiotowych gruntów postępuje naturalna sukcesja, a grunty te po przeprowadzonej analizie ekonomicznej są stopniowo przekazywane na las w ramach prac zleconych bądź w trakcie prowadzonych przez starostwa modernizacji gruntów i budynków.

B13.2. Zagospodarowanie łowieckie

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Strzelce znajduje się 13 obwodów łowieckich, dzierżawione są przez 9 kół łowieckich zrzeszonych w PZŁ. W zakresie gospodarki łowieckiej należy zaktualizować mapę przeglądową gospodarki łowieckiej w skali 1:50 000 z zaznaczeniem aktualnych granic oraz aktualną numeracją obwodów zgodną z podziałem województwa lubelskiego na obwody łowieckie.

Działalność z zakresu gospodarki łowieckiej powinna obejmować następujące zagadnienia:

- a) utrzymywanie w wysokiej kulturze poletek łowieckich przez podmioty dzierżawiące,
- b) ochronę ostoi zwierzyny,
- c) ochronę upraw i młodników poprzez gradzenie, zabezpieczanie mechaniczne i chemiczne w celu minimalizacji szkód,
- d) systematyczne poprawianie warunków żerowych i osłonowych dla zwierzyny,
- e) wykładanie drzew do spalowania i planowanie trzebieży pod kątem zapewnienia jeleniowatym świeżej kory w okresie zimowym,
- f) stosowanie alternatywnych metod ochrony przed zwierzyną w tym poprzez modyfikację sposobów i terminów wykonywania zabiegów hodowlanych,
- g) właściwy nadzór nad dzierżawcami obwodów łowieckich.

B14. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa:

Zamierzenia inwestycyjne należy ująć w części planistycznej opisu ogólnego Nadleśnictwa w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji”, w którym kierunkowo opisuje się potrzeby w zakresie:

- a) budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- b) wykonania i utrzymania szlaków technologicznych,
- c) budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- d) budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- e) budowy, remontu punktów czerpania wody,
- f) urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji, ośrodków i izb edukacji przyrodniczej, itp.
- g) infrastruktury szkółkarskiej wskazanej w obowiązującym Regionalnym Programie Szkółkarskim.

Szczegółowej inwentaryzacji należy poddać infrastrukturę melioracji wodnych w połączeniu z infrastrukturą przeciwpożarową (punkty czerpania wody). Wynikiem analizy winno być zestawienia obiektów melioracji wodnych oraz punktów czerpania wody na gruntach nadleśnictwa.

W przypadku inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urzędzeniowych do 30.06.2024 r., Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy PUL dokumentację. Dotyczy to w szczególności budowy i przebudowy dróg oraz związanych z tym zmian powierzchniowych w kategorii użytkowania gruntów.

Plan Urządzenia Lasu określa jedynie potrzeby w zakresie infrastruktury, jako kierunkowe i nie stanowi podstawy ich wykonania.

B15. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Syntetyczną ocenę warunków ekonomicznych prowadzenia gospodarki leśnej należy w PUL opracować, z uwzględnieniem polityk i planów zagospodarowania przestrzennego regionu. Warunki ekonomiczne będące wynikiem sporządzanego PUL mają zostać zobrazowane w postaci tabel XIX i XX, przewidzianych w IUL. Nie należy sporządzać specjalistycznej ekspertyzy ekonomicznej, a tylko prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa.

B16. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Wykonawca opracuje rozdział „Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego”. Należy obowiązkowo obliczyć orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów dla Nadleśnictwa. Przedstawi wpływ realizacji PUL na środowisko i Obszar Natura 2000.

Ponieważ w SILP oraz u wykonawców projektów planów urządzenia lasu istnieją lub są w opracowaniu różne programy informatyczne, symulujące szczegółowo przewidywany rozwój zasobów drzewnych, zastosowany program oraz szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego zostanie uzgodniona z wykonanym wykonawcą PUL.

Wykonawca winien dokonać ogólnych porównań i analiz, spodziewanej wielkości zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu w tym wnosi się o przedstawienie symulacji szczegółowo przewidywanego rozwoju zasobów drzewnych – w postaci tabel według:

- a) gatunków panujących,
- b) gatunków rzeczywistych,
- c) przeciętnego wieku dla poszczególnych gatunków.

Ponadto należy przedstawić symulację:

- a) użytkowania rębego w dwu wariantach : optymalnego użytkowania rębego z zachowaniem wymogów ochrony przyrody oraz maksymalnego użytkowania rębego,
- b) użytkowania przedrębego na poziomie 50%, 60% i 70% przyrostu bieżącego spodziewanego w okresie obowiązywania PUL z wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

B17. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody – zał. nr 2

Wykonawca dokona aktualizacji Programu Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie Strzelce (POP). Program obejmie powierzchnię zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

Program powinien zostać zaktualizowany zgodnie z §110, 111 i 112 IUL, jako część składowa PUL, zawierająca kompleksowy opis stanu przyrody sporządzony dla całego obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa, inwentaryzację walorów przyrodniczych oraz zadania z zakresu ochrony przyrody i metody ich realizacji, w odniesieniu do gruntów w zarządzie Nadleśnictwa.

Aktualizację programu ochrony przyrody Wykonawca powinien sporządzić z uwzględnieniem zaleceń zawartych w „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” z dnia 28.08.2013 r. oraz zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez RDLP w Lublinie.

Dla gruntów położonych w zasięgu terytorialnym, niebędących w zarządzie Nadleśnictwa należy zamieścić opis stanu przyrody na podstawie danych z literatury oraz informacji z innych ogólnie dostępnych źródeł.

Wykonawca wystąpi na piśmie do RDOŚ, samorządów terytorialnych, instytucji naukowych, organizacji pozarządowych z wnioskami o udostępnienie danych z zakresu objętego treścią programu i przedstawi te wystąpienia oraz uzyskane odpowiedzi zlecającemu. Kopie tych wystąpień należy dołączyć do POP.

Elementy ujęte w POP należy umieścić na odpowiednich warstwach LMN i bazie SILP w grupowaniu powierzchni.

Wykonawca na NTG przygotowuje – POP wraz z niezbędnymi mapami do zaopiniowania przez RDOŚ i LPWIS.

Zadania z zakresu ochrony przyrody należy odróżnić od zadań z zakresu gospodarki leśnej, które w programie ochrony przyrody nie są ujmowane.

B18. Zagadnienia lasów niepaństwowych

Nadleśnictwo nie prowadzi nadzoru nad lasami niepaństwowymi.

B19. Analiza gospodarki za ubiegły okres

Analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu sporządzi Nadleśniczy przed NTG, zgodnie z § 76 IUL do dnia 30 września 2024r.

B20. Zakres i sposoby wykonania prac dodatkowych, nienormowanych w Instrukcji Urządzania Lasu

Prace dodatkowe nienormowane w IUL zostały omówione w poszczególnych punktach protokołu.

B21. Inne sprawy organizacyjne, w tym inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Nadleśnictwo zapewni możliwość pełnej bieżącej wymiany informacji pomiędzy wykonawcą, pracownikami nadleśnictwa w szczególności zastępcą nadleśniczego, inżynierem nadzoru, leśniczymi oraz pracownikami działu gospodarki leśnej. Zapewniona zostanie bieżąca merytoryczna współpraca z Wykonawcą PUL. Do stałego współdziałania w czasie prac terenowych będzie zobowiązany zastępca nadleśniczego.

Jako zasadę przyjmuje się formę pisemną dokonywania ustaleń pomiędzy Nadleśnictwem a Wykonawcą PPUL.

Wstępne wydruki opisów taksacyjnych wraz ze szkicami map gospodarczych oraz ze wskazaniami gospodarczymi oraz pierworysy map w skali 1:5000 będą uzgodnione z leśniczymi. Dla każdego leśnictwa zostanie sporządzony protokół uzgodnień, który przedkładany będzie w nadleśnictwie do weryfikacji i zatwierdzenia przez nadleśniczego. Wskazania gospodarcze należy szczegółowo omówić podczas uzgodnień poszczególnych leśnictw. Propozycja pozostawienia bez wskazań gospodarczych niektórych drzewostanów zostanie szczegółowo przeanalizowana i uzgodniona z Nadleśnictwem, przy akceptacji RDLP w Lublinie.

Przed odbiorem prac terenowych Wykonawca przedłoży uzgodnione wykazy: halizn, płazowin, zrębów zaległych, drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, przypadłych upraw, gruntów przewidzianych do szczegółowej ochrony, sukcesji, poletek łowieckich itp. oraz protokoły z uzgodnień wstępnych wydruków opisów taksacyjnych.

W trakcie prac nad VI rewizją Planu Urządzenia Lasu należy także uwzględnić następujące propozycje:

- a) dla położonych wśród obcych gruntów lub graniczących z nimi wydziałów o małej powierzchni lub kształcie wykluczającym możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, nie projektować wskazań gospodarczych, a powierzchnię leśną niezalesioną przeznaczyć do sukcesji naturalnej,
- b) grunty leśne niezalesione, na których zinwentaryzowano siedliska cenne przyrodniczo, przeznaczyć do objęcia szczególną ochroną (nie dotyczy ewentualnych zrębów bieżących),
- c) na powierzchniach uzgodnionych z Nadleśnictwem, na których występują istotne uszkodzenia drzewostanu spowodowane przez czynniki biotyczne i abiotyczne nie projektować wskazań gospodarczych, za wyjątkiem drzewostanów przewidzianych do przebudowy,
- d) w przypadku opisywania upraw po rębniach, pozostawione biogrupy, ekotony, bagna itp. należy opisywać razem z uprawą, jako powierzchnie nie stanowiące wydzielenia,
- e) w przypadku zwartych płatów drzewostanów, w których zaistniała konieczność innego postępowania hodowlanego należy je wydzielić w odrębne pododdziały,
- f) nie ujmować w składzie podrostów i II piętra gatunków obcych,
- g) opisywać jako podszyt Db rosnące na siedlisku Bśw, Bw, BMśw nie rokujące nadziei na utworzenie przyszłego drzewostanu lub drzewostanu dwugeneracyjnego,
- h) zainwentaryzować oraz sporządzić wykaz obcych naniesień na gruntach nadleśnictwa,
- i) protokoły uzgodnień (w tym leśnictwach) pomiędzy nadleśnictwem a Wykonawcą muszą zawierać adnotację Wykonawcy o wprowadzeniu zmian w bazie Taxatora.

Opracował: Zespół Urządzania Lasu

Tadeusz Kmiec
Gregorz Smolter
Obr

[Signature]
Przewodniczący Komisji Założeń Planu

[Signature]
Dyrektor RDLP w Lublinie

Załączniki do protokołu:

- 1) Lista obecności na posiedzeniu KZP
- 2) Szczegółowe zasady aktualizacji POP

**Lista zaproszonych i uczestników na posiedzeniu Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu
dla Nadleśnictwa Strzelce na lata 2025-2034 w dniu 30 czerwca 2022 roku**

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY

Na podstawie art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego „RODO”, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie informuje, iż:

1. Administratorem danych osobowych jest Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, ul. Czechowska 4, 20-950 Lublin zwane dalej **Administratorem Danych**, tel.: 61 532 70 31, e-mail: rdlp@lublin.lasy.gov.pl
2. W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych proszę kontaktować się pod adresem e-mail lub telefonem wskazanym w pkt 1.
3. Celem przetwarzania danych są wytyczne w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz założenia do planu urządzenia lasu.
4. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c) tj. powszechnie obowiązujące przepisy prawa, w szczególności ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku oraz art. 6, ust. 1 lit. e) RODO - niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.
5. Administrator może przetwarzać dane osobowe jako prawnie uzasadnione interesy realizowane przez Administratora o ile prawnie uzasadniony interes wystąpi.
6. Dane osobowe mogą zostać ujawnione jednostkom organizacyjnym PGL Lasy Państwowe, podmiotom, z którymi administrator będzie współpracował w ramach realizacji wytycznych w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz założeń do planu urządzenia lasu
7. Dane osobowe nie są przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy lub organizacji międzynarodowej.
8. Ma Pan/Pani prawo do:
 - 1) dostępu do treści swoich danych oraz otrzymania ich kopii (art. 15 RODO),
 - 2) sprostowania danych (art. 16 RODO),
 - 3) usunięcia danych (art. 17 RODO),
 - 4) ograniczenia przetwarzania danych (art. 18 RODO),
 - 5) przenoszenia danych (art. 20 RODO),
 - 6) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych (art. 21 RODO),
 - 7) niepodlegania decyzjom podjętym w warunkach zautomatyzowanego przetwarzania danych, w tym profilowania (art. 22 RODO),
 - 8) wniesienia skargi do organu nadzorczego (Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 - 193 Warszawa) nadzorującego zgodność przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych
9. Administrator ma obowiązek przechowywać dane osobowe nie dłużej niż w terminach przewidzianych prawem oraz przez okres wynikający z aktualnego Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie jednolitego rzeczowego wykazu akt Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.
10. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym. Osoba, której dane dotyczą, jest zobowiązana do ich podania. Konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w pracy komisji do wytycznych w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz założenia do planu urządzenia lasu.
11. Dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu.

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Podpis
1	Mirostawa Waniewski	RDLP Lublin	
2	C. R. U. B. U. K. 42452108	NADL STRZELCE	
3	Jaworski Kmieci	RDLP Lublin	
4	Jędrzej Smolc	RDLP w Lublinie	
5	Mieczysław Zając	Nadleśnictwo Strzelce	
6		Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Lublinie	
7	Ewa Sykora - Orpła	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie	

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

8		Zespół Ochrony Lasu w Radomiu	
9		Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie	
10		Starostwo Powiatowe w Chełmie	
11		Starostwo Powiatowe w Zamościu	
12		Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Hrubieszowie	
13		Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Chełmie	
14		Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Zamościu	
15	Barbara Budzyńska	Urząd Miasta Hrubieszów	Bh
16		Urząd Gminy w Hrubieszowie	
17	Mironów Świekliński	Urząd Gminy w Białopolu	h
18		Urząd Gminy w Dubience	
19		Urząd Gminy w Horodle	
20		Urząd Gminy Uchanie	
21	Grzegorz Kopyński	Urząd Gminy w Trzuszczanach	Gr
22		Urząd Gminy w Werbkowicach	
23		Urząd Gminy w Miączynie	
24		Urząd Gminy w Grabowcu	
25		ZUL „Ech” Michałczuk-Cholewicki	
26		Usługi Leśne Mikołaj Otręba	
27		ZUL Tomasz Ferenc	
28		KUPL Jan Michalski	
29		ZUL „Daglezia” S.C.	
30		S.C. ZUL „Runo”	
31		ZUL Clean City Road Joanna Zubiak	
32		Publiczna szkoła Podstawowa w Białopolu	
33		Szkoła Podstawowa w Moniatyczach	
34		Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne	
35	Andrzej Bobojszyński	Nadleśnictwo Strzelce	aw

36	Mariusz Jaslikowski	N-ctwo Strzelce	44
37	Gregorz Cieślowski	N-ctwo Strzelce	45
38	Marek Janowski	N-ctwo Strzelce	46
39	Dobrosława Pula	N-ctwo Strzelce	47
40	Lesław Radzikowski	Buig L of Lublin	48
41	Yannik Gressin	ROOS Lublin	49
42	Jerzy Wyderkowski	Dpt P Wydr. Ks. Jan	50
43			51
44			52
45			53
46			54
47			55
48			56
49			57
50			58
51			59
52			60
53			61
54			62
55			63
56			
57			
58			
59			
60			
61			
62			
63			

Załącznik 2

AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY DLA NADLEŚNICTWA

I. Założenia ogólne:

Program opracowany zostanie w oparciu o „Instrukcję Urządzenia Lasu” (Warszawa, kwiecień 2003), jako aktualizacja „Programu Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie”. Dokument ten będzie aktualizacją programu opracowanego według wytycznych „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie” z 1996 roku, stanowiących załącznik nr 11 do Instrukcji Urządzenia Lasu (W-wa 1994), zwanej dalej Instrukcją.

1. Program zostanie zaktualizowany zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz § 110 i 111 Instrukcji Urządzenia Lasu jako część składowa Planu Urządzenia Lasu, zawierająca kompleksowy opis stanu przyrody sporządzony dla całego obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa. Z tym, że inwentaryzacja walorów przyrodniczych oraz zadania z zakresu ochrony przyrody i metody ich realizacji, ustalić należy tylko dla gruntów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa. Dla pozostałych gruntów położonych w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa, zamieścić opis stanu przyrody na podstawie danych z literatury oraz informacji i innych ogólnie dostępnych źródeł.

2. Program należy sporządzić w postaci oddzielnie oprawionego tomu z kompletem map w trzech egzemplarzach z przeznaczeniem dla: Nadleśnictwa, RDLP w Lublinie i DGLP w Warszawie.

3. Program należy opracować na podstawie:

- a) wyników prac glebowo-siedliskowych,
- b) wyników weryfikacji walorów przyrodniczych, zawartych w opracowaniu dotyczącym poprzedniego okresu, wykonanej w ramach prac taksacyjnych, i obejmującej potwierdzenie na gruncie istnienia dotychczasowych stanowisk gatunków i siedlisk chronionych oraz stanu ich zachowania,
- c) wyników waloryzacji przyrodniczej lasów i gruntów Nadleśnictwa,
- d) powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i innych organizmów i siedlisk wykonanej w latach 2006/2007,
- e) inwentaryzacji przyrodniczych gmin,
- f) materiałów RDOŚ, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów sieci Natura 2000,
- g) materiałów GDOŚ (głównie inwentaryzacja siedlisk),
- h) materiałów Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- i) materiałów przekazanych przez przedstawicieli nauki, organizacje i stowarzyszenia ekologiczne,
- j) innych danych oraz opracowań naukowych, literaturowych i planistycznych dotyczących omawianego obszaru.

4. Wykonawca obligatoryjnie wystąpi na piśmie do RDOŚ, samorządów terytorialnych, instytucji naukowych, organizacji pozarządowych i osób fizycznych z wnioskami o udostępnienie danych z zakresu objętego treścią programu i przedstawi te wystąpienia oraz uzyskane odpowiedzi zlecającemu program. Kopie tych wystąpień te zostaną zamieszczone w programie.

5. Nie należy umieszczać informacji szczegółowo omawianych w elaboracie (stosować „odnośniki” do numerów stron, tytułów rozdziałów, itp., na których zostały te zagadnienia opisane).
6. W zamieszczanych w Programie tabelach z Instrukcji z 1996 r. podawać poza numerem kolejnym tabeli również numer wzoru z tej Instrukcji.
7. Treść programu powinna dotyczyć konkretnych zagadnień właściwych dla terenu nadleśnictwa, nie należy opisywać teoretycznych podstaw omawianych zagadnień.
8. Jeżeli w treści rozdziału występuje tabela to objaśnienia (np. dotyczące użytych skrótów i oznaczeń) i komentarz do niej umieszczamy pod tabelą.

II. Ogólna charakterystyka Nadleśnictwa

W ogólnej charakterystyce Nadleśnictwa należy ująć następujące zaktualizowane informacje:

1. Usytuowanie Nadleśnictwa wg różnych podziałów:
 - podział przyrodniczo-leśny (Trampler i in.),
 - podział fizyczno-geograficzny (Kondracki 2002),
 - podział geobotaniczny (Matuszkiewicz 2008),
2. Struktura użytkowania ziemi:
 - zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków gruntowych oraz kategorii użytkowania,
 - zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju.
3. Należy umieścić tabelaryczne porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa (wzór nr 1a) oraz wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu (wzór nr 1b).
4. Ogólna charakterystyka większych kompleksów leśnych stanowiących grunty Skarbu Państwa – wielkość i rozmieszczenie, na terenie jakich większych jednostek (puszcz) położone są lasy Nadleśnictwa, przedstawić wg ich liczby i sumarycznej powierzchni w przedziałach podanych we wzorze nr 2 (instrukcji). Podać jaką powierzchnię zajmują lasy innych własności, lesistość Nadleśnictwa województwa i kraju.
5. Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju. Usytuowanie lasów Nadleśnictwa na tle sieci ekologicznej ECONET, ostoi CORINE biotopes oraz wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody (parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu itp.).

III. Formy ochrony przyrody

Na wstępie tego działu zamieszczone zostanie zbiorcze zestawienie wszystkich form ochrony przyrody istniejących i projektowanych położonych na gruntach LP Nadleśnictwa zawierające: nazwę formy ochrony, liczbę obiektów, ich ogólną powierzchnię. Dla obiektów położonych w LP również powierzchnię gruntów LP: leśną i nieleśną(zał. 2.)

Policzona zostanie całkowita powierzchnia wszystkich istniejących form ochrony przyrody i obliczone, jaki stanowi ona % powierzchni gruntów LP Nadleśnictwa.

Należy dokonać oceny w terenie, stanu zachowania, form ochrony przyrody, położonych na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa, zaktualizować ich opisy.

1. Opis istniejących rezerwatów przyrody powinien zawierać:

- dane dotyczące aktu powołującego rezerwat (jaki to akt, jego numer, kto go wydał, kiedy), kto pełni nadzór nad rezerwatem,
- położenie (szczególnie adres leśny),
- status ochronny (ochrona ścisła, czynna, krajobrazowa),
- jaki jest cel ochrony rezerwatu,
- krótki opis walorów przyrodniczych rezerwatu, w tym ciekawostek, osobliwości,
- opis obiektów edukacyjnych,
- informacja czy rezerwat ma aktualny plan ochrony.

Należy zestawić istniejące rezerваты według tabel wzór nr 3 i wzór nr 4

Zamieścić krótki opis projektowanych rezerwatów na gruntach Nadleśnictwa:

- położenie (szczególnie adres leśny),
- status ochronny,
- jaki jest cel ochrony,
- krótki opis walorów przyrodniczych,

Jako projektowane rezerваты należy rozumieć te obiekty, które posiadają sporządzoną kompletną dokumentację projektową złożoną w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Należy również krótko opisać istniejące i projektowane rezerваты znajdujące się poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo, ale w jego zasięgu terytorialnym.

2. Opis obszarów sieci Natura 2000 musi zawierać:

1. Opisać istniejące i projektowane obszary Natura 2000 na podstawie SDF i całej dostępnej literatury przyjmując następujący podział obszarów:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW),
- proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (nowe proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty przesłane przez Polskę do Komisji Europejskiej),
- ewentualnie nowe projektowane obszary Natura 2000

(za projektowane obszary Natura 2000 należy przyjmować obszary zamieszczone w wykazie na stronie MŚ lub GDOŚ).

W czasie prac taksacyjnych ocenić zgodność zapisów w SDF szczególnie dotyczących priorytetowych gatunków i siedlisk ze stanem faktycznym na gruncie (zasięg, stan zachowania). Do czasu opracowania planów ochrony obszarów Natura 2000 nie planować specjalnych zaleceń ochronnych dla lasów włączonych do obszarów Natura 2000. Natomiast planowane działania z zakresu gospodarki leśnej w lasach położonych w granicach w/w obszarów Natura 2000 muszą uwzględniać zakazy wymienione w art. 33 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U.z 2004 r Nr92,poz880 z póź. zmianami).

Ogólny opis każdego obszaru powinien zawierać :

- nazwę i kod obszaru, kto pełni nadzór nad obszarem
- rozliczenie powierzchni: pow. ogólna obszaru, ogólna powierzchnia obszaru położona w zasięgu terytorialnego działania RDLP Lublin w przypadku ostoj wykraczających poza jej granice, powierzchnia gruntów LP w granicach obszaru z podziałem na leśną i nieleśną i jaki stanowi ona % powierzchni ogólnej. Wykaz oddziałów LP w obszarze.
- zestawienie występujących siedlisk przyrodniczych wymienionych w SDF oraz ich powierzchnię na gruntach Nadleśnictwa w granicach obszaru, w tym wyszczególnienie siedlisk które były głównym motywem powołania obszaru, siedliska priorytetowe. Podać ocenę stanu zachowania siedliska.

- listę gatunków naturalnych w tym wyszczególnienie gatunków, które były głównym motywem powołania obszaru i gatunków priorytetowych.
- opis występujących zagrożeń z komentarzem,
- inne dane specyficzne dla opisywanego obszaru.
- informacja czy obszar ma sporządzony plan zadań ochronnych lub plan ochrony.

3. Parki krajobrazowe , obszary chronionego krajobrazu

Opis w programie ochrony przyrody, tych form ochrony powinien zawierać:

- nazwa , akt prawny w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu oraz wszystkie ewentualne zmiany,
- cel ochrony na podstawie aktu prawnego w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,
- krótki opis walorów przyrodniczych parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,
- status ochrony tj. jakie inne formy ochrony przyrody położone są na terenie parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,
- rozliczenie powierzchni i oddziały leżące w granicach PK, OCHK : powierzchnia ogólna (jeżeli PK, OCHK położony jest na terenie dwóch nadleśnictw, jaka część tej powierzchni znajduje się w zasięgu terytorialnym tych nadleśnictw), powierzchnia gruntów zarządzanych przez nadleśnictwo, jaki % ogólnej powierzchni stanowią grunty nadleśnictwa,
- zasięg parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu wykonawca uzgodni z jednostką organizacyjną kierującą danym obiektem,
- informacja czy park krajobrazowy posiada aktualny plan ochrony, czy zapisy tego planu dotyczące gospodarki leśnej zostały uwzględnione w planie urządzenia lasu i czego te zapisy dotyczyły,

4. Pomniki Przyrody

Dla pomników przyrody istniejących i projektowanych należy zaktualizować tabele wg wzorów nr 5a i 5b Instrukcji. Należy ocenić stan zachowania pomników przyrody żywej wg uproszczonej skali Pacyniaka i Smólskiego. Tabelę wzoru 5a należy wykonać oddzielnie dla pomników przyrody znajdujących się na gruntach nadleśnictwa i dla pomników przyrody w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

Dla pomników położonych poza gruntami zarządzanymi przez Nadleśnictwo może być sporządzona uproszczona tabela 5a.

5. Stanowiska dokumentacyjne

Stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej, zarówno istniejące, jak i projektowane należy opisać zgodnie z Instrukcją (tabele wg wzorów nr 8a i 8b Instrukcji).

6. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, zarówno istniejące jak i projektowane należy opisać zgodnie z Instrukcją (tabele wg wzorów nr 9a i 9b Instrukcji).

7. użytki ekologiczne

Dla użytków ekologicznych, należy zaktualizować tabelę wg wzoru (7a Instrukcji).

W przypadku, gdy poszczególne użytki ekologiczne stanowią obiekty składające się z wielu adresów leśnych, należy zamieścić je w tabeli, jako jeden obiekt z wyszczególnieniem adresów leśnych, z których się on składa i nazwy (jeśli taką posiada).

8. Wykazy form ochrony przyrody (punkty 4-7) zestawień z podziałem na gminy.

9. Sporządzić wykazy form ochrony przyrody (punkty 4-7) położonych poza gruntami zarządzanymi przez Nadleśnictwo, w zasięgu jego terytorialnego działania.

10. Ochrona gatunkowa

Wykazy chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów należy zaktualizować z uwzględnieniem zmiany przepisów w tym zakresie. Dane przedstawić w formie tabel wg wzorów: 10, 11, 12 (Instrukcji). Gatunki chronione zestawiać w tabelach w grupach zgodnie z podziałem ustalonym w art.48,49,50 ustawy o ochronie przyrody.

W kolumnie „uwagi” zaznaczyć należy gatunek: wymieniony w Załączniku II, IV Dyrektywy Siedliskowej, Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, podać stopień zagrożenia wg polskich czerwonych ksiąg i list, list gatunków zagrożonych na terenie województwa, indeksy 1,2 z rozporządzenia o ochronie gatunkowej.

Konieczne podawać źródła danych przy każdym podawanym gatunku, kto i kiedy stwierdził stanowisko !!

Lokalizacja gatunków strefowych zostanie ograniczona do obrębu leśnego i leśnictwa. Zostaną sporządzone oddzielnie wykazy gatunków strefowych z podaną szczegółową lokalizacją i rozliczeniem powierzchni stref. Wykazy gatunków strefowych stanowić będą załączniki do map rozmieszczenia gatunków (oddzielnie oprawiony załącznik do POP).

W czasie prac taksacyjnych powinna być robiona również aktualizacja danych o „najcenniejszych” na danym terenie, chronionych i rzadkich gatunkach oraz innych walorach przyrodniczych występujących na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo. Taksatorzy powinni sprawdzić na gruncie wybrane stanowiska gatunków i siedlisk wykazane w poprzednim POP i ocenić zmiany zwłaszcza dotyczące stanowisk; gatunków i siedlisk objętych siecią Natura 2000 - w szczególności priorytetowych, gatunków z czerwonych ksiąg i list, objętych ochroną czynną, reliktowych, endemicznych, lub objętych ochroną ścisłą, ale rzadkich na terenie nadleśnictwa. Wyniki weryfikacji i nowe stwierdzone stanowiska uwzględnienie powinny być w sporządzanych zestawieniach. W przypadku stwierdzenia zaniku stanowiska lub płatu siedliska chronionego, szczególnie cennego lub rzadkiego, dla danego terenu, należy zamieścić wzmiankę o tym fakcie w rozdziale poświęconym formom ochrony przyrody. Lista gatunków i siedlisk wymagających weryfikacji terenowej powinna, przed rozpoczęciem prac terenowych, być ustalona z nadleśnictwem i RDLP w Lublinie.

11. Zamieścić w tekście poglądowe mapki obrazujące położenie i zasięg parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów Natura 2000,

IV. Walory przyrodniczo-leśne

Dział ten powinien zawierać zaktualizowane dane:

1. Ogólną charakterystykę środowiska przyrodniczego, zwłaszcza stosunków wodnych. Zestawienie tabelaryczne ekosystemów wodno-błotnych: bagna śródlęśne, zbiorniki wodne, stawy (zał. 1.).

2. Charakterystykę szaty roślinnej, Nadleśnictwa:

- a) charakterystykę drzewostanów występujących w nadleśnictwie (siedliskowe typy lasu, występujące gatunki drzew, zespoły roślinne (zestawienie tabelaryczne – zał. 2.)).
- b) zestawienie występujących na terenie Nadleśnictwa siedlisk przyrodniczych oraz gatunków flory i fauny, objętych inwentaryzacją przyrodniczą w latach 2006 – 2007 (wg załączonego wzoru – zał. 3.) i krótki opis ich obecnego stanu zachowania.
- c) drzewostany ponad 100-letnie (zał. 4),
- d) zestawienie lasów ochronnych przyjęte zgodnie z PUL (tabela wg załączonego wzoru – zał. 5.).

3. Zestawienie parków wiejskich - tabela wg wzoru nr 16 (Instrukcji).

4. Zestawienie zadrzewień - tabela wg wzoru nr 17 (Instrukcji).
5. Zestawienie ciekawszych tworów przyrody nieożywionej - tabela wg wzoru nr 18 (Instrukcji).
6. Zestawienie ważniejszych obiektów kultury materialnej - tabela wg wzoru nr 19 (Instrukcji).
7. Ekologiczną ocenę stanu lasu (tabele wg wzorów 20-24 Instrukcji).

V. Zagrożenia środowiska leśnego

Rozdział powinien zawierać tylko dane odnoszące się do terenów nadleśnictwa, bez teoretycznych rozważań na ten temat!

Program powinien zawierać inwentaryzację i opis zagrożeń ograniczających lub uniemożliwiających prawidłowy rozwój lasów, wykaz lokalnych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego oraz proponowane sposoby ich eliminacji. Pominąć omawianie czynników biotycznych i abiotycznych – szczegółowa charakterystyka zamieszczona jest w elaboracie (podać jedynie numery stron, na których znajdują się powyższe treści).

Przy omawianiu zagrożeń od czynników antropogenicznych odnieść się do zagrożeń dla siedlisk, gatunków, form ochrony przyrody uwzględniając konkretne stanowiska i obiekty znajdujące się na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.

Omawiając zanieczyszczenia powietrza, wpływ zakładów przemysłowych, szlaków komunikacyjnych odnosić się do konkretnych powierzchni drzewostanów, w których takie zagrożenia stwierdzono.

VI. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonania prac leśnych

Pominąć wytyczne dotyczące tego działu, zawarte w Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie (tabela nr 25).

W rozdziale należy opisać syntetycznie wytyczne dotyczące organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonania prac leśnych, uwzględniające informacje wynikające z planów, programów, zadań ochronnych (o ile takie istnieją) dotyczących poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na terenie nadleśnictwa w odniesieniu do każdej z nich.

VII. Plan działań

Należy wykonać zbiorcze zestawienia zamierzonych działań, wynikających z informacji zawartych w poprzednich rozdziałach. W formie tabelarycznej zestawzić zadania do wykonania przez Nadleśnictwo w czasie obowiązywania Programu z podaniem ich lokalizacji. W zestawieniu tym zamieścić konkretne zadania; co i gdzie należy wykonać (wg załączonego wzoru – zał. 6.).

W formie opisowej należy przedstawić zasady i metody wykonywania ochrony czynnej i udostępniania lasu. Określając zadania do wykonania przez Nadleśnictwo. Nie podawać środków do ich realizacji.

VIII. Edukacyjna rola programu ochrony przyrody i jego udostępnienie

Zgodnie z Zarządzeniem nr 57 DGLP z 9 maja 2003 roku Nadleśnictwo powinno opracować program edukacji leśnej społeczeństwa na okres określający założenia edukacji ekologicznej społeczeństwa, którego główne tezy należy zamieścić w Programie.

IX. Mapy

Na potrzeby Programu należy sporządzić następujące mapy:

1. Mapa przeglądowa walorów przyrodniczych, w skali 1:50000.
2. Ewentualnie mapa przeglądowa walorów przyrodniczych, w skali 1:25000.

3. Mapa rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków, na podkładzie map przeglądowych Nadleśnictwa w skali 1:25000 (w formie oddzielnego załącznika),

Na mapach przeglądowych drzewostanów w skali 1: 10000 z przeznaczeniem dla leśniczych nanieść należy granice istniejących form ochrony przyrody w tym również lokalizację stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną ścisłą i gatunków szczególnie rzadkich a także siedlisk przyrodniczych zagrożonych i objętych ochroną w formie obszarów Natura 2000.

Należy sporządzić oddzielnie oprawione wyciągi z programu ochrony przyrody dla każdego leśnictwa.

Materiały z powszechnej inwentaryzacji roślin, zwierząt i siedlisk będące w posiadaniu nadleśnictwa zostaną przekazane wykonawcy planu urządzania lasu, celem sporządzenia stosownych zestawień i map.

Informacje wymienione na powyższych mapach powinny być także zawarte i zakodowane w odpowiednich warstwach tematycznych w LMN nadleśnictwa zgodnie ze standardem LMN.

Treść map ma być zgodna z „Instrukcją Urządzania Lasu”. Na mapach rozmieszczenia należy również nanieść istniejące i projektowane formy ochrony przyrody. Zestawienia tabelaryczne wg wzorów zgodnych z Instrukcją należy zamieścić w tekście dotyczącym tych zestawień. Na zakończenie Programu należy dołączyć kilka czystych stron z przeznaczeniem na kronikę. Zamieścić czyste tabele do notowania przez Nadleśnictwo swoich obserwacji poczynionych w trakcie obowiązywania programu.

Na co najmniej miesiąc przed zwołaniem Narady Techniczno – Gospodarczej wykonawca przedstawi projekt programu ochrony przyrody do nadleśnictwa i RDLP w Lublinie, do wglądu i wniesienia uwag.

Następnie, na co najmniej miesiąc przed odbiorem końcowym, wykonawca przedstawi ostateczną wersję programu ochrony przyrody nadleśnictwu i RDLP w Lublinie, w celu wniesienia ostatecznych korekt.

Załączniki tabelaryczne:

1. Zestawienie powierzchni gruntów wg grup, rodzajów użytków i kategorii użytkowania (wyciąg z tabeli nr 1 dla nadleśnictwa). [zał. 1.]
2. Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody na gruntach Nadleśnictwa. [zał. 2.]
3. Zestawienie występujących na terenie Nadleśnictwa siedlisk przyrodniczych oraz gatunków flory i fauny, objętych inwentaryzacją przyrodniczą w latach 2006 – 2007. [zał. 3.]
4. Zestawienie ekosystemów wodno-błotnych: bagna śródlądne, zbiorniki wodne, stawy. [zał. 4.]
5. Charakterystyka drzewostanów występujących w nadleśnictwie:
 - zestawienie siedliskowych typów lasu, [zał. 5.]
 - relacje pomiędzy siedliskowymi typami lasu a zespołami roślinnymi. [zał. 6.]
6. Zestawienie drzewostanów ponad 100-letnich, [zał. 7.]
5. Zestawienie lasów ochronnych przyjęte zgodnie z PUL. [zał. 8]
6. Zbiorcze zestawienia planowanych zadań. [zał. 9]

Zal. 1.

Zestawienie powierzchni gruntów wg grup, rodzajów użytków i kategorii użytkowania
(wyciąg z tabeli nr 1 dla nctwa) [podać stronę, rozdział, elaborat]

Grupa, rodzaj użytku i kategoria użytkowania	Obręb		Obręb		Nadleśnictwo	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Ogółem		100,00		100,00		100,00

Zał. 2.

Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w Nadleśnictwie

Rodzaj obiektu	Powierzchnia ogólna ilość [ha/szt]	Powierzchnia, ilość na gruntach zarządzanych przez N-ctwo [ha/szt]			
		Leśna, w tym:		nieleśna	Razem [ha/szt]
		Ogółem	Leśna zalesiona i niezalesiona		

Zestawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej z lat 2006 - 2007 w Nadleśnictwie

Siedliska przyrodnicze.

L.p.	Siedlisko przyrodnicze		Powierzchnia [ha]	Występowanie w nadleśnictwie		
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska siedliska przyrodniczego		Typ siedliskowy lasu	Zespół roślinny	
					nazwa polska	nazwa łacińska
						</

Gatunki rošlin.

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ilość stanowisk

Gatunki zwierząt.

[illegible]

Zal. 4.

Zestawienie obszarów wodno - błotnych w Nadleśnictwie

Grunty do specjalnej ochrony [ha]	Bagna (pow. nieleśna) [ha]	Zbiorniki wodne (pow. nieleśna) [ha]
	Obręb	
	Obręb	
	Razem Nadleśnictwo	

Zestawienie siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie

Lp.	Nazwa TSL	Symbol	Obręb		Obręb		Nadleśnictwo	
			Powierzchnia [ha]	udział [%]	Powierzchnia [ha]	udział [%]	Powierzchnia [ha]	udział [%]
Razem				100,00		100,00		100,00

Zal. 6.

Relacje pomiędzy typami siedliskowymi lasu a zespołami roślinnymi
w Nadleśnictwie

Lp.	Nazwa TSL	Symbol	Nazwa zespołu roślinnego	
			Łacińska	Polska

Załącznik 7.

Zestawienie drzewostanów ponad 100 - letnich w Nadleśnictwie

Gatunek panujący	Powierzchnia drzewostanów ponad 100 letnich [ha]	
	Obręb	Nadleśnictwo
Razem		

Zestawienie lasów ochronnych w Nadleśnictwie

Kategoria ochronności	Powierzchnia lasów ochronnych [ha]		
	Obręb (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)	Obręb (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)	Nadleśnictwo (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)
Razem:			

Załącznik 9.

Zbiorcze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody
w Nadleśnictwie

Lp	Nazwa zadania	Lokalizacja	Wykonawca
	Zadania dotyczące istniejących i projektowanych form ochrony przyrody wg obiektów).		
	Zadania z zakresu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt (wg gatunków).		
	Zadania z zakresu kształtowania stosunków wodnych, odnowień i zwiększania bioróżnorodności.		
	Zadania z zakresu edukacji leśnej i promocji zrównoważonej gospodarki leśnej.		
	Zadania z zakresu turystyki i rekreacji.		
	Zadania formalno - prawne.		

7.3. Protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej

Protokół
z posiedzenia Narady Techniczno-Gospodarczej
zwołanej w celu dokonania oceny i analizy gospodarki leśnej w minionym
okresie, omówienia Programu Ochrony Przyrody, oceny projektu Planu
Urządzenia Lasu oraz akceptacji Prognozy Oddziaływania na Środowisko i
Obszary Natura 2000 dla Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce
Obręby: Hrubieszów, Strzelce
RDLP w Lublinie
na okres 1.01.2025-31.12.2034

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Strzelce zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie odbyła się w dniu 5 listopada 2024 r. w siedzibie nadleśnictwa w Hrubieszowie.

Naradzie przewodniczył Zastępca Dyrektora d/s Gospodarki Leśnej RDLP w Lublinie Mariusz Kiczyński.

W Naradzie Techniczno-Gospodarczej uczestniczyli przedstawiciele: Lasów Państwowych, wykonawcy planu urządzenia lasu, RDOŚ w Lublinie, kół łowieckich, samorządów, zakładów usług leśnych, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej.

Szczegółową listę zaproszonych i uczestników stanowi załącznik do protokołu.

Naradę otworzył Zastępca Dyrektora RDLP w Lublinie d/s Gospodarki Leśnej. Na wstępie przedstawił zebrany podstawy formalno-prawne opracowywanego Projektu Planu Urządzenia Lasu oraz harmonogram obrad.

Uczestnicy NTG wysłuchali referatów i przeprowadzili dyskusję nad:

- a) materiałami dotyczącymi gospodarki leśnej ubiegłego okresu:
 - szczegółową analizą gospodarki leśnej ubiegłego okresu, przedstawioną przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Strzelce,
 - koreferatem wykonawcy PPUL do analizy nadleśniczego,
 - referatem Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu,
- b) materiałami przedstawionymi przez wykonawców PPUL:
 - stan posiadania
 - wynikami prac inwentaryzacyjnych,
 - oceną wpływu realizacji zadań gospodarczych minionego okresu na obecny stan lasu,
 - propozycjami planu gospodarki leśnej na okres gospodarczy 2025-2034,
 - projektem aktualizacji POP dla Nadleśnictwa Strzelce na okres 2025-2034,
 - prognozą oddziaływania PPUL na środowisko.

W trakcie narady uczestnicy aktywnie uczestniczyli w dyskusji.

Samorządowcy poruszyli temat wzrostu liczebności wilka i pojawiających się z tego tytułu obaw i poczucia zagrożenia wśród lokalnej społeczności. Przedstawiciel RDOŚ w Lublinie P.Janusz Wójciak odpowiedział, iż obserwowany wzrost populacji wilka dobrze świadczy o kondycji populacji wilka i stanie środowiska.

Przedstawiciel RDOŚ w Lublinie P.Janusz Wójciak zwrócił uwagę na kilka aspektów:

- brak typów drzewostanów o kierunku ochronnym w referacie wykonawcy - odpowiedź wykonawcy: znajdują się w części dotyczącej Prognozy Oddziaływania na Środowisko,
- czy przy planowaniu czynności gospodarczych na siedliskach przyrodniczych uwzględniono wszelkie dokumenty odnoszące się do ochrony tych siedlisk (np. PZO) - wykonawca potwierdził, że przeanalizowano wszystkie dostępne materiały,
- czy potrzebne są typy drzewostanów Db-So i So-Db na siedliskach lasowych, a tym bardziej na siedlisku grądu - wykonawca wyjaśnił, iż ten typ drzewostanu został zaprojektowany dla ochrony miejscowych genotypów sosny „matczańskiej” i rosnącej w kompleksie „Uchanie”. Ponadto tabela hodowlana jest uzupełniona o TD dla siedlisk przyrodniczych,
- czy istnieje potrzeba prowadzenia cięć rębnych na siedlisku grądu 9170 o prawidłowym składzie gatunkowym - wykonawca potwierdził taką konieczność, co jest podyktowane potrzebą odmładzania drzewostanów i zabezpieczeniem przed wejściem w fazę rozkładu,
- stwierdził, że obserwuje się wzrost liczby odnajdywanych miejsc gniazdowania orlika, jednakże nie notuje się wzrostu liczebności populacji - na pytanie wykonawcy PPUL czy ma to związek z gospodarką leśną - zaprzeczył, gdyż brak jest badań, które by ten fakt potwierdziły,
- w trakcie dyskusji nad Prognozą oddziaływania na środowisko stwierdził, że wycięte zostanie w ciągu 10-lecia ok.400 ha - wykonawca wyjaśnił, że jest to powierzchnia manipulacyjna wydzielen, a faktycznie będzie wycięte ok.30 % tej powierzchni, czyli powierzchnia zredukowana.

Przedstawicielka RDOŚ w Lublinie P.Ewa Sychut-Czapla zwróciła uwagę na konieczność zaimplementowania w PPUL zapisów z wykonywanego jednocześnie PZO dla obszaru Natura 2000 „Uroczyska Lasów Strzeleckich” - wykonawca potwierdził, że trwają uzgodnienia z RDOŚ w Lublinie i stosowne zapisy znajdują się w PPUL.

Część A. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

1. Podstawy formalno-prawne realizacji prac urzędzeniowych

Stwierdzono zgodność z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, z wytycznymi KZP, instrukcjami, z protokołami uzgodnień i kontroli odbioru prac.

2. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu

Podczas narady zaakceptowano przedstawioną przez wykonawcę ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu, która uwzględnia dane zebrane podczas prac przygotowawczych oraz informacje uzyskane w toku prac urzędzeniowych.

Zasięg siedlisk przyrodniczych został przyjęty wg danych z PZO, prac fitosocjologicznych oraz danych Lasów Państwowych zweryfikowanych podczas prac urzędzeniowych.

Zasięg i lokalizację lasów ochronny przyjęto na podstawie wniosku do Ministra ds. Środowiska o uznanie lasów za ochronne.

3. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz programów ochrony środowiska

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Strzelce ma charakter wielofunkcyjny i jest prowadzona z zachowaniem funkcji ochronnych i społecznych. Poza główną funkcją gospodarczą, czyli produkcją drewna funkcjonuje również produkcja uboczną w tym gospodarka łowiecka.

Działalność ta jest zbieżna ze strategią i kierunkami rozwoju zawartymi w analizowanych dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego.

Komisja stwierdza, że projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce na lata 2025-2034 jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w studiach i planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

4. Grunty do naturalnej sukcesji i objęte szczególną formą ochrony

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb HRUBIESZÓW		
objęte szczególną ochroną	0,22	224g
sukcesja	30,60	2f, 17i, 31c, 60l, 73a, 75a, 77a, 77d, 85c, 188f, 195f, 200j, 202c, 222j, 303Kf, 305Da
Obręb STRZELCE		
sukcesja	216,68	1i, 5h, 9n, 9o, 14a, 14d, 14o, 14r, 15a, 15f, 15o, 15y, 16r, 17h, 19f, 19g, 23k, 24g, 33b, 33f, 42c, 45i, 54Ak, 66Aa, 66An, 67Dw, 67Ff, 67Fg, 78b, 89c, 95f, 102g, 129ax, 129bx, 129h, 132i, 136h, 152c, 154c, 155g, 173l, 174h, 174i, 174l, 174m, 176g, 177l, 177j, 178h, 178j, 178k, 179j, 180f, 180g, 180j, 180l, 181h, 181i, 181j, 181k, 181l, 181m, 181n, 181o, 182g, 183f, 183g, 183j, 183t, 183w, 183x, 184a, 185a, 187a, 188a, 206g, 206Ag.

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
		206Ai, 221g, 223h, 227h, 228ax, 228b, 228i, 228p, 228s, 235Bax, 236Ab, 236Ad, 237f, 237g, 237m, 239c, 240c, 240i, 240Aj, 241a, 241f, 241j, 241Aax, 241Ai, 241Aw, 242a, 243b, 243d, 243k, 243o, 243r, 244b, 244g, 244i, 245b, 245i, 246b, 246g, 246h, 246j, 246p, 246t, 246x, 248d, 248g, 248m, 249p, 249x, 250f, 250g, 250j, 250n, 300Gl, 300Gt, 300Ha, 300Kh, 301Cb, 301Fg

5. Rozstrzygnięcia w sprawie rozbieżności rodzajów użytków gruntowych

Zgodnie z protokołem z KZP, nadleśnictwo udostępniło Wykonawcy dokumenty dotyczące stanu posiadania potrzebne do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu. Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych), były zgłaszane w formie wykazu rozbieżności z podkładem mapowym. Nadleśniczy podjął decyzje w sprawie ich usunięcia, skutkiem czego na dzień 01.01.2025 roku jest pełna zgodność dokumentacji nadleśnictwa z EGiB w kwestii użytków gruntowych.

6. Grunty sporne

Grunty sporne nie występują.

7. Drzewostany do przebudowy

Na posiedzeniu NTG wykonawca przedstawił uzgodniony z nadleśnictwem wykaz drzewostanów do przebudowy. Zgodnie z Instrukcją UL oraz zapisami w protokole KZP do przebudowy pilnej A zakwalifikowano drzewostany na powierzchni 14,30 ha.

Są to drzewostany w dużym stopniu uszkodzone oraz niezgodne z TSL.

Część (7,40 ha) są to drzewostany wytypowane w VI rewizji. Pozostałe są to drzewostany, w których kontynuowana jest przebudowa rozpoczęta w poprzednim okresie gospodarczym.

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb HRUBIESZÓW								
180a	6,90	KO	4	Gb	87	0,8	IIIB	50
Razem obręb	6,90							
Obręb STRZELCE								
50a	2,64	KO	7	SO	103	0,3	IIAU	100
158d	4,76	KO	4	BRZ	91	0,3	IVD	30
Razem obręb	7,40							
Ogółem nadleśnictwo	14,30							

8. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy, uzupełniony o zmiany wynikające z przyjęcia gruntów. Zachowano dotychczasową numerację oddziałów.

Grunty nowoprzyjęte zostały włączone do sąsiednich oddziałów lub zostały dodane jako nowe oddziały z dużą literą. Wszystkie wyłączenia będące w szachownicy z inną własnością oraz grunty współdziałowe mają uporządkowaną numerację.

Grunty współdziałowe zostały zebrane w oddziały o numerach od 400 wzwyż.

Uczestnicy narady nie wnieśli uwag.

9. Akceptacja testu kontroli pomiaru na powierzchniach próbnych

Akceptuje się wynik testu kontroli pomiarów na powierzchniach próbnych kołowych, przedstawiony w protokole kontroli. Zespół kontrolny stwierdził 1 błąd gruby. Bezwzględna wartość statystyki dla pierśnicowego pola przekroju oraz wysokości jest mniejsza od 2 i wynosi odpowiednio 0,073 i 0,520.

10. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Zgodnie z KZP nie zachodzi konieczność utworzenia jednostek kontrolnych.

11. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu

Analizując wszystkie aspekty przedstawione w referatach i koreferatach zdecydowano o przyjęciu użytkowania przedrębego na poziomie 60 % miąższości spodziewanego przyrostu bieżącego z wszystkich drzewostanów nieprzewidzianych do użytkowania rębego, ze wskaźnikiem użytkowania przedrębego netto w wysokości 44 m³/ha dla obu obrębów leśnych.

Spodziewany przyrost bieżący tablicowy wynosi 831500 m³ brutto, natomiast uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny wyniósł 980621 m³ brutto.

Analiza wysokości pozyskania – łącznie użytki rębne i przedrębne - w stosunku do przyrostu:

N-ctwo	Zaproponowany etat (m³) grubizny brutto	Spodziewany bieżący przyrost miąższości wg Tabeli VIIIa	Przyrost użyteczny uzyskany w ubiegłym 10- leciu	Wg WISL dla RDLP Lublin
		m³ grubizny brutto		
		% użytkowania		
Strzelce	806858	831500	980621	856433
		97	82	94

Rozmiar pozyskania (brutto) stanowi 97% spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości w dziesięcioleciu wg Tabeli VIIIa oraz 82% bieżącego przyrostu użytecznego uzyskanego w ostatnim dziesięcioleciu.

12. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania planu u.l. V rewizji (2015-2024)

Nadleśniczy Nadleśnictwa Strzelce w swoim referacie, w sposób wyczerpujący, przedstawił uwarunkowania oraz wykonanie zadań gospodarczych zaprojektowanych w PUL na lata 2015-2024.

W referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu scharakteryzowano najważniejsze zagrożenia ze strony szkodników owadzych, chorób grzybowych, zwierziny płowej, uszkodzeń abiotycznych. Oceniał stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów oraz przedstawił wskazania w zakresie ochrony lasu na przyszły okres gospodarczy.

Głównymi czynnikami szkodliwymi, decydującymi o stanie lasu i wykonaniu zadań, były wywroty i złomy powodowane przez śnieg i wiatr, kilkuletnia susza prowadząca do osłabienia drzewostanów, a także gradacja kornika ostrożnego oraz występowanie jemioli. W uprawach zaś występowanie pędraków chrabąszczy.

W koreferacie do referatu nadleśniczego, Zastępca Dyrektora Oddział BULIGL w Lublinie ocenił gospodarkę leśną jako pozytywną i podkreślił, że wyniki obecnej inwentaryzacji potwierdzają poprawność wykonania zadań z zakresu użytkowania i hodowli lasu oraz zabiegów pielęgnacyjnych.

Nadleśnictwo uzyskało dobre wyniki z kontroli okresowej z zakresu Urządzania lasu, Hodowli lasu, Ochrony lasu i Ochrony przyrody realizowanych w ramach PUL.

Wnioski wynikające z analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu zostały przyjęte.

Na podstawie: Analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego, Koreferatu wykonawcy PPUL, Referatu kierownika ZOL w Radomiu, po uwzględnieniu wyjaśnień Nadleśniczego i wykonawcy PPUL oraz przeprowadzonej dyskusji, Dyrektor RDLP w Lublinie ocenił gospodarkę zasobami leśnymi oraz realizację zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu, ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, edukacji przyrodniczej, gospodarki łowieckiej, użytkowania ubocznego, pozytywnie. Dyrektor RDLP stwierdził, że zadania planowe zrealizowane w minionym 10-leciu nie naruszają postanowień zawartych w art. 8 ustawy o lasach z dnia 28.09.1991 r. z późn. zm.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej w nadleśnictwie podkreślił znaczenie działań nadleśnictwa dla zachowania trwałości lasu oraz zabezpieczenia właściwego stanu sanitarnego drzewostanów.

Ocena zostanie zamieszczona w elaboracie.

13. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

Na podstawie informacji przedstawionych w referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu należy stwierdzić, że stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Strzelce jest dobry. Występujące okresowe zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych są na bieżąco monitorowane i we właściwy sposób podejmowane są ze strony nadleśnictwa i ZOL odpowiednie działania ochronne zwalczające ich skutki.

14. Typy drzewostanów i składy gatunkowe upraw

Przyjęto typy drzewostanów i składy gatunkowe upraw zgodnie z ustaleniami protokołu KZP.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

TSL	Siedl. przyr.	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu docelowego	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Nawrót cięć / okres odnowienia
BMśw		So	So 70%, inne 30%	I	II	5 lat
		Db-So ⁴	So 60%, Db.b 30% i inne 10%	III	I, II	15 lat
BMw		So	So 70%, Db i inne 30%	I	III	5 lat
		Db-So ⁴	So60Db20, inne 20%	I	II, III, IV	5 lat
BMb ¹		So	So 80%, Brz, Ol i inne 20%	-	-	-
LMśw		Db So ²	So 50%, Db 30%, Gb i inne 20%	III	II	15 lat
		So Db	Db 40%, So 30%, inne 30%	III	II	20 lat
	9170	Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	III, IV	20 lat
LMw		Db	Db 70%, inne 30%	III	II, IV	11-20 lat
		Gb Db	Db 60% Gb 20%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
		Db Ol	Ol 50%, Db 30%, inne 20%	I	III, IV	5 lat
		Ol Db	Db 50%, Ol 30%, inne 20%	III	II, IV	11-20 lat
		Db So	So 40% Db 40% inne 20%	III	I, II, IV	10 lat
	9170	Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	III, IV	11-30 lat
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 40% Db i inne 20%	IV	II, III	11-30 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50%, Js 30%, Jw, Gb, Lp, Kl i inne 20%	-	-	-
LMb ¹		Ol	Ol 70%, Brz i inne 30%	-	-	-
Lśw		Db	Db 70% Gb i inne 30%	II	III	20 lat
		So Db	Db 60% So 30% Gb i inne 10%	II	III	20 lat
		DbSo ²	So50% Db40% Gb i inne10%	III	II	20 lat
	9170	Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	III, IV	20 lat
Lw		Db Ol	Ol50Db40%, inne 10%	III	I, IV	10 lat
		Ol Db	Db 50% Ol 30% inne 20%	III	II, IV	11-20 lat
		GbDb	Db60%Gb30%, inne10%	II	III, IV	11-20 lat
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 40% Db i inne 20%	IV	III, IV	11-30 lat
	9170	Gb Db ⁵	Db 70%, Gb, Lp i inne 30%	II	II, III	11-30 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50%, Js 30%, Jw, Gb, Lp, Kl i inne 20%	-	-	-
Ol		Ol	Ol 90% inne 10%	II	I	15 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50% Js 30% i inne 20%	--	--	--
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 40% Db i inne 20%	IV	II, III	11-30 lat
OlJ		Ol Js ³	Ol 30% Js 50% inne 20%	II	IV	15 lat
		Js Db ³	Db 50% Js 30% inne 20%	II	IV	20 lat
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50% Js 30% i inne 20%	--	--	--
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 30% Db 20% inne 10%	IV	II, III	20 lat
Lł		Db ³	Db 40% Js 30% inne 30%	--	--	--
	91E0	Js Ol ^{3,5}	Ol 50% Js 30% i inne 20%	--	--	--
	91F0	Db Js Wz ^{3,5}	Wz 40% Js 30% Db 20% inne 10%	IV	II, III	20 lat

¹ - na siedliskach bagiennych zrezygnować z użytkowania rębego za wyjątkiem odslaniania pojawiających się odnowień naturalnych oraz sytuacji związanych z zachowaniem stanu sanitarnego lasu

² - w celu zachowania miejscowego ekotypu sosny „matczańskiej” oraz sosny w kompleksie Uchanie

³ – do czasu ustąpienia zjawiska zamierania Js, gatunek ten należy zastąpić innym o podobnych wymaganiach siedliskowych

⁴ - preferować dąb bezszypułkowy, w przypadku braku sadzonek ostatecznie odnawiać dębem szypułkowym na fragmentach o lepszych warunkach troficznych

⁵ – dotyczy obszarów siedliskowych Natura 2000

Dla drzewostanów z siedliskami przyrodniczymi w specjalnych obszarach ochrony siedlisk Natura 2000 proponuje się przyjąć następujące przyrodnicze typy drzewostanów i sposoby zagospodarowania:

Typ Siedliskowy Lasu	Typ siedliska	Nazwa siedliska	Przyrodniczy typ lasu	Proponowana składka gatunkowa dla drzewostanu
LMśw, LMw, Lśw, Lw	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Gb - Db	Ip. Db 70%, Gb, Lp i inne 30% Ilp. Gb 70%, Lp i inne 30%
Li, OIJ, OI, LMw, Lw	* 91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Js - OI	OL 50%, Js 30%, Jw, Gb, Lp, KI i inne 20%
	91F0	Łęgowe lasy debowo-wiązowo-jesionowe	Db-Js-Wz	Wz 40% Js 40% Db inne 20%

* - siedlisko przyrodnicze priorytetowe

15. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania planu na środowisko i obszary Natura 2000

Wytyczne końcowe:

- Elementy nasiennictwa i selekcji zamieszczono na mapie przeglądowej drzewostanów. Nie wnoszono uwag do obiektów bazy nasiennej.
- Nadleśniczy zapoznał się z wykazem cięć, wykazem drzewostanów do użytkowania przedrębego, wykazem zadań z zakresu hodowli las i wysokością użytkowania rębego i przedrębego. Do przedstawionych przez wykonawcę projektowanych czynności gospodarczych, Nadleśniczy Nadleśnictwa Strzelce nie wniósł uwag.
- Zaleca się zmniejszenie rozmiaru zadań z hodowli lasu (odnowienia lasu) o 10% dla odnowień na zrębach zupełnych, po rębniach częściowych, gniazdowych i złożonych z powodu przechodzenia zrębów zakładanych w ostatnim roku obowiązywania planu na następne dziesięciolecie oraz inicjowanie odnowień naturalnych.
- Przyjęte składy gatunkowe upraw i typy drzewostanów należy traktować, jako ramowe i ochronne cele gospodarowania odpowiednio dla typu siedliskowego lasu oraz leśnego siedliska przyrodniczego, które mogą być modyfikowane przez nadleśniczego, dostosowując do miejscowych, często zróżnicowanych warunków przyrodniczych. Obowiązuje jednak generalna zasada nie zmieniania głównego gatunku drzewa w TD.
- Projekt Planu Urządzenia Lasu zostanie zestawiony w zakresie przewidzianym w Instrukcji urządzania lasu z 2011 roku. Materiały kartograficzne zostaną wykonane zgodnie ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia oraz Protokołem z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Strzelce. Materiały przekazywane do nadleśnictwa zostaną oprowione zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia.

Zawarte w niniejszym protokole dane liczbowe mogą ulec nieznacznym zmianom ze względu na trwające kameralne prace zakończeniowe.

Część B. Projekt planu urządzenia lasu

Szczegółowe dane i symulacje różnych wariantów użytkowania oraz porównania z okresem ubiegłym zostały przedstawione w referacie i koreferacie wykonawcy PPUL. Poniżej zamieszcza się syntetycznej tabelarycznej formie dane dotyczące zadań gospodarczych zatwierdzonych podczas NTG.

1. Stan posiadania

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według stanu na 01.01.2025 r. przedstawia się następująco:

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Obręb HRUBIESZÓW	5771,4445*	43,3397*	118,8825*	5933,6667*	88,4635*	6022,1302
		5771,31**	43,35**	119,05**	5933,71**	88,42**	6022,13*
2	Obręb STRZELCE	7538,7039*	218,4118*	175,9308*	7933,0465*	158,1972*	8091,2437
		7538,75**	218,36**	175,95**	7933,06**	158,14**	8091,20*
Ogółem nadleśnictwo		13310,1484*	261,7515*	294,8133*	13866,7132*	246,6607*	14113,3739
		13310,06**	261,71**	295,00**	13866,77**	246,56**	14113,33*

* - powierzchnia w ha z dokładnością do m², wg danych EGIB

** - powierzchnia w ha z dokładnością do arów, po zaokrągleniu pow.wydzieleń w działkach

Grunty stanowiące współwłasność nadleśnictwa i osób fizycznych stanowią 528,6414 ha.

Komisja przyjmuje stan posiadania nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania, przedstawiony w instrukcyjnej tabeli I.

2. Podział lasów wg pełnionych funkcji i kategorii ochronności

Lokalizacja lasów ochronnych została przyjęta w oparciu o wniosek o uznanie lasów za ochronne.

Drzewostany zostały zweryfikowane pod kątem zasadności ich charakteru jako lasy ochronne – zgodnie z pkt A1.2.3 KZP.

Kategorie ochronności	1. HRUBIESZÓW	2. STRZELCE	Nadleśnictwo Strzelce
	Powierzchnia [ha]		
wodochronne	274,42	1 315,10	1 589,52
glebochronne	277,40	389,24	666,64
w miastach i wokół miast	78,29		78,29
nasienne		40,59	40,59
cenne fragm. przyrody, wodochronne	52,15	269,11	321,26
Razem	682,26	2 014,04	2 696,30

3. Podział na gospodarstwa

Wyróżniono we wszystkich obrębach nadleśnictwa gospodarstwa: specjalne, wielofunkcyjnych lasów ochronnych, wielofunkcyjnych lasów gospodarczych, z podziałem na obszary o sposobie zagospodarowania GZ - zrębowe, w odniesieniu do siedlisk borowych i

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

olsów, GPZ - przerębowo-zrębowe, w odniesieniu do siedlisk lasowych, olsów jesionowych oraz drzewostanów na BMśw, gdzie realizuje się lub planuje rębnie złożone.

Przyjęto następujący podział powierzchni leśnej zalesionej na gospodarstwa:

Gospodarstwo		Obręby				Nadleśnictwo	
		HRUBIESZÓW		Strzelce			
		Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
1		2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)		367,80	6,33	912,87	11,77	1280,67	9,44
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)		543,93	9,35	1437,39	18,53	1981,32	14,60
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)		4902,93	84,32	5406,85	69,70	10309,78	75,96
W tym:	- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	47,59	0,82	326,06	4,20	373,65	2,75
	- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	4855,34	83,50	5080,79	65,50	9936,13	73,21
	- przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	-	-	-	-	-	-
	Ogółem	5814,66	100,00	7757,11	100,00	13571,77	100,00

Do gospodarstwa specjalnego zaliczono:

- rezerwat przyrody,
- lasy glebochronne na stokach o nachyleniu powyżej 45°
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy wodochronne w strefie ochrony bezpośredniej ujęcia wód,
- lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- lasy na siedliskach BMb, LMb, Lł.

4. Przyjęte wieki rębności

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie zostały przyjęte zgodnie z ustaleniami KZP:

Gatunek	Wiek rębności	Uwagi
1	2	3
Db	160	
So, Md	100	
Św, Brz, Gb, Ol, Kl, Js Lp, Ak	80	
Ol	60	drzewostan odroślowy
Os	50	
Tp	40	

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego

Użytkowanie rębne

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z §88-93 IUL. Etaty obliczono, jako etaty miąższościowe w m³ grubizny brutto. Lokalizację cieć rębnych oraz szczegółowe formy

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

projektowanych rębni, są zgodne z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu i były przedmiotem uzgodnień dokonanych przez przedstawicieli Nadleśnictwa, RDLP w Lublinie i BULiGL.

Plan cięć użytków rębnych został przygotowany z uwzględnieniem wszystkich obowiązujących w Lasach Państwowych instrukcji i wytycznych.

Zestawienie obliczonych i przyjętych w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębego przedstawia poniższa tabela:

Obręb Hrubieszów

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat proponowany n okres obowiązani planu
	etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebud.	Etat wg okresów uprzątk. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z 2-ch ostatnich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	613	0	0
LASÓW OCHRONNYCH (O)	2038	1740	2110	2038	0	1299	8084	8084
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	46 0,15	50 0,16	178 0,56	50 0,16	0	X	X	0 0,00
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	15912	12598	18293	15912	0	9613	X	147603
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	15958	12648	18471	15962	0	9613	0	147603
OGÓŁEM OBREB	17996	14388	20581	18000	0	11525	8084	155687

Obręb Strzelce

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat proponowany na okres obowiązania planu
	etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebud.	Etat wg okresów uprzątk. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z 2-ch ostatnich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	615	13958	13958
LASÓW OCHRONNYCH (O)	4167	5078	3877	4167	0	1977	19389	19389
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	52 0,22	598 1,81	1557 4,62	598 1,81	0 0	X	X	0 0,00
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	18148	15821	13869	15821	60	10308	X	172394
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	18200	16419	15426	16419	60	10308	0	172394
OGÓŁEM OBREB	22367	21497	19303	20586	60	12920	33347	205741
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	40363	35885	39884	38586	60	24445	41431	361428

W gospodarstwie specjalnym etatu nie obliczono.

W gospodarstwie lasów ochronnych przyjęto etat wg potrzeb hodowlanych. W gospodarstwie o zrębowym sposobie zagospodarowania nie planowano cięć rębnych. W gospodarstwie o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania etat zbliżony jest do etatu z ostatnich klas wieku.

Przyjęte etaty są wynikiem lokalizacji cięć rębnych z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego, potrzeb hodowlanych i aspektu przyrodniczego i ekologicznego gospodarki leśnej w nadleśnictwie.

Do użytkowania rębego nie zaliczonego na poczet etatu, planowano pozyskanie masy w wyniku uprzętnięcia nasienników – łącznie 226 m³ grubizny brutto (181 m³ netto).

Łączny etat użytkowania rębego wynosi:

Obręby	Zaliczone na poczet etatu z 5% przyrostem	Niezliczone na etat	Łącznie etat
	m ³ netto		
Hrubieszów	137268	118	137386
Strzelce	178235	63	178298
Nadleśnictwo	315503	181	315684

Użytkowanie przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych.

Wskazania dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany lub ich części, w których realizacja potrzeb pielęgnacyjnych spowoduje pozyskanie grubizny.

Obręby	Kategoria użytków			Etat Powierzchniowy
	CP-P	TW	TP	
	ha	ha	ha	
Hrubieszów	150,76	832,09	2409,38	3392,23
Strzelce	25,19	841,38	3507,24	4373,81
Nadleśnictwo	175,95	1673,47	5916,62	7766,04

Przy określaniu wielkości użytkowania przedrębego kierowano się:

- 1) wynikami użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 5 i 10 lat (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- 2) spodziewanym bieżącym rocznym przyrostem miąższości w drzewostanach nie planowanych do użytkowania rębego wg tabeli VIIIa,
- 3) wielkością uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego.

Treść	Nadleśnictwo
Etat wg wykonania z ostatnich 5 lat	187640 m ³ 44 m ³ /ha
Etat wg wykonania 10 lat	359750 m ³ 42 m ³ /ha
Etat z 50% spodziewanym przyrostem	287343 m ³ 37 m ³ /ha
Etat z 55% spodziewanym przyrostem	318408 m ³ 41 m ³ /ha

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Etat z 60% spodziewanym przyrostem	341706 m ³ 44 m ³ /ha
Etat z 65% spodziewanym przyrostem	372770 m ³ 48 m ³ /ha
Etat z 70% spodziewanym przyrostem	403834 m ³ 52 m ³ /ha
Etat z 75% spodziewanym przyrostem	434898 m ³ 56 m ³ /ha
Propozycja etatu na 10- lecie wg wykonawcy PPUL	318408 m³ 41 m³/ha
Wnioskowany przez nadleśnictwo i przyjęty etat	341706 m³ 44 m³/ha

Biorąc pod uwagę ogólny stan lasu i powyższe dane wykonawca PPUL zaproponował intensywność użytkowania przedrębego na poziomie 55% przyrostu (41 m³/ha).

Nadleśniczy Nadleśnictwa Strzelce zawnioskował o podniesienie intensywności użytkowania przedrębego do poziomu 44 m³/ha. Komisja przyjęła wniosek nadleśniczego, wobec czego przyjęto intensywność użytkowania przedrębego na 10-lecie na poziomie **44 m³/ha netto** (341706 m³ netto) i jest tożsamy z wykonaniem za ostatnie 5 lat aktualnego PUL. Przyjęty etat stanowi 60% spodziewanego przyrostu bieżącego tablicowego z wszystkich drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny, określonego w wysokości 569510 m³ grubizny netto.

Łączny etat na lata 2025 – 2034 dla Nadleśnictwa Strzelce

Kategoria użytkowania	Hrubieszów		Strzelce		Nadleśnictwo	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
	m ³					
1	2	3	4	5	6	7
Rębne zaliczone na etat	155687	130724	205741	169746	361428	300470
5% przyrostu miąższości	7784	6544	10287	8489	18071	15033
Rębne niezaliczone na etat	146	118	80	63	226	181
Razem użytki rębne	163617	137386	216108	178298	379725	315684
Przedrębne	192040	153632	235093	188074	427133	341706
Ogółem	355657	291018	451201	366372	806858	657390

Łączny etat użytków głównych na lata 2025 - 2034 wynosi **657390 m³ netto grubizny** (806858 m³ brutto).

W myśl Zarządzenia nr 30 Dyrektora Generalnego LP z dnia 9 maja 2014 r. etat cięć rębnych w wymiarze miąższościowym stanowi maksymalną wielkość pozyskania w okresie obowiązywania PUL, natomiast orientacyjny miąższościowy etat użytków przedrębnych stanowi wielkość szacunkową.

Planowanie zadań gospodarczych oparte zostało o potrzeby hodowlane stwierdzone na gruncie oraz zasady zachowania ładu czasowego i przestrzennego. Wzięto również pod uwagę pożądaną kierunek rozwoju, określony relacją pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów a średnim wiekiem rębności oraz pożądaną stan docelowy zasobów drzewnych.

Roczne pozyskane wyniesie 5,95 m³ brutto / ha powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej), co stanowi 2,21% przeciętnej miąższości na gruntach leśnych.

Prognozę zmian stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczoną na podstawie spodziewanego przyrostu bieżącego oraz przyrostu użytkowego przedstawiono poniżej:

Obręb	V _p (m ³)	Z _v (m ³)	U (m ³)	V _k (m ³)	Przeciętna zasobność na koniec 10-lecia
Hrubieszów	1533109	379000	355657	1556452	268
Strzelce	2118244	452500	451201	2119543	273
Ogółem nadleśnictwo (60 %)	3651353	831500	806858	3675995	271
wg przyrostu WISL	3651353	856433	806858	3700928	273
wg przyrostu użytkowego	3651353	980621	806858	3825116	282

Przedstawione dane odnośnie prognozy stanu zasobów drzewnych, wykazują zwiększenie zasobności drzewostanów o 24642 m³ tj. o 0,67%. Natomiast zastosowanie jako wskaźnika przyrostu użytkowego zakłada wzrost zasobów o 173763 m³, tj. o 4,76%.

Wielkość ta nie zagraża trwałości drzewostanów nadleśnictwa.

Prognozuje się zwiększenie przeciętnej zasobności z 269 m³ do 271m³, a przy zastosowaniu wskaźnika przyrostu użytkowego wzrost do 282 m³.

Powyższe dane oparte są na przyrostach tablicowych, które jak wynika z dotychczasowych doświadczeń inwentaryzacji i pomiarów [na podstawie II cykli Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu w RDLP Lublin, wskaźnik bieżącego przyrostu wyniósł 8,60 m³ brutto /ha/rok] są w większości przypadków zaniżone. Dla celów porównawczych przyjęło się używać wskaźnik przyrostu zrealizowanego [Z_{vuz}], uzyskanego w minionym dziesięcioleciu, który wyniósł 7,23 m³/ha i jest większy od tablicowego, który wynosi 6,25 m³/ha.

Orientacyjna porównawcza wielkość etatu użytków rębnych wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych tj. poza drzewostanami zaliczonymi do gospodarstwa specjalnego = 39884 m³ grubizny brutto / 1 rok. Przyjęty przez NTG etat jest niższy o 4,79% od etatu wg pożądanego kierunku rozwoju, a także niższy od etatu optymalnego. Z uwagi na prognozowane, w horyzoncie długookresowym, zapewnienie ciągłości użytkowania, przyjęty sposób użytkowania rębniami zupełnymi, częściowymi i stopniowymi, zapobiega deprecjacji materiału drzewnego, ze względu na starzenie się drzewostanów Nadleśnictwa Strzelce.

Planowane pozyskanie, przy wyliczonym spodziewanym bieżącym przyroście oraz uzyskanym przyroście użytkowym, powinno utrzymać zapas drzewny na poziomie z początku okresu.

6. Wytyczne w sprawie użytkowania rębego i przedrębego

a). Użytkowanie rębne

Użytkowanie rębne będzie prowadzone zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Zasadach hodowli lasu” (2023) i innych obowiązujących zasadach, instrukcjach i wytycznych (także zarządzenie DGLP nr 87/90 z 2024 roku). Nie wniesiono uwag do zaprezentowanych przez wykonawcę PPUL wytycznych w sprawie użytkowania rębego i rębni dla poszczególnych gospodarstw.

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni:

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębo wa	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	-	12,29	55,70	67,99	-	67,99
Lasów ochronnych (O)	-	78,45	110,50	188,95	-	188,95
Lasów gospodarczych (GZ)	-	-	-	-	-	-
Lasów gospodarczych (GPZ)	-	620,54	1529,22	2149,76	-	2149,76
Lasów gospodarczych (GP)	-	-	-	-	-	-
Razem gospodarstwo (G)	-	620,54	1529,22	2149,76	-	2149,76
Ogółem	-	711,28	1695,42	2406,70	-	2406,70

b). Użytkowanie przedrębne

W ramach użytkowania przedrębnego projektowano zabiegi: CP-P, TW, TP.

W drzewostanach II klasy wieku projektowano czyszczenia późne z pozyskaniem masy drzewnej oraz trzebieże wczesne (CP-P i TW). Zabiegi w dwóch nawrotach nie są planowane. Nie wyklucza to faktu, że w trakcie realizacji planu urządzenia lasu może okazać się, że stan niektórych drzewostanów wymagać będzie powtórnego wejścia na niektóre powierzchnie nieplanowane do drugiego nawrotu. W pozostałych drzewostanach projektowano zabieg trzebieży późnej (TP).

W drzewostanach przedrębnych o składzie gatunkowym niezgodnym z TD powinny być prowadzone cięcia pielęgnacyjne o charakterze przekształceniowym.

O faktycznym rozmiarze planu zadecydują potrzeby pielęgnacyjne i stan sanitarny lasu w chwili wykonywania zabiegu. Ustalony i przyjęty etat powierzchniowy stanowić będzie wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

c). Wyłączenia z użytkowania głównego

Zgodnie z punktem A1.2.2 protokołu KZP sporządzono wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania. Są to: drzewostany w strefach ochrony całorocznej wokół miejsc gniazdowania ptaków, drzewostany na siedliskach bagiennych. Zestawienie powierzchni drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania zawiera poniższa tabela:

Kategoria	Hrubieszów	Strzelce	N-ctwo
	powierzchnia (ha)		
Strefy ochrony całorocznej	254,62	337,26	591,88
Drzewostany na siedliskach bagiennych	77,15	366,24	443,39
Razem	331,77	703,50	1035,27

Użytkowania przedrębnego i rębego nie projektowano w drzewostanach czasowo wyłączonych z użytkowania (wymienione powyżej), drzewostanach o równomiernym zwarcu i niskim zadrzewieniu, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, drzewostanach rębnych i przeszłorębnych, które ze względu na utrzymanie ład u czasowo-przestrzennego nie podlegają użytkowaniu, na gruntach będących w szachownicy z lasami innych własności, drzewostanach rębnych i przeszłorębnych znajdujących się na pozostałych pasach manipulacyjnych - 1907,61 ha. Łączna powierzchnia drzewostanów, w których nie projektowano wskazań z zakresu pozyskania drewna wynosi 2942,88 ha.

7. Zadania i wytyczne z zakresu hodowli lasu

Typu drzewostanów oraz sposoby zagospodarowania, przyjęto zgodnie z ustaleniami KZP.

Zadania z zakresu hodowli lasu na bieżące 10-lecie przedstawiają się następująco (na podstawie tabeli nr XVIII IUL):

Lp.	Rodzaj czynności	Obręby		Nadleśnictwo	Pow. do zatwierdzenia
		Hrubieszów	Strzelce		
		Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5	6
1.	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	9,54	-	9,54	9,54
2.	Zalesienia gruntów nieleśnych	-	-	-	-
3.	Odnowienia zrębów projektowanych	-	-	-	-
4.	Odnowienia przy rębniach złożonych	373,13	536,10	909,23	818,31*
5.	Podsadzenia produkcyjne	-	-	-	-
6.	Dolesienia luk i przerzedzeń	-	-	-	-
7.	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	-	1,30	1,30	1,30**
8.	Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 10% ich pow.	34,54	48,25	82,79	82,79
9.	Wprowadzenie podszytów	-	-	-	-
10.	Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących (PG)	146,61	77,68	224,29	224,29**
11.	Pielęgnowanie gleby w uprawach projektowanych (PG)	241,08***	337,74***	578,82***	-
12.	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	227,74	251,10	478,84	478,84**
13.	Pielęgnowanie młodników (CP)	628,41	560,60	1189,01	1189,01**
	W tym (CP-P)	150,76	25,19	175,95	175,95
14.	Regulacja stosunków wodnych	-	-	-	-
15.	Specjalne zabiegi agrotechniczne	368,34	534,00	902,34	902,34

* W kolumnie 6 zmniejszono zadania z zakresu odnowień o 10% zgodnie z zapisami KZP

** Dotyczy poprawek i pielęgnacji zainwentaryzowanych upraw i młodników na dzień 1.01.2025 r.

***Zgodnie z zapisami KZP do pielęgnowania zaplanowano 70% powierzchni upraw planowanych do założenia

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu, w projekcie PUL zabieg pielęgnowania upraw zaplanowano w istniejących na dzień 1.01.2025 r. uprawach oraz nowozakładanych uprawach na zaewidencjonowanych zrębach, w uprawach i młodnikach po cięciach uprzątających w rębniach złożonych, wykonanych w dwóch ostatnich latach ubiegłego 10-lecia.

Powierzchnia upraw planowanych do założenia w 10-leciu - 818,31 ha (90% z pow. 909,23 ha) – zgodnie z ustaleniami KZP.

Poprawki w uprawach planowanych do założenia w 10-leciu - 82,79 ha (10% z powierzchni 827,85 ha) - zgodnie z ustaleniami KZP.

Pielęgnowanie w uprawach planowanych do założenia w 10-leciu - 578,82 ha (70% z pow. 818,31 ha) - zgodnie z ustaleniami KZP.

Zaakceptowano przedstawiony projekt zadań z zakresu hodowli lasu, wynikający z projektu planu cięć i aktualnego stanu lasu.

Przy planowaniu zadań z zakresu hodowli lasu w odniesieniu do upraw i młodników uszkodzonych przez zwierzynę, dopuszcza się stosowanie odstępstw od postępowania hodowlanego zawartego w ZHL, polegających na:

- ✓ popieraniu w wykonywanych zabiegach pielęgnacyjnych upraw wartościowych egzemplarzy gatunków pochodzących z samosiewów, kosztem uszkodzonych egzemplarzy gatunków głównych w sytuacji braku możliwości wykonania skutecznych poprawek i uzupełnień.

8. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej

Zadania z zakresu ochrony lasu przyjęto, zalecając uwzględnić kierunkowe wytyczne na najbliższe 10-lecie w zakresie postępowania hodowlano-ochronnego w drzewostanach, w których są rejestrowane szkody, przedstawione w referacie Kierownika ZOL.

Plan ochrony przeciwpożarowej został opracowany zgodnie z „Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu” z dnia 21.11.2011 r. i z obowiązującymi rozporządzeniami.

Nadleśnictwo uzyskało 4 punkty i zostało zaliczone do III kategorii zagrożenia pożarowego. Plan ochrony przeciwpożarowej wraz z mapą nie wymaga uzgodnień z Komendantem Wojewódzkim PSP w Lublinie.

9. Kierunkowe wytyczne w sprawie ubocznego użytkowania lasu

Użytkowanie uboczne prowadzone będzie na dotychczasowym poziomie w zakresie produkcji choinek i gospodarki łowieckiej. W prowadzeniu gospodarki łowieckiej, w obwodach łowieckich dzierżawionych przez koła łowieckie wielkość populacji zwierzyny płowej utrzymywać na poziomie zapewniającym realizację celów hodowli lasu z uwzględnieniem kosztów ochrony lasu przed zwierzyną.

10. Potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej

Przedstawione potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki przyjęto bez uwag. Zostaną one uwzględnione w elaboracie w postaci kierunkowych wytycznych.

11. Program ochrony przyrody

Zgodnie z ustaleniami KZP Program ochrony przyrody został uaktualniony przez BULiGL na lata 2025-2034. Aktualizacja Programu polegała na uwzględnieniu nowych adresów leśnych oraz danych z inwentaryzacji lasu wg stanu na 01.01.2025 r. Zamieszczono również nowe informacje celem poszerzenia i wzbogacenia opracowania, m.in. o obszary sieci Natura 2000, dane z Inwentaryzacji przyrodniczych siedlisk oraz gatunków flory i fauny.

W POP uwzględniono zadania ochronne określone w PZO dla obszaru Natura 2000.

Wykonawca dokonał aktualizacji Programu ochrony przyrody zgodnie z wytycznymi § 110-112 Instrukcji urządzania lasu i sporządził mapę walorów przyrodniczo-kulturowych oraz przedstawił Program edukacji leśnej społeczeństwa.

Zaakceptowano przedstawiony na posiedzeniu projekt programu ochrony przyrody.

12. Prognoza oddziaływania projektu planu na środowisko

Wykonawca opracował prognozę oddziaływania na środowisko PPUL dla Nadleśnictwa Strzelce, zgodnie z „Ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, zatwierdzonymi przez Ministra Środowiska w dniu 18.08.2011 r., zmienione pismem z dnia 25.09.2013 r. znak: DLP-I-0770-8-8209/13/ms oraz zgodnie z zakresem stopnia szczegółowości uzgodnionym z RDOŚ w Lublinie na podstawie pisma z dnia 16 października 2022 roku (znak: WSTIII.611.2.2022.ET).

W ramach oddziaływania ustaleń PPUL na środowisko przeanalizowano:

- oddziaływanie na różnorodność biologiczną,
- oddziaływanie na ludzi,
- oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione,
- oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione,
- wpływ gatunków obcych geograficznie,
- oddziaływanie na wodę,
- oddziaływanie na powietrze,
- oddziaływanie na powierzchnię ziemi,
- oddziaływanie na krajobraz,
- oddziaływanie na klimat,
- oddziaływanie na zasoby naturalne,
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.

Ocena wpływu projektowanych w PPUL zabiegów gospodarczych na poszczególne gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze na obszarach Natura 2000, nie wykazała istotnego negatywnego wpływu.

W prognozie, łączne oddziaływanie projektu planu urządzenia lasu na środowisko oraz siedliska przyrodnicze i gatunki dzikiej fauny i flory, określono jako pozytywne.

Generalnym wnioskiem z Prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu jest to, że Plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa nie wpływa negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

Uczestnicy Narady zaakceptowali ustalenia Prognozy oddziaływania na środowisko PPUL.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Protokółował:
mgr inż. Paweł Strawa

Przewodniczący Komisji:
mgr inż. Mariusz Kiczyński

KIEROWNIK PRACOWNI U.L. Nr 3
BULIGL Oddział w Lublinie

mgr inż. Paweł Strawa

Zatwierdzam
Dyrektor RDLP w Lublinie

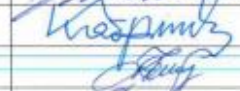
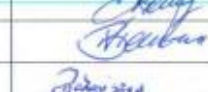
Załączniki

**Lista zaproszonych oraz uczestników na posiedzeniu
Narady Techniczno Gospodarczej
w Nadleśnictwie Strzelce w dniu 5.11.2024 roku**

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY

Na podstawie art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego „RODO”, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie informuje, iż:

1. Administratorem danych osobowych jest Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, ul. Czechowska 4, 20-950 Lublin zwane dalej Administratorem Danych, tel. 81 532 70 31, e-mail: rdl@lublin.lasy.gov.pl
2. W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych proszę kontaktować się pod adresem e-mail lub telefonem wskazanym w pkt 1.
3. Celem przetwarzania danych są końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz projekt planu urządzenia lasu.
4. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c) tj. powszechnie obowiązujące przepisy prawa, w szczególności ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku oraz art. 6 ust. 1 lit. e) RODO - niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.
5. Administrator może przetwarzać dane osobowe jako prawnie uzasadnione interesy realizowane przez Administratora o ile prawnie uzasadniony interes wystąpi.
6. Dane osobowe mogą zostać ujawnione jednostkom organizacyjnym PGL Lasy Państwowe, podmiotom, z którymi administrator będzie współpracował w ramach realizacji wytycznych w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz założeń do planu urządzenia lasu.
7. Dane osobowe nie są przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy lub organizacji międzynarodowej.
8. Ma Pan/Pani prawo do:
 - 1) dostępu do treści swoich danych oraz otrzymania ich kopii (art. 15 RODO),
 - 2) sprostowania danych (art. 16 RODO),
 - 3) usunięcia danych (art. 17 RODO),
 - 4) ograniczenia przetwarzania danych (art. 18 RODO),
 - 5) przenoszenia danych (art. 20 RODO),
 - 6) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych (art. 21 RODO),
 - 7) niepodlegania decyzjom podjętym w warunkach zautomatyzowanego przetwarzania danych, w tym profilowania (art. 22 RODO),
 - 8) wniesienia skargi do organu nadzorczego (Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Ślaski 2, 00 - 193 Warszawa) nadzorującego zgodność przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych
9. Administrator ma obowiązek przechowywać dane osobowe nie dłużej niż w terminach przewidzianych prawem oraz przez okres wynikający z aktualnego Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie jednolitego rzeczowego wykazu akt Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.
10. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym. Osoba, której dane dotyczą, jest zobowiązana do ich podania. Konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w pracy w końcowych ustaleniach w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz projekt planu urządzenia lasu.
11. Dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu.

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Podpis Potwierdzenie uczestnictwa
1	MARIUSZ WICZYŃSKI	KDLP LUBLIN	
2	Krzysztof Kasperczyk	BULIGŁO Lublin	
3	Artur Łęka	H-two Strzelce	
4	Bartosz Niemiec	H-two Strzelce	
5	Andrzej Boroński	H-two Strzelce	
6	Mikolaj Kozłowski	H-two Strzelce	
7	Krzysztof Jankowski	H-two Strzelce	

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

8		Starostwo Powiatowe w Chełmie	
9		Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie	
10	<i>Anna Budażowska jako kłosa</i>	Starostwo Powiatowe w Zamościu	<i>ble</i>
11		Urząd Miasta Hrubieszów	
12	<i>Antoni Bockanicki</i>	Urząd Gminy Białopole	<i>Antoni Bockanicki</i>
13	<i>Mikołaj Bożicki</i>	Urząd Gminy Dubienka	<i>Mikołaj Bożicki</i>
14		Urząd Gminy Horodło	
15		Urząd Gminy Hrubieszów	
16		Urząd Gminy Uchanie	
17		Urząd Gminy Trzeszczany	
18		Urząd Gminy Werbkowice	
19		Urząd Gminy Grabowiec	
20		Urząd Gminy Miączyn	
21	<i>Tomasz Łucak</i>	KP PSP w Hrubieszowie	<i>Tomasz Łucak</i>
22	<i>Wojciech Chudoba</i>	KM PSP w Chełmie	<i>Wojciech Chudoba</i>
23		KM PSP w Zamościu	
24		SG Horodło	
25	<i>kpt. SG Zbigniew NOJOSAD</i>	SG Hrubieszów	<i>Zbigniew Nojosa</i>
26	<i>ppłk SG Mariusz PAPIERZ</i>	SG Skryhiczyn	<i>Mariusz Papierz</i>
27		Drugi Hrubieszowski Pułk Rozpoznawczy	
28		Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne	
29		Publiczna Szkoła Podstawowa w Białopolu	
30		Zespół Szkół nr 3, im. Tadeusz Kościuszki w Hrubieszowie	
31		Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach	
32		Stowarzyszenie Sosenska	
33		Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "DREW- MAR" Spółka Cywilna	
34		Tartak Usługowo- Handlowy, Raciborowice	

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

35		LOGIX SP. Z O.O.	
36		ANDRZEJ ZAMOJTEL & BEATA ZAMOJTEL	
37	<i>Prakow Janina</i>	ZUL „Echo” Pačkowski - Cholewicki	<i>Prakow</i>
38	<i>Tao Michał</i>	KUPL Jan Michalski	<i>Tao</i>
39		Solodko Sławomir	
40	<i>Heret Sławomir</i>	ZUL „Runo”	<i>Heret</i>
41		Otręba Mikołaj	
42		Skamruk Krzysztof	
43		P PHU Skamruk Łukasz	
44		Michalski Damian	
45	<i>Zuchwał Joanna</i>	CLEAN CITY ROAD	<i>Zuchwał Joanna</i>
46	<i>Piotr Koplew</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Piotr Koplew</i>
47	<i>Inteffa Michał</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Inteffa</i>
48	<i>Gregore Włodzisław</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Gregore</i>
49	<i>Marissa Jasikowska</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Marissa</i>
50	<i>Kopacz Agnieszka</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Kopacz</i>
51	<i>Adrian Borsalica</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Adrian</i>
52	<i>Lukasz Kalc</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Lukasz</i>
53	<i>Yokubo Szymon</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Yokubo</i>
54	<i>Andrzej Kamycki</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Andrzej</i>
55	<i>Marek Kamycki</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Marek</i>
56	<i>Gregorz Kowal</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Gregorz</i>
57	ANETA KARPIUK	WOSZ GMINY TRZESZCZANY	
58	<i>JAROSŁAW KALIC</i>	WOSZ GMINY TRZESZCZANY	<i>JAROSŁAW</i>
59	<i>Michał Sawicki</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Michał Sawicki</i>
60	<i>Robert Duda</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Robert</i>
61	<i>Zuchwał Joanna</i>		<i>Zuchwał</i>
62	<i>Jarosław Kamycki</i>	Nadleśnictwo Strzelce	<i>Jarosław</i>

63	Samyja Jankowska	Miejsce Strzelce	PP
64	Ewa Sykut-Czapla	RDOŚ w Lublinie	Elm
65	Janusz Wojcik	-1a	J. Wojcik
66	Hopiech Zmorski	BULOG LUBLIN	Pratka
67	Waldemar Kurpa	RDL w Lublinie	Pratka
68	Robert Kramiec	BULOG LUBLIN	Pratka
69	Paweł Strasz	BULOG LUBLIN	Pratka
70	Patrycja Hana	BULOG LUBLIN	Pratka
71	Andrzej Kuczyński	ZOC Kocin	Pratka
72	Agustyn Kur	RDL w Lublinie	A. Kur
73	Paweł Pichanowski	RDL w Lublinie	Pratka
74			
75			
76			
77			
78			
79			
80			
81			
82			
83			
84			
85			
86			
87			
88			
89			
90			

7.4. Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Strzelce

Znak sprawy: ZU.6004.5.2022

Lublin, dn. 24 maj 2024 roku

Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Strzelce

Zespół kontroli powołany Decyzją nr 18 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie z dnia 16 maja 2024 roku wykonał kontrolę pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych w dniach 16-17, 22 maja 2024 roku, w składzie:

1. Jarosław Kmiec - przewodniczący
2. Mariusz Jaślikowski
3. Andrzej Prokopiszyn
4. Krzysztof Drożdżel
5. Grzegorz Smoter

W odbiorze uczestniczyli przedstawiciele wykonawcy – BUL i GL O. Lublin:

Konstanty Kasperuk, Robert Furmanek

W dniu 20.02.2024r., wylosowano do kontroli powierzchnie w obrębie Strzelce. Liczba założonych powierzchni próbnych w obrębie wynosi 1150 szt.

Wyniki losowania [załącznik nr 1]:

Liczba kontrolowanych powierzchni próbnych powierzchni wyniosła 50 [5% powierzchni > 50]

Interwał liczbowy losowania: 23

Rozmieszczenie powierzchni zostało odwzorowane na mapie. Wykonawca przekazał Zespołowi kontrolującemu podkłady map łącznie z kartą charakteryzującą próbę. Zespół kontrolujący dokonał pomiaru promienia powierzchni kołowej, wszystkich pierśnic na powierzchni, wysokość średniego drzewa gatunku.

Wyniki pomiaru były zapisywane do bazy danych programu Taksator.

Następnym etapem było obliczenie pola przekroju pierśnicowego oddzielnie dla każdej wylosowanej powierzchni oraz zestawienie danych z pierwszego pomiaru i pomiaru kontrolnego.

Komisja stwierdziła prawidłową lokalizację powierzchni kołowych. Wielkość powierzchni wynika z przyjętego promienia powierzchni kołowej dla danej klasy i podklasy wieku.

Podczas kontroli Zespół stwierdził 1 błąd grubości [załącznik nr 2].

Bezwzględna wartość statystyczna pola przekroju pierśnicowego wyniosła - 0,073,

bezwzględna wartość statystyczna wysokości - 0,520.

Na kontrolowanych powierzchniach nr: 37, 336, 497, 796, 1026, 1072, rejestrowano drewno martwe.

Zespół wnioskuję o przyjęcie całości pomiarów w Nadleśnictwie Strzelce, gdyż liczba błędów grubych jest mniejsza od 4, a bezwzględna wartość statystyczna [Z] jest mniejsza od 2 (§ 61 IUL).

.....
Przewodniczący Komisji
Jarosław Kmiec
Kierownik Zespołu
Urządzania Lasu

Akceptuję
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

.....
Mariusz Kiczyński

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

7c17.mv 1

Powierzchnie próbne wyznaczone do kontroli. Obręb leśny: 05-26-2

Liczba powierzchni próbnych w obrębie: 1150

Liczba kontrolowanych powierzchni próbnych: 50 (5% powierzchni > 50)

Interwał liczbowy losowania: 23

Data losowania: 2024-04-05

Lp.	Nr pow. próbnej	Adres leśny	Nr wewnętrzny wydzielenia	Nr pow. próbnej w wydzieleniu
1	14	05-26-2-05-5 -b -00	526014002	1
2	37	05-26-2-05-11 -g -00	526003501	1
3	60	05-26-2-05-17 -a -00	526012802	2
4	83	05-26-2-05-21 -a -00	526012816	2
5	106	05-26-2-05-26 -a -00	526003782	3
6	129	05-26-2-05-31 -c -00	526013131	1
7	152	05-26-2-05-36 -b -00	526003928	1
8	175	05-26-2-06-42 -d -00	526005255	2
9	198	05-26-2-06-48 -c -00	526005343	1
10	221	05-26-2-06-53 -b -00	526005390	1
11	244	05-26-2-06-56 -a -00	526005456	1
12	267	05-26-2-06-60 -f -00	526012600	1
13	290	05-26-2-06-63 -d -00	526014026	2
14	313	05-26-2-07-66A -j -00	526005994	1
15	336	05-26-2-06-69 -b -00	526012082	1
16	359	05-26-2-06-73 -b -00	526005678	3
17	382	05-26-2-07-80 -b -00	526006135	1
18	405	05-26-2-08-85 -d -00	526014575	1
19	428	05-26-2-08-90 -a -00	526005789	1
20	451	05-26-2-07-95 -d -00	526012542	1
21	474	05-26-2-07-100 -d -00	526013535	2
22	497	05-26-2-08-105 -a -00	526006750	4
23	520	05-26-2-08-111 -d -00	526013900	1
24	543	05-26-2-07-116 -f -00	526006336	1
25	566	05-26-2-08-122 -b -00	526006848	1
26	589	05-26-2-08-126 -c -00	526006888	4
27	612	05-26-2-09-131 -b -00	526007456	5
28	635	05-26-2-09-137 -f -00	526013934	1
29	658	05-26-2-07-140 -g -00	526006473	1
30	681	05-26-2-08-145 -c -00	526006959	1
31	704	05-26-2-08-149 -a -00	526006993	1
32	727	05-26-2-09-154 -a -00	526007556	1
33	750	05-26-2-09-158 -f -00	526007612	1
34	773	05-26-2-07-163 -a -00	526013799	2
35	796	05-26-2-07-167 -f -00	526006609	1
36	819	05-26-2-08-173 -b -00	526007090	2
37	842	05-26-2-07-178 -a -00	526006667	2
38	865	05-26-2-08-185 -g -00	526007208	1
39	888	05-26-2-09-189 -d -00	526012154	2
40	911	05-26-2-09-192 -g -00	526012110	1
41	934	05-26-2-08-196 -f -00	526007236	1
42	957	05-26-2-09-201 -a -00	526007784	1
43	980	05-26-2-09-205 -d -00	526014443	1
44	1003	05-26-2-09-213 -a -00	526013821	1
45	1026	05-26-2-08-219 -b -00	526007373	1
46	1049	05-26-2-05-228 -d -00	526014715	1
47	1072	05-26-2-09-235 -a -00	526012699	1
48	1095	05-26-2-05-238A -r -00	526004381	1
49	1118	05-26-2-05-244 -a -00	526014645	1
50	1141	05-26-2-05-300A -b -00	526014683	1

Załącznik nr 2

Kontrola powierzchni próbnych

Obreń: 05-26-2

Nr pow. główny	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontrol. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wiek z 1 pomiaru [lat]	Wiek z pom. kontrol. [lat]	Uwagi
-------------------	--	--	-----------------------------	--	---------------------------	-------------------------------	-------

14	0,76	0,74	25,0	25,5	3,00	3,00	
37	1,15	1,14	23,0	24,0	3,00	3,00	
60	0,77	0,79	21,5	24,0	3,00	3,00	
83	1,99	1,85	28,0	28,0	5,00	5,00	
106	0,92	0,88	27,0	28,0	5,00	5,00	
129	1,48	1,48	17,0	18,0	5,00	5,00	
152	1,55	1,58	28,0	28,0	5,00	5,00	
175	1,30	1,30	30,0	32,0	5,00	5,00	
198	1,23	1,15	27,0	27,0	4,00	4,00	
221	1,25	1,21	27,0	28,0	5,00	5,00	
244	1,12	1,15	27,0	28,0	4,00	4,00	
267	0,66	0,65	23,0	22,0	3,00	3,00	
290	2,26	2,26	28,0	30,0	5,00	5,00	
313	1,02	1,04	21,5	22,0	2,00	2,00	
336	1,06	1,09	30,0	30,5	5,00	5,00	
359	1,51	1,51	27,0	28,0	4,00	4,00	
382	1,17	1,30	28,0	29,0	4,00	4,00	BŁĄD GRUBY! Różnica w pierśnicowym polu przekroju: 10,1%
405	1,22	1,23	28,5	30,0	5,00	5,00	
428	0,94	0,96	25,5	25,4	4,00	4,00	
451	2,43	2,55	33,0	30,0	5,00	5,00	
474	0,20	0,20	32,0	31,0	5,00	5,00	
497	0,92	0,94	26,5	27,0	4,00	4,00	
520	1,66	1,59	33,0	32,0	5,00	5,00	
543	0,80	0,91	28,0	28,0	4,00	4,00	
566	0,27	0,27	19,0	20,0	2,00	2,00	
589	1,06	1,08	16,0	18,0	5,00	5,00	
612	1,51	1,53	31,0	32,0	5,00	5,00	
635	1,91	2,05	26,0	28,0	5,00	5,00	
658	0,69	0,69	17,0	19,0	4,00	4,00	
681	1,58	1,60	33,0	34,0	5,00	5,00	
704	1,82	1,92	32,0	30,8	5,00	5,00	
727	0,87	0,87	32,0	32,0	3,00	3,00	
750	0,43	0,44	28,0	28,0	5,00	5,00	
773	0,37	0,36	30,5	32,0	5,00	5,00	
796	0,58	0,55	29,0	29,0	3,00	3,00	
819	1,65	1,68	20,0	20,0	5,00	5,00	
842	1,14	1,15	31,0	32,0	4,00	4,00	
865	0,53	0,54	25,5	28,0	5,00	5,00	
888	1,00	1,03	27,0	28,0	4,00	4,00	
911	1,10	1,12	30,0	31,0	5,00	5,00	
934	1,37	1,38	26,8	27,0	4,00	4,00	
957	1,73	1,76	28,5	27,0	5,00	5,00	
980	0,35	0,38	20,0	20,0	2,00	2,00	
1003	0,36	0,36	27,5	26,0	4,00	4,00	
1026	0,28	0,29	17,3	18,0	1,00	1,00	
1049	0,99	0,92	23,5	24,0	3,00	3,00	
1072	0,76	0,79	27,0	28,0	2,00	2,00	
1095	2,03	2,01	24,0	25,0	4,00	4,00	
1118	0,19	0,18	22,5	23,0	0,50	0,50	
1141	1,48	1,38	23,0	23,0	3,00	3,00	

Liczba błędów grubych: 1

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,073

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,520

7.5. Protokół końcowej kontroli i odbioru terenowych robót urządzeniowych

Protokół końcowej kontroli i odbioru robót urządzeniowych

RDLP w Lublinie umowa nr ZU.271.4.2023 z dnia 11 maja 2023 roku.
Nadleśnictwo: Strzelce

Rodzaj robót: ~~glebowo-siedliskowe~~, plan urządzenia lasu, terenowe, ~~kameralne~~
(niepotrzebne skreślić)

Wykonawca robót: **Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie**

Data końcowej kontroli i odbioru robót: 13 czerwca 2024 roku.

Skład Komisji:

1. Mariusz Kiczyński- przewodniczący
2. Jarosław Kmieć
3. Arkadiusz Zajac
4. Grzegorz Smoter
5. Mariusz Jaślikowski
6. Andrzej Prokopiszyn
7. Krzysztof Drożdżel

Komisja pracowała bez udziału G. Smoter.

I. Kontrolą i odbiorem objęto następujące grupy czynności i rodzaje dokumentów:

1. Wstępne wydruki opisów taksacyjnych wraz ze szkicami map gospodarczych oraz wskazaniem gospodarczymi i protokołami uzgodnień, dla każdego leśnictwa, zaakceptowane przez Nadleśniczego,
2. Wykazy: KO, KDO, obiektów selekcyjnych, drzewostanów bez wskazań gospodarczych, drzewostanów na gruntach porolnych.
3. Wykaz gruntów leśnych niezalesionych (m.in. zrębów bieżących, poletek łowieckich, do sukcesji, przewidziane do szczególnej ochrony, plantacje, obiekty retencji, inne wylesienia),
4. Wyniki inwentaryzacji słupków oddziałowych podziału powierzchniowego,
5. Wykaz drzewostanów do przebudowy,
6. Wykaz rozbieżności
7. Zrębów na pierwszy rok obowiązywania PUL.
8. Dokumentacja do wniosków do gmin o pozbawienie i uznanie lasów ochronnych,
9. Baza geometryczna LMN,
10. Dokumentacja /ostateczna/ pn.: „Uzupełnienie fitosocjologiczne do wykonanego według stanu na 01.01.2004 roku opracowania siedliskowego dla Nadleśnictwa Strzelce.

II. Ocena dokumentów i prac objętych kontrolą i odbiorem (zgodność z ustaleniami KZP, przepisami, instrukcjami i zasadami):

Prace objęte zamówieniem wykonano zgodnie z obowiązującymi przepisami i instrukcjami oraz zawartą umową.

III. Liczba załączonych protokołów kontroli bieżącej oraz zakres i lokalizacja prac objętych kontrolą końcową wraz z wyszczególnieniem wad i usterek:

Komisji przedłożono:

1. Protokół końcowego wewnętrznego odbioru robót urządzeniowych Dyrektora Oddziału BULiGL z dnia 28.05.2024 r.
2. Protokoły kontroli wewnętrznej bieżącej prac urządzeniowych terenowych Z-cy Dyrektora Oddziału BULiGL – 3 szt.
3. Protokół kontroli wewnętrznej inspektora nadzoru Zarządu BULiGL – 3 szt.
4. Protokoły uzgodnień opisów taksacyjnych BULiGL z Leśniczymi – 10 szt.
5. Protokoły kontroli bieżącej wykonane zgodnie z Zarządzeniem nr 63 DGLP z dnia 13.08.2002 r. – 7 szt.
6. Protokół testu kontroli pomiaru miąższości z dnia 24.05.2024 roku, zatwierdzony przez Dyrektora RDLP w Lublinie – 1 szt.
7. Protokół z uzgodnień prac terenowych – wykazy; w Nadleśnictwie Strzelce z dnia 7.06.2024 r.

Zakres i lokalizacja prac objętych kontrolą jak w pkt I - II.
Wad i usterek nie stwierdzono.

IV. Zgodność zakresu robót, terminów wykonania i oceny końcowej z warunkami umowy:

Pismem z dnia 24.05.2024 roku zn. spr. TU-58/2024-122 Wykonawca zgłosił do odbioru terenowe prace urządzeniowe oraz do odbioru końcowego, pismem z 29.05.2024 roku znak TU-61/2024-125 prace fitosocjologiczne. Termin został dotrzymany.
Zakres robót jest zgodny z warunkami umowy i rzeczywistym postępem prac.

V. Ustalenia i wnioski Komisji w sprawie odbioru robót, przełożenia terminu odbioru po usunięciu usterek (w tym: możliwości, sposób i termin usunięcia usterek) lub rezygnacja z odbioru w przypadku roboty wadliwej:

Komisja ustaliła:

1. Wykaz drzewostanów do przebudowy zostanie przedstawiony do akceptacji na NTG.
2. Wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania zostanie uzgodniony z Zamawiającym przed posiedzeniem NTG i przedstawiony na posiedzeniu narady.
3. W trakcie prac terenowych halizn i płazowin nie zainwentaryzowano.
4. Dokumentacja do wniosków do gmin o pozbawienie i uznanie lasów ochronnych zostanie dostarczona do dnia 30 czerwca 2024 r..
5. Przyjąć przedłożone do odbioru końcowego roboty, jako zgodne z ustaleniami, przepisami i zasadami oraz zawartą umową.

Komisja wnioskuję o akceptację ustaleń.

Przekazujący:

1. Konstanty Kasperuk

2. Paweł Strawa

3. Tadeusz Miśta

4. Anna Łbik

Odbierający:

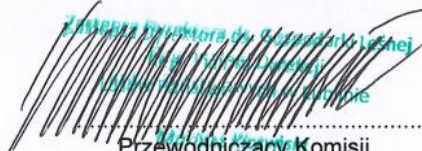
1. Jarosław Kmiec

2. Arkadiusz Zając

3. Mariusz Jaślikowski

4. Andrzej Prokopiszyn

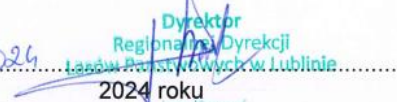
5. Krzysztof Drożdziel

Przewodniczący Komisji
Mariusz Kiczyński
Zastępca Dyrektora
ds. Gospodarki Leśnej

Potwierdzenie usunięcia usterek

28.06.2024
data, podpis

Ustalenia i wnioski Komisji zatwierdzam
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

05.07.2024
Lublin, dnia 2024 roku

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

7.6. Zawiadomienie o wyłożeniu PPUL do publicznego wglądu

Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie

O podmiocie Zamówienia publiczne Praca **Co robimy** Kontakt

🏠 > Lasy Państwowe Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie > Co robimy > Wystąpienia, komunikaty i ogłoszenia

Rozpatrywanie spraw

Plan urządzenia lasu

Wykaz dokumentów zawierających
informację o środowisku

Archiwa

Informacje o kontrolach

Wystąpienia, komunikaty i ogłoszenia

Petycje

Informacje nieopublikowane w BIP

Ponowne wykorzystywanie

Wystąpienia, komunikaty i ogłoszenia

Ogłoszenie

Na podstawie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku, ((Dz.U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.):

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych [RDLP] w Lublinie

ZAWIADAMIA

o udostępnieniu projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa: Lubartów, Sarnaki, Strzelce sporządzonego na lata 2025 – 2034 oraz Prognozy oddziaływania tego planu na środowisko do konsultacji społecznych.

Wszyscy zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski do projektu planu urządzenia lasu dla ww. nadleśnictw przez okres 21 dni: w formie zatytułowanym „Materiały dotyczące konsultowania projektu planu urządzenia lasu na lata 2024-2033” w siedzibie nadleśnictwa oraz na adres RDLP w Lublinie [ul. Czechowska 4, 20-950 Lublin] lub elektronicznie na adres: rdlp@lublin.lasy.gov.pl w terminie od 08.01.2025.

Wskazane obszary nadleśnictw: Lubartów i Strzelce położone są w województwie lubelskim, nadleśnictwo Sarnaki położone jest w województwie mazowieckim.

Jednocześnie informuje się, że z niezbędną dokumentacją można zapoznać się **w dni robocze w godz. 10⁰⁰ – 14⁰⁰** w siedzibie nadleśnictw

- **Lubartów**, ul. Gen. Kleberga 17 21-100 Lubartów,
- **Sarnaki**, ul. 3 Maja 6/4, 08-220 Sarnaki,
- **Strzelce**, ul. Grabowiecka 20A, 22-500 Hrubieszów.

lub na stronie BIP RDLP w Lublinie w zakładce „Co robimy/Plan urządzenia lasu”

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Zgodnie z art. 41 ustawy z 3 października 2008 r. uwagi i wnioski złożone po okresie wyłożenia pozostawia się bez rozpatrzenia [decyduje data wpływu].

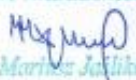
Hrubieszów, 08.01.2025 r.

**Materiały dotyczące konsultowania
projektu planu urządzenia lasu
na lata 2025 – 2034
dla Nadleśnictwa Strzelce**

zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 198, poz. 1227, art. 39)

Konsultacje przeprowadza
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

Opis ogólny lasów Nadleśnictwa STRZELCE na lata 2025 - 2034

Data	Uwagi, opinie, zastrzeżenia	Lokalizacja	Zgłaszający Imię, nazwisko podpis
	W okresie od dnia 08.01.2025r. do dnia 28.01.2025r. nie zostały wniezione żadne uwagi i wnioski do wyłożonego do publicznej wiadomości i wglądu Projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Strzelce. ZASTĘPCA NADLEŚNICZEGO mgr inż. Mariusz Jankowski		

7.7. Protokół końcowej kontroli i odbioru PPUL

8. TABELLE I WZORY INSTRUKCYJNE

9. KRONIKA